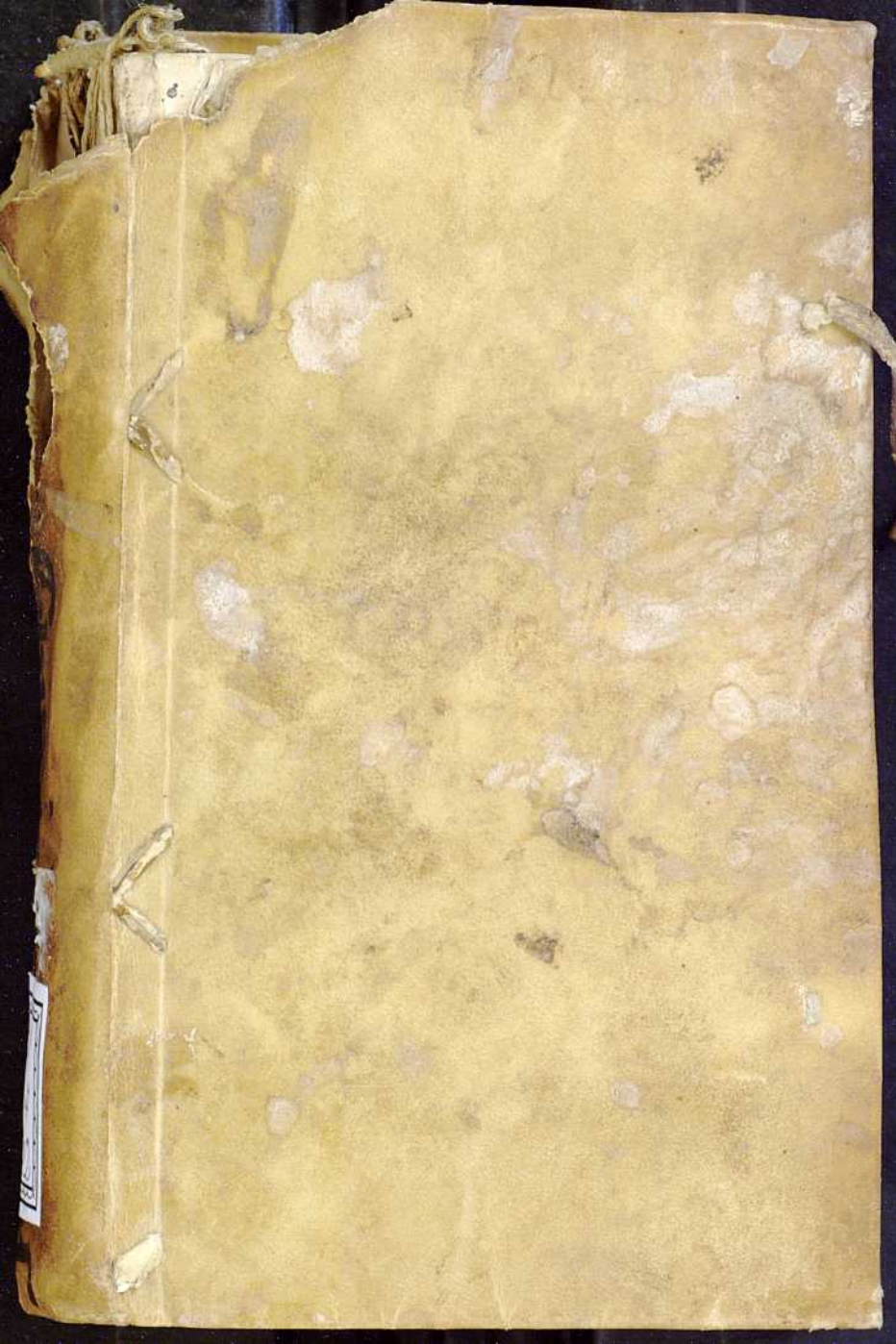

Chymic

A
47
102

C. H. ...
Conto 63. à M. Jua Ant. J. ...

A
047
102

1710.

Adquirido con
nación de Hist
Grande

74

5. 621
54(09)
COLLECTANEA
CHYMICA LEYDENSIA,

Qua nuper CAROLUS MAETSIUS, CHRISTIANUS MARCGRAVIUS, & JACOBUS LE MORTIUS in Academia Lugduno-Batava Facultatis Chymica, quâ publicè quâ privatim celebres Professores Discipulis suis ex omni Europa illò confluentibus, non solum ostenderunt, verùm etiam dictarunt.

A N T E H A C

Collecta, digesta, edita, à

CHRISTOPHORO LOVE MORLEY, M. D. ANGLO.

N U N C A U T E M

Plurimis novis elegantioribus & accuratioribus experimentis instructa & aucta, meliorem in ordinem redacta, ubivis correcta, à superfluis Processibus mundata

P E R

THEODORUM MUYKENS.

Med. Doct. Amstelod.

Opus nulli non Physico-Medico, Chymico, & Pharmacopæo necessarium & perutile.

ANTVERPIÆ,

Apud **HENRICUM & CORNELIUM VERDUSSEN.**

M. D. CC. II.

G-4-17

C. H. de la Farm. N.º 565

Costo 63. a M. Ina Ant. Fe. V.º
1760.

A
047
102

397

Adquirido con cargo a la consi-
gación de Historia de la Farmacia
Granada Julio 1907

[Handwritten signature]

74

5. 621

COLLECTANEA CHYMICA LEYDENSIA,

54(09)

Qua nuper CAROLUS MAETSIUS, CHRISTIANUS MARCGRAVIUS, & JACOBUS LE MORTIUS in Academia Lugduno-Batava Facultatis Chymica, quâ publicè quâ privatim celebres Professores Discipulis suis ex omni Europa illd confluentibus, non solum ostenderunt, verùm etiam dict arunt.

A N T E H A C

Collecta, digesta, edita, à

CHRISTOPHORO LOVE MORLEY, M. D. ANGLO.

N U N C A U T E M

Plurimis novis elegantioribus & accuratioribus experimentis instructa & aucta, meliorem in ordinem redacta, ubivis correcta, à superfluis Processibus mundata

P E R

THEODORUM MUYKENS,

Med. Doct. Amstelod.

Opus nulli non Physico-Medico, Chymico, & Pharmacopæo necessarium & perutile.

A N T V E R P I Æ,

Apud HENRICUM & CORNELIUM VERDUSSEN.

M. D. CC. II

G-4-17

PHYSICAL CHEMISTRY

BY J. H. VAN VLECK, PH.D.,
OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO

SECOND EDITION

REVISED BY
J. H. VAN VLECK, PH.D.,
OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
CHICAGO, ILL., U.S.A.

PHYSICAL CHEMISTRY
BY J. H. VAN VLECK, PH.D.,
OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LECTORI BENEVOLO
SALUTEM à SALUTIS
FONTE.

A U C T O R.

Anta est in partes distractio, ut non amplius Viri, aliàs Acutissimi & Doctissimi, veritatem inquirant, sed potius factionibus privatis & publicis indulgeant, in varias sectas manibus pedibusque euntes. Hinc non, quid hic illève Author dicat, inquirendum restat, sed, quid ejus Patronus ea de re sentiat, investigari debet: ejus enim hypothesis unica ipsis norma, jurantibus in verba Magistri existit. Utinam illam deposuissent servitutem Philosophiæ liberioris sectatores, profitentes præjudiciorum omnium, si Diis placet, abolitionem; minus phantasiæ, & imaginariis sæpius commentis, magis Rationi & Experientiæ litassent. Medicina ubivis ferè incerta, lubrica, conjecturalis, & ludibrio tandem exponenda, sese in tot sectatoribus, nunc hanc

nunc illam semitam calcandam obtrudentibus,
sistet, nullibi constans, nullibi certis munita
principiis. Galenicus enim naturam crepans
Deam, singulis ferè corpusculis proprium mo-
tum & mentem designat, facultatesque, &
actiones spirat, vix mente humana asse-
quendas, è Peripateticorum scholis divisio-
nes & subdivisiones tandem futiles & nuga-
ces in campum latissimum producens. Chy-
micus sua protrudit principia, tanquam uni-
cam corporum in partes constituentes ana-
lysin, è quibus actiones & effecta remedio-
rum sunt petenda: hisce postmodum acu-
tiores, modernæ Philosophiæ addicti, sua
intermiscunt ratiocinia, non levis, ut illis
videtur, in re Medicâ ponderis, quosvis
alios dilipendentes. Verùm, salva eorum
venia, Empyricos & Agyrtas decet, se
mutuis convitiis proscindere, non autem ve-
ros & cordatos Medicos, ideoque, Chymie
ignarus non statim pro medicaastro haben-
dus, quoniam oleum, sal volatile, aut spi-
ritum, vi ignis extorquere nequit. Nuga-
cissimum

cissimum enim est argumentum, hæc conti-
nent oleum, aquam, sal fixum aut vola-
tile, ergò has vel illas possident vires, quod
speciosum dictum cachinno potius, quàm ra-
tiocinio est refutandum. Chymia enim, ars
per se nobilissima, non ita facilem, nec om-
nibus, primo vix pede, limen ejus salutan-
tibus, nudam se offert, ut fumivendulorum
in manibus, & mente volatili, firma &
stabilia præbeat ratiocinia. Nec Galenici
ubivis culpandi, simplicia naturalia præfe-
rentes artificialibus, nec bene cognitis, nec
ritè perspectis. Suus igitur maneat utrique
honor. Quot autem gradibus Chymia Gale-
nismum superet, unusquisque Medicus, haud
pertinaci juramento aliorum sententiis cœcâ
obedientiâ adstrictus, dijudicare poterit, un-
de in laudes ejus adsurgere supervacaneum
duxi. Vino etenim vendibili hederâ suspen-
sâ opus non esse, proverbium tritum de-
nunciat. Eo minus illud necessarium credi-
di, quoniam abundè satisfactum imperitis
mischymicis, meâ saltem sententia, est, ab

Experientissimis, & plurimis Acutissimis
hujus seculi Viris, ea in Arte Peritissimis.
Sin autem modus tractandi, & methodus
experimenta ad Physicam, & undiquaque
solidam ratiocinationem deducendi, non ubi-
vis arrideat, liberum unicuique esto, illa
suo more applicare, & explicare pro sui ce-
rebelli modulo, hac illave institutione re-
center imbuti. Omnia enim fœtent & dis-
plicent nimium nasutis, speculationibus po-
tius, quam realibus scientiis deditis. Sed
ad rem ipsam.

Collectanea hæc, quantum potui, ma-
gis succincta reddidi, tautologias plurimas
sustuli, multisque novis operationibus &
experimentis, partim à me visis & elabo-
ratis, partim hinc illinc ex illis Autoribus ex-
cerptis nobilitavi, Processus per plurimos
ita contraxi, ut verba, etiam minimum
differentia, intra hamulos inclusa, inte-
grum supervacaneum processum indicarent
& tollerent. Ea verò experimenta, mi-
hi nondum ritè perspecta, intacta & Lectori
ulte-

ulterius rimanda reliqui : Aliqua correxi,
ex ipsorum Auctorum dictatis & scriptis,
ita tamen, ut illorum opinionibus congrua
evaderent; commentariaque interspersa ad-
jeci, forsitan non ingrata Lectoribus futu-
ra, utpote majori illustrationi experimen-
torum inservientia. Autores duo hujus Ope-
ris fati concessere, Celeberrimus nempe
Carolus de Maets, Professor, dum vi-
veret, Chemicæ & Medicinæ in Athenæo
Lugduno-Batavo publicus, & Acutissimus;
Experientissimusque Christianus Marc-
gravius, plures per annos, etiam ante Pro-
fessoratum publicum Chymicum ibidem Chy-
miam professus in privatis Collegiis: Ter-
tius hucusque superstes, Honestamento
Præfecturæ Elaboratorij publici Chymici,
ab Illustrissimis & Nobilissimis DD. Cu-
ratoribus decoratus Jacobus Le Mor-
tius est; de quibus potius silere in hac
& sequenti v. eri præfatione, quam vanilo-
quia dicere proposui. Hasce otij mei primi-
tias acceptas & gratas esse ubi observavero,

mibi & vobis gratulabor , Bibliopolarum-
que intentioni lucriferae , & efflagitationi-
bus plurimorum vix intermissis satis fiet.
Vale.

TYPO.

TYPOGRAPHUS LECTORI S. D.

Nunus est, & eo amplius, *Amice Lector*, ex quo in manus meas volumen isthoc incidit, cui titulum tam *A*uthor, quàm ipse, feci, *Collectanea Chymica Leydensia*. Scilicet, uti amici sunt *fures temporis*, ut est apud *L. Ann. Senecam*, ita etiam, hoc Sen. de brevit. vitæ. seculo, libri. Commodaverat hoc opus, suâ manu scriptum, præstantissimus Author, *Christophorus Love Morley*, Medicinæ Doctor, Anglus, amico, ante hac familiari, suo hîc in *Batavia*, commoranti, eâ de causâ, ut inde, quidquid vellet, exciperet, ac in propriam penum transferret. Is ad me jam brevi peregrè abiturus ad *Indos*, mutuum volumen defert, ac, ut prælo committam, orat. Esse enim, quod lucem aspiceret, perquam sanè dignum; quodque omnium, qui *Chemiæ* vel student, vel hanc artem profitentur, perpetuò in manibus versetur, ac ore. Quid enim? Multa hîc reperiri *Chemiæ* facultatis documenta oppidò non vulgaria; insignem in rebus singulis operandi varietatem demonstrari; triûm hoc opus Auctorum completi institutiones admodùm accuratas; proindeque triplex esse volumen uno comprehensum; nihil exactius describi posse, nihil absolutius fieri, nihil omnibus utilius existere Medicinam exercentibus, quàm, quæ hisce schedis traduntur, commentaria. Præterquàm, quòd quàm plurima hîc haberentur

TYPOGRAPHUS LECTORI.

rentur medicamenta magni momenti, ac ponderis, tam ægris, quam illorum curam sustinentibus, & Medicis, & Chyrgis, magnam opem, ac commodum, allatura. Quid plura? Persuasit. Nec multis opus erat hortamentis, ut ederem, protinus ut inspexi nomina magnorum virorum huic libro præfixa, hîc inter nostrates, adeoque hâc in Urbe, nunc elucentium; quibus *Academia* nunc floret; quosque univèrsa *Iuventus*, ex tot regnis huc confluens, propè solos in *Chemicis* sectatur. Ut, quæcuderentur volumina, quantuscunque numerus eorum esset, num distraherentur, cur sollicitus essem, causa nulla foret; cùm avidè Præceptorum suorum scripta, quorum disciplinam in adolescentia excoluit, unusquisque & legere, & legenda sibi offerri, expetere soleat. Utrùm verò veniam, ut hæc scripta vulgarentur, is, quem dixi, Vir, ab Authore, qui mutuo dedit, impetrârit, id ipsum ego nec scire potui; nec curare fortasse debui. Cùm præfertim, quòd isthæc furtivè sub illius nomine ederentur, id illi vitio vertendum non esset, sed laudi.

Quisnâ
editor
fit, Chr.
Love
Mor-
leyus.

Is enim, quem quidem hujus editionis Authorem nominavi, *Christoph. Love Morley* (ut jam tandem de toto hoc opere, ejusque authoribus, aliquid edisseram) magnâ diligentîâ, indefesso labore, ac studio, tum hæc, tum alia scripta quamplurima, collegisse fertur hîc, ante annos aliquot, in *Hollandia*. Huc etenim, id est, *Lugdunum Batavorum*, se contulit, post varias peregrinationes terrâ, marique obitas; postquam Academias non paucas, alibi terrarum, invisisset; Medicinam, præstantissimam
artem,

TYPOGRAPHUS LECTORI.

artem, de *novò*, ut ille perhibebat, addiscendi causâ. Illam siquidem disciplinam, si quam aliam, hîc florere; illam si quibus in Regnis, tum hîc imprimis ad amissim colli; multa illius artis emolumenta & magna, & præclara, tum in *Anatomes*, tum in *Chemiæ*, tum in *Botanices*, studiis, hîc facilè parabilia esse, largoque proventu, quæ quidem non alibi, nisi perparcè colligerentur, inaudierat. Idcirco, hâc in *Vrbe*, hâcque in *Academia*, omniû forsitan florentissimâ, per quadriennium, uti audio, & amplius confedit; cùm non nisi de limine, in patriam festinans, illam, primo appulsu, salutare cogitârat. Verùm enimverò tanta incesserat hominem addiscendi cupiditas; tam uberem hîc disciplinæ *Asclepiadææ* & copiam, & proventum, reperit; tot, talesque viros, istam artem profitentes, magnum in primis *Schachtium*, præstantissimum virum, cujus quidem assiduus auditor erat, & comes, *Drelincurtium*, *Craanium*, *Syënum*, *Maëtsum*, *Margravium*, & alios; ut ab illis incessanter audiendis, illorum lectionibus, collegiis, consortiis frequentandis, per tot annos, avelli non potuerit. Quo verò accuratiùs faceret, in promptuque omnia haberet, cùm memoriam non nisi summè labilem esse cognosceret, quidquid in Collegiis, Lectionibus, Theatris Anatomicis, Nosocomiis, privatisve Laribus, sive oculis, sive auribus percepisset, protinus in palimpsestum referebat. Indeque, cum per otium suppetebat, in adversaria admodùm curiosè confecta, ordine quæque suo digerere, ac denuò transcribere, consuevit. Ac fidem propemodum superat,

quàm

TYPOGRAPHUS LECTORI.

quàm ingentem utique molem scriptorum omnis generis, ad Medicinam pertinentium, diligentissimus simul, ac studiosissimus vir, hinc inde corraserit, ut Bibliothecam pænè integram, ac plenam, propriâ manu conscriptam, sibi confecisse; certè supra quadraginta *in quarto*, uti vocant, volumina, benè crassa, ac ponderosa; quemadmodum amicus ejus mihi retulit, qui isthæc non solùm vidit, verùm etiam numeravit; ex hâc *Academia*, secum asportasse perhibeatur. Tandem in *Angliam*, jucundissimam patriam, tanquam ex postliminio reversus, *Londini*, uti audio, celeberrima in Urbe, ac Emporio, ad Medicinam faciendam domicilium sibi fixit; ubi vivus, valensque, etiamnum degit. Cæterùm, primo post reditum anno, conscripsit ad Sodales Collegij Medicorum Londinensium florentissimi, in quorum numerum, ac ordinem *Honoraryum*, per eos dies cooptatus fuerat, *Narrationem, de morbo Epidemico*, tam illius, quàm superioris anni. Cui item adjunxit *Luca Schachtij*, Præceptoris sui, ac Medicinæ Professoris præstantissimi, de eodem morbo ad ipsummet epistolam, admodùm accuratè conscriptam. Ac libellus ille ejusmodi sanè est, qui cùm ob Latini sermonis elegantiam, atque puritatem; quâ nihil hoc ævo nitidius fortasse prodiit; tum ob historiam illius morbi, omnibus numeris, absolutam; atque alias ob causas, perquam sanè dignus, qui legatur, uti prorsus accepi ab iis, qui harum rerum æquè admodum existunt æstimatores, & judices. Scilicet est ille vir, (quem ego hîc quoque *Leyda* commorantem benè novi, cujus-

que

TYPOGRAPHUS LECTORI.

que familiaritate, & amicitia, per id tempus, usus
 sum) cum Philosophicis, Medicis, Mathematicis,
 Humanioribus, plurimisque aliarum rerum studiis
 eximie imbutus, tum vero linguarum non pauca-
 rum peritiâ præditus; in hisque Latinè præprimis
 & purè, & eleganter, sive loquendi, sive conscri-
 bendi, si quis alius, peritissimus. Num quid verò
 aliud, præter superiorem *narrationem* in lucem, ad
 hoc tempus, ediderit, id ego ob loci, quâ nunc se-
 jungimur, distantiam, rescire non valui. Certò
 tamen scio, pro eo, quo pollet, ingenio, & omni-
 genæ litteraturæ, inprimisque rei Medicæ, amore,
 pollet autem ingenti, & maximo, oportunè sperari
 posse, ut ex eâdem pharetrâ, quâ hæc *Collectanea*,
 & illa *Historiola*, multò plura in diem, & his ma-
 jora; si qua istis majora, utiliorave esse queant;
 proditura sint. Certè, quòd hæc clanculum ex
 ipsius gazophylacio, illoque inscio, tam à me,
 quàm ab illo, qui hæc mihi dono dedit, id est, à
 duobus sibi amicissimis hominibus, typis nunc vul-
 gata, idque etiam sub illius nomine, sint, id ipsum
 illi, pro eâ, quâ præditus est, humanitate, & mo-
 rum suavitate insigni, incitamento non levi, cum
 ut alia nobis edenda communicet, tum ut hæc ipsa
 in bonam partem accipiat, fore confido.

Quoad Authores alios hujusce operis, ipsi se
 satis, ipsumque opus, commendant, si nomina
 eorum tantum, & reliqua *Honestamenta*, cogno-
 veris, his præsertim in regionibus, ubi tantis ap-
 pellationibus nemo non assurgit.

Jam verò de Operis hujusce utilitate, & com-
 modo,

TYPOGRAPHUS LECTORI.

Utilitas
hujus
operis. modo, nihil est, quod multa proloquar; cum res
 ipsa per se sat manifestò pateat. Quorsum enim de
Chemia siue dignitate, siue laudibus, vel uerbulum
 addam? Cum id ipsum, ad nauseam usque, toties
 sit præstitum ab iis omnibus, qui uel *Chemicè* ali-
 quid olim conscripserunt, uel de eâ, quocun-
 que modo, obiter egêrunt. Interea illud constat, per-
 magnas huic arti accessiones quotidie fieri, nouos-
 que modos unamquamque rem *Chemicè* faciendi,
 quo idem & compendiosius, & commodius parari
 queat, in dies excogitari. Quocirca necessarium
 prorsus uidetur, ut noua subinde volumina opti-
 morum Authorum in hac arte, cudantur, qui qui-
 dem, ut de *Africa* olim dictum, *semper aliquid ad-*
Cicero
in Epist. *portent noui.* Semper autem apportabunt, quoties
 ab optimis, & præstantissimis Authoribus, ea con-
 scripta erunt. Ac talia sunt, nisi mea me fallit
 opinio, quæ in hoc volumine continentur, ejus-
 modi existunt Authores, qui ea conscripserunt;
 nimirum & expertissimi *Chemici*, si qui hoc se-
 culo sunt, & experimenta (siue *processus*, quos
 uocant) *Chemica* non pauca, ut opinor, ex iis,
 quæ maximè noua, & sunt, & habentur. Præ-
 terquam quod quamplurima hîc reperiuntur, quæ
 nusquam aliis in voluminibus uulgata, nullibi ab
 aliis Authoribus descripta, sint. Aut, si qua ex
 his scribendo attigerunt, illa non nisi uel obscure
 admodum, uel falso, litteris consignare uoluerunt;
 quæ tamen hîc luce meridianâ clarius exponun-
Scopus
ejus. tur. Is itaque *scopus* huic operi est, haud pauca ab
 aliis non prius dicta, in medium proferre; uel ea-
dem

TYPOGRAPHUS LECTORI.

dem aliter, id est, & dilucidius, & melius, dicendo illustrare; Chemicam artem promovere; multiplicem modum, rem quamque *Chemicè* perficiendi, ostendere; quin & ejusdem rei ingredientium quantitatem sæpenumero ingentem, & variam, demonstrare; complurium Authorum fucos, & fallacias, detegere; oportunum Chemicarum rerum usum, circa morbos, & dosim, docere; earundem quoque virtutem, & vires, verè tradere; & quæ sunt hujusmodi. Quibus nominibus notum unicuique esse potest, quam ob causam tot processus unius, atque ejusdem, rei conficiendæ, hîc, variis in locis, congerere Author ipse voluerit. Etenim, si res sedulò perpendatur, nullus hîc occurrit *processus*, sive ejusdem, sive diversi Authoris, qui non vel diversum operandi modum exhibeat, vel varietatem in pondere ingredientium, vel diversitatem in dosi, vel explicationem aliquam superioris processûs, vel novam propinandi rationem, vel aliud quid & utile, & commodum, adferat, adeo, ut volumen isthoc instar multorum, quæ sæpenumerò in re *Chémica* consulenda veniunt, hocque opus, de quo agimus, tanquam complurium, eorumque præstantium, Authorum opera, & mentem, comprehendere, jure merito censeri possit, & debeat.

Quoad *methodum*, quâ cuncta hîc traduntur, næ Methodus totius Operis, ipsa res in promptu, & propatulo, est. Omnia quippe hîc editor *Christophorus Love Morleyus* ordine ipso Alphabetico, quem vocant, satis commodè digessit; diversis licet in Collegiis, & temporibus, atque

TYPOGRAPHUS LECTORI.

atque vel iisdem, vel variis sub Authoribus, illa excerpserit. Deinde operationes universas, quæ quidem circa eandem rem sive mineralem, sive metallicam, sive etiam vegetabilem, versantur, sub eodem ejusdem nomine, & titulo, collocavit. Ita ut nihil extra ordinem, aut pomœria, hic positum, nihil inventu difficile, nullus paginas ultro citroque versandi labor, aut incommodum, innumeras licet res, maximeque diversas, complectatur, hic liber occurrere possit. Atque hæc sunt, Amice Lector, quæ te scire volui, circa præsens volumen. Vale itaque, & eo fruire.

Dabam Lugduni Batavorum

pridie Kal. Junij ann. 1694.

PROLE-

I

PROLEGOMENA CHYMICA.

Prolegomenon primum.

C A P. I.

*De Chemiæ definitione, divisione, subjecto,
& principijs.*

M A R G R A V I U S.

Hemia, sive Alchemia, est vocabulum Arabicum à radice Chama, quod significat *occultavit*: estque sic dicta à *Sarchana*, quasi Chabala quædam. Vel sic est dicta, secundum nonnullos, Ars Ægyptiaca, quia, teste Plutarcho, olim Ægyptus dicebatur *Chemia*, aut *Chamia*, sicut multi putant, à Chamo Noæ filio, qui illam totam occupavit.

Hermetica dicitur ab Hermere Trismegisto Ægypti Principe. Spagyrica dicitur recentioribus, quia docet solvere, & coagulare. Antiquis Græcis fuit ignota, quamvis multæ operationes Chymicæ iisdem fuerint notissimæ, ut patet ex Dioscoride, Plinio, &c.

Potest optimè definiri *Anatomia rerum naturalium per ignem*, quia ignis Chymicorum est præcipuum instrumentum, & tanquam culter Anatomicus. Vel definiatur cum Beguino: *est ars corpora naturalia solvendi, & coagulandi.*

Sumitur autem vocabulum Chemiæ non semper eodem modo, tribuiturque diversis artibus, quatenus nempe alium, atque alium, finem habet propositum. Hic enim est interdum transmutatio metallorum, quâ nempe viliora metalla transmutantur in nobiliora. Interdum est metallorum purgatio, & vocatur propriè *Metallurgia.*

A

Inter-

Interdum finis est naturalis scientia, & tum Chymia est instrumentum Philosophiæ. Medici sibi proponunt medicamentorum Chymicorum præparationem, unde hæc ars propriè *Chymiatria* dicitur: &, qui hanc colunt, ut faciunt hodie plerique Medici Galenici, & Hippocratici, illi *Chymiatri* dicuntur.

Subiectum Chymiæ sunt res naturales quæcumque, tum simplices, tum compositæ. Simples, quatenus constituunt compositas: Compositæ, quatenus ex his substantiæ simplices comparantur.

Vulgò res compositas tantùm, & mixtas, Chymiæ subiectum constituunt, dividuntque in tria regna; Minerale, Vegetabile, & Animale.

Regnum minerale comprehendit metalla, lapides, & terras.

Metalla dicuntur mineralia, quæ possunt igne fundi, & extendi malleo: Numeranturque septem, nominibus Planetarum donata.

Aurum dicitur	Sol.
Argentum	Luna.
Ferrum	Mars.
Cuprum	Venus.
Stannum	Jupiter.
Plumbum	Saturnus.
Argentum vivum	Mercurius.

Lapides dicuntur Mineralia, quæ quidem igne funduntur, malleo tamen extendi non possunt: Suntque vel nobiles, ut *Carbunculus*, *Adamas*; vel ignobiles, ut *Pyrites*, *Silex*.

Terræ dicuntur Mineralia, quæ nec igne fundi possunt, nec duci malleo: Suntque præterea friabiles, & facile in pulverem rediguntur: Suntque vel propriè dictæ, vel impropriè. Propriè dictæ sunt Bolus, Terra-Lemnia, Creta. Impropriè dictæ sunt vel salia, ut Sal gemmæ, Ammoniacum, Vitriolum, Nitrum, Alumen, Sal marinum. Vel sunt bitumina, ut Asphaltum, Succinum, Ambra grysea, Petroleum, Sulphur, Arsenicum, Antimonium; quod tamen aliquomodo ad metalla redigi potest.

Regnum

Regnum vegetabile comprehendit plantas, earumque partes, fructus, excrementa, ut sunt Vinum, Oleum commune, Acetum, Tartarus, Resina, Fructus, Pinguedines, Lac Plantarum.

Regnum animale continet omne genus animalium, five sint bruta, five homines, five partes, five excrementa, ut sunt ossa, carnes, pinguedines, sanguis arteriosus, urina, &c.

Solutio, quæ unâ cum coagulatione est finis internus Chymicæ, instituitur principiorum gratiâ, quæ numerantur quinque; Spiritus, five Mercurius, Sal, Phlegma, Terra, five caput mortuum.

Tria priora dicuntur activa, quia omnis motus internus ab ijs dependet. Duo posteriora dicuntur passiva, quia nihil agunt in compositis. Unde etiam Paracelso non habentur pro principijs, quia ex illis nulla præparantur medicamenta, sicut vulgò putant: Quamvis sæpè etiam in usum medicum veniant, ut terra Vitrioli, Tartari, Aluminis. Imò reliquorum principiorum sunt matricæ, quia illa sustentant, & fovent. Spiritus à similitudine externa, nempe volatilitate, & fluiditate, quam cum Mercurio habet, dicitur vulgò Mercurius. Et sic dicitur omnis liquor activus penetrans, & pungitivus, ut sp. Vini rectificatus, sp. Vitrioli, Nitri, &c. Specialiter tamen Chymici illum vocant spiritum, qui ex rebus fermentatis paratur, ut est, sp. Absynthij, Rosarum, &c. Propriissimè tamen spiritus dici debet, quidquid est summè volatile in rebus. Ita ut ejus notio *in sola volatilitate* consistat. Atque hoc modo erit spiritus triplex, insipidus, sulphureus, salinus.

Sulphur vocatur, quidquid est inflammabile: Estque vel amarum, vel dulce. Illud est in absynthio: Hoc in butyro, & carnibus. Est etiam sulphur aliud volatile, aliud fixum. Volatile reverâ accenditur: fixum arte sic paratum est, vel etiam naturâ tale est, ut non accendatur, ut sulphur fixum Antimonij, sulphur commune fixum.

Sal dicitur, quicquid potest incinerari, & est præterea acre, Estque primò duplex; Sal alcali, five simplex; & sal vulgò dictum, five compositum ex acido, & alcali.

Est etiam Sal aliud volatile, aliud fixum. Utrumque respectu ignis sic dicitur. Fixum dicitur, quod ignem secundi, tertij, vel quarti, gradûs perferre, & permanere in eo constanter potest. Volatile dicitur, quod statim cum primo gradu ignis avolat, & in auras abit: vel, si sit inclusum vasi, lateribus recipientis adhærescit. Propriè tamen Chymicis solum aurum dicitur fixum, reliqua omnia volatilia. Utrumque hoc Sal, vel est purè falsum, vel falsum & acidum simul. Extat etiam distinctio salium apud Chymicos in Sal vegetabile, minerale, & animale. Sal vegetabile vocatur sal volatile: minerale dicitur sal fixum: Sal animale, inter reliqua salia, est sal medium, partim fixum, partim volatile.

Phlegma dicitur liquor aquosus, insipidus, haud ita volatilis, nisi vehementiore igne urgeatur. Sæpè tamen hujusmodi phlegmata multa in se continent, quæ gustu percipi nequeunt, unde pro spiritibus haberi debent, ut spiritus cerebri humani.

Terra est corpus crassum, siccum, nullâ qualitate aliâ, præter exiccativam, præditum; unde vocatur *terra damnata*, & *caput mortuum*. Cavendum tamen, ne statim aliquid pro terra habeamus damnatâ primo adspectu; sunt enim multæ terræ, quæ in se continent sulphura, metalla, aliasque particulas.

Solutioni opponitur Coagulatio: Quæ est operatio, quâ plura, & diversa corpora, in unum coguntur: Et fit multis modis; præcipitatione, congelatione, chrySTALLIZATIONE, digestionE, cohobatione, reductione, coctione, exhalatione.

C A P. II.

De divisione, & instrumentis Chymicis.

Dividitur Chymia vel ratione specierum, vel partium. Ratione specierum Chymia alia est universalis, quæ versatur circa objectum universale, nempe lapidem Philosophorum, qui est medicamentum omnibus morbis profligandis idoneum: Volatile enim est
 maximè,

maximè, subtilissimum, purissimum, temperatum. Alia est particularis; eaque duplex. Metallica, quæ occupatur circa transmutationem viliorum metallorum in præstantiora, quam putant Adamo fuisse notam, ab Ægyptijs olim excultam, à Jafone possessam; quæque fuit laudata à Libavio, Paracelso, alijsque plurimis; sed quæ rardò est reperta, ob media fallacia, & artificum fraudes; quamque multi explodunt dicto Mercurij Britannici; quòd sit, *ars sine arte; cujus scire est pars cum parte; medium est strenuè mentiri; finis mendicatum ire; vel in patibulo superbire.* Sed hæc omnia Pseudochymicorum, & Sycophantarum, sunt. Alia verò est medica, quæ tractat corporum naturalium causas, naturam, affectiones, medicinam faciendi gratiâ; & quæ *Chymiatría* dicitur.

Ratione partium, Chymia dividitur, in *instrumenta*, in *operationes*, & in *opera*, seu *effecta*; quæ & *species Chymicæ* dicuntur.

Instrumenta Chymicæ sunt varia, & multa. Præcipua tamen sunt *furni*, *ignis*, *menstruum*, & *vasa*.

Furni, ratione operationum, figuras varias habent. Sunt enim *rotundi*, *quadrati*, *humiles*, *alti*, *parvi*, *magni*, *clausi*, *aperti*, *simplices*, *compositi*, *separati*, *connexi*, *cæmentatorij*, *reverberij*, *digestivi*, *circulatorij*, *calcinatorij*, *fusorij*, sive *anemij*, *probatorij*, sive *dochomastici*, vel *Athanosita* & *furnus Philosophicus*, & *arcanus*, vel *furnus Acediæ*, sive *piger Henricus*, *furnus negligentiæ*, digestionibus, scilicet, dicatus.

Furnus simplex partes præcipuas habet sex. *Consisterion*, sive *Cinerarium*: *Pyristerion*, sive *focum*: *Ergasterion*, sive *laboratorium*. His accedunt *Ostiola*, *Craticula*, *Bajuli*, seu portatores: *Spiracula*, sive ventilia, quæ & *registra* dicuntur, *Epistomia* Græcis.

Ignis ratione intensionis, & remissionis, in quatuor dividitur gradus. Qui cognoscuntur *visu*, sive stillicidio; per *tactum musicum*, tactu, effectû; *regimine*, per registra.

Primus gradus dicitur ignis *lenissimus*, vocaturque aliàs *ignis digestivus circulatorius*, aut *putrefactorius*: Estque calor similis calori balnei, aut fimi equini; quem, scilicet, hominis tenerrimi digiti perferre possunt; respondetque *Urinæ recens miætæ*; aut gallinæ incubanti ovis.

Secundus gradus evidenter ferit tactum; sine læsione tamen. Et respondet aquæ tepidæ, aut radijs solaribus in æstate; adhibeturque per vesicam, arenam, cineres.

Tertius gradus jam lædit manum, & respondet aquæ ferventi, aut arenæ calidæ.

Quartus gradus destructivus est, & dicitur *ignis reverberij*, constatque flammâ viva; & respondet ferro candenti limato.

Sunt & aliæ ignis differentiæ. Nam alius est ignis *naturalis*, qui dicitur *ignis Parabolicus*, & adhibetur per speculum concavum cum radijs solaribus. Alius est *artificialis*, isque vel *humidus* in balneo, aut vesica; vel *siccus* in arena, cinere, ferro, furno vitriario, reverberij, crucibulo. Alius etiam est *actualis*, alius *potentialis*; alius *clausus*, alius *apertus*: alius in *balneororis*, seu vaporis: alius in *balneo Mariæ*, in *balneo sicco*, arenæ, cinerum, limaturæ Martis. Alius est *reverberatorius*, *suppressionis*, ut in Cinnabari Antimonij: alius *cespitem*, *lampadis*, *fimi equini*, *flammæ*, *ignis circularis*, sive *rotæ*.

Gradus à Chymicis etiâ sequenti modo distinguuntur. Primus statuitur in *balneo mariæ*: secundus in *cineribus calidis*: tertius in arena calida: quartus igne nudo perficitur.

Singuli tamen hi gradus suam iterum habent latitudinem, & in quosdam gradus subdividuntur. Sic balneo quatenus vel tepet, vel fervet, potest administrari primus & secundus gradus ignis: in cineribus, & arena, exhibetur primus, secundus, & tertius gradus: igne nudo perficiuntur gradus omnes.

Menstruum Chymicis dicitur liquor, qui vim habet aliquod corpus solvendi, unde & simpliciter *Solvens* dicitur. Vocatur autem menstruum, quia *per mensem Chymicum*, id est, quadraginta dies, cum corpore solvendo, in digestionem reponitur; quo tempore fit corporis solutio. Non rarè etiam pulvis, ut est Sulphuris, Salis, & aliarum rerum, menstruum appellatur.

Omne menstruum vel est universale, quod vulgò dicitur *Alcahest*; quod promiscuè omnia corpora solvit. Paracelso, & Helmontio, *ignis Gehennæ* dicitur. Vel est particulare, quod solvit tantùm corpora appropriata: Estque

Estque quadruplex: aut *aqueum*: aut *sulphureum*: aut *salinum*: aut *spirituosum*: vel ex omnibus *mixtum*.

Menstruo aqueo solvuntur corpora rarioris texturæ, ut sunt partes animalium, saccharum, salia, & quædam salina corpora. Corpora sulphurea solvuntur oleo, & pinguibus. Spirituosa solvuntur spiritibus. Corpora salina, ut sunt metalla, solvuntur menstruis salinis, uti sunt spiritus acidi.

Vasa Chymica differunt præcipuè materiâ, figurâ, magnitudine. Ratione materiæ, vasa sunt vel *vitrea*, omnium optima: vel *ænea*, vel *ferrea*, vel *terrea*, vel *stannea*, vel *plumbea*.

Figuræ sunt vel *rotundæ*, vel *cornutæ*, *cavæ*, *rostratæ*, *ventricosæ*, *oblongæ*, *depressæ*.

Ratione magnitudinis vasa sunt vel *alta*, sive oblonga, vel *humilia*, vel *capacia*, vel *angusta*: suntque vel *ampullæ*, vel *ollæ*.

Ampullæ species sunt *Cucurbita*, *Pellicanus*, *Phiala*, *Recipiens*, sive *Receptaculum*, *Ovum Philosophicum*.

Cucurbita, dicta Beguino *Matratium*, alia est *recti colli*, & retinet nomen; estque vel *fundi lati*, vel *globosi*: alia est *colli curvi*, & vocatur *Retorta*, *Batia*, *Cornesta*, *Cornumusa*. Recta Cucurbita, si sit minor, vocatur *Separatoria*: si sit major, & ex cupro, vocatur *Vesica*.

Operculum rectæ Cucurbitæ dicitur propriè *Capitellum*. Vulgò malè vocatur *Alembicus*, cum hoc sit nomen Cucurbitæ vasis angustii colli, & fundi capaciore. Est autem vel *turritum*, vel *instar cranij humani*: vel cum *limbo*, vel *sine limbo*, ut *Campana*: vel cum, vel *sine rostro*, quod *Cæcum* dicitur: vel superius *perforatum*, vel non. *Aludel* est capitellum duplicatum, vel triplicatum, imò quadruplicatum.

Ollæ vel sunt terrestres cum fundo plano, uti sunt *cattini*, seu *capella*: vel sunt *fornicatæ*, ut *tegula fornicata* aurifabris in usu. Vel sunt *ovales*, vel *quadratæ*, vel *planæ*, vel *obliquæ*. Aliquæ à fundo ovali instar calicum in triangulū assurgunt, ut sunt *crucibula*. Aliæ sunt *latæ*, ut *calcinatoria*, *vitriatæ*, vel *nō vitriatæ*. Quarū species docebit usus.

Pertinet etiam ad vasa *Conus fusorius*, *Pixis cæmentatoria*, *Circuli ferrei igniti*, *Circuli straminei*.

CAP. III.

De Operationibus Chymicis.

Operationes Chymicæ in universum sunt tres, *Solutio*, *Coagulatio*, *Immutatio*. Solutio fit vel *calcinatione*, vel *extractione*, vel *purificatione*.

Calcinatio est *pulverizatio corporum per ignem*: Fitque sex modis. Omnium finis est calx, seu pulvis, præcipuè mineralium, interdum tamen etiam vegetabilium, vel animalium; ut quando calcinatur Cornu Cervi, Bufo, Rana, Talpa, putamen Ovorum, herbæ.

Prima species calcinationis fit cum Mercurio: Estque metallorum propria, exceptis tamen Venere, & Marte.

Dicitur vulgò *Amalgamatio*, vocabulo corrupto ex græco *μαλάω*, id est, *emollio*: Potestque definiri, *emollitio metallorum*, *imprimis quatuor*, per Mercurium *crudum*. Secunda species fit cum aliquo spiritu acido, nempe spiritu Aceti, Guajaci, Vitrioli, & dicitur *Beguino Præcipitatio*, aliàs verò *Calcinatio immersiva*. Tertia species fit per cæmentum, sive pulverem corrodentem, uti est pulvis Sulphuris, Nitri, Vitrioli, Salis communis, Tartari, & dicitur *Cæmentatio*, seu *Stratificatio*. Quarta species fit fumo acri, ut est Mercurij, Aceti, Aquæ alicujus destillatæ, aut Spiritûs Vini, diciturque *Fumigatio*. Quinta species fit igne reverberatorio, diciturque vulgò *Reverberatio*. Sexta species fit igne nudo, & dicitur *Incineratio*.

Extractio corpus in diversas partes resolvit: Fitque vel primò *extractione* in specie dictâ, quæ est *Tincturatum*, & *Essentiarum*. Tinctura est *certus*, & *conspicuis calor*, aliquas *totius vires continens*: & *abstracto menstruo*, dicitur *Extractum*. Essentia comprehendit omnes *totius vires*. Secundò fit *putrefactione*, quam sequitur separatio. Tertiò *destillatione*, quæ est vel *ad latus*, in ijs rebus, quæ fumos emittunt graves: vel *per adscensum*, ubi vapores sunt leves: vel *descensum*, ubi vapores sunt gravissimi. Quarto *sublimatione*. Quintò *filtratione*. Sextò

Sextò deliquatione. Septimò rectificatione. Octavò cohobatione. Nonò digestione. Decimò circulatione.

Purificatio aufert tantùm inutilia, & aliena: Fitque vel crebrâ *filtratione*: vel *ustione*, ut in salibus, ossibus, cornibus.

Coagulatio latè Chymicis dicitur operatio, quæ diversa & separata corpora in unum compellit: Potestque fieri multis modis; *præcipitatione*, *reductione*, *concretionem*, *digestione*, *cohobatione*.

Præcipitatio fit cùm aliquis liquor præcipitans affunditur corpori, à menstruo aliquo soluto. Tum enim præcipitans se infinuat menstruo, & solutum corpus, minimis atomis menstrui poris inhærens, expellit, ac ad fundum deturbat. Requiritur hîc tria; corpus solutum, menstruum, & liquor præcipitans.

Reductio dicitur cùm corpus pristinae formæ redditur; habetque ferè locum tantum in metallis: Fitque, vel igne fusorio; vel per retortam; vel evaporando; vel præcipitando: præcipuè per Sal Tartari. Sic reducuntur Calx Saturni, Corallia, Oleum Tartari per deliq.

Concretio fit, quando salia in aquis chrySTALLIZANTUR. Quod fit, quando particulae salinae, sibi invicem in vicinia positæ, sese apprehendunt, & variarum figurarum chrystallos producant.

Digestione, & *circulatione*, partes alicujus liquoris penitus uniuntur, & inter se coagulantur. Perficiuntur autem igne primi gradûs.

Cohobatio, dicta quasi *cohabitatio*, est quando liquor abstractus iterum affunditur capiti mortuo, iterumque destillatur; ut vis, quæ primâ, aut secundâ vice, non fuit educta, tertiâ, & quartâ vice, prodeat, & uniatur destillato. Interdum tamen adhibetur, ut reliquum corpus magis figatur; interdum ut depuretur, interdum ut alium colorem, aut tineturam accipiat.

Immutatio dicitur operatio Chymica, quâ accidentia tantum quedam circa aliquod corpus immutantur; ut cùm salia solvuntur per deliquium in olea. Secundò, cùm, quæ solida sunt, fiunt potabilia. Tertiò, cùm liquida fiunt solida, ut cùm Mercurius figitur in præcipitatum.

tatum. Quartò, cùm volatile fit fixum; & è contra. Quintò, cùm terræ, vel salia potiùs, vitrificantur.

CAP. IV.

De speciebus Chymicis.

Species Chymica dicitur *id, quod per certas operationes, instrumentis legitimè adhibitis, producitur*. Sive, est ipsum opus, sive effectus à Chymico impetratus.

Estque vel *simplex*, vel *composita*. Simplex species, aut est *Magisterium*; aut *Secretum*, seu *Extractum*, Chymicū.

Magisterium est species Chymica simplex, ex toto corpore, citra extractionem, parata; & constans impuritatibus tantùm externis ablatis: Pertinentque huc, primò, Olea per deliquium, Aurum potabile. Secundò, Magisteria vulgò dicta, ut est Coralliorum, Cornu Cervi, &c. Item vitra vomitiva, pulveres, & calces metallorum, Sulphur auratum Antimonij, Crocus Martis, aliorumque metallorum flores, & sublimata, Mercurius sublimatus, Antimonium diaphoreticum, Bezoardicum minerale, & similia.

Extractum, seu secretum, Chymicis dicitur, id, quod è corpore à concretionem separatum est, relictâ crassitie elementalì, uti sunt, primò, destillata, aquæ, spiritus, olea. Secundò, Extracta vulgò dicta, tincturæ, essentia. Tertio, sublimata, quando, scilicet, non totum corpus sublimatur, ut in floribus Antimonij rubris. Quartò, usta, & calcinata quædam, ut Cornu Cervi cum, & sine ultione, paratum. Quintò, Cremor, & Chrytalli Tartari.

Composita species Chymica est duplex; Elixirum, sive Alexiterium, & Clissus.

Elixirium est species Chymica ex pluribus, & diversis simplicibus composita, ut est Balsamus Sulphuris ex oleo Terebinthinæ, Myrrhæ, & alijs paratus; vel aqua Vitæ ex pluribus aromatis cum spiritu Vini conflata.

Clissus est, cùm ejusdem rei species diversæ, seorsim elaboratæ, rursus conjunguntur; ut cùm Sal, Sulphur, Spiritus, seorsim extracta, & elaborata, ex Carduo benedicto,

dicto, & Tabaco, iterum conjunguntur, & per digestionem in unum corpus uniantur. Sed sæpè hoc vocabulum etiam abusivè fumitur, tribuiturque vulgò aceto Antimonij ex Antimonio, Sulphure, & Nitro, deffillato; qui inde *Cliffus Antimonij* dicitur.

Prolegomenon secundum.

C A P. I.

De definitione, & divisione Chemicæ.

L E M O R T I U S.

Chemia est ars (mediate motu) corpora naturalia reducens in artificialia.

Motus verò iste duobus absolvitur modis; igne, scilicet, actuali, vel potentiali. Ignis actualis est vel cœlestis, vel terrestris. Cœlestis est Solis, nempe in tempore æstivo. Terrestris est ignis vulgaris, vel hypocausti, vel alterius cujuscumque caloris, mediante igne vulgari, parati.

Ignis potentialis est motus particularum de loco in locum mediantibus particulis moventibus præparatus. Ignem potentialem continent omnia salia, & ex sale diversi præparati liquores, qui particulis suis scindentibus, & pungentibus, corpora terrestria ponderosa, & dura, de loco suo movere possunt, & illa in pulvisculos tenuiores dividere. Sic v.g. aqua fortis dividit particulas metallicas, easque in minutissimum pulverem redigit, ac si flammâ vehementi hæ particulæ essent discontinuatæ. Sic etiam Nitrum, & Sal commune, viciniam particularum mutant, particulis suis rigidis, & acutis, illas dilacerando.

Species præcipuæ Chemicæ duæ sunt, solutio, & coagulatio. Solutio corpora dura & solida in fluidiorem itatum redigit. Coagulatio autem corpora fluida in soliditatem coire facit.

Scopi Chemicæ præcipui sunt quatuor. Primus *Physicus* est, nempe ubi non solum contemplando, quia contem-
platio

platio sapientis fallax est; verum manuali experientia, & operationibus sapientis repetitis veritas nobis magis clara, & perspicua, apparet, fundamentis illis firmiteribus innixa, diciturque *Praxis Physica*.

Secundus est ad medicamenta gratiora, & salubriora, concinnanda, illaque ex magnis dosibus in parvas reducenda, ut fastidium aegro tollatur; & tum *Jatrochemia*, vel *Chymia*, dicitur.

Tertius scopus inservit utilitati generis humani, ad metalla, scilicet, depuranda. Qui finis, si merè intendatur, *Metallurgia* dicitur. Hæc ars præcipuè circa fodinas, & mineras, exercetur. Insuper ad colores varios, tum ad pingendum, tum ad tingendum, præparandos, ut & ferè ad omnia, quæ in rerum naturâ exercentur, & ad praxin reducuntur.

Quartus scopus nobiliorem sibi metam proponit, ad metalla, scilicet, non solum depuranda, sed &, ut ita dicam, nobilitanda, & transmutanda, nempe plumbum in aurum, diciturque *Alchemia*, ab αλ. & χίμ, quoniam circa salium fusionem id genus hominum maximè laborat, & etiam per salia præcipuè artificium omne peragitur.

Solutio plerumque principia Chemica in apricum producit: Quæ ut plurimum quinque recensentur, *Mercurius*, scilicet, *Sal*, *Sulphur*, *Aqua*, & *Terra*. Quibus aliqui duo alia adhuc adjungunt, nempe *spiritum volatilem*, & *sulphur volatile*.

Mercurius, seu spiritus, & pars mixti maximè activa, & mobilis, constans particulis valde subtilibus, & agilibus, & quaquaversum sese extendentibus, vehiculum valde proprium cæteris particulis ponderosioribus, quas per universum corpus deducit. Hic sequenti elicitur modo:

Ubi corpora vehementiori motui obijciuntur, particulae illæ materiæ subtilis, sese insinuantes his corporibus, particulas has dividunt, & segregant, & extempore contentas particulas in eo corpore arripiunt, seseque cum ijs intimè commiscunt, & motu perseverante in altum tolluntur, semper motum proprium retenturæ, nisi ab
aëre

aëre externo refrigerentur, & in motu suo sistantur. Hæ particulæ dein exceptæ, & refrigeratæ, spiritum istius nominis constituunt; unde non tantùm spiritûs nomen aquæ analogis dederunt Chymici, sed & oleis; sic dicitur spiritus Terebinthinæ, pro oleo ejus subtili.

Est & aliud spiritûs genus, nempe liquores acidi vegetabilium, & mineralium, qui hoc modo perficiuntur. Ubi omnes particulæ volatiles & phlegmaticæ fugam jam tentarunt, cæteræ restantes collisionem mutuam patiuntur, unde intestina illa pugna, materiâ subtili semper movente in sudorem pugiles isti resolvuntur, è quo dein emanat liquor, qui exceptus spiritum acidum ponderosum præbet, ut sp. Nitri, Salis &c. aded ut sp. acidus, fixior, scilicet, nihil aliud sit, quàm salia mediante motu vehementi in fluorem redacta.

Datur & tertium spiritûum genus, quod mediante fermentatione perficitur. Ubi, scilicet, particulæ ramosæ, & terrestres subtilissimæ, mediante motu intestino attenuantur, & subtilizantur, ut cum spiritu, & salibus volatilibus, in isto corpore contentis, unum, & homogeneum efficiant liquorem, qui dicitur *spiritus inflammabilis*; de quo in fermentatione plura.

Sulphur constat ramosis, terrestribus, subtilioribus particulis, solius spiritûs velocissimi ope fluidis. Hoc sequenti modo elicitur:

Primò, quod *Essentiale* dicitur, fit mediante aqua communi, quæ corpora duriora emolliens, & penetrans, particulas ramosas simul, & spirituosas, mediante motu vehementiore, à particulis crassioribus, & impurioribus liberat, & in altum elevat, quæ exceptæ postea aquæ supernatant per tritorium ab ipso separandæ, quæ dein *Olei essentialis* nomine veniunt. Sic fiunt Ol. Menthæ, Gariophyllorum, &c.

Secundò Olea *Empyreumatica* dicta fiunt, postquam particulæ subtiliores, & volatiliores, fugam jam tentarunt, cæteræ particulæ remanentes crassiores, & ramosæ, mediante motu, eoque vehementissimo, multum materiæ subtilis in poris suis admittunt, quæ ibidem irretitur, & retinetur, & , accrescente copiâ, in altum ele-
vantur,

vantur, & sub formâ vaporis albi alembicum pertranseunt, & Oleum foetidum postea constituunt, ob copiam particularum subtilium, inordinatè sese in particulis terrestribus, & ramosis, moventium.

Tertiò. Datur etiam tertium Sulphuris genus, quod è mineralibus, & metallis, elicitur, Sulphur solidum, nunquam verò fluidum, quamquam Chemicis multa sibi polliceantur de Sulphure fluido, seu animâ metallorum. Arte quidem elici potest, verùm addito menstruo fluido, quod particulas illas dissolvere, attenuare, & ita poris suis accommodare potest, ut in fluiditate metallicas illas particulas retinere queat.

E mineralibus sæpiùs liquores fluidi eliciuntur, qui Olei nomine veniunt Chemicis; verùm impropriè; quoniam tantum sunt liquores salino-acidi spirituosi, ante in minerali eo existentes, & per vehementiam ignis producti. Sic fit Ol. Vitrioli, Salis communis, pro spiritu Salis, vel Vitrioli, fortissimo, &, ut ita dicam, concentrato. Aliquando etiam salia alcalia, mediante humido aère resoluta, Olei nomine apud Chemicos veniunt. Sic dicitur Ol. Tartari per deliquium, pro Sale Tartari liquato.

Sal est pars mixti constans particulis acutis, scindentibus, & pungentibus.

Datur verò triplex Sal. Primò *naturale*, quod plerumque est muriaticum, seu constans particulis acidis, & alcalicis, inter sese invicem bonâ proportione mixtis, ut est Sal commune, Sal Nitri, & Sal gemmæ, ut & Sal Ammoniacum artificiale. Cætera verò simplicia, quæ sub nomine salium recensentur apud Authores, non sunt reverâ salia, verùm mineralia, constantia fumo Sulphuris acido, qui particulas metallicas, & minerales, in poris suis latentes habet, ut Vitriolum, Alumen, & similia; de quibus supra.

Secundum genus Salium est *Sal alcalifixum*; quod hoc fit modo: Recipe herbas quascumque. Has, mediante flammâ, in cineres redige, ut omnes particulæ volatiles fugam tentare possit, restantibus solis particulis, & punctis minimis, valdè acutis, & pungentibus, instar acicularum, omni ferè formâ, & figurâ, spoliatis, quæ

quæ deinde, mediante aquâ, à particulis terrestribus restantibus liberantur.

Tertium genus est *Sal volatile*, quod etiam est vel muriaticum, vel alcalicum. Maximam plerumque copiam hujus salis reperire est in regno animali; cujus rei rationem in principijs nostris declarabimus. Reperitur etiam in vegetabilibus, & magnâ copiâ spiritûs fluidi circumdatum. Sic in spiritu cochleariæ sal volatile sese nostris naribus præbet, per odorem fortem, & pungentem.

Quartum genus in spiritibus declaravimus, cum de spiritibus acidis fixioribus egimus; quæ sunt *salia, mediante motu vehementi, in fluorem redacta*.

Phlegma est pars aquosa, insipida, mediæ levitatis inter particulas spirituosas, & crassiores. Sic in spirituosis subsequitur phlegma spiritum; in acidis præcedit: ramosa subtiliora, & leviora, ei supernatant, crassiora autem, & ponderosiora subsidunt, & læviora.

Terra, quæ & *capitis mortui, & terræ damnatæ*, voce venit, est pars maximè ponderosa, & ad motum inhabilis, quæ post quascumque operationes Chemicas in fundo residere solet, & ut inutilis plerumque abjicitur.

Hæc quoad principia vulgaria, à Chemicis ut plurimum deprædicata. Verùm, quoniam hæc principia non semper è quovis subjecto eruuntur, ideò valde dubitandum de hisce est, & tantò magis, quoniam hæc principia ut plurimum denuò in partes heterogeneas separari queunt.

Tria verò ferme semper principia in quovis subjecto existunt. *Terra* nempe, quæ soliditatem, & firmitatem, compagemque corporibus præbet; *Aqua*, quæ mobilitatem, & fluiditatem; *Spiritus* denique, qui ferè duplex existit. Primus, *Acido sulphureus volatilis*, scilicet, qui in omnibus subterraneis fossilibus, & mineralibus, conspicitur, & per poros strictos permeare potest; Secundus spiritus est *Salino volatilis alcalicus*, qui in plantis, & omnibus vegetabilibus, & animalibus, reperitur. Ex hisce tribus omnia corpora constare, postea apparebit.

Salia omnia in illos duos spiritus resolvi posse Chemia ostendit. Salia etiam fluida acida, ut sunt sp. Nitri, Ol. Vitrioli,

Vitrioli, tantùm sunt spiritus volatiles concentrati, & in angultiam redacti, mediantibus salibus alcalicis, quæ ipsis antea adhærebant. Si verò additione aliquâ effervescentia, seu fermentatio, subitanea oboriatur hisce particulis, extempore volatiliores particulæ, majorem motûs gradum nactæ, fugam tentant, ut apparet in fumo ex illâ pugnâ oborto; adeò ut hic spiritus à plurimis dicatur *Mercurius Philosophorum*, & *Servus fugitivus*.

C A P. II.

De Modis solutionis.

Modi, quibus *Solutio* peragitur, diversi dantur. Primus modus est *Destillatio*, quæ est corporum humidorum, vel humorem continentium, vel in fluiditatem redigi aptorum, in altum elatio, cum deguttatione.

Secundus est *Sublimatio*, quæ est rerum siccarum in altum elatio, cum adhærentiâ vasi.

Destillatio triplex datur. Per *adscensum*. Per *descensum*. Per *obliquum*.

Per adscensum destillantur omnia volatilia, & liquida.

Per descensum destillantur fixiora, ut & vegetabilia. Verùm hæc destillatio minùs jam in usum, nisi mulierculis, venit, quoniam aquæ vegetabilium hoc modo præparatæ citissimè acorem contrahunt, & rancidæ fiunt.

Per obliquum, & rectam lineam, destillantur fixissima metalla, & mineralia, ut & ligna duriora; rarissimè verò animalia.

Datur etiam destillatio *per deliquium*, ubi scilicet salia alcalia aëri humido exponuntur, ut in liquorem defluere possint, qui liquor exceptus *oleum* tale *per deliquium* dicitur.

Destillationi ancillantur *Rectificatio*, & *Cobobatio*. Rectificatio est iterata liquoris destillatio per se. Cobobatio est iterata liquoris destillatio super proprias fæces.

Hæc plerumque in usum venit, ubi particulæ sunt
fixio-

fixiores, & ad motum non tam citò cogi possunt, nisi iteratâ affusione menstrui volatilizantis.

Præcedunt Destillationem, & Sublimationem plurimæ operationes. Primò *Digestio*, nempe, ubi calore leni corpora duriora cum menstruo aliquo committuntur, ut tantò major fiat unio particularum, aut ut volatiliores à fixioribus separentur.

Secundò *Maceratio*, quæ est infusio corporum in liquore aliquo, nullo accedente calore.

Tertiò *Fermentatio*, quæ est motus intestinus particularum heterogenearum, tendentium ad finem perfectionis, & volatilizationis.

Nota benè. Hæc si diutiùs continuetur, salia in eo subjecto contenta fluorem adipiscuntur, &, sese per universum liquorem distendentia, acorem toti massæ communicant.

Nota secundò. Si, disruptis omnibus vinculis, particulæ omnes volatiles simul, & semel, fugam tentant, ob continuum motum, partes illas exagitantem, & subtilizantem, oritur putrefactio, quæ nihil aliud est, quàm particularum subtilium, remotis omnibus vinculis, subitanea fuga.

Quartò *Circulatio*, quæ est rei liquidæ in vapores elatio, cum descensione in proprium denuò liquorem, ita ut vapores illi rotando continuum circulum efficiant. Hæc plerumque fit ad spiritus, & tincturas eò magis volatilizandas, & depurandas.

Plurimi etiam dantur modi, quibus non solum corpora à se invicem separentur, verùm tantum propriam viciniam mutant, ut particulæ magis aptæ deinde fiant ad segregationem.

Primò *Calcinatio* est rei in calcem conversio, mediante igne potentiali, vel actuali. Si potentiali perficitur, dicitur *Corrosio*, quæ est misti calcinatio, seu pulverizatio, per salia, aut salem, seu spiritum, continentem salia. Hæc fit variis modis:

Stratificatione.

Fumigatione.

Cœmentatione.

Præcipitatione.

Commixtione.

Amalgamatione.

Stratificatio est pulveris cum metallo laminato commixtio, ita ut stratum supra stratum ponatur.

Cæmentatio proximè ad stratum supra stratum accedit.

Fumigatio est corporis, mediante vapore acri, corrosio.

Præcipitatio, & *Commixtio*, fidissimi semper comites sunt, quia nulla fit *Præcipitatio*, quin *Commixtio* præcedat. Nam

Præcipitatio est rei, in menstruo solutæ, ad fundum, mediante sale contrario, deturbatio, Sed

Commixtio, strictè dicta, est pulverum mixtura, quæ postea ad calcinationem reponitur.

Amalgamatio est metallorum per Mercurium vivum pulverizatio.

Ignitio est calcinatio per ignem actualem, scilicet, ubi corpora duriora vehementiori flammæ, & igni violentiori, committuntur, ut viciniâ particularum mutant.

In Vegetabilibus, & Animalibus, hæc operatio *Incineratio* dicitur: in mineralibus, & metallis, *Reverberatio*.

Huc pertinet *Desiccatio*, quæ est privatio humoris aquosi, mediante igne facta. Sic decrepitatur Sal commune, Alumen uritur, Vitriolum calcinatur.

Extractio, strictè dicta, est separatio puri ab impuro, mediante aliquo menstruo, parata.

In genere omnis operatio Chymica extractionem intendit. Sic Destillatio, Sublimatio, & cæteræ tales operationes tantùm fiunt, ut separatio fiat impuri à puro.

Menstruum est liquor, in quo quid extrahendum, vel solvendum, imponitur; sive ille sit aquosus, vel salinus, sive spirituosus, &c.

Sic dicitur à mense Philosophico, qui sæpius occurrit apud Authores Chemicos, ubi de Digestione, Putrefactione, & similibus operationibus loquuntur; & dies continet quadraginta.

Venter

Venter equinus est fimus equi, in quo, sæpius renovato, (scilicet, singulis diebus, tribus, quatuorve) corpora ad digerendum, vel putrefaciendum, reponuntur.

Mariæ Balneum est balneum aquæ communis, in quo reponuntur vasa ad destillandum.

Balneum roris fit, ubi fumus ex illa aqua adscendens circumcirca latera vasis destillatorij adhibetur.

C A P. III.

De Coagulatione.

Coagulatio est rerum fluidarum, & mollium, in substantiam solidam, & siccam, mutatio.

Tribus absolvitur operationibus, *Evaporatione*, puta, *Congelatione*, & *Fixatione*.

Evaporatio, in subtilioribus lento igne perfici debet; in crassioribus coctione absolvitur.

Congelatio fit, ubi pori rerum fluidarum replentur aliis particulis rigidioribus, & acutis. Sic salia alcalica congelant acida, aded ut quidquid in uno horum solutum sit, alterum illud denuò coagulet.

Fixatio est rei volatilis, sive mobilis, in statum quietis reductio.

Perficitur additione corporum jam fixorum, & præcedente digestionem. Sic particule mobiles continuò illo motu volitantes circumcirca corpora illa fixa poros eorum sensim, ac sensim, dilatant, & sese iis insinuant, & temporis tractu ab iis irretiuntur, & retinentur, ut postea simul cogantur subsidere, & in statu quieto permanere. Hæc operatio apud Alchymistas dicitur *Perpetuatio*.

C A P. IV.

De Lutatione.

Lutum commune pro fornacibus struendis, & pro instrumentis terreis, & vitreis, lutandis.

R Ec. Argillæ. part. j.
Arenæ circiter part. j. ß.
Pinsantur simul cum
Aquæ. f. q.

Hoc utere imprimis ad vasa lutanda, ut ignem sustineant, quæ *Loricatio* eorum dicitur. Si fortius expetatur Lutum, addatur minij pars vigesima.

Lutum pro vitris connectendis.

R Ec. Farinæ sem. Lini, expresso oleo, q. p.
Humectetur aq. communi, Postea applicetur, & exiccetur. Dein vesica bubula, amylo obducta, superinducatur.

Ufus. Hoc lutum valet ad spiritus subtilissimos retinendos.

Lutum ad spiritus acidos.

R Ec. Lactis butyrosi crassi,
Calcis vivæ. ana q. f.

Adde

Ol. Lini. gutt. aliquot.

m. f. Lutum.

Lutum ad vasa, aquam continere debentia.

R Ec. Cerussæ,
Minij. ana ꝑ. ij.
Ol. Lini. q. f.

m. f. Lutum.

Nota bene. Sunt, qui addant Lithargyr. auri. Deinde Oleum Lini coctum adhibent.

C A P . V .

Canones Chymici.

C An. 1. *In destillatione spirituosorum inflammabilium vasa, quò altiora, eò meliora.*

Quoniam spiritus ille subtilis tantò magis à phlegmate, utpotè graviori, liberatur, quare spongià etiam, vel papyro, superiorem partem vasis destillatorij obstruunt, ne phlegma transfudare queat. Optimè verò cum salibus alcalinis hi spiritus permiscetur, qui humores aquosos valdè retinent.

Can. 2. *In acidis, quò depressiora, & humiliora vasa, eò meliora.*

Scilicet, ob gravitatem illarum particularum, quare si fieri potest, per lineam ferè rectam destillentur.

3. *Olea Empyreumatica requirunt Recipiens amplissimum.*

Quia motu vehementissimo prorumpunt, & ferè omnia Luta permeant.

4. *In destillatione spirituum, & aquarum, per Vesticam, herbe debito modo sint maceratæ, & fermentatæ, donec acorem contrahere incipiant.*

5. *In rebus flatulentis, uti sunt omnia ramosa fluida, vasa non sunt nimis refercienda.*

Quoniam citò ebulliunt, & in altum tolluntur; unde in Recipiens nihil immutata descenderent. Sint igitur vasa medià tantùm parte repleta.

COLLECTANEA
CHYMICA LEYDENSIA,
CONTRACTA & NOTIS
ELUCIDATA.

Absynthium.

CAPUT I.

Absynthij Tinctura.

LE MORT.

Ec. Summit. Absynth. q. v. iis affunde
Ol. Tartar. p. deliq., ut madefiant,
Ponantur in digestionem per xxiv. hor.
Tum ei superfundatur.

Spir. vin. rect. (a) tantum, ut su-
peremineat iv digitis:

Reponantur iterum in digestionem, donec flavo-subviridi
colore sit tinctus. Spiritum tinctum per inclinationem
effunde; si majorum virium expetatur, ei addatur q. v.
Absynthij, & denuò ad digereñdum reponatur per iij,
vel iv. hor., Spir. tinctus, ut antea, separetur, & ad usum
fervetur. (b)

Nota 1. Spiritui vin. rect. præfero vulgarem, propter
affociatum phlegma, à quo salium dissolutio dependet.

2. Absynth. post extractionem residuum, sequenti
processui salis Absynth. inservire potest.

3. *Tinctura vel essentia Absynth. Composita.*

℞. Sum-

(a) Saturatiorem longè tincturam extrahit spiritus vini
præcipitatus dictus, seu, mediante sale tartari
absque destillatione dephlegmatus.

(b) Bene à fecibus decantatus.

- ℞. Summitat. Absynth. M. ij.
 Pomor. Aurant. immaturor. globulorum ma-
 gnitudine, vel eorum loco
 Cort. Aurantior. recentium. ℥ij.
 Bacc. Juniper. ℥ij. vel ℥℞.
 Ol. Tart. p. deliq. ℥j.
 Sp. vin. ℥j.

Conscissa & contusa misceantur, & procedatur, ut supra.

4. Loco Spir. vin. & Ol. Tartar. per deliq. Circula-
 tum minus Paracelsi adhiberi potest, quod vide intra suo
 loco sub prædicto titulo.

Vires. *Egregium est stomachicum præcipue hydropicis*
&c. Dos. a Cochl. ℞. ad j. in vino.

C A P. II.

Absynthij incineratio & Sal fixum.

I D E M.

℞. Absynth. (c) f. q.

Accendatur, ut penitus in cineres abeat albos (d) his
 cineribus tantum superfundatur aquæ calidæ, ut digit.
 v. superemineat, donec aqua salsum referat saporem.
 Aquam hanc filtra, recentem supra fæces fundendo,
 donec nullum (e) amplius referat saporem. Solutiones
 omnes confunde, & in patella terrea (f) ad siccitatem
 evapora: si non satis sit candidum, poterit parumper
 calcinari, atque iterum solvi in aqua, filtrari, atque
 denuò ad siccitatem evaporari. (g)

Vires.

(c) Siccati.

(d) Ex nigricantibus nullum fere sal elicitur.

(e) Salinum.

(f) Munda, nova, & antea aquis aliquoties submersa.

(g) Quo candidius tamen reiterata calcinatione reddi-
 tur hoc sal, eo magis viribus sui simplicis destitui-
 tur: imo salia hæc omnia optimè preparata, & ad
 summam albedinem calcinata, eisdem edunt in
 experimentis Chymicis & Practicis effectus.

Vires. Incidit, aperit, abstergit (attenuat) stomachicum est, (calculum pellit) urinam (& sudores) ciet, ut & omnia salia alcalia faciunt: prodest in febris (intermittentibus) quibuscumque (cum aliis sudoriferis permixtum, quibus instar vehiculi est.) Dos. a gr. ij. ad ℥j.

C A P. III.

Absynthij sal vitriolatum.

I D E M.

℞. Liqueoris sal. Absynth. (b) q.v., ei (i) affunde Spir. vitriol. (k) donec strepitus cesset, dein evaporetur (l) ad siccatem salis, & erit paratum.

Vires. In omnibus cum tartaro vitriolato convenit (m), nisi quod magis stomachicum sit.

C A P. IV.

Sal Absynthij essentielle. (n)

I D E M.

℞. Foliorum Absynthij virentis, antequam semina protrudere incipiat, q.v. (Omnes herbæ, cum inde sal eliciendum

(b) Ol. Sal. Absynth. p. deliq., quod fit, ubi Sal Absynth. humidiori acri expositum, in fluidum solvitur.

(i) In vitro.

(k) Ol. Vitriol., vel cujusvis alterius acidi, ratione cujus salia hujus generis omnia tantum differunt: ad acidi enim naturam alcalia disponuntur sic e. g. cum spir. nitri posset fieri Sal Absynth. nitratum, &c.

(l) Sine decantatione supernatantis fluidi pro sale acidiore; pro sale minus acido evaporationem præcedat fluidi prædicti decantatio.

(m) Si Sal Absynth. multoties torturam ignis sustulit.

(n) Quia nulli ignis vi expositum, plurimas partes sui vegetabilis retinet, quæ, vires simplicis exhibentes, in calcinatione pereunt.

ciendum sit, sumantur priusquam semina sua protrudant.)

Contundantur in mortario lapideo, donec in succum, mediante expressione, reduci possint. In hoc succo, si lubeat, denuò recens Absynthium coquatur. Decoctum coletur: colatura cum albumine ovi clarificetur, & evaporetur ad pelliculæ in supremitate apparentiam: dein reponatur in cella: sic partim ad fundum, partim circumcirca vas puræ chrystalli adhærebunt, cum spatulâ lignæ separandæ. Reliquus liquor supernatans denuò evaporari poterit, & reponi, ut ante, sic denuò chrystalli (o) concrenent. Superfluous liquor ad extracti consistentiam evaporetur, & sub nomine *succi inspissati* asservetur. Eodem modo fiunt salia omnium aliorum vegetabilium. (p)

Vires. Sal essentielle abstergit, stomachicum est egregium, & sudorificum: vermes pellit: obstructiones tollit: & bilis effervescentiam sedat. Dos. à gr. v ad ℥. j. Succus purgatus stomachicus est: lienis, & mesenterij obstructiones tollit: vermes internè necat: at externè solo illitu circa umbilicum illos pellit. Dos. à ℥. β. ad ℥. j.

Nota. *Sal essentielle magis Chymicum.*

℞. Spir. cujusvis simplicis empyreumatici q. v.

Sal. Alkali proprij, vel cujusvis optimè præparati & cum oleo empyreumatico ejusdem simplicis leviter calcinati, & per deliq. soluti q. s. ad sedandam effervescentiam.

Dein procedet ut in sale Absynth. vitriolato.

Vires. Respondet viribus spiritus; in cæteris convenit cum præcedenti sale, ut & in dosi.

B 5

C A B.

(o) Purificandæ, si non arideant, reiterata solutione in aqua propria, optimè depurandæ.

(p) Præcipuè inodororum, quia effluvia odorem producentia expressione & coctione in auras avolant.

C A P. V.

Acanthini ligni tinctura.

M A R G R A V I U S.

℞. Rasuram ligni Acanthini, id est, *Brasil* vulgò dicti,

Infunde in aquam puram, digere illam in olla vitreata per aliquot hor.; & habebis tincturam sanguineam. Quòd si loco aquæ infundatur rasura in aceto, aut etiam aliquò lixivio, cum pauxillo gummi Arabici, & aluminis, acquiretur tinctura pro tingendis libris, & scripturâ rubrâ adornandâ, id est, habebitur liquor aliquis scriptorius pro exarandis litteris rubris.

Nota. Hæc tinctura ab addito alcali deprimitur, ab acido exaltatur: verum, si ei addatur spir. sal. comm. q. f. ad levissimam aciditatem, literæ, quantumvis primo rubræ, post perfectam exiccationem cærulescunt.

Usus. Hæc tinctura, cum aqua nempe parata, inservit tingendis lanis: nec cedit purpuræ, nisi quòd faciliùs extinguitur, aut deletur.

C A P. VI.

Aceta consificendi modus.

L E M O R T.

Duplicis generis dantur aceta, volatilia, & fixiora. Volatilia fiunt ex meris farinaccis, & viscosis, particulis: ut illa, quæ fiunt ex cerevisia, fabis, pis, leguminibus, & tritici generibus: fixiora fiunt è ramosis, & viscosis particulis, subdulcibus, ut è saccharo, melle, vino, fructibus pyrorum, pomorum maturis, & dulcibus, sequenti modo:

Acetum mellis vel sacchari.

℞. Mellis, vel sacchari, ℥. iv.
Aq. commun. ℥. xl.

Coquantur simul ad quartæ partis exhalationem. Dein, ubi refrigeratum fuerit decoctum, adde fermenti acidi panis q. s. (scilicet ad quantitatem ovi, aut circiter) fermententur simul in sole, aut loco calido. Ubi fermentatio cessat, infunde liquorem super sequentem mixturam:

sz. Caulium uvarum, vel recentium, vel siccatorum ℞. iv.

Fermenti acidi panis ℞. β.

Rad. Pyrethr. vel

Zinziber. vel

Piper. longi ℥j.

Includatur fermentum unà cum hisce pulverizatis, & sub caulibus abscondatur. In promptu adsint duo talia vasa hâc mixtura repleta. Hisce in uno vase superfunde liquorem. Macerentur simul per hor. xxiv. Dein effundatur liquor in aliud vas hisce speciebus repletum, & post xxii. hor. materia illa in præcedente vase incalescet; cui denuò liquorem superfunde, hoc tam diu repetendo, donec acidissimus fuerit liquor.

Nota. i. Si accelerari debet operatio, materia paucâ quantitate aceti vini humectetur, & reponatur, donec sponte incalescat: dein liquores superfundantur. Hoc modo ex saccharo, tamquam è vino, acerrimum colligitur acetum, stabile, & fixum, omnibus iisdem operationibus in Chymiâ, & culinâ, inserviens; ut & ex melle.

2. Absque hac mixtura etiam acetum sponte fit, si in loco calido, vel in sole, non planè clausi, nec planè aperti, ferventur liquores.

3. Si in dolio, in quo sp. Vini antea continebatur, fiat operatio, eò fortius fit acetum, & citiùs operatio procedet.

Singulis xiv. diebus sacculus (scilicet specierum) renovari debet, & singulis xxiv. horis liquor in alterum vas effundi debet, ut incalescat. Sic unum vas semper plenum, alterum semper est vacuum.

C A P. V I I.

Spiritus Aceti.

M A R G R A V I U S.

℞. Aceti vini acerrimi ℥xx. xxx. lxxx. vel. q. s.

Destilla ex retorta vel cucurbita humiliori (ut citius operatio absolvatur: particulæ enim acidorum liquorum graviores non facilè in altum elevantur) vitrea (g) in arena, igne secundi vel tertij gradus, ad consistentiam Syrupi aut mellis liquidioris, nec ulterius procedendum, ne, Spir. empyreuma contrahat: (vel in MB. (r) ad siccitatem usque,) quod primum prodit in recipiens, quarta ferè pars aceti destillandi, Phlegma aceti dicitur, quamvis revera sit Spir. acidus subtilissimus, qui mutato recipiente scorsim asservari potest. Quod dein sequitur, communi nomine, Acetum stillatitium, destillatum, spir., & spir. aceti igneus vocatur. Fæces in fundo vasis destillatorij, instar Syrupi aut mellis liquidioris, remanentes, in se continent aceti sal & oleum, sive sulphur ejus fixum & crassum, quæ à se invicem separari possunt, si fæces aqua pura solvantur, moxque aqua sulphure sive oleo permixta rubra decantetur in aliud vas: sic sal aceti arenæ instar manebit in fundo, estque nil aliud, quàm Tartarus crudus, qui aqua pura optimè edulcorari, & usui reservari potest: decantata autem aqua per chartam filtrari, & coquendo ad consistentiam syrupi redigi potest, sulphur crassum aut fixum aceti dictum.

Alij

- (g) Vel vesicâ stannea, cum annexa serpentina stannea pro majori quantitate, & breviori operationis via: instrumenta stannea admitti possunt, quia hoc metallum vix ac ne vix quidè ab hoc acido attingitur.
- (r) Autor sibi contradicere videtur in hoc processu: (inquit enim paulò supra: particulæ acidorum &c.) quoniam hac via non nisi facilioris adscensus destillari queunt: vis enim ignis intermediâ aqua omnino refringitur.

Alij facibus aceti affundunt aceti Phlegma, digerunt per XXIV. hor., filtrant, colaturam (f) evaporant in vitro ad consistentiam Syrupi, & vocant Elixir aceti.

Vires. Spiritus Aceti refrigerat, siccatur (& adstringit,) humores fervidos incrascat & temperat, (ratione acidi blandi alcali supprimentis: ratione autem additi alicujus alcali, ut e.g. oc. Cancr., vel occurrentis in corpore nostro, effervescentiam inicit) unde aperit, crassos & viscidos humores incidit, attenuat, sudores & urinas movet (præservat à putredine:) menstruum nobile est apud Chymicos in solvendis lapidibus, nempe coralliis, margaritis, imo metallis, Venere, Saturno, Iove, Marte. Dos. a ℥ij. ad ℥ss.

Vires Elixiris Aceti. Stomachicum est, attenuat & appetitum excitat.

Vires phlegmatis. Inservit Tincturæ Veneris parandæ, ut & aliis solutionibus metallicis.

Acetum destillatum fortius.

M A R G R A V I U S.

℞. Aceti vini optimi (acerrimi) pint. iv.

Evaporentur leni igne (MB.) pint. ij. (vel in olla lati orificij super arenam lenissimo igne pint. j.), reliquum omne vitreæ retortæ immissum destilletur per arenam ad remanentiam usque liquoris oleosi: sic primo prodibit spir. debilior, qui, si lubet, seorsim excipiendus est, quo verò ulterius intenditur destillatio, eo fortior prodit spir. Cessandum verò ab operatione, ubi pint. ijss. sunt abstractæ, & pint. ℞. (t) restat in retorta, ne spir. prolectus empyreuma contrahat. Reliquum in retorta servatur, donec sufficiens adsit quantitas, ut ulteriori abstractioni subjici possit pro destillatione Aceti radicati. Schroder. p. 708. Vel exinde mediante leni evaporatione chrystalli formentur, quæ vires chrystallorum tartari æmulantur.

Nota

(f) In MB. ne empyreuma contrahat.

(t) Vel octava circiter pars.

Nota 1. Si evaporatio Aceti fiat in MB., fortissimus postea prodibit spiritus,

2. Si spir. Acet. fortissimus expetatur, ut menstruum inde evadat *Philosophicum* dictum, sic procedendum est:

℞. Acet. stillatit. vulg. pint. iv.

Ærugin. ℞℥.

Evaporentur simul leni igne ad siccitatem, pulvis restans per retortam vitream destilletur, & obtinebis sp. Aceti mirabilem.

3. Sp. Acet. stillatit. etiam fortificatur, si super sale ammoniaco denuo destilletur.

Vires. Incidit, attenuat, sudores movet, in peste, pleuritide, in inflammationibus internis convenit, (stomachicum est, leviter refrigerat.) Menstruum est egregium in Chymicis ad tincturas & extractiones mineralium & metallorum, & dissolutiones conchilium & testaceorum perficiendas, multisque aliis operationibus Chymicis inservire potest. Dos. a cochl. ℥. ad ij. (a gr. xx. ad cochl. j. sive ℥ij.)

Nota.

Acetum Philosophorum.

℞. Chrystall. Vener. ex æruginē pp. ℞j.

Sulphur. viv. ℥vj.

Alum. ust. ℥iiij.

Alcohol. vin. subtiliss. ℥iiij.

Mixta digere in MB. per ij. dies, dein destilla lente per MB. ad abstractionem omnem sp. vin. subtiliss. odore sulphureo præditi; reliquum ex retorta per arenam destilla. Sic unà cum floribus sulphuris à spiritu separandis adscendit spir. aceti fortissimus, salibus acidis sulphuris & aluminis auctus.

Vires. Menstruum est egregium pro solutionibus & tincturis mineralium & metallorum.

Nota

*Nota generalis super omnes solutiones cum Aceto
destillato factas.*

L E M O R T.

Acidum fortius præcipitat acidum debilius; quoniam poros coarctat, & angustiores efficit, ita ut omnia contenta ibidem necessariò propriâ gravitate ad fundum subsidere debeant. Salia etiam alcalia, omnia acidis soluta ad fundum detrudunt, poros acidorum replendo, & exsatiando, particulas rigidiores reddendo, unde omnia inibi contenta non solum propria gravitate subsidere debent, verùm vi impulsiva ad fundum impelluntur, multum de salibus secum vehentia, unde non solum graviora existunt, & ponderosiora, verùm etiam alias qualitates, & vires assumunt, pro ratione salis solventis, & præcipitantis. Unde plerumque si ℥j. coralliorum solvatur, ℥. iv. vel ℥j. β. optimè edulcorati magisterij, cum sale alcali præcipitati, obtinebimus.

Tractu quin etiam temporis hæc magisteria flavescunt. E contra verò, ubi propria sponte, mediante acido fortiori (u) præcipitata corallia ad fundum decidunt, eandem ferè quantitatem obtinemus. Scilicet, si ℥j. sit soluta, ℥ij. β. obtinebimus levissimi, & albissimi magisterij. Idem de omnibus liquoribus vegetabilium stillatitiis esto judicium. In cæteris verò acidis fortioribus mineralibus præcipitatio cum acido fortiori non succedit, ideoque vel ad alcalia, vel ad muriatica salia, confugiendum est.

C A P. VIII.

Acetum in sacco portatile.

I D E M.

Rec. Tartari albi ℥. β. Abluatur diligentissimè. Tum siccetur. Redigatur in pulverem. Hic pulvis infundatur in Aceto vini acerrimo. Postea pulvis iterum siccetur.

(u) Ol. vitriol. rect. &c.

ficcetur. Siccatus iterum infundatur in Aceto, sicut antea; iterumque ficcetur. Hoc decies repetatur: & habebitur tandem pulvis acidissimus (x); qui, in quavis aqua solutus, eam reddit acidam, & vocatur Acetum portatile.

C A P. I X.

Expresso succi Acetosæ, sive succus Acetosæ expressus.

M A R G R A V I U S.

℞. Herb. Acetosæ recentem, una cum petiolis. q. v.
v. g. manip. xx.

Conscinde eam scalpro minutissime supra asserem, vel in alveolo (y). Tum per vices accipe manipulum unum, vel alterum: & manibus per pannum fortiter exprime succum, quo expresso iterum accipe manipulum unum, vel alterum herbæ concisæ, donec tota planta sit expressa. Succos conjunge, & per noctem repone in vitro, ut fæces subsident. Decanta à fæcibus succum, & serva usui.

Eodem modo exprimitur succus ex *Plantagine*, ex *Chelidonio majori*, ex qualibet herbâ succulentâ, vel non planè exsuccâ.

Vires. *Succus Acetosæ refrigerat, siccatur, adstringit. Ejus frequens usus est in julapiis refrigerantibus, in peste, in febribus malignis, præsertim, si succus citri, aut granatorum acidorum sit admixtus. Additur quoque Vinum Rhenanum, fitque inde potus egregius præservans à peste. Imo vulgo ipsam herbam coquunt cum Vino Rhenano, exprimunt, & pro potu exhibent; quamvis præstet succum expressum Vino non cocto addere.*

Acida enim præservant massam sanguineam contra Pestem.

Nota. *Syrupus Acetosæ.*

℞. Sacchar. clarificat., ad consistentiam tabellat. cocti ℞ iij., remoto ab regne adde.

Succ.

(x) Impurus tamen à fæcibus aceti, Vid. Terram foliatam Tartari.

(y) Contunde in mortario lapideo.

Succ. Acetosæ. ad dimidium in MB. evaporat. q. s.
M. f. f. à Syrupus.

Vires. *Convenit cum succo.*

C A P. X.

Aqua Acetosæ ex succo ejus.

M A R G R A V I U S .

℞. Succ. Acetosæ, præcedenti processu parati q. s.
Destilla ex cucurbitâ vitreâ, in balneo Mariæ ad ficcitatem usque, & prodibit aqua limpida in recipiens, conserva usui; in fundo cucurbitæ remanebunt fæces rubræ, quas etiam conserva.

Nota. Quod omnes aq. destillatæ acidiusculæ vel ex acidiusculis, nullius ferè sunt saporis.

Vires. *Easdem habet cum succo; sed minus efficaces. Est enim aqua insipida, separata magnâ ex parte ab acido, & alcali, quæ in succo continebantur.* (z)

C A P. XI.

Sal essentielle Acetosæ, sive Acidum & Alcali ejus.

I D E M .

℞. Fæces relictas in destillatione (a) succi (b)
Acetosæ,

Solve illas aquâ ferventi, q. s., tum evapora in vitro ad quartæ partis remanentiam (c). Repone statim vitrum in locum frigidum, & humidum, qualis est cella sic xxiv. hor. spatio concresecet sal in fundo vitri, non absimile tartaro vini, conflatum ex acido, & alcali plantæ, quod vulgò vocant *sal essentielle*, estque nihil aliud, quàm tartarus plantæ; potestque ex retortâ vitrea, in arena, destillari
C in

(z) Operatio hæc tota ferè frustranea est, quoniam, ut Auctor ipse affirmat: aq. insipida, separata &c. per alembicum destillat.

(a) Vel evaporatione præparatas.

(b) Ex succo ipso, ut Cap. iv. dictum est, hoc sal parari potest.

(c) Ad cuticulæ apparentiam.

in spiritum acidum. In retorta manebit fæx quædam, quæ combusta, sive calcinata, in crucibulo, largitur *sal fixum*, quod cum aqua pura elixivari potest.

Vires. *Ejusmodi salia essentialia potenter attenuant, resolvunt, incidunt; sed præstat illa calcinando in salia fixa reducere; aliàs enim potentiùs deobstruunt, & humores attenuant.*

C A P. XII.

Acidorum Spirituum præparatio.

M A E T S I U S .

℞. Sal. comun. vel nitr. ℥j.

Bol. Armen. vel, filic. calcin. vel (d) alum. calcin. vel (e).

terr. figul. (quæ optima est) ℥iij.

Contundantur in pulverem tenuem, & exactè inter se misceantur, & destillentur ex retortâ terreâ (f), igne nudo, augeaturque ignis ad iv. usque gradum: Ita enim per celerrimum ignis motum, particulæ salinæ, inter se concussæ, primitus circa extremitates inflectuntur, & nisi terra figulina, vel simile aliquid, quod in igne non facilè fluit, additum esset, arcto nexu se mutuo comprehenderent (g), Verùm cum terra, quæ se dat intermediam, sic impedit, ne hoc fiat, tandem extremitates particularum salinarum intortæ abraduntur, & sub forma vaporis in vas recipiens (h) deferuntur, & ita successivè comminuuntur; & dividuntur particulæ salinæ in minima ramenta, quæ, cum content angulis acutissimis, & undequaque per se fluentibus, componunt illud acidum, quod

(d) Alumen omnibus aquosis particulis mediante evaporatione in vase terreo vitreato privari debet, aliàs in spumam abit, & vasa dissilire facit.

(e) Optimè exiccata, ne ab aquosis vaporibus vasa dirumpantur.

(f) Vel cantharo (bel. melkkan) vel olla ferrea, alembico terreo vitreato ornata.

(g) & in recipiens transirent.

(h) quod requiritur capacissimum.

quod nos vocamus *spiritum Salis*, vel *spiritum Nitri*: Hancque visionem in minimas partes vocat Willisus evectiorem salium ad fluorem in lib. *de fermentatione*.

Nota. 1. Horum spirituum acidorum differentiam, quæ ratione adhibiti additamenti maxima est, in spir. nitr. & salis descriptione annotabimus.

2. Quòd si verò animus sit hos spiritus salinos (i) præparare beneficio fermentationis (k), hoc modo procedere possis:

3. ℞. Sal. vulg. vel Nitr. q. p.

Dissolve in aq. pluv., f. q. ut inde fiat lixivium forte.

℞. Hujus lixiv. part. iv.

Ol. vitriol. rectific. part. i.

Misceantur & distillantur primò leni igne ex arena, per retortam, vel cucurbitam (l) humiliorem: Ita primò elevabitur phlegma insipidum: quod subsequenter guttæ acidulæ. Mutato tunc vas recipiens: tunc enim spir. Salis, vel Nitr. ascendet in altum. Continua ignem tuum, (m) quòdusque omne humidum ablatum observaveris. Ita per fermentationem (n) introductam ab acri corrosivo præparasti spiritum tuum acido-salinum, & in fundo retortæ reperies salem candentem acido-salsum, quem *salem suum mirabilem* vocat *Glauberus*, cujus beneficio multa parantur in tribus mundi regnis; de quibus consulendus ipse *Author*. Hic autem solummodò animadvertito, quomodo ipsius ope resolvatur textura Antimonij, ita ut sulphur ejus à vinculis suis liberatum, in conspectum prodeat, unde præparatur Balsam. sulphuris Antimonij hac sequenti methodo. *Vide præparationem Balsami sulphuris Antimonij.*

4. Hi spiritus, cum sint valdè corrosivi, quandoque mitigari, & maturari debent.

C 2

Dulci-

(i) Acidus.

(k) Effervescentiæ potius.

(l) Difficiliter operatio procedit.

(m) Infra & supra satis vehementem.

(n) Per effervescentiam.

Dulcificatio. (o)

℞. Spirit. Salis, vel Nitr., rectificati à suo phlegmate, part. j.

Alcohol. Vini, part. iij.

Digerantur simul per noct. Manè destilles per retortam vitream: & de novo digerantur per noct. Hoc ter quaterve repetas, quousque acrimoniam spiritû Salis, vel Nitri, cicuratam animadverteris. Eodem modo etiam procedito cum spir. Vitrioli, & alcohol Vini. Ita obtinebis menstruum temperatissimum ad tincturas multorum vegetabilium extrahendas. De virtutibus, & dosi, consulendus est *Schroderus*.

Nota. Præmissâ aliquot dierum (quo longius eo melius) digestionem, hæc dulcificatio unica destillatione absolvi potest.

Vires. In genere autem spiritus hi acidi sistunt ardores sanguinis, compescendo furorem sulphureum, & salinovolatilem in sanguine contentum. Pituitam tenacem potenter incidunt, ac proinde in obstructionibus solvendis profunt: saburrâ calculosâ corroduunt, & comminuunt, & per diuresin expellunt, quæ mitius peragunt spiritus salini per alcohol Vini temperati.

C A P. XIII.

Concentratio omnium acidorum.

L E M O R T.

REc. Cujuscumque spir. acidi (p) q. v. Hunc superfunde limaturæ Martis, vel Antimonio pulverato, sic illico dissolvetur limatura. Post dissolutionem peractam

evapo-

- (o) Dulcificatio dependet à particulis spir. vin. oleosis, salini puncta involventibus.
- (p) Hi spir. multum differunt ratione corporis, quocumque concentrantur; quoniam ferè semper aliquid ex illo secum vehunt, ut e.g. si sp. sal. affundatur antimonio, & post digestionem xxiv. hor., per destillationem abstrahatur, obtrahetur baryrum, antimonij, quod vide sub hoc titulo.

evaporetur liquor ferè ad siccitatem. Liquorem evaporatum immitte retortæ terreæ, vel vitreæ, & primò lento igne omne, quod restat, phlegma abstrahatur. Dein auctiori spiritus acidi propellantur, qui instar ignis actualis urent. Hoc modo ab omni phlegmatis consortio spir. omnes liberari queunt, ut *acetum destillatum*, *sp. nitri*, *sp. salis*, *sp. acidi vegetabilium*, ut *sp. Guajaci*, & duplo plus virium obtinent, quam vulgari modo spiritus destillati.

Ufus. *Menstruis fortissimis Chymicis conficiendis inserviunt.*

Nota generalis super omnes solutiones cum spiritibus acidis, Vitriol. Alumin. Nitri. & Sal.

I D E M

Duplicis generis dantur acidi spiritus. Primum continet omnes spir. phlegmaticos, seu salia fluida, multo phlegmate permixta, ut sunt *sp. salis*, *acetum destillatum*, omnes liquores acidi *vegetabilium*, *sp. vitrioli* strictè ita dicti. Omnes hi spir. dissolvunt & attenuant particulas metallicas, & terrestres, illis objectas, & in fluiditate retinent, unde postea levissimo calore in chrystallos rediguntur.

Secundum genus obtinet spir. concentratos, suo phlegmate superfluo liberatos. Hi non solum attenuant, & imminuunt omnia corpora ipsis objecta, verum cum iisdem vel in mucilaginem, vel in pulverem, revertuntur.

Sub hac classe numerantur omnes spir. sub nomine oleorum acidorum Chemicis venientes, ut sunt *ol. Sal. Vitriol. Nitr. & Alumin.* Hæc olea si in chrystallos reduci debeant cum corporibus calcinatis, duplam, vel triplam, requirunt aquæ copiam, pro ratione scil. corporum illis objectorum, vel pro ratione olei hæc, vel illâ methodo rectificati. Sic cretaceis, & terrestribus dissolvendis oleum Vitrioli quatuor partes requirit aquæ. Sic, ubi Alumen calcinatur, quarta circiter pars restat post calcinationem: Vitriolum unam obtinet partem aquæ, & mediam circiter olei, & sic de cæteris. Sic fieri possunt omnis

generis Vitriola è cupro, argento, &c. Sic etiam cum aliis spir. acidis fieri possunt chrystalli, Vitriolum referentes, ut cum sp. Nitr. Salis, &c. Verùm, quoniam non intimè uniuntur, neque poris Martis, vel Veneris ita sese accommodare possunt hi spiritus, idè citissimè ab aère denuò dissolvuntur hæ chrystalli, & in liquorem abeunt. Verùm magis penetrantes hæ chrystalli sunt pro ratione salium additorum.

Nota secunda super omnes liquores acidos.

LE MORT.

UT in fermentationem deducantur acidi liquores, fructibus indigent. Sic Omphacium uvis aliquot immaturis injectis, & caulibus. fermentationem suscipit. Constantiores verò fiunt additione salis fluidi Chymici, quod motum ejus, & dissolutionem impedit. Sal verò sequenti modo præparatur:

Sal Chymicum pro liquoribus acidis.

℞. Ol. Vitriol. opt. ℥j.

Chrystall. Tartar. albiss. ℥iv.

Digerantur simul in MB. per hor. aliquot, (q) donec unita sint. Hujus Sal. ℥. i. ad ℥iij. vel iv. aut v., prout magis aut minus acidum sit, sufficit.

C A P. XIV.

Aloë lota, seu depurata, scil. à partibus suis resinosis, & omnibus sordibus.

I D E M.

℞. Aloës lucidæ, ℥. i.

Aq. comm. q. s. ut in ea solvi possit. Solutionem reponne, donec planè frigefacta fuerit; & omnis resina subsederit. Liquorem supernatantem effunde, & sæcibus recentem aquam affunde. Coque, & reponne, ut ante, hanc operationem tamdiu continuando, donec nullam tincturam de se præbere velit Aloë.

Solu-

(q) aliquoties movendo,

Solutiones omnes confunde, & evapora ad consistentiam pilularum. E ℞j. obtinebis circiter ℞. ℞. vel ℞. ix. Libram autem puta, non medicam, sed civilem. Ex Aloë verò Hepatica circiter ℞. vj.

Purgans est lenissimum. Inde fiunt pilulæ *Francofurtenses* dictæ, si loco aquæ comm. recipiatur succus rosarum, vel violarum, & bis vel ter ad consistentiam evaporetur, & denuò in recenti succo solvatur, ita ut ℞. i. Aloës, ℞. as circiter vi. succi, absorbeat; f. inde pilulæ ij., ex gr. ex 3. i. cxx. pil.

Ufus pilular. ex Aloë sola, vel rosatâ, violatâ, &c.

Recipiunt gr. circiter x. vel xii. Illa deglutiunt horâ vespertinâ, ante pattum, & sequenti manè purgatio incipit.

Si verò non satis operetur, media pars *dosis* hesternæ repetitur, superbibendo jusculum cum cremore Tartari

C A P. XV.

Preparatio pilularum ex Aloë, quas Francofurtenses appellant.

M A E T S I U S.

℞. Aloës succotrinæ q. p.

Contunde in pulverem tenuem, fiatque extractio ex hoc pulvere cum succo Violarum depurato, lenique evaporatione ad consistentiam extracti redigito. Hoc bis, terve, repete. Ultimâ verò vice f. extractio cum spir. Vini, quam per destillationem ad formam extracti cogito. Formentur ex massa hac pilulæ ad libitum. Ex 3j. f. pil. lxxx. *Dos.* sit. pil. viij. x. xij. ad xv. usque.

Quòd si tantum temporis in depuranda Aloë infumere nolueris, sequenti modo corrigito:

℞. Aloës succotrinæ, q. p.

Conterito in pulverem tenuem, eique affundito aq. pluvialem, & simul terito. Aq. tuam, ubi Aloën imprægnatam observaveris, effundito: hocque continuato, quòdusque Aloë tincturam suam aquæ communicare ulterius recuset. Tunc adde Aloë duplum arenæ lotæ, &

simul fortiter conterantur, ita enim successivè tradit Aloë omnem suam tincturam, nihilque in fundo remanebit, nisi fæces abjiciendæ. Aquam verò tincturâ Aloës imprægnatam evaporato ad consistentiam extracti: ita enim obtinebis Aloë verè lotam, & correctam, blandè purgantem, absque ullâ molestiâ.

Hoc extractum si de novo miscere volueris cum succo violarum, vel rosarum, Aloë obtinebis verè violatam, vel rosatam.

Nota 1. Vires, quod leniter purget bilem & melancholicos humores, menstrua promoveat. Dos. a gr. v. ad ℥j. ʒʒ.

2. Resinosæ partes, sub forma fæcum laritantes, cum spir. vin. rectif. extrahi queunt, ad mundificanda ulcera externa & balsamum corporum mortuorum conficiendum.

3. Aloës extractio cum spir. vin. pessima; tormina ventris & hæmorrhoides excitare solet.

C A P. XVI.

Extractum, seu, resina, Ligni Aloës.

LE MORT.

Lignum Aloës egregium est cordiale: lipothymix, & syncope, succurrit. Paratur inde extractum, seu resina Ligni Aloës, hoc modo:

℞ Rasur. Lign. Aloës. ʒj.

Spir. vin. rect. ʒv.

Digerantur simul, per dies ij., leni calore. Deinde separetur clarum à spisso per filtrationem. Spiritum Vin. lentissimè per MB. evapora: & restabit in fundo resina, quam ad supradictos usus asserva, ut & ad menstrua promovenda. Dos. à gr. ij. ad ℥. j. in Vino.

C A P. XVII.

Gummi Ammoniaci depuratio.

I D E M.

℞ Gummi Ammoniaci, q. v.

Huic superfunde Acetum vulgare vel stillatitium. Coq. simul,

simul, sæpiùs materiam spatulâ agitando, donec in lactescentem abeat liquorem, & gummi à fæcibus segregatum sit. Dein coletur calidè per linteum rarum, fortiter exprimendo, vel materiam agitando, donec omne gummi è fæcibus expressum sit. Liquorem percolatum evapora (r) ad consistentiam massæ pilularum. Dein ad usum in vesicâ, oleo amygdalarum illitâ, includatur.

Vires. Purgat, incidit, attenuat. Præcipuè verò in uterinis obstructionibus commendatur. Bilem, & pituitam viscidam, dispellit. Inde fiunt pilulæ Martiales dictæ, hoc modo. Vide pil. Martial.

C A P. XVIII.

(f) Ammoniaci Salis spir. (t) & sal volat. (u)

M A R G R A V I U S.

℞. Sal. Ammon.

Tartar. aut alterius cujuslibet alcali (v. g. Potasch.) ana ℥. ℥.

Terantur omnia seorsim (minutissimè, cribrentur & misceantur) indanturque retortæ vitreæ, &, affusâ

Aq. comm. s. q. (ut commodè solvi potest), fiat destillatio ex arena, applicato recipiente (vitreo) satis amplo, cujus orificium exactè quadret ad collum retortæ (necessum est accuratè claudere luto) & intra hor. iij. vel iv., igne tertij gradus (bulliente aq.) prodibat primo

C 5

mo

(r) in MB.

(f) Sal Ammoniacum, olim ad nos delatum, à loco naturali, templo, Jovi Ammoni sacro, proximo, nomen desumpsit, circa quod ex urina camelorum, à Magnatibus, Oraculum Jovis consulendi gratiâ advenientibus, ed delatorum, ibidemque pernoctantium, depositâ, & spir. subterraneo, ibidè dato, subacido permixtâ, concretum fuisse putatur. Hujus nunc defectus artificiali sale suppletur, cujus præparatio seq. est.

(t) Est tantum sal. vol., aqua comm. permixtum.

(u) Flores volat. quibusdam dicti: ex hoc sal. vol. & aq. comm. coctæ q. s. ad solutionem sal. volat. spir. extemporaneus sal Ammon. fieri potest.

mo spir. coagulatus, five sal volat in forma sicca, quod lateribus recipientis nivis instar adhærebit, continua destillationem, donec sal. volat. siccum à subsequente spir. liquido (x) commodè in formam liquidam (y) redactum fuerit. Tum itatim remove recipiens, & subere vitrum, spir. & sal. volat. continens accuratè claude. Nam, quod amplius prodit ex retorta, purum phlegma est, (quod multi Chymici in pretio habent, dantque in febribus ad temperandam humorum acidorum acrimoniam, imo etiam in aliis morbis): ignem itaque remove & furnum refrigerare oportet, ne omni abstracto phlegmate, capite mortuo remanente sicco rumpatur.

Vires. Potenter attenuat, resolvit, (incidit), aperit, dissipat, (penetrat), aciditatem omnem temperat & extinguit, hinc infinitis morbis utilis est, ut hysterics, & hypochondriacis passionibus, podagræ, ardori ventriculi, scorbuto, epilepsiæ, apoplexiæ (syncope, lethargo) & soporosis omnibus, quoniam egros aptè excitat, obstructions omnes, incidendo pituitosos humores & in fluorem redigendo, tollit, reserat, hinc urinas & sudores pellit, chronicisque omnibus morbis convenit. Dos. a ℥b. ad ℥j. (ʒb.) in aqua destill. ut majoran. menth. lavenderul. fenicul. petroselin. &c.

Rectificatio (z) sp. Sal. Ammon.

℞. Spir. Sal. Ammon. ℥ij.
Sal. Tattar. ʒb.

Indantur retortæ vitreæ, & denudè destillentur.

Vires. Vires & dosin eadem habet cum spir. Sal. Ammoniac.

Ammono-

(x) Aquoso.

(y) Non plane liquidam, sed ubi sal volat. à latere recipientis incipit decidere: Aliàs nimis aquosus, hinc debilis redditur spiritus.

(z) Spir. (ut paragrafo præcedenti ritè præparatus) rectificatione non indiget. Sal verò volat. super novum sal fixum, acidum fortè levissimum sal vol. adhuc junctum absorbens, rectificari & subtilius reddi potest.

Ammoniacum Sal artificiale.

℞. Urin. homin. vel brutor. part. iij. vel v.

Sal. comm. p. j.

Fulig. (quæ a quibusdam omittitur) part. ʒ.

Mixta exactè inter se evaporentur modico igne in olla terrea ad siccitatem usque, & remanebit Sal Ammoniac. ex acido falis comm. & alcali volat. urinæ & fuliginis conflatum, quod valdè impurum si depurare animus sit, seq. viis procedito:

Depuratio Sal. Ammon.

℞. Sal. Ammon. q. v. solvatur in

Aq. comm. s. q.

Solutionem filtra, & in olla terrea ad siccitatem usque evapora.

ChrySTALLISATIO Sal. Ammon.

℞. Solution. Sal. Ammon. prædictæ, ad cuticulæ apparentiam evaporatæ. q. v.

Committito in vase ligneo quercino aëri frigidiori, donec in chrystallos abierit, leniter in sole vel umbra exiccandas: liquor supermanens iterum evaporari & chrySTALLISARI potest, ut ante.

Vires. *Medicamentum*, omnes visciditates ventriculi incidens, præstantissimum est: Diaphoresin, diuresin & menstrua promovet: Convenit in omnibus febribus, præcipuè quartanis. Dos. a gr. iij. ad ʒʒ. cum aliis stomachicis &c.

Preparatio sp. Sal. Ammon. alius processus.

℞. Sal. Ammon.

Tartar. vel Ciner. calcinator. ana.

Exactè inter sese conterantur, & in cucurbitam vitream conjiciantur: eisque affundantur aq. vulgar. ℥. vj. Leni igne destillentur. Sic enim prædabit Sp. Sal. Ammon. potentissimus, unà cum Sale volatili, in forma siccâ, lateribus vasis recipientis adhærente.

Spir.

Spir. Sal. Ammon. alius processus.

- ℞. Sal. Ammon, in pulverem redacti. ℞. j.
 Sal. Alkali, videl, cinerum clavellator. vel
 Sal. Tartar. (a) ℞. ij.
 Aq. commun. pint. ij. vel q. f. ut benè innatare
 (b) possint salia.

Destillentur simul per retortam vitream in arena positam igne satis leni sic primò prodit Sal volatile in forma siccâ; secundò prodit spiritus liquidus, simul cum phlegmate, in quo Sal volatile dissolvitur. Postquàm Sal circiter dissolutum sit, ab operatione cessandum est (vel ubi circiter ℥ij. prodierint), Spir. prolectus, in vitro arētissimè (c) clauso, reservetur (d).

Vires. Penetrantissimus hic spir. instar panaceæ est in medicina, quibuscunque morbis inserviens, circulationem sanguinis promovet, obstructions reserat, putredini & corruptioni resistit, febribus quotidianis, tertianis & (ardentibus omnibus) ab obstructionibus dependentibus medetur: pesti, paralyxi, apoplexiæ, epilepsiæ, & hystericis passionibus succurrit: præcipuè si addita fuerint simplicia convenientia in ejus destillatione.
Dos. a gtt. ij. ad x.

Nota. I. Pro diversis adhibitis salibus alcalicis diversus etiam elicitur spiritus, majori, vel minori, penetrandi vi præditus: v. g. si loco cinerum clavellatorum, vel salis tartari, recipiatur calx viva, fugacissimus inde emergit

(a) vel nitr. fix.

(b) vel, ut quidam volunt, dissolvi.

(c) Subere, vesicâ tenuissimâ circumcincto, alias suber aduritur & spir. nigredinem contrahit.

(d) Si diutius in loco frigidiori, in chryystallos egregios abit.

emergit spiritus (e). Id etiam fit, si mineralia assumantur, vel metalla, acidum valdè imbibentia, v. g. lap. hæmatites, lap. calaminaris, limatura Martis, &c.

2. Spir. & Sal. volat. Ammon. cum omnibus spir. & salibus volat. ex regno animali elicitis, & omni oleo reiterata rectificatione destitutis, convenit.

3. Si hisce fæcibus remanentibus denuò recens alcali addatur, de novo recentem præbebit spiritum, & Sal volatile.

CAP. XIX.

Sal febrifugum Sylvij.

MARGRAVIUS.

℞. Capit. mort. in destill. spir. Sal. Ammon. relict. q. v., solvatur in

Aq. comm. pur. fervent. q. f.

Solutionem filtra per chartam, & evapora in olla terrea vitreata ad siccitatem usque agitando spatula ferrea, donec sal relictum fuerit siccum & albissimum.

Viribus & dosi convenit cum Sal. Ammon., nisi quod magis refrigerat.

CAP. XX.

Flores Sal. Ammon.

MARGRAVIUS.

℞. Sal. febrifug. Sylv. benè exiccat. q. v. (f)

Subli-

(e) Multum differens à præcedenti, conflatus nempe ex alcali proprio volat, & acido tenui calcis igneo, ratione cujus acidi minorem præcedenti spir. effervescentiam, acidis multis permixtus, præbet. Spir. hic per vesicam, alembico stanneo dotata cum serpentina, destillari potest, quoniam, quamvis nullum addideris fluidum, semper in forma fluida prodit, quod ab acido prædicto, naturâ suâ semper fluido, dependet. Contrarium in præcedenti fit, qui, quamvis fluidum addatur, semper tamen in forma solida prodit; hinc illius destillatio per serpentinam, per illud solidum corpus facillè obstruendam, peragi nequit.

(f) Vel Sal. Ammon. quod idem præstat.

Sublimetur per se, sine ulla additione, ex cucurbita terrea, in igne aperto, quamdiu aliquid adscendit, quod ex fumo cognoscitur; & acquirantur in magnâ copia Flores albissimi penetrantissimi, non urinosi, sed saporis refrigerantis, quasi sint de natura sal. comm.; fortè ex volatilizatione alcali salis comm., quod ad constitutionem salis Ammon. receptum fuit: Hoc loco verò per alcali intelligimus Tartarum volatilizatum, & suo acido spoliatum, quod non multùm abludit ab opinione van der Beck, qui videatur in libro *de experimentis circa res naturales?*

Vires. Sunt sal (g) volatile penetrantissimum, pol-lens magnâ vi incidendi, attenuandi & aperiendi: Conducunt in febris; in urinâ, & sudore ciendo. Dos. est ℥. ꝑ.

C A P. XXI.

*Sal volatile fixatum, sive regeneratio
Salis Ammon.*

I D E M.

℞. Spir. aut Sal. volat. Ammon. ℥ꝑ.

Vitriol. rect. (b) q. s. donec cessat effervescentia.

Mixturam evapora in vitro ad siccitatem, & relinquetur in fundo sal quoddam compositum ex Sale vol. Ammon. & spir. Vitrioli, Solve hoc aqua rosarum (i): filtra per chartam: & iterum evapora, ut evadat albissimum, & odoratum. Quod relinquitur est Sal volatile fixatum.

Nota. Sal hoc volat. semper variat ratione additi acidi, quoniam acida existunt alcalium rectores.

Vires. Insigne est aperiens in reserandis obstructionibus. Deinde sulphura fetida massæ sanguineæ in se recipit, &

(g) Ammon. depuratum.

(b) Vel nitr. vel ol. vitriol. vel sp. sal. comm., qui optimus est, quoniam sali vol. jungitur id, quod in distillatione ipsius in retorta remansit.

(i) Potius comm. aqua cocta: quoniam evaporando omnis odor perit.

& extra corpus eliminat, arcanum quod erat D. Sylvij.
Vide processum sub. tit. Salium vol. fixatio.

Dos. est ad aliquot gr. v. vel vj.

C A P. X X I I.

Preparatio Circulati minoris Paracelsi.

M A E T S I U S.

℞. Flor. Sal. Ammon. purissimor. à Sale communi
bis sublimatorum, q. p. His affunde
Alcohol vini ad eminentiam transvers. digit. iij.

Stent in digestionē tepida per dies, & noct. iij. continuos,
vel ultra. Ita enim sp. Vini arctum inibit matrimonium
cum Sale Ammon. volatil. menstruumque obtinebis lon-
gè antecellens vires alcohol Vini; Et, ubi spir. Vini defi-
cit, ut in tinctura ex croco Solis, vitro Antimonij, aliis-
que mineralibus, extrahenda, menstruum hoc defectum
supplebit.

C A P. X X I I I.

*Angelica Extractum sudoriferum. Item Aq. Angelic.
antipestilentialis.*

L E M O R T.

℞. Rad. Angelic.
Petasitid.
Valerian.
Imperator. ana ꝓ. β.
Sem. Angelic.
Levistic.
Baccar. Juiper. ana ꝓ. vj.
Spir. Vin. Gallic. pint. ij.

Mista distillentur ad medias.

Dos. ejus à cochl. β. ad cochl. j. tempore pestis, & mor-
borum contagiosorum

Potest etiam extrahi sine destillatione, tumque multò
magis sudores movet, & tum dicitur *Extractum Ange-
licæ antipestilentiale*; sed saporis est ingratoris.

Calcinatio (& incineratio) Antimonij.

MARGRAVIUS.

R. Antimon. (a) crud. minutissimè pulv. $\mathfrak{R}$. β .
 Indatur patellæ terræ non vitreatæ, ponaturque super carbonibus accensis, agiteturque perpétuò spatula (aut stylo) (b) aliquâ nec lignæ, nec ferreâ, sed aut terræ, (qualis est fistula tabac.) aut cupreâ, (vel ex alia materia, quæ Antimon. inficere nequit, ne adhærescat fundo, sed multum fumi & sulphuris emittat, dando operam, ne ignis sit vel nimis validus vel remissus: primo enim modo fluet Antimon. & in globulos seu grumos statim abiit: altero modo non fumabit, & sic non calcinabitur) donec concrescat in globulos. Terantur hi globuli rursus, fiatque calcinatio, sicut antea (c), semper expectando, donec concrescat, & concretum iterum terendo, donec tandem Antimon. relinquatur sub forma pulveris (incani) cineritij coloris, & qui carboni vivo impositus, fumum (qui antea copiosus & sulphureus erat) non emittat. Tum enim Antimon. ritè calcinatum est pro Vitro hyacinthino.

Nota. Difficillimæ dantur quæstiones. Primò, cur magna vini quantitas ab exigua Vitri quantitate infici & vinum in exigua dosi stupenda illa symptomata producere queat?

2. Cur vitrum post infusionem vini nihil de suo pondere remittat?

Priori difficultati quo satisfaciam, non video, nullam enim particularum peculiarem, quæ tamen necessario aliqua est, constitutionem; quâ tam exigua mole vinum infici, & eo horrendæ illæ fibrarum ventriculi convulsiones

- (a) Optimi, quod multis striis splendentibus gaudet.
 (b) Potius ferrea, quam cuprea, optima terra.
 (c) Hæc reiterata calcinatio & pulverisatio admodum fastidiosa præveniri, & unâ vice absolvi potest, si leni igne & continua agitatione Antimon. calcinetur, ut in seq. processu le Mortiano patet.

fiones excitari possint, non excogito: illarum igitur partium determinatam figuram & naturam à doctiori exspecto viro.

Alteram fortè aliquo modo dissolvēt, qui considerat, quod vini partes acido-tartareæ, cum aliquid è vitri poris, in suis poris absconditum secum vehant, ex suis poris etiam aliquid in vitri poris absconditum relinquunt, quod pondus amissi iterum restituit.

Uſus. *Inſervit parando Vitro Antimonij. Potest etiam ex hac calce cum Spir. Aceti, & Spir. Veneris, extrahi tinctura.*

C A P. X X V.

*Vitrum Antimonij Hyacinthinum.**Processus primus.*

I D E M.

℞. Calc. Antimon. præcedent. modo parat. q. s. Statuatur crucibulum super carbonibus accensis. In hoc ignitum ingeratur calx Antimonij (& tegatur latere, ne carbones incidant) relinquaturque ibi per hor. β. (ut Antimon. instar aquæ fluat.) per se, sine ulla additione aut Boracis, aut florum Sulphuris, aut Nitri. Tum effundatur fluidum Antimon. super patellam cupream (mundam) lævigatam (politam, margine circumdatam, & prius modice calefactam) ut possit fluere in lamellas. (nec tenues nimis, nec crassas) quæ ad ignem refrigerentur, ne rumpantur in multas partes, & habebitur (si calx Antimon. ritè præparata fuerit) Vitrum Antimon. pellucidum, & rubri coloris, quod idèd *Hyacinthinum* dicitur.

Si non sit pellucidum planè, indatur hoc Vitrum iterum in crucibulum, & fundatur eodem modo adhuc semel, vel bis, & fiat pellucidum. Quòd si ne sic quidem, pellucidum erit, redigatur vitrum obscurum in pulverem, & calcinetur sicut ab initio, donec fumum non amplius emittat, & tum iterum funde, sicut antea. Si ne hoc quidem modo fiat pellucidum, redigatur Vitrum in pulverem minutiss. eique affundatur Spir. Veneris rect. Digeraur per d. & noct. xiv. Tum decanta tincturam san-

guineam, & serva usui. Vitrum verò in fundo relictum recipe, & in crucibulo funde, sicut antea, in Vitrum Antimon. quod sine dubio erit pellucidum, & Hyacinthinum.

Sed ne sic quidem interdum pellucidum evadit. Videtur culpa esse in Antimonio diversi generis, quod nunquam ad pelluciditatem perducì potest. Sæpè tamen Antimon. brevi labore calcinatur prædicto modo, & statim in Vitrum pellucidum abit, quod sine dubio à diversitate Antimon. proficiscitur. Chymici tamen ad præparationem Vitri Antimon. commendant diem serenum, & clarum, quem multum putant ad pelluciditatem contribuere.

Vires. (*Inservit diversis Præparationibus, ut Oxy-saccharo vomitivo, Tartar. emetic. Vitro correcto vomitivo Zwelferi.*) Movet vomitum, & secessum, (cum aliqua violentia expellens biliosos humores) si imponatur vino albo, & per noct. in eo relinquatur. Nempe si ℥. ij. Vini albi (vel musti) imponatur (frustulum cujuscunque ponderis, gr. ij. iv.) ℥j. vel altera Vitri Antimonij. (verum pro eo, croco Antimon., qui mitior est, utor) Dos. in substantia ad gr. ij. in conserva aliqua: In infuso, ut supra dictum est.

Est Amstelodami Artifex, qui toti mundo parat hoc Vitrum, & huic rei unicè incumbit. Sed ille per tincturam parat, & reddit illud aliquantò durius, quàm meum, unde sine dubio addit aliquid aliud.

Processus secundus.

LE MORT.

℞ Antimon. crud. opt. pulv. q. p.

Immittatur pelvi terreæ vitreæ, calcinetur leni igne (continuâ agitatione spatula ferrea), donec subgryseum acquirat colorem. Auge deinde parumper ignem (ad levem exandescentiam), donec fumus omnis ferè cesset, & in cineritium desinat colorem. Postea liquefiat in crucibulo, & effundatur (in pelvim æneam, vel terream vitreata, optimè antea excalefactam. Dein lento modo frigeat,

gefiat, si expetatur Antimon. Vitrum satis durum, & minus fragile: quo enim citius frigescit, eo fragilius existit) Dein servetur usui.

Nota 1. Si accelerare calcinationem animus sit, admisceatur Antimonio sal. gemmæ pars β.

2. Si Vitrum satis transparentes non sit, calcinatio iterari debet.

3. In calcinatione (calcinationis principio) cavendum ab igne forti, quia in grumos facile ibit Antimon., qui denuò pulverizandi sunt (d).

4. Borax in Antimonio fundendo addita, pelluciditatem ejus promovet.

5. Si cum sale gemmæ calcinatio facta fuit, illud denuò ab Antimonio, mediante aquâ, separandum est.

6. Si calcinatio ulterius intendatur ad album colorem, diaphoreticum evadet Antimonium, & fixum.

7. In fusione Vitri grumi aliqui reguli ad fundum descendunt, qui postea à Vitro separandi sunt.

8. Si quis regulum omnem injbi (scilicet in Vitro) contentum expellere velit, seu ad fundum præcipitare, injectione carbonum ligni illud efficere potest. Sic enim regulus ad fundum descendet sub forma globulorum, qui postea separari potest.

Vires. *Vomitivum est sat violentum, bilem, & humores (quoscunque) expurgans.*

Dos. *in substantia (e) à gr. j. ad iv.*

Infusione in vino à gr. ij. ad gr. x. ℥j (f).

Inde fit poculum vomitivum, si Vitrum Antimonij fustum effundatur in pocula, vel in cantharos, ut fundum tegat.

D 2

CAP.

(d) & calcinandj.

(e) In substantia hoc Vitrum adhibere, nemini auctor sum, quia rugis ventriculi aliquando affixum, horrendas sæpius hypercatharses excitare solet.

(f) non opus est, ut attendamus ad dosin Vitri, quoniam menstruum vinosum determinatã Vitri quantitatem in poris recipere potest. Infusionis autem dosis, id est, vini emetici, est à ℥iij. ad vj. ℥j. ad summum.

CAP. XXVI.

Sapa vomitiva Antimonij.

MARGRAVIUS,

℞. Vitr. Antimon. subtiliff. pulv. ℥j.

Muſti vel Vin. recentis. ℥xij. (g)

Misce, & digere, per d. & noct. (h) Tum filtra per pannum (i). Colaturam evapora ad tertiæ partis remanentiam; Sic relinquetur consistentia ſyrupi, qui vulgò *Sapa* dicitur: Vel potest etiam amplius evaporari ad consistentiam pilularum, & tum possunt dici *Pilule vomitiva*.

Vires. *Purgat per vomitum, & secessum.*

(k) Doſ. *Sapæ* ℥. ij. ad ij.

Pilularum verò datur una ad piſi magnitudinem.

CAP. XXVII.

Menstruum ad Tincturam Antimon.

MAETSIUS.

℞. Chryſtall. Vener. part. ij.

Sulphur. mineral. (quod benè nota) part. j.

Contundantur in alcohol, & misceantur exactè inter se, & retortæ vitreæ committantur, & igne leni destillationem tuam aggreditor: & successivis gradibus prosequitor ad totalem fumorum expulsionem. Ita enim videbis flores quosdam Sulphuris elevatos in vas recipiens, unà cum liquore acido prædictis floribus inquinato, quem per repetitam destillationem rectificat, & obtinebis liquorem clarum, limpidum, acetum acerrimum.

CAP.

(g) ℥xiv.

(h) xiv.

(i) Duplicarum.

(k) Doſis ad gtt. iij. vel iv. in conserva aliqua.

CAP. XXVIII.

Tinctura (l) Antimonij.

I D E M.

℞. Vitri Antimonij Hiacinthin. per se facti (quod
benè nota) q. p.

Contund. in alcohol. eique affundito

Menstrui præcedentis ad eminentiam dig. iij.

Stent in digestionem continuâ, bis, terve, de die cum bacillo ligneo agitando (quod nota benè) quousque menstruum tuum flavissimum tincturam ex Antimon. extraxerit. Tincturam decanta, & si visum fuerit, cum novo menstruo iterum tentetur extractio. Tincturas confunde, & per alembicum (m) fiat ablatio superflui liquoris, quousque extractio tua ad olei formam redacta fuerit. Huic affunde alcohol vini ad eminentiam dig. transversor. iij. Stent in digestionem tepida simul, & observabis spir. vini tuum tincturâ Antimonij imprægnari. Tinctum hunc spir. decanta, & ad remanentiam s. per destillationem auferto. Ita enim obtinebis Tincturam Antimonij efficacissimam, quam si magis coloratam desideraveris, cum croco solis (n) sequenti methodo conjungito:

℞. Croci Solis, part. j.

Tinctur. Antimon. præpar. part. iij.

Misce simul in vase Porcellano, & leni igne ad siccitatem evaporentur.

Dos. *Tinctura* est à gtt. v. ad xv.

Dos. *Autem pulveris* à gr. ij. ad gr. vi.

Exhibetur Tinctura hæc in omnibus morbis per sudorem curabilibus. Principaliter autem in morbo Venereo, lepra, in scabie profundâ, & inveteratâ, in febribus, apoplexia, contracturis, &c.

D 3

Pro-

(l) Vitri.

(m) Vel solâ evaporatione.

(n) Cujus præparationem vide sub eo titulo.

Processus secundus.

L E M O R T.

EX Antimonij Vitro optimè pulverizato fit tinctura Antimonij, sequenti modo:

℞. Vitri. Antimon. q. v., ei affunde
Spir. sal. dulc., cui permixtæ sunt spir. nitri gut-
tæ aliquot, q. s.

Stent simul in digestionem per dies aliquot, donec flavissimam ex Antimonio susceperit Tincturam, quam decanta, & in B.M. destilla (o) ad quartæ partis remanentiam. Huic (p) superfunde recens alcohol vini, & digere, ut antea, & obtinebis Tincturam magnarum virium.

Eadem hæc Tinctura fieri potest in sequenti menstruo:

℞. Spir. Sal. comm. optimè rect. ℥. iij.
Nitr. rect. ℥. ij.
Alcohol. Vin. ℥. xij.

Digerantur simul, & postea destillentur: & destillatio bis repetatur, donec spir. optimè uniti sunt, quo extrahere Tincturam, ut ante.

Secundò: loco Vitri Antimon. crocum metallorum accipere licet præcipuè illum, qui cum sale comm. præparatus est.

I D E M

Tertiò: huic Tincturæ Solis Tincturam permiscere solent, ad vires ejus magis augendas.

Vires. *Instar panacæ est in omnibus morbis per sudorem curabilibus, & multò minorem laborem, & tempus requirit, quàm tinctura, quæ fit mediante aceto destillato.*

Dos. à gtt. j. ad x. in vino, vel alio liquore, præsertim sudorifero.

Processus tertius.

I D E M.

℞. Antimon.

(o) vel evapora.

(p) sc. Vitro acido sal. comm. corrosivo.

nitr.

nitr. ana part. j.

sal. tartar. part. ij. Vel.

℞. Antimon.

sal. alcali ana ℥j.

Contundantur grosso modo, & misceantur optimè simul, & injiciantur crucibulo candenti. Fundantur simul per hor. ℞. (j℞.) ad minimum: Dein, refrigeratis omnibus, materia pulverizetur. Pulverizatæ superfunde spir. Vin. cum sale alcali rect. (alcohol vini purissimi) q. s. ad supereminentiam aliquot digit. (ij.) Digerantur simul in phiala arctissimè clausa per dies aliquot, donec sanguineo colore tinctus appareat spir. Tum decantata (à fæcibus, è quibus sulphur auratum extrahi potest, in satis larga quantitate, si aqua comm. iis superfundatur, & simul coquantur p. hor. ℞. tum decoctum filtratur: filtratum cum aceto præcipitetur, præcipitatum edulcoretur & exiccetur), & recentem spir. vini fæcibus superfunde, & digere, ut antea, hoc tamdiu continuando, donec Tincturam ampliùs dare nequeat. Tincturas omnes confunde, & ad medietatem spir. vin. in B. M. abstrahe. Dein usui serva.

Vires. Cardiacum & sudoriferum est. Venenis & putredini resistit: Icterus curat: omnes obstructions tollit: vermes pellit: urinam ciet.

Dos. à gtt. ij. ad (℥℞) ℥. j. & instar panacæ est in omnibus febris, & cachexia

(Vires. Sulph. aurati. Sudores movet: vomitivum est, si largiori sumatur dosi: vermes necat.

Dos. agr. j. ad viij. ad vomitum. xij.)

Processus quartus.

MARGRAVIUS.

℞. Vitri Antimon. ritè (sine ulla additione) præparati, etiamsi pellucidum haud sit, modò probè percoctum sit, ℥. ij.

Redigatur in pulverem subtilissimum, cribretur, includaturque lagenulæ vitreæ, affundaturque ei spir. Veneris (rect.) s. q. (℥viij.) & instituat digestio per d. &

noct. xiv., (vel donec Tinctura sanguinea obtenta fuerit) Tum fiat separatio menstrui à Vitro per lenem decantationem, reponaturque Tinctura ad quietem per d. & noct. Decantetur iterum à fœcibus. Hoc toties fiat, donec tinctura planè pellucida sit, nec ampliùs quicquam fœcum deponat. Quo obtento, fiat destillatio hujus Tincturæ ex retorta vitrea, leni igne, ad siccitatem usque (si potest fieri in B.M. melius erit). sic recuperabitur spir. Veneris, sive menstruum affusum, sub forma pellucida, & alba. In fundo verò retortæ relinquetur pulvis rubicundus. Huic pulveri affunde alcohol vini q. s. Digere per d. & noct. (vel donec alcohol egregiè tinctum est.) Tincturam decanta, & serva usui, & si placet, destilla ad partis β . consumptionem: Sic habebis Tincturam oleosam, sive oleiformem (rubicundissimam), à Chymicis plurimùm expectatam (Essentia, Balsamus & Tinctura genuina Antimon. dictam.)

Vires. Dicitur corroborare sanguinem (& spir. vitales), atque ab omni labe mundare, simulque eum reddere incorruptibilem. Fortè hac de causâ, quod hæc Tinctura tantam torturam ignis perpessa, constans tamen permanferit. Dicitur curare Elephantiasin, Lepram (operatur autem sine ulla manifesta alteratione, sc. faciendo nec vomitum, nec sêcessum, nec sudorem excitando), omnesque alios insanabiles morbos.

Dos. est guttar. iij.

C A P. XXIX.

Antimonij Pulvis Emeticus (q) absque ullo incommodo operationes exercens.

M A E T S I U S .

$\mathcal{R}$. Vitri. Antimon. hyacinth. per se facti absque ullo addito. v. g. $\mathfrak{z}$ vj.

nitri. puriss. $\mathfrak{z}$ ij.

Alcoholizentur & exactè inter se misceantur, & in crucibulum candens conjiciantur, ut moris est in Antimonij

(q) correctus.

diaphoretici præparatione. Calcinatione (r) peracta, massam tuam ex crucibulo exime, & in pulverem conterito, cui affunde aquam tepidam, & edulcora. Postmodum, ubi omnis falsedo ablata est, affunde novam aquam tepidam, & simul agitato, ita enim aqua lactescit: Quem lacteum liquorem effunde, & tuæ massæ denuò aliam aquam tepidam affunde, & procede, ut priùs; Ita remanebunt grumi quidam in fundo, qui sunt abjiciendi, quippe non satis per nitrum correcti.

Dof. (f) est à gr. vj. ad gr. xv. in infusione Vini.

CAP. XXX.

Syrupus Emeticus.

I D E M.

℞. Infusion. præcedent. pulv. cum vino. q. p.
Sacchar. clarificat. q. f.

Evaporatō ad Syrupi consistentiam.

Dof. ad ʒ. ʒ. (t)

Nota

Alio modo.

℞. Succ. cydonior. recent. ℥j.
Vitr. Antimon. ʒʒ.

Infundantur in vase vitreo, & committantur loco calidiori per dies iij. vel iv. sæpius agitando, postea lento igne decoquantur, coctaque statim filtrentur; succo filtrato addantur.

Sacchar. opt. ʒviiij.

Coquantur rursus ad Syrupi consistentiam.

Dof. in adultis à ʒʒ. ad ʒj. cum aq. cinamom &c
in tenellis grs. j. vel ij. sufficiunt ratione atatis.

D 5

CAP.

(r) detonatione.

(f) in substantia ad gr. iij. vel iv.

(t) potius ʒʒ.

CAP. XXXI.

Antimonij cementatio, sive Hepar (u).

MARGRAVIUS.

℞. Antimon. crudi minutiss. pulver. & cribrat.

Nitr. optim. itidem pulver. ana ℥j. (℥ij) (w)

Misceantur exactè & detonentur in mortario ferreo (vel crucibulo) ad latus (sub camino) posito, injiciendo cochl. j. prunâ candenti accendendum: sic in momento materia, instar pulveris pyrij inflammabitur (diligenter spatulâ ferreâ (vel forcipe movenda, ut benè accendatur) huic ferè combusto (antequam extingatur) alterum est injiciendum cochl. Sic tota massa abit in unam glebam bruneam (sive spadiceam, id est, coloris (x) castanearum, similis parenchymatis hepatis animalium), quæ massa Chymicis *Hepar (y) Antimonij* vocatur.

Usus. *Inservit parando croco metallorum, & antimon. diaphoretico.*

CAP.

(u) est veterum Antimon. Vitru minus purum & opacum.

(w) ut omne ex Antimonio obtineatur, & reseretur emeticum, æqualis hæc proportio semper adhibenda est. Si enim Antimonium quantitate intro prævalet, omne emeticum suum sulphur, claustris ipsius non sufficienter reseratis, non dimittit, sed ex parte absconditum retinet; hinc minus emeticum: quod in Antimonio crudo, in substantia exhibito, nullumque vomitum excitante, apparet. Si verò nitrum quantitate Antimonium superat, sulphur ipsius emeticum, claustris omnibus reseratis, non tantum sui juris fit, (ut in Hepate Antimon), sed ex parte in auras avolat, ut in Antimon. Diaphoretico. &c. hinc etiam minus redditur emeticum.

(x) qui dependet ab igne & sale, sulphureas partes Antimonij partim fugante, partim modificante circa suas superficies.

(y) à scoriis separandum.

CAP. XXXII.

*Crocus Metallor. sive Antimonij, sive Terra Sancta
Rulandi.*

MARGRAVIUS.

℞. Hepar illud Antimon. (frigefactum).

Subtiliff. pulverifa, cribra, & affufa aq. pur. s. q. per quadrantem hor. in olla (ficili) munda coque: huic aquæ refrigeratæ (& decantatæ) instilla guttatim aliquod cochl. acet. vin. (vel q. s. ad præcipationem), ollam ad quietem repone, donec aqua superfluit limpida, (quod fit spatio quadrantis horæ) hanc decanta, & affunde novam aquam puram, repone iterum ad quietem, donec aqua fiat limpida, tum iterum decanta aquam, tum iterum bis aut ter novam affunde aquam. Tum per chartam filtra, & relinquetur in ea materia rubra, quæ exiccata abit in pulverem rubicundum, edulcorandum aq. comm. & usui servandum, qui vocatur Crocus metallorum, estque nil aliud, quam Antimonium nitro cæmentatum. (primæque operatio pro Antimon. diaphoret).

Vires. Est insigne purgans biliosorum humorum (quos mirè fermentat) tam per vomitum, quam secessum. Longè præferendum veterum adeo decantato belleboro, quem olim insula Anticyra proferebat.

Dos. in substantia est ad gr. iv. (vel vj). sed præstat infundere ℥r. viij. vel x. in vini albi ℥ij. loco calido per noctem, & tum colare per pannum, & colaturam exhibere edulcoratam syrupo acetosæ, aut melle despumato, quia crocus in substantia exhibitus sæpius enormes excitabit vomitus.

Processus secundus.

LE MORT.

℞. Antimon.

Nitr. ana ℥iv.

Misce simul, & per vices in testam candentem ingerantur. Sic detonabit Antimon. unà cum Nitro, pulvisque evadet crocei coloris, sæpius edulcorandus, ut falsedo omnis tollatur.

Nota.

Nota. Massa hæc, ex Nitro, & Antimonio constans, dicitur *Hepar Antimonij*.

Adhibetur in ulceribus malignis, & cocoëthiis.

Variis insuper aliis modis hic Crocus (z) perficitur, ut si nitr. cum sal. ana, (a) miscetur, & cum Antimonio simul pulverizetur. Postea eodem modo procedendum, nisi, quod, loco testæ, sumendum sit crucibulum. Hæc materia facillimè liquefit, & salia in superficie Antimonij post fusionem innatant. Hæc operatio, si adhuc semel repetatur, evadit panacea Antimonij in febribus omnibus per sudores curabilibus.

Dof. Est à gr. iij. ad x. horis duabus ante paroxysmum.

Per sudores materiam noxiam expellit. Si verò ventriculus infractus est, vomitum etiam ciere solet sine magna molestia.

Vires Croci Metallorum. Vomitivus est: debilitati ventriculi convenit: biliosos, & pituitosos humores expurgat.

Dof. à gr. ij. ad xij. (b)

Fit etiam ex eo infusio in vino, sequenti modo (quæ est aqua benedicta Rulandi):

℞. Croc. Metallor. ℥j.

Vin. Gallic. ℥ij.

Stent

(z) metallorum, Regulus Antimon. ruber.

(a) vel ℞. Antimon. crud. ℥ij. } vel. ℥jβ.
 sal. comm. decrepitat. ℥j. }
 nitr. ℥ij. }

mixta liquefiant in crucibulo post detonationem, donec instar ceræ fluant, per hor. j. refrigeratis postea omnibus crucibulum frangatur, & invenies Antimon. instar vitri nigricantis, separatum à salibus superincumbentibus, quod facile in pulverem abit rubro-purpureum, usui reservandum. Vocatur quibusdam magnesia opalina.

Vires. Mitior est hic Crocus præcedentibus, propter majorem quantitatem salis additi, quod detonando aliquas sulphureas partes Antimonij secum in auras rapit.

Dof. à gr. ij. ad ℥β. ad summum.

(b) ad iv. vel vi. ad summum.

Stent in calore per horas vj. (vel xxiv.) Dein vinum clarum à pulvere effundatur, & propinetur.

Vires. *Easdem obtinet cum Croco.*

Dof. ab $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$ ad $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{ss}$.

Processus tertius.

MAETSIVS.

℞. Antimon. crud. optime pulverifat.

Nitr. pulverifat. ana q. p.

Misceantur (& conterantur exactè) inter se, & successivis vicibus (cochleari ferreo) in crucibulum candens conciantur, & detonentur, ut artis est (c). Ita primâ hâc deflagratione principia magis activa Antimonij in actum prodeunt, & degenerant in massam (subruffam, refrigeratam ex crucibulo eximendam) valdè emeticam, & tharticam, quam Chymici appellant *Crocum Metallorum*, sive *Hepar Antimonij*, estque quasi basis vinorum emeticorum (soletque in substantia exhiberi à gr. ij. ad iv., in infusione, quæ (aq. Benedicta Rulandi dicitur) tutius, quam ipsa subst. operatur, ad gr. viij. cum vin. Gallic. vel Hispanic. f. q., quod tenuissimis effluviis antimoniatibus imprægnatur, parata, quæ filtrari & pro emetico exhiberi solet) ut:

℞. Croc. Metall. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{ss}$.

Vin. Hispan. alb. $\mathfrak{z}\mathfrak{x}$.

Fiat infusio in vase vitreo benè clauso, post peractam digestionem filtra vinum, cui adde

Syr. violar. cœrul. $\mathfrak{z}\mathfrak{ij}$.

ol. sulphur. p. campanam. gtt. xij.

Misce. Dof. ab $\mathfrak{z}\mathfrak{ij}$ ad $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$.

Ut

(c) ita enim nitrum tuum cum subjecto Antimonij sulphureo promptè flammam suscipit, & comburit Antimonium, ipsiusque claustra & vincula, quibus mediantibus Antimonij principia activa, sc. sal. & sulphur, à fuga coercerantur, reaserat, illaque activa principia, quæ antea in suis vinculis jacebant inclusa, in actum educit, unde non mirum est, Antimonium, semel fulmen nitri passum, vehementius operari per vomitus & sedes, quam quidem Antimon. crudum.

Ut autem mitius operationes suas exerceat, adde ab ℥. ꝑ. ad ℥. vj. Syrupi violarum, ac affunde guttatim oleum sulphur. per campan., donec aciditate satis tibi arrideat portio tua emetica, ex croco præparata.

Ut grati est saporis, ita etiam leniter operationes suas absolvit. Ratione enim syrupi violarum, partes subtiles, & volatiles Antimonij pinguibus sacchari partibus involvuntur, & irretiuntur, ac proinde tam molesto motu ventriculum, & intestina afficere non valet: Ratione verò olei Sulph. per camp. Antimonij exhalationes salinæ, & mercuriales figuntur (quandoque etiam coquitur in decoctis emollientibus & flatus discutientibus pro clysteribus in colica desperata).

Nota. Ex hoc Croco varia præparari possunt, ut:

1. Vinum emeticum eodem modo, ut ex vitro Antim.
  2. Tartarus emeticus.
  3. Sulphur. auratum Antimon.
  4. Bezoardicum minerale.
  5. Antimon. diaphoret. &c. quæ sub hisce titulis videantur.
  6. Oxyfacchar. emeticum.
- ℞. Croc. Metallor. ℥iv.
Acet. ℥v.

Digerantur in vitro per dies iij. sæpius liquorem agitando, (qui de croco quid solutum habet) dein liquor filtretur, eique adde sacchar. albi ana, vitro clauso in calido detinendo, spontè saccharum solvatur, &, si lubet, tingatur essentia papaveris Rhead.

Dos. In adultis a ℥ij. ad ℥iv. (respondet enim ℥j. Croci Metall. gr. j.) in infantibus gr. ij. iij. vel iv. pro ratione ætatis ex aliqua aqua destillata.

C A P. XXXIII.

Antimonium diaphoreticum.

M A R G R A V I U S.

- ℞. Croc. nostr. Metall, superius descript.
Nitri optim. ana ℥ij.

Terantur minutiss., cribrentur & misceantur exactè.
Hinc

Hinc in crucibulo (super carbonibus accensis) ignito, fac per cochlearia detonent. Cum omnis materia erit ingesta, remove crucibulum, & spatulâ aliquâ ferreâ massam adhuc mollem (albam & adhuc calidam statim ex crucibulo) exime. Hæc massa refrigerata (& pulverisata) edulcoretur (bis aut ter) aquâ purâ: siccetur: redigaturque in pulverem, cui iterum adde Nitri pulverizat. ℥. ij. Misce, sicut antea, & iterum sine detonare in crucibulo ignito. Cum omnis materia erit indita, tum relinquatur crucibulum (latere clausum) in igne (undequaque satis valido) per hor. iij. (d) (sic figitur Antimonium perfectè, & vim suam vomitivam deponit) quibus elapsis, auferatur massa alba, cum adhuc calet, & refrigerata in pulverem tundatur, qui pulvis edulcoretur aquâ purâ frigidâ (in ea relictus per noct. filtretur) siccetur, & seruetur usui. Hoc est Antimon. diaphoreticum ter cæmentatum (e) (acido nitri, atque ita fixum redditum, & vi vomitiva spoliatum, & depresso ejus feroci alcali in diaphoreticum blandum conversum).

Vires. Est blandissimum aliquod alcali, quod acidos humores mirè absorbet, eorumque acrimoniam temperat (& leniter præcipitat) Hinc multorum, & magnorum morborum remedium existit: reddit humores fluidos, & à se invicem separat coagulatos, eos volatilizat, atque, ut per poros expelli possint, aptos reddit, unde vulgo dicitur Diaphoreticum, lithontripticum, febrifugum: & feliciter dissolvit sanguinem coagulatum, atque sic mumie, & spermatis ceti, vicem supplet. Acuatum aliquod alcali fixo plantarum, & stimulat scamm., gr. j. vel ij. sit specificum in quartana, in obstructionibus diuturnis, aliisque gravissimis affectibus, cujus exemplum habemus in illo celebrè

(d) Potius per hor. ℥. ut postea dicitur in processu le Mortiano.

(e) Tediola hæc operatio una vice absolvitur, si methodo seq. le Mortiano procedatur, vel croci metallor. p. j. addantur nitri. p. ij.

celebri pulvere Cornachini, & Comitum de Warwicke (f).
 Dos. a ℥ss. ad ℥j. (℥ss). Ego semper do ad ℥j. & optimum est, si addatur ℥ss. salis alicujus plantæ.

Processus secundus.

MAETSUUS.

℞. Croc. Metall. (seu Hepat. Antimon. subtiliss. pulv.)
 Nitr. optim. ana.

Conterantur & misceantur exactè inter se, & calcinentur (g) ut ante in calcinatione (h) hepatis Antimon. Sic principia Antimonij in actum deducta per primam calcinationem, in secunda hac detonatione fugantur in auras, remanetque cinis aridus Antimonij in fundo, principijs suis activis Antimonij, salis, sulphuris, & mercurij, maxima ex parte, orbatus (& emetica & cathartica vi spoliatus), & destitutus. Hunc crebris ablutionibus (à sale suo alcali nitroso privando) edulcora, lacteumque cremorem aufero, ut Antimon. ab arena, & fæcibus, in fundo remanentibus, depuratum obtineas. Ita præparatur Antim. diaphoreticum, quod sufficienter esse calcinatum ex lacteo ipsius colore intelligere queas. Insuper, si post secundam detonationem Antimonium ulterius cum Nitro permixtum inflammari recusat, signum est calcinationi satisfactum esse.

Vires. Hoc Antimon. diaphor. exhibitur in sanguine coagulato resolvendo: in plerisque obstructionibus dissipandis: & in genere, in omnibus affectibus, qui sudores exigunt (ubi calida & spirituosas locum non habent), utpote in febribus, pleuritide, & similibus, de quibus ulterius consule Schroderum, & le Febure.

Dos. est à gr. x. ad ℥j. ℥jss.

Nota. Quod si Antimon. tuum diutiùs aëri libero expositum steterit, de novo sale quodam acris, & volatili, imprægnatur, cujus ratione quandoque vomitus, & secessus,

(f) Cujus pulveris descriptiones dantur seq.

℞. Diagrid. ℥ij.

Antimon. Diaphor. ℥j.

Cremor. Tartar. ℥ss. vel horum omnium ana.

(g) Potius detonentur.

(h) Detonatione.

cessus, concitat. Hoc ut præcaveas (*i*), singulis trime-
stribus Antimon. tuum crucibulo committito, & igni
exponito, quousque crucibulum candeat: in quo statu
retine per quadrantem horæ. Ita per ignem expelluntur
sales acres, & volatiles, quos ex aëre hauserat Antimon.

Processus tertius.

LE MORTIUS.

℞. Antimon. crud. ℥iv. (℞β).

Nitr. puriss. ℥x. (℞jβ).

Misce (simul) subtilissimè pulverisando: dein in cruci-
bulum aut testam (*k*) candentem ingerantur, & deto-
nentur (*l*) per vices injiciendo, (sic in massam albam
convertentur) remaneat in igne per hor. β. (*m*) Dein
(*n*) ex tempore (vel refrigerata & pulverisata) in aquam
frigidam (vel calidam) injiciatur, ut omne sal in eadem
dissolvatur, agiteturque optimè materia vel aqua, ut
planè turbida reddatur (& lactescat) à pulvere subtiliori
Antimonij, dein post levem subsidentiam effundatur.
Sic pulvis subtilissimus aquæ intermixtus in alteram
ollam decidet. Subsidente pulvere aqua supernatans
effundatur, eandem operationem repetendo, donec aqua
insipida evadat (vel recens aqua fecibus superfundatur
eodem modo, donec amplius non turbetur. Aquas omnes

E

nes

- (*i*) Antimon. Diaphoret. ab omni consortio salino op-
timè edulcorandum est, & in vase benè clauso
asservandum.
- (*k*) vel ollam vitreatam, à qua facilius separatur. Cui
autem metus est, ne vitrificatio saturnina, qua ollæ
obducuntur, damno esse possit, non vitreatam
recipere poterit.
- (*l*) sine detonatione idem pulvis per spir. acidum nitri
feri potest, ut cerussa Antimon. & Bezoardicum
minerale restantur.
- (*m*) cavendum, ne in regulinas quasdam partes
fluendo abeat.
- (*n*) non omnis massa simul, sed per vices, ne particulæ,
hinc inde cum fragore dispersæ, artificem lædant.

nes confunde, & subsidebit spatio hor. β . pulvis, sæpius aqua recenti edulcorandus, donec aqua nullum (o) amplius obtineat saporem) hinc super cretam, vel papyrus lento solis calore exiccandus & usui reservandus est.

Vires. (Aperit, incidit, attenuat, sanguinem purificat) sudoriferum egregium est in morbis & febribus fixioribus & putridis, ut in peste, hydrope, paralyfi, apoplexia &c. (putrefactioni resistit).

Dos. à gr. v. ad $\mathfrak{z}\beta$. (à $\mathfrak{z}\beta$. ad $\mathfrak{z}\jmath$).

Nota 1. Si Nitrum non sit optimè purum, flavi erit Antimonium coloris.

2. Ex minera Antimonij (scil. Hungaricâ, aut aliâ optimâ) multò candidius, & præstantius diaphoreticum evadet (p).

3. Si post edulcorationem, & exiccationem, per se, in crucibulo, optimè igniatur, candidissimum, instar cretæ, evadit.

4. Non debet nimis diu in igne detineri, quia alcalicum evadit Nitrum, & Antimonium non, ut vulgaris fert opinio, diu calcinando, melius fit, sed deterius. Nam solæ particulæ acidæ Nitri divisionem particularum Antimonij, & fixationem efficiunt: particulæ verò alcalinæ Nitri malignitatem potius ei conciliant, particulas illas duriores, & ponderosiores efficiendo, & aërem attrahendo, unde fermentationem quandam temporis tractu Antimonio conciliant, & pristina vomendi qualitas ipsi sic restituitur.

5. Excellentissimum evadit hoc Antimonium diaphoreticum, si cum sp. vini rectificato per dies vij. vel viij. digeratur, & postea, sine ulla edulcoratione, in usum propinetur.

6. Aquam primam post subsidentiam pulveris relictam evaporando ad medias chrySTALLIZABITUR Nitrum, sub nomine *Nitri Antimoniati* (q) reservandum.

Nitrum

(o) salinum.

(p) ut ex regno.

(q) vel lapidis prunellæ Antimonialis, vel anodynæ mineralis.

Nitrum Antimoniatum adversatur febribus tertianis, & quotidianis: ictero succurrit: effervescentiam sanguinis mitigat: sudores pellit.

Dos. à ℥.℞. ad ʒ.℞.

Nota 1. Unde vires hujus medicamenti, plurimis Medicis tantopere laudatæ, petantur, non novi. Pleno ut plurimum ore exclamant alcalinum esse corpus, acidum absorbere, diaphoresin promovere, quæ omnia hætenus experimentis, mihi à Clarissimo Viro Le Mort communicatis, & à me etiam institutis contradicunt. Nam acidum nullum hætenus invenio, quod huic corpori affusum, ullam cum eo effervescentiam ineat, & post affusionem dulcescat, vel saltem aliquid de sua aciditate deperdat, quæ duo aliàs in omni acidi & alcalini terrestri concursu semper plus minus apparent.

Vis autem Diaphoret., si quam possidet, fortè à nitrosis particulis huic permixtis petenda; vel à particulis quibusdam sulphureis Antimoniatis emeticis, quæ, cum non sufficientes sint, ut vomitum excitent, præ anxietatibus sudores pellere solent.

2. Antimon. hoc Diaphoret., quod nihil aliud est, quam Calx Antimonij omni sale & sulphure destituta, à plurimis Medicis præscribitur sub titulo Cremoris Diaphoretici, cujus autem præparatio, ut in seq. processu apparet, à præcedenti aliquo modo differt.

Magisterium seu Cremor Antimon. Diaphoretici.

℞. Aquas omnes, quibus edulcoratum fuit Antimon. diaphoretic.

Committantur loco quieto, donec omnis pulvis, qui fortè in ijs remanserit, ad fundum præcipitatus est, à quo aqua per decantationem est separanda, & postea evaporanda ad cuticulæ apparentiam, quæ cuticula continuè auferenda, & leni calore exiccanda est. Sic obtinebis pulverem tenuissimum & albissimum.

Inter evaporandum pulvis itidem albissimus, sed non ita tenuis, ad fundum præcipitatur, qui etiam usui servari potest, diciturque propriè magisterium, præcedens verò Cremor.

Regulus Antimonij.

MARGRAVIUS.

℞. Antimon. crud.

Tartar. crud. ana ℥ss.

Terantur omnia scorsim (subtiliff.), cribrentur, misceanturque. Tum fit ad manum crucibulum super carbonibus accensis benè ignitum. In hoc conjiciatur materia omnis unâ vice. Claudatur crucibulum tegulâ, relinquaturque (in igne vehementissimo) donec vel fluat, vel ad minimum benè ignita sit. Tum per vices injiciatur pauxillum nitri pulverizati, toties, donec omnis materia fluat instar aquæ. Quo factò, remove crucibulum ex igne, & sine leniter refrigerari, continuò pulsando illud spatulâ ferreâ, ut Regulus ad fundum descendat.

Crucibulo refrigerato, & fractò, reperitur in fundo crucibuli materia alba metallica, sed fragilis, quam separa à scorijs (regulo superincumbentibus, sulphure Antimon. saturatis), & serva usui. Hic enim est Regulus Antimonij, qui quærebatur.

Vires. *Regulus Antimonij instar croci metallorum purgat per superiora, & inferiora. Potest etiam cum Mercurio sublimato redigi in butyrum Antimonij. Calcinatione (r) abit in vitrum. Si in formam cupream fundatur, parabitur ex eo poculum Regulinum. Cum Nitro etiam figitur in Antimonium diaphoreticum. Intra corpus plerumque sumitur infusum ejus.*

Sunt tamen, qui Regulum Antimonij fundunt in globulos, quos exhibent devorandos illis, qui vomitu (& secessu) indigent; globulos verò dejectos per alvum iterum colligunt, & servant usui, quem locum potest habere in castris, ubi medicamentorum defectus est.

Infunditur autem Regulus in Vino albo, quod non debet excedere ℥. ij. idque debet stare per noctem tantum, sive sit ad ℥. j. Reguli, sive ℥. ss. perinde erit.

Dos. in substantia est ad gr. iv.

Pro

(r) eodem modo, ut vitrum ex Antimonio crudo.

Processus secundus.

LE MORTIUS.

xi. Antimon. tartar. crud. ana ℥j.
nitr. ℥iv.

Misceantur, & indantur omnia simul candenti crucibulo, & igne valido liquefiant. Vel.

Processus tertius.

xii. Antimon. ℥j.
calc. viv. vel alterius alcal. ℥iv.

Procede ut supra. Liquefactis insperge per vices nitr. ℥ij.

Detineantur in fluore per hor. ℞. Vel.

Processus quartus.

xiii. Antimon. ℥j.
Calc. viv.
Tart. ana ℥v.

procede ut supra. Liquefactis, & in fluore per hor. quadrantem detentis, adde nitr. stiriam j. vel ij.

ut tanto melius instar aquæ fluant, movendo aliquando bacillo ferreo, ne materia fundo adhærescat: Dein effunde materiam in mortarium vel conum fusorium benè calefactum & sebo illitum, commovendo & concutendo sæpius à superiore parte latera tui coni, ut regulus ad fundum descendere possit, donec massa refrigerata sit; hinc eximatur & diffringatur: sic in parte superiori scoriæ, in inferiori Regulus apparebit, qui à scorijs separandus, & servandus est.

Regulus processus secundi si purior expetatur, pulverisatus, ut antea, in fluorem redigi debet per se, & addi tartar. alb. ℥ij.
nitr. ℥ij.

Regulus tertij processus &c. procedendo ut antea addi debet

nitr. frustum j. vel ij.

Regulus quart. processus &c. procedendo ut antea
 Regul. ꝥj. adde
 calc. viv. ꝥβ.
 tart.

nitr. ana ꝥiv.

procede, ut antea. Sic Regulus denuò scorias deponet,
 & multò purior, argenti instar, evadet.

Nota 1. Si lubeat, major quantitas falis alcali (f)
 addi potest, & eò citiùs liquefiet: sed minorem Reguli
 quantitatem deponit, multò puriorem tamen.

2. Si limaturæ Martis circiter pars β., respectu An-
 timonij, additur, major etiam copia Reguli elicitur,
 qui dicitur *Regulus Martialis*.

3. Scoriæ omnes inserviunt præparationi sulphuris
 Antimon. quod vide sub titulo sulphuris Antimon.

4. Innumerabilia Regulorum genera, ratione dosis
 ingredientium differentia, excogitari possunt, quorum
 quædam ex dictatis Doctissimorum virorum collecta,
 his addam:

℞. Antimon. crud. ꝥj.

tartar. crud.

ciner. clavellat. ana ꝥv.

hiscæ candentibus adde

nitr. par. Vel

℞. Antimon. ꝥβ.

fluenti per vices adde, detonando scil.,

Tartar.

Nitr. ana ꝥj. Vel

℞. Antimon. ꝥxvj.

Tartar. ꝥxij.

nitr. ꝥvj. Vel

℞. Antimon. ꝥxvj.

Sal. Tartar. ꝥv.

Carbon. lignor. ꝥiv.

liquefactis adde per vices

Nitr. ꝥj. vel. ꝥij. Vel

℞. Anti-

(f) ab acido cavendum: eo enim mediante Regulus
 dividitur, & omnem connexionem amittit, &
 in scorias abit.

℞. Antimon. ℥j.
 fluat inter carbones in crucibulo. Huic insperge per vices
 carbon. pulverif. ℥ij.
 nitr. par. Vel

Regulus Martialis.

℞. Frustor. Chalyb. ℥iiij.
 Candefactis in crucibulo adde
 Antimon. grosso modo contuf. ℥ix.
 liquefactis adde
 Pulveris fusor. ℥j. (ejus descriptio est: ℞. Tart,
 p. j. nitr. p. ℥. detonentur.)
 Fluant per hor. j. &c.
 ℞. Clavicul. Equor. ℥viiiij.
 Antimon. ℥j.
 Nitr. ℥ij. Vel
 ℞. Antimon.
 Nitr. ana ℥j.
 Segment. clavor. ℥℥.

Regulus Auratus.

℞. Regul. Antimon. opt. ℥℥.
 Aur. purificat. ℥ij.

Nota. Hi Reguli omnes eodem modo; ut antea dictum est, fieri debent.

Tinctura metallorum Dom. de Maets.

℞. Regul. Antimon. Martial. ℥ij.
 Stann. optim. Anglic.
 Vener. rubr. ana ℥j.

Fundantur in crucibulo igne strenuo, ita ut cuprum totaliter dispareat, quo peracto effundantur in cono fusorio.

℞. Hujus massæ. ℥j.
 nitr. puriss. ℥xij.

Terantur in pulverem exactè inter se, & successivis vicibus conjiciantur in crucibulum candens, coquantur simul, donec massa tua conversa sit in scorias ex cœruleo viridescentes, massæque tua igneam acquisivit acrimoniam: tunc massam tuam in conum effunde, & antequam

humidum aëris attrahere queat, in pulverem terito, eique affundito alcohol vini puriff. ℥xx. stent in digestionem per xxiv. hor. & spir. tuus vini rubello colore tingetur, & in gremio suo occultabit prædictorum metallicorum sales, resolutos primitus per sales corrosivos Antimon., & postmodum per fulmen nitri, habebisque potentem Tincturam metallorum.

Vires. Hæc Tinctura pertinaciores obstructions nostræ corporis potenter resolvit, malumque per diuresin expellit, enervat fermenta omnia acido-austera, confortat ventriculum, hepar, lienem, aliave viscera. Exhibetur in scorbuto inveterato, in obstructionibus menstruorum, lienis, mesenterij: in dolore nephritico, in gonorrhæa, & lue Venerea.

Dos. à gtt. x. sensim ascendendo ad gtt. xxx. in vini molli Gallico vel Hispanico.

Vires Reguli. Vomitivus est, purgans serosos, & pituitosos humores (convenit in febribus & cachexia virginum.) Propinatur ex infusione Vini Gallici.

I D E M.

Dos. in infusione à ℥. ꝑ. ad ʒ. j.

Dos. Vin. ad ʒ. ꝑ. ad ʒ. i. ꝑ.

Inde etiam fit Stannum, argentum colore referens, quod in varias formas redigi potest, ut in pilulas, & pocula, perpetuè vomitum cientia, seq. modo:

℞. Regul. depurat. optim. ℥x. (℥j.)

Stann. Anglic. optim. ℥j. (℥ij.) vel ana.

Liquefiat primo Stannum, cui adde Regul. pulverifat. stent simul in igne per quadrantem circiter hor. vel donec unita sunt. Vel

Liquefiat primo regulus, cui liquato superinjice stannum, liquefacta simul in formam quamlibet effunde. Vel

℞. Stann. Angl. opt. vel Indic. depuratiss. ℥j,

liquefiat igne vehementi: huic superinjiciatur

Borrac, frustulum;

his benè liquefactis adde

Regul. opt. depurat. & pulverifat. ʒj ꝑ.

Commoveantur, ut incorporentur omnia simul. Deincum

cum regulus totaliter liquefcit, quod ftatim fit, amoveantur ab igne, & in prototypum fundantur. Vel

℞. Cupr. ℥ij.

huic optimè in crucibulo candefacto superadde

Regul. pulverifat. ℥j.

his ilico folutis superinjiciatur per vices, aliquando movendo materiam ferro,

ftann. opt. ℥j,

ftanno liquato, materia ab igne removeatur, & in quacunq;ue figuras effundatur.

Ufus Pilularum. *Pilulæ deglutiendæ, & post excretionem fervandæ alij casui: undè dicuntur pilulæ perpetuæ.*

Ufus Poculorum. *In his infunde per noct. vin. vel hydromelitis, vel liquoris alicujus fermentati spirituoſi ℥ij. dein infusio exhibeatur.*

Hinc etiam fiunt Canthari vomitivi. *Ubi effundatur aliquid reguli in Cantharo seu fictili optimè calefacto, in quo vinum per hor. vj. infusum vomitum ciet.*

Not. quo major Reguli quantitas fumatur, eo durius sed fragilius redditur ftannum.

Processus quintus.

MAETSIUS.

℞. Antimon. subtiliff. pulverif.

Tartar. itidem, ana q. p.

Exactè inter ſeſe conterantur, & miſceantur, & committantur crucibulo forti, ignique imponantur, quouſque inter ſeſe candeant, (hoc ſigno apparente) ſpatulâ ferreâ foveam, ſeu lacunam, maſſæ imprimito, in eamque ſucceſſivè tantum Nitri pulverizati conjicito, quouſque maſſa tua fluat inſtar aquæ, in eoque ſtatu per ſ. hor. vel quadrantem, contine, ac in conum fuſorium excalefactum, & ſebo illitum interiùs, effunde, & à ſuperiore parte conum (ſeu latera ipſius) leviter concute: Ita enim pars metallica, & ponderoſa magis, Antimonij, fundum petet coni, quam, ubi paululum refrigerata erit, ex cono exeat. Ita enim obſervabis, ſuperiore parte, hærentes ſcorias, ſulphur (cujus odorem præbent) ſcilicet Antimonij, unà cum ſale Tartar.

& Nitr. alcalizato: ab inferiore parte Regulum Antimonij, instar argenti, splendentem, quem à scorijs benè repurga, & usui reserva.

Hic si primâ fusionem satis purus non fuerit, per reiterate fusionem cum pauxillo Nitri rectificetur: Ita enim totaliter à scorijs purgabitur.

Ex Regulo Antimonij funduntur ab artificibus scyphi, vel globuli, *perpetui* dicti, propterea quod per longum temporis tractum vim suam emeticam reservent (in his si vinum Hispanicum vel Gallicum digeres per noct., imprægnabitur tenuissimis effluvijs Antimonij, ac ea ratione vomitorium & catharticum evadet.)

Insuper cum Regulo Antimonij Stannum induratur, ut sonorum (& durum) evadat instar argenti (verum hoc habet vitij, quod stanno livorem conciliat quendam; quem ut tollas seq. modo procedito) cujus proportio hæc esse poterit:

℞. Stann. Anglic. purissim. ℥. j.

Regul. Antimon. (depurat.) ℥jss. (℥ij.)

Cupr. opt. five Japonic. zij. (℥ij.)

nempè ita ratione Veneris tollitur livor: fundantur (primitus nempè Venus, cui tunc adde regulum & stannum) inter sese (igne satis strenuo, donec omnia benè sunt commixta), & ex hac massa quævis (supellectilia) ad mentem componito.

Ex Regulo insuper Antimonij præparatur Antimon. diaph. unâ, & simplici, fusionem:

℞. Reguli Antimonij, p. j.

Nitr. optim. p. iij.

Conterantur, & inter se exactè misceantur. Successivè in crucibulum candens conjiciantur. Fluant inter sese per hor. i. vel ij., & per crucibulum, in fundo foramine fat magno pertuso, in frigidam conjice: Ita enim Antimon., in forma pulveris candidi, fundum petet, solventibus sese salibus in frigida.

Beneficio Reguli Antimonij plumbum induratur hoc modo:

℞. Plumbi p. xij.

Regul. Antimon. p. j.

Fundari-

Fundantur inter sese, & in formas quasvis infunde.

Processus sextus.

I D E M.

℞. Antimon. ℥v.

Sal. comm. ℥iv.

Tartar. opt. puri ℥j.

Conterantur in pulverem tenuem, & exactè inter se miscantur, & committantur crucibulo, ignique exponantur, donec instar aquæ fluant. Effundantur in conum fusorium: Ita enim in fundo conii residebit Antimonium correctum in forma Reguli: à superiori verò parte observabis scorias salinas, quas à Regulo separato.

Hæ scoriæ in aq. pluv. resolutæ curant exterius scabiem, si locus scabie affectus hoc lixivio sæpè lavetur.

Regulum verò in frustra comminuito, & aq. pluviali edulcorato, exiccato, usuique reservato. Hunc si exhibere volueris, in pulverem tenuem conterito, donec omnes scintillæ dispareant, pulvisque referat colorem obscure rubrum.

Dos. in adultis à gr. xij. ad xx. usque.

Exhibetur etiam in febrī, tertianā præcipuè, reliquisque febrīum speciebus, horā unā ante paroxysmum, stragulisque opertus sese ad sudores componat æger.

Nota: quod pulvis hic sælicius operatur, si ejus usum purgans præcesserit: Itidem, si exhibeatur cum tinctura Opii correctā cum Sale Tartari, quod potentiùs vires exercet suas, minore cum patientis molestiā. Exhibetur insuper in obstructionibus quibusvis per sudorem curabilibus.

C A P. XXXV.

Antihæcticum Poterij seu Antimonij.

I D E M.

℞. Regul. Antimon. p. ij.

Stann. Anglic. opt. p. j. vel ana q. p.

Fundantur simul in crucibulo, & ubi benè fusa steterint, effundantur, & simul ac refrigerata erunt, comminuantur

tur

tur in pulverem tenuem, cui admisce Nitr. purificati præter propter partem β . (vel ad pondus omnium). Totius massæ (contritæ) instituatür calcinatio (detonatio) in crucibulo, ut artis est in Antimonij diaphoretici præparatione. Calcinatione peractâ, falsedinem (nitrosam) ablue, pulveremque subtilissimum à grumis separato, ut dictum in pulvere emetico. (Vide processum sub eo titulo.)

Vires, Exhibetur hoc medicamentum in lue Venerea: principaliter in ulceribus inveteratis (scorbuticis), ex acri sale originem trahentibus (que neque per decocta, neque per medicamenta benigniora Gatenica curari possunt). Exhibetur itidem in hecticâ incipienti (& hydropse cum rob. sambuc.): in obstructionibus uteri: & diversimodè, pro ratione subjectorum, operari solet. In quibusdam enim per diuresin operatur: in quibusdam autem per sudores: in alijs verò per sedes, & quandoque, ubi ventriculus saburrâ oneratur, per vomitum unum, vel alterum, vires suas ostendit. In lue Venereâ, uti & in ulceribus inveteratis, commodè exhibetur in decocto Guajaci, Sassafras, Sarzaparille, &c. (Methodus exhibendi hæc esto: adscende à gr. iv. & v. eo usque, donec æger nauseam persentiat. Tum paululum de dosi remitte. & eo tenore singulis diebus procede; simulac observaveris medicamentum hoc operari per urinas, observabis etiam ulcera maligna & inveterata de violentia sua remittere, quæ tunc per inspersum pulverem, vel per unguenta vel emplastra incarnativa facile consolidantur; quorum omnium loco sit Emplastrum Opodeldoch, Sticticum Paracelsi, Diasulphuris Rulandi.)

Nota. Alij præferunt seq. processum:

℞. Regul. Antimon. Martial.

nitr. ana $\mathfrak{ss}$.

Detonentur &c.

CAP. XXXVI.

*Cerussa Antimonij, sive Bezoardicum minerale
sine sublimato.*

LE MORTIUS.

℞. Regul. Antimon. (à scorijs separat.) ℥j.

Aq. Reg. ℥iij.

Macerentur simul, donec effervescentia cesset. Dein digerantur simul per dies j. vel ij. Sic Regulus (in pulverem albissimum) in fundo corrosus remanebit, supernatante Aquâ regiâ levissimâ flavedine tinctâ. (Huic postea superfunde aquæ comm. s. q. ad præcipationem pulveris albissimi.) Aquam supernatantem effunde, & pulverem in fundo subsidentem sæpius affusâ aquâ recenti edulcora. Dein super cretâ exicca.

Nota. Processus hic cum præcedenti Antimon. Diaphoret. ex Regulo convenit, nisi quod in eo pro aq. Regia recipitur nitrum.

Vires. Sudorificum est, & diaphoreticum, vires Bezoardici mineralis emulans (pesti & venenis adversatur.)

Dos. à gr. iij. ad ℥. ℥.

CAP. XXXVII.

Præparatio Lilij Paracelsi.

MAETSIVS.

℞. Regul. Mart. s. a præparat.

hunc dissolve in

aq. fort. & spir. sal. ana q. s.

solutioni affunde

sulphur. ex scorijs Antimon. per coctionem elect. donec præcipitatio peracta sit, & præcipitatum erit subflavo-rubrum. Edulcora & usui serva.

Dos. à gr. iv. ad vj.

Nota, quod, si hic pulvis vehementius operatur, figi queat, ut: ℞. Lilij Paracelsi, ut supra, pt. j.

Sal. comm. calcinat. pt. ij.

Conte-

Conterantur inter se, & calcinentur leni igne, ea lege, ne fluant, per hor. j. edulcora & exicca.

Vires. Exhibetur præcipuè in lue Venerea: in scabie profunda: in febribus: hydrope &c. gravioribus obstructionibus; miscetur cum theriaca, diafcordio &c.

Ubi metus est nimie vomitionis, exhiberi debet cum sudoriferis.

C A P. XXXVIII.

Flores, & Sulphur Antimonij inflammabile.

M A R G R A V I U S.

℞. Antimon. crud. minutiss. pulverifat. ℥j.
indatur cucurbitæ vitreæ, capitello munitæ, cui affunde Spir. Nitr. Bezoardic. vel aq. regiæ, pro solvendo Antimon. paratæ (vide processum sub eo titulo.) ℥iij. vel iv. vel q. s. ad sedandam effervescentiam,

Agita vitrum, ut benè misceantur. Tum repone idem in digestionem per d., & noct., applicato capitello, donec cum magna effervescentia, & ebullitione, Antimonium (in fundo vitri) reducatur in substantiam albissimam. Tum præcipita totâ massam cum magnâ q. aquæ puræ, sic tota aqua evadit lactea, & pulvis aliquis flavus præcipitabitur ad fundum. Decanta in momento aquam lacteam à prædicto pulvere, & hunc aqua pura aliquoties edulcora, semper in momento ferè decantando aquam lacteam toties, donec aqua non amplius lactea fiat, sed maneat sub nativo colore. Tum exicca leniter pulverem (super arena tepida), & serva. Hoc enim est (verum) Sulphur Antimonij inflammabile: ex aqua verò lactea parantur flores Antimonij albi, quos vide sub hoc titulo.

Vires. Sulphur Antimonij habet vim diaphoreticam, & sudorificam (cardiacum est, liberans sanguinem ab impuritate, & præservans à putredine): habeturque in magno pretio apud Chymicos (antiquos), in plerisque morbis incurabilibus, quos dicitur insensibiliter curare. Hinc pro Panacea reputatur, sicut videre est in Basilio Valentino, in Hartmanno, alijsque Chymicis (potest redigi

digi in balsamum cum aliquo oleo aromatico, qualem balsamum existimo fuisse Balsamum Rulandi dictum, qui ab Authore valde celebratus, nullibi verò descriptus est. Chymici Tincturam hujus Sulphuris imprimis querunt pro lapide Philosophorum tingendo: habet enim colorem aurcum.)

Processus secundus.

L E M O R T I U S.

℞. Cinnabar. Antimon. pulverisat. q. v.
 ei superfunde lixivij fortis ad super eminentiam iij. vel iv. digit. Coquantur per iij. hor. benè agitando spatulâ lignèâ. Nota: Si humiditas in coctione nimium evaporet, lixivium aliud minùs fortè addendum esse. Tincturam rubram, & claram, per inclinationem à fœcibus separa, addendo fœcibus aliud lixivium; hoc continuando, donec lixivium non ampliùs tingatur. Lixivia tincta confunde: ea refrigerari permitte: Sic post hor. iij. vel iv. ad fundum præcipitabitur pulvis rubicundus. Lixivium clarum effunde, & aquam recentem super pulverem rubrum funde, hoc continuando, donec pulvis lixiviosus, & ingratus saporem, & odorem, non ampliùs referat. Hic pulvis lento igne super chartâ emporeticâ ficcetur, & habebis verum Sulphur Antimonij. Exinde paratur Panacea Sulphur Antimonij: *vide processum sub eo titulo.*

Processus tertius.

M A E T S I U S.

℞. Antimon. Hungaric. ℥j.

Aq. Regiæ ℥xij.

Committe retortæ vitreæ, sensimque affunde aquam regiam Antimonio. Ebullitione sedatâ, sensim aquam regiam (destillatione) igne mediocri auferto, dando in fine ignem vehementissimum. Ita sublimabitur in collo retortæ Sulphur Antimonij (subcitrini, de cujus viribus lege Tachenium in sine Hippocratis sui Chymici, quod colligendum & usui servandum) vel seq. modo figendum &c.

℞. Ol.

℞. Ol. Vitriol. ℥ij.
 Acet. stillatit. ℥iij.
 Mercur. ℥j.
 Sulphur. Antimon. ℥iij.

Pulverizato Sulphur Antimonij, stent simul in digestionē per hor. xij. Postmodum coq. ad siccitatem. Massā in fundo remanenti de novo mediam portionem prædicti menstrui affunde: & procede, ut prius, hocque repetito tertiâ vice, auferendo ad siccitatem liquorem superfluum. Massæ exiccatae affunde aquam pluvialem, & ut artis est, ab omni falsedine abluc. *Ita Sulphur Antimonij fixum, magnarum virium in hydrope, affectionibus pulmonum, phthisi, internis apostematibus, febribus malignis, & pestilentialibus, obtinebis.*

Dos. à gr. v. ad ℥. j.

Processus quartus.

LE MORTIUS.

℞. Scorias Antimon. Regulo supernatantes, grosse contusas q. v.

Ijs superfunde aq. comm. frigid., macerentur simul per d. ij. vel iij. bis in die in materiam agitando. Sic tincturam assumet aqua flavam. Hæc tinctura præcipitetur spiritu Nitri, vel aquâ forti. Sic Sulphur tenuissimum aurei coloris ad fundum præcipitabitur, *primum ens auri dictum.*

Vires. Purgat lenissimè: sudores movet, & vomitum, si in magnâ quantitate assumatur. Antifebrile est egregium, si alijs febrifugis, & sudorificis misceatur: unde Glawbero Panacca aurea audit.

Dos. à gr. j. ad g. viij. *Ad vomitum verò movendum ad ℥. j.*

Processus quintus.

I D E M.

℞. Capitis mortui, residens post Mercurium revivificatum (†) (*vide Processum sub tit. Revivificatio Mercurij*) q. v. Huic

(†) ex capite mortuo buryr. Antimon.

Huic superfunde aquam communem pluvialem, non fontanam. Moveantur optimè simul; deinde subsideant; & sic liquor, instar aquæ, limpidus apparebit. Huic liquori claro infunde quodcunque acidum. Sic illicò flavescit solutio, & ad fundum præcipitabitur pulvis coloris aurei, qui optimè edulcorandus est mediante aquâ communi: dein lentè exiccandus. Postea ad usum reponatur, sub nomine *Sulphuris veri Antimonij*.

Nota. Si aqua fervens superfundatur capiti mortuo, tantò majorem extractionem efficit, ita ut quadruplo plus Sulphuris in præcipitatione descendat.

Vires. *Instar Panacææ est, præcipuè si ulterius cum spir. vin. rectificatissimo in digestionem reponatur. Febribus, & omnibus morbis per sudorem curabilibus convenit: vermes pellit: obstructions tollit; Sin in nimia copia, seu dosi, propinetur, per vomitum, & secessum, purgat. Summi usus est in peste, & menstruis suppressis, paralyti, melancholiâ hypochondriacâ, &c.*

Dos. à gr. ij. ad x. Sed ad vomitum cicendum ad ℥j.

Processus sextus.

I D E M.

℞. Ciner. clavellat.

Antimon. ana ℥j.

Fundantur simul, ut liquefiant, per hor. β. Dein, refrigeratis omnibus, materia pulverizetur, & infundatur aquæ communi. Coq. simul per horæ quadrantem. Sic solutio fiet rubicunda. Solutionem præcipita aceto Vini acerrimo. Sic fiet instar coaguli rubri, quod, mediante affusione aquæ, edulcorandum est. Pulvis ultimò restans in sole exiccetur, & ad usum reponatur.

Vires. *Croci metallorum vires æmulatur, vomitum, secessum, & sudores movet.*

Dos. à gr. ij. ad xij.

Chymicis dicitur primum ens auri, quoniam antiqui in Antimonio aurum residere putabant, & Antimonium, mediante hoc Sulphure, auro, & cæteris metallis, colorem sat intensum conciliat. Exaltatur hoc Sulphur,

F

&

& pluribus laudibus evehitur à Glawbero, qui illud cum liquore suo *Alkabeft*, id est, *liquore Nitri fixi*, præparare solet, quod postea sub nomine *Panacea aurea Antimonij* obtrudit.

Vide quoque *Processum le Mortianum*, cui titulus, *tinctura Antimonij*.

Processus septimus.

M A R G R A V I U S.

℞. Scorias Regulas, calentes adhuc, Redigantur in pulverem, pulvis coquatur cum aq. pura, & colatura redacta ad ficcitatem, efficit Sulphur Antimon. Auratum Beguino dictum, quod nihil aliud est, quam crocus metallorum.

Processus octavus.

M A E T S I U S.

℞. Scorias Regulas, calentes adhuc, Redigantur in pulverem, & in aq. pluv. (ad supereminentiam digit. iv. vel v.) coquito, quousque aqua instar sanguinis colorata (flavo-rubicunda) appareat. Hanc filtra (per chartam emporeticam), & cum solutione cremoris Tartari (in aqua comm.), vel cum aceto destillato, vel cum phlegmate Vitrioli (spir. falis), vel cum similibus acidis, præcipitato. Ita enim cadet ad fundum pulvis rubri, vel subfusci coloris, qui edulcoratus, ab omni fæore, & sale, liberatus, & exiccatus, à Chymicis vocatur *primum ens auri* (Sulphur auratum Antimon.), quod securitatis gratia fige per flammam alcohol. vini.)

Vires. Exhibetur *primum hoc ens auri* in principio morborum, in febribus, obstructionibus (tenacioribus resolvendis) mensium, mesenterij, hypochondrij, in epilepsia, præcipue infantum, in qua præcipuum dicitur arcanum: in incipiente paralyti; in podagra, hydrope (quarantana, lue Venerea), & similibus alijs morbis, de quibus consule Glauberum, in Pharmacopœa Spagyrica, parte 7. ascendendo à gr. j. ad iv. v. vj. vel quousque æger nauseam percipiat. In quibusdam operatur per sudores, in quibusdam per sedes, in quibusdam per urinas, in quibusdam

busdam per vomitum. In infantibus, in quibus metus est convulsionum epilepticarum, dosis instituatür à quartâ parte grani, usque ad gr. j.

Ex his scorijs, aëri humido expositis, stillat liquor aurei coloris, egregium, & præstantissimum remedium (antidotum) in vulneribus, & ulceribus sordidis, & inveteratis, mundificandis, & curandis. Insuper resolvit potentissimè tumores duros ex Tartaro fixo nostri sanguinis originem ducentes, ut in podagrâ nodosâ, tophis Venereis, & similibus. Deinde, si ex hisce scorijs extrahatur tinctura cum Vino Malvatico, vinumque hoc stilletur super lateres candentes, ita ut fumi copiosi exinde exsurgant, potentissimum est remedium ad menstrua obstructa revocanda. Fumus, si in sellâ perforatâ ab agra excipiatür, potenter menses evocare solet.

CAP. XXXIX.

Panacea Sulphuris Antimonij.

LE MORTIUS.

℞. Sulphur. ver. Antimon., parati juxta processum superiorem secundum le Mortianum, sc. ex cinnabar.

Regul. Antimon. opt. purificat. ana ʒj.

Redigantur in pulverem tenuissimum, & misceantur, infundendo in retortam. His superaffunde

ol. Sulphur. per camp. vel

Vitriol. rectificatiss. ʒiij.

Digerantur per dies vij. Octavo die augeatur ignis, adhibito Recipiente amplo, & ol. Vitrioli ad siccitatem (u) abstrahatur. Ol. abstractum pulveri in retorta restanti denuò affundatur; atque iterum abstrahatur, hoc continuando per vices vj. Ultimò addatur ʒjʒ. recentis olei Vitrioli, & denuò abstrahatur, igne in fine fortissimo, ad candescentiam ferè vasis. Pulverem, fractâ retortâ, exime, & in crucibulo, per hor. iij., benè candefacito, & erit pulvis totaliter fixus, & , si placet, spiritum Vini aromatizatum quater ab ipso destilla.

F 2

Vires.

(u) per destillationem.

Vires. Purificat sanguinem: omnibus morbis per sudorem curabilibus medetur, præcipuè lepræ, morpheæ, scorbuto, lvi Venereæ, &c.

Dos. à gr. j. ad viij.

C A P. XL.

Preparatio Balsami Sulphuris Antimonij.

M A E T S I U S.

℞. Sal. mirabil. Glauber. q. p.

Fundatur in crucibulo, eiq̃ue adjicito

Antimon. particulas, instar pisorum. (quantum à sale dissolvi potest, quod apparet, ubi Antimon. in superficie salis indissolutum manet. Vel

(Sal. Glauber. p. iv.

Antimon. p. j.)

Tunc relinques supra ignem, donec aliquo modo frigescere, & in duritiem concreescere, incipit. Postea eximes salem tuum sulphureum Antimoniale, adhuc ferè calentem, & in pulverem (tenuem) contundito (secus enim humidum aëris sibi facillè conciliare solet) eiq̃ue (retortæ vitreæ immisso) affundito ol. Succini rectificatum ad eminentiam digit. ij. vel iij. transvers. Digerantur simul per noct., & manè ex retorta vitrea instituaturs destillatio (ad siccitatem.) Ita ol. Succini secum rapit purissimam partem Sulphuris Antimonij, constituetq̃ue Balsamum Sulphuris Antimonij maximarum virium, quod (vices supplere potest omnium Balsamorum, quæ ex Sulphure extrahi possunt,) & interiùs, & exteriùs, summo cum ægrorum levamine præscribi potest.

Notato, quòd hoc Balsamum in principio vehementer foetet, sed post mensem vel ij., maxima foetoris pars perit.

Vires. *Interiùs exhibetur in affectibus pulmonum ex acri, & corrosivo sale oriundis. Insuper adhibetur in dolore colico, passione hysterica, obstructionibus mensium, & similibus affectibus. Exteriùs applicatum dissolvit potenter*

tenter tumores duros, glandulas induratas, & cum egregio successu exhibetur partibus frigore exustis. In genere id totum præstat, quod à Balsamo Sulphuris vulgari expectari potest, quod sic conficitur. Vide Processum sub titulo eodem.

Dos. à gtt. v. ad x. in vehiculo convenienti.

Processus secundus.

MARGRAVIUS.

℞. Sulphur. Antimon. puriff. ℥ss.

Ol. Terebinth. vulgar. ℥ij.

Misce, & in cucurbitâ vitreâ oblonga digere, sed igne tertij gradûs, per hor. iij, ita ut Sulphur cum magno strepitu solvatur. Relinque vitrum in arenâ, donec ut sponte refrigeratum. Tum solutionem decanta, & in olla mundâ, affusâ s. q. aquæ puræ, per quadrantem horæ, eoq; dando operam, ut ignis, non flammæ, sed prunarum tantùm, adhibeatur, quia materia facillimè accenditur, accensa verò nullâ aquâ extingui potest.

Aquâ refrigeratâ effunde aquam cum superfluitante oleo Terebinthinæ, & reperies in fundo Balsam. Sulphuris nigrum, & crassum instar picis, qui cum olei alieujus aromatici part. iv. vel v., ut est anisi, foeniculi, in gratissimum Balsamum dissolvi poterit. Vel extrahe cum spir. Vin. rectificato in tincturam, quam serva usui.

Vires. Putatur esse à plerisque Chymicis Balsamum nature, diciturque confortare calidum nativum, & insensibiliter depurare massam sanguineam, unde maximorum morborum remedium esse perhibetur. Videatur Hartmannus in praxi Chymiatica, & Basilius Valentinus in curru triumphali: nam Antimonium de natura solari, sive materia solis est.

Dos. sunt gr. iij.

Antimonij Flores Albissimi.

I D E M.

℞. Aquam illam lacteam, in præcedenti processu sulphuris Antimonij relictam: *vide processum superiorem, cui titulus Antimonij sulphur verum, & inflammabile.*

Repone illam ad quietem, donec albedo fundum petat, & aqua superfluet limpida. Decanta aquam limpida, & materiam albam relictam novâ aquâ purâ aliquoties edulcora (donec aqua permanet. insipida.) Tum filtra per chartam. Coagulum album relictum in charta leni igne exsicca in pulverem albissimum, qui servetur usui: hi enim sunt *Flores Antimonij Albissimi* (fixi) dicti.

Vires. *Purgant per alvum tantum, idque leniter (non per vomitum: hinc fixi dicuntur.)*

Dos. est gr. ij. vel iv.

CAP. XLII.

Flores Antimon. Rubri.

I D E M.

℞. Antimon. crud.

Sal. ammon. ana ℥iv.

Terantur omnia seorsim, tum cribrentur, & misceantur, fiatque massæ hujus sublimatio ex cucurbita terrea, in igne aperto, applicato capitello vitreo, quamdiu aliquid adscendet, quod fit ij. vel iij., horar. spatio, & tota ferè massa adscendet in capitellum. Removeantur Flores ex capitello refrigerato, cum aquâ purâ, effundanturque in ollulam puram, atque aquâ purâ aliquoties edulcorentur, ut scilicet auferatur Sal Ammoniacum. Aquæ omnes rubræ filtrentur per chartam, ut & ipsi Flores. Sic in filtro relinquetur massa rubra, quæ vel ad aërem calidum, vel super arena lentè exsiccare debet in pulverem rubicundissimum, qui est insipidus, & constituit *Flores Antimonij Rubros dictos.*

Vires. *Ex parte sunt diaphoretici; nam in totum inflammata-*

flammabiles sunt, sulphure Antimonij constantes: partim quoque vomitum, & secessum, movent. Conducunt gravissimis morbis, mania, melancholia, aliisque capitis affectibus.
 Dos. sunt gr. iij.

Processus secundus.

MAETSIUS.

℞. Florum Antimon., in summam rubedinem per flammam continuas fixatorum,

Sal. Ammon. ana q. p.

Misce, & sublimentur simul. Ita enim portio florum ascendit, portio verò in fundo remanet; cui novam adde

Sal. Ammon. partem,

sublimato, ut prius: hoc verò continua, donec maxima pars florum elevata sit in altum cum sale Ammon., hisce floribus affunde aq. pluv., & ab omni sale liberato & exiccato.

Viribus & Dosi conveniunt cum precedente. Inservit preparationi seq. essentia Antimon.

C A P. XLIII.

*Antimonij Sulphur fixum, sive Diaphoreticum
 Helmontij.*

MARGRAVIUS.

℞. Flor. Antimon. rubr., benè (edulcorat. &) siccatur & pulverisat. ℥j.

Nitr. puriss. pulverisat. ℥ij.

Misceantur exactè, & in crucibulo super carbonibus accensis benè ignito, instituaturn detonatio, materiam per partes ingerendo, (& expectando, donec primum cochlear sit redactum in materiam albam. Sic tandem habebitur & relinquetur in crucibulo massa alba sive subflava), quæ auferenda (spatula) mollis adhuc existens ex crucibulo, & refrigerata aliquoties edulcoranda aqua purâ. Tum siccetur in pulverem, qui servetur usui.

Vires. Est insigne Diaphoreticum & specificum in febribus, tam continuis, quam intermittentibus, tam acutis, quam chronicis, celebratum Helmontio in libro

Belgico, qui Aurora inscribitur. Est nihil aliud, quàm Sulphur Antimonij, fixum redditum, blandè edulcorans massam sanguineam.

Dos. Helmontio est à gr. xx. ad xxxvj.

C A P. XLIV.

Quinta Essentia Antimonij.

M A E T S I U S.

℞. Florum Antimon. rubr. nostr. q. v.

His affunde menstruum ex spir. vin. & spir. urinæ dephlegmatis ana compositum, stent simul in digestionē, quousque pulvis tuus rubicundus in menstruo prædicto fit solutus. Instituatur destillatio ex retorta leni primò igne: Sic enim transibit spir. Vini. Postmodum augeatur ignis, & subsequetur Quinta Essentia Antimonij, sub forma olei rubicundi, fragrantis odoris.

℞. Croci Solis cum oleo Mercuriali preparati q. p. Huic affunde

Quint. Essent. Antimon. ad eminentiam transferor. dig. ij.

Stent in furno fixationis, sive arena calida, quousque Quinta Essent. Antimonij sese intimè univerit cum croco Solis, & degenerent simul in pulverem rubeum, ac preparata erit medicina summa, ex Sole & Antimonio conflata.

Dos. à gr. j. ad iv.

C A P. XLV.

*Preparatio Panaceæ ex Cinnab. Antimonij
nativa.*

I D E M.

℞. Cinnab. Antimon. nativ. q. p.

Conteratur in pulverem tenuem, eique affundito aq. pluv. ad eminentiam digit. ij. transvers. Coq. in fictili vitreato. Ita enim adscendet in aquæ superficie flos tenuis, quem cautè cum cochleari argenteo auferto, & exsiccato:

exsiccato: eique post-modum affundito s. q. alcohol Vini, & inflammando fige.

Vires. *Exhibetur hæc Panacea tanquam specificum in epilepsia cum rasura ungule alcis, cranij humani, magist. coralliorum, & spiritu sanguinis humani.*

Dof. à gr. iv. ad x.

Exhibetur insuper pro sudorifero magnarum virium in peste, febribus malignis, variolis, morbillis, & cæteris affectibus, sudore curandis.

CAP. XLVI.

Panacea Anwaldina.

I D E M.

℞. Cinnab. Antimon. mineral., vel ejus defectu Cinnab. Antimon. per sublimationem re-ctif. q. p.

Hanc conterito in alcohol, eique affunde

Spir. Vitriol. re-ct. ad eminentiam dig. j.

Spatulâ lignea benè incorporato, & postmodum ad siccitatem evaporato. De noyo eandem quantitatem Spir. Vitriol. affundito, & evaporato, ut prius, & hanc operationem tertia vice repetito. Hoc peracto, affunde alcohol Vini ad eminentiam digit. iij. transvers. Stent in digestionem per hor. xij, & postmodum per destillationem alcohol Vini ad siccitatem auferto, & peracta erit Panacea, quæ Anwaldo solet adscribi, cujus

Dof. à g. ij. ad x.

Vires. *Exhibetur specificè in epilepsia; insuper in morbo Gallico: in hydrope: in scorbuto inveterato. Medicamentum est potentissimum, potenter obstructiones corporis humani tollens, ac proinde in morbis chronicis summo cum agrorum fructu exhiberi potest.*

*Antimonij Clyffus : seu Acetum Antimon.
Compositum. (w)*

MARGRAVIUS.

℞. Antimon. crud.

Nitr. opt.

Sulphur. comm., omnium ana,

Redigantur omnia seorsim in pulverem, qui cribretur, & misceatur; tum sit in ignem imposita retorta tubulata, applicato recipiente amplo vitreo, quod contineat pauxillum aquæ puræ. Sit autem junctura recipientis cum retorta leviter tantum clausa. Tum in retortam ignitam ingeratur cochlear prædicti pulveris, statimque claudatur tubulus, aut foramen, operculo. Sic in momento materia incendetur, propellenturque (cum impetu vapores) nubes in recipientem. Cessante inflammatione, ingeratur novum cochleare ejusdem materiæ, continueturque operatio, donec omnis materia sit consumpta. Sic tandem in recipiente pro aqua communi reperietur succus acidissimus, qui, recipiente crebrius moto, & hinc inde loto, auferatur (filtretur per chartam), & servetur usui: hic enim est *spiritus acidus sulphuris Antimonij*, qui vulgò *Clyffus* dicitur, seu *Acetum Antimon. compositum*.

Vires. Attenuat, aperit, est diaphoreticus, stomachicus, & alexipharmacus, diciturque facere ad longam vitam (extinguit calorem febrilem).

Dos. sunt aliquot guttæ in convenienti liquore vel julebo.

CAP. XLVIII.

Butyrum Antimonij.

MARGRAVIUS.

℞. Antimon. crud. subtiliss. pulverisat. & cribrat. ℥j,

Mercur. sublimat. ℥ij,

Mixta exactè in mortario vitreo, indantur retortæ (parvæ)

(w) ex acido sulphur. & nitr.

væ) vitreæ, & destillentur (vel prius reponantur in cellam per diem j. vel ij. vel plures) ex arena, igne tertij gradus (vehementer illum urgendo per hor. iv. vel v.) applicato recipiente vitreo. Sic prodibit primo Butyrum liquidum (aqueum), mox sequetur Butyrum (gummosum) glaciale dictum, (lateribus recipientis adhærens) si colli latioris & brevioris sit retorta, si autem colli longioris sit, illud facilè obstruit; in loco autem calido (vel carbone vivo admoto) Butyrum fluit, in frigido coagulatur. Quando nil amplius prodit, & Mercurius circa collum retortæ sublimari incipit, perfecta est operatio. Utrumque Butyrum usui servandum.

Vires. Butyrum per se summum est corrosivum & cathæreticum (quia copioso acido ol. vitriol. & salis comm. est imbibitum) Externè tantum Chirurgis in tollendis excrescentijs carnosis, in ulceribus aut fistulis, aut in amputandis partibus, cancro (gangræna) & sphacelo obfessis: Chymicis (per deliq. solutum) inservit sæpè pro menstruo, & plerumque pro Mercur. vitæ, & bezoardico minerali, parando.

Dof. pro re nata.

Processus secundus.

LE MORTIUS.

℞. Mercur. sublimat. corrosiv.

Antimon. crud. ana ꝑiv. vel q. p.

Pulverifetur primo Mercur. sublimat., dein in mortario vitreo admisce Antimon. pulverisatum, donec abeant in unam massam. Hæc optimè mixta indantur retortæ vitreæ, colli amplioris & brevioris, fiatque ex arena destillatio (vel parum prius in aëre aperto reponatur, ut salia, in Mercurio sublimat. existentia, magis in Antimonium agere possint) igne primo leni, donec Butyrum (liquor glacialis) ascendere incipiat. Dein aucto igne procedit oleum, in frigido coagulans, quod carbone, seu pruna adhibita candente circa collum retortæ, in recipientem propelli debet: ulterius auctiori adhuc igne, inferius & superius posito, (ut retorta serè candeant per hor. iij.) educitur terra quædam fuliginosa subnigra Antim. & Mercurij

vivi in parva quantitate : ultimo ignis gradu intensissimo cinnabaris, quam ex fracto retortæ collo exime.

Nota I. Butyrum Antimon. cum liquore removendum est, ubi fuligo collo retortæ adhærescere incipiat. Ex hoc Butyro, prius seq. modo rectificato, fit Mercurius vitæ, Bezoardicum minerale : quos processus inferius sub his titulis vide.

2. Mercurius vivus è capite mortuo denuo extrahi potest, si parum limaturæ Martis, vel calcis vivæ, ipsi permisceatur. Sic Mercurius quarta parte diminutus reperietur post destillationem, igne vehementi factam : quam operationem vid. in seq.

Processus tertius.

M A E T S I U S.

2. Antimon. subtiliss. trit.

Mercur. corrosiv. ana q. p.

Exactè inter sese misceantur, & conterantur. Conji-
ciantur in retortam vitream, & ex arena successivis ignis
gradibus instituatur destillatio. In fine destillationis ex-
citetur ignis suppressionis, illumque continua, quousque
omnes fumi præterierint, vasque recipiens clarum eva-
dat. Omnibus refrigeratis, vas recipiens aufer, liquorem-
que glaciale, seu Butyrum Antimonij, per novam
cucurbitam vitream ex arena rectifica, quousque ab
omni fuligine, & sordibus, liberatum sit. Quo in casu
instar nivis candidum erit.

Proprietas hujus Butyri est admirabilis, quòd scilicet
non tantùm cum acido nitri effervescat, ut in Bezoardi-
co minerali conficiendo fieri consuevit, sed etiam cum
salibus alcalicis tartari (ut in seq. præparatione purgan-
tis & emetici blandioris ex Antimon. apparet.), nitri
(ut in seq. præparatione Bezoardici mineralis), &
similium.

Liquor hic gummosus ad miraculum sistit sphacelum,
& gangrænam, si scilicet plaga pennâ, hoc liquore made-
factâ, circumscribatur, quem terminum malum trans-
gredi non solet, sed ad miraculum subsistit.

Retortam postmodùm distringe, ac ejus superiori
parte

parte cinnabarim rubicundo colore rutilantem reperies, quam aufer, & usui reserva.

In collo retortæ incidēs in portionem Mercurij revivificatam, & in portionem sulphuris Antimonij.

Nota I. Quicquid Mercurius sublimatus agit in hoc processu, agit tantum ratione acidi spirit. salis comm., quocum Mercurius vivus sublimatus corrosivus factus fuit: quod ex seq. processu apparet. Ut igitur pretium hujus Butyri diminuatur, seq. exemplo utere.

2. Alij idem Butyrum præparant ex Regulo, ut seq. Cap. L.

3. Si major cinnabaris copia expetatur, Butyrum illud in retorta terrea, igne aperto, fiat. Sic ad excaudescētiā per ij. hor. ignis continuetur, & omnis Mercurius, sulphuri Antimonij permixtus, sub forma cinnabaris adscendit.

Vires. *Butyrum Antimon. causticum est insigne: metalla dissolvit: excrescentias carnis absorbit. Ulcerum erodentium & gangrænā malignitatem corrigit: sedulam verò requirit manum; cum plumaceolo pars affecta leviter inungitur, vel ulcus serpens circumducitur, ne ulterius serpere possit: rarioris est usus per se: numquam interni.*

C A P. XLIX.

Rectificatio Butyri Antimonij.

L E M O R T I U S.

℞. Butyri Antimon. q. v.

Imponatur retortæ vitreæ, & per gradus destilletur, donec omne ferè Butyrum candidum, & clarum, ascenderit, & serva usui.

C A P. L.

*Butyrum Antimonij (extemporaneum) cum,
& sine, destillatione, & sine Mercurio.*

I D E M.

℞. Antimon. optimè pulverisat. ℥j.

Spir. Sal. cum ol. Vitriol. parat. q. s. ad supereminētiā aliquot dig. Dige-

Digerantur simul fatis forti igne, ut (spiritum coquendo per hor. j.) phlegma omne evaporare queat; in cujus loco recens Sp. Salis reafundatur sæpius, donec circiter ad ℥j. Antimonij ℥æ ij. Spir. Salis affusæ sint. Dein frigeant omnia, & mediam circiter partem liquoris (limpidi instar aquæ) supernatantis effunde (x), & seorsim asserva.

Resans materia in retorta ulteriùs pellatur. Sic prodibit primò sulphur rubrum Antimonij: postea subsequitur Butyrum (z) seorsim excipiendum.

Nota 1. Hoc Butyrum easdem planè operationes producit, ut præcedens. (a)

2. Idem Butyrum etiam ex Sal. comm. & Antimon. ana, cum modicâ parte Vitrioli, ad albedinem calcinati, per retortam terream igne aperto elicitur.

3. Si Butyrum non satis album appareat, rectificatione depurari poterit.

Ufus. *Externi tantùm usûs est Butyrum Antimonij. Liqueor ab Antimonio separatus eundem planè usum cum Butyro habet, nisi quòd Butyrum magis sit dephlegmatum, & à particulis impurius segregatum. Si verò Antimonium sit satis bonæ notæ, & Spir. Salis depuratus Butyro Antimonij non inferior est. Inde fiunt Mercurius Vitæ, & Bezoardicum minerale sequenti methodo. Vide processus sub his titulis.*

C A P. L I.

Rosa Mineralis.

I D E M.

℞. Butyri Antimon. limpidi, sequenti methodo parat., q. s.

℞. Re-

- (x) vel leni igne phlegma omne evapora.
 (z) quod nihil aliud est, quam sp. sal. comm. concentratus, & in partibus Antimon. sociatus.
 (a) excepto, quod nullam producit cinnabarim propter defectum Mercurij; ex quo cum sulphure Antimonij cinnabaris conflatur.

℞. Reguli Antimon. Martial. ℥ij.
 Mercur. sublimat. corrosiv. ℥j. vel
 Spir. Sal. ℥ij. (quod idem est.)

Digerantur simul per d. j., dein destillentur. Destillatum rectificetur per se: dein aëri sereno exponatur, si in forma Butyri sit (si verò in forma Olei, non opus est) donec instar Olei fluidum evadat.

Hoc Oleum superfunde lapidis Hæmatitis præparati, pulverizati, & lævigati quartæ circiter parti, respectu Olei. Digerantur simul, quò diutius, eò melius, addendo post hor. ℞. vel hor. j. spir. carminativi cujuscunque optimè rect. partem ℞. respectu Olei. Dein digestionem finitâ (quæ, quò longior, eò melior) præcipitentur in f. q. aquæ commun. & edulcorentur. Edulcorato, & exiccato pulveri superfunde spir. carminativum eundem rect. ad superemin. dig. j. Digeratur per hor. vj, dein incendatur. Postea pulvis siccus ad usum servetur.

Vires. *Vomitum ciet, & secessum.*

Dos. à gr. j. ad gr. vj. vel viij.

C A P. LII.

*Præparatio purgantis, & emeticæ, blandissimæ,
 ex Antimonio.*

M A E T S I U S.

℞. Sal. Tartar. purificat. & pulverifat. q. p.

Huic affunde stillatim

Butyr. Antimon. q. f.

Ita enim simul ebullient, & effervescent. Hoc continua, quousque omnia effervescentiæ signa cessaverint. Tunc Sal (b) tuum exiccato, & usui reserva.

Nota. Processus hic convenit cum processu seq. Mercurij vitæ, nisi quod in eo pulvis præcipitatur aq. comm., in hoc verò sale Tartari, quo si per edulcorationem privetur, obtinetur Mercurius vitæ ejusdem naturæ, ac sequens.

Vires.

(b) potius pulverem ex Mercurio vitæ, & sale tartari constat.

Vires. Hujus gr. iv. ad vj. vel viij. (c) aliquando solum per inferiora purgant, aliquando j. vel ij., excitant vomitum: ac proinde, cum ventriculus saburrâ molestâ gravatur, vel quando bilis copiosius, vel succus pancreaticus, ad intestina defertur, commodè exhiberi potest. Post vomitum enim unum, vel alterum, blandè per inferiora purgat.

C A P. LIII.

Mercurius Vita.

M A R G R A V I U S.

℞. Butyr. Antimon. liquidi q. s.

Effundatur hoc sensim in vitrum repletum aquâ purâ, & statim præcipitabitur materia alba ad fundum vitri. Reponatur vitrum ad quietem per hor. β., vel donec aqua sit facta limpida. Tum decanta aquam limpida, eamque (una cum sequentibus) serva (d). Materiam verò relictam aliquoties novâ aquâ purâ edulcora, & tum sicca in pulvrem album, qui est ipse *Mercurius Vita* dictus (sive pulvis Algoreth) quamvis ex Antimonio puro constet, possitque in vitrum Antimon. pellucidum brevi fusione redigi, quod vulgò Succinum Antimon. dicitur.

Vires. Potens est vomitorium, & dejectorium medicamentum (sive purgans per superiora & inferiora), nec convenit, nisi robustis. Infunditur plerumque (per noctem) in vino albo (& colatur per pannum, mitiorque evadit), & tum conducit etiam hydropicis, eorum aquas expurgando. Foetum quoque expellit, atque ita partum faciliat, si difficulter parturientibus exhibeatur.

Dos. In substantia est gr. ij. in cochleari Vini. In infuso verò gr. iv. vel v. Sed tunc colatura tantum exhibenda est (medicamentum est periculosissimum).

Pro-

(c) Dos. nimia est ad gr. viij. sufficiens ad gr. iv.

(d) pro destillatione spir. Vitriol. philosophor. quem vide.

Processus secundus.

M A E T S I U S.

℞. Butyr. Antimon. rect. q. p.

Hoc stillatim misceto cum aq. pluv., quæ in se absorbens sales corrosivos Mercurij sublimati corrosivi (in formâ pulveris candidissimi præcipitando) ad fundum mittit partes magis metallicas, & minerales, Antimonij, five Regulinas. Aquam sale acido vitriolico imprægnatam effunde, & aliam de novo affundito, & hoc continua, quousque omnem acrimoniam ablatam animadvertes. Tunc pulverem in fundo remanentem inter chartas (emporeticas) complicatas leniter exiccato. Ita obtinebis pulverem *Algoeth*, vel *Aquilam albam*, vel, ut ordinariò audit, *Mercurium Vitæ*, qui reverâ est progenies, & filius, Antimonij, non autem Mercurij.

Vires. *Vehemens emeticum, & catharticum, est hic Mercurius Vitæ; & proinde non nisi in exigua dosi, & in infusione adhibendus est. Hic enim principia magis activa Antimonij, sulphur scilicet, & sal volatile, in actum deducta sunt.*

Dos. à gr. ij. ad gr. vj. in infusione.

Hic autem Mercurius Vitæ ut blandè operationes exerceat, utque potissimum per inferiora purget,

℞. Sal. mirabil. Glawber. p. ij. vel iij.

Mercur. vitæ p. j.

Affunde Sal mirabile in crucibulum, eique fluenti misceto Mercurium vitæ, & bacillo ligneo inter se benè agitato. Hoc peracto effundantur, & aquâ pluv., ubi deferbuere, omnem salem auferto. Ita obtinebis Mercurium vitæ cicuratum, & maximâ ex parte emeticâ suâ vi orbatum & privatum. (e)

Dos. *In substantia est à gr. iv. ad viij. cum extracto de succo rosarum, catholico & similibus (purgantibus in lue venerea inveterata, ut & in obstructionibus pertinacissimis commodissimè exhibetur. Sed Medicus summa ope nitè*

G

debet,

(e) convenit hic processus Mercurij vitæ cicurati cum
Cap. Lij.

debet, ut per convenientia cardiaca, mixta cum foliis auri, utpote per confectionem Alkermes, de hyacinth. &c. ægrorum vires restaurentur & conserventur).

Huic Mercurio vitæ si alas rescindere visum fuerit, ita, ut per sudores solummodò operetur, confugito ad bezoardicum minerale.

Processus tertius.

LE MORT.

℞. (Liquoris) Butyr. Antimon. q. v.

Ei superfunde tantum aq. communis, ut iv. dig. supereminet (vel ad partem xij. vel q. f.), & præcipitabitur pulvis albissimus (prout magis minúsve acidum sit), multis affusionibus aquæ recentis edulcorandus, & lento igne (super cretam) exiccandus.

Vires. Vomitus movet egregios (unde convenit in pituita, viscida, bile, & ventriculi saburrâ, evacuandis.) hinc subvenit febribus ex obstructione ortis (ejus vehementia corrigitur seq. modo.)

Mercurius vitæ correctus.

℞. Sal. comm. decrepitat. ℥j.

Nitr. purissim. ℥jß.

fundantur simul in igne, dein sensim injiciatur

Mercur. vit. ℥iß.

fluant simul per quadrantem hor. dein edulcoretur.

Dof. hujus correcti à gr. ij. ad ℥ß. Vid. process. seq. sub titulo: Purgans ex Antimon. securissimum.

Dof. non correcti à gr. ij. ad iv.

Infusio Mercurij vitæ.

I D E M.

℞. Mercur. Vit. ℥ij.

Vin. Gallic. ℥xx.

Stent in digestionem tepida per hor. xij. sæpius commovendo. Deinde vinum clarum è sæcibus separa per inclinationem majoris securitatis gratiâ.

Dof. ab. ℥. ß. ad ℥iß.

CAP. LIV.

Purgans ex Antimonio securissimum.

MAETSIUS.

℞. Nitr. p. ij.

Mercur. vit. p. j.

Fluat nitrum in crucibulo, eique fluenti successivè admisceto tuum Mercurium vitæ. Fluant simul per momentum, & baculo inter se benè misceto. Quo factò, effundantur, & misceantur cum sale communi, ad pondus omnium, & per hor. ℞. strenuè inter se terantur. Quo peracto, omnem salem per edulcorationem aufer, & Mercurium tuum vitæ, vi suâ emeticâ spoliatum, exiccato, & cum extracto rosarum in formam pilularû redigito.

Dof. est à gr. iv. ad v. vel vj.

Vires. Purgat blandè absque torminibus. Phlegmata tenacia incidit, & attenuat: obstructiones pertinaces potenter resolvit. Quòd si quandoque per inferiora non purgat, non raro transit in diaphoreticum (vide præcedentem processum le Mortianum.)

CAP. LV.

Spir. Vitrioli Philosophicus: Processus primus.

MARGRAVIUS.

℞. Aquam illam, quâ, in præcedenti operatione, Mercurius Vitæ fuit præcipitatus, & edulcoratus.

Filtera per chartam, & evapora, fortè ad ℞ij. vel iij. (f) (vel ad remanentiam partis v. vj. vel viij.) Tum residuam destilla ex retorta vitrea, in arena, & prodibit primò aqua insipida. Quando jam incipiunt cadere guttæ acidæ, tum applica novum recipiens, & destilla ad siccitatem usque, & accipietur sp. acidus penetrantissimus, qui servetur usui.

Est hic Spir. compositus (& regeneratus ex vitriol. & sal. comm.) ex spir. vitrioli, salis communis, & nitri.

G 2

Mercur

(f) vel usque dum omne phlegma avolaris.

Mercurius enim sublimatur cum vitriolo calcinato, & sale communi decrepitato, & nitro, idque bis, vel ter, vel etiam pluries, unde maximè corrosivus evadit, accipiendo in se spiritus acidos prædictorum salium. In butyro verò Antimonij illi spiritus acidi prodeunt in recipiens, & in Mercurio vitæ cum aqua edulcorantur, & separantur ab Antimonio. Hinc apparet, venenum (quod tantum per accidens fit, si vel male vel in majori quantitate usurpetur) Mercurij sublimati consilere in solis particulis acidis, quæ hic in spir. acidum colliguntur.

Vires. Magni faciunt hunc Sp. Chymici, qui credunt, eum peculiare aliquid possidere ex Mercurio, quia nempe cum Mercurio per longum tempus habitavit: imprimis autem commendant in doloribus capitis sedandis: in movendo urinam (diciturque inservire parando oleo talci apud Scroderum).

Dos. Est aliquot gutt. iij. vel iv.

Processus secundus.

L E M O R T.

℞. Aquas omnes, in præcipitatione & edulcoratione Mercurij vitæ collectas,
Evapora ad remanentiam, sc. illius circiter ponderis, quod fuerat butyri Antimon. (vel, donec remanet in fundo Spir. acidus Vitrioli Philosophicus dictus vel cohob Antimon., verum potius spir. sal. comm. compositus est dicendus).

Vires. Spir. vermes necat: sitim extinguit: obstructions tollit. Idem etiam Spir., si recenti Antimon. superfundatur, denuo illud extrahit, & in butyri formam redigit, ita cum uno eodemque Spir. v. vel vj. Antimon. extrahi potest.

Dos. a gr. iij. ad xij.

C A P. LVI.

Bezoardicum minerale: Processus primus.

M A R G R A V I U S.

℞. Butyr. Antimon. glacialis. q. v.

Ei, in vitro oblongo contento, affunde guttatim sp. Nitr. rect. f. q., id est, quamdiu effervescat. Digere per noct. tum destilla (destillatus spir. spir. nitr. Bezoardicus dicitur, quem vid) ex retorta vitrea ad ficcitatem usque. Cohoba bis. Tum pulverem relictum (albissimum, minutissimè læviga in mortario vitreo) in crucibulo mundo super accensis carbonibus paululum reverbera (ut foetor & spir. corrosivi avolent, & pulvis relinquatur vel insipidus vel subacidus). Ne tamen comburatur in cineres, sed evadat ex flavo albus, qui est ipsum Bezoardicum minerale.

Vires. Dicitur Helmontio esse remedium magnorum morborum (insigne diaphoreticum), nempe obstructions referando, sudorem ciendo, humores solvendo, acidum, & acre absorbendo, pluribus morbis (imprimis febribus & hydropi) conducit (fortificatur diascordio, theriaca, vel alcali aliquo absynth. vel card. benedict).

Dos. gr. viij. ad xij. Aliqui etiam ad ℥j. ascendunt.

Processus secundus.

MAETSIUS.

℞. Butyr. Antimon. recent. rect. q. p.
huic successivè affunde

Spir. Nitr. acerrim., quousque effervescentia sedata est.

Liquor supernatans (ex vase vitreo) evaporetur (vel per destillationem ex retorta abstrahatur (unde spir. nitr. Bezoardicus, quem vide) ad ficcitatem pulveris, qui in crucibulo, per hor. ℞. calcinetur. Ita enim (propulsis in auras omnibus spir. corrosivis) obtinebis pulverem candidissimum (fixum, aridum, diaphoreticum) inodorum, nulliusque saporis (magnarum virium), Regulam scilicet Antimonij per spir. Nitri fixatum.

Dos. Hujus Bezoardici est à gr. v. ad gr. (xv.) xx.

Vires. Summo cum successu exhibetur in omnibus morbis per sudores curandis præsertim in illis, in quibus à spirituosis, oleosis, & sal. volat. metuitur sanguinis inflammatio. Ordinario ipsi jungitur theriaca, diascord. & confectio

Ætio-hyacinth.) Commodè hoc Bezoardicum miscetur salibus diaphoreticis alcalibus absynthij, cardui ben. scord. & similibus (ut & laudan. opiat. gr. j.), ut:

℞. Sal. Absynth.

Card. ben. ana gr. xij.

Bezoardic. mineral.

Croc. optim. ana gr. vj.

Oculor. Cancr.

Corallior. rub. pp. ana gr. v.

Laud. Op. gr. j. M. f. sudoriferum.

(Vel. ℞. Bezoard. mineral.

Croc. Britan. vel optim. ana gr. viij.

Laud. opiat. gr. jss.

Sal. Card. bened. gr. xij.

Confect. de hyacinth. vel

Diascord. Fracast. q. s. ad formam boli sudoriferi.

Processus tertius.

LE MORT.

℞. Butyr. Antimon. q. v.

Ei superfunde

Spir. Nitr. vel Aq. fort., donec effervescentia cessat. Evaporetur (vel per retortam destilletur, unde Spir. Nitr. Bezoard, quem vide) deinde sp. Nitr. ad consistentiam pinguedinis usque. Dein immittatur crucibulo, quod in igne positum postea candefiat, donec nullos amplius vapores emittat rubros. Sic obtinebis pulverem (album) albo-rubrum.

Nota 1. Idem Bezoardicum fieri potest, si flores Antimonij, vel regulus ejus, cum aqua regia calcinetur.

2. Non opus est repetere affusionem spir. Nitri, ut plerique volunt, quoniam omnia corpora, saturata suo acido, nunquam amplius immutantur, vel alterantur.

3. Idem Bezoardicum parari potest ex Antimonij butyro cum spir. sal. comm. parato.

Vires. Bezoardicum, & diaphoreticum, est; pesti (paralysi,) lni Venereæ, ictero, & morbis omnibus (contagiosis)

tagiosis) per sudorem curabilibus prodest.

Dof. a gr. ij. ad ℥. j.

CAP. LVII.

Spiritus Nitri Bezoardicus: processus primus.

MARGRAVIUS.

℞. Illum Spir. Nitri, cum quo Bezoardicum minerale fuit præparatum, & (ter) cohobatum, Serva hunc usui. Hic enim est *Sp. Nitri Bezoardicus* dictus: non quòd vim Bezoardicam contineat, sed quia à Bezoardico minerali aliquoties abstractus est.

Ufus. Est vera *Aqua Regia* solvendo Soli (*Antimonio*, aliisque metallis) destinata. Imprimis hunc Chymici laudant in volatilizando Sole (ejusque dissolutione, undè plures aurum potabile inde facere satagunt), cumque per retortam pellendo. Quod etiam præstat, quia valdè pinguis est, & lentitudine suâ calcem Solis facile per retortam abripit in recipiens: Eam tamen nullo modo resolvit, sed illam iterum in perfectum Solem redire sinit. Hic habetur processus pro magno arcano apud Schröderum.

CAP. LVIII.

Cinnabar. Antimonij: Processus primus.

I D E M.

℞. Caput mortuum in butyro Antimonij destillando relictum. Redigatur in pulverem. Hic sublimetur vel ex phiola parva, vel ex retortâ vitrea, sed loricatâ, imponendo vitrum in ignem apertum (ita ut retortâ probè igniatur). Sic spatio hor. j. vel ij, totum caput mortuum (in substantiam lapideam) sublimabitur in collum vitri (relictò in fundo retortæ pauxillo Antimon. crudi, quod Chymicis Antimon. regeneratum dicitur), unde, finitâ operatione, vitro fracto (*Cinnabaris Antimon.*) potest auferri, & à scoriis separari. In prima parte colli colligitur materia nigra, quæ lotionè aquæ puræ abit in Mercurium, quem multi Chymici falso putant esse Mercurium

Antimonij, cùm potius sit resuscitatus ex Mercurio sublimato.

Cinnabaris redigitur in pulverem (in mortario vitreo), & adhuc sæpius eodem modo rectificatur, sublimaturque per se ex vitro puro, donec planè sanguinei coloris evadat. Aliqui ad septimam sublimationem ascendunt (sed sufficit ad ternam), collo retortæ imponunt carbonem vivum, quem vocant ignem suppressionis, qui Cinnabaris colorem exaltat. Est enim nil aliud, quàm Mercurius, & sulphur Antimonij.

Vires. Intra corpus exhibita medetur epilepsia, certo experimento, illam esse naturæ alcalinæ. Cùm enim epilepsia producat ab acido, hæc verò Cinnabaris acidum destruat, inde concluditur, alcalinæ, & sulphuræ naturæ esse; utrumque enim hoc principium acidum temperat.

Alij solvunt Cinnabarim in spiritu Salis communis. Tum destillant ad siccitatem, accipiuntque pulverem albißimum, quem vocant Chaos Mercurij (alijs ex decoctione parant sulphur Antimon. Alij ex hac Cinnabari conantur augmentare Solem.)

C A P. L I X.

Aqua fortis.

I D E M.

℞. Vitriol. vulgar. modo calcinat. & pulverisat.

Nitr. opt. & pulverisat. ana ℥ ℥.

Misceantur exactè, & destillentur ex retorta terrea (g) satis firma, per ignem reverberij, appliceturque vas terreum, satis firmum (h), quodque spiritum acidum non absorbeat. Tandem liquor destillatus rectificetur (i) ex retorta vitrea, in arena, ad siccitatem usque, & habebitur

(g) cujus tertia pars relinquenda est vacua.

(h) & amplum, continuo aqua frigida humectandum, ut vapores in eo excepti facilius condensentur. Optima instrumenta sunt ollæ, in quibus varia condita ex India ad nos feruntur.

(i) si vitriolum adhibueris calcinatum, non opus est rectificari Aquam fortem.

bitur spir. acidus acerrimus, qui vulgò *Aqua fortis rectificata* dicitur

Ufus. *Est menstruum peculiare, & maximè frequens, apud Chymicos, pro solvendâ Lunâ, Marte, Venere, & Mercurio, diciturque ab aurifabris Aqua separatoria vulgò.*

Aqua fortissima: processus secundus.

LE M O R T.

℞. Vitriol. (k) ad albedinem calcinat. (l) ℞ij,
vel p. j̄.

Nitr. puriss. ℞j. vel p. j.

Misceantur invicem, & destillentur, igne primùm lenissimo, donec vapores (m) maximè turbulenti cessent. Deinde augeatur ignis (n), ut optimè vas candescat per hor. j. (o) Dein refrigerentur omnia. Refrigeratum effunde spiritum, & usui reponere.

Nota bonitatis est, cùm Mercurio superfusus tam vehementer in ipsum agat, ut unâ cum illo coaguletur.

Vires. *Solis operationibus Chymicis inservit, solutionibus nempe faciendis. Lunam dissolvit, & cetera omnia, quæ Aqua regia non attingit.*

G 5

Pro-

(k) Goslaricnsis.

(l) unde Aqua fortissima, verum in minori quantitate, propter dissipatum in calcinatione vitrioli phlegma, quod alias quantitatem, & hinc debilitatem Aquæ fortis auget. Idem etiam præstat alumen ustum.

(m) aquei, albicantes, qui propter ventiformem expansionem recipiens facilè dissilire faciunt, quod ut præcaveatur, rima vel foramen est apertum relinquendum circa principium recipientis, ut vapores, nimia quantitate propulsi, quod cognoscitur, ubi recipiens circa partes inferiores incalescit, eo sibi viam inveniant.

(n) donec vapores rubri adscendant.

(o) vel donec nulli amplius appareant vapores, & vas recipiens sponte frigescat.

Processus tertius.

M A E T S I U S.

℞. Vitriol. exsiccat. p. iij. vel (p. ij.)

Nitr. p. ij. vel (p. j.)

Exactè inter sese conterantur, & misceantur. Destillentur, ut artis est, vel ex retortâ vitrea, vel, uti jam mos obtinuit, per cacabum ferreum (p), primò leni igne, postea augendo ignem ad quartum usque gradum.

Nota 1. E capite mortuo Aq. fortis elicitur sal Ducis Holsatiæ, quod vide.

2. Quantum nitri, tantum obtinetur spir.

3. Convenit Aq. fortis cum spir. nitr.

Vires & Usus. *Inservit Aqua fortis separationibus argenti ab auro, ut & calcinationibus Mercurij, unde præcipitata alba, & rubra: corrosionibus diversorum metallorum, & mineralium, unde varij croci, & flores metallici præcipitati, marcasitarum cosmetica originem ducunt suam.*

C A P. L X.

Aqua Regia.

M A R G R A V I U S.

℞. Sal Gemm in pulv. minutum redact. ℥j.

Spir. Nitr. ℥iv.

Misce, & ex retorta vitrea, in arena, destilla ad siccitatem usque, prodibitque spir. (Aqua) acidus penetrantissimus, qui in vitro (stricti orificij) accuratè clauso fervetur usui.

Usus. *Præter id, quòd peculiare menstruum est pro solvendo Sole (q): inservit quoque solvendo Antimonio: cujus usus ex sequentibus patebit.*

Vel. ℞. Aq. fort. ℥j.

Sal. comm. ℥β.

Ammoniac. ℥β.

Misce,

(p) alembico terreo, rostro gaudente latissimo, ut tanto facilius circulantes vapores transeant, instructum.

(q) Dantur etiam aquæ corrosivæ, tam Solem, quàm Lunam simul solventes.

Misce, & ex retorta &c. procede, ut paulò ante. Sic obtinetur Aq. Regia, aliquo modo semper fumans.

Vel. ℞. Sal. Nitr.

Ammoniac. ana,

Pulverisata & mixta destillentur per retortam igne aperto.

Vel. ℞. Sal. Gemm. nitr. ana, boli triplum, destillentur, ut spir. nitr.

Vel. Aq. Regia fortissima.

℞. Vitriol. ad albedinem calcinat. ℞v.
Nitr.

Sal. comm. ana ℞jß.

Ammoniac. ℞ß.

Aluminis ust. ℞ij.

mixta destillentur igne nudo per cacabum ferreum, vel per retortam terream, accuratissimè observatis ignis gradibus: nam in principio valdè lentè est procedendum, fugacissimus cum sit spir.

Processus secundus (r).

L E M O R T .

℞. Aq. fort. ut superius præparat. ℞iv.

Sal. Ammon. ℞j.

Misce simul (f) donec omne Sal Ammoniacum dissolutum sit. Deinde (t) ad usum fervetur.

Vires. Dicitur Aqua Regia, quia Regem metallorum, Solem, in se dissolvit, unde etiam apud plurimos Authores nomine Lavacri mineralis Solis venit. Insuper omnia ramosa corpora metallica aggreditur, quæ Aqua fortis aliàs attingere nunquam solet. Solutionibus, & extractionibus, variis perficiendis insuper inservit.

Vel. ℞. Sal. comm. calcinat. q. p. (u)

Ei affunde aq. fort. ad eminentiam iv. dig. transversor.

Destil-

(r) sine destillatione.

(f) in vase satis amplo.

(t) liquor flavescens, à fæcibus decantatus.

(u) detonati,

Destillentur simul ex retortâ vitrea. In vase autem recipiente pone quartam partem florum Sal. Ammoniaci (respectu aquæ) ita enim Aqua fortis, destillata super Sal commune, secum rapit tenuissimas partes Salis communis, & in recipiente imprægnatur Sale Ammoniaco: Qui sales cum Aquâ forti componunt Aquam Regiam (w) (pugilum Regis balneum minerale) potentissimam, quâcum aurum Fulminans faciliè præparare possis: *Vide processum sub titulo Aurum fulminans.*

C A P. LXI.

Aqua Vita aurea Rulandi, sive, Sp. Vita aureus Eiusdem.

M A E T S I U S.

℞. Pulpæ Colocynth. ʒ. v.

Rhab. elect. ʒ. ij

Gum. Tragacanth. Arabic.

Bdellij, ana ʒ. j. β.

Cinamom. ʒ. j. β.

Sp. Aceti, sive Aceti destill. ʒ. xvij.

Viq. Malvatic. ʒ. xj. (ʒix)

Digerantur simul, igne tepido, per noctes, & dies iij. exprimantur fortiter, & filtrentur.

Dof. à ʒ. ij. ad ʒ. β. (ʒj.)

C A P. LXII.

Aqua Vita.

L E M O R T.

℞. Rad. Angelic.

Zedoar.

Valerian.

Petasitid.

Cyper. rot.

Imperator.

Galang. maj. ana ʒ. j.

Irid. Florent.

(w) stygiam aut chrysoleam.

Cort.

Cort. Arantior.
       Citrior.
 Cassiæ lign.
 Cinamom.
 Cubebar.
 Cariophyllor.
 Cardamom. ana ʒ. ʒ.
 Baccar. Laur.
 Sem. Anif.
       Fœnicul.
       Carvi.
       Dauc. vulg.
       Levistic. ana ʒ. ij.
 Baccar. Juniper. ʒ. ij.
 Nucis Moscat. ʒ. vj.
 Herb. Majoran.
       Menth.
       Lavendul.
       Thymi.
       Salviæ.
       Rorismarin. ana p. ij.
 Flor. Rosar. rubr.
       Melilot.
       Sambuc. ana p. j.
 Sp. Vin. ℞. x.

Digerantur simul per hor. xxjv. Deinde destillentur ad medietatem liquoris, & spir. prolectum usui serva.

Nota. Tingi potest tornâ Solis.

Vires. *Colicis flatibus summopere succurrit: ventriculum debilitatum restaurat: omnibus frigidis (*) morbis convenit, ut & crapula.*

Dos. ʒ. j. ad ʒ. iv.

Aqua Vita composita.

℞. Lign. Sassafr. ʒʒ.
 Rad. Zinzib. ʒij.
 Calam. Aromatic.
 Galang. ana ʒʒ.

Herb.

(*) catarrhalibus.

- Herb. Rorismar. majoran.
Lavendul. meliss. menth. ana ʒvj.
Cort. Cinnam. acut. ʒjʒ.
Pomor. Chines.
Citr. exterior. ana ʒvj.
Fruct. Caryophyllor.
Nuc Moschat.
Granor. Paradis. ana ʒʒ.
Mac.
Piper. long. ana ʒij.
Cardamom.
Cubebat. ana ʒjʒ.
Flor. Salv. ʒij. stæchad. Arab. ʒvj.

Pulverisentur omnia, & infundantur per aliquot dies in
sp. vin. ʒx. dein destillentur leni igne, suspendendo in
petia circa rostrum alembici

- Lign. Aloës ʒij.
Mastich. ʒjʒ.
Ambr. gryseæ.
Mosch. ana gr. vj.
Rosar. Rubrar. ʒij.

Serventur in vase arcte clauso.

Vires. *Spir. vitales refocillat, lipothymie succurrit*
Ec. Cui placet, castoreum, ruta, bacc. lauri, in s. q.
addi poterunt, vel, quod melius, si pro mulierculis pa-
retur, omisso moscho & ambra, castoreum in petia sub-
situatur, cetera simplicibus destillandis permisceantur.

Etiã sola infusione & extractione fieri potest, sed
ingrator est, & saccharo edulcoranda venit.

C A P. LXIII.

Aqua Vita extemporanea.

I D E M.

℞. Spir. Vin. optimè rect. ʒij.

Ol. Cinnamom. gtt. x.

Misceantur invicem, ut oleum optimè dissolvatur in sp.
Vini. Dein infundatur in s. q. spir. Vin. vulgaris, & edul-
coretur cum s. q. syrup. sacchar. candi, vel, si placet,
albi

albi tantum. Liqueor ille erit instar spiritus destillati istius simplicis, cujus oleum adhibetur.

Nota 1. Cum quovis oleo destillato, ut caryophyllorum, juniperi, rorismarini &c. possis eodem modo procedere.

2. Si lubet spiritui huic colorem conciliare, potestis, infundendo ei simplex aliquod, præbens ei colorem, v. g. pro rubro colore infundatur santalum rubrum, vel grana kermes, pro aureo adhibeatur crocus vel curcuma, & post susceptam tincturam sufficientem (y) coletur, (z) & usui reservetur.

C A P. LXIV.

Methodus destillandi Aquas simplices ex herbis calidis: Processus primus.

I D E M.

℞. Herb. cujuscumq. calidæ q. v.

Salis Alkali. m. ij. aut iij.

Tartar. crud. part. β (scil. respectu salis.)

Aq. commun. q. s.

Macerentur simul per iv. dies. Dein destillentur, & si placeat, super recentes herbas rectificetur.

Processus secundus.

I D E M.

℞. Herbam quamcunque calidam dictam, vel odoriferam. Huic superfunde aq. commun. q. s. ad bene humectandum. Adde postea cineres clavellatos ad m. j. vel ij. secundum quantitatem. Reponantur in maceratione, donec fermentationem suscipiant: quod apparet, ubi bullæ in supremitate apparent. Postea destillationi committantur, tam diu continuando, donec odoris, & saporis, planè expers sit Aqua.

Nota 1. Aquæ omnes in genere primùm destillatæ fœtent. Temporis verò tractu, ubi ad majorem quietis statum

(y) & fœcum omnium subsidentiam.

(z) decanteretur.

statum redactæ sunt particulæ, genuino odore præditæ existunt, quod sit spatium iij. vel iv. septimanarum.

2. Olea, si supernatent, auferenda sunt (quicquid alij in contrarium dicant) quoniam, temporis tractu, in mucilaginosam reducuntur substantiam, & Aquas defædant.

3. Sunt, qui Aquas hæc super parvam quantitatem recentium simplicium rectificant, & postea sale proprio imbuunt, unde Aquæ valde diurnæ, & longævæ, fiunt, quod in secretis maximè habetur. Verùm dantur plurimæ herbæ, & flores, quæ vel nullum, vel exiguum valde sal præbent, in cujus defectu sal aliud alcali substitui potest. Istiusmodi sunt omnes herbæ ferè cephalicæ, excepto roremarino, & herbis frigidis.

Sal alcali durationem promovet, quia debilitat acidum in liquore existens, unde situs, & putrefactio, induceretur.

C A P. LXV.

Aqua composita aromatica.

M A R G R A V I U S.

℞. Herb. siccatar. Majoran.

Menth.

Meliss. ana m. iij.

Infunde in vesica cuprea cum aq. pluviali per noct. Tum, applicato capitello stanneo cum refrigeratorio, fiat destillatio, ut detrahantur Aquæ odoratæ circiter ℞. vj. Tum sistatur, & habebis Aquam compositam aromaticam.

Vires. *Calefacit, & siccit. Inservit pro vehiculo in misturis componendis pro morbis frigidis.*

C A P. LXVI.

Aqua composita destillata.

I D E M.

℞. Chelidon. maj. m. x.

Fol. Raphan. rustican. m. vj

Scro-

Scrophular. m. iv.

Taraxac.

Violar. ana m. iij.

Concisa omnia inde vesicæ cupreæ, & affusâ s. q. aq. puræ per noct. digere. Tum applicato refrigeratorio destilla, ut moris est. Prodeuntem Aquam in vitreo recipiente collige, donec ℞as viij. vel x. bonæ, & odoratæ, Aquæ nactus fueris. Tum desiste: nam, quæ sequitur, Aqua minùs valida est. Priorem verò serva usui.

Vires. *Temperata ferè est in primis qualitatibus. Attenuat, resolvit: conducit in febribus, obstructionibus, imprimis si auctæ fuerint vires ejus aliquo sale volatili, aut spiritu acido, aut alio quocumque additamento. Inservit ergo solvendis electuariis, parandis potionibus, & mixturis, hauriendis spiritibus, aliisque, pro vehiculo.*

Dof. ab ℞. j. ad ℞. ij.

C A P. LXVII.

Methodus parandi Aquas stillatitias simplices ex herbis frigidis: Processus primus.

L E M O R T.

℞. Plantagin. Fumar. vel alicujus alterius vegetabilis frigidi dictu, s. q.

Huic superfunde

Salis commun.

Tartar. crudi ana m. j. aut ij. (prout major, aut minor, erit quantitas)

Aq. commun. q. s.

Macerentur simul per 4. aut 5. dies, vel, si majoribus viribus prædita, & spirituosa, requiratur Aqua, per 14. dies. Dein destillentur per vesicam. Aqua destillata super recentes herbas rectificetur, & ad usum postea servetur.

Vires. *Aq. Plantaginis ardorem renum summopere mitigat: refrigerat: erysipelati succurrit: est & anodyna.*

Dof. internè ad ℞. ij.

Aqua Fumariæ lenissimo modo purgat in puerperis, & gravidis.

Dof. ab 3. §. ad 3. ij.

Exprimatur ex hisce herbis Succus in s. q.

℞. Hujus Succii part. j.

Aquæ commun. part. ij.

Herbæ recentis q. s. id est, quantum Succus, & herba, capere possunt.

Salis commun. & tartar. alb. crud. ana Mj.

Reponantur per dies viij. vel x, donec fermentationem aliquam concipiant. Postea destillentur, destillatæ rectificentur super herbas recentes, & erit Aqua omnibus viribus illius simplicis imbuta.

C A P. LXVIII.

Notæ generales super omnes Aquas, & Olea destillata, &c.

I D E M

OMnia Olea, & Aquæ, ex vegetabilibus eliciendæ, s. q. aquæ comm. requirunt, ita ut ei innatare queant; vel, si s. q. succi proprii adsit, tantò efficacior inde elicitur Spir. vel Aqua. Olea verò succum non expetunt.

Prout magis, vel minùs, activæ expetuntur Aquæ, eò magis diutinum requirunt macerationis tempus, additis salibus, quæ putrefactionem cohibere queant, ut sale comm. nitro, tartaro, alumine, & in genere omnibus acidis, tam rigidis, quàm fluidis.

Aquæ frigidæ, quoniam præcipuam vim suam mutantur à particulis nitro tartareis, usque subacidis, cum s. q. salis comm. & mediâ parte tartari (respectu scilicet salis) vel tertiâ parte aluminis, vel quartâ parte nitri, macerentur per xiv. circiter dies, Deinde tertia pars circiter liquoris abstrahatur, & si placet, super recentes herbas rectificetur.

Hæc verò differentia inter salia superiora addenda occurrit. Primò, ut ex Aquæ, quæ vim stipticam, & adstringentem, requirunt, alumen potiùs, quàm alia salia, admittant, quoniam illud pro parte volatilizatur, & vim refrigerantem, & adstringentem, auget. Secundò, quæ

quæ maximè refrigerare debent, nitrum admittant. Tertiò: quæ simul incidere, & lentè purgare, debent, tartarum expetant, cui sub finem macerationis parùm proprij salis alcali additur, ad volatilizationem ejus magis promovendam. In omnibus verò additur sal commune, tanquam necessarium.

C A P. LXIX.

Aquarum stillatitiarum præparandi modus ex tempore.

I D E M.

℞. Olei cujuscunque stillatitij, ut olei Fœnicul.
Menth. &c. ana guttas aliquot.

Has infunde cum f. q. spir. vini optimè rectificat., ut penitus in eo dissolvantur, & singulis hisce drachmis olei, & spiritûs, pinta integra aquæ communis addatur, & viribus illius simplicis imbuetur.

Eodem etiam modo Aquæ compositæ, & Aquæ Vitæ, fieri possunt. Idem etiam fieri potest, si, mediante saccharo, unâ cum oleis, fiat elæosaccharum. Verùm hæ Aquæ non tam permanentes existunt ob sacchari fermentantem naturam. Quò verò fortiores spiritus assumuntur, quibus soluta hæc olea infunduntur, eò in majori copia addi olea debent, ne spiritus in saporem, & odorem, prædominium obtineant: v. g. si drachma una sufficiat pintæ uni Aquæ communis, drachmæ duæ vix sufficient spirit. vini: Etiam non semper dosis determinari potest. Nam olea ista, quæ dulces & molles obtinent particulas, in majori dosi adhiberi debent, quàm, quæ rigidas, & amaricantes obtinent: v. g. si solutio olei fœniculi ʒ. j. requirat, ʒ. j. garyophyllorum, vel cinnamomi, sufficiet.

Idem esto judicium de similibus.

C A P. LXX.

Coagulum Asari.

M A R G R A V I U S.

℞. Folia, & radices, Asari, q. p. & quidem recentia. Concide, & contunde. Tum exprime succum

per pannum. Hunc affunde iterum herbæ concisæ, five expressæ, digere per d. & noct. in B. M. ita, ut etiam bulliant. Exprime iterum succum, sicut antea, atque leni igne redige evaporando ad consistentiam massæ pilularum, habebisque extractum radicum, & foliorum, Asari, quod Hartmanno dicitur *Coagulum Asari*. Ut autem absque situ conservari possit, reponenda est massa in fictile album, aut etiam vitrum, madefaciendaque spiritu Vini rect. Sic ab omni muco conservari potest.

Vires. *Purgat per superiora, & inferiora, pituitam, & bilem.*

Dos. est ℞. j.

C A P. L X X I.

Præparatio Arsenici, seu Realgaris

M A E T S I U S.

℞. Sal mirabil. Glawberi. ℥. iv.

Arsenic. alb. chrySTALLIZAT. ℥. β.

Fluat Sal mirabile in crucibulo, cui adde Arsenicum pulverizatum. Fluant simul per hor. i., ablue, & aquâ pluviali edulcora, Arsenicumque tuum de novo cum eadem portione Salis fundito: & tertiâ vice repetito, & ultimò cum Alcohol Vini coquendo ad siccitatem maturetur: Ita enim Arsenicum à suo corrosivo, magnâ ex parte, liberatur, & ordinariò misceri solet cum radicibus ari, & subigi. Ut:

℞. Arsenici per sal mirabile correcti. ℥. j.

Rad. Ari pulverizat. ℥. iv.

Fuligin. ex ligno q. s., ut inde oriatur pulvis gryseus. (a) M.

Ufus. *Miscetur cum emplastro; vel in forma pulveris excipiatur lana rotunda, salivâ jejunâ madefactâ, cancroque imponitur.*

Applicatur etiam pulvis hic Arsenici correcti in sordidis ulceribus, malignis, quæ mundificat, ut postea sarco-tica admittant, ac iis ad cicatrizationem adduci queant.

C A P.

(a) in phiola benè clausa servandus, & ab aëre defendendus.

CAP. LXXII.

Magnes Arsenicalis.

MARGRAVIUS.

℞. Arsenic. alb.

Antimon. crud.

Sulphur. commun. ana ℥. iv.

Terantur omnia seorsim minutissimè: cribrentur: & misceantur. Indatur massa patellæ terreæ non vitreatæ, (b) & super leni igne carbonum accensorum fac ut fluant omnia simul, spatulâ aliquâ terreâ movendo, cavendo, ne massa accendatur, quod facillimè contingit. Quando omnia optimè sunt mixta, (& in fluorem redacta) tum effunde super lapidem in lamellas, & habebitur medicamentum grysei coloris, non absimilis nempe colori magnetis nativi, quod servetur usui.

Nota, ex hoc fit Emplastrum Magneticum Hofmanni.

℞. Gumm. Sagapen. Galban. Ammoniâc. ana ℥jss.

Cer. flav. Terebint. clar. ana ℥ij. ʒij.

Magnet. Arsenical. ℥jss.

Ol. Succin. ℥j.

Terr. Vitriol. dulc.

Rad. Ari præparat. ana ℥ss.

M. F. Emplastrum.

Vires. (*Referuntur paulo supra*) possidet attrahendi, & maturandi, unde & nomen accepit. Est verò externi tantum usus, conveniens emplastris pro curandis carbunculis, & bubonibus pestilentialibus, quorum usus videatur apud Angel. Salam, & Hartmann. in praxi Chymiatrica, titulo de peste (*dicitur etiam gestari de collo, amuleti loco, contra pestem*).

CAP. LXXIII.

Atramentum sympatheticum.

LE MORT.

Conficitur ex duobus liquoribus, quorum primus

℞. Lithargir. Solis ℥. j.

Aceti destillat. ℥. iij.

H 3

Coq.

(b) potius in phiola, in arena locata.

118 ARSENIC. ATRAMENT. AURIC. JUD.

Coq. parumper, donec Acetum destillatum dulcescat.
Deinde filtretur, & liquor servetur usui: Secundus
℞. Auripigment. ℥. j.

(c) Calcis vivæ, circiter, ℥. ij.

Coq. optimè simul, donec subviridem colorem liquor
acquirat; qui dein filtrandus, & usui servandus.

Ufus. *Quæcunque liquore primo exarantur, non appa-
rebunt, nisi secundus sit admotus, qui si admoveatur, pe-
detentim nigrescit conscriptum, etiamsi corpus aliquod in-
terponatur, verbi gratia liber vel modicè crassus, ita ut
charta conscripta superius, & alia altero liquore madefa-
cta inferius ponatur.*

C A P. LXXIV.

Auriculæ Judæ.

I D E M.

Vulgatissimi apud plebejos usûs sunt in gutturis affe-
ctibus, seq. modo præparatæ:

℞. Hord. mund. ℥. ij.

Rad. Liquirit. ℥. β.

Auricular. Judæ. ℥. v. vel vj.

Ficum paria iv. vel vj.

Coq. simul in cerevis. tenui. Colaturæ ℥. xx. addendo
Sacch. cand. ℥. j. M.

Gargarizent cum hoc decocto, & post gargarisma su-
mant illius decocti cochlearia ij, dosin illam quater, vel
quinqies, in die repetendo.

C A P. LXXV.

*Methodus componendi Balsama, tam externa, quam
interna, odorifera, & non odorifera:*

Processus primus.

Triplicis generis Balsama dantur. Primò odorifera;
ex oleis stillatitiis vel expressis, odoriferis, quæ ex-
cipiuntur

(c) in aq. comm. ℥. q. ad supereminentiam iij. vel iv. di-
git., vel digerantur in vase optimè clauso per d. &
noct., dein liquor limpidus decantetur.

ciuntur corpore aliquo crassiore unctuoso. (d)

2. Quæ fiunt ex gummatis, & resinis, quæ excipiuntur oleo aliquo expresso, & ad plenam dissolutionem in B. M. coquantur. Dosis plerumque gummatum Olei partem unam comprehendit. (e)

3. Balsama stillatitia, quæ post destillationem olei subtilis subsequuntur. (f)

4. Balsamum fit solâ contusione, nempe, ubi Balsama naturalia admiscenda sunt oleis expressis, & stillatiis, ut Balsam. Peruvian. Liquidambr. Storax liquida. Illa sequenti modo miscentur:

℞. Ol. Nucis mosc. express.

Ceræ albiss. ana ʒ. j.

Liquefiant simul. Dein ab igne remotis adde olea in conveniente quantitate. Ubi hæc simul frige facta fere sunt, addantur Balsama nativa, & pulveres tingentes, & optimè contundendo miscantur, donec in unam massam abierint.

5. Balsama hæc tria requirunt: primò, ut optimè sint mixta, æqualia, lævia: Secundò, ut sint mollia, unctuosâ, instar linimentorum duriorum: Tertiò, ut sint colore eodem prædita, quo subjectum, à quo Balsami nomen desumptum est.

Modus generalis preparandi omnia Balsama:

Processus secundus.

I D E M.

Oleum Nucistæ expressum, (g) vel Cera, vel Axungia, quod corpus efficit Balsamorum, semper primò liquefit: Dein admiscetur Ol. Tartar. per deliq. (quoniam Balsami unctuositatem diù servat) sive cum pulveribus mixtum (debet autem talis esse Olei Tartari

H 4

(d) exemplum est in Balsamo aromatico simplici, gariophyllorum, jasmini.

(e) exemplum est in Balsamo Italico. Vitæ, Vulnerario.

(f) ut in destillatione ol. terebinth. &c.

(g) & spir. vin. rect., ab omni oleo liberat., vel ol. becn, quod optima Balsamorum basis est.

quantitas, ut pulveres possit recipere) sive per se, ubi pulveres non recipit Balsamus. Deinde, ubi frige factum fuit corpus Balsami, adduntur olea stillatitia, & ultimò tincturæ, sive colores. v. g. pro balsamo cinnamomi recipitur bolus Armena ad tingendum Balsamum.

Balsama præparandi via: Processus tertius.

I D E M.

R. (Folior) Flor. Hyperic. Chamomill. &c. s. q. Infundantur Ol. Terebinth. Digerantur simul per dies, ij. vel iij., donec colore illius simplicis imbutum sit. Dein coletur Oleum, & exprimatur. Oleo huic recentes adde flores, vel herbas, & denuò procede, ut ante, operationem hanc ter, vel quater, repetendo. Oleum deinde clarum (tinctum aquæ superfundatur, & evaporetur mediante coctione, donec Balsamum residueat) destilla, leni igne, per retortam, in arena, donec quarta circiter pars supersit in fundo retortæ. Sic obtinebis Balsamum crassum (unctuosum, instar sanguinis rubicundum) quod ulterius, si lubet, in Sole, vel hypocausto, in formam durio rem redigi poterit. Hujus ℥i. Olei ℥i. tingit.

Nota. Si ex herbis calidis oleum fundentibus, ut menth. majoran. roremarino &c. fiat operatio, oleum proprium stillatitium, post Balsamum factum, affundatur.

Mixtura cum oleo olivarum tali modo fit: Clarescat Olei ℥i. in B.M. bulliente, dein sensim infundatur Balsam. ℥i, & miscendo simul uniantur.

Vires. *Insigne est vulnerarium, nervoso generi optimè conveniens, si gutta j. vel ij. vulnere instillentur. Internè curat omnia apostemata, ulcera, hæmorrhoidas internas, & fistulas ani sanat.*

Dos. à gr. ij. ad ℥. ℥. bis in die.
Calculum etiam summopere pellit: & melancholiæ hypochondriacæ subvenit, scilicet internè sumptum.

Modus componendi Balsama: Processus quartus.

I D E M.

℞. Vegetabilia valdè odorifera, ut sunt Flores, & Folia, Jasmini, Basilici, &c.

Immisceantur Axungia præparata, id est, coctæ cum aquâ aliquâ odoriferâ. Insolentur tempore æstivo per d. vi. vel, si festinari debeat, per d. iij. Dein in B. M. lento igne liquefiat, & per linteum à Foliis, & Floribus, separatur. Recentia deinde folia, &c. substituuntur, insolando, & procedendo, ut ante, tamdiu hanc operationem continuando, donec maximè odorifera axungia evadat. Macerentur deinde in B. M. calente axungia sola, ut omnem humiditatem deponat per hor. xxiv. in vase optimè clauso, ne quid expiret. Dein lentè frige fiat sine ullâ agitatione, & postea à liquore subsidente segregetur, & obtinebis axungiam odoratissimam.

Nota. Eodem modo cum oleis procedi potest. Sic Itali faciunt oleum suum Jasmini.

C A P. LXXVI.

Balsamus aromaticus, sive simplex.

M A R G R A V I U S.

℞. Ol. Nucistæ, sive Nuc. Mosc. ʒ. ij.

Extrahe cum spir. Vin. rect., digerendo diligenter omnem tincturam (b) semel vel aliquoties, donec Oleum planè album relinquatur. Tum sicca, & recipe pro corpore Balsami. Huic adde Ol. Ment. stillatitij genuini gutt. ij. Misce diligenter spatulâ, & serva usui. Hic enim est Balsamus Menthæ dictus gratissimi odoris.

Vires. Est cardiacus, & cephalicus: conducit in epilepsia, apoplexia, syncope, aliisque capitis affectibus, admovendo naribus, aut pauillum illinendo fronti, & temporibus.

H 5

CAP.

(b) oleum potius stillatitium.

CAP. LXXVII.

Balsamum Apoplecticum.

L E M O R T.

℞. Ol. Nucist. five Nuc. Moschat express. ℥ij.

Mosch. gr. viij.

Zibeth. gr. x.

Ol. Rorismarin. gutt. vi.

Lign. Rhod. gutt. x.

Jasmin. gutt. xx.

Balsam. Peruvian. q. s.

Misce fiat Balsamum s. a.

Primò in cochleari magno æneo liquefit Oleum Nucistæ, spatulâ agitatur. Quando frigesceri incipit, admiscentur olea, agitando post singulorum instillationem. Postremò tantum Balsami Peruviani instillatur, q. s. ad colorem rubro-nigrescentem inducendum. Instillatur autem partitis vicibus, spatulâ semper agitando, & bene miscendo.

CAP. LXXVIII.

Balsamum Gariophyllorum.

I D E M.

℞. Ol. Nuc. moscat. express. ℥. ij.

Gariophyllor. ℥. ij.

Gariophyllor. contusor. in subtilissimum pulverem ℥. j. vel q. s. ad tingendum Balsamum.

Misceantur optimè in liquato Oleo Nucistæ, & ad usum reservetur.

Vires. Memoriam confortat, dolores capitis tollit, & vertigines.

CAP. LXXIX.

Balsamum Jasmini.

I D E M.

℞. Cerae albissim. ℥. j.

Ol. Jasmin. ℥. ij.

Misce,

Misce, fiat Balsamum odoris amœnissimi, quod spiritus valdè reficit.

C A P. LXXX.

Balsami Italici descriptio, & preparatio (i).

M A E T S I U S.

- ℞. Oliban. Myrrh. Aloës.
 Mastich. Sarcocoll. ana ℥. ij.
 Colophon. Terebinth. Ven. ana ℥. j.
 Axung. Porcin. (℥℔.) Styraç. Calamit.
 Benzoin. ana ℥. ij.
 Ol. Hyperic. ℥. j. ℔. (℥. ij.)
 Spir. Vin. ℥. j. (sine co.)
 Ol. Petr. ℥. vi.
 Spicæ. ℥. ℔. Axung. human. ℥. v. (℥vj.)
 Cera flavæ. ℥. iv. M. f. s. a. Balsamum.

Quod si rubro colore tinctum velis, hæc methodo procedito. Balsamum tuum liquefacito, eique successivè misceto tantum Ligni Santali rubri, in tenuem pulverem redacti, (vel sanguinis draconis,) quousque in colore arideat.

Praxis verò componendi hæc esto. Sumito cucurbitam cum annulo plumbeo, ut moris est. Eam collocato in B. M. Huic primò committito Oleum Hyperici, ignemque augeto, quousque ebulliat B. M., tunc addito Terebinthinam cum Colophon. Axung. porcinâ, & humanâ. Quibus liquefactis misceto Oliban. Myrrh. Aloën, Mastich. Sarcocoll. Styraç. Calamit. Benzoin, & spatulâ lignea continuò agitato, quousque pulveres resolutos, quantum fieri potest, animadvertas (vel ℞. primum Ol. Hyperic. una cum gummi Olibano, Myrrh. Aloë Mastich Sarcocoll & Styraç. calamit. benè pulverisatis, committito M. B., ignis accendatur, & ubi M. B. incalescit, continuò Oleum cum gummi circumagitato, augendo ignem, donec aqua benè ebulliat. Ubi animadvertas, gummata esse dissoluta, adde Colophoniam, Terebinth., Axung. human.,

(i) variæ alias circumferuntur descriptioes, è quibus sequentem adhuc addidi.

human., porcin. patmodum ceram flavam). Tunc addito ceram flavam, quâ liquefactâ, omnia trajicito per linteum in ollam convenientem. Cùm verò refrigeratum est hoc Balsamum, & spissum evasit, ei commisce Ol. Petr. & Ol. Spicæ, talique modo obtinebis Balsamum *vulnerarium maximarum virium feliciter vulnera recientia curans.*

Interius etiam exhibetur optimo cum successu (in catarrhis dolorificis frigidis discutiendis) in hæmorrhoidibus cæcis exulceratis, quantum scil. cuspidè cultri contineri potest (vel instar nucis avellanæ cum vino calido), quo in casu secretum est.

Vel. ℞. Ol. Terebinth. ℥iv.

Olivarum ℥xij.

Laur. ℥x.

Juniper.

Spic.

Petr.

Hyperic. ana ℥j.

Ceræ citrin. ℥iv.

M.

Liquefiant in MB, & exactè misceantur separatis per co-latorium fœcibus: hoc tingi potest lign. fantal., ut ante dictum est.

Vires. Summopere conducit affectibus nervorum. Vulnerarium est.

C A P. LXXXI.

Balsamum Vitæ.

L E M O R T.

℞. Ol. Lini. ℥. xvj.

Aloës. ℥. j.

Myrrh. Sandarach.

Mastich. ana ℥. ℥.

Terebinth. ℥. iv.

Misce simul, & ponantur in Baln., & coq. per hor. ij., materiam sæpiùs agitando cum bacillo ligneo, donec planè soluta sint gummata. Deinde adde

Camphor. ℥. ij.

Lithar-

Lithargyr. auri pulveriz. Optimè, ℥. ij.

Misce simul. (Nota. Lithargyrium etiam extempore permisceri poterit cum gummatibus). Macerentur per d. iij. vel iv. ad minimum. Dein clarum à fœcibus per decantationem separa. Maceratio fit, ut Lithargyrium magis imbibat acidum Balsami.

Nota. Si non satis benè exiccetur, & duram induat consistentiam, idem Lithargyrium recens addi poterit, & denuò in B. M. coqui.

Ufus. Præservat omnia corpora perspicua, quæ in eo retinentur.

Internè calculum pellit. Miscetur cum saccharo, vel pulvere liquiritiæ, in formam boli, superbibendo cochleare unum spiritus Vini, ut tantò citius penetret.

Fistulas ani, & hæmorrhoides (k) internas persanat, si addantur

Ol. Petr. & Terræ. ana ℥. ℞.

Ceræ citrin. recent. ℥. ij. vel iij.

Externè etiam in omnibus affectibus frigidis adhibetur, ut in Arthritide vagâ, dolore capitis, & aurium, in quibus summopere conducit, si pars affecta eo illinatur. Vulnere recentia citissimè curat, si cum parva quantitate ceræ in formam unguenti reducatur.

Dos. Magnitudo nucis moscat. manè, & vesperi.

C A P. L X X X I I.

IDEM. Balsamum Vulnerarium (l)

℞. Gumm. Tacamahac. Sarcocoll.

Mastich.

(k) pro hæmorrhoidibus omittenda est Aloë.

(l) Balsamum Locatelli.

℞. Cer. citrin. ℥j.

Ol. Olivar.

Terebinth. Venet., in aq. rosar. ad albedinem lot.

ana ℥j. ℞.

Vin. Canarin. q. s.

M.

Coquantur in MB. ad vini consumptionem. Dein usui fervetur.

Vires. Vulnerarium & emplasticum est, recentibus vulneribus conducens.

Mastich. Styrac. Calamit.

Myrrh. Aloës. ana ꝑ. ij.

Terebinth. Ven. ꝑ. iij.

Ol. Olivar. ꝑ. viij.

Misceantur simul, & infundantur vitro, & in B.M. tam diu ebulliant, donec gummata dissoluta sunt, quod experimur, bacillo materiam commovendo, nempe, si non amplius gummata fundo adhæreant. Tunc adde

Ceræ ꝑ. j.

Camphor ꝑ. β.

Ol. Petr. & Spicæ. ana ꝑ. j.

Ol. Terræ. ꝑ. j. β.

M. f. Unguentum molle, & per linteum colandum.

Vires. *Conducit omnibus affectibus frigidis, internè pellit calculum, hæmorrhoides sistit, surditati convenit, arthritidem vagam tollit.*

Dof. *Internè nucis moscatæ magnitudinè.*

C A P. LXXXIII.

Ad Tingenda Balsama nativo colore.

M A R G R A V I U S.

ꝑ. Decoctum cujuscunque herbæ despumatum, & clarificatum.

Præcipita cum solutione Aluminis in aqua pura factâ. Præcipationem exsicca. Cum hoc pulvere tinge Balsamum ejusdem herbæ, & conciliabis illi nativum colorem, & saporem.

Subiectum Balsamorum artificialium vel est cera alba, vel ol. Nucis moscatæ expressum (quod ex India ad nos defertur) cum sp. Vini extractum, & dealbatum, vel medulla ossium.

Ad cognoscendum autem, quæ sint artificialia, quæ non, aut ingredientia cujuscunque alterius compositi, præcipita illa, modo dicto, cum Alumine, & pulveres exsicca, & sic eos cognosces: nam Alumen omnia vegetabilia sic præcipitat.

Ut rectè porrò fiat Balsamum artificiale, præter basin prædictam, addenda est ad imprægnationem subiecti gutta

gutta j., vel ij., cujuscunque olei habere velimus Balsamum, ut rutæ, gariophyllorum, cinnamomi, & habebis Balsamum illius olei affusi.

C A P. L X X X I V.

Bellidis in oculorum affectibus collyrium præstantissimum.

L E M O R T.

℞. Florum Bellidis pratensis minoris q. v.

Contundantur in mortario lapideo: deinde exprime succum. Succus hic recenter expressus instilletur oculo, laboranti verrucâ, vel cataractâ, vel nebulâ, & spatio dier. xiv., etsi desperatissimus esset affectus, medetur.

C A P. L X X X V.

Flores Benzoin.

I D E M.

℞. Benzoin q. v.

Injiciatur ollæ terreae, superposito alembico chartaceo, ad pyramidis (vel manicæ Hippocratis) figuram fabrefacto, (m) & igne leni fiat sublimatio. Singulâ horâ β., si ignis satis fortis fuerit, flores cum plumceolo amoveantur. Sic flores (n) elegantissimi (nivei) ad instar ferici albicantis, colliguntur. Postea in vitro inclusi ferventur. Signum absolutæ sublimationis est, si charta, seu alembicus, oleo (o) tanquam madefacta (vel pinguis) apparere incipiat.

Nota 1. Duo adhiberi debent capitella, ut uno ablato alterum imponi possit.

2. Ex ℞. j. Benzoin ꝑ. ij. ad summum florum colliguntur.

Vires.

(m) cui exiguum debet esse foramen à superiore parte, ut facilius flores adscendant.

(n) sive partes resinosa leviores Benzoin.

(o) quod omne ex capite mortuo per retortam obtineri potest, relicta in ea terra spongiosa.

Vires. *Proficui sunt ad asthma, & omnes pulmonum & thoracis affectus (p).*

Dof. a ℥. ad ℥j.

Ex hisce Floribus paratur Essentia Benzoin sequenti modo. *Vide processum sub hoc titulo.*

C A P. LXXXVI.

Tinctura Florum Benzoin.

I D E M.

℞. Spir. Vin. super carminativis bis destillat. ℥. j.

Flor. Benzoin ʒ. ij.

Misce, fiat digestio, lentissimo igne, in phiolâ oblongâ, donec flavo colore tingatur.

Vires. *Multò majores possidet vires, quàm flores Benzoin simplices. Insuper flatus discutit: medetur tussi inveteratæ: anhelitum difficilem curat, & dolores colicos.*

Dof. à gutt. iv. ad xx.

C A P. LXXXVII.

Essentia Benzoin.

L E M O R T.

℞. Florum Benzoin. ʒ. ij.

Styrac. Calam. opt. ʒ. j.

Ol. lign. Rhodij, vel Jasmin., illius gutt. ij.,
hujus gutt. iv.

Zibeth. gr. ij. (mosch. gr. iij).

Misce invicem Zibeth. & Styrac. unâ cum oleo lign. Rhod. Dein phiolæ immittantur, superponendo flores Benzoin, & digerantur per dies ij. cum sp. Vin. rect. (ʒ. ij. vel) q. s. dein clarum à spisso decantetur, & usui servetur.

Nota. Si parum sal. tartar. ei ante digestionem immisceatur, tanto facilius extrahes Tincturam.

Ufus. *Egregium existit odoriferum, unde omnes vestes eo fumigari possunt, ut chirothecæ, linteamina, &c. in quem finem talis mixtura fit:*

℞. Tin.

(p) sudores movent.

℞. Tincturae hujus gutt. XL.

Aq. rosac. vel alicujus odorifer. ℥. j.

Hoc liquore imbuantur quaecunque perfumiganda. Dein lentè siccentur in umbra (ex hac etiam Essentia paratur Lac Virginale dictum ad cutem dealbandam).

Cosmeticum insuper externum est, si cutis è mixtura lavetur. Omnes insuper inflammationes externas tollit: præcipuè si gutta aliquot Elixiris Camphoræ addantur huic Tincturae. Internè asthmatis Tinctura hæc succurrit, & pectoris vitij, præcipuè, si ulterius præparetur, ut dabimus in Essentia Asthmatica.

Alia Essentia Benzoin.

℞. Sp. Vin. rectificatiss. ℥. iij. vel iv.

Benzoin subtiliss. pulveriz. ℥. j.

Ol. lign. Rhod. gutt. vj. M.

Digerantur simul, donec rubicundo colore tingatur Spir. Vini.

Ufus. ℞. Hujus essentiae gutt. aliquot.

Aq. Rosarum ℥j. vel ij. pro libitu, ut instar lactis evadat.

Convenit in maculis faciei, rubedine oculorum, & omnibus in genere inflammationibus externis. Internè miscetur Essentia cum syrupo tussilaginis, vel hyssopi, & asthmaticis propinatur.

Vel. (q) ℞. Flor. Benz. ℥ij.

Ol. Benz. rect. cum sp. sal. ℥j.

lign. Rhod. gutt. v.

Mosc. gr. iij.

Zibet. gr. ij.

Spir. vin. rectific. odorifer. ℥. iij.

Sal. Tart. ℥ij.

Digerantur, ut supra.

Not. Sal Tartari non solum additur ad extractionem facilitandum, sed & ad præcavendam nimiam præcipitationem, addito menstruo aquoso.

I

Essentia

(q) Hæc essentia Benzoin, ut & addita Essentia. Asthmatica merebantur inseri.

Essentia Asthmatica.

℞. Mell. opt.
 Rad. tiquirit. ana ℥iv.
 Flor. Benz.
 Op. præpar. ana ʒj.
 Camph. ℥ij.
 Ol. Anif. ʒß.
 Sal. Tartar. ʒj.
 Spir. vin. rectif. q. f.
 M.

Digerantur, ut supra.

Ad singulas Essentiæ uncias addi potest Croc. ʒj.

Vires. *Omni*bus pectoris & pulmonum vitijs succurrit: dolores lenit: faucium asperitatem tollit: tussi inveteratæ medetur: humores acres, & subtiles magis incrassat, & acridinem earundem mitigat.

Dof. à gtt. x. ad ℥ij.

C A P. LXXXVIII.

Lac Virginale. (r)

L E M O R T I U S.

℞. Essent. Benzoin ʒj.
 Aq. Lilior. albor. vel
 cujuscunq. odorifer. ℥. ij. M.

Hæc aqua insuper omnibus oculorum inflammationibus succurrit, ut in erysipelate &c. Sed apud delicatiores tantum in usum venit, utpote pretiosissima.

Vires. *Flores Benzoin asthmatici sunt, & thoracici: tussi, & anhelitui difficili succurrunt; sudores movent: in*

peste,

(r) Communiter seq. modo paratur:

℞. Benz. ʒiij.
 Storac. ʒß.
 Spir. vin. rect. q. f.

Digerantur in fimo equino &c.

Quidam ad gratiam addunt Balsam. Peruvian., postea aqua convenienti præcipitant.

peste, & febribus contagiosis, noxios halitus corrigunt, tam internè assumpti, quàm externò in suffumigationibus.

Dof. à gr. ij. ad ℥j.

Externè inserviunt fumigationi tam in forma pulveris, quàm in forma liquida, vel sub forma vaporum. Sub forma pulveris permiscentur primò cum parva quantitate Sacchari candi, ut eò melius in pulverem abeant: deïn alijs pulveribus permiscentur. Sub formâ liquidâ, in quocunque liquore spirituoso inflammabili, at in omnibus oleis facillimè dissolvuntur. Sub formâ vaporum prunæ candenti per se injiciuntur; cavendum tamen, ne flammam concipiant. Verùm, ob pretium, Benzoin ipsorum locum supplet. Lac etiam illud Virginale dictum, si duplam obtineat Essentiæ dosin, super prunas in olla reponitur, & integram cameram odore replet gratissimo, ut & vestes suspensas &c.

Vires. *Essentia Benzoin cardiaca est, sudores movet, in cæteris cum floribus convenit. Præcipuè verò, ob odoris fragrantiam, omnes spiritus vitales recreat. Locum ambraë gryseæ obtinere potest, si loco spiritus Vini, & olei ligni Rhodij, substituatur spiritus Rosarum fragrantissimus, & oleum Cinnamomi.*

Lac Virginale inde factum, furfures, lentigines, & quascunque externas cutis maculas tollit, præcipuè, si ad singulas Essentiæ uncias ℥. j. Camphoræ adjiciatur. Oculorum inflammationibus succurrit: erysipelas tollit: Applicetur parti affectæ linteam, eo liquore madefactum, & tam diu supponatur, donec sponte siccetur.

Dof. interna Essentiæ Benzoin à gutt. vj. ad ʒ. ʒ.

C A P. LXXXIX.

Bilis Anatomia.

M A R G R A V I U S.

℞. Bilem j. vel ij. Suillam,
Destilla, abjectâ vesiculâ, ex cucurbitâ vitreâ, in B. M.
Sic adscendet liquor quidam partim spirituosus, partim
salinus, partim aqueus. Oportet verò destillare ad siccitatem usque.

Hunc liquorem rectificata, & prodibit primò in parva quantitate spir. volatilis, qui est inflammabilis instar sp. Vini, tum sequetur phlegma. Hoc phlegma cohoba aliquoties super fæces relictas, accipieturque in satis conspicua quantitate Sal volatile Bilis.

Ex fæcibus ficcis relictis potest extrahi cum Alcohol Vini sulphur Bilis. Si fæces comburantur, extrahetur paucillum Salis fixi. Præstat tamen fæces in cucurbita, in arena, paulò fortius urgere. Sic cum aquâ calidâ poterit extrahi Sal quoddam nitrosum Bilis, quod in calcinatione consumitur. Quod residuum est, est terra Bilis.

Atque sic Bilis construitur ex spiritu volatili, qui constat ex sulphure & sale volatili: ex phlegmate: ex sale fixo nitroso: ex sulphure fixo, sive resina: & terra. Acidum ejus cohæret cum sale nitroso. Si Bili recenti affundatur aliquod acidum vegetabile, aut etiam alterius generis, blanda fiet effervescencia, Bilisque pars resinosa coagulabitur. Unde patet, Bilis menstruum non sine alcali fuisse, quod per acidum absorptum suam resinam relinquit. Si verò Bili recenti instillaveris spir. salis Ammoniaci, aut ol. tartari per deliq., pari modo coagulabitur resina Bilis; quod indicat, Bilis menstruum non sine acido fuisse.

Ex his experimentis constat, Bilem esse tincturam quandam sulphuris valdè crudi, atque idè amarissimi, extracti per menstruum acido-salinum, ut vel ablegetur è corpore, vel notabilem aliquem usum præstet. Qualis fortè est pro condiendo sanguine, vel pro edulcorando, & præcipitando chylo, vel pro temperandis acris humoribus in intestina confluentibus. Paracelfo sanè, ut & Helmontio, dicitur *Viscus vitale*.

C A P. X C.

De Bilis fermentatione.

I D E M.

R. Bilem Suillam j. vel ij.
Eam, abjectis vesiculis, inde vitro, quod accuratè clausum reponatur in digestionem per septimanas aliquot, donec

donec resolvatur in aquam limpidam, fæcibus ad fundum depositis. Hanc aquam destilla, habebiturque sp. volatilis, & sal volatile. In fundo remanent fæces Bilis.

Uſus. *Exhibet experimentum pro demonstrando spiritu, & sale volatili Bilis. Potest etiam habere usum ad extergendum, sicut vulgò ipsa Bilis in facie mundanda inservit.*

C A P. XCI.

Bryonia purgans nobile.

L E M O R T I U S.

℞. Bryoniæ recent. q. v.

Contundatur, & exprimatur succus, & optimè exsiccentur.

Dein. ℞. Succ. exiccat. & pulverif.

Rad. exiccat. & pulverif. ana ʒj.

Ol. Gariophyll. gutt. iij.

Acet. destill. ʒʒ.

Misce. Exsiccentur denuò lentissimo igne, vel in Sole, & habebis purgans in cachexia, & omnibus uteri obstructionibus, valdè nobile.

Dof. à gr. v. ad ʒ. j.

C A P. XCII.

Bryonia Extractum.

I D E M.

EXinde etiam fit Extractum purgans vilissimi pretij, sed magnarum sat virium:

℞. Bryoniæ exiccatae. ℞. j.

Herb. Fumar. ℞. ij.

Fol. Sennæ. ʒ. iv.

Coq. simul in f. q. aquæ per hor. ij. Colatura expressa ad consistentiam pilularum redigatur.

Dof. à ʒ. ʒ. ad ʒ. ʒ.

Cadavera Condiendi Methodus prima.

M A E T S I U S.

℞. Cadaver (f) capsulâ plumbeâ inclusum,
Huic superfundatur

Ol. Terebinth. lucidi q. s., vel eo usque, donec submergatur, ibique relinquatur per iij. vel iv. dies, quibus transactis, eximatur Cadaver, & spir. vini abluatur, donec omnis odor terebinthinæ evanescit. Ita enim, per longum temporis spatium, Cadavera à putredine præservari possunt.

Nota; omnia, Ol. Terebinth. condita, flavedinem ineunt.

Methodus secunda.

℞. Sp. Sal. cum bolo præparat. & opt. dephleat. p. j.
Alcohol. vin. puriss. p. iij.

Hæc circulando & destillando sæpius ita uniuntur, ut omne corrosivum spir. sal. per dulce sulphur spir. vini. sit mitigatum, & dulces factum; hinc obtinebis liquorem valdè temperatum, in quo animalia filo aspersa, per longum tempus à putredine præservari possunt.

Methodus tertia.

℞. Sal. Comm.

Alumin. ana p. æq.

Dissolvantur in f. q. aq. pluvix, & coquantur, donec leviter simul ebulliant, in quo lixivio cadaver condiendum sæpius immergatur & subito extrahatur, quousque pori fatis sunt referti: sed hoc vitij methodus hæc habet, quod aërem humidum ferre nequeunt hæc corpora.

L E M O R T I U S.

Myrrha aliàs etiam putredinem arcet, inde fit Balsamum, vulgò *mortuum* dictum, ad modum sequentem:

℞. Aloës

(f) vel cum vel sine rîsceribus.

℞. Aloës & Myrrh. q. f.

Dissolve in spiritu vini vulgari. Cum hoc liquore Cada-
vera imbibantur, deinde exsiccentur, & à putredine
immunia erunt.

C A P. XCIV.

Aqua Calcis in ambustis.

M A E T S I U S.

E Bulliat aqua v. g. stopa una (*id est, pintæ nostrates
quatuor*) Injice Calcis v. g. ℥. x. Ebulliant in caco
Bohemico (*forſan in cacabo æneo*) filtretur aqua, cui
adde (*t*) tantum Vitrioli, ut cæruleſcat.

Vires. *Aquâ hæc mira præſtantur in ambustis, gelu
tactis: grangranis: eryſipelatibus: fiſtulis: ſcæbie: ulce-
ribus malignis, sæpè in die validis linteis applicanda,
præſertim, ſi imprægnata fuerit eâ quantitate Sacchari
Saturni, ut lactis formam acquirat. Hac inſuper Aqua
utuntur ad ulcera inveterata mundificanda.*

C A P. XCV.

Tinctura Calcis in ulceribus malignis.

M A E T S I U S.

℞. Calc. ex lapidibus exuſtis factæ q. p.

Huic adfunde

Aq. pluv.

Acet. vin. ana ad ſuper eminentiam digit. iv.

Coq. in olla terrea vitreata ad ſiccitatem. Affunde poſt-
modum ſpiritum Vini ad emin. ſex dig. tranſverſorum.
Stent in digeſtione per hor. xxiv. ſpir. vini poſtmodum
decanta, ac in ℞j. iſtius ſpir. diſſolve Mercurij ſubli-
mat. dulc. ℥. ℞.

Vires. *Valet hæc Tinctura Calcis in ulceribus malignis
inveteratis mundificandis. Linteamina enim in hoc
ſpiritu madefaçta, & madida, imponuntur ulceribus.*

I 4

C A P.

(*t*) Mercur. ſublimat. corroſiv. ℥j. ad ℞j. aquæ,
quam luteo colore tingit Mercurius.

Aqua Antinephritica Michaëlis.

I D E M.

℞. Calcis part. ij.

Sal. Ammon. part. j. (u)

Misce inter se, & committantur crucibulo forti, cujus orificium alio crucibulo inverso, arcu lutatione, occludatur. Adhibe primò ignem circularem, sive rotæ, tandemque in fine obrue carbonibus, relinquunturque per horam β . in candore. Salem alcali Basilianum eximito, & misceto cum triplo boli Armenæ, destilleturque simul, igne strenuo, ad totalem vaporum exhalationem. Spiritum destillatum tinge cum paucis croco, quousque flavedinem induat saturatam.

Vires. Hujus spiritus sunt eximia in dolore nephritico; potenter enim arenas, & saburram, in renibus delitescentem, expellit: Itidem in arthritide feliciter exhibetur, ut & in obstructionibus mensium, mesenterij, lienis, &c.

Dosis à gutt. ij. ad gutt. x.

Nota. Lapis Causticus.

℞. Calc. p. j.

Ciner. clavellat. p. ij.

Misceantur & calcinentur in olla non vitreata per hor. ij. vel ij, materiam effundè in multam aquam, in qua maceretur per hor. vj. postea parumper ebulliat, liquorem supernatantem per manicam Hippocr. cola, & evapora in vase fictili ad siccitatem, & remanebit Sal, quod in crucibulo, igni admoto, liquabitur, & ebulliet ad humiditatis residuæ evaporationem. Hinc materia, sub forma olei in fundo crucibuli existens, effundatur, & in vitro optimè clauso, ne ab aëris humido solvatur, fervetur.

Vires. Horæ quadrante vim causticam perficit.

C A P.

(u) hæc duo si ante calcinationem destillationi subjiciantur, spir. sal. Ammon. præbent penetrantissimum, qui in calcinatione avolat.

C A P. XCVII.

Oleum Calami aromatici.

L E M O R T I U S.

℞. Rad. Calami aromatici, mediam ad partem circiter exiccat. q. v.

Hiscæ concisis superfunde aq. f. q., ut submergantur. Deinde insperge

Salis cinerum clavellatorum,

Salis communis ana m. j. aut ij. pro quantitate faciendâ.

Macerentur simul per septimanas iij, donec albedo mucilaginosâ fiat. Dein destillationi subjiciantur in vesica. Sic Oleum unâ cum aquâ spirituosâ ascendet. Aqua ab Oleo separetur per tritorium, & in usum servetur. Signum destillationis absolutæ est, si aqua prodeat insipida, & nullum Oseum supernatet.

Eodem modo destillantur Olea corticum arantiorum, & citriorum.

Vires. *Oleum Calami aromatici stomachicum est, & flatu discutit, sudores movet, & menses; cruciatus autem circa ventriculum ciet, si in nimia copia assumatur, ob acredinem suam nimiam.*

Dos. est à gutt. ij. ad xj.

C A P. XCVIII.

Præparatio Salis volatilis ex Calculis humanis.

M A E T S I U S.

℞. Calculorum Humanorum q. p.

Contundantur grossô modo, & destillentur, in retorta vitrea, ut artis est in præparatione. C. C. : Ita enim obtinebis Salem volatilem, collo retortæ, & lateribus vasis recipientis adhærentem, unâ cum pauxillo olei fœtidi, & spiritûs urinosi. Salem, ut artis est, rectificâ, ut usui medico inserviat; Cujus usus concurrit cum Sale volatili urinæ. Eodem modo præparatur Sal volatile cranij humani.

CAP. XCIX.

Pulvis Calculifragus.

LE MORTIUS.

℞. Salis Tartar. ʒ. ij.
Cremor. Tartar. ʒ. j.Vermium exiccatur, qui vulgò vocantur *Cimices*, Belgicè *Pissebed*, quia urinosum habent saporem, ʒ. j.

Miscæ.

Dof. à ʒ. ʒ. ad ʒ. ij.

Etiam pulvis Cimicum solus cum parvâ quantitate Nucis moschatae exhibetur ad ʒ. ʒ.

CAP. C.

Campeçij Ligni Tinctura.

MARGRAVIUS.

PAratur eodem modo, quo Tinctura Ligni Acanthijni, sive *Brasiliæ*, habetque eundem usum.
Vide cap. v.

CAP. CI.

Elixir Camphoræ. (w)

LE MORTIUS.

℞. Camphoræ. ʒ. ʒ.
Spir. Vin. rectificatiss. ʒ. iij. vel iv.
Sal. Tartar. ʒ. ij.
Ol. Gariophyllorum. gutt. vj.
Anisi gutt. x. M.

Deinde destilletur ad siccitatem usque. Spir. destillatum facibus reafunde, & denuò destilla. Spir. prolectus tinguatur cum ʒ. j. Croci, & ad usum servetur.

Nota 1. Sp. Vini optimè sit rectificatus, ut immediatè Camphoram in poris suis recipere possit.

2. Quò sæpius repetitur cohobatio, eò magis Camphora volatilizatur, & Elixir penetrantius redditur.

Vires.

(w) Potius Spir. Camphor, aromatizatus.

Vires. Diaphoreticum est, & anodynum, in plerisque morbis tam frigidis, quam calidis, optimo cum successu usurpatur. Sudorifera omnia promovet. Externè in omnibus affectibus frigidis summopere convenit. Cephalalgia, odontalgia, aurium doloribus, vertigini, ad miraculum usque medetur: Videlicet, si guttæ ejus aliquot in duplâ quantitate aquæ majoranæ, vel lavendulæ, misceantur, & per nares attrahantur.

Dos. Internè à gutt. ij. ad gutt. viij.

Processus secundus.

I D E M.

℞. Spir. Vin. subtiliss., ex frumento parati (quoniam est magis anodynus) ℥xij.

Camphor. ℥iij.

Sal. Tart. opt. calcinat. ℥ij.

Misce. Destillentur simul per B. M. Spir. destillatum denuò Camphoræ relictæ affunde, & denuò destilla, idque repete septies. Spir. ultimò prolectum usui serva.

Vires. Stupendas edit operationes in odontalgia, cephalalgia, paralyti, apoplexia, arthritide vagâ, podagrâ, omnibusque affectibus frigidis. Linimentum sequens inde fit:

℞. Saponis Venet. ℥. ij.

Ol. Castor. stillat. ℥. j.

Ol. Lumbricor. terrest. ℥. ij.

Spir. Camphorat. prædict. ℥. iij.

Misce simul ad consistentiam linimenti.

Si adhuc magis penetrans desideretur, addatur Spir. Sal. Ammoniac. drachma j. vel ij. fiat linimentum in paralyti, apoplexia, &c.

In capitis affectibus fiat sequens mixtura:

℞. Spir. Vin. super herbas cephalicas destillat. ℥. j.

Spir. Camphorat. ℥. j.

Aq. Rorismarin. ℥. iij. M.

Hauriantur ejus guttæ aliquot per nares, & extempore cessabit dolor capitis, vel dentium.

Nota benè. Aqua Rorismarin. mitigat cætera: ejus ergo

ergo vis augetur, vel minuitur, pro majori, vel minori, aquæ roris marini, dosi.

Cum sp. Vin. cephalico, & sp. Camphoræ, ut superius, mixtis, cotoneum imbuatur, & auribus inditur. Oculorum caligini medetur per nares adhibitum, succo bellidis etiam in oculos instillato.

Elixir. Camphoræ alio modo.

℞. Camphor. ℥ij.

Alcohol. Vin. è Frumento ℥xx.

Misceantur & destillentur, ut supra,
Spir. destillato adde

Croc. ℥β.

Opij ℥ij.

Mac.

Nuc. Mosch. ana ℥iij.

Digerantur in fimo equino per d. 6. vel 7; dein spir. tintus, & à fœcibus decantatus asservetur sub nomine Elixiris.

Alio modo.

℞. Camphor.

Myrrh.

Croc. ana ℥β.

Rad. Contrayerv.

Gariophyll. ana ℥j.

Opij ℥ij.

Alcohol Vini super lign. Sassafr. rect. ℥xx.

Misceantur & digerantur, ut supra.

Nota 1. Vis anodyna Camphoræ, quæ in hoc Elixire ab Opio augetur, consistit in particulis volatilibus levissimis ramosis, quæ acida involvunt, eorumque aciem mitigant.

2. Temperatur hoc Elixir, si huic Alcohol vini addatur spir. nitr. rectificatiss. ℥j. vel ij, cujus consortium Camphora non respuit, sed eo mediante in liquorem abit olei-formem, ut seq. modo:

Oleum.

*Oleum, vel potius Liquor Camphoræ, vel
Camphoræ soluta.*

℞. Camphor. ʒj.

Spir. Nitr. fortiff. ʒij. vel iij.

Digerantur leni calore per hor. ʒ, sic omnis Camphora in oleaginosum liquorem redacta, Spiritui Nitri supernatat, à quo separanda.

Nota 1. In omni ferè Oleo tam expresso, quam destillato, insuper solvitur Camphora, ut e. g. in ol. amygdalarum dulcium, ol. Cinnamom. Gariophyll. &c.

2. Solutum hoc in Camphoram reducitur, ubi per sublimationem à consortio nitri liberatur, vel, ubi nitr. spir., aqua debilitatus, Camphoræ coagulationem pristinam concedit.

Vires Olei. *Valet ad ossium cariem.*

Vires Elixir. *Anodynum utrumque est medicamentum & sudorificum. In morbis pestilentialibus & contagiosis summi levaminis, venenis resistunt & putredini, dolores sopiunt.*

Dosis à gt. ij. ad xx.

C A P. CII.

Magisterium Oculor. Cancr.

I D E M.

℞. Ocul. Cancr. q. v.

ei affunde Acet. destillat. ad supereminentiam dig. ij. Digerantur per hor. iv. Tum filtretur solutio, & cum oleo Vitrioli rectificato præcipitetur in pulverem. Aqua supernatans per inclinationem separetur, & recens aqua superaffundatur, tam diu continuando, donec nullum gustum contineat. Deinde lento igne siccetur, & usui servetur.

Vires. *Diureticum & antinephriticum est: dolores colicos sedat.*

Dof. à gr. j. ad ʒ. j.

Vide præparationem Corallior.

C A P.

CAP. CIIL.

Tinctura, seu Essentia, Cantharidum.

I D E M.

℞. Cantharid. ʒj.

His superfunde

Spir. Nitr. fortiff. ʒij.

Digerantur simul per hor. xxiv. Sic Cantharides planè dissolventur, & Tincturam spiritus obtinebit rubicundam. Huic Tincturæ superfunde Spir. Vin. ʒ. vj. Digerantur simul, quò diutiùs, eò meliùs: certum tempus non potest præfigi. Postea filtretur (x) liquor, & ad usum reservetur.

Vires. *Nephriticum est, & lithontripticum, medicamentum: gonorrhææ medetur; podagræ, & arthritidi vage, succurrit, ut & ictero.*

Dof. à gutt. ij. ad xx. ad summum, idque bis in die.

Nota 1. Si pulvis, è solutione hac, cum spir. vini facta, expetatur antinephriticus, seq. modo procedendum:

Huic solutioni superfunde duas partes aquæ communis. Postea instilla filtratæ solutioni olei tartari per deliq. q. f., donec effervescentia cesset. Sic ad fundum præcipitabitur pulvis flavo-ruber, à liquore supernatante separandus, & edulcorandus, & postea in umbra exiccandus.

Dof. à gr. j. ad iv.

2. Si præcipitatio hæc, ubi à sale separata est, evaporetur ad tertiæ partis remanentiam, producet chrysallos summè antinephriticas.

Dof. à gr. ij. ad xij.

3. Sic præparantur omnia insecta alia.

CAP. CIV.

Sal Cardui ben.

L E M O R T I U S.

℞. Cardui ben. q. f.

Reducatur in cineres mediante flammâ. Cinerès hosce, ad

(x) vel potius per subsidentiam clarificatus decantetur.

ad albedinem redactos, extrahe aquâ communi, filtra & evapora, ut artis est.

Vires. *Sudorificum est, sed in genere, ut omnia Salia alcalia. Viribus omnibus cum cæteris convenit.*

CAP. CV.

Tinctura seu Essentia Castorei.

I D E M.

℞. Castor. ℥j.

Sal. Tartar. ℥ij. (vel vj).

Spir. vin. rect. ℥iij. (vel v).

Conscindatur (& in pulverem reducatur) Castoreum, & ei superfundatur sp. Vin. & Sal Tartari. Digerantur simul per dies iij. (vel iv. in MB. (y)) donec rubicundo colore spiritus tingatur. Spiritum tinctum à fæcibus effunde: Deinde parumper subsideat per hor. iij. vel iv., ut omnes fæces deponere possit. Deinde Tinctura clara effundatur, & in usum servetur.

Vires. *Uterinum est, & antihystericum (& antiepilepticum, nervinum & cephalicum): paralyti, & apoplexiæ medetur. Multò efficacior evadet, si ad unciam singulam drachma una spiritus salis Ammoniaci permisceatur. Podagricis doloribus succurrit, si ad singulam unciam Tincturæ, drachmæ iij. sp. sal. Ammoniac., camphoræ scrupulus. j. permisceatur, & loco affecto sub lintheo applicetur.*

Dos. *Tincturæ à gutt. iv. ad xxx. Inde etiam fit (essentia, oleum, rarissimè sal. volat.) spiritus egregius antiepilepticus sequenti modo: Vide processum sub hoc titulo, Sp. egregius Antiepilepticus.*

CAP. CVI.

Mercurius Veneris vegetabilis.

M A E T S I U S.

℞. Ceparum, cum frondes emittere incipiunt instar penis q. pl.

(y) ne Tinctura empyreuma contrahat.

Ipsis

Ipsis adde justam dosin Olei Tartari per deliq., ut dictum in generali extractione. Digerito, ut artis est, ijsque affundito Alcohol Vini ad emin. dig. transverfor. iij. Stent in digestionem, quousque spir. Vini flavam extraxerit tincturam. Postmodum per distillationem spir. vini, sale volatili Ceparum imprægnatum, ad siccitatem auferto.

Vires. Spiritus hic Ceparum egregium est diureticum, & potenter per diuresin expellit virus Venereum in gonorrhæa. Obscurè de eo loquitur Kreuchenerus sub nomine Mercurij Veneris vegetabilis.

Dos. à gutt. x. ad xxxv.

C A P. CVII.

Cera Ol., & omnium pinguedinum in genere.

LE MORTIUS.

℞. Cer. flav. ℥. j.

Scindatur in minuta frusta, dein injiciatur retortæ, & superfundatur arenæ siccæ (z) q. s. ad superemin. dig. j. Repone ad distillandum in arena. Sic primò prodit phlegma aquosum, secundò, oleum subtilius fluidum, tertio, oleum crassum butyrosus. Singula Olea seorsim excipi queunt, si libitum fuerit.

Omnis ferè Cera in Oleum transit, ita ut circiter ℥. j. vel ℥. β. de libra una in fœcibus restet.

Eodem modo omnes pinguedines, & seba duriora, distillari queunt, & eadem ferè quantitas ex omnibus obtinetur, nisi quòd unum fluidius sit altero.

Oleum tenue tantum interno usui inservit. Mediante rectificatione Oleum hoc crassum Cerae, &c. in subtilius, & magis fluidum reduci potest.

Vires. Oleum Cerae cicatrizans est summum: citissimè ulcera carne replet. Internè colicos dolores sedat, flatus discutit.

Dos. à gutt. j. ad viij.

Pro-

(z) absque arena distillari potest ex retorta, ad medium tantum replendâ.

Processus secundus.

M A R G R A V I U S.

℞. Cer. flav. ℥ij.

Aren. cribrat. ℥iv.

Fluat Cera in patella terrea. Fluenti adde arenam. Remove ab igne, & perpetua agitatione (cum spatula lignea seu ferrea) finito refrigerari. Antequam autem induretur, formentur globuli, qui ex retorta vitrea, in arena, igne tertij gradus destillati, per hor. x., suppeditabunt primum Ol. Ceræ fluidum, ultimò Oleum coagulatum, quod vocant Oleum *butyraceum*. In retorta verò relinquetur sola arena, quæ refrigerata arenam absque cohæfione facilè profundet.

Ol. butyraceum Chymici iterum admiscent arenæ, iterumque destillant, idque sæpius repetunt, donec tandem torum maneat liquidum, nec amplius coaguletur.

Vires. *Ol. liquidum* (attenuat, incidit, diureticum est acre & penetrans). *Butyraceum* verò emollit, & digerit, unde tumoribus inservit leniendis (& extenuandis.)

Dos. *Ol. liquidi* gutt. iv. vel vj. *butyracei* q. s.

C A P. C V I I I.

Cerasorum Amarenorum Succus.

I D E M.

℞. Cerasorum Amarenorum (*id est, subacidorum rubrorum*) benè maturorum ℞. ij.

Horum manipulum j, vel ij sacco laneo excipe, atque exprime succum. Quo facto, alios manipulos accipe, & sic perge, donec omnem succum expresseris. Tum lapides quoque eorum in mortario contunde, succoque conjunge. Eis deinde affunde Vini generosi duplum. Repone per aliquot dies, ut benè dissolvantur. Tum filtra per manicam Hippocratis: Colaturam serva usui.

Vires. *Est cardiacus, refrigerat, inkrassat humores, arceat putredinem, sitim extinguit.*

Dos. cochleare j, atque ij.

K

Eodem

Eodem modo paratur succus ribesiorum, cydoniorum, malorum dulcium. Notandum tamen, quòd mala priùs sunt raspana, & postea exprimenda.

C A P. C I X.

Cerevisia Saliens.

L E M O R T.

℞. Sacchar. vulg.

Uvar. passar. ana ℥. β.

Tamarindor. ℥. vj.

Coq. simul in f. q. aquæ per hor. β. Ab igne remotis adde

Cinnamom. ℥. ij.

Sem. Coriand.

Cubebat.

Cardamom. ana ℥. j.

Macis, Cariophyllor.

Nucis Moscat. ana ℥. β.

Relinquantur simul, donec tepida evaserint: dein adde

Fæcum Cerevis, cochl. ij. vel iv.

Fermententur simul per dies ij: postea colentur, colatura cantharis imponatur, addendo

Cort. exterior. Arantior.

Citr. ana ℥. j.

Stent optimè clausa per septimas aliquot, quòd diutiùs, eò meliùs, critque saporis gratissimi, & vires longè ultra, quas Cerevisia farinacea obtinet, habebit.

Nota 1. Loco Uvarum passarum Uvæ Corinthiacæ substitui possunt, & tantò gratioris erit saporis.

2. Si diutiùs expetatur, & coloris magis albi, lactis parum in fermentatione addatur.

Processus secundus.

I D E M.

℞. Cerevisiæ non nimis fortis albicantis pintas. ij.

(quo recentior sit, eò melior)

Ei adde

Crem. Tartar. gr. v.

Sacch.

Sacch. cochl. j.
 Cinnamom. frustula v. vel vj.
 Cort. Citri. ʒ. β.
 Gariophyllor. n. iv.

Infundantur simul cantharo, & optimè occludatur. Reponatur in cella, & post diem j. Cerevisia illa saliet. Aservari potest per dies x.

Processus tertius.

I D E M.

℞. Cerevis. albicantis tenuioris pint. ij. Si non recens sit, addantur Salis Tartar. gr. vj. Si verò recens fuerit; non opus est.

Sem. Coriandr. grosso modo contus. ʒ. β.

Cardamom. minor. ʒ. β.

Cinnamom. acutissim. ʒ. ij.

Rad. Irid. Flor. odoratiss. ʒ. j.

Grosso modo contusa infundantur Cerevisiæ. Dein adde Sacchar. cochl. j.

Optimè primo agitentur, & ubi subere benè fuerit occlusa, reponatur in usum.

Processus quartus.

I D E M.

℞. Aq. commun. pint. viij.

Sacch. albissim. ℥. j. β.

Uvar. passarum. ℥. ij.

Tamarindor. ℥. iv.

Coq. simul per quadrantem horæ. Dein fiat colatura. Colaturæ adde

Flaved. Citriorum duor.

Rad. Irid. ʒ. iij.

Sem. Coriand. ʒ. ij.

Cardamom. ʒ. β.

Gariophyllor. n. xvj.

Fæcum Cerevis. cochl. β.

(Nota: fæces illæ addantur, ubi ad teporem liquor reductus fuerit.)

Fermententur simul per dies ij. Dein cantharis infundatur liquor, denuò percolandus per pannum. Adde Cinnamomi frustula aliquot. Reponatur postea in cantharis optimè occlusis, & ligatis, & post iv. aut v. dies, in usum reduci poterit. Facile durabit per septimanas. iij.

Nota. Si non tam fortis expetatur Cerevisia, magisque refrigerans, addatur duplex dosis aquæ: Et, ubi colorata non expetitur, sed instar vini limpida, sub finem perfectæ fermentationis addatur lactis, à cremore separati, cochlearia aliqua, secundùm quantitatem liquoris, ad pint. j. scilicet cochl. j, (lactis nimirum deflorati, id est, *skimmed-milke* Anglicè) Olei Vitrioli optimè rect. vel Ol. Sulphur. per Camp. gutt. ij.

C A P. C X.

Cerevisia Chymica, seu Chymico modo preparata.

I D E M.

℞. Uvarum passar. ℥. iv.

Conscindantur, & grosso modo contundantur,

Sacch. vulgar. ℥. iv.

Aq. ferventis pint. vj.

Fermenti Cerevis. cochl. ℥.

Crem. Tartar. ℥. j.

Fermententur simul in sole per dies viij. Dein liquor percoletur forti expressione, & ubi subsederit, in cantharos clarus effundatur. Hisce singulis pintis adde

Sp. Vitriol.

Ol. Cinnamom. ana gutt. viij.

Gariophyllor. gutt. iv.

Essent. seu Tinctur. flaved. Citrior. gutt. iij.

Essent. Regiæ. g. j.

Olea excipiantur saccharo: Dein recludantur in cantharis, & erit potus durabilis, & valdè delicatus.

Nota. 1. Loco sacchari, mel etiam recipere licet, modò sit notæ purissimæ.

2. Uvæ Corinthiæ amæniores, & delicatiores sunt, quàm uvæ passæ.

CAP. CXI.

*Cerevisia Martialis, loco Cerevisiæ Dantiscanæ,
vulgò Joppen-beere.*

· I D E M.

R Adix Rubiæ tinctorum coagulatum sanguinem dissolvit, unde convenit in apostematis, & ulceribus internis, si in decoctis vulnerariis assumatur. Plurimo in usu est apud plebem in vulneribus, & læsionibus internis, cum Cerevisiâ Dantiscanâ (vulgò *Joppen-beere*) & oleo olivarum. Loco Cerevisiæ Joppensis potest usurpari decoctum vulnerarium, vel Cerevisia fortis Martialis (id est, Martio mense parata) cui incoxerint summitates hyperici & prædicta radix, & folia ribesij nigri, hoc modo:

℞. Cerevis. Martialis stopas xx. *id est pint. Anglican. circiter centum.*

Summit. Hyperic. m. viij.

Fol. Ribes. nigr. m. ij.

Rad. Rub. tinctor. ℥. iv.

Cort. Granator. ℥. j. M. f. nodus in dolio suspendendus.

CAP. CXII.

Cinerum Clavellatorum Lixivium, & Sal fixum.

M A R G R A V I U S.

℞. Cineres post incinerationem Sarmentorum relictos
(*Vide processum, cui titulus incineratio Sarmentorum*) suâ sponte extinctos, albicantes,

Infunde eos in s. q. aquæ puræ. Per noct. digere. Tum aquam à Cineribus leniter decanta, & filtra per chartam. Colatura dicitur *Lixivium*. Hæc aqua in ollâ ferreâ mundâ evaporetur ad siccitatem usque, & relinquetur in fundo massa quædam ex nigro albicans. Hæc dicitur *Sal fixum*. Hoc Sal in crucibulo reverberandum est, donec fluat instar aquæ. Tum refrigeratum solvatur in aqua pura, & filtretur per chartam. Colatura evaporetur in vitro,

vitro, donec in superficie emergat cuticula. Removeatur tum vitrum ab aqua, & per noctem relinquatur loco frigido. Sic Sal concrefcet albiffimum, quod dicitur *Alkali* vulgò, aut *Sal Alkalifatum*, estque ipfum Sal fixum, feu reverberatum.

Vires. *Alcalia omnia potenter attenuant, aperiunt, resolvunt, humores fundunt, cum acidis effervescunt, eaque temperant non tantum, sed & in totum destruunt, unde infinitis morbis conducunt, nempe omnibus iis, qui ab humorum infarctu, & à fermento acido generantur, ut sunt morbi pituitosi, scorbutus, & epilepsia.*

Dof. ℞. ꝑ.

C A P. CXIII.

Tinctura Cinnamomi.

I D E M.

℞. Cinnamom. acuti, id est, selecti, grosso modo pulverizat. ℞. j.

Ei, in phiolâ oblongâ contento, affundatur

Spir. Vini rect. (a) q. f., id est, ad aliquot digit. transvers. supereminentiam,

Reponatur phiola in digestionem per dies, & noct. viij. Tum leniter decantetur Tinctura rubicundissima, coletur per pannum, & servetur usui.

Nota. Præparari potest ex Cinnamomo Aqua & Oleum satis gratum & carum.

Vires. *Calefacit, & siccit, potenter movet, & resolvit. Est stomachica, uterina, cardiaca, (cephalica, hysterica, in partu) & alexipharmaca.*

Dosis est (a gtt. vj. ad x. xij.) ad ʒ. ꝑ.

C A P. CXIV.

Spir. Cochleariæ (b) compositus.

I D E M.

℞. Cochleariæ recentis, grosso modo concisæ. ℞. ij.
Cort. Arantior. siccator. ℞. iv.

Calam.

(a) Super cassiam ligneam q. f.

(b) prostat aq. & oleum pretiosissimum.

Calam. aromatic. ℥. j.

Misce, & affuls sp. Vin. vulgar. ℥. lx. instituat dige-
stio in cucurbita vitrea, in arena, per d. & noct. Tum
applicato capitello instituat distillatio igne secundi
gradus, ad tertiæ partis remanentiam. Sic extrahetur Sp.
Cochleariæ subtilissimus, continens in se sal volatile, &
oleum Cochleariæ, atque Corticum Arantiorum, quod
etiam odor, & sapor manifestabunt. Oportet verò non
tantum affundere dictum spir. Vini, sed & tertiam par-
tem, ad minimum, aquæ communis, ne scil. abstracto
spiritu, caput mortuum siccum evadat, & vel cucurbita
rumpatur, vel etiam sp. empyreuma contrahat.

*Vires. Potenter attenuat, & incidit, volatilizat, aci-
dum destruit, & educit, unde movet urinam, & sudo-
rem, conducitque scorbuto, epilepsiæ, apoplexiæ, aliis-
que sexcentis morbis ab acido oriundis.*

Dos. est ℥. β. ad ℥. j. semel, vel aliquoties, in die.

C A P. C X V.

Cæmentum Regale. (c)

L E M O R T.

- ℞. Vitriol. Veneris. ℥. j.
Alumin. rupei,
Sal. Ammon. ana ℥. β.
Nitr. purissim. ʒ. j.
Ærugin. ʒ. ij.

Pulverizentur simul: Dein in testam ponantur ad lentum
ignem. Primò liquefiat pulvis, postea intendatur ignis,
K 4 continuò

(c) Seq. modo etiam fit:

- ℞. Vitriol. Cyprij ℥j.
Nitr. ʒβ.
Alumin. rup.
Sal. Ammoniac. ana ʒij.
Æruginis ʒj.

pulverifata exactè misceantur, & patellæ terreæ non vi-
treæ indantur, & calcinentur ad exhalationem omnis
fluidi, optimè spatula lignea materiam agitando: restans
in pulverem reducatur, & procedatur, ut ante,

continuò materiam movendo , donec testa candefiat.

Illo pulvere tegatur fundus crucibuli , eique superster-
natur Sol (numisma puta aliquod, ut Rosa nobilis) Dein
superfargatur denuò pulvis, ut optimè tegatur Sol. Tum
lento igne primò calefiat materia , sensim ignem augen-
do , donec vas condefiat optimè. Tum frige factis omni-
bus eximatur aurum , vel , si adhæreat vasi , aquâ super-
fusâ sãlia adhærentia eluantur , & Sol erit purissimus.

C A P. C X V I.

Collyrium ad incipientes Cataractas.

M A E T S I U S.

℞. Panis secalini recentis q. pl. , ex quo per descen-
sum elicias spiritum.

℞. Hujus Spir. ℥. iij.

Croci metallor. five Hepatis Antimon. ʒ. ij.

Fiat infusio per hor. 24. filtra , ipsique tincturæ filtratæ
adde

Vitriol. Veneris , five chrystallorum Veneris
q. s. ad levem cœruleitatem inducendam.

Filtra , & usui reserva.

C A P. C X V I I.

Collyrium ad oculos præstantissimum.

L E M O R T.

℞. Fl. æris , seu æruginis chrystallizat. ʒ. j.

Spir. Sal. Ammoniac. ℥. j.

Alcohol Vin. camphorat. ℥. j. ʒ. M.

Sic obtinebis tincturam cœruleam , cujus usus sequens
est :

Misceantur hujus tincturæ guttæ aliquod cum aqua
alicujus convenientis ℥. j. donec sat cœrulea appareat,
Sal. Saturni gr. iij. M. f. Collyrium *in omnibus inflam-*
mationibus , nubeculâ , & cæteris vitiis oculorum. Vide
cap. seq.

CAP. CXVIII.

Collyrium ad Oculos.

I D E M.

℞. *Æruginis.* ʒ. ʒ.

Camphor. ʒ. j. °

Sp. Vin optimè rect. circiter ʒ. ʒ.

Sp. Sal. Ammoniac. ʒ. ij. M.

extrahetur illicò tinctura intensè cœrulea, quæ ad usum in vitro strictè clauso reservetur.

Vires. Omnibus oculorum affectibus hoc Collyrium dicatum est, ususque ejus est, si tantum aquæ convenienti (ut rosarum, plantaginis, euphragiæ, fœniculi &c.) infundatur, ut cœruleum acquirat colorem.

Si præstantius adhuc expetatur, sequenti modo procedendum est:

℞. Albumen ovi recentis,

Conquassetur optimè cum aquis sequentibus:

℞. Aq. Fœnicul. Euphrag.

Rosar. ana ʒ. ij.

Ubi planè albumen in iis aquis dissolutum est, adde

Sacch. Saturn. gr. x.

Vitriol. alb. gr. vj.

Collyrij præcedentis q. s., ut colore cœruleo tingatur.

Internus etiam ejus usus esse potest in morbis pertinacioribus, ut podagrâ, cephalalgia inveteratâ, vertigine, leprâ, obstructionibus &c.

Dosis sensim augenda est, donec ferè vomitum movere incipiat. Incipiendum à gutt. ij. ad summum ad gutt. xx. semel, vel bis, in die.

CAP. CXIX.

Oleum Terebinth. rubr. sive Colophonix Oleum.

M A R G R A V I U S.

℞. Caput mortuum Terebinthinæ (post destillationem spiritûs, & olei albi) id est, Colophonix ʒ. iv.

K 5

Exicca-

Exiccatum redige in pulverem grossum. Inde retortæ vitreæ, & tum adde

Arenæ cribratæ ℥. viij.

Misce, & ex arenâ igne tertij gradûs destilla per hor. viij. vel x. Sic prodibit primò ol. flavum, tum rubrum, ultimò materia crassâ, & pellucida, quæ dicitur *Balsamus*. Destilla omnia in unam massam, & serva usui. Hoc enim est oleum Terebinthinæ rubrum, sive Colophonæ, ut vulgò dicitur.

Vires. Calefacit, & siccatur, est vulnerarium anodynum, emollit tumores, sanat vulnera. Usus externè, & internè.

Dos. internè est ad aliquot gutt.

Vide ulteriùs in processibus de Terebinth.

C A P. C X X .

Condiendi Modus.

L E M O R T .

R Adices, & cortices, omnia, quæ condiri debent, vel amaritudinem obtinent, vel aciditatem, vel fragrantem aliquem saporem, & odorem. Illa, quæ amara sunt, sequenti modo condiuntur :

℞. Cort. Arantior. vel rad. Calam. aromat. q. s. Infunde aquæ tepidæ per horas xxiv. Dein recens addatur superfusa aqua, idque repetendo singulis horis xxiv, donec claræ, & pellucidæ evaserint, vel, donec amaritudinem magnâ ex parte deposuerint. Deinde recipe Sacchari, ad consistentiam tabellati cocti, q. s. Superfundatur corticibus, vel radicibus, ad supereminentiam usque dig. ij. Relinquantur simul per dies ij. vel iij. Dein, ubi syrupus dilutior factus fuerit, illum effunde, & ad consistentiam crassam coctione redigito, & frigefactum corticibus, vel radicibus, superfunde, & illos ad usum serva.

Nota 1. Si syrupus denuò dilutus evadit, coctionem esse repetendam.

2. Si *Conditum siccum* expetatur, recipe Sacchari, ad consistentiam tabellati cocti, q. v. Huic ferventi intinge cortices superiori modo conditas, & extempore extrahe. Sic obtinebis Conditum siccum.

Quæ

Quæ nullam amaritudinem obtinent, tantùm mace-
randa sunt per ij dies in aq. communi. Dein condienda,
ut supra. Sic & de fragrantibus, quæ & sequenti modo
condiuntur, si sint flores :

℞. Flores quoscunque: illos intinge saccharo fer-
venti, & ita asserva.

Aquæ requiritur pars quarta ad Saccharum tabellatum
conficiendum, ad summum.

C A P. C X X I.

Conservas preparandi Ratio generalis.

I D E M.

℞. Folior. vel florum quorumcunque, à stepiti-
bus & albedine liberatorum, optimè conci-
forum ℞j.

Immittantur ollæ terreæ vitreæ, & reponantur in B.M.
bulliente per quadrantem horæ, donec optimè emolle-
scant herbæ. Postea frigefacta simplicia contundantur in
mortario lapideo in pulpam, sub finem addendo Saccha-
ri ℞ij. contundendo misceantur simul, & asserventur ad
usum.

Nota benè. Si valdè volatiles simplicia obtineant par-
ticulas, & odoriferas, exactè claudantur juncturæ, ne
quid expire possit.

C A P. C X X I I.

*Conservas preparandi methodus, unde
Syrupi extemporanei.*

I D E M.

℞. Succij cujuscunque vegetabilis. v. g. florum Pa-
pav. erratici. ℞ss.

Sacchar. ℞j.

Evaporetur superflua humiditas ad consistentiam saccha-
ri pristinam, cui recentem superfunde succum: denuò
evapora, eodem modo procedendo, donec in s. q. sac-
charum succum Papaveris erratici absorpserit, ad mini-
mum in dupla, vel triplâ quantitate succus respectu sac-
chari esse debet, dein ad usum reponatur.

Ex

Ex hac Conserva fieri possunt Syrupi. Si ℥j. vel ij. in ℞j. syrupi sacchari permisceatur lento balnei calore.

Vires. *Efficacissimæ sunt hæc Conservæ. Hypnotica potio, & antipleuritica egregia fit ex hisce floribus, scil. Papaveris, præcipuè, si cum pulvere cornu cervi raspati, vel dentis apri, assumatur sequenti modo:*

℞. Conserv. hujus. ʒj.

Cornu. Cerv. ʒj.

Bol. Arm. ʒss.

Card. Mariæ gr. xij. M.

cum f. q. aquæ convenientis, f. haustus. Hoc modo plerumque sine venæ sectione sanantur.

Eodem modo è succo Taraxaci fit Conserva summarum in iisdem affectibus virium.

Dof. à ʒ. j. ad iv.

Modus secretior, Conservas preparandi gratissimas, & usui medico valdè inservientes, ex quibus deinde Syrupi in maximâ quantitate efficiuntur: ut & Vina medicata;

I D E M.

℞. Herbar. florum, radicum quarumcunque recentium q. v.

Scindantur, & contendantur optimè in mortario lapideo. Scissis, & contusis, si siccioris sint substantiæ, adde vel Aquam, vel Vinum conveniens, dein immitte cucurbitæ terreae, alembico munitæ; & in B. M. simul optimè percoquantur per hor. ʒ. Dein exprimantur simplicia. Succo expresso, per subsidentiam clarificato, adde

Sacchari æqualem quantitatem.

Hæc duo mixta simul, mediante B. M., misceantur, & evaporentur ad consistentiam extracti, seu massæ pilularum, ultimò addendo aquam stillatitiam, quæ mediante B. M. abstracta est, & ad usum reserva.

Nota 1. Tripla, vel quadrupla pars (si visum fuerit) succi herbarum augeri potest, ut tantò magis exuperet saccharum, si tantùm non nimis liquida asservetur.

Exinde etiam fit Vinum medicatum (uti Absynthites,

aut

aut Card. ben.) si ʒ. j. vel ij, pintæ Vini admisceatur.

2. Si nimis succulentæ & aquosæ sint herbæ, vel fructus, primò, mediante B. M., succi evaporent ad quartæ, vel octavæ, partis remanentiam, secundùm intentionem Medici.

C A P. C X X I I I.

Conservas in hyeme faciendi Modus.

I D E M.

℞. Flores, & Folia,
conscindantur grosso modo: Dein in setaceum repellantur non nimis densum. Hoc supponatur aquæ bullienti, ut vaporem illum simplicia excipere possint, & quasi humectentur. Deinde, ubi satis mollia sunt, instar recentium, procedatur, ut superius.

Alius modus.

I D E M.

Fiat decoctum, vel infusio, cum aq. bulliente, ut in Syrupo Rosarum dicitur. In hac tincturâ recentia simplicia injiciantur in tantâ quantitate, ut humectari tantùm possint. Coq simul in vase optimè clauso, in B. M. per hor. ʒ. Refrigeratis omnibus, conquassentur simplicia, & procedatur, ut superius, scil. addendo saccharum.

Nota. Si valdè sicca sint simplicia recentia, ut sabina, rosmarinus, salvia, absinthium, &c. primò contundantur, deinde super cribrum ponantur, & detineantur super vaporem aquæ bullientis, donec satis humida sint. Deinde procedatur secundùm ordinem, scil. conquassentur in mortario, & saccharum addatur.

Vires è simplicibus patent.

C A P. C X X I V.

Conserva Rosarum, & quorumcunque florum, scil. Calendul. Borragin, Anthos &c.

I D E M.

℞. Florum q. s.
Separentur à flavedine, vel albedine, in extremitate ipsis adhæ-

adhærente, addendo

Aquæ ejus fragrantissimæ q. p.

Procedatur ut supra.

Conserva Rosar. Pallidar.

I D E M.

℞. Rosarum pallidar. recentium, ab albicante parte
liberatarum, ℥. iv.

Sacchar. albissim. ℥. viij.

Contundantur primò Rosæ ad pulpæ consistentiam:
Dein adde sensim saccharum, & tam diu simul conquat-
sentur, donec in unam massam abeant.

Eodem modo conficiuntur Conservæ ex omnibus flo-
ribus.

In foliis verò, & herbis observandum est, ut à cauli-
bus optimè separentur. Folia, quò tenuiora, eò meliora
sunt, unde summitates potius sumuntur, quæ in fluido
& viscoso statu adhuc ferè sunt, quàm cætera folia, quæ
ad maturitatis statum pervenêre.

Nota. Hyeme si conficiendæ essent Conservæ ex her-
bis, vel floribus siccis, eo modo procedendum est, quo
supra.

C A P. C X X V.

Conserva Menthe.

I D E M.

℞. Foliorum tenuiorum Menthæ, à caulibus scil.
mundatorum ℥. j.

Contundantur in pastam, ultimò addendo

Sacchari ℥. ij.

Olei Menthæ gutt. vj. vel viij.

Misceantur simul.

C A P. C X X V I.

Elixir Antivenereum è Copayba Balsamo.

I D E M.

Balsamum de Copayba est specificum in gonorrhœa,
cui summopere prodest, & lvi Venereæ, Nephriti-
cos

cos dolores summopere mitigat. Inde fit Essentia in iisdem admirabilis:

℞. Sp. Vin in subtiliss. alcohol redact. ℥. v.

Gum. Guajac. veri. ʒ. ij.

Ol. Lig. Sassafras recentis. ʒ. β.

Balsam. Copayb. ℥. j.

Digerantur simul, addito pauco Sale Tartari, per hor. xxiv, & habebis Elixir Antivenereum egregium.

Vires. Sudores summopere pellit. Convenit in omnibus morbis per sudores curabilibus.

Dos. à gutt. iij. ad ℥. j. in convenienti liquore, v. g. in decocto guajaci in lue Venereâ.

C A P. C X X V I I.

Preparatio (calcinatio immersiva) Coralliorum & Ocul. Cancr.

M A R G R A V I U S.

℞. Corallior. rubr. aut Oculor. Cancr. q. v. (℥β.)

Redige in pulverem, cui affunde

Aceti stillat. (d) (℥iv. vel v. vel) q. f., nempè ad dig. iij. vel iv. supereminentiam.

Repone per noct. in digestionem, vel donec prædicta corpora sint soluta. Si quid in fundo relictum sit, decanta solutionem, affunde novum acetum, iterumque digere, ut denuò solvatur. Tum solutiones conjunge, filtra per chartam, & cum oleo Tartari per deliq. præcipita sufficienter. Præcipitatum (Corallia in forma alba, & præcipitata ad fundum vitri,) repone, & affusâ aquâ purâ, aliquoties (donec aqua manserit insipida) edulcora. Tum leniter sicca in pulverem albissimum, qui est Calx Coralliorum, & Oculorum Cancr, diciturque vulgò *Magisterium Coralliorum, & Oculorum Cancr.*

Vires. Utrumque Magisterium est anodynum (siccat & adstringit). Sistit effervescentiam, & ebullitionem humorum (blande temperant acidum ventr.), unde vulgò pro cardiacis, & corroborativis, habentur.

Dos. est (℥β. ℥j. & ʒβ.) ℥. j. imò & ℥. ij.

(d) vel Spir. Vener. Zwelfer.

Magi-

Magisterium Coralliorum : Processus secundus.

L E M O R T.

℞. Fragment. Corallior. rubr. (ʒj.)

His superfunde Acet. destillat. (ʒxx.) ad supereminetiam aliquot digitorum. Digerantur simul (per xxiv. hor.) donec Corallium ferè dissolutum sit, vel, ubi dissolutio cessat, (quod ex cessatione motûs deprehendetur) Liqueor supernatans filtretur, & in duas partes dividatur. Ex primâ parte (evaporando solutionem claram in patina plana, super aquam ferventem positâ, ad siccitatem usque) fit *Magisterium solubile* (candidissimum sub forma pulveris ad fundum subsidens, in vitro opt. clauso reservandum: alteri solutionis parti adfunde ol. vitriol. opt. rect. q. s., sic in pulvisculum albissimum & tenuissimum Corallia propria gravitate ad fundum decidunt à supernatante liquore per decantationem separandum, & repetitis aquæ recentis affusionibus, donec aqua manet insipida, edulcorandum, & super cretam exiccandum, unde *Magisterium Coralliorum* per præcipitationem).

Vires. *Mordax est Magisterium solubile, si per se gustetur, à particulis acidis Aceti conglomeratis, & interrestribus illis retentis. Detergit, incidit; quòd cardiacum sit, ego nunquam experiri potui.*

Magisterium non solubile adstringit: (diureticum & cardiacum est) diarrhææ, & cæteris alvi, uteri, & marium fluxibus succurrit, seminis profluvium tollit.

Dof. a (gt. v.) ʒβ. ad (ʒβ.) ʒj.

C A P. CXXVIII.

Coralliorum Tinctura.

M A R G R A V I U S.

℞. Corallor. rubr. ʒj.

Ei affunde

Spir. Nitr. dulc. rect. & opt. cohobat. ʒiv.

Inde phiolæ vitreæ oblongæ, & digere per d. & noct. xiv.
Sic menstruum tingetur aureo colore, quod à facibus
relicti

relictis decanta aliquoties, ut limpidissimum evadat. Tum destilla ex retorta vitrea leni igne ad siccitatem usque, & relinquetur in fundo retortæ pulvis ruber, cui affunde Alcohol Vini optimi s. q. Digere per noct. Tum decanta Tincturam rubicundam, & serva usui. Hæc enim est Tinctura Coralliorum.

Vires Est cardiaca, depurans massam sanguineam, eamque à corruptione præservans. Plerisque Chymicis in magno usu est, præcipue in sanitatis conservandæ negotio.

CAP. CXXIX.

Cornachini, sive Comitæ de Warwicke pulvis polychrestus.

I D E M.

℞. Antimon. diaph. gr. xvj.
Scammon. sulphurat. gr. xij.
Cremor. Tartar. gr. vj.

Misceantur omnia accuratissimè in mortario vitreo, fiatque pulvis subtilissimus pro unâ dosi.

Vires. Reserat obstructions internas, ciet sudorem, movet alvum, & sæpe etiam vomitum; hinc febribus, & plerisque morbis chronicis, medetur. Plura videantur apud ipsum Cornachinum in libello de methodo hujus pulveris conscripto.

Vide Cap. 33.

CAP. CXXX.

Corn. Cerv. Fumigatio (seu Calcinatio Philosophica.)

Fumigatio est Calcinatio Cornuum Animalium & vegetalium per fumen. v. g.

I D E M.

℞. Cornu Cervi crudi frust. j. vel ij.

Suspende illud cum filo, & ligno transverso, quod imponatur capitello (dum destillantur spir. vin. rect. vel aquæ simplices herbarum.) Relinque, quamdiu destillatio durat, & intra d. & noct. Cornu Cervi fiet molle (friabile), ita ut cultro cortex abscindi possit, fiatque Cornu Cervi albissimum, & ita molle, ut (in mortario) possit in pulverem redigi, qui vulgò à Pharmacopolis cum aqua
L aliquo

aliquâ (infusion. tragacanth.) humectatus redigitur in trochiscos, diciturque *Cornu Cervi philosophicè præparatum.* (vel sine ustione calcinatum).

Vires. (*Easdem habet cum magisterio*) Putatur esse alexipharmacum (cardiacum & diaphoreticum), & vulgò frequentis usus est, (in febribus malignis & peste) sed revera est caput mortuum (spir. & ol. maxima ex parte privatum) *Cornu Cervi.* Præstat substituere in ejus locum rasuram *Cornu Cervi crudam.*

Dos. à ℥ss. ad ℥j.

C A P. C X X X I.

Cornu Cervi Oleum, Sp. & Sal volatile.

L E M O R T.

℞. *Cornu Cervi raspati* q. v.

Indatur retortæ terræ, vel vitreæ, & destilletur igne aperto (vel ex arena), sensim augendo ignem, donec Oleum (rubrum), & Sal Volatile, adscendere incipiat. Eundem ignis gradum continua, donec recipiens clarescat. Recipiens tunc abstrahere, & liquorem tunc effunde. Liquor rectificetur simul cum sale volatili per cucurbitam vitream, cum alembico, lentissimo gradu ignis, adeò, ut alembicus non clarescat, & Sal adscendat nivei coloris in alembico. Dein auge ignem, & prodibit Spir. cum Oleo. Omnia seorsim excipiantur. Spiritui egresso supernabit Oleum, subsequente postea Oleo crasso fœtido.

Vires. *Sal volatile penetrantissimum* (& alexipharmacum) est, & summum diaphoreticum in peste, variolis (scorbuto), arthritide vaga, paralyfi, apoplexia, ictero (aperit, attenuat, urinas movet).

Dos. à gr. iij. ad ℥. j.

Nota. Hoc Sal volatile ferè nunquam asservari poterit, quin fugam tentet (e). Sequenti igitur modo procedendum,

(e) & flavedinem contrahat, quæ ab oleo, post rectificationem soli vol. adhærente, dependet. Ut igitur albissimum servari queat, sal, cum spir. vin. rectific. sublimari debet, qui imbibit omne oleum, & sal albissimum relinquit. Variæ insuper dantur circa hujus salis præparationem enchyreses, quæ, ne in nimium protraherentur notæ, omittuntur.

cedendum, ut conservari queat :

℞. Spir. C C. ℥. i.

Sal. volat. ℥. ℞.

Misce optimè invicem, & reponantur. Sic temporis tractu chrystallizabitur Sal in chrystallos nitrum referentes, qui in liquore asservari poterunt.

Vires. *Sp. easdem cum Sale volat. possidet, at debiliores. Pro vermibus commendatur, ut & passionibus hysteriis.*

Dos. à ℥. ℞. ad ʒ. j.

Oleum ingrati valdè est saporis, unde minùs in usum venit. Externe verò doloribus podagricis, & arthriticis, illitum prodest. Easdem etiam vires cum Sale volatili obtinet.

Dos. (interne scil.) est à gutt. ij. ad xij.

Processus secundus.

M A R G R A V I U S .

℞. Cornu Cervi crudi, apud fabrum ferrarium super incude malleo in minima frustra conquassati, ℞. ℞. aut q. f.

Repleatur eo retorta terrea, instituaturque destillatio in igne aperto, observando ignis gradus, & prodibit cum primo gradu phlegma, cum secundo Oleum, cum tertio Sal volatile. Continuetur destillatio per hor. v. aut vj., donec nil ampliùs prodeat, & habebitur in recipiente massa ex phlegmate, oleo, & sale volatili conflata. Magna quoque pars salis volatilis sub formâ nivis adhærebit lateribus recipientis, quod debet esse amplum, & maximè quadrans ad collum retortæ. Oleum crassum separatur à phlegmate, & sale vol., solvendo totam massam aquâ purâ, filtrandoque per chartam. Sic sal vol. & phlegma transibunt per chartam: oleum verò crassum in charta manebit, unde effundi in peculiare vitrum debet. Aquam verò, sive phlegma, cum sale vol. solent cohobare supra particulâ unâ vel alterâ capitis mortui, quamdiu acre prodit. Sic habebitur Sal vol. cum siccum, tum liquidum, purum, & à fœtore, & colore rubro, liberatum, diciturque vulgò *Sp. Cornu Cervi rectificatus*, ut & *Sal vol. Cornu Cervi*.

Oleum solent Chymici digerere cum Alcohol Vini, tum filtrant per chartam, aut etiam linteum, & spiritum Vini ex parte etiam abstrahunt, vocantque *Balsamum Cornu Cervi*, aut etiam *Oleum Cornu Cervi rectificatum*.

Vires. Sp. sive Sal vol. ut & Oleum, vim habent diaphoreticam, sive sudorificam, unde usus habent in febris malignis, peste, morbis uteri, & melancholicis.

Dos. Sal. volat. sive Spiritus, est ℥. ℥.

Olei gutt. v. aut vj. plerumque cum aliis sudorificis.

C A P. CXXXII.

Preparatio Spiritus, Olei, & Sal. vol. Cornuum.

M A E T S I U S.

℞. Rasuræ Cornu Cervi q. p.

Eâ retortam vitream repleto ad collum usque. Fiat destillatio ex arena, successivè ignem augendo ad quartum usque gradum. Ita enim primò observabis Spiritum destillantem: postmodum Oleum flavum, &, quod subsequitur, Oleum rubicundo-nigrum, unâ cum Sale volatili, undiquaque lateribus colli recipientis adhærente. Spiritum ab oleo suo foetido per chartam emporeticam madidam separa, & arctè in vase suo occlude. Oleum foetidum, si placeat, super salem tostum rectifica, quousque clarum evadat, & limpidum. Salem verò volatilem, oleo suo foetido inquinatum, hâc methodo depura:

℞. Sal. volat., Oleo suo foetido inquinati, part. j.

Cinerum Ossium calcinator. part. iv.

Exactè inter sese terantur, donec Ossa Oleum foetidum in sese combiberint, & massa arida evadat, quam phiolæ sublimatoriæ submitte, & lenissimo igne ex cineribus instituat sublimatio. Ita enim ascendet in superiorem sublimatorij partem Sal volatile, candidum instar nivis, oleo suo foetido liberatum. Hunc salem ab aère cautè defende, arctè ipsum sigillando, vel conjiciendo in proprium spiritum.

Vires. Sp. & Sal volatile egregium præbent medicamentum, præsertim in omnibus morbis per sudorem curabilibus.

bus. Penetrantissima sunt medicamenta in obstructionibus mensium, in affectibus reliquis uterinis. Exhibentur in epilepsia, apoplexia, paralyti, lethargo, aliisque nervorum obstructionibus. Antidotum insuper est in morbis malignis, febribus pestilentialibus, in morsu animalium venenatorum, quorum fermenta enecat potenter, & per sudores expellit, si cum cardiacis, ut artis est, misceatur.

Dos. est à gr. vj. ad xij. vel ℥j. in convenienti vehiculo exhibitâ.

Oleum rectificatum, ut dictum supra, & ab empyreumate suo liberatum, misceatur cum unguentis, utpote Martiato, de Arthanitâ, vel similibus, & exterius applicatur in tumoribus duris, & frigidis emolliendis, & discutientis, in glandulis induratis, si inflammatio non adsit.

Nota, quod depuratio hæc Salis vol. Cornu Cervi per ossa calcinata, ut & spiritus, & olei, fit generalis regula in omnibus cornibus, reliquisque animalium partibus.

CAP. CXXXIII.

Cornu Cervi ustum.

I D E M.

℞. Caput mortuum Cornu Cervi, in destillatione spiritus relictum.

Impone in ignem apertum, & relinque per hor. j. vel ij., donec albissimum evadat, quod signum est perfectæ calcinationis.

Ufus. Temperat humorum acrimoniam acidam, siccatur, & adstringit, unde febribus, torminibus, aliisque morbis, ab acido oriundis, feliciter medetur; concentrat enim acidum instar oculorum cancri, aut coralliorum. Vulgò adhibetur contra lumbricos puerorum, simpliciter imponendo Cornu Cervi ustum potui illorum. Simples homines etiam credunt, huic inesse vim alexipharmacam, unde passim pro alexipharmaco scriptum legitur.

Dos. à ℥. ꝑ. ad ʒ. ꝑ.

C A P . C X X X I V .

Cornu Cervi Gelatina.

M A R G R A V I U S .

℞. Rasur. Cornu Cervi crud. ℥j.

Aq. pur. ℥x.

Coq. ad remanentiam tertiæ, vel quartæ, partis. Cola per linteum. Colaturam repone in cellam, & aqua hæc refrigerata abibit in Gelatinam, id est, in consistentiam glutinosam, qualis vulgò *Galreda* à Medicis dicitur. Nomen *Galreda* habetis in Schrodero.

Usus. *Dicitur habere vim alexipharmacam, unde in febribus malignis, & peste, crebrò adhibetur.*

Dof. ℥. j. vel ij.

C A P . C X X X V .

Magisterium Cornu Cervi.

I D E M .

℞. Rasur. Cornu Cervi. ℥. β.

Inde parvæ cucurbitæ, & madefac spiritu Nitri rectificato. Tum affunde

Sp. Aceti ℥. iij.

Repone in digestionem per noct. Solutionem filtra calidè per chartam. Colaturæ instilla ol. Tart. per deliq. Repone, ut Magisterium petat fundum. Tum edulcora aliquoties aquâ pluvîâ, sicca, & serva usui.

Vires. *Habetur pro sudorifico, & alexipharmaco, instar Cornu Cervi crudi. Pro capite mortuo habetur à Zwelfero, qui putat legitimis viribus esse spoliatum, unde in hujus locum mavult substituere ipsam rasuram Cornu Cervi crudi.*

Dof. est. ℥. β.

C A P . C X X X V I .

Corrosivum minus Paracelsi.

M A E T S I U S .

℞. Albumin. Ovorum ad duritiem coctorum q. p. Destillentur ex B. M. ad siccitatem usque. Aquam hanc

septies

septies cohobato super testas ovorum, ad albedinem exiccata absque adustione.

Ufus hujus aquæ est, ut cum eâ Mercurius figatur in pulverem rubicundum:

℞. Mercurij. ℥. j.

Corrosivi hujus. ℥. v.

Destillentur simul ad siccitatem per retortam, illamque operationem tamdiu repetito, continuò novam portionem corrosivi affundendo, quousque Mercurius fixatus sit in pulverem rubicundum, Paracelso *Mercurius Laxus* dictum. De quo vide Authoris Chirurgiam magnam, lib. de Lue Venerea, sub medicamentis ex Mercurio petitis.

C A P. CXXXVII.

Cosmetici, tam Albi, quàm Rubri Preparatio.

I D E M.

℞. Marcasit. argent. q. p.

Huic adfunde. (f)

Aq. fort. generos. q. s. ad solutionem (g) Marcasit. Solutionem à fæcibus, si quæ sint, decanta, & cum aq. frigida (h) præcipita. Pulverem summâ cautelâ edulcora, ut corrosivum, quantum fieri potest, per repetitas edulcorationes auferatur.

Nota, quòd pulvis debeat inter chartas implicatas exiccari.

Ufus. ℞. Hujus pulveris part. iij.

Ung. pomacei, vel rosacei p. ij.

f. unguent. quo cutis illinatur ad albedinem conciliandâ.

Rubri.

I D E M.

℞. Sanguinis Draconis, si obtineri queat, in guttis, secus, vulgaris, q. p.

L 4

Coq.

(f) in viro capaci per vices.

(g) quæ cum summa effervescentiâ absolvitur.

(h) puteali per coctionem & subsidentiam clarificata, inde levissimus pulvis obtinetur: muria autem salis comm. majori quantitate præcipitatur pulvis idem albissimus, verum præcedenti crassior.

Coq. cum lixivio, donec lixivium intense rubescat. (Nota, quòd hoc etiam obtineri queat ex ligno Brasiliensi, vel fantalo rubro.) Hoc lixivium filtra per pannum, vel leniter, sine perturbatione fœcum, decanta, eique affunde solutionem Aluminis. Ita enim præcipitabitur ad fundum materia instar pultis, quam benè edulcora à suis salibus.

C A P. CXXXVIII.

Croci Tinctura.

M A R G R A V I U S.

℞. Croci opt., id est, Britannici, aut Austriaci, aut Gallici, adhuc integri. ℥. ʒ.

Et in phiolâ oblongâ affunde
Spir. Vin. rect. (i) ℥. vj.

Digere per d., & noct. viij. Cola per pannum. Colaturam ferva usui. Capiti mortuo iterum affunde aliquid Sp. Vin. rect. toties, donec menstruum non ampliùs tingatur. Tum colaturas conjunge, & ferva usui.

Vires. *Est stomachica, cardiaca, sudorifera, alexipharmaca, &c.*

Dof. gutt. iv. aut vj.

Processus secundus.

L E M O R T.

V *Ide Pharmacopœam Londinens.* Ergo illo modo, quo ibi præscribitur, poterit parari. Sed ego soleo primò Crocum humectare oleo tartari per deliquium, Deinde cum spir. Vini extraho.

C A P. CXXXIX.

Croci Extractum.

M A R G R A V I U S.

℞. Tincturam Croci superiùs elaboratam.

Destilla

(i) potius non rect.; aquoso enim menstruo optimè extrahitur è croco Tinctura, quæ etiam evaporari potest ad formam extracti,

Destilla hanc ex vitrea sive retorta, sive cucurbita, leni igne, ad consistentiam picis liquidioris, dando operam sedulam, ne comburatur. Unde præstat destillare ad quartæ partis remanentiam, aut infrà dimidium tantum. Sic recuperabitur sp. Vini rect., sive menstruum, quod poterit inservire alteri operationi.

Quod verò relinquitur, effundatur in patellam vitream, & supra arena lenissimo calore sensim evaporetur ad consistentiam pilularum, sive picis crassioris. Hoc enim dicitur Extractum Croci, quod in pixidula stannea, aut terrea alba, servari in loco humido debet.

Vires. *Easdem habet cum tinctura. Est sudorificum, alexipharmacum, cardiacum, hystericum.*

Dos. à gr. iv. ad gr. x.

C A P. CXL.

Cucumeres Modus Condiendi.

L E M O R T.

℞. Aceti Vin. acerrim. pint. j.

Sp. Salis. ℥. j.

Salis commun. ℥. ij.

Misce, & cucumeribus (immaturis scil. minoribus) superfunde, & nunquam corrumpentur.

Vide processum sub titulo Nitrum Nitratum.

C A P. CXLI.

Cyani Syrupus florum, & Iulapium.

I D E M.

℞. Florum Cyani q. v.

Et, quia cœruleus color, qui cautè in hoc Syrupo servandus est, consistit in particulis maximè volatilibus, aqua erit primò coquenda (videlicet aqua destillata aliqua, vel pluvialis, & floribus superfundatur, cujus quantitas talis esse debet, ut in ea flores optimè immergi possint: ac aqua infundenda non nimis calida sit. Remaneat in infusione per hor. iij. vel iv., dein colentur, & exprimantur. In expresso succo dissolve Sacchari q. s. ad consistentiam Syrupi,

℥ s

Vires.

Vires. Egregiè sanguinem exastuantem refrigerat, & effluuium bilis sedat. Convenit in febribus putridis, ardentibus, & pestilentialibus. Etiam Julapia exinde præparantur, v. g.

℞. Flor. Cyani. ℥. j.

Aq. alicujus stillat. appropriat. calide. pint. j.

Extrahatur tinctura. Tinctæ aquæ adde

Aq. Cinnamom. ℥. j.

Iuleb. rosat. ℥. j. ꝑ.

Sp. Sulphur. ad gratam aciditatem. f. Julapium gratissimum in omni calore, & effervescentiâ sanguinis.

C A P. CXLII.

Cyprini Pulveris Præparatio.

MAETS IUS.

℞. Musc. quercini q. v.

Hunc à terrestribus suis partibus benè lava, idque ultimâ vice cum aquâ rosarum. Postmodùm in umbra exicca. Pulveriza, & per angustissimum cribrum trajice:

℞. Hujus pulveris. ℥. j.

Mosc. ꝑ. iij.

Zibethi. ꝑ. ij.

Ambreæ grys. ꝑ. ij., vel, quantum visum fuerit.

M. f. pulvis.

Alio modo.

℞. Hujus pulveris. q. p.

Huic admisce

Oleorum aromaticorum, v. g. Ligni Rhodij, Cinnamomi. q. f.

C A P. CXLIII.

Diascordium Sylvij.

LE MORT.

℞. Rad. Gentian. ℥. ꝑ.

Angelic. ℥. ij.

Fol.

Fol. Scord. Card. ben.

Dictamn. Cretic. ana ʒ. ʒ.

Croc, opt. ʒ. ij.

Acaciæ veræ. ʒ. j. ʒ.

Concisis, & crassè contusis, superfundatur sp. Vini recti, ad supereminentiam aliquot digitorum. Stent in calore leni per hor. xxiv., donec spir. Vini optimè tinctus sit. Tincturam effunde, aliumque spiritum Vini fœcibus affunde, donec tincturam ampliùs dare negent. Tincturas omnes confunde, & spir. Vini, mediante aquâ communi, præcipita. Sic lactescit solutio. Præcipitatum spiritum evapora, vel destilla in B. M., vel in arena, donec spir. prolectus sit. Reliquum evapora igne aperto ad consistentiam usque extracti liquidioris. Dein adde extractum Opij, mediante aceto stillatio factum. Hisce ad consistentiam reductis, & ab igne remotis, immisce pulveres sequentes:

ʒ. Rad. Imperator. ʒ. j.

Cassiæ lignæ

Cinnamom. opt. ana ʒ. ʒ.

Nucis Moscat. ʒ. iij.

Bol. Arm. seorsim tritæ, & lævigat. ʒ. j. ʒ.

Hisce cum extracto mixtis adde Gum. Arabicum in aq. fœnicul. solutum, &, ubi consistentia paulò solidior est, adde aquæ, sive spir. abstracti, vel, loco ejus, aquæ vitæ Matthioli (in qua Ol. Cinnamom. gutt. ij. Ol. Nucis Moscat. gutt. iv. dissolutæ sint) q. s.

C A P. CXLIV.

Ex Ebone (k) ad Icterus Remedium præstantissimum.

I D E M.

EBur vermes necat, egregium est remedium ad Icterus seq. modo:

ʒ. Pulveris rasuræ Eboris. ʒ. j.

Rhabarbari. ʒ. j.

Sp. Nitri gutt. vj. vel viij.

Misco,

(k) omnia hinc parari possunt, quæ ex Corn. Cerv., ut sal. sp. ol. & c.

Misce, & propinetur binis vicibus, matutinâ, & vespertinâ horâ, continuando per d. iij. vel iv., & sine dubio Icterus cessabit.

CAP. CXLV.

Notitia generalis Electuaria præparandi.

I D E M.

Pro Electuariis, in quibus pulpæ ingrediuntur, semper primò pulpa cum saccharo coquitur ad consistentiam debitam: Deinde, tepentibus ferè omnibus, id est, ferè frigefactis, admiscentur pulveres, vel olea, & gummata soluta. Quicquid suscipit pulveres, semper tepere debet, aliàs substantia aromatica avolat. Resinæ verò, & gummata calida admixta, in unum conglobarentur, & nunquam probè admiscerentur.

Ubicunque ingrediuntur semina frigida, convenit ex iis conficere emulsionem subigendo cum aquâ calidâ, & deinde pulveres admiscere, v.g. *Diaprunum solutivum*, *cujus processum vide sub hoc titulo.*

CAP. CXLVI.

Electuarium Febrifugum.

LE MORT.

℞. Rasur. Lign. Colubrin. ʒ. j.

Corallior. præparat.

Sal. Ammon. ana ʒ. j. ʒ.

Extract. cort. Tamarisc.

Fraxin. ana ʒ. j.

Card. ben. ʒ. ij.

Ol. Gariophyllor.

Cort. Arantior. ana gutt. x.

Mellis albi. ʒ. ij. M. f. Electuarium.

Dos. ʒ. j. ad ʒ. ij. horâ unâ antè paroxysmum, in febribus tertianis, & cottidianis.

CAP. CXLVII.

Electuarium Cardiacum.

I D E M.

Fiat Spir. Cardiacus seq. modo:℞. Flor. Gariophyllor. m. vj.
Rosar. pallid. m. iij.

Benzoës

Styracis Calamit. ana ℥. j.

Irid. Florent. ℥. j. β.

Cort. Citr. ℥. j.

Zibet.

Mosch. ana gr. ℥ij.

Sp. Vin. q. f. humectandis speciebus.

Macerentur simul per iv. dies, dein destillentur per B.M.

℞. Hujus Spir. ℥. j.

Julap. Rosat. ℥. iij.

Cinnamom. acut. ℥. iij.

Ambræ grys. gr. ij. M.f. Electuarium liquidum.

CAP. CXLVIII.

Electuarium Purgans extractum.

I D E M.

℞. Prunor. ℥. ij.

Tamarindor. ℥. β.

Coq. simul in f. q. aquæ comm. Dein imminuantur cum cochleari, vel pistillo ligneo, & denuò coquantur. Decoctum hoc clarum inspissetur ad consistentiam Extracti.

℞. Rhabarb.

Agaric:

Fol. Sennæ. ana ℥. iv.

Superfundatur his aqua fervens, & extrahatur maceratione tinctura, quam denuò evapora, & aquam recentem facibus superfunde, donec tincturam amplius dare neget. Tincturas omnes evapora.

℞. Scammon. ℥. ij.

Sp. Vin. vulgar. ℥. xij.

Aq.

Aq. commun. ℥. vj.

Sal. Tartar. ℥. ij.

Misceantur simul, & digerantur, donec omnem tincturam liquor assumpserit. Spir. Vini à tinctura abstrahe. Postea ulterius tincturam ad extracti formam inspissa. Spir. Vini abstractus super carminativa optimè rectificetur.

℞. Extractum Prunorum, Extractum Rhabarbari &c.

Misceto simul: Dein adde Scammonij extractum. Ultimò adde q. f. Spir. Vini superioris. M. f. Electuarium

Nota. 1. In extractione Scammonij Sal Tartari additur ad impediendam præcipationem, ne resina ejusdem fundum petat.

2. Omnes hæc mixturas debere fieri super B. M. calorem, & diutissimè debere moveri, ut partes optimè uniantur.

CAP. CXLIX.

Electuarium Panchymagogum nostrum.

I D E M.

℞. Agaric. ℥. iv.

Polypod. quercin. ℥. vj.

Fol. Sennæ.

Rhabarb.

Hermodactyl.

Jalapp. ana ℥. ij.

Hellebor. nigr. ℥. j.

Cort. Fraxin.

Sambuc.

Germinum ejusdem. ana ℥. iij.

Sal. Tartar. ℥. β.

Vini Gallic.

Aq. pluv. ana pint. ij.

Calesiant aq. & Vin. Deinde calidè superfundantur speciebus prædictis contusis, & relinquuntur in maceratione per hor. xxiv. Dein effunde liquorem. Dein affunde liquorem recentem fæcibus restantibus, hanc operationem tandiu repetendo, donec tincturam amplius dare neget.

Tincturas

Tincturas omnes simul junctas misce cum Sacch. & Mellis opt. ana ℥. ℥. Coq. simul ad consistentiam Electuarij, cui adde.

Ol. Anisi. gutt. xij.

Cort. Arantior. gutt. viij.

Cinnamom. gutt. vj. M. f. Electuarium.

Dof. à ʒ. ℥. ad ʒ. ij.

C A P. C L.

Electuarium Purgans lenissimum, & suavissimum, tam in operatione, quàm in gustu.

I D E M.

℞. Agaric.

Fol. Sennæ. ana ʒ. iv.

Scammon. ʒ. vj.

Rosar. pallidar. ʒ. ij.

Exprimatur succus è floribus rosarum, & cum hoc succo, additâ f. q. aquæ, extrahantur species. Extractos liquores evapora cum

Sacch. ℥. j.

Pulp. Cassiæ

Tamarindor. ana ʒ. iv. ad consistentiam usque Electuarij, cui adde

Ol. Vitriol. q. s. ad grat.

Ol. Cinnamom. gutt. vj. M. f. Electuarium.

C A P. C L I.

Electuarium Catholicon.

I D E M.

Vide Pharmacop. Lond.

℞. Rad. Polypod.

Sem. Fœnicul.

Contundantur grosso modo. Coq. in f. q. aq. comm. In colatura dissolve primò pulpas Tamarindorum, & Cassiæ, vel simul misceantur cum saccharo, & decocto, & percoquantur ad consistentiam Electuarij mollioris: Dein, refrigeratis ferè omnibus, addantur pulveres, sub finem addendo

Ol.

Ol. Anisi,

Fœnicul. ana gutt. vj. M. f. Electuarium, optimè contundendum cum pistillo ligneo, donec in æqualem massam abierit compositum.

Nota benè. Ut scias, quando habeat consistentiam Electuarij mollioris, vel syrupi crassioris, guttas aliquot effunde in cochlear. Si, inclinato cochleari, non diffuat, consistentiam habet bonam ad excipiendos pulveres idoneam.

Electuaria purgantia debent esse consistentiæ liquidioris purgant. elect. & antidoti.

C A P. C L I I.

Elixir proprietatis Paracelsi cum acido.

M A R G R A V I U S.

℞. Aloës Socotrin.

Myrrh.

Croc. Britann. ana ℥. β.

Myrrha, & Aloë, terantur subtilissimè. Crocus verò relinquatur integer. Superfundatur in vitro oblongo Alcohol Vin ℥. x., instituaturque digestio per d. & n. viij. Tum adde sp. Sulph. p. camp. ℥. β. Digere adhuc per septimanas iij. Tum leniter decanta tincturam nigram, & fœcibus reaffunde novum Alcohol Vini q. s. Digere iterum per d. & n. viij. Tum decanta tincturam, & conjunge cum priori, & post quietem aliquot dierum, iterum decanta à fœcibus, quas fortè deposuerit ad fundum, & habebis liquorem nigrum, qui nil ampliùs deponet fœcum, estque ipsum Elixirium (Alexitericum) Proprietatis dictum.

Vires. *Medicamentum est universale, evacuans, alterans, roborans. Calefacit, & siccatur (corroboratur) ventriculum (& cor) pellit menses, & urinam, subducit alvum, movet sudorem, (a putredine præservat) est anodynum. Convenit omnibus morbis, omni sexui, & ætati. (Specificum est in tertiana, quam radicitus tollit.)*

Dos. est ad alterandum, & corroborandum gutt. vj. semel, atque iterum, in die: Ad justam verò evacuationem requiruntur ℥. ij.

Pro-

Processus secundus.

LE MORTIUS.

℞. Alcohol Vin. q. f.

Aloës,

Myrrhæ,

Croc. ana ʒ. ij.

Ol. Sulph. p. camp. (vel O. Vitriol. rect.)

Aloë, & Myrrha primò pulverizentur grosso modo. Crocus infundatur spir. Vini, & benè humectetur. Dein gummata addantur; & post humectationem decentem Ol. Sulph. superfundatur ad supereminentiam dig. j.

Digeratur per diem: Dein clarum à fæcibus separetur. Fæcibus superfunde spir. Vin. rectificatiss. ad supereminentiam dig. iij. vel iiij.

Digerantur simul per dies ij., donec sp. rubicundissimam tincturam assumpserit. Spir. tinctum effunde, & cum præcedenti tincturâ misce.

Digerantur denuò simul per d. ij. vel iij., donec optimè mixta sint. Dein usui fervetur.

Nota I. Optimè cavendum est, ne sp. Sulph. immediatè gummi superfundatur, quia in pulverem adustum indissolubilem abirent.

Eodem modo Elixir magis diaphoreticum confici potest, si gummata primò cum oleo Tartari humectentur, dein cum sp. Vini extrahantur.

Vires. *Præservatorium egregium existit omnium corporum animalium à corruptione, & putridis humoribus noxijs illa conservans; unde Elixir ad vitam longam ab Authore Paracelso dicitur, adeò ut ad ultimas usque ætates perveniri possit ejus usu continuato. Febribus medetur ardentibus, & putridis, pestilentialibus, ut & cachexiæ, hydropi, vermibus (venenis, stomachi imbecillitatibus) ictero &c. vertigini etiam.*

Dos. à gutt. iij. ad xx. in præservatione: imò ad ʒ. ij. in curatione aliquando adhiberi potest (in vino aut cerevisia.)

• *Elixir Propriet. sine acido.*

I D E M .

℞. Specierum superior. q. v.

Hisce superfunde sp. Vini, super sale alcali rect. sine distillatione ad supereminentiam aliquot. dig. Digerantur, quò diutiùs, eò meliùs. Tinctura filtretur, vel per subfidentiam clarificetur, & usui reponatur.

Vires. *Elixir sine acido circulationem sanguinis promovet, sudores movet, venenis resistit, icterum curat, vermes pellit, in peste, febribus malignis, obstructionibus, summi est usus, præsertim; si cum tertiâ parte Salis volatilis oleosi, vel sp. sal. Ammon. extrahatur tinctura.*

Dof. à gutt. v. ad ʒ. j.

Processus secundus.

℞. Croci.

Myrrhæ.

Aloës ana q. p.

Conterenda conterantur, & conscindenda conscindantur. Hisce inter sese mixtis affunde Salis Tartari, in cellâ resoluti q. s. ad sufficientem irrorationem, ut massam referat ad pultis crassitiem. Digerantur simul in B. M. tepido per xxiv. hor. Affunde massæ tuæ fermentatæ Alcohol Vini ad eminentiam iij. vel iv, digit. transvers. Stent in digestionem, ut supra, quandoque phiolam agitando: Ita enim imprægnabitur Alcohol Vini subtiliori, & tenuiori sulphure, & sale volatili prædictarum specierum, & intensè instar sanguinis rubescet, quem à fæcibus leniter decanta.

Hanc tincturam si quis magis elaboratam velit, circumlet in pellicano per dies xiv.

Vires. *Elixir hoc, ita dextrè elaboratum, stomachicum, & cardiacum, est nobile, balsamum nostri sanguinis egregiè conservans, vel restituens. Exhibetur in obstructionibus mensium, in passionibus hypochondriacis, in pallore virgineo, in scorbuto, præsertim ex acris, & austero*

austero fermento oriundo. Exhibetur insuper in febribus malignis, peste.

Dof. à gutt. xij. ad gutt. xxx. in vino, alijsque vehiculis convenientibus.

Nota, quòd, si Elixir hoc nobilitetur cum pauxillo Salis volatilis oleosi, potentiùs, & citiùs operetur, ut:

℞. Elixir. præcedentis Paracelsi, ut supra, parat. ℥. j.

Sal. vol. oleosi. ℥. j. β. vel ℥. ij.

Digerantur simul per xxiv. hor. lenissimâ digestionem, quibus absolutis, Sal volatile sese arctiùs conjunget, permiscebitque oleosis, & balsamicis Elixiribus partibus.

Dof. à gutt. viij. ad xx.

Nota. Quòd hæc methodus extrahendi tincturam ex Croco, Myrrhâ, & Aloë, sit universalis in omnibus illis, quæ sunt ejusdem naturæ, id est, salinæ, & sulphuræ volatilis: Qualia sunt omnia illa, quæ nos vocamus cardiaca, cephalica, stomachica, splenica, & in genere calida. Sive enim sint flores, sive cortices, sive ligna, sive fructus, sive folia, eodem modo eorum partes sulphuræ, & volatiles, arte Chymicâ, mediante scilicet fermentatione, cum sale alcalico extrahuntur. Illis enim in pulverem tenuem contritis, vel conscissis, prout fert conditio, affunditur alcali Tartari, ut supra. Post digestionem commiscentur cum Alcohol Vini, ut supra, quod illorum nobiliores partes, mediante digestionem, extrahit, quod erat faciendum.

C A P. CLIV.

Elixir Vita.

M A E T S I U S.

℞. Rosar. recent. sale condit. ℥. j.

Spir. Vin. opt. ℥. ij. β.

Stent in digestionem simul per d. & noct. ij., & lenissimo igne instituaturn destillatio. In rostro autem alembici collocato

Ambrae grys ℥. β.

Mosch. orient. ℥. β.

In recipiente verò reponito

Lign. Aloës opt.

Flaved. cort. Arantior. ana ℥.β.

Cort. Limon. ℥.j.β.

His adde: Ol. Cinnamom. veri. ℥.j.β.

Digerantur simul per dies ij. vel iij., ita paratum habebis hoc Elixir cardiacum maximarum virium, antidotum egregium in morbis ex frigore oriundis. Quòd si saporì etiam grato consulere volueris, edulcora hoc Elixir cum syrupo flavedin. cortic. limonum.

Dos. à ℥.j. ad ℥.j. in haustu vini.

C A P. C L V.

Elixir Anodynum.

L E M O R T I U S.

℞. Spiritum Vini sequenti modo rect.

℞. Vitriol. lento modo ad albedin. calcinat., vel in sole, vel in furno ℥.j.

Nucis moscat.

Croc. ana ℥.ij.

Camphor. ℥.iv.

Superfundantur ijs

Sp. Vin. opt. ℥.v.

Digerantur simul per dies iij. vel iv., dein destillentur ad medias. Fæces evaporentur leni igne ad siccitatem, & sp. destillatus fæcibus denuò superfundatur. Destilletur, ut ante, donec pinta circiter supersit.

℞. Opij præparat. cum aq. destillatâ, & ad consistent. extracti evaporati. ℥.j.

Croc. opt. ℥.β.

Nucis mosc.

Lign. Aloës

Cinnamom. ana ℥.vj.

Camphor. ℥.ij.

Santal. citrin. ℥.j. M.

& digerantur simul, quò diutiùs, eò melius, ad minimum per ij. dies.

Nota

Nota benè. Cum spir. Vini vulgari rect. super sale alcali sine destillatione, idem fieri potest.

Vires. *Anodynum est, & dolores quoscunque mitigans, somnum leniter inducit, hilares reddit, in febribus, & morbis acutis optimè conveniens. Insuper effervescentiam sanguinis nimiam sedat, si cum Vitriolo factum sit, ut superius. Si verò cum sale alcali, simul etiam menses movet, aperit, & sudores movet. Plerumque etiam permiscetur sudoriferis. Sic sudorifera multò melius, & faciliùs operationes suas efficiunt.*

Dos. à gutt. ij. ad xx. imò ad ʒ. ʒ.

C A P. CLVI.

Elixir Menstruale, seu Uterinum.

I D E M.

℞. Herb. Rorismarin.

Rutæ

Sabinæ ana m. ij.

Lavendul.

Majoran.

Pulegij

Matricar. ana m. j.

Rad. Cyperi rot.

Levistic. ana ʒ. ʒ.

Lign. Sassafras

Cort. Arantior. ana ʒ. j.

Sem. Dauci.

Levistic.

Anisi. ana ʒ. vj.

Cinnamom. ʒ. ij.

Spir. Vin. Gallici pint. iv. M.

Concisa, & contusa macerentur per xxiv. hor., deinde destillentur ad medias. Spiritum prolectum misce cū ana sp. Vini Gallici recentis, & super easdem herbas rectificata, eandem operationem adhuc semel repetendo. Dein

℞. Limat. Martis. ʒ. j.

Crem. Tartar. ʒ. j. ʒ.

Aq. commun. ʒ. viij. M.

M 3

Cog.

Coq. simul, donec colore rubro liquor tinctus sit. Li-
quorem filtra, & ad consistentiam Syrupi evapora, &
usui serva. Ultimò

℞. Spir. superioris part. tertiam,
Crocii opt. ℥. ꝑ. M.

Extrahatur ejus tinctura. Secundò:

℞. Alteram tertiam part. Spiritus,
Rad. Cyperi rot. odor. ℥. j. ꝑ. M.

Extrahatur tinctura. Tertio

℞. Reliquam Spir. partem
Extracti Martis inspissat. q. f. M.

Extrahatur tinctura. Tincturas omnes confusas simul
usui serva.

Dos. à ʒ. ꝑ. ad ʒ. ij. in omnibus uteri affectibus, fœtu
pellendo, & secundinis, &c.

C A P. C L V I I .

Embryones conservandi methodus.

M A E T S I U S .

℞. Spir. Salis rect. part. j.
Alcohol Vin. part. iv.

Destillentur simul, ut artis est, in spir. Salis dulcis præ-
paratione. Huic liquori immergito Embryones: ita
enim per longum tempus à putredine præservabis.

Vid. *Cadavera condiendi methodus.*

C A P. C L V I I I .

Emplastra conficiendi ordo generalis.

L E M O R T I U S .

IN Emplastris, ubi Lithargyrium, vel aliqua alia calx
plumbi, ingreditur, id primò debet coqui cum oleis,
vel axungijs, corpus Emplastri conficientibus. Cera, &
resinæ post coctionem in ea massa dissolvuntur. Si Em-
plastrum expetatur album, necessariò aqua comm. in
f. q. in coct. debet addi, & continuò moveri. Si tamen
nigrum, vel obscurius, expetitur, tum sine aqua coctio
fit, continuò etiam agitando, donec duritiem Emplastri
assequa-

assequatur, quod explores guttulas aliquot in aquam frigidam immittendo. Ubi maximus calor Emplastri cessat, adduntur ei gummata in Terebinthinâ, vel Aceto, soluta. Aliàs si nimis calido Emplastro miscerentur, statim ebulliret, & effervescentiam maximam efficeret, non sine jactura Emplastri. Ultimò post gummata adduntur pulveres, & miscentur, donec in unam massam abcaut; tamdiu conterendo Emplastrum pistillo ligneo, donec planè æquale reddatur.

Nota benè. Ubi Emplastrum Pix ingreditur (vel unguenta etiam, aut cerota) primò liquefit cera cum oleo, & ultimò, lentissimo igne, additur Pix, & liquefiunt invicem benè agitando. Aliàs Pix in grumis subsidebit in fundo vasis. Ubi liquefacta est Pix, de igne tollitur, & dein secundùm artem, ut ante diximus, cætera admiscuntur.

*Emplastrum, & Unguenta alba conficiendi
encheiresis.*

NOta benè. Ubi Emplastrum calx plumbi ingreditur, in coctione manipulus β . vel j , pro quantitate, Salis communis additur. Unguenta verò continuâ agitatione albiora redduntur.

Processus secundus.

I D E M.

OMnia Emplastrum, quæ calces Saturni recipiunt, mediante continuâ coctione & agitatione, oleo & febis incorporari debent, & pro diverso colore, in iisdem Emplastri expetito, diversa additione mediante, præparantur.

Alba fiunt Emplastrum, ubi additione s. q. aquæ comm. cum oleo & calce simul coquantur. Optimè attendendum est, ne aqua desit, sed evaporatæ loco recens semper substituatur, ut largam semper aquæ copiam obtineat, ut in diapalmâ, diachylo cum gummis, emplastr. de minio, &c.

Seba hoc ordine semper addenda sunt: videlicet pri-

mò fluida, ut olea quæcunque expressa, simul cum calce, ad consistentiam unguenti coquantur. Secundò dein molliora crassa, ut adipēs, & axungia porcina. Tertib firma, & solida, uti sunt seba castrata puriora. Quarto fragilia, ut sunt colophonia, pix. Quintò volatilia, ut terebinthina, oleum petræ, spicæ. Hæc addenda ultimò tantùm ab igne remotis Emplastris, & ad consistentiam coctis. Sextò omnes resinæ, & gummata dissolubilia, ut sunt gummata ferulacea, quæ in aceto, gummi-resinæ, mastiche, olibanum &c. in terebinthina. Ultimò omnes pulveres, uti sunt terræ, mineralia, radices &c. Hæc postea simul miscentur, mediante concussione forti cum pistillo ligneo excalesfacto. Dein præcedente malaxatione fiant inde magdaleones.

Nigra Emplastra ubi expetuntur, fiunt additione frustuli sulphuris ad magnitudinem tantùm unius nucis moscatæ. Postquàm ad duritiem percoctum fuerit Emplastrum, injiciatur, & pistillo, aut potiùs spatulâ ferrâ agitetur, & massam nigerrimo colore tinget. Etiam absque ullâ additione aquæ coctio solo cum oleo perâcienda est, & calce.

Nota benè. Proba, vel signum erit, si irrestam vitreatam infundas aquam puram, & spatulâ in eandem aquam addas ex massa: Si in aquâ obdurescat, ut manui non adhæreat, benè est excoctum; aliàs verò non.

C A P. CLIX.

Emplastrum Manûs Dei.

I D E M.

℞. Lithargyrij auri. ℥. j.

Ærugin. ℥. β.

Ol. Olivar. ℥. ij. & ℥. ij.

Coq. simul, donec Lithargyrium, & Ærugo dissoluta sint: dein adde

Ceræ ℥. β.

Terebinth. q. s. dissolvendis sequentibus gummi-resinis:

Myrrhæ.

Myrrhæ. ʒ. j.

Aloës

Mastich.

Oliban. ana ʒ. j. β.

Sarcocoll. ʒ. ij.

Dissolvantur in B. M., ut formam acquirant unguenti cum Terebinthinâ.

℞. etiam Gum. Ammon. ʒ. j.

Galban.

Opoponacis. ana ʒ. vj.

Depurentur in aceto, & ad consistentiam unguenti reducantur.

Dein ℞. Magnetis lap. ʒ. ij.

Aristoloch. rot. ʒ. j.

Fol. Chelidon. subtilissimè pulverizator. ʒ. β.

Camphor. ʒ. ij.

Lap. Calaminar. ʒ. β. M. f. s. a. Emplastrum.

Vires. *Quæcunque ulcera & vulnere, recentia & inveterata, curat, humores acres, & erodentes sistit, mundificat, & ultera carne replet. Lupus, & Cancer eo curati fuere.*

C A P. C L X.

Emplastr. de Meliloto compositum.

I D E M.

℞. Florum Melilot. ʒ. vj. & cætera simplicia, prout in Phærmacopœa præscribuntur.

Compositio sequens est: Herbæ, radices, flores, & semina, simul compinguntur, & parum contunduntur. Dein exiccantur, & postea in pulverem tenuissimum rediguntur.

Gummata, ut storax, & bidellium, per se pulverizantur, singula scorsim. Ficus lentissimè debent exiccari per dies ij. vel iij. Ammoniacum dissolvitur in aceto, & per linteum colatur.

Sebum, resina, cera, & oleum, simul liquefiunt. Dein admiscetur gummi, ut ante præparatum cum

terebinthina: ultimò pulvis, & olea, contusione, & malaxatione; fiat.

C A P . C L X I .

Emplastrum Stomachicum ad dolores colicos, & flatulentos, pleuritim notham, & apostemata interna.

I D E M .

- ℞. Gum. Elemi,
Resin. Pini. ana ʒ. ʒ.
Ol. Terræ, & Ol. Petræ. ana ʒ. j. ʒ.
Cymin. stillatit. ʒ. j.
Caphuræ. ʒ. ij. M.

Resina, & gum. Elemi, simul lento igne liquefiant. Dein, ab igne remotis, adde ol. Terr. & ol. Petræ. Ultimò ol. Cymini, in quo Camphora dissoluta sit. Extendatur super alutâ, vel linteo, & applicetur parti affectâ.

C A P . C L X I I .

Emplastrum Cephalicum ad dolorem Capitis, & Dentium.

I D E M .

- ℞. Gum. Tacamahac.
Mastiches
Oliban. ana ʒ. j.
Gum. Elemi ʒ. ij.
Resin. Pini. ʒ. j.
Pulv. Opij. ʒ. j.
Caphur. ʒ. ij.
Ol. Terræ q. s. M. f. Empl.

Primò lento igne liquefiat Resina. Dein admisceatur gum. Elemi; Postea pulveres cæterorum gummatum, & Opij: Ultimò Caphura in oleo Terræ dissoluta. Malaxando fiat Emplastrum, cui, si libet, parum olei Origani, & Gariophyllorum admisceri poterit.

C A P . C L X I I I .

Emplastrum de Gratiâ Dei.

I D E M .

℞. Cerae flavæ,
 Resinæ,
 Sebi hircin. ana ℥. ij.

Liquefiant sub lento igne: Liquefactis, & ab igne remotis adde

Terebinth. vulg. ℥. ij. M.

Mixta decanta, & sordes amoveantur. Dein, ubi inspissari ex frigore incipit Emplastrum, cum pistillo ligneo optimè contundatur.

Nota benè. Eodem modo cum pistillo ligneo subiunguntur Emplastra, quæ ingrediuntur succi herbarum inspissati, & extracta.

Vires. *Convenit in vulneribus recentibus, quæ citissimè eo Emplastro consolidantur. Magni usûs apud plebem.*

C A P . C L X I V .

*Empl. ad Clavos pedum, & Ulcera duriora,
 ut & Bubones Venereos.*

I D E M .

℞. Gum. Ammon. Aceto scyllitico solut. & inspissat. ℥. ij.

Vitriol. Veneris ℥. β. (vulgò de Cypro dicti)
 vel (qui mitius vult) ℥. j.

Mercur. præcipit. alb. optimè edulcorat. ℥. ij.
 M. f. s. a. Emplastrum.

C A P . C L X V .

Emplastrum Diachylon.

I D E M .

V Idete *Pharmacop. Londinens.* Dum Diachylon conficio, hæc, velim, ut observetis.

Accipio Lithargyrium auri tenuissimè tritum, Oleum mucila-

mucilaginum, five Oleum Olivarum, imprægnatum mucilagine simplicium præscriptorum. Coquuntur. (Optima autem methodus conficiendi Ol. Mucilaginum hæc est: ℞. Simplicia in partes minutissimas divisa, Olei q. f. Coquantur in B. M. lento gradu) cum Aceti q. f. Etsi enim ipsum oleum in se multum acidi contineat, unde color albus induci posset, hac tamen ratione acceleratur operatio, & Emplastri etiam vis detergens augetur, & Lithargyrium dividitur, & in liquoris poris facilius sustinetur. Quare Pharmacopæi in omnibus Emplastris, ubi Lithargyrium præscribitur, Acetum addunt, etsi in Receptis non fuerit præscriptum.

Nonnulli addunt Sal comm., ubi albedo expetitur, unde albissimum evadit: Alij, loco Aceti communis, addunt Acetum destillatum, quod operationem magis accelerat, & albedinem intendit.

Coquenti addo aquam puram semel, bis, terque, ad empyreuma impediendum, & alborem conservandum. Alias enim particulæ Lithargyrij ad fundum descenderent cum acidis corpusculis, & nigredinem ingrattam contraherent. Quare aquæ quantitas exigua esse non debet. Perpetuò autem sine ullâ intermissione moveri spatulâ debet.

Coqui debet, donec Emplastri consistentiam acquirat, quod explorare licet, tantillum injiciendo in aquam frigidam. Hoc ubi observatum fuerit, addo Ceram albam (post coctionem scil. horar. iij. vel iv., coctionem, inquam, non Cerae, sed prædictam Lithargyrij &c.) Deinde habeo ad manum Gummata in Aceto dissoluta, ijsque admisceo primò Terebinthinam, (sint autem gummata liquidioris consistentiæ Rob, vel pultis). Deinde Oleum Mucaginum Lithargyrio &c. removeo ab igne, ut de calore remittant, & tum pedetentim Gummata infundo.

Gummata autem addenda post refrigerationem, ne particulæ eorum acidæ (dissolvuntur enim in aceto) cum alcali Lithargyrij magnam effervescentiam concipientes, intra vas amplius contineri recusent, unde periret totum opus.

Atque

Atque hoc in genere observandum, quò plures continentur particulæ aquosæ, viscosæ, crassæ, uti sunt gummata, cera, axungia, eò majorem fieri massæ dilatationem, & elevationem.

Hæc gummata optimè sint commista perpetuâ agitatione massæ, ab igne remotæ. Deinde in vas aquæ effundatur unâ vice q. l., & optimè malaxetur pinfendo cum manibus, & diducendo sæpiùs in longitudinem, donec in magdalcones convolvi possit. Manus autem, ne adhæreat aliquid, Oleo Olivarum muniantur. Tabula autem munda, & benè dedolata, aquâ tantum madefiat, non oleo, super quâ, rotatione sufficienti magdalcones formentur.

Nota benè. Color nigerrimus Emplastris conciliatur additione pauxilli Sulphuris comm.

Quæritis. Lithargyrium auri Lithargyrio argenti quid intersit?

Respondeo. Utrumque Saturni calx est cum recrementis metallicis auri, & argenti, in eorum depuratione, sive cupellatione in calce plumbi relictis. Auri autem Lithargyrium purius est, & melius. Nam argentum plus Veneris admixtum habet, unde impuratur ejus Lithargyrium: Atque, etsi color purioris Lithargyrij plerumque sit melior, & rubicundior, hoc tamen non semper obtinet, cum color bonus pejori arte conciliari possit.

Sed hoc modo debemus experiri an præstet, necne, injiciendo scilicet in acetum vulgare, vel stillatitium, & sibi ad tempus post agitationem permittendo. Si color adsit subcœruleus, & liquor valdè dulcescat, sine austeritate magnâ, bonæ notæ est: aliàs non.

Cerussa etiam cretâ adulteratur, quod deprehenditur injectione portionis ejus in acetum, per majorem, vel minorem, dulcedinem. Quò dulcior, eò melior.

Est autem in plumbo spiritus acidus acerrimus, penetrantissimus, subtilis, austerus. Unde non mirum, si Saturnus dicatur filios suos devorasse, & sic repræsentetur in antiquis numismatis per senem cum falce, additâ hæc inscriptione: *hæc falx est mordax.*

Vultis exemplum? Cooperiatur vas exiguum terreum nummo

nummo cupreo , sed præsertim aureo , dum liquefit plumbum. Nummus ejus vapore , quasi Mercuriali , adedò corrodetur , ut digitorum ope postea in pulverem possit conteri , eodem planè modo , quo Mercurius vivus metalla resolvit.

Tandem autem filios suos puriores , aurum , putà , & lunam , evomere solet , retentis , ut diximus , recrementis , & massa , ad summam rubedinem calcinata , Lithargyrium auri dicitur. Calcinator , ut abigantur scilicet omnia recrementa. In argento enim particulæ , uti dictum , multæ cupreæ , unde color cœruleus. Ut obiter moneam de errore eorum , qui tincturam Lunæ à colore cœruleo commendari volunt , si argentum in aqua forti dissolvatur , quò liquor magis cœrulescit , eò impurius est argentum. Luna enim per se coloris est expers.

Differunt ergo Lithargyria pro variâ mixturâ particularum metallicarum. Lithargyrium nempè argenti continet particulas multas cupri , à quibus Lithagyrium auri est liberum magis.

Tantâ autem acrimoniâ pollet sp. plumbi acidus , ut , si quis ore , vel naribus , dum instituitur cupellatio , exciperet vapores , è plumbo exhalantes , exinde suffocari possêt. Quin & ipse novi , qui ex hac audacia dentium omnium casum perpeffus sit. Hos autem vapores nihil aliud esse putem , quàm subtilissimas ignis particulas , quæ , dum rapido motu per metalli poros adiguntur , eam conformationem adipiscuntur , unde istiusmodi corrosivæ , & noxiæ qualitates propullulant. Non aliâ planè ratione , atque ipsa terra una eademque , dum multiformes , diversissimosque vegetabilium specie differentium poros pertransire cogitur , in particulas diversissimas scinditur , unde variæ qualitatum , viriumque differentia emergunt. Particulæ autem igneæ quàm proximè ad naturam acidi accedunt , unde , alcali additione , plumbum recuperari queat.

Omnia autem acida metalla in minutissimas particulas reducere valent , & ex varia præparatione calcium varietas deducenda. Ita Minium , Cerussa , Lithargyrium , omnia sunt plumbi calces. Ex cupro etiam , & stanno ,

stanto, testaceis omnibus, pro menstrui varietate, varij coloris calces eliciuntur. Sic lenissimo calore fit Cerrussa, in qua particulæ acidæ latius explicantur. Si autem vehementiore igne ad se invicem propius adiguntur, color magis intenditur.

In præcipitatione magisteriorum, quæ alcalibus perficitur, & fit rapidior, & colore magis flavo magisterium tingitur: Quæ verò acidis fit, lentius procedit, & magisterium poris leniori motu excidit, albissimi pulveris speciem præ se ferens.

Pleraque metalla acidis particulis dividi, & imminui, diximus. Præter eas autem aurum ad sui dissolutionem rigidas, & salinas, etiam expetit, ut in confectioe Aquæ regiæ liquet.

C A P. CLXVI.

Emulsio Amygdalarum, ut & omnium seminum, in genere, quæ in se continent oleum crassum, quod expressione elici potest.

℞. Semina quæcunque, Decorticentur ab ulteriori cortice, si colore aliquo ille cortex præditus sit: Si non, etiam cum cortice procedi potest. Contundantur, donec tactui pinguedinem quandam deponant, quod signum est, oleum illud expressioni, & extractioni, aptum esse. Superfundatur postea parva aquæ convenientis copia. Contundantur ulterius, sensim aquam affundendo, donec planè alba appareat massa. Dein ulterius aqua ad supereminentiam aliquot digit. superfundatur, continuè materiam agitando, ut instar lactis dulcis albescat. Liquorem per linteum cola, forti cum expressione. Hunc usui serva.

Vires, & Usus. *Dolores in genere mitigant: urinam movent: & effervescentiam sanguinis temperant; & ratione crassarum ramosarum particularum anodynæ sunt, & somnum inferunt. Usus præcipui existunt in dolore nephritico, apostematibus internis, vigilijs nimis &c.*

C A P. C L X V I I.

Spir. egregius anti-Epilepticus.

L E M O R T I U S.

℞. Flor. & fol. Lavend. Rorismar. Majoran. Sal-
viæ, ana m. ij.

Castor. ℥. ij.

Camphor. ℥. iij.

Sp. Vin. pint. iij.

Sal. Ammoniac. ℥. iv.

Sal. Tartar. ℥. iij.

Aq. Lavend., vel alterius convenientis q. f., ut
innatare possint simplicia.

Destillantur simul post digestionem dier. iij. vel iv, do-
nec pinta j. ꝑ. prodierit. Hoc Spiritu perfecto dissolvatur

Ol. sem. Rutæ. gutt. xxx.

Succin. rectificatiss. gutt. xx.

Macis stillat., Juniper. ana gutt. xl. & Spir.

postea ad usum fervetur.

*Vires. Efficacissimus, & penetrantissimus est hic Spi-
ritus, omnes morbus, cerebrum infestantes, convulsivos,
& spasmodicos, tollit, in ipso affectu sub naribus detinetur.
Hoc Spiritu Virginem, nuperrimè hystericâ passione la-
borantem, sanatam fuisse certum est.*

Dos. à gutt. ij. ad xx. in vehiculo.

C A P. C L X V I I I.

*Aqua Pad-anti-Epileptica nobilissima, sive Aq.
anti-Epileptica puerorum.*

I D E M.

℞. Flor. Tilix.

Herb. Chærefol. q. f.

Fermententur simul, & destillantur. Liquorem destilla-
tum denuò rectifica supra recentes herbas, & flores (non
super fermentatos), dein usui fervetur.

Dos. à ʒ. j. ad ʒ. ij.

C A P. CLXIX.

Essentia, seu Tinctura, Regia.

I D E M.

℞. Moschi. ꝑ. ꝑ.
 Zibet. gr. v.
 Balf. Peruv. gutt. xij.
 Ol. Gariophyllor. gutt. iv.
 Lign. Rhod. gutt. ij.

Excipiantur omnia Sal Tartar. ꝑ. M. optimè, donec omnia unita sint: dein adde

Spir. Vin. rect. ꝑ. ij.

Reponantur simul in laco calido (vel in calore solis, si tempus anni patiat) ad digestionem per dies iij., bis in die materiam agitando. Sic fiet Essentia odoratissima, à fæcibus subsidentibus per inclinationem separanda.

Vires. *Cardiaca est, præcipuè si gutt. ij. Ol. Cinnamon. in compositione addantur in mixturis, & summo-perè conducit, ut medicamenta gratiora evadant, & fæctor tollatur.*

Inde etiam præparantur aquæ odoriferæ, Moschatæ dictæ, & Ambratæ, sequenti modo:

℞. Aq. Rosarum. ꝑ. j.

Ei infunde hujus Essentiæ gutt. j. vel ij., & erit fragrantissima.

Inde etiam fit *Aqua Vitæ Ambrata*, si in pinta j. guttæ ad summum xx. hujus Essentiæ infundantur: & sic de alijs liquoribus quibuscunque. *Vinum* etiam fit *Moschatum*, si in pinta j. gutta j. vel ij. infundatur.

Vires *ambrae gryseæ æmulatur; confectiones, & conservæ, odoratissimæ inde fiunt, si in singulas uncias gutt. iij. vel iv. permisceantur. Insuper fumigationi inservire poterit ad perfumigandas cameras, linteamina, vestimenta, ut strophiola, & similia, sequenti modo:*

℞. Aq. Rosarum

Lavendul. ana pint. ꝑ.

Essentiæ Regiæ ꝑ. j.

Hic liquor evaporationi committatur super ignem, si ca-

mera perfumanda sit. Linteamina verò, & vestimenta, eo humectentur, & lentè exiccari permittantur. Qui etiam tabacum amant, inde odoriferum facere optimè poterunt.

Dof. Internè à gutt. j. ad iv.

C A P. C L X X.

Essentia metallica ad Vermes.

I D E M.

℞. Sacch. Saturn.
Vitriol. Martis ana ʒ. j.
Mercur. dulc. ʒ. ij.

Misce optimè simul, & superfunde Sp. Vin. opt. Gall. q. f. ad supereminentiam aliquot dig. Digerantur simul per dies ij, donec rubedine summâ spir. tingatur: Spiritum tinctum decanta, & usui serva.

Vires. Omnibus obstructionibus, vermibus, & ictero convenit: alvum & vomitum movet, si in majori dosi assumatur: menstrua movet, apostemata interna, & putrefactiones tollit.

Dof. à gutt. ij. ad xx.

C A P. C L X X I.

Essentia Asthmatica.

I D E M.

℞. Mellis opt.
Rad. Liquirit. ana ʒ. iv.
Flor. Benzoës.
Opij præparat. ana ʒ. j.
Camphor. ʒ. ij.
Ol. Anisi ʒ. ʒ.
Sal. Tartar. ʒ. j.
Sp. Vin. rect. q. f. ad supereminentiam aliquot dig.

Digerantur simul per aliquot dies. Dein tinctura filtretur, & usui reservetur, addendo ad singulas Essentiæ uncias Tincturæ Croci. ʒ. j.

Vires.

Vires. Omnibus pectoris & pulmonum vitijs succurrit, dolores lenit, faucium asperitatem tollit, tussi inveteratæ medetur, humores acres, & subtiles, magis incrassat, & acridinem eorundem mitigat.

Dos. à gutt. x. ad ℥. ij.

C A P. CLXXII.

Essentia anti-Hysterica.

I D E M.

- ℞. Castor. opt.
 Asæ fœt. ana ℥. ℞.
 Ol. Succin. ℥. j.
 Rutæ, ℥. j.
 Sabin. ℥. ℞.
 Camphor. ℥. j.

Sp. Vin. super alcali opt. rectific. ℥. x.

Digerantur leniter simul, dein destillentur. Fœcibus reaffunde spiritum abstractum, addendo ℥. ij. spir. C. C. cum sale volatili permixti. Destill. denuò ad medias. Sp. destillatus usui servetur.

Vires. *Summum est anti-hystericum, antiparalyticum, & anti-epilepticum: sudores egregiè movet in peste, apoplexia, febribus malignis: podagricos dolores discutit, fœtum expellit.*

Dos. à gutt. ij. ad ℥. ℞.

C A P. CLXXIII.

Essentia Alexipharmaca, & Bezoartica.

I D E M.

- ℞. Rad. Valerian.
 Petasitid.
 Angelic.
 Imperator. ana ℥. j.
 Herb. Scord.
 Menth.
 Rutæ ana m. j.
 Sem. Levistic.

N 2

Cumin.

Cumin.

Anif. ana ꝑ. ij.

Cardamom. min.

Cubeb. ana ꝑ. ꝑ.

Gariophyllor.

Nucis moscat. ana ꝑ. j.

Sp. Vin. vulg. ꝑ. v.

Digerantur simul cum f. q. Salis Alkali ꝑ. j. vel ij. per dies ij. ad minimum, deinde duæ tertiæ partes abstrahantur. In spiritu prolecto denuò infunde

Lign. Sassafras

Cort. Arantior.

Citrior. ana ꝑ. ij.

Digerantur per hor. 24. & destilletur ad medias. Cum spiritu hoc extrahe tincturam ex

Rad. Contrayerv. ꝑ. ij.

Croc. ꝑ. j.

Rad. Angelic.

Imperator.

Valerian.

Petasitid. ana ꝑ. vj.

Myrrh. elect.

Resin. Guajac. ana ꝑ. ꝑ.

Sal. Tartar. , intensissimo igne calcinati, vel Scoriar. Antimon. per hor. j. calcinatar. fortissimo igne. ꝑ. ij.

Digerantur simul in B. M. , quò diutiùs, eò meliùs.

Nota. Si pro febribus intermittentibus etiam expectatur, etiam extraction. cort. Chin. Chin. ꝑ. ij. addere convenit.

Vires. *Incomparabilis est hæc Essentia ad plerosque morbos, & febres malignas, quas omnes radicatus tollit: venenis presentaneum est remedium: variolas citissime curat. (Plerunque convenit in statu morbi.)*

Dos. à gutt. ij. ad ꝑ. ij. ubi sudores in magnâ copâ expellendi sunt.

Pestem ferè infallibiliter curat: convenit omni sexui, & ætati.

C A P. CLXXIV.

Essentia Stomachica.

M A E T S I U S.

℞. Rad. Tormentill. Hyperic. Aneth.

Menth. crisp. Levistic. ana cum toto q. p.

Contundantur, iisque affunde spir. vin. rectific. q. s. ad supereminentiam digit j., digerantur per hor. xij., quibus transactis omnis liquor per distillationem evocetur, cumque prædictis speciebus affunde, & procede, ut prius.

℞. Hujus Spir. ℥ix.

Spir. Sal. rect. ℥iij.

Macerentur & digerantur per dies xiv., quousque alcohol cum spir. sal. unitum sit, & obtinebis Essentiam, stomacho & hepatis specificè convenientem, cujus admirandæ sunt virtutes in resolvendo tartaro, in renibus concreto, & in obstructione mensium.

Dos. à gutt. xv. ad xxx. in vehiculo convenienti.

C A P. CLXXV.

Extractum Catholicum.

L E M O R T I U S.

℞. Pulpæ Colocynthid. ℥. vj.

Agaric. alb.

Hellebor. nigr.

Jalapp. ana ℥. iv.

Pulverizatis grosso modo cum spir. Vin. q. s. (℥. vj. vel viij. sufficiunt) digerantur per dies aliquot, scil. iv. vel v. Tincturam à fæcibus separa per linteum. Fæcibus adde aq. pluvial. q. s. digerantur per hor. vj. vel viij. Dein leniter simul ebulliant. Coletur deinde per linteum. Colaturam clarificatam affunde tincturæ præcedenti cum spir. Vini factæ, & lactescant simul. Hacce solutiones evapora ad consistentiam usque mellis dilutioris. Dein idde sequentia pulverizata:

Aloës lucidæ. ℥. viij.

Scammonij. ℥. iv.

Sp. Vini ꝯ. j. vel alteram, ut dissolvantur.
Deinde ad consistentiam pilularum evaporatione redigatur.

CAP. CLXXVI.

*Extractum Catholicon nostræ compositionis
Magistrale.*

I D E M.

℞, Rad. Hellebor. nigr.
Bryoniæ.
Colocynthidos ana ℥. j.
Raf. Agaric.
Rhabarb. ana ℥. j. ꝯ.

Misce simul in pulverem grossum redacta. Hisce superfunde aquæ fervidæ q. s. ad humectandum. Macerentur simul per hor. iij. Dein recens aqua calida ad supereminentiam aliquot dig. superfundatur. Stent in loco calido per hor. 48. dein exprimatur liquor. Fæcibus restantibus superfunde recentem aquam, donec ampliùs tincturam dare negent. Solutiones omnes confunde. Ijs addatur.

Aloës Socotrin. ℥. j.

Coq. simul, donec Aloë soluta sit. Dein ab igne removeantur, & refrigescant, ut fæces suas Aloë deponat. Clarum à fæcibus per decantationem separetur. Dein evaporetur liquor ad consistentiam pilularum.

Vires. Omnibus ijs viribus instructa hæ sunt pilula, quibus Extractum Catholicon vulgare, at multò fortius operantur sine ullis torminibus. Insuper menses optimè promovent. Aquas, & serum, educunt. In podagricis & nephriticis doloribus; summoperè conveniunt.

Dof. à gr. ij. ad xij.

Nota 1. Extracta omnia, si genuino sapore prædita expectantur, igne vulgari non esse evaporanda, neque in arena, sed in B. M., seu aq. bulliente.

2. Pilulæ, & Extracta in consistentiam Electuarij duriorum evaporari debent, si non extempore in usum revocentur, quoniam reposita satis duram temporis tractu consistentiam acquirunt.

3. Re-

3. Reservanda sunt omnia Extracta, & pilulæ, in vesica suillâ, oleo amygdalarum, vel alio aromatico, illitâ.

4. Quæ sicca expetuntur in loco calido, scil. aperto aëre reponantur: Quæ verò humida expetuntur, in cellâ suspendantur. Cavendum verò, ne nimium humida retineantur, quoniam situm contraherent.

5. Ubi ad consistentiam evaporatæ sunt pilulæ, vel Extracta, super porphiritem, oleo oblitum, calidè effundantur, & post refrigerationem plenariam vesicæ includantur.

C A P. C L X X V I I.

Extractum Catholicon Amstelodamensum.

I D E M.

℞. Pulpæ Colocynthid. ℥. vj.

Rad. Jalapp.

Turbith.

Hellebor. nigr.

Agaric. leviss. ana ℥. iv.

Grosso modo contusis superfunde spir. Vin. vulgar. ad supereminentiam aliquot dig. Digerantur per dies ij., dein sp. tinctus decantetur. Facibus superfunde aquam comm. Digerantur simul per vj. vel viij. hor. Dein leviter semel, atque iterum, ebulliant. Coletur postea liquor. Colaturæ adde spir. superiorem tinctum: Sic lactescet liquor. Evaporentur simul ad consistentiam molliorem pilularum. Dein seorsim extrahe mediante aq. comm. Aloën, & ad consistentiam pilularum redige.

℞. Hujus Aloës ℥. viij.

Coq. simul cum præcedente Extracto, addendo

Sp. Vin. ℥. j. vel ℥. ij.

(ad Scammonij addendi ramosas particulas resolvendas.) Dein extempore infunde

Scammonij præparati. ℥. iv.

Misceantur, mediante coctione leni super ignem, donec consistentiam pilularum debitam acquirant.

Vires. In obstructionibus summè convenit, si cum Croco Antimonij, è Vitriolo Martis confecto, permisceatur. Crocus Antimonij quartam obtineat partem respectu Extracti. Vermibus insuper hoc modo preparatum, mensibus, & hypochondriacæ affectioni convenit.

Dos. solius à gr. v. ad ℥. j. Cum Croco à gr. viij. ad xxiv. Si lento modo obstructiones referandæ sint, fiant inde pilulæ cum mediâ parte Croci, è drachmâ una 60. & omni vespere ij. v. vij. vel ix. assumantur.

Processus secundus.

I D E M.

℞. Omnia simplicia secundum præscriptionem Authoris,

Eis superfunde spir. Vin. vulgar. Gallicum. Digerantur simul per hor. xxiv., donec colore sat rubro spiritus tinctur. Dein spiritus tinctus à fæcibus effundatur, & aquam comm. eis superfunde, ut optimè innatare possint simplicia. Coq. simul per horæ quadrantem. Dein colentur per linteum. Colaturæ adde spiritum tinctum, & evaporentur simul ad consistentiam oleaginosam. Dein adde pulveres Scammonij, & Aloës, addendo, ut melior mixtura fiat, spir. Vin. ℥. j. aut. ij. Redigantur simul ad consistentiam Extracti, ut pilulæ inde formari possint. Dein ad usum serventur, & includantur vesicâ, oleo amygdalarum illitâ.

Vires. Omnes humores purgat, præcipuè verò pituitam, & serosos humores.

Dos. à gr. vj. ad ℥. j.

C A P. CLXXVIII.

Extractum Agarici.

L E M O R T I U S.

℞. Agarici rasi q. v.

Superfunde ei aquam ebullientem. Reponantur simul, donec frigefacta sit aqua. Aquam hanc per linteum cola. Colaturam evapora ad Extracti, seu pilularum, consistentiam. Dein in usum servetur.

Nota

Nota I. Super remanenti Agarico aqua recens superfunditur poterit, ut deinde denuò fiat Extractum, sed hoc priori multò debilius fit, & etiam tormina ciere solet.

2. Eodem modo parari possunt omnia purgantia Extracta, ut fol. Sennæ, Hellebor. nigr. &c.

3. Si partes resinosa in aliquo subjecto extrahendo præpolleant, pars aliqua Sal. Tartari (scil. respectu simplicium extrahendorum pars octava, vel quarta) cum parvâ quantitate, id est, cochleari j. vel ij. spir. Vini, addenda sunt, qui sp. Vin. additur, postquam aqua simplicibus superfusa fuerit. Hoc modo extrahuntur Scammon. Jalappa, Turbith, & cætera resinosa.

4. Anglis, & Hollandis, Agaricus levis, & albus, Germanis ponderosus magis placet.

Vires. Bilem, & pituitam, & humores aqueos expurgat, flatum generat, unde oleis carminativis, vel spiritibus illis, Extractum permiscendum est. Inde, sequenti modo, fit Extractio lenissima, omnes humores purgans.

C A P. C L X X I X.

Extractum, lenissimè omnes humores purgans.

I D E M.

℞. Rasur. Agaric. ʒ. ij.

Fol. Senn. ʒ. iij.

Anisi. ʒ. iv.

Rhabarbar. ʒ. ʒ.

Hiscæ superfunde aquam ebullientem, & procedatur, ut ante. Post colaturam edulcoretur mediante syrupo aliquo conveniente, & dein usui propinetur.

Hæc unica dosis est, & pituitam valdè lentè expurgat, humores omnes melancholicos, & biliosos. Non datur, pro qualitate, purgans melius Agarico.

Extractum anti-febrile.

I D E M.

A Brotanum incidit, aperit, menses, & urinam, moyet: antiscorbuticum est: vermes necat: sanguinem purificat. Paratur inde Extractum anti-febrile hoc modo:

℞. Absynth. vulgar.
Fol. Card. ben.
Summit. Centaur. min.
Abrotan. ana m. j.

Scindantur, & contundantur parumper. Contusis superfunde sp. Vin. rect. ad supereminentiam dig. j. Digerantur simul per xxiv. hor. Deinde tinctura clara separetur, abjectis sæcibus.

Nota bene. Si sp. Vini non conveniat, aut non expectatur, evaporetur tinctura ad medias.

Dos. *Tinctur. ab ℥. ꝑ. ad ℥. j. horâ unâ ante paroxysmum egregiè tollit febrem tertianam, & cottidian, præcipuè, si Camphoræ gr. j. aut. ij. singulis dosibus admisceatur. Convenit etiam in ventriculi debilitate.*

C A P. CLXXXI.

Extractum Antipestilentielle maximarum virium.

I D E M.

Petasitis multum balsami continet, radix sc. Ego balsamum inde paravi, æmulum balsami copaibæ. Egregium est antipestilentielle; unde apud nostrates nomen suum sortita est, Pestwortel. Paratur inde Essentia Bezoardica, si cum rad. Imperatoriæ & Valerianæ earum Tinctura extrahatur mediante spir. vin. rectificatiss. Paratur inde etiam Extractum antipestilentielle seq. modo:

℞. Rad. Angelic. Imperator.
Valerianæ petasitid. ana ℥j.
Gentian. ℥ss.

Bacc.

Bacc. Laur.

Rad. Cav. ana ʒij.

Croc.

Gariophyll. ana ʒj.

Ol. Juniper. succin. ana ℥iv.

Cortic. Arantior. ʒj.

Sal. Tartar. ʒʒ.

Spir. vin. rect. ʒxij.

Primo pulverisentur radices omnes, quæ in pulverem redigi possunt. Admisceantur ijs pulveribus in mortario olea, dein adde Sal Tartar. omnibus, dein in vitro ijs superfunde spir. vin. Extrahatur ex ijs Tinctura mediante digestionem per dies iij. vel iv. dein clarum à spisso per decantationem separa.

Vires, Convenit in omnibus morbis per sudorem curabilibus, præcipuè contagiosis. Si contra venena hæc Essentia paretur, addatur singulis dosibus pulver. Contrayerv. ʒj. & mira efficies.

Dos. à ʒj. ad ʒij. in vino vel convenienti liquore.

C A P. CLXXII.

De Floribus, & eorum præparatione in genere.

I D E M.

Flores omnia illa dicuntur Chymicis, quæ sicco modo in altum elevantur, cum adhærentiâ ad vasis latera sub formâ pulveris tenuissimi.

Hi fiunt vel per se, ubi materia satis levis, & motui concipiendo apta est, vel cum alijs levioribus particulis graviores admixtæ sublimationi objiciuntur. Sic metalla, & mineralia, duriora sublimanda requirunt salia volatilia, particulis non solum alcalicis, verum & acidis, instructa. Acidæ requiruntur particulæ, ut imminuere, & Chymico modo pulverizare possint, & in poris suis recipere partes sublimandas: Alkali permixta requiruntur, ut corpora illa dissoluta simul elevari possint sub forma sicca, quæ aliàs, si cum acidis solis in altum elevarentur, vel valdè parum Florum exhibent, vel sub formâ liquidâ semper ascendunt, ut in butyro Antimonij, & cæteris talibus operationibus, patet.

Re-

Requiruntur respectu corporis durioris ad minimum partes duæ, vel pars una & β . Salis volatilis, quod vulgò Sal est Ammoniacum.

Secundi generis sublimanda sunt, quæ per se sublimari queunt. Hæc corpora vel per se sublimationi subjici queunt, vel cum alijs; illa adhuc magis volatilizantibus, figentibus, vel alterantibus, sublimationi subjici possunt, ut benzoin, sulphur, antimonium, & sal Ammoniacum, &c. ubi nihil aliud expetitur, quàm sola depuratio mediante igne, à particulis terrestrioribus, & ponderosioribus. Sic nulla ibidem fit immutatio, imò quædam in totâ substantia elevantur in altum, ut ne tertia quidem pars pereat, ut sal Ammoniacum, & sulphur commune. Sic etiam alumen liquido modo in tota sua substantia in altum elevari potest, si tantùm sæpius aquâ communi alumen irroretur, & destillationi semper committatur, post singulas scil. irrorationes.

Aliqua verò plurimas fæces, & particulas heterogeneas, deponunt. Sic Benzoin $\mathfrak{R}$. j. $\mathfrak{z}$. ij. Florum tantum præbet segregato spiritu, & oleo.

Alterantur corpora sublimanda mediantibus additionibus diversis. Sic ubi sal Ammoniacum acuendum est, ut tantò magis incidat, & aperiat, super scobem, vel limaturam ferri, instituitur sublimatio. Ubi verò à particulis suis acidis liberandum est, addito sale alcali fixo fiunt Flores subtilissimi, & penetrantissimi, qui sub nomine sp. sal. Ammoniaci, vel sal. volatilis, colliguntur.

Sic sulphur Flores varij coloris edere potest, pro varijs additis ipsi corporibus. Sic mediante sale communi, & colcorhare Vitrioli eliciunt Flores aurei coloris, mediante alcali fixo, bis repetitâ sublimatione, eliciuntur Flores planè albi, instar lactis sulphuris, quoniam acidum eo cum sale obtunditur. Si verò per se sublimationi subjiciatur, fiunt Flores citrinopallidi.

Eodem modo cum Antimonio fit. Sic Antimonij Flores albi colliguntur, si vehementi satis igni per se Antimonium exponatur.

Flores verò fiunt rubri, si addito sale Ammoniaco sublimatio fiat,

Varia itidem salia Ammoniaci confici possunt, pro varijs adhibitis spiritibus acidis. Sic sal Ammoniacum, quod fit ex sale communi, urinâ, & fuligine, alius est notæ, quàm quod fit addito nitro, vel alumine, vel vitriolo. Nam *salia acida rectores existunt salium alcalium*. Sic quod cum Nitro factum est, multò magis arripet, & dissolvit metallâ, & mineralia, quàm quod cum sale communi factum fuit.

C A P. CLXXXIII.

Fœniculi Aqua & Oleum.

M A R G R A V I U S .

℞. Sem. Fœniculi ℥. j.

Redigatur in pulverem crassum, indaturque urceo cuidam terreo angusti orificij, eiq̃ue addatur

Tartari pulverizati ℥. ℞.

Aquæ ferventis ℥. iv.

Reponantur simul, vase leniter clauso, in locum tepidum, per d. & noct. xiv. Vel.

℞. Herb. Fœnicul. recentis post Florem, & jam ferè cum fructum j. vel ij. vel q. v. Concide, & contunde, in mortario. Inde vesicæ cupreæ, & affusâ aquâ purâ per 24. horas macera. Tum fiat destillatio (vel per B. M., vel per vesicam cum refrigeratorio) & prodibit aqua, cui innatabit oleum, quæ à se invicem separabuntur, vel per tritorium, vel per separatorium, ubi, substratâ aquâ, etiam descendet oleum, quod seorsim servari debet.

Vires. *Oleum, & aqua fœniculi calefacit, & siccât, attenuat, incidit. Sunt stomachica, & thoracica, movent urinas (status discutiunt). Potentiùs verò hoc facit Oleum.*

Dos. *Aquæ ℥. ℞. cum saccharo.*

Olei verò gutt. j. vel ij., potestque cum Saccharo tabellato redigi in eleosaccharum fœniculi, estque tum egregium carminativum (incidit crassam materiam, in pulmonibus contentam).

C A P.

C A P . C L X X I V .

Fuliginis Spir. seu Sal volatile, & Ol.

I D E M .

℞. Fuliginis nigerrimæ, & pinguiſſimæ, qualis ex
combultione lignorum colligitur in cami-
nis. ſ. præfurnis,

Impleatur illâ retorta terrea ad collum uſque, fiatque
deſtillatio in igne aperto, & quidem per reverberium,
primò lento igne, poſtea fortiori, ultimò quarti gradûs.
Vas recipiens ab initio debet eſſe terreum propter phleg-
ma, quod vitrum plerumque rumpit. Poſt aliquot horas
poſeſt ſubjici recipiens vitreum (1), ficque obſervabi-
tur Sal volatile adhærere lateribus vitri more arbuſculo-
rum, aut glaciei, ſive nivis. Spatio vj. vel viij. hor. poſeſt
abſolvi tota operatio. Peractâ operatione materia foetida
tota eximatur, rectificeturque in arena ex cucurbitâ vi-
trea humiliori. Sic prodibit Sal volatile cum copioſo
Oleo. Separentur hæc à ſe invicem per tritorium, ſeor-
ſim colligendo Oleum, & liquorem reliquum.

Rectificetur adhuc ſemel liquor ſine oleo, & quidem
per cucurbitam altiorem, ſi placet, affundendo quoque
ſpir. Vini. Sic aſcendit Sal volatile puriſſimum; pri-
mum, in formâ ſicca, deinde, in formâ liquidâ. Omnia
poſſunt conjungi, & ſic, vitro accuratè clauſo, ſervari
uſui.

Vires. *Eſt inſigne excitativum in lethargo, epilepſia,
apoplexia, atque agonizantibus, cujus miras laudes vi-
dere poſteſtis apud Hartmannum in Praxi Chymiaticâ.*

Dof. *eſt aliquot guttar. in vino, vel aquâ deſtillatâ.*

Proceſſus ſecundus.

M A E T S I U S .

℞. Fuliginis ſplendentis ex camino abraſæ q. p.

Hac

(1) Sarius eſt, ab initio adhibere recipiens vitreum,
ne eo mutato temporis & rei deſtillandæ diſpen-
dium fiat.

Hac repleto retortam vitream ad collum retortæ usque. Instituatur destillatio ex arena, operationemque continua ad totalem fumi egressum. Ita enim obtinebis spiritum, & oleum foetidum, unà cum sale volatili, lateribus vasis recipientis adhærente. Spiritum ab oleo suo foetido. ut artis est, separa, & cum æquali portione Alcohol Vini conjunge, & destillentur simul per cucurbitam, alembico suo munitam. Ita enim præparatum habebis spiritum Fuliginis, ad internos, & externos usus medicos, appropriatum.

Vires. Internè exhibetur in iisdem affectibus, quibus sp. sal. Ammon. succurrere solet. A quibusdam habetur pro summo cardiaco. Consule Schroderum de Fuligine.

Caput mortuum, ut artis est, elixiviatum, Sal causticum præbet potentissimum.

C A P. C L X X V.

Fumaria Aqua spirituosæ cathartica. (m)

L E M O R T I U S.

Fumaria attenuat, & lentissimè purgat, in humoribus biliosis, & melancholicis. Inde fit succus inspissatus, & aqua. Dos. succi à ℥.j. ad ʒ. j. Egrediè sanguinem refrige-

(m) Vel alio modo :

℞. Herb. Fumariæ cum toto. M. xx.

Succ. Fumar. recenter express. ℞. x.

Tartar. crud. ʒiv.

Sal. Tartar. ʒj.

Infundantur simul per dies xiv, postea in M. B. destillentur ad abstractionem librarum vsj, hanc Aquam, cum media quantitate succi, conjunctam, superfunde recentis herbæ Fumariæ M. ij.

Tart. Crud. ʒj.

Sal. Tart. ʒij.

Post macerationem dierum ij. denuò destilla ad ℞. vj, quem liquorem, super herbæ recentis M. iij. denuò rectificatum usui serva.

Viribus cum præcedenti convenit.

refrigerat, & lentissimè purgat. Inde fit etiam Aqua spiritualis cathartica (est egregia aqua) hoc modo:

℞. Succi Fumariæ ℥. aliquot.

Fermentetur cum recenti Fumaria per xiv. dies, addito fermento cerevisiæ. Dein destilla Aquam. Destillatam recenti Fumariæ superfunde, & denuò destilla, idque repete quater, vel quinquies.

Vires. *Maximum est solamen in febribus ardentibus, & in infantibus purgandis.*

Dos. à cochl. j. ad iij.

C A P. CLXXXVI.

De Furnorum structura.

I D E M.

Quatuor præcipuè Furnorum dantur genera. Primò, scil. Furni portatiles. Secundò, Furni ignis aperti. Tertiò, Furnus fusorius. Quartò, Furnus arenæ, B.M., vesicæ, &c. qui intermedium aliquid admittunt, ne immediatè vasa destillatoria lambat ignis.

Furni portatiles pro variâ intentione, diversimodè fiunt. Duplicis verò plerumque sunt generis, vel qui mediante lampade, vel qui mediantibus carbonibus destillationem perficiunt. Illi, qui lampade instruuntur, tantùm foramen inferius requirunt, per quod flamma recipi potest. Attendendum verò in positione lampadis, ut, si ignis, vel flamma, vehementior requiratur, in extremo acumine, tanquam in puncto, attingat vas destillatorium: quoniam, si immediatè flamma, in medio circiter, lambat vas, citissimè fuliginem ex vehementi illa reverberatione deponit. Ubi verò acumen tantùm pertingit, faciliùs fugantur illi fumi, aliàs flammam suffocaturi: Qui verò Furni, mediante igne solo, requirunt omnes illas partes, quas Furni majores obtinent, ut cinerarium, focum, &c. quas in majoribus explicabimus.

CAP. CLXXXVII.

Furnos minores portatiles preparandi methodus.

I D E M.

Fundus fiat Furni ex lapide quadrato, cui tres lapides ejusdem magnitudinis approprientur. Mediam partem cinerarij loco extrue, ita ut duorum digitorum latitudinem ab unaquaque parte cinerarium angustius fiat, cum duobus lapidibus annexis. Super hos duos lapides craticula è quatuor filamentis ferreis, digiti latitudine à se invicem distantibus circumcirca. Postea cum calce viva, & argilla, oblinantur, ut sensim angustius fiat veru, seu craticula, filamentum, & latior in supremitate furnus maneat. Trium postea digitorum lapis super cinerarium ponatur, suprapositis ab utraque parte lapillis convenientibus, ut instar ostij loco fiat. Dein recipiatur olla, seu testa quæcunque, & hisce lapidibus, cum aliis minoribus, superponatur, & annectatur, relictis spiraculis duobus in posteriore parte, fumo, & flammæ, egrediendis.

CAP. CLXXXVIII.

Furnorum majorum preparatio pro vesica excipienda.

I D E M.

Primò fiat cinerarium è tribus lapidibus, sive invicem supra positis. Ostium verò cinerarij oculo circiter pollicum latitudinem obtineat. Interiùs latius sit, quàm exteriùs, ut tantò majorem aëris, & cineris, copiam admittere possit. Dein ponatur craticula, duobus digitis à se invicem distita. Occludatur deinde cinerarium cum duobus lapidibus, sibi invicem supra positis. Quatuor dein lapides declives super craticulam ponantur. Dein fiat ostium foci ex duobus lapidibus. Occludatur postea superposito lapide. Dein vesica, vel olla ferrea, superponatur, & undique in altum extruatur furnus, relicto

digit. ij. ad minimum spatio circumeirca vas. Inferior fundus vasis arctissimè claudatur, relicto, in posteriore parte, unico tantùm spiraculo flammæ egrediendæ, quod proximè adstat camino, & mediante latere transverso à camino separetur, ita, ut in continuo circulo ingrediens flamma vas lambere cogatur, antequàm per caminum ascendere queat, maximè verò vesica.

Hanc tantùm differentiam obtinent inter minores, ut ad trium lapidum transversorum latitudinem immediatè igni incumbant, absque ullis lapidibus intermediis.

C A P. CLXXXIX.

Furni Ignis Aperi, vel Fusorij scilicet, vel Destillatorij.

I D E M.

Furni Fusorij cinerarium altius, & parumper angustius requirunt, quàm cæteri Furni Focus ad modum ovi internè construatur, ita ut latior pars sit ad craticulam, angustior ad supremam partem, suprapositis postea pipis, ad altitudinem duorum pedum. Ostium tam latum fiat, ut crucibulum eximi, & imponi, queat. Crucibula semper altiora imponantur, quàm craticula est, ut fundus vasis eandem ignis vim, quàm supremi-
tas, obtinere possit.

Furni Destillatorij ad eandem ferè normam extruuntur, nisi quòd cinerarium & focus cum præcedentibus idem sit. In summitate caminus sit trium lapidum altitudine, super quos quartus ad ocludendum egressum flammæ rectum, ut tanquam reverberio exitus illi pateat.

Furni Digestionis nullo foco indigent, sed tantùm cinerario, cui ignis digestivus imponitur, ut optimè incluso, & lutato cinerario ignis ad minimum per xij. horas perdurare possit. Regimen ignis in cinerario dependet; prout enim hoc magis, vel minus occluditur, eò vehementius, vel imbecillius, ignis movetur. Ostium foci, ubi ignis requiritur vehemens, arctè occludatur, ne aëri, per cinerarium ingresso, exitus per illud pateat. Spiracula in supremi-
tate sint convenientia; ad minimum, in Furnis ignis aperti, digit. iv. latitudinem obtineant: in vesicis,

cis, & ollis, ad minimum digit. iij. : in furnis minoribus portatilibus, dig. j. : in furnis digestionis, digiti medij latitudo circum circa quartam partem vasis relinquatur.

CAP. CX C.

Furnorum vitrificatio.

I D E M.

Interior Furnorum pars, si vitrificata, vel durissima expetatur, seq. mixturâ obtinebitur :

℞. Arenæ pulverizatæ, (vel marmoris spurij grossi subtilissimè pulverizati, vel, quod omnium optimum est, silicium pulverizator. part. j.

Argillæ commun. part. ꝑ.

Minij. part. ij.

Aq. commun. q. s., ut in formam pulpæ tenuioris reducatur.

Hac mixtura interior pars Furni obducatur, & postquam planè exiccatus fuerit Furnus, ignem in eo strue sat violentum, ex carbonibus lignorum, & erit vitrificatus, ita ut nunquam postea fissuram admittat.

CAP. CXCI.

Galbanetum.

I D E M.

℞. Galbani in frustra concisi. q. ꝑ.

Ei affunde

Ol. Terebinthin. lucid. ad eminentiam dig. ij. transvers.

Stent in digestionem per hor. xxiv., & mox per destillationem oleum Terebinthinæ, potentissimo sale, ac sulphure Galbani imprægnatum, obtinebis.

Idem ad Contracturas.

M A E T S I U S.

℞. Lumbricorum terrestrium, q. ꝑ.

Misceantur cum duplo Satis mirabilis Glawberi, vel Salijæ vulgaris.

vulgaris calcinati. Destillentur simul igne satis strenuo ex arena. Ita obtinebis oleum foetidum crassius, quod cum novo sale mirabili Glauberi rectificare poteris eò usque, donec limpидitate arrideat.

Vires. Hoc oleo locum affectum, antea igne excalescitum, inungito sepius. Penetrat valde, obstructionesque feliciter solvit. Idem fere obtinet Oleum ex Axungia Humana sequenti methodo destillatum: Vide processum Maëtianum sub tit. Ol. pinguedinis humanae.

*Galbaneti preparatio in obstructionibus nervorum:
Processus secundus.*

I D E M.

℞. Ol. Terebinth. lucid. part. iij.

Gummi in frusta concisi part. j.

Macerentur in retorta vitrea per hor. xxiv., postmodumque instituaturn destillatio, Oleumque Terebinthinæ ad siccitatem usque auferatur, quam operationem bis, terve cohobando repetere poteris.

Vires. Exterius applicatur in paralyti, in contracturis, in podagra ex causâ frigidâ, in tophis incipientibus Venereis, & podagricis, in genere in omnibus nervorum obstructionibus, a pituitâ coagulata oriundis.

C A P. C X C I I.

Essentia Gariophyllorum.

M A R G R A V I U S.

℞. Gariophyllorum aromaticorum, in pulverem crassum redactorum. ℥. ʒ.

Iis, in aliquâ lagenulâ contentis, affunde Alkahest Glauberi q. s., ut benè madefiant. Reponere per noct. in digestionem & reperies sequenti die Garioph. in mucilaginem redact. Affunde tum Alcohol Vini optimè dephlegmati (n) ℥. iv. Digere per noct. Tum decanta liquorem, & filtra per pannum, & habebis liquorem nigricantem,

qui
(n) Si sumatur spir. vini rect. per præcipationem, omitti potest sal. mirabile Glauberi.

qui est ipsa *Essentia seu Tinctura Gariophyllorum.*
 Vires. *Est cardiaca, stomachica, & cephalica, potenter attenuat, & incidit.*
 Dosis est aliquot guttarum in aliquo liquore.

C A P. C X C I I I.

De Coloribus, pro Gemmarum artificialium Tinctura.

M A E T S I U S.

Venus calcinata constanter dat cœruleum. Ejus gr. v. sufficiunt pro ℥. j. chrystalli tingendæ.

Mars calcinatus vergit ad colorem hyacinthinum, ejus gr. iij. vel iv. inserviunt ℥. j. chrystalli. Sed notandum, quod omnes Gemmæ artificiales, quæ tinguntur cum Marte, longiori indigent coctione, quippe Mars difficilius dividitur in minima ramenta, quam Venus.

Luna calcinata semper dat flavum amœnissimum.

Calx Jovis dat lacteum obscurum.

Saffra, tanquam minera Cupri, dat cœruleum.

Magnesia vergit ad hyacinthinum.

Quòd si miscueris crocum Veneris cum croco Martis, vel Lunæ, emergit color viridis.

Quòd si miscueris crocum Lunæ cum croco Martis, exurgit aurantius color.

Quòd si velis amethystinum, in quo cœruleus prævaleat rubro, capito pro singulis ℥. chrystalli Veneris gr. iv. Martis gr. j. β.

Quòd si verò è contrario colorem volueris granatum, in quo scilicet ruber prævaleat, sumito croci Martis gr. iv. Veneris gr. j.

C A P. C X C I V.

Glyzirrhizæ Succus inspissatus compositus.

L E M O R T.

℞. Succu Glyzirrhizæ inspissat. q. v.

Eum infunde cerevisiæ, vel aquæ, q. s. ad dissolutionem. Stent in digestionem calida per diem. Post dissolutionem plenam pulvis sordidus, in succo vulgari contentus, fundum

dum petat, ibique post decantationem relinquatur. Succus purus ad debitam consistentiam inspissari potest.

℞. Rad. v. aperient. ana ℥. ℞.

Rad. Altheæ. ℥. ij.

Imperator.

Scorzoner.

Rad. Chinæ

Sarzæparill. ana ℥. vj.

Lappæ major. ℥. j. ℞.

Herb. Hyssop.

Scord.

Menth. ana m. ij.

Coq. omnia simul post debitam macerationem in f. q. aquæ. In decocto hoc expresso dissolvantur

Succi Glyzirrhiæ ℥. iij.

Solutionem decanta, vel exprime per linteum. Dein ad consistentiam pilularum evapora, addendo

Syr. Zinzib. condit. & Cott. Arant condit. ana ℥. ℞.

Ubi ad consistentiam percocta sunt, immisce

Ol. Nucis mosc. express. ℥. ℞.

Anisi. ℥. vj.

Camphor.

Opij opt. præpar. ana ℥. ij.

& in qualvis figuras efforma.

C A P. C X C V.

Diureticum specificum (sc: Tinctura Vermium Majalium) in Gonorrhœa.

M A E T S I U S.

℞. Vermium Majalium q. p.

His affunde Ol. Tartar. per del. q. p. ad totalem irrorationem. Stent in digestionem per xxiv. horas, quibus tunc affunde Alcohol Vini ad eminentiam iij., vel iv. digitor. transv. Stent in digestionem, ut supra, quousque Sp. Vini rubicundam extraxerit Tincturam, quam decanta, & usui reserva.

Dof. *à gutt. x. ad xxv. (xxx. in vino vel alio aliquo vehiculo.)*

Nota,

Nota, quòd si in curatione Gonorrhœæ per Tincturam Vermium Majalium excitetur acrior stranguria, quòd cum lacte amygdalato, lacte vulgari tepido saccharato, aliisve emulsionibus, dolor citò tollatur.

Processus secundus.

Tinctura Vermium Majalium in forma pulveris.

I D E M.

℞. Vermium Majalium q. p.

Hiscæ affunde Spir. Nitri. q. s. ad totalem Vermium dissolutionem. Filtra, & cum oleo Tartar. per del. præcipita. Liquorem supernatantem decanta, pulveremque cum pluvia edulcora, & exicca. Est hæc methodus generalis in omnibus illis, quæ constant acri, & caustico sale volatili, utpotè in cantharidibus, araneis, bufonibus, nubicibus vomicis, helleboro, & similibus flammulis.

Pulverem edulcoratum cum quovis electuario, conserva, mucilage, similibusve substantiis, in massam pilularum redige.

Dos. pulveris in substantia à gr. vj. ad xij. xx.

Vires & Usus. In Gonorrhœa recenti potest exhiberi absque ulla precedenti corporis preparatione. In Gonorrhœa verò virulenta nec adeò valet, nec exhiberi debet, nisi precedenti corporis preparatione, per purgationem scil. ab Extracto Catholico, vel similibus aliis. Potest etiam Decoctum aliquod præmitti. Pulvis unius horum vermium, interius assumptus, tam vehementer agit, ut operatur, ut difficulter sedetur.

C A P. C X C V I.

Infusio in Gonorrhœa.

I D E M.

℞. Vin. rubr.

Aq. Symphit. ana ꝑ. v.

Fol. Scord. m. j.

In his infunde per noct.

Gran. Juniper contus. ꝑ. iij.

O 4

Bol.

Bol. Arm. alcoholizat. ℥℥.

Manè leviter ebulliant. Filtretur liquor, & per syringam injiciatur, postquam patiens urinam emiserit. Ita brevi temporis spatio fluxus sedabitur, partesque corroborabuntur. Hoc igitur uti non debemus, priusquam virus eductum sit.

Vires. *Idem obtinet hæc infusio in Gonorrhœa simplici ex debilitate vasorum spermaticorum exortâ.*

Quòd si in auxilium vocare volueris medicamentum per os assumendum, recipe, quod sequitur.

C A P. C X C V I I.

Pilula in Gonorrhœa.

I D E M

℞. Sem. Alkekeng. ℥. ij.
iv. frigidor. maj.
Papav. alb.

Sem. Lactuc.

Plantag. ana ℥. j.

Rhab. ℥. ℥.

Mastich. ℥. iij.

Gum. Arabic.

Bol Armen.

Succin.

Tragacanth.

Amyl. ana ℥. ij.

Sem. Agni casti

Rosar. rub. ana ℥. j.

Tereb. Ven. q. s., ut pulvis in formam pilularum redigatur.

Misce, & f. a. f. pilulæ.

C A P. C X C V I I I.

Guajaci Ligni Ol. & sp.

L E M O R T.

℞. Rasur. Ligni Guajaci q. v.

Indatur retortæ, sive ollæ ferreæ, alembico suo munitæ,
&

& adhibeatur recipiens amplum, & destilletur primò lento igne, sensim procedendo ad ultimum ignis gradum, donec nil amplius destillet, & recipiens clarescat. (o)

Processus secundus.

M A R G R A V I U S.

℞. Caput mortuum, in destillatione aquæ Guajaci relictum, sed ad Solem probè exiccatum.
Aut, ejus loco,

℞. Scobis Guajaci q. p.

Destilla ex retortâ terrea tubulata, in igne aperto, per vices Lignum injiciendo, applicato recipiente vitreo capacissimo. Sic intra horæ spatium magna copia Spiritûs acidi Guajaci, ut & Olei ejus fœtidi, colligi poterit. (p)

Oleum separatur à spir. acido, filtrando per chartam. Sic spiritus acidus rubicundi coloris per chartam colabitur. In chartâ verò remanebit oleum fœtidum, & crassum, quod statim ex retorta removeri debet, ne ab ea absorbeatur. Spir. acidus rectificatur per cucurbitam altiolem. Sic adscendet limpidus, qui tamen post aliquot septimanas iterùm tingetur rubicundo colore, quod ei accidit ab occulto sulphure, quod secum rapuit. Oleum dissolvatur cum spiritu Vini rect. filtretur per chartam, & sic servetur usui.

Vires. Oleum planè igne & natura est. Habet vim (resolventem & attenuantem) catharticam, & causticam, unde potissimum externo usui conducit; temperatum tamen spiritu Vini etiam intra corpus cum aliis sudorificis exhiberi potest. Spiritus acidus (sudores & urinam movens) additur alexipharmacis, & sudorificis, unde in

○ 5

peste,

(o) Sic duplex obtinetur oleum, supernatans nempe spiritui phlegmatico, sed in minori quantitate, & ad fundum depressum oleum gravius, picem redolens crassam.

(p) Caput mortuum, carbonum instar nigricans, ignem pertinacissimè retinet, cujus cineres rectificando oleo inserviunt, præbentque elixiviando sal fixum.

peste, & febris malignis, laudatur.

Dof. Ol. est à gutt. ij. ad ℥.

Spir. a ℥j. ad ℥ij.

C A P. CXCIX.

Guajaci Lign. Ol. & Sp. Rectificatio.

LE MORT.

℞. Olei. Guajaci q. v.

Indatur retortæ, superinjiciendo M. j. vel. alt. Salis comm. (q) & in arena destilletur, & oleum prodiens ad suos usus reservetur. Spiritus per se rectificatur in retorta.

Nota. Duplicem habet spiritum, volatilem, & acidum. Qui illos ambos separari petit, tali modo procedat:

(r) ℞. Spir. Guajaci ℥. j.

Indatur cucurbitæ, & in B. M. Spir. Vol. ℥. iv. abstrahe. Relictus Sp. indatur retortæ, & in arena primò phlegma insipidum elice, dein spiritus subsequentes acidus. Spiritus volatilis in B. M. abstractus super cineres proprios, ad albedinem calcinatos, poterit rectificari. Tum evadet subtilissimus.

Vires. Oleum inservit apostematibus, bubonibus Venereis, & omnibus affectibus frigidis, ut & paralyfi, apoplexiæ, doloribus dentium, & tumoribus discutiendis, si nempe linteola eo parum madefacta applicentur. Interius exhibetur in lue Venerea, epilepsia, passionibus hystericis, & ad omnes ferè usus inservit, ad quos oleum Heraclinum Patris Rulandi.

Dof. à gr. ij. ad xvj. vel xx.

Spiritus autem inservit in lue Venerea, & omnibus ferè affectibus per sudorem curabilibus, sed maximâ vi operatur.

Dof.

- (q) vel proprii cineris è capite mortuo parati; sic primò obtinetur oleum limpidum flavescens: & postea oleum subrubrum, vel, si rectificatio mediante aqua comm. instituat, oleum penetrans & leve, ad naturam oleorum essentialium accedens, producitur.
- (r) Spir. hic volat. rectificato spir. acido jungi potest, ut magis activus & penetrans reddatur spir. acidus.

Dof. spiritus acidi à gutt. xx. ad ʒ. ij.

Dof. spir. volatil. est à gutt. iv. ad ʒ. ʒ.

C A P. C C.

Guajaci Tinctura.

M A R G R A V I U S.

℞. Scobis Guajaci per cribrum traject. ʒ. ij.

Affunde ei

Sp. Vin. rect. ʒ. vj.

Digere in phiola oblonga per d. & noct., viij. Tum decanta Tincturam sanguineam, & colatam per linteum serua usui.

Vires. Calefacit, siccatur. Conducit affectibus ventriculi frigidis, & catarrhis cerebri exiccandis.

Dof. ʒ. ʒ.

C A P. C C I.

Guajaci Aqua.

I D E M.

℞. Scobis Ligni Sancti. ʒ. ij.

Affusa s. q. aquæ puræ digere in retortâ vitreâ, in arena, per hor. xxiv. Tum destilla ad dimidias. Sic prodibit aqua pinguis, & aliquo modo odorata, sed nec oleum superfuitans habet, nec acida, ut tradunt Riverius, Quercetanus, Aurelius Severinus. Finitâ destillatione residuum aquæ cola per pannum, & cum destillatâ aquâ conjunge, & serua usui.

Vires. Calefacit, & siccatur, est sudorifica, conducit in affectibus & naturis frigidis.

Dof. sunt ʒ. ij. cum ʒ. j. diascordij, aut theriacæ antiquæ.

C A P. C C I I.

Extractum anti-Venereum ex Lign. Guajaco, &c.

L E M O R T.

℞. Ras. Lign. Guajac. ℥. ij. Cort. Eiusd. ʒ. iv.

Rad. Sarzæparill. Chin. ana ʒ. ij.

Sal.

Sal. Tartar. ℥. β.

Sp. Vini. ℥. iv.

Aquæ. pint. vj.

Digerantur simul per hor. 24. Dein coq. per hor. vj. seorsim, & digerantur radicem Altheæ ℥. iv. in aquæ s. q. etiam per hor. xxiv., & coq. per hor. j. tantum.

Seorsim etiam fiat Tinctura Martis sequenti modo :

℞. Limat. Martis ℥j.

Reg. Antimon. Martialis,

Mercur. vivi. ana ℥. β.

Crem. Tartar. ℥. vj.

Aq. commun. q. s., pint. circiter iij.

Post digestionem dier. ij. coq. simul per hor. vj.

Tincturæ omnes, & Extracta simul confusa, exhalent leni igne, addendo, ubi ad finem ferè exhalatio redacta est,

Lign. Sassafras. ℥. ij.

Redigantur ad consistentiam Syrupi crassioris. Extractum calidum percoletur, & usui servetur, quod durabit per mensem ferè. Si quis diutiùs servare vellet, Extracto addat

Spir. Vin. ℥. j. vel ij.

Nota benè. Quando confunditur Tinctura Martis, separatio fit. Soleo ergo illam Tincturam nonnunquam separatim servare, vel mediante digestionem mixtionem magis æqualem conciliare.

Processus secundus.

℞. Lign. Guajac. ras.

Cort. ejusdem. ana ℥j.

Hiscæ superfunde

Ol. Tartar. p. del. ℥β.

Aq. comm.

Spir. Vin. ana ℥. β.

Macerentur simul per dies iij. vel iv., donec omnes resinosa & viscosa particula dissolutionem continui passæ fuerint. Coq. dein simul addita s. q. aq. comm. ad consumptionem ferè omnis humiditatis. Indantur postea simul phiolæ vitræ, & iis superfunde spir. Vin. ad supereminu-

eminentiam aliquot digr., addendo postea.

Rad. Chin. Salsaparill. ana ℥iv.

Althæa. ℥vj.

Lign. Sassafr.

Rad. Glyzirrh. ana ℥ij.

Galang. min. ℥j.

Camphor. ℥ij.

M. & digerantur per d. ij. vel iij. In Spir. tincto misce

Gumm. Guajac. ℥j.

Ol. Lign. Sassafr. ℥j.

Balsam. Copaib. ℥℥.

Rad. Chin. recent.

Agaric.

Hellebor. nigr. ana ℥ij.

M. & digerantur denuò simul cum ℥iij. Sal. Tartar. per d. ij, dein clarum à fæcibus separetur, & usui seruetur.

Vires. *In doloribus nervorum & contracturis, in sanguine purificando, in peste, in febris, lue Venerea, elephantiasi, morpheæ, lepræ, lentigine & furfuribus, summi est usus.*

Si fortius autem & efficacius expetatur, loco sal. Tartar. recipe scoriarum Antimon. optimè reverberati q. s.

Purgat leniter humores biliosos & pituitosos melancholicos: sanguinem à superfluis humoribus liberat, putridisque, per diaphoresin illos expellendo. In lue Venerea propinatur ad ℥ij in decocto Guajac., sic optimè sudores movet.

Ichero etiam medetur. Si scorie Antimon., unà cum sulphure & Marte calcinatae, in extractione permisceantur.

Dos. in hoc affectu à ℥j. ad ℥j. ad minimum bis de die. In omnibus morbis per sudorem curabilibus, & febris, ut & in leucophlegmatia gtt. xx. hor. singulis propinatur. In morpheæ, lepræ, furfuribus, & cæteris fixioribus morbis, ter in die ad minimum ℥j. exhibetur; vespertina verò hora dupla vel tripla dosis exhibeatur, ut sudores simul optimè pellat.

Simul etiam pars affecta eo extracto inungatur, ut eque externè operationes suas exercent.

C A P . C C I I I .

*Gummata omnia ferulacea dissolvendi modus ad em-
plastra, aut pilulas conficiendas.*

L E M O R T .

℞. Gummi cujuscunque (Opopon. Ammon. Gal-
bani) q. v.

Dissolve in aceto Vini acerrimo supra ignem coquendo :
dein trans linteum colando, & semper cum spatulâ mo-
vendo. Hæc operatio bis repetatur, donec tantum fæces,
& segmenta lignorum supersint, quæ abjiciendæ sunt.
Solutions omnes evapora supra ignem lentè ebulliendo
ad consistentiam usque pilularum molliorum.

Nota, quòd exploratur consistentia super lapidem,
vel æs, ut citissimè frigeat; nam, quamdiu calidum
est Gummi, summè liquidum permanet.

Ad permiscenda Gummata dissoluta in Emplastris,
semper aliquid aceti de novo additur, ut denuò dissol-
vantur. Dein Terebinthina ei admiscetur calenti, & dein
Emplastro affunditur continuò agitando, & malaxan-
do, cum pistillo, vel cum manibus, ut optimè ei uniatur.

C A P . C C I V .

*Sublimatio Florum Martis ex Lapide Hematite & Sale
Ammoniaco, ut & preparatio Tincturæ Martis
volatilis, & adstringentis, uti & croci Martis.*

M A E T S I U S .

℞. Lap. Hæmatitid. part. j.

Sal. Ammon. part. dim.

Conterantur (seorsim) in pulverem tenuissimum (instar
alcohol) quem per cribrum trajice, ac postea exactè inter
se permisce (f) Conjiciantur in cucurbitam terream (seu
vas sublimatorium.) cui adapta alembicum vitreum cum
suo

(f) in mortario vitreo vel lapideo per quadrantem horæ,
ut undiquaque à salibus & ab aëre circumfluo lapis
pulverifatus attingatur.

fuo recipiente (amplo, juncturis optimè amylo & charta clausis.) Fiat sublimatio, ut artis est, igne nudo, successivè ignem augendo (ita leniori primo igne adscendit Spir. Sal. Ammoniac. potentissimus, imprægnatus minerali Martis, sive Hæmatitis, qui lapis, continens partes ferri magis volatiles, in media ferri minera reperitur, Aucto dein igne sublimantur in altum, & circa latera alembici, & vasis sublimatorij hærebunt flores Martis, vel Lapidis Hæmatit. insigni aurantio colore à Marte in Hæmatit. existente tincti, & tenuissimo sulphure Martis vel Lapidis Hæmatit. imprægnati, qui nihil aliud sunt, quàm partes subtiliores, tenuiores, & magis volatiles ferri in altum educti vi salis Ammon., & in formâ sicca apparentes, una cum spir. acido salis.) Omnibus refrigeratis, alembicum à cucurbita sua separa, floresque tuos exime, & ab aëre (in vitro optimè clauso, alias facilè attrahendo aëris humidum solvuntur) defende.

In fundo reperies caput mortuum Hæmatit., egregiis punctulis splendentibus distinctum, quæ nil aliud sunt, quàm Mars ipse excoctus ex Lap. Hæmatit., & purissimus. Quod si igne fortiori posset urgeri, ipsum ferrum excoquerem ex Lap. Hæmatit.

Vires. *Hi Flores per se exhibiti sunt valdè Diaphoretici, diuretici, & obstructions quasvis resolvunt, solentque inservire operationibus seqq.*

Preparatio Tinctura Martis volatilis.

℞. Horum Flor. q. v.

Hiscæ, in vase circulatorio repositis, affunde Alcohol Vini ad eminentiam dig. transv. iij. vel iv. Stent in digestionem, quousque Spir. Vini aureo colore tinctus sit, quem decanta absque perturbatione fæcum, & usui reserva; & parata erit Tinctura Martis volatilis, præstantissimum aperiens in quibusvis obstructionibus.

Dos. *à gutt. x. ad xx. in convenienti vehiculo.*

Preparatio Tinctura Martis adstringentis.

℞. Caput mortui q. v.

Huic affunde aquam pluviam ad eminentiam dig. iij. vel

iv. Stent, ut ante, in digestionem, donec aqua rubicundo-flavo colore tincta sit, quam decanta, filtra, & usui reserva: parataque erit Tinctura Martis astringens potentissima.

Vires. *Obtinet egregiè stipticas, & adstringentes, ut, si spongiam eâ madefactam ramis majoribus arteriarum vel venarum, vulneratis, dissectis, vel solutis applicueris, brevi temporis spatio adstringat & hæmorrhagias sistat. In fluxu mulierum immodico, diarrhæis, & gonorrhæa simplici, multum juvat. Menstrua copiosa retardat.*

Dos. à gutt. v. ad xij. in conveniente vehiculo.

Preparatio Croci Martis.

℞. Reliquum quod restat,
Per ignem reverberij calcinetur, quousque spendentia ferri ramenta dispareant. Conteratur in pulverem tenuem, & obtinebis Crocum Martis in quantitate, *cujus usus est in affectibus hypochondriacis, in obstructionibus mensium, mesenterij, hepatis, similium viscerum, referendis, præcipuè, si cum gummi ammoniaco, sagapeno, myrrha, similibusve aperientibus conjunctus fuerit, & redactus in formam pilularum.*

Dos. à gr. vj. ad x.

Hæmatit. Lapidis Flores, & Tinctura aperiens & adstringens: Processus secundus.

LE MORT.

℞. Lap. Hæmatit. subtilissimè pulverizat. ℞. §.
Sal Ammon. ℞. j.

Digerantur (†) simul igne satis forti per hor. xxiv. Dein sublimentur in retorta, vel cucurbita. Flores (u) coloris

(†) in cella vel loco humidiori, ut salia per deliq. quasi soluta, agendo in Lapidem Hæmatit., nullas illius partes intactas relinquant.

(u) Flores hi nihil aliud sunt, quam minima ramenta leviora Lapidis Hæmatitis, mediante sale acido intermedio volatili salis Ammon. in altum erecta.

ris aurantij seorsim colligantur, & asserventur. Spiritus primò prodiens etiam seorsim excipi potest, & asservari, sub nomine *sp. Salis Ammon.*

Tinctura adstringens.

℞. Cap. mortui, in fundo residui, q. v.

Repone in cella per iij. circiter septimanas. Sic humiditate attractâ in liquorem (spir. acid. sal. Ammon. continentem, in quo Hæmatites dissolutus existit.) diffluet summè adstringentem aurei coloris, qui excipiat, & asservetur, sub nomine *Tincturæ Lap. Hæmatit. adstringentis.* Vel, mediante spiritu Vini rect. Tinctura subtilior è cap. mortuo extrahi potest, & usui asservari.

Vires. *Tinctura è cap. mortuo summè adstringit, omnibus morbis fluidis convenit, dysenteriam, & omnes uteri, alvi, narium, fluxus curat (hæmorrhagias quasvis sistit, vermes necat.) præcipuè, si sequenti modo parata Essentia adhibeatur:*

℞. *Tinctur. Lap. Hæmat. adstring. ʒ. ij.*
ex Opio mediante sp. Vin. ʒ. ʒ.
Croci
Cinnamom. ana ʒj ʒ. M.

Dos. à gutt. ij. ad xij. quater, vel quinquies de die.

Dolores omnes lenit, febres ex nimia acrimonia humorum tollit, morbis, & febribus militum, præcipuè convenit.

Ex præcedenti Tinctura, è capite mortuo per del. facta, & ad siccitatem iterum evaporata, paratur menstruum universale ad omnia mineralia solvenda seq. modo:

℞. Spir. Vin. rectificatiss. ʒ. vj.
 Salis hujus. ʒ. xij.

Misceantur, & digerantur simul, per dies aliquot. Dein lento igne Sp. Vini abstrahatur. Reliquum Sal cum s. q. argillæ, vel boli vulgaris, permisceatur, & destilletur in retortâ vitrea ad incandescentiâ ferè retortæ, sic prodiabit Spiritus acidus cum striis descendens instar Spiritûs Vini, qui ad usum in vitro strictissimè clauso reponi debet.

Vires. Spiritûs, seu Menstrui universalis. *Intermedius est hic Spiritus inter acidum, & volatilem, & benignâ suâ aciditate multò magis interno usui accommodatus, quàm*

cætera acida, in hydropo, febris ardentibus, peste, &c. In operationibus Chymicis summi est usus in extrahenda animâ metallorum, (Anima Chymicis est Essentia subtilissima) & mineralium, præcipuè sulphureorum, ut sunt aurum, antimonium, talcum, &c.

Dos. à gutt. ij. ad x. in vehiculo convenienti.

Tinctura Aperiens.

℞. Flores hoscæ, grosso modo contusos.

Hiscæ superfunde Alcohol Vini ad supereminentiam d. ij. Digerantur simul per 6. aut 7. dies (digestio semper fit in loco calido, maceratio in frigido) quo diutiùs, eò meliùs. Sic Tincturam flavam aurei coloris deponent, quæ à sale residuo separanda est, & usui reservanda, sub nomine *Essentiæ aperientis*.

E cap. mortuo, seu fæcibus, etiam eodem modo extrahitur Tinctura, loco Alcohol Vini spiritum tantùm semel rectificatum sumendo, quæ sub titulo *Tincturæ adstringentis* asservetur.

Vires. Flores, & eorundem Tinctura, febris intermittentibus conveniunt, diaphoresin promovent, leniter aperiunt, & menses movent (vermes necant.)

Dos. Flor. à gr. v. ad ℥. j.

Tinctur. verò à gutt. xij. ad ℥. j.

Nota benè. Cui Tinctura, & Flores, non inserviunt, poterit è Floribus hiscæ recentem efficere sublimationem cum novo Lap. Hæmatit. pulverizato, loco Sal. Ammoniaci, & eandem Tincturam à cap. mortuo elicere poterit.

Hæmatit. Lap. Flores: Processus tertius.

MARGRAVIUS.

℞. Hæmatit. rubicundissimi. ℥. iv.

Redigatur in pulverem, cribretur. Tum addantur ei

Sal. Ammon. pulverizat. ℥. iv.

Misce, & ex cucurbita terrea in igne aperto sublima per aliquot horas in capitellum vitreum. Sic ascendent Flores albi, tum flavi; qui adhærebunt lateribus & limbo capitelli.

capitelli. Cùm nihil amplius adscendit (quod ex fumo cognoscitur, quando hîc desinit) tum manu removeantur Flores, & in vitro accuratè clauso serventur usui: aliàs enim facilè per deliquium solvuntur.

Vires. *Insigniter attenuant, & incidunt, unde pro diaphoreticis habentur, laudanturque in ictero, cujus colori adsimilantur.*

Dos. *ab aliquot granis ad ℥. ℥.*

C A P. C C V.

Jalappæ Resina.

L E M O R T.

℞. Rad. Jalappæ, grosso modo pulverizator. ℞. ℥.
Eis superfunde

Spir. Vin. Gall. ad supereminentiam dig. iij.
vel iv.

Digerantur simul per hor. xxiv., vel, donec tincturam accipiat, per dies iij. Dein filtretur, & præcipitetur, liquor, cum s. q. aquæ communis. Sic lactescet solutio. Evaporetur, vel abstrahatur, postea Spir. Vini. Sic in fundo residet resina, super papyrum exiccanda.

Nota 1. Eodem modo fiunt resinæ è scammonio, agarico, turbith, &c.

2. Si Sp. Vin. rect. loco vulgaris, sumatur, tantò plus extrahit, & clarior evadet resina, verùm non tantùm purgat. (w)

Vires. *Purgat pituitosos, & serosos humores.*

Dos. *à gr. iij. ad x.*

Exiccatur super charta, vel patinâ, oleo amygdalarum imbutâ, in sole, viij. vel x, dierum spatio.

Processus secundus.

M A R G R A V I U S.

℞. Jalappæ opt. & pinguis, quæ acu puncta pinguedinem emittat. ℥. ij.

P 2

Redi-

(w) vis enim purgativa non in resinosa, sed in gummosa parte consistit,

Redigatur, tundendo in mortario, in pulverem grossum.
Huic in phiola oblonga affunde

Spir. Vini rect. ℥. xij.

Claudatur phiola accuratè aliâ phiolâ inversâ. Digere per d. & noct viij. Tum decanta tincturam flavam, ci- que in cucurbita vitrea munda adde dimidium aquæ pu- ræ. Destilla in B. M. aut arenâ, donec sp. Vin. totus sit abstractus. Tum remove cucurbitam, & aquam residuam cum resina adhuc tepidam effunde in ollulam, aut vi- trum latum. Resinam picis instar separa ab aqua, & su- per orbe vitreato exicca per aliquot dies, donec indures- cat, & habebis substantiam pellucidam, & flavam, quæ est ipsa resina Jalappæ.

Vires. *Purgat pituitam, & serum, instar ipsius Jalappæ.*

Dos. à gr. vj. ad ℥. ℥. in conserva rosar. pallidarum.

C A P. C C V I.

Insectorum preparatio.

L E M O R T.

Duplicis generis Insecta dantur, vel quæ ex semine proprio, vel è terræ gremio producuntur: vel se- cundò, quæ ex cadaveribus putrescentibus, sterquiliniis, & quâvis putridâ materiâ nascuntur. Primi generis inter- no, & externo usui, absque præparatione inservire po- terunt, si in minimâ dosi exhibeantur, ut lumbrici terræ &c. Si verò sæpiùs eorundem dosis repetatur, maligni- tatem quandam deponunt, & corrosiva existunt, ratione salis acris in iis existentis, quod seq. modo corrigitur:

℞. Lumbricorum Terræ q. s.

Hisce superfunde

Salis Tartari optimè calcinati partem quartam.

Digerantur simul in B. M. per hor. vj; Dein superfunde

Spir. Vini ad supereminentiam ij. digit.

Digerantur denuò per hor. xxiv. Dein tinctura, à sæcibus separata, usui servetur.

Secundi generis Insecta nunquam per se sine noxa as- sumuntur ob sal corrosivum & acre, in maximâ copiâ ibidem residens, ut in cantharidibus, vermibus Majali- bus

bus &c. Hæc duplici modo præparantur, vel mediante sale alcali fixo, ubi aciditas volatilis illius salis obtunditur: vel mediante sale acido, ubi sal ejus volatile alcalicum, & particulas minùs mobiles obtundere volumus eo modo, uti ostendimus in processu, cui titulus *Tinctura seu Essentia Cantharidum.*

C A P. CCVII.

Jovis, & Saturni amalgamatio.

M A R G R A V I U S.

℞. Limatur. Jovis, aut Saturni, q. pl.

Ei adde

Mercurij currentis partes ij. aut iij.

Misce, ut abeat in massam nec tenuem, nec crassam nimis. Hæc dicitur Amalgamatio Jovis, aut Saturni.

Usus. *Inservit mechanicis, in conficiendis speculis, habetque alios usus in mechanicis.*

C A P. CCVIII.

Jovis & Saturni Præcipitatio.

I D E M.

℞. Calcem Saturni, vel Jovis,

Solve eas in Spir. Nitri, aut Aqua forti, & cum insigni effervescencia abibunt in calces albas, quas evaporando liberabis à menstruis, & reverberatas, aut edulcoratas aquâ, servabis usui.

Vires. *Refrigerant, siccant, adstringunt. Conveniunt ulceribus, & inflammationibus repellendis, suntque tantum externi usus.*

Dos. est pro re natâ.

C A P. CCIX.

Jovis Regulus.

I D E M.

℞. Stanni Anglici opt. ℥. iij.

Regul. Antimon. ℥. ij.

P 3

Fuat

Fluat Stannum in crucibulo ignito. Tum statim injiciatur quoque pulvis Reguli Antimonij, & statim hic una fluat cum Stanno. Effundatur leniter materia fluida in parvum aliquod crucibulum, ut abeat in Regulum, qui colore erit argento haud dissimilis.

Ufus. *Inservit parando Butyro, & Bezoardico Ioviali.*

Processus secundus.

I D E M.

℞. Regul. Antimon. minutissimè pulverizat. ℥. ij. Imponentur crucibulo, super carbonibus accensis ignito, expectando, donec Regulus omnis fluxerit instar aquæ. Tum adde

Stanni Anglici integri ℥. j. & fluat hoc in momento cum Regulo. Effunde massam fluidam in conum fusorium, aut crucibulum mundum, & habebitur massa durissima, & albissima, quæ polituram recipit, & argentum mentitur, friabilis tamen est. Hanc serva usui: hæc enim dicitur *Regulus Antimonij Iovialis.*

Ufus. *Inservit parandis Butyro, & Bezoardico, Iovialibus. Mechanicis conducit ad varia paranda instrumenta, & utensilia, ut sunt patinæ, manubria ensium, globuli, aliaque.*

C A P. C C X.

Kermes Tinctura.

I D E M.

℞. Granorum Kermes. ℥. β. His affunde

Sp. Vini rect. ℥. iv.

Digere per dies, & noct. iij. Tum decanta, & relictis granis, novum Spir. Vini affunde, & sic continua, donec omnem Tincturam extraxeris. Tum illas conjunge, & serva usui.

Vires. *Potenter adstringit. Plerisque Medicis pro cardiaco & stomachico est. Inservit tingendis lulapiis cardiacis, & stomachicis.*

C A P . C C X I .

Annotatio ad confect. Alkermes.

L E M O R T .

Sericum crudum omittitur, cujus loco utuntur nonnulli grani croci.

Aurum pulverizatum postea admiscetur.

℞. Gr. Kermes Syrupi. ℞. ij.

Coq. ad consistentiam paulò spissiolem, cocto adde

Lign. Aloës, & Cinnam. an. ʒ. vj.

Margar. præparat. ʒ. ij. (vel, in ejus defectu,
Corall. rub. præpar.)

Fol. auri, & argent. an. n. xiv.

Misceantur tepidè simul. Mixtis adde

Essent. Regiæ. gutt. xxx.

Ol. Cinnam. gutt. iij. M. f. Confectio.

Essentia Regia fit:

℞. Ambræ. ʒ. j. five ʒ. j.

Mosch. ʒ. ʒ.

Zibett. gr. ....

Ol. Cinnam.

Jasmin.

Lign. Rhod. an. gutt. ij.

Sal. Tartar. ʒ. ʒ.

Sp. Vin. super Rosas, Benzoin, & Styracem
calamit. Gariophyll. rectificat. ʒ. iij.

Misceantur simul, & digerantur per iv. dies, & obtinebis Essentiam fragrantissimam. *Vide pag. 192.*

Vires. Confectio hæc cardiaca est, & adstringens. Usus ejus est in morbis periculosis, & in illis, qui cum morte ferè confliscantur. Etiam vino admiscetur ad bonum odorem, colorem, & saporem conciliandum.

Dos. à ʒ. ʒ. ad ʒ. iv. vulgò ad ʒ. ij.

C A P . C C X I I .

Lacca Gummi Essentia.

M A R G R A V I U S .

℞. Gummi Laccæ in pulverem redact. ʒ. j.

Ei affunde in vitrea lagenula tantum liquoris Nitri fixi, five de Alkahest Glawberi q. l., ut benè madefiat. Digerantur simul per aliquot horas in arena. Tum affundatur Alcohol Vini ad aliquot transvers. digit. supereminentiam. Digeratur iterum per hor. j. Tum inclinato vitro decanta Tincturam, cavendo, ne simul Alkahest effluat, quod suo colore turbido ab Alcohol Vini facilè distinguitur. Tinctura fervetur usui.

Relicto verò Gummi novum Alcohol affundatur, continueturque hoc tam diu, donec Alcohol non amplius tingatur à Lacca, sed colore albo remaneat. Sic enim Tinctura omnis ex Lacca erit extracta, relinqueturque nihil præter fæces, & Alkahest, quod cum Alcohol Vini junctum semper imum petit, nec unquam accuratè illi admiscetur. Oportet autem Alcohol Vini esse genuinum. Nam Sp. Vini simpliciter rect. cum Alkahest facillimè confunditur, atque tum Tinctura impura evadit, saporèmq; Alkahest reddit, quod fieri minimè debet.

Vires. Tinctura Laccæ imprimis laudatur in scorbuto; nam peculiarem vim possidet penetrandi, & aperienti, habetque insignem acrimoniam, & amarorem, quæ sine dubio naturam alkali alicujus præ se ferunt. Ab Angelo Sala hæc Tinctura etiam preparatur cum alumine, & commendatur ad ulcera scorbutica oris, dentesque vacillantes roborandos.

Dos. Essentiæ est gutt. v. vel vj.

C A P. C C X I I I.

Lateritium Ol. seu Philosophorum.

L E M O R T.

℞. Ol. Olivar. vel alterius cujuscunque expressi q. v. inijiciantur carbones (cespitem vel lignor.) ardentes, (x) do-

(x) donec ferè omne oleum imbiberint. (y) In quacunque injectione, carbonum scilicet, contegatur vas optimè, quod oleum continet, ne flammam subito concipiat, idque linteo aquâ madefacto: dein, ubi fumus parumper desierit, recentem carbonem injice, & contegatur, ut ante. Eodem modo procedendum, donec totum oleum absorptum sit. Carbores confusi injiciantur retortæ vitreæ, & per arenam destillentur, (ignem sensim urgendo, donec albi vapores apparent, in hoc gradu persiste) donec circiter omne oleum prolectum fuerit, quod cognoscitur, ubi guttæ rubræ apparere incipiunt, & crassæ: dein ab igne cessandum. Oleum ab aqua per tritorium separetur, & usui reponatur, vel, si lubet, ut oleum succini, rectificetur.

Nota. 1. Lentè in omnibus oleis crassis, pinguedinibus, & axungis, procedendum est, quoniam citissimè ebulliunt, & in altum elevantur, unde crassum æquè, ac subtile, prodit.

2. Eodem modo omnes axungæ, pinguedines, & olea crassa destillari possunt.

Vires. *Penetrantissimum est hoc oleum externo usui dicatum in omnibus affectibus, & tumoribus frigidis. Nervos confortat, omnes dolores (ut arthriticos varios) lenit, præcipuè, si cum parva quantitate camphoræ illinatur. Interno etiam hoc oleum inservit usui, eo modo rectificatum, quo dicitur (sc. ad matricis incommoda & dolores colicos & ad urinam promovendam.)*

Dof. internè ad gutt. x.

P. 3

CAP.

(x) vel laterum fragmenta excandefacta.

(y) vel sit massa ex ol. prædicto, & arena, vel ex cineribus lignorum calentibus. Ex his omnibus rejiciendi sunt carbones, propter sulphur, quo oleum inficiunt. Cineres autem lignorum præferendi propter salia alcalina, quæ in ipsis latitant, acida vincula infringentia, unde oleum subtilius obtinetur.

C A P. C C X I V.

Rectificatio Ol. Philosophor.

I D E M.

℞. Ol. hujus à phlegmate inferiore liberat. ℥. viij.

Salis Alcali. ℥. ij. M. (x)

Destilletur denuò per retortam vitream. Sic primò prodibit oleum flavi coloris, quod seorsim excipiendum est, secundò prodit oleum rubrum, tertio crassum nigrum. Oleum flavum usui interno fervetur in doloribus colicis, omnibus affectibus uteri, dolore nephritico.

Dos. à gutt. ij. ad xx. cum gutt. j. vel. ij. ol. anisi ad edulcorationem.

C A P. C C X V.

Levistici Spiritus.

M A R G R A V I U S.

℞. Herbæ Levistici recentis, fasciculum i.

Concide ac contunde minutissimè, & cum manipulo salis communis repone in vase fictili, aut ligneo, claudendo non nimis accuratè, ne fermentatio impediatur. Repone per mensem, donec incipiat spirare acidum: tum peracta erit putrefactio, sive fermentatio. Destilletur tum per B. M. cum vino, aut aq. pura. Quod prodiit, rectificata. Sic habebitur Spiritus Levistici penetrans, & subtilis.

Vires. *Calefacit, & siccit, attenuat, aperit, est uterinus, stomachicus, cephalicus.*

Dos. est ℥. j. ad ℥. ij.

C A P. C C X V I.

Limonum succus artificiosus, pro iis locis, ubi succus genuinus non possit haberi.

L E M O R T.

℞. Limonum n. xx.

Aceti Vin. acerrim. ℞. x.

(x) alij capiunt colcothex vitrioli, vel caput mortuum aquæ fortis,

Con-

Conscindantur in taleolas Limonia mala: dein mace-
rentur per dies iv. postea superfunde ꝛc xxx. Aq. comm.,
Sp. Salis acerrimi, in quo crysalli Tartari dissoluti fue-
rint, ꝛ. viij. Misce, & post j. diei macerationem liquor
percoletur, & usui servetur colatura.

CAP. CCXVII.

Liquorum Coagulatio per Sal mirabile Glawberii.

MARGRAVIUS.

℞. Chrystallorum Salis mirabilis Glawberii oblon-
gorum, non corrosivorum, sed dulcium,
qui in superficie tantum excrescunt q. f.

Imponantur chartæ puræ, quæ ponatur super arenâ tepi-
dâ, sive possidente ignem primi gradûs. Relinquantur
ibi, donec cadant in pulverem, nec concrecant: si for-
tè concreverint, terantur iterum, relinquanturque tan-
tillum, donec in pulverem abeant

℞. Hujus pulveris partem j. cui adde in vitro
Aq. comm., aut Vini, aut Cerevisiæ, aut aceti.
ꝛ. iij.

Misce, & aliquandiu agita. Tum reponatur vitrum ad
quietem per horas. iij, & totus liquor cum Sale mirabili
coagulabitur in massam glaciei instar, quæ in vitro clauso
aliquandiu conservari potest.

Ufus. *Experimentum, & curiositas est, producendi gla-
ciem tempore æstivo. Deinde docet, humores incrassari per
salia. Plura videantur de hoc sale apud ipsum Glawberii.*

CAP. CCXVIII.

De Liquoribus potabilibus in genere.

LE MORT.

OMnes Liquores potabiles tribus præcipuè particulis
præditi existunt. Primò, & præcipuè, aquosis, se-
cundò viscosis, & tertio salino-acidis subtilioribus (scil.
volatilibus) quæ particulæ mutuo motu intestino, (qui
fermentatio dicitur) sibi invicem exactè permiscetur,
ita ut graviore à subtilioribus imminuantur, & in statum
fluidi-

fluiditatis reducantur. Sæpiùs etiam aromaticis salino sulphureis particulis acrimonia, & gustus illorum Liqueorum intenditur. Igitur pro tribus hisce particulis, diversæ quantitatis, & qualitatis, sive invicem permixtis, ævum ipsorum triplex est.

Primò omnes, qui è viscosis solis mediante aquâ comm. fiunt, minùs stabiles existunt, nisi in maximâ copia viscosa illa adsint, quæ fluidum nimis statum pro parte cohibere possunt, &, ne motui nimis subjecti sint, ut in cerevisiis generosis fieri solet.

Secundò, illi omnes liquores, qui aromata admittunt acria, facillimè acorem temporis tractu contrahunt, & medijs plerumque sunt ævi, id est, longiùs durant, quàm viscosa, minùs verò, quàm ramosa. Etiam aromata illa sæpiùs liquoribus adduntur, ut motum intestinum, & fluorem salium acidorum promovere possint, ut in acetis præparandis: &c.

Tertio, Qui è ramosis, & viscosis, subtilioribus fiunt particulis, plerumque longævi existunt, & prout minore copiâ humiditatis aquosæ scatent, eò etiam magis diuturni existunt, & magis grati.

Primi generis sunt omnes è farinaceis, & germinatis præparati Liqueores cum magnâ quantitate aquæ, ut sunt cerevisiæ tenuiores. Si verò in tantùm repleatur aqua hisce farinaceis, ut ovum sustinere queat, tantò longævior fit: & in genere ad fermentationis modum, & tempus variant illi liquores. Scilicet, quò citiùs fermentatio absolvitur, & ad perfectionem Liqueor pervenit, eò citiùs etiam corrumpitur, & degenerat, quoniam, ut in plerisque omnibus naturalibus, ætas plerumque in tribus partibus excedit perfectam maturationem.

Secundi generis sunt omnes è fructibus acidiusculis expressi liquores, ut è cerasis, ribessis, pomis, pyris, qui, ut in antecedentibus, longævi existunt, pro ratione fermentationis diuturnæ.

Tertij generis sunt, qui à superfluo humore aquoso liberati existunt, & in majorem exaltationis gradum, vel naturaliter vel artificialiter producti sunt, ut sunt omnes fructus dulces vinosi, ut & succi eorundem naturales,

rales, uti sunt saccharum, mel, succi inspissati è fructibus, ut pomis, pyris, &c.

In duas igitur præcipuas species Liquores dividemus, *Cerevicias* scilicet, & *Vina artificialia*. *Cereviciae* artificiales strictè dicuntur, quæ extra modum vulgarem confici solent, & plerumque sub nomine *Cereviciarum salientium* retinentur, quarum formulæ supra positæ sunt sub nomine *Cerevicia*. Vinorum artificialium formulas vide infra sub tit. *Vinum*.

CAP. CCXIX.

*Loricatio Retortarum (vel Lorica pro mun-
niendis vitris.)*

MARGRAVIUS.

℞. Vitri minutissimè pulverizati.

Fragmentorum Crucibulorum (aut Retortarum terrearum) pulverizatorum. ana m. j.

Luti figulini pulverizati. m. ij.

Aq. puræ. q. s.

Misce, ut fiat Lutum tenax, nec nimis crassum, nec nimis molle. Hoc Lutum inducito Retortæ vitreæ, priùs madefactæ, ad digiti transversi crassitiem, & finito, vel in aëre calido, vel ad ignem, lentè (ne rimas contrahat) siccare, & Si quæ rimæ factæ fuerint, eas novo luto claude. Sic habebitur Retorta Loricata, quæ summæ ignis (& præcipuè frigoris) potentiæ resistere possit.

Ufus. *Defendit vitra à frigore ambiente, ut & ab humiditate adscititia ignis, ne facile rumpantur.*

CAP. CCXX.

Lumbricorum Terrestrium Spiritus, seu Aqua.

IDEM.

℞. Lumbricos Terrestris n. xl.

Abluantur, aut infundantur per 24. hor. aquâ purâ, vivi adhuc. Sic deponent fæces, & terram, ad fundum, evadentque

dentque puri. Tum injiciantur vivi, sine ullâ additione, in phiolam oblongam, in eaque clausâ relinquantur per dies XL. vel donec in aquam turbidam abierint maximè fetentem. Huic aquæ, in cucurbitam ingestæ, admisce, Cinerum cribratorum q. f. ut fiat massa mediæ consistentiæ.

Tum destilla in arena ad siccitatem usque, & prodibit spir. urinosus, & planè oleosus, qui cum Spir. Salis comm. promptè effervesceat, & in tincturam rubram abit. Unde deprehenditur constare copioso alcali volatili, & sulphure volatili, quod & odor urinosus, & sulphureus, demonstrant.

Vires. *Laudatur in educendâ aquâ hydropicorum. Aliàs potest præstare eadem, quæ alia salia volatilia præstant, nisi quòd sit spiritus potiùs, quàm sal volatile oleosum, appellandus.*

C A P. C C X X I.

Lumbricorum præparatio ad calculos pellendos, & sudores movendos.

L E M O R T.

℞. Lumbricos Terrestris, quo rubicundiores, & majores, eò meliores, ℥. iv.

Salis Tartar. ℥. ij.

Sp. Vin. rect. ℥. vj. Misce.

Digerantur simul per iij. vel iv., dies. Dein clarum à spisso separa. Huic Spiritui recentes adde Lumbricos, & digere per diem j., vel ij, easdem operationes repetendo, ut supra, & præparata erit *Essentia Lumbricorum*.

Usus maximi est in gonorrhœa, arthiritide vagâ, cæterisque artuum, & nervorum, affectibus.

C A P. C C X X I I.

Lucij piscis pulvis ad Ulcera cacoëthica.

I D E M.

Lucii piscis mandibula pleuriticis doloribus succurrit. Sed externè (*expertus loquor*) maxime convenit in ulceribus

ulceribus cacoëthiis, è scorbuto oriundis, sequenti modo:

Pulverizentur mandibulæ Lucij, mediante tostione levi. Hunc pulverem insperge ulceri, & hoc tam diu continua, inspergendo quotidie bis, donec crustam superinducat ulceri, & sub illa crustâ sanabitur ulcus.

C A P. CCXXIII.

Lunæ amalgamatio.

M A R G R A V I U S

℞. Scobis Lunar. ʒ. j.

Ei adde.

Argenti vivi q. s.,
ut abeat in massam mollem, quæ dicitur *Amalgama Lunæ*.

Potest etiam fieri cum lamelli, sicut in amalgamatione Solis dicitur, (*vide processum sub hoc tit.*) Mercurius separatur evaporando. Sic in fundo relinquitur calx, quæ quærebatur.

Usus est inservire depurationi Lunæ, tum etiam deargentationi.

C A P. CCXXIV.

Lunæ calcinatio immersiva.

I D E M

℞. Lunæ puræ, vel impuræ, ʒ. ʒ.

Ei (a) affunde (b)

Aq. fortis. ʒ. iij.

Pone per noct. in digestionem, donec tota Luna ab Aqua forti sit consumpta, nec quicquam in fundo conspiciatur, nisi fortè aurum fuerit admixtum; hoc enim fundum petit. Si alia metalla conjuncta fuerint, solvuntur illa quoque ab Aqua forti. Si Luna pura fuerit, solutio erit alba. Si verò cuprum admixtum fuerit, erit viridis. Hanc solutionem

(a) in vitro capaci.

(b) per vices, ne nimiâ effervescentiâ, quæ calore summo & elevatione vaporum rubrorum, à quibus diligenter cavendum, absolvitur, Artifici quid incommodi vel detrimenti contingat.

lutionem (c) in vitro evaporatorio evapora ad siccitatem usque, & in fundo relinquetur Calx Lunæ. (d). Vel, si placet servare Aquam fortem, destilla ex retortâ vitrea ad siccitatem, & recuperabitur Aqua fortis in recipiente. Calx verò Lunæ relinquetur in fundo retortæ, quæ servetur usui.

Ufus. *Inservit parandæ tincturæ Lunæ, ut & depurationi Lunæ ab adjunctis aliis metallis, scil. cupro, stanno, plumbo. Cuprum separari potest à calce reverberatâ cum aquâ regiâ: stannum, & plumbum verò, cum spiritu aceti. Sic acquiretur Calx purissima Lunæ.*

C A P. CCXXV.

*Lunæ hydragogæ Angeli Salæ preparatio facillima
(vel Specifici ad aquas in Hydropse educendas.)*

M A E T S I U S.

℞. Lunæ cupellatæ q. p.,
Eique affundito

Sp. Nitri duplum vel triplum.

Collocato in digestionem tepidam, quousque Sp. Nitri Lunam dissolverit. Solutionem ad (e) medietatem evaporato, & loco quieto committito. Ita concresecunt Chrystalli Lunares, quas à superflua humiditate separa, & leni calore exicca. Superfluum autem humorem de novo ad medietatem evapora, & procede, ut prius. Ita obtinebis omnes Chrystallos Lunares in spir. Nitri solutas. Has Chrystallos de novo resolvito in rore Majali, vel aq. pluviali destillatâ. (digerendo per xxiv. hor., ut fæces, si quæ sint, subsidant) (f) Solutionem filtrato, & ad medietatem evaporato. Ita de novo concresecunt Chry-

(c) fellis instar amarissimam.

(d) quæ à quibusdam pro lapide infernali adhibetur.

(e) curiculæ apparentiam.

(f) huic solutioni quidam addunt sal. prunellæ tantum, quantum ponderavit Argentum, eum in finem, ut maxima ex parte corrosivum Chrystallorum infringatur.

Chryſtalli Lunares, (g) quas exicca, ut dictum priùs, & ufui referva (b). Sic obtinebis medicamentum anti-hypocricum ſpecificum & indubitatum.

Nota benè, quod Luna curioſè ab omni Venere debeat eſſe depurata; ſecus enim vomitus violentos excitare ſolet.

Dof. à gr. ij. ad vj. in hauſtu vini calidi, vel ſpir. vini, vel aq. cinnamomi, vel ſimilibus convenientibus vehiculis.

Nota, quòd in forti eductione aquarum humoris hydropici viſcera ſunt corroboranda, quòd imprimis eſſentia baccarum juniperi, cum proprio ſpiritu extracta, & cum guttulis aliquot ſpiritibus Salis acidula facta, præſtat. Convenit hic etiam Elixir Paracelſi cum ſpiritu ſalis dulcificato.

Nota. Lapis infernalis, ſeu Causticum perpetuum.

℞. Solution. Lunæ. q. v.

Hanc évapora in vitro ad conſumptionem partis dimidiæ, reliqua maſſa per vices crucibulo capaciore, (ne materia igne intumeſcens, ferreo instrumento deprimenda, extra crucibulum effluat) committatur, inque eo detineatur, donec in fluidum olei inſtar, abeat, quòd in canalem ferreum effunde. Hæc maſſa, ſi nigerrima & compacta ſit, in vitro optimè clauſo ſervari debet; ſi non compacta & nigra ſatis, iterum in crucibulo liquefacienda, ut ante, donec ad prædictam conſiſtentiam perducta ſit.

Vires. Inſervit abſumendis carnoſis excrescentijs.

Nota. Luna Tinctura.

℞. Limatur. Lunæ,

Sal. vol. Urin. vel Salis Ammon. vel C. C. ana

q. v.

Q

Indan-

(g) ſive vitriolum Lunæ quibuſdam dictum.

(b) in vitro optimè clauſo, ne ab aëris humido in liquorem abeant.

Indantur vitro, inque eo optimè clauso detineantur, donec massa cœrulea sit facta: huic massæ adfunde Spis. Vin. tartarif. q. s. Digerantur in vitro optimè clauso, donec sufficientem extraxerit liquor Tincturam. Vel

℞. Limaturæ Lunæ q. v.

Huic adfunde Spir. Sal. Ammon. vel Corn. Cerv. vel Urin. q. s. Fiat, ut supra, Tinctura.

Vel. ℞. Limatur. Lun. q. v.

Mercur. sublimat.

Indantur stratum super stratum crucibulo, in igne detinendo, donec, Mercurio sensim avolante, materia relinquatur instar alicujus resinæ, cui, in pulverem redactæ, adfunde Spir. Urin. vel Sal. Ammon., vel C.C., & fiat, ut antea, Tinctura.

Vel. ℞. Solution. Lunæ,

Huic adfunde muriam q. s. ad Lunam præcipitandam in pulverem albicantissimum, multoties aqua pura edulcorandum.

℞. Hujus Pulveris,

Sal. vol. cujusvis ana ʒʒ.

Spir. Vin., sal. tartar. præcipit. & rect., ʒx.

Fiat Tinctura, ut antea.

Nota 1. Omnis hæc Tinctura non ab Argento, sed à cupro, Argento permixto, dependet: nam, quò magis depurata, & à Venere liberata sit Luna, eo minorem præbet Tincturam.

2. Massa relicta post extractionem reduci potest in Argentum.

Vires. Pro summo habetur deobstruente. Convenit in epilepsia, apoplexia, paralyti &c.

Dosis est à gutt. ij. quotidie addendo gutt. j. vel ij. & ascendendo, donec nauseam excitare incipit, tum iterum eodem modo descendendum est ad gutt. ij.

am. C. C. by. nota. vil. 2. by. an. U. J.

ambul

ambul. a. Rudip. cum. pulchris. 2. by. an. U. J.

ambul. nota. vil. 2. by. an. U. J. C A P.

CAP. CCXXVI.

Luna Musica preparatio.

M A E T S I U S.

℞. Stanni optimi ꝑ. j. ꝑ.
 committatur crucibulo forti, & præcisè, ubi fusionem
 minatur, adde

Marcasitæ Lunaris ꝑ. j. ꝑ.

Misce inter se rudiculâ ferreâ. Tunc exime crucibulum
 ex igne, & refrigeretur paululum, quibus tunc adde
 Mercurij, super igne excalesceti, donec crepi-
 tus emittat, ꝑ. vj.

effundantur in lapidem frigidum. Postmodum in por-
 phyrice redigantur in alcohol.

CAP. CCXXVII.

*Lutum ad rimas & juncturas vitrorum, pro spiri-
 tibus acidis, Sapientia dictum.*

M A R G R A V I U S.

℞. Cap. mortui Vitrioli probè exiccati, & edulco-
 rati,

Calcis vivæ ana q. s.

Misceantur exactè, & subigantur, cum pauxillo albumi-
 nis ovi conquassati, ut habeatur Lutum mediæ consi-
 stentiæ inter crassitiem, & tenuitatem (ceræ instar),
 quod statim inducatur recens juncturis (quas accuratè
 claudit, nec quidquam vaporis acidi (ut in destillatione
 spir. nitr.) transire possit,) vasorum; nam exiccatum
 nil valet. Quando jam in juncturis exiccatum est, eas-
 que optimè clausèrit, poterit tum superinduci charta
 duplicata cum amylo. Sic juncturæ poterunt omni in-
 juria resistere.

Ufus. *Inservit imprimis muniendis juncturis retorta-
 rum cum recipientibus in destillatione spirituum acido-
 rum mineralium. Munit etiam rupturas, sive rimas,
 vitrorum: si nempe hoc inductum postea tegatur charta
 cum amylo.*

C A P. CCXXVIII.

Lutum pro furnis extruendis.

L E M O R T I U S.

℞. Argillæ commun. part. j.

Arenæ part. ij.

Calcis part. ℥.

Malaxentur, & incorporentur simul, mediante aquâ comm., ut in liquidio rem formam abeat. Tunc Lutum sufficit majoribus furnis extruendis. Minoribus verò, & portatilibus, sequens applicandum:

℞. Argillæ part. j.

Calcis part. iij.

Arenæ q. f.

Misce simul cum aqua comm., donec justam consistentiam acquisiverit, & donec non amplius digitis adhæreat.

C A P. CCXXIX.

*Lutum pro spiritibus acidis, & omnibus ijs,
quæ igne aperto sunt.*

I D E M.

℞. Argillæ commun. part. ij.

Arenæ part. j.

Sal. commun. quantit. parvam.

Impastentur simul, donec non amplius digitis adhæreat Lutum. Hoc Luto undequaque obducantur junctura vasorum sat magnâ crassitie. Dein circumvolvantur cum linteo madido (ne decidat Lutum) quod post horam j. vel ij., ne comburatur, removeri potest.

Hoc Luto etiam loricari possunt vasa, additâ minij decimâ parte.

C A P. CCXXX.

Macis Tinctura, sive Essentia. (i)

M A R G R A V I U S.

R. Macis, crasso modo pulverizati, sive conquassati, ℥. ij.

Liquoris Nitri fixi, sive Alkahest Glawberi, q. f. ut commodè madefiat.

Indantur simul vitro, instituatque digestio per noct. j. ita, ut phlegma ex Alkahest in totum exhalet. Tum affunde Spir. Vin. rectificatiss. q. f., instituatque, vase accuratè clauso, digestio per d., & noct. Sic extrahetur Tinctura rubicundissima, quæ leniter decantata, & filtrata per pannum, fervetur usui.

Vires. *Calefacit, & siccant. Est cardiaca, stomachica, atque uterina.*

Dos. est aliquot guttarum.

Si libet, potest acui Spiritu Salis Ammoniaci. Tum enim Spir. Sal. Ammon. gratum odorem, & colorem, conciliabit.

Q 3

C A P.

(i) Oleum Macis.

R. Mac. ℥. j.

Spir. Sal. comm. ℥j.

Aq. comm. q. f.

Macerentur simul per xiv. dies, dein in retorta magna vitrea ex arena destilla: sic limpidum & tenue prodit Oleum, instar spir. tereb., quod ab aqua separandum. Fæces, in retorta residuas, calidè per prelum exprime, sic naucisceris Oleum crassum, expressum dictum, quod ab aqua tincta eximi, & in unam massam mediante calore fundi potest.

Nota 1. Peragitur operatio in retorta, ne multum Olei, lateribus vasorum ut plurimum adhærentis, deperdatur, nec vas à Spir. Salis corrodat, hinc Oleum restans in vase colorem peregrinum sibi contrahat.

2. Fæcibus si superfundatur sp. vin. rect., ex ijs extrahitur, quicquid boni remanserit.

CAP. CCXXXI.

Macrocosmi Spir. seu Sal volatile.

L E M O R T I U S.

℞. Mineralis cujuscunque q. v.

Redigatur in subtilissimu in alcohol. Exponatur illud in patinâ planâ, mense Aprili, Majo, Junio, Julio, aëri horis vespertinis, ut de nocte rorem cadentem recipere possit, de die verò arctissimè occludatur, & in loco frigido reponatur, continuando per dies iv. Hæc materia imprægnata lentæ digestionis committatur B. M. Sic Essentiam præbebit subtilissimam. Hoc modo colcothar Vitrioli tractari potest, ut & silices, minera Antimonij, & cætera talia.

Ufus. *Spirituum horum valdè commendatur in essentijs metallorum, & mineraliam, extrahendis. Valent etiam adversus morbos fixiores. v. g. epilepsiam, paralyfin, podagram.*

Dof. à gutt. ij. ad xij.

Nota I. Hoc modo Acetum genuinum Antimonij paratur.

2. Spir. prolectus bis super fæces cohobandus est, ut imprægnetur planè viribus fixioribus illius subjecti.

In Alchymia summi usûs sunt hi Spiritus, quoniam sine ulla perturbatione animas metallorum, & mineralium extrahunt.

CAP. CCXXXII.

Majorana Oleum, & Aqua.

I D E M.

℞. Majoranæ q. f.

Ei superaffunde

Aquæ calidæ q. f., ut ad semipedem supernatet.

In ea Aqua dissolve

Tartari crudi m. j.

Stent in digestionis per iij. vel iv. dies. Dein indatur velle, & ei superaffunde

Aquæ

Aquæ recentis q. v., addendo

Sal. commun. m. j.

& destilletur. Aquam, & Ol. prodientia à se invicem separa per infundibulum. Oleum ad suos usus reservetur. Si Aqua expetitur spirituosâ, infunde eam cucurbitâ, &, superposito alembico, destilla igne lento, ut duodecima saltem pars transeat, & erit parata.

Vires. *Cephalicum est, nervorum affectibus frigidis medetur, ciet menses, flatu discutit, dolores colicos sedat.*

Dof. Olei à gutt. j. ad viij.

Aq. à cochl. j. ad iv.

C A P. C C X X X I I I .

Majorana Sal, Aqua, Spiritus, & Oleum.

I D E M .

℞. Majoran. q. f.

Huic adde partem decimam sextam, vel duodecimam tantum, Salis Alkali. Postea superfunde s. q. Aquæ communis, ut benè humectentur. Stent in maceratione per duas, vel tres, septimanas, donec fermentatio finita sit. Hac misturâ impleatur pars media vesicæ, dein destilletur. Sic primò prodit Spir. & Ol. Hujus Spir. circiter pint. vj. vel viij. recipiendæ sunt. Reliquus, qui prodit, liquor, sub aquæ simplicis nomine retinendus.

Spiritum ab Oleo per tritorium separa. Oleum seorsim servetur, Spiritus verò, cum recenti permixtus herbâ, rectificetur per retortam, vel cucurbitam vitream, & ex singulis pint. tantum ꝯ. j. extrahatur. Spiritus hic ulterius, si lubet, potest rectificari.

Sal fit ex herbâ incineratâ, qui cineres extrahuntur aquâ communî. Postea filtratur aqua, & ad siccitatem evaporatur. Sic in fundo remanebit Sal fixum.

Nota 1. Ex hisce tribus fit quinta Essentia vegetabilium sic:

℞. Sp. Vin. opt. rectificat. ꝯ. iij.

Sal fixi ꝯ. ꝑ.

Ol. ꝯ. ij.

Oleum cum Sale fixo optimè pulverizetur. Tum per-

Q 4

miscan-

miscantur Spiritui. Hæc tria mixta digerantur per dies iv. vel v., donec conjuncta sint, & ferventur usui sub nomine *Clissi*, seu *Quinta Essentia*.

2. Si majori copiâ Spiritus expetatur, parum sacchari in fermentatione adjicere convenit.

Vires. *Cephalicæ sunt, memoriam confortant, nervoso generi conveniunt, ut & apoplexiæ, paralyfi, epilepsiæ, & similibus.*

Dof. Ol. à gutt. j. ad gutt. vj. vel viij.

Spir. à gutt. x. ad xxxj.

Sal. à gr. ij. ad xvj.

C A P. CCXXXIV.

Martis solutio.

M A R G R A V I U S.

℞. Limatur. Martis. ʒ. ij.

Ei, in vitro contentæ oblongo, affunde guttatim
Aq. fortis q. s.

donec nil amplius effervescat, sed omnia evadant liquida, observabiturque cum insigni calore strepitus, spuma, particularum effluvium, magna materiæ attenuatio, & rarefactio, quæ effervescentiæ solent esse adjuncta. Hoc modo Mars in substantiam fluidam redigetur, quæ vulgò dicitur *solutio*, sive *præcipitatio*, sive *calcinatio immerisiva Martis*. Hæc solutio per noct. digeritur: tum in vitro evaporatorio evaporatur ad siccitatem usque. Ita coagulatur evaporando in pulverem rubicundum, qui reverberatus (in crucibulo rubicundissimus & insipidus evadens) vulgò dicitur *Crocus Martis (Aperitivus)*, estque ipsa calx Martis, nempe species Chymica, quæ quærebatur.

Vires, *Instar alicujus alcali, acidum absorbendo, obstructions aperit, unde & vulgò Crocus Aperitivus dicitur. Medetur scorbuto, ictero, alijs cachexijs.*

Dof. intra corpus est ʒ. j. ad ʒ. ʒ.

C A P. C C X X V.

Martis Calcis reverberatio.

I D E M.

Reverberatio est calcinatio metallorum per ignem flammæ seq. modo:

℞. Calcem Mercurij, vel Martis.

Utramque exiccata[m] impone crucibulo mundo, quod repone intra carbones benè accensos, ut flamma pertingat in crucibulum. Retine paulisper, donec (corrosivis spiritibus fugatis) non amplius fument, diligenter movendo stylo ferreo, donec perfecta sit operatio (tum aufer, & calcem refrigeratam redige in pulverem subtilissimum, levissimum, rubicundissimum & insipidum, diciturque vulgò Crocus Martis Aperitivus, de quo superiori capite dictum est.)

Usus hujus reverberationis est, corpora rarefacere, attenuare, depurare, figere, colorem conciliare.

C A P. C C X X V I.

Martis Croci Aperientis, & Adstringentis preparatio.

M A E T S I U S.

℞. Frustum Martis, quod in igne benè excandescat, hoc admove magdaleoni Sulphuris, & Mars guttatim in frigidam subjectam destillabit. Has guttas lava, & in pulverem contere, & obtinebis *Crocum Martis Aperitivum.*

Alio modo.

I D E M.

℞. Limatur. Martis part. j.

Sulphuris, part. iij.

Benè inter sese conterantur, & in cochleari terreo Sulphur accendatur. Dum Sulphur deflagrat, continuò Chalybs moveatur spatulâ ferreâ. Ita enim, per defla-

Q 5

gratio-

grationem Sulphuris, calcinabitur Mars in pulverem rubicundum.

Alio modo.

I D E M.

℞. Vitrioli Martis cum Oleo Vitrioli præparati q. p.

Calcina leni primò igne, secundò vehementiori, super laminam terream, vel in patinâ terreâ plani fundi, quousque desinat in pulverem rubicundissimum.

Alio modo.

I D E M.

℞. Aceti destillati fortissimi q. p.

Hoc commutato cucurbitæ vitreæ, in cujus orificio suspendantur laminæ chalybeæ. Cucurbitam cineribus, seu arenæ calidæ, committe; ita vapores aceti destillati, in lamellas Martis incidentes, excitabunt in superficie lamellarum Crocum Martis subtilissimum, quem pede leporino deterge, & usui reserva.

Alio modo.

I D E M.

℞. Limatur. chalybus q. p.

Huic affunde

Aquæ fortis q. s. ad solutionem.

Solutionem absque perturbatione sæcum decanta, & ad siccitatem evapora, & super patinam terream, ut prius, calcina. Ita enim obtinebis Crocum ordinarium brunei coloris, quem si tenuissimum, & purpurei coloris velis, hoc modo procedito, nempe:

℞. Nitri v. g. ℥. vj.

Croc. Martis, per Aquam fortem præparat., ut dictum., ℥. j.

Fluat Nitrum in crucibulo, eique successivè admisce Crocum tuum Martis, simulque per hor. ℞. fluant. Tunc effunde, & per crebras ablutiones Nitrum à Croco Martis separa, quem exicca, & in pulverem tenuem contere.

contere. Ita enim obtinebis Crocum Martis tenuissimum, purpurei coloris.

Dosin, & Usus, vide apud Schroderum.

Martis Crocus adstringens.

I D E M.

℞. Limatur. Martis tenuiss. q. p.

Hanc crucibulo committe forti, & per vehementem, & continuum ignem, calcinato, donec desinat in pulverem rubicundum.

Martis Crocus Aperiens, & Adstringens:

Processus secundus.

L E M O R T I U S.

℞. Limatur. Martis ℥. iij.

Sulphur. commun. ℥. vj.

Misce, & injiciantur in ollam candentem, donec omne Sulphur deflagratum sit. Materiam restantem pulveriza subtilissimè, & misce cum ana Sulphuris recentis. Deflagrentur, ut antea. Crocus deinde subtilissimè lævigatus fervetur ad usum sub nomine *Croci Martis Aperientis*.

Martis Crocus Aperiens: Processus tertius.

I D E M.

℞. Sulphuris communis ℥. iij.

Limatur. Martis ℥. j.

Misceantur simul, & reponantur super igne, donec Sulphur penitus deflagratum fuerit, materiam sæpius interea agitando. Pulveri restanti adde recens Sulphur in eadem quantitate, deflagrentur denuò simul. Pulvis restans optimè igniatur, donec purpureum acquirat colorem. Dein ad usum reservetur.

Si verò Adstringens expetatur, exponatur hic Crocus vehementissimo igni, donec levissimus, & rubicundissimus fiat: dein ad usum fervetur.

Nota 1. Si Crocus Adstringens solus expetatur, ferrum statim reverberationi, seu calcinationi, exponi potest.

2. Cro-

2. Crocus aperiens etiam fieri potest, si Vitriolum Martis lento igne ad rubedinem calcinetur.

Vires. *Crocus Aperiens easdem ferè obtinet vires, quas Vitriolum Martis, sed debilius.*

Dof. à gr. iv. (ad ℥j.) ʒʒ.

Crocus Adstringens omnis generis fluxus sedat, alvi, uteri, & narium. Stypticum est nobile. Externè vulnera mundificat.

Dof. à gr. ij. ad ℥. j.

*Martis Crocus subtilissimus, & levissimus;
Processus quartus.*

I D E M.

℞. Vitrioli Martis artificialis. ʒ. j.

Dissolvatur in f. q. aquæ comm. Solutum præcipitetur cum ʒ. β. Olei Tartari per del. Sic præcipitabitur pulvis primò albus, qui sæpiùs edulcorandus, postea exiccando in rubrum vertitur colorem.

Vires & Usus; *optimè convenit vermibus puerorum, ictero, melancholia hypochondriacæ, obstructionibus mensium, cachexia virginum.*

Dof. à gr. ij. ad viij. Exhibetur cum saccharo & nucce mosch. ut videre est in præparatione Martis specifica ad obstructiones.

Crocus alius magis Aperiens: Processus quintus.

℞. Limatur. Martis. q. f.

Huic superfunde sensim Aquam fortem, quæ illico aggre-dietur Martem, illumque cum vehementi effervescentiâ dissolvit, & cum calore. Solutionem evapora. Evaporatum in patella planâ reponatur, & mediante flammâ, reverberetur, donec fumum rubrum non ampliùs emittat. Dein usui fervetur.

Vires *hujus Croci eadem ferè sunt, sed magis vel minus adstringit, pro ratione reverberationis. Sic, si tantùm leviter reverberetur ad colorem rubrum, inde evadet Crocus maximè Aperiens, & vomitum aliquando movens. Si ad colorem leviter purpureum, inde magis adstringit,*

stringit, sed multò adhuc magis aperit, quàm superior. Si ad colorem obscure purpureum, ita ut in levissimum pulverem reducatur Crocus, planè adstringit, unde dysenterie & diarrheæ prodest, sanguinis hæmorrhagias quas-cunque sistit, mundificat ulcera, &c.

Dof. à gr. ij. ad ℥. j. Levissimi verò calcinati Croci à gr. j. ad viij.

Crocus Adstringens: Processus sextus.

Fit sola reverberatione in igne.

Vires Croci. Adstringit, & corroborat, hepatis, & lieni convenit, dysenterie & diarrheæ medetur.

Dof. à gr. v. ad ℥. j.

Alius preparandi modus:

Processus septimus.

I D E M.

CUm omnibus acidis spiritibus, imò cum aquâ solâ, sæpiùs Marti superfusâ, fieri possunt Croci diverſi, qui, prout magis, aut minus, particularum salinarum, & acidarum, in se recipiunt, eò magis aperitivi, & vomitivi, existunt. Sic v. g. si Mars à quocunque acido spiritu minuatur, & dissolvatur, & lentâ tantùm evaporatione ad siccitatem redigatur, multò fortior erit, quam si totaliter particulæ acidæ, & salinæ, in fugam cogantur se recipere, mediante igne vehementissimo, ut in Croco fit, ubi pulvis expetitur purpureus. Sequenti inde modo elicitur Crocus valdè Aperiens:

℞. Limatur. Martis ℥. j.

Huic per vices superfunde

Aq. fortis, vel Spir. Nitr. ℥. ij.

Macerentur simul, donec omnis effervescentia cesset: dein evaporetur ad siccitatem usque, & lenissimo igne ulterius Spiritus restantes propellantur, donec in levissimum, & rubrum abeat pulverem, qui postea servetur in usum.

Vires. Aperiant, vomitum movent, si in majori dose propinentur; vermes necant, pituitam viscidam expurgant.

gant, ut & bilem, obstructions tollunt, menses aperiant, cachexia mulierum, & virginum, succurrunt.

Dof. à gr. ij. ad x.

Martis Crocus Aperitivus: Processus octavus.

M A R G R A V I U S.

℞. Limatur. Mart. ʒ. ij.

Aq. fortis, ex Vitrioli calcinati, & Nitri, ana, paratæ, q. f.

Affunde guttatim Aquam fortem in vitrum fatis amplum, donec Mars non amplius effervescat cum Aq. forti. Tum repone solutionem in digestionem per d. & noct. Quo facto, evaporetur solutio hæc in vitro lato ad siccitatem usque. Quod relinquitur in crucibulo, reverberetur, donec omnis vis corrosiva sit ablata. Quod relinquitur, redigatur in pulverem, qui erit rubicundissimus, si omnia ritè peracta fuerint.

Vires. Est blandum aperitivum, humores à colluvie acidâ repurgans.

Dof. à ʒ. j. ad ʒ. ʒ.

Martis Crocus Aperitivus alius 3

Processus nonus.

I D E M.

℞. Baculum Ferreum,

Repone in carbones benè accensos. Quando optimè erit ignitus, tum affrica illi super situlâ, repletâ aquâ purâ, magdalconem Sulphuris. Sic Mars ignitus à Sulphure corrodetur, unaque cum eo descendet in aquam colore nigro, Sulphuri conjunctus instar funiculorum complicatus, quem ex aqua remotum repones per d. j. vel ij., ut exiccetur sponte suâ, qui redactus in pulverem servandus usui est, unâ cum Sulphure scilicet, quod auferendum non est.

Vires. Habet aperitivas, ingrediturque pulveres cachecticos apud Hartman. aliosque Præcticos.

Dof. est à ʒ. ʒ. ad ʒ. j.

Martib

Martis Crocus Obstructivus: Processus decimus.

I D E M.

℞. Nitri purissim. pulverizat. ℥. j.

Fluat in crucibulo super carbonibus benè accensis.
Fluenti adde

Limatur. Martis purissimæ, q. potest capere.

Relinque in igne, & brevi fulminabit. Relinque adhuc paululum. Tum aufer, & pulverem aquâ ferventi edulcora, aquamque statim decanta. Sic limatura Martis manebit in fundo. Aquam turbidam repone ad quietem per d., & noct., & colligetur in fundo pulvis rubicundus levissimus, qui exiccandus est, cujus ℥j. implet totam manum.

Vires. *Habet vires obstructivas. s. adstringendi in diversis hæmorrhagijs, & alijs fluxibus, quod sine dubio præstat beneficio suæ terræ, in quam redactus esse videtur.*

Dof. est ℥. β. ad ℥. j.

C A P. CCXXXVII.

Martis Croci Aperitivi formula.

M A E T S I U S.

℞. Gum. Ammoniaci. ℥. ij.

Myrrh. rubr. ℥. j.

Croci Martis aperitiv. ℥. β.

Fiant cum f. q. Elixiris Paracelsi pil. n. lx.

Dof. à pil. ij. ad v.

C A P. CCXXXVIII.

Martis preparatio specifica ad Obstructiones.

I D E M.

℞. Limatur. Martis q. p.

Hanc in mortario ferreo in pulverem tenuissimum confunde, & per cribrum angustum trajice:

℞. Pulveris hujus ℥. j.

Sacchar. sinist. ℥. β.

Macis ℥ij.

Redigan.

Redigantur in pulverem tenuem.

Dof. quantum cuspide cultri contineri potest.

C A P. CCXXXIX.

Præparatio Specifici Adstringentis ex Marte.

I D E M.

℞. Limatur. Martis q. p.

Huic affunde

Spir. Salis ad eminentiam digitor. transv. iij.
vel iv.

Stent in leni digestionē, donec Spiritus Salis efferbuerit cum limatura Martis, ac dulcis factus fuerit. Sp. Salis decanta, & filtra, & ad remanentiam dimidij evapora. Huic adde

Sacchari Saturni æquale pondus.

Committantur retortæ vitreæ, & per lenem destillationem (secus enim facilè ebullit, & tota massa in vas recipiens decurrit) liquorem ad totalem massæ rubicundæ siccitatem aufer, quam massam exime, &, ne humefcat, ab aëre defende.

Vires. *Exhibetur in omnibus hæmorrhagijs, ut narium, vulnerum, internè, & externè: in omnibus profluvijs, ut diarrhæa, dysenteriâ, fluxu hepatico; & in genere specificum est adstringens, quod sine ullâ corrosione, & loco omnium adstringentium exhiberi poterit.*

Dof. à gr. iv. ad xij.

C A P. CCXL.

Martis Tinctura.

M A R G R A V I U S.

℞. Scoriarum Martis, five carbonum illorum, quibus usi sunt fabri ferrarij (quasque abjicere solent,) modò deprehendantur aliquid Martis in se continere (si videntur non satis esse combustæ, apponantur follibus per hor. j. vel ij., ut Mars ijs adhærens eò meliùs calcinetur. Hæ scorix, ex carbone & Marte conflatæ sunt) q. p.

Redi-

Redigantur in pulverem, cui (in cucurbita) affundatur Acetum destillatum (Spir. Acet. f. q.) Fiat digestio in vitro clauso per d. & n. xiv. vel donec Spiritus Aceti sanguineum colorem contraxerit. Tum decanta (leniter) à scoriis, & reponè vitrum per noct. ad quietem. Decanta iterum (leniter à fœcibus, ad fundum depositis,) & Tinctura habebitur (rubicundissima, purissima) pellucida, & liberata ab omnibus fœcibus.

Vires. *Quamvis à nonnullis dicatur aperire, gustata tamen manifestam adstrictionem præ se fert. (Et adstringentium vim possidet. Conducit ergo humorum fluxionibus, Et eorum acrimoniæ, ac tenuitati, compefcenda. (in sputo sanguinis, in profluvio uteri, Et alvi, diarrhœa, Et dysenteria). Facile redigitur cum saccharo tabulato in syrupum.*

Dof. est à (ʒj.) ad ʒij, adscendendo ad ʒʒ.

Martis Tinctura simplicissima:

Processus secundus.

I D E M.

℞. Limatur. Martis. f. Chalybis purissim. ʒ. ij.

Spir. Aceti. ʒ. iij.

Inde cucurbitæ vitreæ, quam reponè in arena, ac digere, per d. & n., urgendo ignem ad secund., & tert. gradum, & spatio diei j. extrahes Tincturam rubicundissimam, quam filtra per chartam, & serva.

Vires. *Temperat acrimoniam acidum, humores fundit, obstructions reserat, alvum stimulat, unde in omnibus cachexiis conducit, imprimis in fluore muliebri, mensium fluxionibus, ictero, scorbuto.*

Dof. sunt gutt. vj. vel viij. per se, aut in cerevisia aut vino.

*Martis Tinctura Aperiens. (k)**Processus tertius.*

L E M O R T.

℞. Vitriol. Martis ad rubedinem calcinati q. v.
 Ei affundatur Acetum destillatum, ut digitis ij. emineat.
 Stent in digestionem, donec Acetum rubicundissimo tingatur colore. Tincturam filtra, & ad mellis consistentiam evapora. Ei superfunde Spir. Vini rectificatiss. Denuò in digestionem ponatur, donec Spir. Vini omnem Tincturam in se recipiat. Spir. Vini tinctus filtretur, & in B. M. ad

(k) potius Adstringens, cujus elegantissima præparatio seq. est.

Martis Tinctura Adstringens.

℞. Lapid. Hæmatit. lævigat., vel Limaturæ Ferri tenuiss. ℥ij.

Sal. Ammon. ℥iij.

exactè mixta crucibulo committantur, & leni igne per hor. j. vel ij. detineantur, donec vapores cessare incipiant, tunc auge ignem ad incandescentiam usque per hor. ℞. Restans massa pulverifetur.

℞. Hujus pulver. vel Capitis mortui, post sublimationem florum lapid. Hæmatit. vel Martis relict. ℥ij.

Spir. Vin. Gallic. ℥vj.

Digerantur simul, quo diutius, eo melius; Tincturam postea à sæcibus decanta.

Alia via.

℞. Pulver præcedentis, vel ejusdem Capit. mort. q. v. Indatur vitro officij latioris, & committatur cellæ, vel loco frigidiori, & humidiori, donec salia ipsius sal. Ammon. per deliq. solvantur. Hic liquor per decantationem & filtrationem omnibus sæcibus destitutus, magis præ crassitie suâ ad naturam olei, quam Tincturæ, accedens, plurimas Martis, & sal. Ammon. particulas continet.

Vires. Adstringens summum est.

Dos. prioris Tincturæ ad ℥℞. posterioris ad gtt. iij. vel iv.

ad tertiæ partis remanentiam abstrahatur, & sic absolvi-
tur operatio.

Vires. *Vitriolum, Sal, & Tinctura Martis specifica sunt in vermibus puerorum, in cachexia mulierum, hydropo, suppressione menſtruorum, & in omnibus obſtructionibus lienis, & meſenterij, & affectibus inde oriundis.*

Dof. à gr. iv. ad ℥. ij.

Martis Tinctura Aperiens.

Processus quartus.

I D E M.

℞. Spir. Nitr. dulc. part. iij.

Limatur. Martis, reverberatæ in igne, part. j.
Digerantur ſimul per dies ij., donec colore rubicundo
tingatur Spir. Tinctum à fœcibus ſepara, & ad uſum
ſerva.

Vires. *Vermes, menſes, lochia, & omnes obſtructiones pellit, urinam movet, chloroſi medetur, omnibus lienis, & meſenterij obſtructionibus ſuccurrit.*

Dof. à gutt. v. ad xx. Si in majori doſi exhibeatur ad
℥. j. vomitum movet, & pituitam viſcidam, & bilem
expurgat.

*Martis Tinctura Aperiens. (1)**Processus quintus.*

I D E M.

- ℞. Limatur. Martis. ℥. xiv.
Spir. Sal. comm. ℥. j.
Aq. commun. ℥. viij.

Mace-

(1) Hisce itidem præfero seq.

Martis Tinctura Aperiens.

- ℞. Limatur. Mart. tenuiss. ℥iij.
Chrystallor. Tart. pulveris. ℥viiij.
Aq. comm. q. s.

Coquantur per hor. iij. vel iv, continuò materiam spatula agitando, & in locum aquæ evaporatæ recentē substituendo, donec sufficienter colorata appareat. Evaporetur dein ad formam pultis crassioris, cautè sub finem procedendo, ne materia aduratur. Dein loco quieto committatur, ut crassiora fundum petant, supernatante liquore, qui decantatus & filtratus evaporari ad olei, seu Tincturæ consistentiam, & usui servari potest.

Vel. ℞. Hujus pultis ℥vj.

Vin. adust. Gall. ℥xij.

Digerantur simul in MB. per aliquot dies, dein clarum à spisso decantetur.

Nota. Hæc operatio multū acceleratur, & multo saturatior obtinetur Tinctura, si ingredientia antè coctionem leviter aqua conspurcata aëri humidiori per aliquot dies tradantur.

Alia methodus.

- ℞. Flor. Mart. vel Lapid. Hæmatit. ℥j.
Spir. Vin. vulg. ℥ij. vel iij.
F. Tinctura, ut supra. Vel

℞. Flor. Mart. val. Lapid. Hæmatit. q. v.

Solvantur per deliq. & eodem modo, (ut dictum in Tinctura adstringente è capite mortuo) paratur hæc Tinctura.

Vires. *Egregia hæc Tinctura vermibus & omnibus in genere obstructionibus convenit.*

Dos. prioris a gutt. iij. ad xxx. posterior. per deliq. ad gutt. iij. vel iv. vj. Si vero per vomitum vel alvum pituitam viscidam expurgare animus est, ad zj. exhiberi potest.

Macerentur per dies iij. vel iv. materiam bis in die agitando. Dein adde

Chryſtall. Tartar. pulv. ζ . iij. Miſce invicem.

Aq. commun. q. ſ.

Coq. invicem per hor. ij. in olla ferrea, ſi fieri poſſit, ſemper recentem aquam ſubſtituendo aquæ evaporatæ. Dein filtretur, vel ſubſideat, & liquor clarus effundatur, & evaporetur ad conſiſtentiam ſyrupi dilutioris, & ſuperfuſâ mediâ parte ſpir. Vin. rect. Tinctura uſui ſervetur.

Vires. *Anticachecticum eſt, & deobſtruens egregium. Menſtrua promovet, ictero ſuccurrit, vermes necat, ſcorbuto medetur, præſertim ſi loco Spiritus Vini Spiritus antiſcorbuticus ſubſtituatur.*

Dof. primâ vice recip. gutt. ij. circiter; ſecundâ gutt. v. ſic ſemper augendo, donec vomitum, & nauſeam cauſet (bis in die dof. poteſt exhiberi) dein retrogrediendo, donec ad minimam doſin perventum denuò fuerit.

Nota benè. Qui Tincturam Chalybis Aperientem cum aceto parant, obſtruentem loco Aperitivæ habebunt.

C A P. C C X L I.

Martis Eſſentia.

M A R G R A V I U S.

R. Præcedentis Tincturæ (id eſt proceſſu ſecundo paratæ, cui titulus *Tinctura Martis ſimpliſſima*) q. ſ.

Redige eam cum Sacchari ſ. q ad conſiſtentiam ſyrupi, qui condiri poteſt gutt. j. vel ij. Ol. Cinnamomi, aut Gariophyllor. aut Nucis moſcatæ.

Vires. *eaſdem habet cum tincturâ, poteſtque per ſe accipi ex cochleari.*

Dof. cochl. β .

C A P. C C X L I I.

Martis Flores.

I D E M.

R. Batituræ Martis,

Sal. Ammon. minutiffime pulv. ana ζ . iv.

R 3

Miſce,

Misce, (m) & ex cucurbitâ terreâ, in igne aperto, applicato capitello vitreo (n) sublima, quamdiu aliquid adscendet. Sic Mars volatilizabitur & cum Sale Ammon. adscendet colore rubro, & flavo, qui vulgò dicuntur *Flores Salis Ammoniaci Martiales*.

Vires. *Insigniter attenuant, incidunt, aperiunt, unde commodè exhibentur in febris, in asthma, aliisque chronicis morbis.*

Dos. est ℥. ꝑ. ad gr. xv.

C A P. CCXLIII.

Martis Regulus.

I D E M.

℥. (Limatur.) Martis optimi (Chalyb.) qualia sunt fragmenta ensium, clavorum, quibus equis soleæ affiguntur, cultrorum (acuum),
℥. iv.

Igniatur hic super igne potenti in crucibulo satis valido (per quadrantem hor.) Marte ignito addantur

Antimonij pulverizati ℥. viij.

Relinquantur simul in crucibulo (latere) clauso, per hor. ꝑ. vel donec Mars cum Antimonio in unum liquorem redactus sit. Injiciatur tum per vices aliquid Nitri pulverizati ad ℥. ꝑ. ita, ut tota massa fluat instar aquæ. Quo facto, removeatur crucibulum ignitum ex igne, sinaturque (eodem modo, ut in Regulo Antimon. dictum, continuo nempe pulsando) refrigerari. Refrigeratum, fractumque crucibulum exhibebit in fundo (massam albam & metallicam, Reguli Antim. instar) Regulum Martis (Antimonij Martialem, quoniam ex Antimon. &

Fiunt etiâ ex his Tincturis liquores chalybeati Aperiētes, vinū sc. & cerevisia, si ad pint. j. admisceatur. ꝑi. Tincturæ.

(m) & antequam sublimationi traduntur, committatur loco humidiori, ut salia aliquo modo soluta agant in partes Ferreas, easque dividant: unde postea Flores obtinentur multo elegantiores.

(n) cum ejusdem naturæ recipiente, quod Spir. Sal. Ammon. super Martem concentratum, excipere potest,

& Marte conflatus) in parte verò superiori hærebunt scoriae Regulinæ. Debet autem Regulus hic in pulverem redigi, & in crucibulo puro iterum fundi; quod parvo igne perficitur. Sic purior, & pulchrior evadet; imprimis, si in fine paucillum Nitri adjiciatur.

Ufus. *Inservit (Chymicis) imprimis parando butyro Martiali, & inde Bezoardico Martiali. Chymici quoque multa arcana in hoc Regulo quærent, utunturque eo pro augmentando Sole, & Luna, pro coagulando Mercurio, aliisque inde concinnandis (quo vero successu ipsi viderint. Est enim in totum pulverisabilis & volatilis, adeò, ut demum in fimum exhalet, si sæpiùs fundatur. Per se non sumitur intra corpus).*

C A P. CCXLIV.

Martis potabilis præparatio:

M A E T S I U S.

℞. Limatur. Martis tenuissimè trit.

Tartar. Rhenan. albissim. crud. an. q. p.

Aq. pluvial. filtrat. q. f.

ut inde formari queant globuli, quos globulos in Sole exiccato, & in clibano unà cum panibus excoquito. De novo in pulverem conterito, & cum f. q. aq. pluv., ut priùs, globulos formato, iterumque in clibano excoquito, hanc operationem repetendo, quousque Martem in quovis liquore solubilem experiaris. In aq. pluv. cochleatim datur.

Dos. à gr. vj. ad gr. xvj. & ꝑ. j.

Alio modo.

I D E M.

℞. Limatur. Martis purissim. pt. j.

Flor. Sulphur. pt. ij.

Terantur simul, iisque affunde

Aq. pluv. f. q. ad formam pultis.

Stent in digestionem tepida per hor. xij. Quibus exactis affunde

R 4

Aq.

Aq. pluv. ad eminentiam digitor transverfor. iij. iv.
Coquantur simul, donec tinctura flavescens extracta sit,
quam decanta, & filtra, illamque ad quartæ partis re-
manentiam inspissato: Ita enim post dies aliquot inten-
sam acquirit rubedinem.

Simplicissimo autem modo si Martem exhibere vo-
lueris in obstructionibus quibusvis corporis nostris sol-
vendis, præsertim verò in solvendis menstuis, fermenti-
isque acido-austeris peregrinis enecandis, præcedentem
præparationem specificum ad obstructiones cap. 238.
videto.

C A P. CCXLV.

Martiales dictæ Pilulæ.

L E M O R T.

gr. Gum. Ammoniac. depurat. pt. iv.
Scammon. pt. ij.

Croc. Martis subtiliff. Aperientis vel (quod me-
lius) Tincturæ Martis inferius describen-
dæ, pt. j. M. f. pilulæ.

Vires. *In cachexia, obstructionibus, & melancholia
hypocondriaca, summi usus.*

Dos. *ad pilulas circ. ix. vespertinâ hora ad pisi magni-
tudinem, ex gr. scil. xiv. vel xv. Sed, si fortiter sit pur-
gandum, ad ℥. j. ℥. Prior dosis sæpius repetenda est ad
minimum.*

C A P. CCXLVI.

Nota super omnes præparationes Martis.

I D E M.

1. **M** Ars pro ratione menstrui salini varias obtinet vi-
res; quò enim magis scatet vehiculis illis illum
attenuantibus, & exaltantibus, eò magis aperit: prout
verò magis fugantur hæ particulæ salinæ, eò etiam ma-
gis adstringit.

2. Cum omnibus acidis, & salinis, croci fieri queunt,
ut & mediante solâ aquâ pluviâ, quæ particulis suis mo-
bilibus,

bilibus, & salinis aëreis subtilissimis illum dividit, & attenuat.

Notandum verò, in omnibus menſtruis debilioribus tantum liquoris affundendum eſſe, ut tantum humectentur, nunquam verò ſubmergantur, ut tantò melius motus aëris iis particulis imprimi poſſit: Eodem planè modo terra ſubmerſa aquis nullam vegetationem exhibet, quoniam radij Solis ibidem ſubmerguntur & actio eorum debilitatur.

3. Solis vaporibus metallicis, vel mineralibus, etiam in crocos ſubtiliſſimos metalla reducuntur. Sic aurum ſolo vapore Saturni in pulverem vertitur. Sic omnia metalla vapore Mercurij attenuantur, ita ut in pulverem verti queant. Sic etiam vaporibus acrium ſalium, & acidorum, & alcalium, fit ærugo, ceruſſa, & cæteræ tales calces.

Volatilizantur hi pulveres, & in tenuiſſimam reducuntur ſubſtantiam, mediante ſpir. ſalis, vel ſale Ammoniaci. Fixantur mediante oleo vitrioli, ſpiritu nitri, & aquâ forti. Sic etiam fermentantur, & imminuuntur, mineralia, & ſpiritus, ſeu ſal volatile macrocoſmi colligitur ſequenti modo. *Vide proceſſum, cui titulus Sp. ſeu Sal volatile Macrocoſmi.*

C A P. C C X L V I I.

Mellis Spir. ardens.

I D E M.

℞. Mellis vulgar. ℥. x.

Diſſolvantur in ℥. xx. aquæ fervidæ, addendo poſtea ℥. x. aquæ frigidæ, ut in perfectum ſtatum caloris redigantur. Nota, ſi non ſatis eſt frigida, parumper debet expectari, donec refrigerentur. Dein adde fermenti cereviſiæ cochlearia iv. vel vj., & reponantur in loco calido, ut optimè fermententur. Poſt fermentationem perfectam, quæ fit circiter octo diebus, deſtillantur per veſicam cupream, per ſerpentinam, donec aqua proveniens nullum ſaporem referat. Aquam ſpirituoſam reſtifica per cucurbitam lento igne. Si verò deſideretur Sp.

R 5 *subti-*

subtilissimus, ad medietatem abstrahatur, donec aqua prolecta albefcat. Hunc Spiritum denuò rectifica ad medietatem, & habebis Spiritum Ardentem Mellis, qui usibus asservetur.

Vires. Easdem habet vires cum Spiritu Vini, sed fortiores. Insuper optimus est ad extrahendam tincturam Mellis, quæ tali modo paratur.

Vide cap. proximè subsequens.

Mellis Sp. Ardens, & caterorum Vegetabilium:

Processus secundus.

I D E M.

℞. Mellis, Sacchari, Syrupi rubri vulgaris. q. v., v.
g. ℥. vj.

his superfundantur

Aquæ ℥. xl.

Fæcum cerevisiæ cochleare j. vel ij.

Salis alcali, vel Cinerum clavellatorum ℥. iv.

Fermententur simul, donec vinosum spirent odorem, (o) & dulcedinis ferè expertia sint. Dein destillentur in vesica tam diu, donec bullulas non ampliùs admittere velit concussus liquor.

Liquorem subsequenter seorsim excipe, & affunde illum recenti destillationi è Melle. Vel, si non adfit recens Mel fermentatum, omnia confundantur, donec liquor, in ignem projectus, flammam ampliùs non edat.

Liquor rectificetur, quam diu bullulæ in liquore concusso permanent, & erit instar Spiritûs Vini vulgaris, qui, si libet, ulteriùs rectificari potest.

Vires. Sp. Mellis, vel Sacchari, inservit sali volatili oleoso conficiendo, quoniam majorem in se recipit, vel absorbet, oleorum quantitatem.

C A P.

(o) bullulæ disparent.

C A P. C C X L V I I I.

Mellis Tinctura (p)

I D E M.

℞. Mellis purissimi virginei q. v.

Ei immisce

Arenæ optimè lotæ. m. β.

Tunc superfundatur Spir. rectificatiss. Mellis. Stent in digestionem in cucurbitâ plani fundi, & tingetur Spir. aureo colore. Hunc Spir. tinctum per inclinationem effunde, & recens fæcibus superfundatur, continuando sic, donec Spir. non ampliùs tingatur. Spir. tinctos confunde, & ad tertie partis remanentiam in B.M. abstrahe, & in fundo relinquetur Tinctura Mellis.

Vires. Summum est remedium in phthisi, asthma, tussi inveteratâ, anhelitu difficili, catarrhis, cæterisque pulmonum, & thoracis affectibus.

Dos. à quarta parte cochlearis ad cochleare. j.

C A P. C C X L I X.

Mel Vinaceum.

I D E M.

℞. Mellis Virgin. ℥. x.

Aq. commun. ℥. l.

Coq. simul, donec ovum in supremitate supernatare possit: dein effundatur in vas altum, ut fæces subsidere queant. Fæcibus subsidentibus, liquor decantetur, & in vas reponatur, addendo ad singulas stopas (id est, pint. v. Anglicanas) ℥. ij. Spir. Vin. Gallici. Reponantur in cellam, & quò vetustius, eò melius. Hæc in se, & per se sola fermentant, adeoque ab initio occludi possint.

C A P.

(p) Vel alio modo:

℞. Mell. virginei. ℥. ij.

Sal. Tart. ℥. β.

Spir. Vin. super Carminativa rect. ℥. v.

Digerendo in MB. & agitando aliquoties materiam, extrahe Tincturam.

Nota. Spir. requiritur omni phlegmate destitutus, ne potius solutio, quam Tinctura obtineatur.

C A P . C C L .

Hydromel aliud ad instar Vini Hispanici.

I D E M .

℞. Mellis opt. ℥. viij. Uvarum passarum ℥. iv.
Tamarindor. ℥. β.

Aq. commun. ℥. xxx.

Coq. ad consistentiam ovi supernatantis. Subsident fæces, & liquor clarus dolio includatur, addendo, ad singulas stopas

Sp. Vin. rect., vel (quod melius) Sp. Vin. Rhenani. ℥. j.

Cinnamom. acutiss. (ad stopam unam) ℥. β.

Quiescat ad minimum per menses vj. Dein usui adhibeatur.

Nota. Consistentia ejus decocti multò crassior esse debet, quam quæ pro Hydromelite vulgari requiritur.

C A P . C C L I .

Mentha Aq. & Oleum.

M A R G R A V I U S .

℞. Menthæ exiccatae fasciculos. ij. aut iij.

Concisam infunde in vesica cuprea cum s. q. aquæ puræ per hor. xxiv. Tum applicato capitello stanneo, & vase refrigeratorio, fiat destillatio per horam j. vel ij., donec abstractæ fuerint Aquæ, fortè, ℥. x. vel xij., colligendo primam Aquam ad aliquot libras seorsim. In illa enim potissima pars Olei innatat. Effunde hanc Aquam in vitrum lati orificij, & post aliquot horas cochleari stanneo Oleum detrahe, & per tritorium, s. separatorium à substantia aquæ separa. Sic plus habebitur Olei, quod aliàs lateribus recipientis, aut separatorij adhærescit. Sic tota Aqua per separatorium trajiciatur. Servetur Oleum seorsim, & simul Aqua in peculiaribus vitris.

Vires. *Et aqua, & Oleum, calefacit, siccit, attenuat. Sunt stomachica, cephalica, sed Oleum longè potentius est, unde balsamis corroborantibus, & Eleo-saccharis*

saccharis stomachicis, adprimè conducit.
 Dos. Olei est ad gutt. j. vel ij.
 Aquæ ab ℥. ℥. ad ℥. j.

C A P. C C L I I.

Mercurij Calciniatio immersiva, sive solutio & præcipitatio.

I D E M.

PRæcipitatio metallorum, sive calcinatio immersiva, est calcinatio metallorum, & lapidum per aliquem spir. acidum, & non raro vegetabilium & animalium. Hæc perficitur seq. modo:

℞. Mercurij crudi, non adulterati, ℥. j.

Aquæ fortis, paratæ ex Vitrioli calcinati, & Nitri puri, ana, ℥. ij.

Misceantur in cucurbita parva vitrea, reponanturque per noctem in digestionem, vel donec totus Mercurius sit solutus, nec quicquam in fundo conspiciatur superesse, sed totus appareat sacchari instar albus, habebisque solutionem Mercurij ritè absolutam. Hujus solutionis recipe partem j., eamque instilla muriæ, ex aq. pura, & sale communi factæ, (quantum scilicet salis aqua capere potest) & solutio Mercurij, instar lactis, præcipitabitur in muriam. Reponatur vitrum (per hor. j., ut pulvis albus ad fundum subsideat) ad quietem, donec aqua evaserit limpida. Hanc tum decanta, & affusâ aquâ purâ, coagulum album aliquoties edulcora, donec tandem aqua manserit insipida (nempe talis, qualis fuerat affusa; tum enim judicatur, quod Calx Mercurij satis edulcorata sit.) Tum filtra per chartam, & relinquetur in charta coagulum album, quod (leniter) exiccabitur super arena in pulverem album. Hic est ipsa Calx Mercurij, dicta vulgò *Mercurius Præcipitatus albus*, & *Mercurius Cosmeticus*.

Reliquam partem solutionis (in retorta destilla, vel) in vitro evaporatorio evapora (aquam fortem) ad siccitatem, & relinquetur in fundo (Calx) materia (massa) alba

alba (ex albo subflava) valdè corrosiva, quæ (pulverifata) in crucibulo (puro super carbonibus benè accensis leviter reverberata, ut acquirat corallinum colorem, sæpiùs vertendo stylo) valdè (ne tamen nimis diu & in nimis forti igne teneatur, ne in totum avolet pulvis) reverberata, rubicundum (rubicundissimum) colorem adfciscit, vocaturque vulgò *Mercurius præcipitatus ruber*, & absolute *Præcipitatum* in pharmacopolio (aqua plantaginis edulcorandum) estque ipsa Calx Mercurij.

Vires & Usus. *Frequentissimè, aq. plantaginis edulcoratum, externi usus esse solet, habetque vim catharteticam, id est, auferendi excrescentias carnosas, quas blandè, & sine dolore corrodit, unde fistulis, pustulis & aliis defœdationibus conducit, si pulvis emplastro alicui inspergatur, & applicetur, vel cum aq. plantaginis per syringam injiciatur.*

Interni usus rarioris est, & non nisi à quibusdam Chirurgis, qui, huic pulveri superfundendo spir. Vin. rect., eumque iterum per destillationem aut incendium abstrahendo, pulverem edulcoratum reddunt, in parva quantitate ad luem Veneream purgandam, in quo casu plurimis instar panacæ est, adhibetur.

Dos. *Externè pro re nata.*

Internè ad gr. iv. ad vj. ad summum.

Ex hoc etiam præcipitato, qui & pulvis Vigonis dicitur (fuit Vigo Italiæ Chirurgus nobilis) Chimici conantur parare suum Aurum Horizontale, cujus processus extat in Paracelfo & Helmontio, nempe, sæpius super eo destillando aquam regiam, & postea edulcorando cum alcohol Vin. Hoc modo credunt, Mercurium nancisci fixitatem, ut possit fundi auri instar, sed experti deprehenderunt fallaciam processus & successus, quem tamen tantopere laudavit Paracelsus, & laudibus extulit Helmontius. Si vero Mercurij solutio præcipitatur in urinam recentem, & postea eodem modo edulcoratur, remanet pulvis, qui vocatur *Mercurius præcipitatus incarnatus*.

Si solutioni Mercurij addatur pauxillum cupri, & solutio evaporetur, & postea cum spir. Aceti extrahatur, iterumque coaguletur, habebitur *Mercurius præcipitatus viridis*,

viridis, vulgo Lacerta viridis dictus. Laudatur in gonorrhæa, sed tamen parum tuti usus est medicamentum.

Vires præcipitati albi & incarnati sunt, vomitum & secessum movere, conducere in affectibus pituitosis, & imprimis in lue Venerea.

Dos. a gr. iv. ad vj. ad summum.

Mercurij Præcipit. Albi præparatio:

MAETSUS.

℞. Mercurij crudi (non adulterati) & per corium trajecti. ℥. ij.

Aq. fortis (generosæ) ℥iv.

Stent simul (per noct.) quousque Mercurius ab Aqua forti fuerit solutus. Quod si absque igne non succedat, signum est debilioris Aquæ fortis, ac proinde, ut hoc in arena calida perficiatur, ac debilitati Aquæ fortis iubeatur, ratio postulat.

℞. Hujus solutionis p. β.

ei successivè affunde muriam fortissimam (q. s. ad totalem præcipitationem.) Ita enim turbabitur solutio Mercurij, & præcipitabitur in pulverem lactei coloris, qui ubi ad fundum concidet, liquorem supernatantem sine perturbatione pulveris, quantum fieri potest, decanta, pluviamque puram de novo affunde, & procede, ut prius, hocque continua, donec nullam acrimoniam in pluvia animadverteris. Præcipitatum tuum inter chartas emporéticas complicatas leni igne exiccato; nam vehementiore calore facile flavescit (hic pulvis est ipsa Calx Mercur. dicta vulgo Mercurius Præcipitatus Albus & Cosmeticus.)

Vires & Usus. Rarè interiùs exhibetur Præcipitatum hoc Mercuriale, (licet quibusdam circumforaneis in usu sit, quibus, de corio humano petulanter ludere, religio non est) & non nisi summâ cum prudentiâ (mover enim vomitum & secessum: conducit in affectibus pituitosis). In inveterata lue Venerea, in febre quartana, in hydrope, & in genere, in pertinacissimis corporis humani obstructionibus adhibetur, tuncque mixtum cum theriaca, extracto catholico, Mithridatio, vel confectioe Hamech, & similibus.

Dos.

Dos. a gr. ij. ad v. vj.

Exterius applicatur *Præcipitatum hoc Mercuriale album* in emolliendis tumoribus induratis, præsertim in tophis *Venereis*, in herpete milliari, & in scabie profunda curanda.

Ad Scabiem inveteratam, uti & Herpetem milliarem, sequens Unguentum magnarum est virium:

℞. Lithargirij subtilissimè pulverizat. q. p.

Huic affunde

Aceti destillati ad eminentiam iv. digitor. transversor.

Stent in digestionem, donec Acetum destillatum de acrimonia remiserit, quod decanta, & filtra.

℞. Hujus Aceti. ℥. vj.

Mercur. Præcipit. alb. ℥. ij.

Lento igne evaporentur ad siccitatem. Tum

℞. Pulveris hujus. ℥. j.

Axung. porc. non salit. ℥. j. M. f. s. a. Unguentum, leniter parti affectæ inungendum. In tophis, & glandulis induratis, pars affecta primò pannis calidis fricetur, postea prædictum unguentum applicetur.

Ad Tophos *Venereos* magnarum virium est seq. Empl.

℞. Mercur. viv. in Aq. fort. solut. ℥iv.

Axung. porc. ℥vij.

Contunde simul, & dein in olla terrea concoquito, continuo cum spatula lignea movendo, donec massam mollem obtinebis: adde

Ceræ flavæ. ℥. ij.

Pulv. Mastich.

Oliban. ana ℥vj. M. f. s. à Emplastr.

Hoc Emplastrum curat tophos *Venereos*, quos vel emollit, & dissipat, vel maturat.

Mercurij Præcipitati Rubri preparatio.

MAETSIUS.

℞. Solutionis reliquam partem.

Committatur retortæ, (vel vasi vitreo) & leni primo igne (carbone vivo) liquorem superfluum, ad siccitatem pulveris,

pulveris, auferto. Tunc urge per Vulcanum strenuum, (& undique carbonibus vivis vas obrue) donec omnem vaporem excusseris: Quo animadverso, illico auferto ignem, & massam refrigerare finito (tunc vas diffingito, & obtinebis Calcem Mercurij rubicundissimam, quam ferva Huic præcipitato adfunde pluviam, & per crebras ablutiones, quantum fieri potest, edulcorato. Postmodum quinquies vel sexies, Spir. Vin. rect. superincedende: Ita enim corrosivum Mercurij Præcipitati Rubri mitigatur, & non tanto cum periculo interius exhiberi potest.) Ignem enim si ulterius continuaveris, expelles ex Mercurio omne ejus corrosivum, portioque Mercurij revivificabitur, ac proinde nec gratus color rubicundus, nec scintillæ apparebunt lucidæ.

Vires. Præcipitatum hoc etiam non nisi raro interius exhibetur: tunc etiam correctum, pro sudorifero exhibitur in lue Venerea, hydrope, febris quartana, leprâ & scabie profunda, cum theriaca, Mithridatio (conserva rosarum) confectioe de hyacinthis &c. pro purgante cum extracto catholico, extracto de succo rosarum, confectioe Hamech.

Dos. a gr. ij. ad v.

Exterius adhibetur in carne luxuriante absumenda, in pediculis enecandis, & in ulceribus malignis. &c.

Mercurius Præcipitatus diversi coloris.

LE MORT.

℞. Mercur. vivi. ℥. j.

Aq. fortis. ℥. j. ꝑ. M.

F. solutio ad colorem mediocrem (digerantur per hor, ꝑ., donec omnis Mercurius dissolutus est.) Solutionem hanc in partes quatuor divide.

Primam partem infunde aquæ falsæ, & præcipitabitur
S
(pulvis

(pulvis albissimi) albi coloris. (q)

Secundam partem infunde urinæ recenti, & obtinebis pallidi (incarnati) coloris.

Tertiam partem oleo Tartari per deliq. (q. s. ad sedandam effervescentiam) superfunde, (r) & lutei coloris Præcipitatum evadit.

Tria hæc præcipitata aquâ (f) optimè edulcoranda, donec insipida sint: dein super cretâ (vel in sole) exiccanda sunt.

Quartam partem impone igni, & evapora (t) ad ficitatem usque (u) (sic primò fit alba, secundò flava, tertio igne vehementiori), planè rubicunda, & splendens, apparet massa (cavendum, ne sublimetur; si enim sublimatur, percunt chrystalli, quoniam hoc modo spir. acidis spoliatur, & figuram rutilantem amittit): hanc usui serva sub nomine *Præcipitati rubri*. (w)

Nota

(q) levissimus, albissimus, & perlarum instar splendidissimus pulvis acquiritur, si præcipitatio, aq. comm. optimè deputata, instituat. Verum in minima quantitate obrinetur, quia menstruo hoc aquoso non sufficienter debilitatur menstruum salinum, quod ideo plurimas adhuc partes Mercurij in sese retinet, quæ postea aq. falsa, vel ol. Tartar per deliq. præcipitari possunt.

(r) per vices propter effervescentiam summam

(f) aqua, qua edulcorata fuere præcipitata, absque sale fixo facta, non est rejicienda, quoniam in ea plurimus adhuc latitat Mercurius, qui prodit, ubi aqua evaporata, donec leviolem acidum saporem ferre incipit, quæ vocatur aq. Mercurij, & à quibusdam pro secreto habetur, laminæ cupræ superfundatur, & cuprum postea excalesfactum, arena lavetur, unde cuprum album evadit: Si vero ulterius evaporatur aqua, ex ea præcipitari potest Mercurius, ut antea.

(t) in phiola, Belgicè *een kinderglaasje*.

(u) donec superior crusta flavescit

(w) hæc Præcipitata non tantum differunt ratione coloris, sed & ponderis. Albus, levissimus: incarnatus paululum gravior: luteus adhuc ponderosior: ruber, gravitate omnes exsuperat.

Nota 1. Diversi in super generis, & coloris, fieri possunt Præcipitata. Sic viride Præcipitatum fit, si parum Veneris in solutione miscueris, dein evaporetur.

2. Si Præcipitatum magis fixum Rubrum expetatur, quod Paracelso sub nomine *Arcani Corallini* venit, sequenti modo procedendum:

℞. Præcipit. Rubri supradiet. q. v.

Huic superfunde eandem quantitatem Spir. Nitri. Digerantur simul, & evaporentur. Tum eandem quantitatem Sp. Nitri pulveri superfunde, digere, & evapora, ut antea. Pulveri huic restanti superfunde Acetum destillatum ad supereminentiam dig. iv. Digerantur simul per dies ij, dein evaporetur Acetum destillatum ad siccitatem usque. Ultimò superfunde Spir. Vini rectificatiss. ad superemin. dig. iij. Digerantur, & destillentur, ad siccitatem in arena. Spiritum abstractum fæcibus superfunde, & denuò abstrahere, donec Sp. Vini acidum acquirat saporem. Dein recentem S. Vin. affunde fæcibus, & abstrahere denuò, & pulvis usui servetur sub nomine *Auri Horizontalis*, qui omnes noxias qualitates per omnes vias educit à gr. j. ad gr. vj. in lue Venerea, lepra, &c.

Vires. Vel majores vel minores obtinent, prout à particulis illis acidis magis vel minus liberata sunt; sic Præcipitatum luteum omnium est debilissimum: Incarnatum paulo fortius: Album duplo fortius præcedente. Hoc Album cosmeticum est: furfuribus, lentiginibus, & cæteris vitiis cutis succurrit, si unguento pomato misceatur; & parti affectæ illinatur.

Præcipitatum Rubrum omnia præcedentia exuperat, tam in quantitate, quam in qualitate; externè inservit excrescentiis carnosis eximendis. In genere omnia, semper cum periculo exhibita, vomitum movent, salivationem producant, & horrenda symptomata cient, nisi cum cautelâ in usum adhibeantur.

Dos. Præcipitat. Rub. ad gr. iij. vel iv.

Alb. viij. vel. x.

Incarnat. ad ℥. j.

Lutei eadem.

CAP. CCLIII.

Nota generalis super Edulcorationes omnes.

E Dulcoratio duplici fit modo: vel mediante alcali, ubi acidum infringendum est, vel mediante aquâ communi. Mediante alcali infringitur venenosa qualitas omnium pulverum corrosivorum, ut Præcipitati rubri, Mercurij dulcis, & corrosivi, Croci Martis &c. si nempe pulveres hi superfusâ. s. q. alcali digerantur. Mediante aquâ communi etiam duplici modo fit solutio: vel aquâ frigidâ, vel calida.

Mediante aquâ calidâ salia citissimè dissolvuntur, sed & plerumque plurimas particulas corporum solutorum in edulcoratione retinent, quæ postea mediante aquâ, in qua latent, effunduntur: Quod præcipuè accidit omnibus Edulcorationibus illorum corporum, quæ mediante sale acido soluta sunt. Ut verò illud præcaveatur, si color non obsit, mediante sale alcali omnes restantes particulæ è poris illis deturbari queunt. Sic v. g. in Edulcoratione Mercurij Præcipitati albi, media tantùm pars Mercurij ad fundum cadit, restans verò præcipitari potest in pulverem subrubrum mediante Oleo Tartari per deliquium, ejusdem planè quantitatis cum Præcipitato, qui ex Mercurio sublimato corrosivo fit. Recens semper aqua infundenda est, donec aqua planè insipida sit.

Cum aqua frigida eodem planè modo fit Edulcoratio, at sæpiùs affusio aquæ recentis repeti debet. Exiccetur Præcipitatus albus edulcoratus super cretam. Sic nempe sine ullâ coloris mutatione abit in pulverem albissimum.

CAP. CCLIV.

Nota generales super omnia Præcipitata, & Calcinata.

I D E M.

Nota I. Quæcunque sale aliquo corroduntur, & imminuuntur, qualitates pristinas pro parte mutant, & alias pro ratione salis adjuncti acquirunt. Sic Mer-

Mercurius sublimatus fit vel corrosivus, vel dulcis, prout vel majorem, vel minorem, salium obtinet quantitatem. Sic butyrum antimonij præbet Mercurium vitæ multò debiliorem in operationibus, quam antea fuit butyrum, multò verò fortiolem, quam vitrum antimonij, vel crocus metallorum, quoniam salibus magis activis, & in majori copia præditus est.

2. Salia corrodentia immutant etiam subjectum ratione volatilitatis, vel fixitatis. Sic metalla acido aliquo soluta magis volatilia redduntur, & nunquam in metallum pristinae naturæ abirent, nisi denuo, à sale contrario alcalico, ab acidis illis particulis liberarentur. Sic Luna soluta in Aq. forti, & præcipitata, nunquam in corpus pristinum reduci poterit, utut mediante aquâ comm. liberetur à salibus superfluis, nisi addito sale alcali tartari, quod, sese insinuans poris illarum partium metallicarum, acidum inibi latens mortificet.

3. Qualitas Præcipitatorum, & quantitas, augetur à particulis salinis inibi latentibus. Sic crocus Martis multò fortior & ponderosior existit, quam antea fuit ferrum. Sic plumbum ustum, magisteria omnia multò ponderosiora post præcipitationem evadunt.

4. Qualitas in totum immutatur à salibus, ubi diversam illis particulis figuram inducunt. Sic corallia in acido soluta adstringunt, & constipant: per se exhibita magis aperiant, & acidum intringunt. Sic acetum destillatum extrahit tincturam adstringentem, sp. verò nitri tincturam aperientem è Marte. Si verò à plerisque salibus liberanda sint illa corpora, mediante contrario sale mortificetur sal dissolvens; dein cum aqua calidâ edulcorentur.

Signum latentis cujuscunque corporis in liquoré seu aqua edulcorante, est, si gustum præbeat acrem instar calcis vivæ, vel gustum præbeat metallicum; ut, si Luna soluta sit, & præcipitata, gustum præbebit amarum: si Mars, gustum subdulcem: & sic de cæteris metallis.

Mercurij ad Ptyalifimum excitandum præparatio.

M A E T S I U S .

℞. Mercur. cum saliva extin& ab ℥j. ad ℥. ij.

Ol. Laurin. ℥. β.

Axung. Porcin. non salit. ℥. ij.

Cerae. ℥. iij.

Styracis liquid.

Florum Sulphur. ana ℥j. M. f. f. a Unguentum.

Pro delicatis, quibus sumptus ferendi copia est, hoc modo præparari potest:

℞. Axung. Porcin. ℥. iij.

Ol. Lilior.

Laurin.

Rutæ. ana ℥. j. β.

Terebinth. Venet. ℥. iij.

Rubiaë tinctorum. ℥. ij.

Mercur. viv. ℥. iij.

Croci.

Cinnamon. ana ℥. j.

Moschi.

Ambr gry. ana gr. iv. M. f. f. à Linimentum, quo plantæ pedum inungantur, donec salivatio observetur, quæ si hoc modo non procedat, etiam junctura pedum inungantur, donec salivatio iusta provenerit.

Pro pauperibus simpliciter hoc modo præparari potest:

℞. Mercur. cum salivâ extin& ℥. j. β.

Ol. Laurin. ℥. ij.

Cerae flavæ. ℥. β. M. f. Linimentum.

Nota generalis de usu Mercurij, & Antimonij, interno.

L E M O R T .

OMnes pulveres ex hisce confecti nunquam in liquoribus exhibendi sunt, partim, quoniam ad fundum propriâ

propriâ gravitate decidunt, partim etiam, quoniam facillimè plicis Ventriculi, vel in gutture, hi pulveres hæ-
rere solent, unde noxiæ sæpè salivationes, vel continui vomendi conatus, vel dejectio alvi, oriuntur. At sub forma solida reclusi facilius deglutiuntur, & postea mediante ventriculi fermento imminuuntur, unde operationes ipsorum noxiæ cessant. Aliàs etiam sub forma infusionis in vinaceis, & spirituosis liquoribus macerantur, donec sufficiente eorundem qualitate, & minimâ quantitate, præditi sunt, ut vitrum Antimonij, Mercurius vitæ, crocus metallorum, turbith minerale, Præcipitata omnia Mercurij, regulus Antimonij &c.

C A P. C C L V I I.

Mercurij calcium Reverberatio, &c.

M A R G R A V I U S.

Reverberatio est calcinatio mineralium per ignem flammæ, fitque, quando res calcinandæ committuntur ipsi flammæ.

℞. Calcem Mercurij, vel Martis (ex solutione per aquam fort. facta, & evaporata ad siccitatem).

Inde crucibulo puro, & repone intra carbones accensos, ita ut flamma in crucibulum apertum feratur. Relinque sic per exiguum tempus, calcem sæpius vertendo stylo, donec spiritus corrosivos deposuerit (& colorem rubicundum acquisiverit) tum remove, & refrigeratum (aq. plantaginis edulcora, sicca) reserva usui (hoc est Præcipitatum Chirurgis dictum).

Usus hujus calcinationis est partim calces depurare, partim exaltare, & attenuare.

C A P. C C L V I I I.

Turbith minerale.

I D E M.

℞. Mercurij crudi, & puri. ℥. j.

Sp. sive Ol. Vitriol. rectificat. ℥. ij.

M. & digere per noct. Tum (abstrahere solutionem) destilla ex retorta vitrea, valido igne, in arena, ad siccitatem usque refrigerato furno, & retortâ, aufer retortam ex arena frigida, & abstractum Oleum Vitrioli reaffeunde illi, quod relictum est, (hoc Chimici cohobare dicunt) fiatque iterum destillatio, sicut antea, ex arena, ad siccitatem usque. Cohoba (x) adhuc semel, vel bis (vel absque ulla cohobatione). Tum accipe massam albissimam, in retorta relictam, redige in pulverem, quem aquâ purâ aliquoties edulcora, & in momento ex pulvere albissimo fiet flavissimus (qui aqua decantata), siccetur (in pulverem luteum, Turbith minerale dictum, estque nil aliud, quam Mercurius Præcipitatus luteus) & seruetur usui.

Hæc massa si in crucibulo, igne aperto, fundatur, habebis substantiam fixam, quam Poterius elaborat in substantiam auream, ex qua formari possunt annuli, & ulterius in Mercurium fixum elaborari.

Vires. *Purgat per vomitum, & secessum, conducitque morbis imprimis pituitosis.*

Dos. gr. vj. vel viij.

Mercurij Fixatio : Processus secundus.

I D E M.

℞. Solutionem Mercur. in Aq. fort. aut Spir. Nitr. Destilla ex retorta, &, procedendo ut ante, obtinetur Turbith minerale.

Vires. *Purgat bilem præcipue.*

Dosis a gr. vj. ad viij.

Processus tertius.

M A E T S I U S.

℞. Mercur. (ab omni adulterio liberati per destillationem, vel rectificationem, quam vide) ℥j.

Ol. Sulph. per camp. ℥. iij.

Committantur retortæ vitreæ, & instituaturs destillatio, igne satis vehemente, ad siccitatem usque (Ol. sulph per camp,

(x) cohobatio nil efficit, nisi artifici molestiam creare,

camp. de novo materiæ, in fundo retortæ relictæ, adfunde, & procede, ut prius; tertiaque vice hoc repetito). Quo peracto, frange retortam, materiamque albam (Mercurium per Ol. Sulphur per camp. quodammodo fixatum conterito in pulverem. &) in aq. pluv. calenti dissolvito. Ita candor hujus materiæ convertetur in colorem citrinum (flavescentem) quam crebris ablutionibus ab omni acrimonia, quantum fieri potest, liberato (exiccato & usui reservato.)

Usus. *Turbith hoc interiùs exhibitum* (a gr. ij. ad ℥. cum theriaca, Mithridatio, confectio Hamech, extracto catholico &c. convenit in lue Venerea, gonorrhœa, hydrope, ulceribus malignis &c.) vomitus, sedes, & salivationes excitare solet: Quæ maligna symptomata tollere si animus fuerit, præeunte Paracelso in Chirurgia sua majori, pag. 314. hac methodo procedito:

℞. Phlegmatis Salis, Vitrioli, ana ℥. ℥. ℥.

Eâ conditione destilles, ne sp. acidus subsequatur.

Aceti destillati. ℥. ℥.

Albuminum ovorum ad duritiem coctorum. ℥. iv.

Misceantur inter se, & leni igne destillato absque empyreumate.

℞. Hujus Menstrui. ℥. ij.

Turpethi mineralis. ℥. j.

Committito retortæ vitreæ, & per destillationem omne liquidum auferto. De novo eandem quantitatem menstrui affundito, & procede, ut prius, hoc continua, quousque omnem acrimoniam à Turpetho ablat. in animadvertas. Postea, ut securius evadat, inflames cum Sp. Vini, ita obtinebis medicamentum Mercuriale Præcipitatum per acidum sulphuris, & liberatum ab omni acrimonia; quod si interiùs adhibetur,

℞. Elect. de succo Rosar. ℥. j.

Turpeth. præparat. gr. v. M. f. dosis.

Quod si applicetur exteriùs. in ulceribus malignis Venereis:

℞. Ung. Ovorum. ℥. iv.

Turpeth. ℥. ij. M. benè inter se.

Ulcera maligna hoc Unguento illinenda, quousque omnis virulentia ablata sit. Postmodum applices unguentum

Aloëhepaticum, quod hac methodo præparatur:

℞. Aloës Hepatic. ℥. ij.

Croci Martis

Thuris. ana ℥. ℔.

Mumie. ℥. i.

Mel. Terebinth.

Vitell. Ovor. ana q. s. ad formam Unguenti.

Vide cap. 261. sub tit. Præcipitati diaphoretici, & purgantis Paracelsi præparatio.

*Turpethum Minerale, id est, Mercur. Præcipit. per
Ol. Vitriol. Processus quartus.*

LE MORT.

℞. Mercurij vivi ℥. j. (vel ℥j℔.)

Ol. Vitriol. rect. vel Sulph. p. camp. ℥ij. (vel ℥j℔.)
quæ duo eisdem fere operationes circa
Chimiam semper exercent.)

Evaporetur Oleum primò lentò igne, ultimò (vel sub finem augendo ignem) fortiori (igne calcinando, ut omnis Mercur. non benè calcinatus avolare possit.) donec (vas inferius ferè candeat, &) massa alba remaneat. Hanc aquæ communi infunde, & illico colorem acquireret flavum. (vel pulvis præcipitabitur citrinus) Pulverem sæpiùs, reassusâ aquâ recenti edulcora: dein (super cretam) ad usum serva.

Nota 1. Quòd Ol. Vitrioli magis rectificatum est, eò elegantioris evadit Turpethum coloris.

2. Post edulcorationem, sp. Vini rectificat. sæpius (post digestionem diei j.) super ipsum incendunt, ut tantò magis (edulcoretur) fixetur. (y)

3. Si recipias omnes aquas, in edulcoratione adhibitas, ac hisce superfundas ol. Tartari per del., sic præcipitabitur pulvis aurei coloris, qui vel seorsim admisceri possit, vel cum præcedente commisceri. Nam in edulcorando Turpetho, uti ferè in omnibus edulcorationibus fieri solet, plures particulæ simul illius subjecti eluuntur, & dissolvuntur, quæ hac ratione, si opus sit, recuperantur.

Vires,

(y) & à malignitate, si qua adest, spoliatur.

Vires, & Usus. Purgat, salivationem, & vomitum, in nimia dosi assumptum, movet, in lue Venerea, morphea, gonorrhœa, & similibus affectibus.

Dos. a gr. j. ad vj. in bolo, vel pilulis.

CAP. CCLIX.

Mercurij Coagulatio.

MARGRAVIUS.

℞. Mercur. crud.

Plumb. crud. ana ꝑ. β.

Fluat Saturnus in crucibulo. Tum effundatur in aliud crucibulum frigidum, & mox superaffundatur ei Mercurius crudus, statimque (Mercurius in superficie coagulabitur, & cum plumbo) abibit in unam massam. Hanc massam projice in crucibulum calidum, non tamen ignitum planè, & statim fluida effunde in crucibulum frigidum (illudque iterum repete, ut duo hæc metalla benè uniantur.) Sic omnia meliùs miscebuntur, & constituent massam duriozem, quæ imposita per hor. xxiv. vel aliquot dies, & noctes, in aquam (frigidam) fabrorum ferrariorum evadit durissima (non tamen malleabilis, nisi quis peculiari arte illam reddat malleabilem, quod Helmontius profretur, posse fieri cum pulvere chrysolisco, quem scribit posse ferro adimere duritiem, & eandem largiri Mercurio) Nonnulli Mercurium crudum includunt linteolo denso, & Saturnum effusum, & jam ex parte coagulatum, mollem tamen adhuc, baculo, aut stylo, perforant, & in foramen Mercurium cum linteo inferunt, sicque Mercurium solo vapore Saturni coagulant.

Usus Mercurij Coagulati multiplex est. Primò, ut fiat (ex crudo solidus) malleabilis, & habeatur argentum (vel basis Lunæ fixæ:) Secundò, potest gestari pro amuleto contra pestem, & venena: Tertiò, potest redigi in pulverem, & addi emplastris: Quarto, potest inspergi ulceribus antiquis, quorum panacea Mercurius est; nam est alcali, & absorbet acida: Quintò, ut inserviat Mercurio diaphoretico, aliisque concinnandis medicamentis.

Mercurij dulcis preparatio.

MAETS IUS.

℞. Mercur. Sublim. corrosiv. (optimè pulverisati)
 ℥viiij. (q. s. ad Mercurium vivum mortifi-
 candum.)

Crudi (currentis). ℥vj.

Conterantur inter se, donec Mercurius crudus mortificatus sit. Committantur phiolæ sublimatoriæ, & instituatur, ex arena, ut artis est, sublimatio. Ignis in principio sit lenis; postmodum successivè (satis strenuo) augetur, donec Mercurium (sublimatum corrosivum, & vivum, in massam simul redactum) undique lateribus (collo phiolæ sublimatoriæ) phiolæ, adhaerentem conspicias. Omnibus refrigeratis phiolam diffringe, & Mercurium, in superiore parte phiolæ sublimatum, à facibus separa. Mercurium sublimatum de novo in pulverem contere, & moderato primùm igne sublima, quousque, uti priùs, Mercurium, in superiori parte phiolæ sublimatum, conspicias. Procede, ut priùs, & explora, utrum hoc (vel ejus sales feroces) de acrimonia sua remiserit (& dulce evaserit), quod si successerit, usui medico reserva. Secus operationem denuò redintegrato, ut priùs. Ita enim Aquila volans (ferox) mitificata est (& mansueta evasit) & Draco venenatus propriam devoravit caudam, id est, acrimonia Mercurij sublimati deleta est per continuatam actionem in Mercurium crudum: quo in casu anguli acuti salium corrosivorum Mercurij sublimati atteruntur, per continuam reactionem in Mercurium crudum, & admodum obtusi evadunt, id est, dulcescunt (Mercurius enim hic dulcis esse debet insipidus, omnis acrimoniæ expers, quod non cadit in corpora, nisi quæ obtusos habent angulos).

Vires. Mercurius hic dulcis interius assumtus blandè est purgans, pituitam tenacem incidens, & expellens, ac proinde in gonorrhœa præstantissimum nobis suppeditat medicamentum purgans; expellit enim pituitam, cui
acre

acre Venereum fermentum inherere solet.

Exhibetur ordinariò in conserva, & extracto, ut aptè deglutiri queat absque dentium noxa, quibus Mercurius infestus esse solet. &, ne diutiùs, quam par est, in corpore delitescat, exhibetur cum aliis purgantibus, ut extracto catholico (in forma pilularum gr. vj, xij. xv.), diagrydio, trochisc. albandal.

Dosis quandoque extenditur ad ʒ. ꝑ. Ulteriùs si dosis extendatur, ptyalismum, sive salivationem excitare solet. Unde, qui morbo Venereo curando incumbunt, frequenter hunc Mercurium in usum medicum adhibent, sed dosi majore, utpote à ʒ. ꝑ. ad ʒ. j. Ingreditur hic Mercurius sublim. dulcis descriptionem pilularum specificarum ad gonorrhæam, pilulæ trium Diabolorum dictarum, quas vide sub hoc titulo. (z)

Mercur. sublimat. dulcis: Processus secundus.

L E M O R T.

℞. Mercur. Sublimat. corrosiv. (optimè triti) ʒ. j.
Vivi. ʒ. vj.

Misceantur exactissimè, (& simul lævigentur) (a) donec vivus nullibi (sed plumbei coloris.) appareat. Mixturem hanc infunde phiolæ oblongi colli. Reponantur in arena, & lento igne primò procedatur per hor. ꝑ. dein sensim augendo ad incandescentiam usque non vitreæ, (b) sed terreæ, ollæ. (c) persistendo in eo per hor. quadrantem

(z) Conditum in Gonorrhæa.

℞. Pulp. Cassiæ recenter express. ʒij.

Terebinth. Venet. ʒj.

Oc. Cancr. præpar.

Sal. prunell.

Mercur. dulc. ana ʒj.

Sal volat. Succin. ʒiv.

Syr. de Althæa Fernel. q. s. ad formam Condit.

Dosis est quantitas nucis moschat. bis vel ter de die.

(a) in mortario vitreo vel lapideo.

(b) id est vasis sublimatorij.

(c) id est vasis arenam continentis,

drantem vel β . ad summum) Refrigeratis deinde omnibus, vitrum rumpatur, & Mercurius circumcirca adhærens colligatur. Si non satis sit dulcis, (& adhuc fragilis, & pulveris instar apparet) ad sublimandum denuò reponatur in recenti phiolâ, & sublimetur, ut ante, donec omnis postea saporis expers (dulcis chrySTALLINUS & durus) ad usum reponi possit.

Nota 1. Quò diutiùs lævigetur, eò magis albus fit pulvis, & eò citiùs etiam edulcoratur Mercurius.

2. Si Mercurius sublimatus cum Mercurio vivo digeratur per diem. j aut saltem leni calore, eò meliùs salia acida, in corrosivo Mercurio existentia, Mercurij vivi poris sese insinuare possunt, & mediante illo aciditas tantò magis infringitur corrosiva, ita ut unica tantùm sublimatione planè dulcis postea evadat.

3. Si Mercurius vivus cum sale communi in dupla quantitate permisceatur cum s. q. colcotharis, seu cap. mortui vitrioli, & statim ignis satis fortis ei applicetur, affurgit Mercurius dulcis, qui per se iteratò sublimari possit.

Vires. *Panchymagogus est (levissimus) (d) & omnes in universo corpore latitantes humores attrahit, & fermentationem, & præcipitationem satis magnam inducit, ideoque attractivi, & stimuli, loco inservit in cæteris purgantibus. Salivationem in nimia (& sæpè reiterata) dosi propinatus movet: in morbis fixioribus, & malignis, est plurimi usus, ut in leprâ, lue Venerea, podagrâ, chiragrâ, &c.*

Dos. à gr. ij. ad gr. xx. In vermibus etiam puerorum expellendis datur iis infusio, aut sub forma pulveris in bolo propinatur ad gr. ij. vel ij.

Mer-

(d) habetque hoc præ cæteris, quod cum aliis purgantibus vegetabilibus mixtus, alvum sui immemorem non relinquat, quod familiare sæpius esse solet vitium aliorum purgantium, quæ peracta purgatione alvum constipatam relinquere solent.

Mercurius sublimatus dulcis, sive Mercurius meteorizatus, sive Draco mitigatus.

Processus tertius.

MARGRAVIUS.

℞. Mercur. Sublim. corrosiv. ℥j. (℥ij).
Crud. ℥v. (vj. vel ℥j℥).

Misceantur in mortario vitreo accuratissimè, donec Mercurius (sublimato optimè mixtus) non amplius conspicitur currens (sed grysei coloris appareat.) Hanc massam inde parvæ lagenulæ (cucurbitæ) vitreæ, & in arena (igne tertij gradus) in patella terrea, sublima per hor. j℥. Sic adscendet Mercurius (uterque) interdum ad summum vitri, interdum ad medium, & per circulum (sacchari instar) adhærebit, fæcibus in fundo relictis. Vitrum refrigeratum per medium secetur ferro ignito, separeturque Mercurius purus à fæcibus. (e) Teratur iterum in mortario vitreo minutissimè, & sublimetur per se sine ullâ additione in vitro puro, sicut antea: quo factò, collige Mercurium, (sublimatum, insipidum, omnis acrimoniæ expertem, ideoque dulcem dictum) & serva usui.

Vulgò sublimationem adhuc aliquoties repetunt, vel septies. Sed, quò sæpiùs sublimatur Mercurius, eò magis deponit vim suam purgatricem. Præstat itaque contentum esse alter à sublimatione.

Vires. Purgat leniter per alvum humores serosos (est egregium hydragogum, imprimis lymphæ vitia corrigens) Sed debet semper ejus vis acui alio purgante (hydragogo vel phlegmagogo, quia per se parum movet corpus) ne stagnando in corpore salivationem efficiat: (dein Mercurius hic imprimis) movet salivationem (unde magnum obtinet usum apud Chirurgos in curanda per salivationem lue Venerea, internè præcipuè excitatam) modo quodam incognito, si ejus ℥. ℥. aut ℥. j. singulis diebus,

per
(e) exiguis, si probæ notæ fuerit Mercurius sublimatus, si autem sublimatus Mercurius adulteratus fuerit, fæces in fundo relinquuntur.

*per aliquot dies, sumatur (donec salivatio sequatur.)
Externe medetur ulceribus, & partium excoriationibus,
imprimis Venereis.*

Dos. est. ℥. ꝑ. ad ʒ. ꝑ.

C A P. CCLXI.

*Præcipitati diaphoretici, & purgantis, Paracelsi
preparatio.*

M A E T S I U S.

℞. Alumin. crud. q. p.

Destilla leni igne ipsius phlegma, ea lege, ne spir. acidus
subsequatur; eodem modo procede cum vitriolo.

℞. Aq. Alumin.

Vitriol. ana ℥. ꝑ.

Acet. destill. ℥. jꝑ.

Albumin. ovor. ad duritiem coctor. ℥. iv.

Misceantur, & destillentur simul per cucurbitam, leni
igne, quod benè nota, ne albumina ovorum empyreu-
ma concipiant.

℞. Turbith. mineral. vel Mercur. præcipitat. rubr.
cum Spir. Nitr. præparati, & benè edulco-
rati ʒj.

Menstrui prædicti. ʒiv.

Misce, & destillentur simul per retortam ad siccitatem.
Quartâ cohobatione novam prædicti menstrui quantita-
tem affunde, & per quatuor sequentes destillationes pro-
cede, ut prius. Postea ipsi affunde Alcohol Vini ad emi-
nentiam duor. digitor. transversor., quod per destilla-
tionem ad siccitatem aufer, in fine ignem mediocriter
augendo, hocque quinquies, vel sexies, repete. *Ita
enim obtinebis præcipitatum, in lue Venerea, ulceribus
malignis, febribus, obstructionibusve, Arcanum eximium.*

*Quod si purgans magis desideres, quàm quidem dia-
phoreticum, exhibeatur cum extracto catholico, vel con-
fectione Hamech, vel cum elect. de succo rosarum. Dia-
phoreticum magis si velis, exhibeatur cum theriaca,
cum Mithridatio, confectione alkermes, de hyacinthis,
vel*

vel similibus cordialibus & diaphoreticis.

Dos. à gr. ij. ad v. vel vj.

In ulceribus malignis tam Venereis, quàm alijs, miscetur cum unguento ovorum, & exterius applicatur plagis, quæ postea, ubi illarum virus per præcipitatum hoc est extinctum, consolidantur emplastro opodeldoch Paracelsi, vel similibus incarnativis.

C A P. C C L X I I.

Mercur. Diaphoretici præparatio. (f)

I D E M.

℞. Stann. Angelic. opt.

Mercurij à nigredine loti. ana ℥. j. f. s. a. amalgama, quod dissolvatur in bonæ notæ

Aq. fortis ℥. iv. (g)

Solutione peractâ, calcem per repetitas edulcorationes, quantum fieri potest, ab omni acrimonia liberato, & cum alcohol Vini per inflammationem figito; hoc repetendo per sex, decemve vices.

Vel, quod præstat:

℞. Mercurij purificat.

Stanni opt. ana q. pl.

Dissolvito in Aq. fortis duplo absque amalgamate. Solutionem à facibus claram, & limpidam, si quidem sint, decanta, & Aquam fortem ad remanentiam dimidij evaporato, ita enim suâ sponte præcipitabitur calx, quam edulcorato, & fige, ut dictum prius: & sic obtinebis Mercurium diaphoreticum, quem, si interius exhibere

T

volueris,

(f) Jovialis.

(g) per vices adfundendo, propter effervescentiam aliâs nimiam.

volueris, misce cum theriaca, Mithridatio, vel alio quovis sudorifero appropriato. (b)

Exhibetur in lue Venerea, scabie inveterata, ulceribus malignis, febribus, & in genere omnibus corporis nostri pertinacioribus obstructionibus.

Dos. à gr. ij. ad gr. v.

C A P. C C L X I I I.

Mercuriale Laudanum Paracelsi.

I D E M.

℞. Mercurij Virginei, qui invenitur proprijs mineris revivificatus: vel Mercurij, ab omnibus fordibus

(b) ut & regulo Antimon. Medicinali seq. modo:

℞. Theriac. vet. ℥ij.

Confection. Alkerm. ℥β.

Regul. Antimon. gr. xv.

Mercur. diaphor. Jovial. gr. v.

Ol. Mac. stillat. gtt. iij.

M. F. Bolus sudoriferus.

Nota. *Præcipitatus Aureus seu Solaris.*

℞. Mercur. viv.

Vitri Antimon. Hyacinth. ana ʒvj.

Auri tenuiss. lamellati ʒj.

F. ex Auro & Mercurio amalgama, ut artis est, quod teratur cum Vitro Antimon. in mortario vitreo, in pulverem tenuem, & committatur retortæ vitreæ, ijsque adfundantur

Spir Nitr. fortissim. ℥ij.

Destillentur simul, igne primo leni, postmodum fortiori, donec omne humidum expulsum sit, hæcque retortia vice repetito, & obtinebis in fundo præcipitatum Solare fixum, maximarum virium, per flammam spir. Vin. meliorandum, ut dictum prius.

Vires. Hoc præcipitatum est diaphoreticum & purgans, exhibetur in obstructionibus pertinacissimis.

Dos. à gr. v. ad x.

fordibus per ablutiones cum sale, & aceto,
vel cum lixivio purificat., q. pl.

Huic affunde

Sp. Nitri rect. q. f. ad solutionem,
quâ peractâ, f. evaporatio Spir. Nitri, ut moris est in
Mercurio sublimato rubro præparando per Aq. fortem.
Ita enim obtinebis præcipitatum instar florum papaveris
rhœados. Huic præcipitato affunde Alcohol Vini ad
eminentiam digit. transv. iij, instituatque destillatio
(*fortè digestio*) per dies 40. vel mensem Philosophicum,
spiritusque tuus Vini evadet mucilaginosus: Quo signo
apparente, Spir. Vini leniter decanta, & in cucurbitâ,
alembico munitâ, Spiritum Vini leni igne auferto. Ita
remanebit tibi in fundo massa oleosa, quam per retortam
pellito. Sic enim portio Mercurij revivificatur, portio
verò transibit in formam Olei.

℞. Hujus Olei part. x.

Croci Solis part. j.

Digerantur simul, donec Oleum tuum, instar sanguinis,
rubescat, quod decanta, & in phiola, Hermeticè sigilla-
ta, fige calore furni Philosophici, continuo coquendo
in tincturam fixam.

Usus præcipuè in lue Venerea, febribus, hydrope, sca-
bie profunda, & in genere omnibus obstructionibus per-
tinacioribus.

Dosis à gr. j. ad iij. ad summum.

C A P. CCLXIV.

Mercurialis Aq. Rulandi.

I D E M.

℞. Aq. Plantagin. ℥. j.

Rosarum ℥. ℞.

Succi Arantior. ℥. iij.

Mercur. præcipitat. ℥. ℞.

M. simul, & leni igne coque ad resolutionem Præci-
pitati.

Usus. Aquâ hâc lavato exterius ulcera maligna, & obser-

observatis exactè medicamentis internis, brevi spatio sanata videbis.

CAP. CCXLV.

Mercurij Oleum.

I D E M.

℞. Stann. Anglic. opt.

Mercur. ab omni nigredine loti. ana ℥. j.

Fiat Amalgama, ut artis est, quod ab omni nigredine, & spurcitie exactè lavato. Huic adde

Mercurij sublimat. corrosiv. ℥. ij.

Conterantur subitò in Alcohol, & tabulæ marmoreæ, vel vitreæ, inclinatæ, in cella, imponantur: Ita enim resolvetur massa in liquorem, portioque Mercurij revivificabitur. Liquorem verò à Mercurio currente separa, & retortæ committito, lenique primùm igne phlegma abstrahito: postmodùm augeto ignem tuum, & transibit in collum retortæ Oleum Mercuriale maximarum virium.

Nota, quòd phlegma cum Oleo misceri non debet, sed, simul ac abstractum est, auferri oportet, aliudque vas recipiens collo retortæ applicari, ut Oleum purum recipiatur.

Hoc Oleum, ulceribus malignis applicatum, ex fundamento illa curat, præsertim si sulphure metallico nobilitatum fuerit hoc modo:

℞. Lamellarum Veneris q. pl.

In frustra minora conscindito, ijsque affunde

Oleum Mercuriale ad eminentiam transverfor dig. ij.

Stent simul in digestionem, quousque Oleum insigni colore imbatum observaveris. Tunc Oleum decanta, aliud affunde, & procede, ut prius, tincturasque confunde, & leni igne phlegma superfluum aufero, & loco quieto collocato. Ita enim concresecunt chrystalli, visui amœnissimæ, quas chrystallos, successivis ignis gradibus, calcinato, in phiola non nimis arctè clausa, in pulverem aurei coloris, verum ulcerum malignorum domitorem.

Ufus:

Ufus. Ulceribus malignis, cancro scilicet, lupo, fistulis &c. inspergitur, vel cum emplastris miscetur, & debito modo externus applicatur.

C A P. C C L X V I.

*Mercurij sublimati corrosivi facillima
preparatio.*

I D E M.

℞. Mercurij crudi q. p.

Dissolve in q. f. Aq. fort. generosæ. Post dissolutionem leni igne Aquam fortem ad siccitatem pulveris auferto, cui misce æq. part. Sal. commun. decrepitat. Sublimato simul igne fortiori, quousque instar sublimati appareat in phiola, & obtinebis Mercurium sublimatum corrosivum, respondentem omni ex parte viribus Mercurij sublimati officinarum.

Mercur. Sublim. corrosivus: Processus secundus.

L E M O R T I U S.

Mercur. Sublimat. corrosiv. vilius hinc emittitur, quam conficitur, Venetijs in magna copia allatus. Sed tamen talis est operatio:

℞. Sal. commun. ℥. ij.

Vitriol. ad rubedinem calcinat. ℥. j. β.

Nitri ꝑ. iv.

Mercur. vivi ℥. j.

Mercur. Sublim. corrosiv. ꝑ. j.

Aceti destillat. cochl. circ. j.

Conterantur simul in mortario lapideo per hor. circiter. j. donec Mercurius planè dispareat. Massam hanc cucurbitæ planæ infunde, & in arena simul impone. Sublimetur tribus primis diebus igne lenissimo, ita ut vix quicquam adscendat, nisi mera Aq. fortis, (i) quæ (k) ad usum servari poterit. Quarto die augeatur ignis. Sic materia albissima in superficie facum elevabitur, quæ

T 3

fractâ

(i) aquam regiam æmulans.

(k) per alembicum in recipiens collecta.

fractâ cucurbitâ, à fœcibus facillimè separatur. Fœces (1) superfunt in unam massam conglobatâ ad lapidis duritiem. Materiam albam, & Mercurium hunc corrosivum ad usum reserva.

Nota I. Quò firmior & durior est ista massa alba, cò etiam est mèlior.

2. Si ignis nimis citò intendatur, sublimabitur Mercurius sub forma pulveris, & altum petet, non tam corrosivus, neque tam ponderosus.

3. Si brevissimo tempore Mercurius expetatur corrosivus, sequenti modo procedatur:

℞. Solution. Mercur. in Aq. fort. fact. part. j.

Sal. commun. part. iv.

Misce, & per retortam, vel cucurbitam vitream, omnis spiritus propellatur. Postea augeatur ignis, & sic adscendet Mercurius corrosivus albissimus in usum reservandus.

Hæc operatio quinque, vel sex, horarum spatio perfici poterit, & æquè corrosivum præbet Mercurium. Antè biennium non nota fuit ista methodus, & jam Amstelodami conficiunt, & inde jam venditur pro. ij. floren. xij. stiver. cùm antea fuerit. iij. flor. & x. stiver.

Vires. *Operationibus Chymicis inservit; corrosivus, & venenatus, est. Vomitus & salivationes inducit, si ad gr. j. exhibeatur.*

C A P. CCLXVII.

Mercuriale magnum calcinatum Paracelsi.

I D E M.

℞. Mercurij, & Stanni. ana ℥. j.

Fiat amalgama, ut artis est. Huic adde

Mercur. sublimat. ℥. ij.

Conte-

(1) si quid Mercurij ijs inhæreat, vivus expelli potest addita calce &c. vid. Revivificationem Mercurij: Vel fortiori adhibito igne in altum elevari potest corrosivus.

Conterantur in alcohol, & resolv. per deliq., ut dictum in oleo Mercuriali ad ulcera maligna.

℞. Hujus Liquoris ℥. ij.

Nitr. & Vitriol. ad albedin. calcinat. ana ℥. ij.

Ex quibus salibus, Nitro scilicet, & Vitriolo, elcito Aquam fortem, ut artis est. In vase verò recipiente collocatum sit Oleum tuum Mercuriale, eâ conditione, ut vasa non nimis diligenter sint occlusa. Etenim, cum Aq. fortis incidit in Oleum Mercuriale, potenter simul effervescent. Operatione peractâ, rectificatum menstruum ex Oleo Mercuriali, ex Nitro, & Vitriolo ad albedinem calcinat, eductum, & habebis Oleum aurei coloris.

℞. Mercur. ab omni nigredine purgat. ℥. ij.

Huic affunde Olei tui ad eminentiam transversor. dig. duor. Igne forti fiat abstractio Olei à Mercurio, & hoc quartâ vice repetatur, affundendo temper Olei Solaris novam quantitatem. Hoc peracto, majoris securitatis gratiâ, hoc idem tentato cum oleo Vitrioli rect. Ita enim obtinebis Mercurium verè diaphoreticum, ignis patientem, ab omni Nitri, & Vitrioli, acredine liberandum cum aq. pluv., &, uti fieri solet, cum Spiritûs Vini flammâ figendum.

Vires. Hic Mercurius tanto cum labore præparatus patientiam, & sumptus Laborantis satis compensat in sua medela. Etenim sese habet ad instar universalis Panaceæ. Solvit pertinaciores morbos chronicos, utpote quartanas, hydropem, scorbutum, luem Veneream inveteratam, lepram, obstructionem nervorum, paralyzin, &c.

Dos. à gr. j. ad iij.

Insuper Oleum hoc magnas obtinet vires in resolutione metallorum in crocos. Aurum enim hoc menstruo corrosivum crocum exhibet, ex quo, cum sequenti menstruo, tinctura facillè educi potest cardiaca. Vide processum sub tit, Menstruum ad tincturam Solis cardiacam.

CAP. CCLXVIII.

Mercurij Revivificatio.

LE MORTIUS.

℞. Cap. mortui Butyri Antimonij q. v. ei adde mediam circiter partem Calcis vivæ (vel, in defectu ejus, Limaturæ Martis (vel Veneris) partem quartam) Cinerum clavellatorum ℥. j., scilicet ad ℥. j. cap. mortui. Immittantur phiolæ terreæ, & igne aperto sat forti urgeatur, apposito Recipiente, aqua semipleno, sic guttatim descendet (& abibit in Mercurium currentem) Mercurius. Tandiu operatio urgenda est, donec per hor. β. omnia candefacta fuerint. Refrigeratis omnibus, aqua supernatans effundatur, & Mercurius in collo retortæ hærens concutiendo ejiciatur. Fæces Mercurio supernatantes cum aqua elue (vel cum lixivio cinerum clavellatorum, & calcis vivæ ana, agitando fortiter, ab omni nigredine lava, postmodum cum Spir. Vini Mercurium ter vel quater ablue, agitando, ut prius, ita enim obtinebis Mercurium ab omni spurcitie & nigredine liberatum), donec splendidus appareat. Dein cum linteo sicco humiditas, quæ effundi nequit, abstergatur. Mercurius postea per linteum coletur, & usui refervetur.

Eodem modo omnes pulveres è Mercurio factos reducere possumus, ut & cinnabarim. Cinnabaris nihil aliud est, quàm partes Sulphuræ cum Mercurio vivo. Ex ℥. j. cinnabaris ℥. xv. β. Mercurij vivi colliguntur, & à sublimato corrosivo ℥. circiter xiv. E præcipitato rubro ℥. xv. β. idque plus, aut minus, ut lentiori igne acida à Mercurio præcipitato abstracta sint, & è Mercurio dulci ℥. xv. & ℥. ij.

Ufus. *Mercurius hic redivivus omnibus iisdem operationibus, ut ante, inservire potest; hac verò cum differentia, ut magis purus, & genuinus sit, & ab omnibus quidem sordibus, & inquinamentis metallicis, & fallacijs mercatorum, qui . . . . & similia ipsi admiscere solent, liberatus.*

CAP. CCLXIX.

Mercurij Corallati præcipitatio.

MARGRAVIUS.

℞. Mercurij crudi ℥. j.

Sp. Nitr. rect. ℥. ij.

Misce, & repone in digestionem, in cucurbitâ vitreâ, per hor. xxiv. : vel donec Mercurius in totum sit solutus. Tum solutionem vel destilla ex retorta vitrea, in arena; ad siccitatem usque, in fine urgendo ignem quàm maximè, ut totus Mercurius rubicundissimus evadat : sic enim recuperabis menstruum, quod alteri operationi inservire poterit; Vel evapora solutionem in vitro evaporatorio ad siccitatem usque, & relinquetur pulvis albissimus, qui in crucibulo super accensis carbonibus reverberatus induet naturam coralliorum rubrorum, unde vulgò *Mercurius præcipitatus Corallatus* dicitur. (m)

Vires. Est specificum purgans in affectibus ulcerosis, & lue Venerea; sed oportet tum ab hoc abstrahere per distillationem aliquoties alcohol Vini: sic deponet acrimoniam, atque evadet mitissimus.

Dos. intra corpus est granor. v. vel vj.

CAP. CCLXX.

Mercurij Cinnabaris sublimatio.

I D E M.

℞. Sulphur. commun. pulverizat. ℥. j.

Fluat in patella terrea super carbonibus, sine flamma, ne accendatur. Tum statim adde

Mercur. crud. ℥. iv.

Agitentur perpetuò spatulâ ferreâ, donec ambo abeant in pulverem subnigrum, nec Mercurius amplius conspici possit. Tum erit Mercurius ritè mixtus cum Sulphure. Recipe tum massam illam, Redige in mortario vitreo

T 5

in

(m) estque nil aliud, quam Mercurius præcipitatus ruber, de quo antea.

in pulverem minutissimum. Hunc pulverem destilla ex retorta vitrea loricata in igne aperto. Sic, sesquihoræ spatio, Mercurius cum Sulphure sublimabitur in cololum retortæ, illudque totum opplebit sub formâ gryscâ, aut subrubicundâ, quæ tamen mox trita, rubicundissima evadere possit, diciturque *Cinnabaris Mercurij*. Debet autem hæc Cinnabaris in pulverem redigi, & adhuc semel eodem modo in retorta nova sublimari. Sic evadet rubicundissima.

Vires. *Inservit curandæ epilepsiæ, alijsque morbis ex fermento acido oriundis. Apud Chymicos multiplicem usum obtinet.*

Dos. *intra corpus sunt gr. ij.*

C A P. C C L X X I.

Metalloꝝ in Sale Tartari resolutio.

M A E T S I U S.

℞. Salis Tartari v. g. ʒ. ij.

Ponatur in crucibulo, ignique committatur, quousque fluat: Huic adjice

Sulphuris vulgaris ʒ. iv.

Expecta, donec Sulphur sit deflagratum. Quo factò, committe Sali Tartari cum Sulphure acuato lamellam metallicam excalesfactam, & observabis, quòd metalla liquefcunt instar butyri in hoc menstruo, cujus beneficio facillimè in crocum rediguntur Venus, Mars, Sol, exceptâ Lunâ, quæ difficiliùs solvitur.

Nota benè. Quòd, quando lamellam tuam absorptam à Sale Tartari observaveris, paucillum Sulphuris addere debeas.

C A P. C C L X X I I.

Metalloꝝ Amalgamatio.

M A R G R A V I U S.

A Malgamatio est calcinatio metalloꝝ cum Mercurio. Adhibetur tantum in quatuor metallis, Sole, Luna, Jove, & Saturno (reliqua duo, sc. Mars & Venus,

nus, cum additione aliarum rerum amalgamari debent.)
 Perficitur autem hoc modo:

℞. Metalli lamellati (bracteolati, foliacei, limati, tenuissimi,) unius ex quatuor prædictis, q. s., cui adde Mercurij crudi part. (vj.) vij. Si sit aurum, partes septem, aut Luna: Partes tres, si est Jupiter: ana, si est Saturnus. (Misce, aut supra chartam, aut orbem vitreum, ut fiat amalgama, sive massa ceræ instar mollis, quæ constat ex Mercurio coagulato cum dictis metallis) vel igniatur Sol, & Luna, tum adde Mercurium, & sine exhalare Mercurium. Sic aurum, vel argentum, abibit in pulverem, qui est calx metalli quærita.

Rarò tamen primâ vice Sol, aut Luna, hoc modo in calcem abeant. Hinc Chymici coguntur addere sal tartari, aut sal Ammoniacum, aut commune, & reverberare, ut metalla hæc in perfectam calcem abeant.

Facilius perficitur operatio, si accipiatur limatura Solis, eiq̄ue admisceatur tantum Mercurij, ut in massam mollem abeat, (vel nummo integro Aureo imponantur Mercurij part. vj, vij. Sic inter paucas horas nummus fiet friabilis, & frangetur in partes, ita ut postea in parvo vitro, evaporato, aut ex retorta per destillationem abstracto omni Mercurio, Aurum, cum pauxillo Sal. comm. calcinati reverberatum, commodè in calcem converti possit.)

Si metallum sit Saturnus, vel Jupiter, tum

℞. unius ex prædictis metallis (℞. vel q. v.)

Fluat in crucibulo (super accensis carbonibus). Quando fluxit, effundatur in aliud crucibulum frigidum (mundum), & statim superfundantur Mercurij crudi (℞) vel part. ij. vel iij. Sic refrigerata inter se coagulabuntur, & constituent (massam mollem, quæ Amalgama dicitur), à quo Mercurius separari potest sublimatione, vel evaporatione, relinqueturque in fine calx metalli, quæ erat præparanda.

CAP. CCLXXIII.

*Mineralium omnium duriorum preparatio, ut
Metalloꝝ, Lapidum, &c.*

LE MORTIUS.

Duplicem intentionem sibi proponit artifex in præparandis Lapidibus, & cæteris Mineralibus; vel ut Galenicum, vel ut Chymicum, in usum trahant.

Galenico modo candescunt in igne. Deim injiciuntur aquæ frigidæ: (per vices, si sint metalla liquefacta, ut Saturnus, & Jupiter: Si verò integra permaneant, extempore omnia injiciantur.) Quæ verò Chymicum in usum trahuntur, in menstruis acido salinis, vel in vehiculis proprijs, & extinguuntur. Sic v. g. antimonium in aceto stillat., Mars, lap. calaminaris, in parva quantitate spir. salis, cum aqua comm. diluti: & sic de cæteris. Nempè omnia menstrua, quæ postea extractioni inserviunt, assumi poterunt. Tandiu repetatur ignitio, & extinctio, donec friabilia evadant, & super marmore lævigari queant.

Nota. Si Galenico modo etiam aqua communis acuatur cum sale communi, vel aliquo convenienti sale, ut alumine, nitro, tartaro, &c. tantò citiùs operatio procedet, & pulvis multò efficacior procedet.

CAP. CCLXXIV.

Mineralium præcipitatio.

MARGRAVIUS.

Præcipitatio Mineralium est calcinatio eorum per sp. sive liquorem acidum, vocaturque aliàs *calcinatio immersiva*.

R. Matris Perlarum pulverizatæ grosso modo ʒ. ʒ. cui in vitro affunde.

Spir. Aceti ʒ. iij. vel iv.

Repone in digestionem per xxiv. horas. Tum filtra per chartam. Colaturæ instilla Ol. Tartar. p. del. q. s., donec nil amplius præcipitetur. Tum affunde aquam puram, & vitrum

vitrum ad quietem repone per aliquot horas : donec nempè materia alba fundum petierit, & supernataverit aqua limpida. Decanta liquorem limpida, ita, ne materia alba simul effluat. Reaffunde novam aq. puram, iterumque repone, ut aqua fiat limpida. Tum iterum decanta; & tertiâ, & quartâ vice, eodem modo affunde, & decanta aquam, donec tandem aqua permanferit infipida. Tum filtra materiam albam per chartam. Quod in charta relinquitur, exicca, & relinquetur pulvis albiffimus, qui est *calx Matris Perlarum*, diciturque vulgò in officinis *Magisterium Matris Perlarum*.

Vires. Habetur vulgò pro cardiaco, & alexipharmaco. Sed reverâ refrigerat, siccât, & adstringit, estque mitiffimum aliquod alcali, destruens humorum aciditatem, eorum sistens motum, & corrigens acrimoniam; Unde conducit in febris, in humorum fluxibus nimijs, in hæmorrhagia. Temperat fermenti stomachici acrimoniam.

Dof. est à ℥. ꝑ. ad ʒ. ꝑ.

C A P. CCLXXV.

Metallorum Cœmentatio.

I D E M.

COEMENTATIO (n) est calcinatio Metallorum per cœmentum, sive pulverem acrem: nec differt à stratificatione, nisi reponendi modo, v. g.

℞. Antimonij crudi, Nitri puriffimi ana ʒ. ij.

Terantur omnia seorsim: cribrentur, & misceantur accuratè. Tum, admotâ prunâ, per vices, incendantur in mortario ferreo, ad latus reposito, donec omnia in unam massam abeant, & relinquetur massa subrubra colore, non absimilis parenchymati hepatis; unde vulgò *Hepar Antimonij* dicitur; estque nil aliud, quam Antimonium cœmentatum, sive calx Antimonij. Hæc calx redacta in pulverem minutiffimum, cocta per quadrantem horæ in aquâ pura: postea refrigerata, & præcipitata cum

(n) illius exemplum, sequenti melius, habuimus in cœmento regali.

cum aceto Vini, tum edulcorata aliquoties aquâ purâ & ficcata in pulverem rubicundum, vocatur vulgò *Crocus Metallorum*; estque nil aliud, quàm purissimum Antimonium, sive calx ejus, per cœmentum Nitri præparata.

Vires. *Est insigne vomitorium felicissimè fermentans bilem, eamque expellens per superiora, & inferiora.*

Dos. *in substantia sunt gr. iv. in infuso g. viij. vel x.*

C A P. C C L X X V I.

Mineralia & Metallica Chymica præparata ritè propinandi methodus.

L E M O R T I U S.

Scilicet à minima dosi incipias, subsistendo in summa, ubi nempe vomitum, & nauseam, producere incipit. Tum à suprema denuò, retrogradâ dosi, ad infimam perveniendum. v. g.

Vitriolum Martis propinandum primâ dosi à gr. j. ad ij, secunda, ad gr. iij, tertia, ad iv., & sic ulterius ad ʒ. usque, idque bis quotidie, singulo scilicet manè, & vesperi. Sic obstructions, & menses, aperiuntur commodissimè, & simul pituita viscida hoc modo optimè expurgatur. Inde fit sequens *pulvis excellentissimus ad vermes*, quem vide inferius sub hoc tit.

C A P. C C L X X V I I.

Mineralis Panacea.

M A E T S I U S.

ʒ. Regul. Antimon. Martialis puriss.

Mercur. à nigredine loti. ana ʒ. iv.

Lunæ cupellat. & in tenuissima folia lamellat. ʒ. j.

Folijs Lunæ in mortario vitreo affunde Mercurium vivum, & terantur simul, donec Mercurius dispareat. Adde postmodum Regulum Antimonij in alcohol redactum. Misce exactè inter se, donec omnia desinant in alcohol. Massam hanc retortæ vitreæ committito, eique affunde

Sp. Nitri

Sp. Nitri summè rect. ꝑ. iij. (Hanc autem affusionem Sp. Nitri guttatim fieri oportet, quoniam vehementer inter se ebulliunt, ac proinde patientia opus est.) Ubi ebullitio sedata est, & ꝑ. iij. Sp. Nitri mixtæ sunt cum tua massa minerali, destillationi reponantur, dando in principio ignem moderatum, ipsumque continuando, donec massa tua ad siccitatem vergat. Auge postmodum ignem ad totalem vaporum exhalationem, & expulsionem. Ita enim in fine operationis sublimatur portio quædam Mercurij in collo retortæ, partim rubescens, partim citrinescens; Omnibus refrigeratis, ferro candenti ventrem retortæ abscindito. Quod superius sublimatum est, abjicito: pulverem autem, in fundo remanentem subfuscum, terito, & novæ retortæ vitreæ committito, eique affunde spiritum in priori destillatione abstractum, unâ cum ꝑ. j. Sp. Nitri novi.

Destilletur, ut prius, pulveremque per abscissionem ventris retortæ exime, & aquâ pluviam destillatâ edulcora, quantum fieri potest. Exicca, &, ut artis est, fige per incendium alcohol Vini. Ita enim obtinebis præcipitatum fixum, quod cum purgantibus exhibitum potentissimè resolvit obstructions corporis nostri, & cum diaphoreticis propinatum maximâ ex parte per sudores agit.

Vires. Exhibetur in morbis chronicis pertinacioribus, ex obstructionibus inveteratis originem ducentibus. Insuper enecat hoc præcipitatum fermenta sanguinis nostri corrosiva, illaque vel per sedes, vel per sudores, expellit, ac proinde exhibetur in lue Venerea, ulceribus malignis, febre quartana, hydropse, scabie profunda, lepra, & pertinacioribus morbis.

Dos. à gr. ij. ad gr. x.

Miscetur cum extracto catholico, extracto rosarum, confectioe Hamech, cum resina jalappæ, scammonio, alijsve purgantibus: Vel adjungitur ipsi, pro sudorifero, theriaca, Mithridatium, diascordium, cum confectioe de hyacinthis, & alkermes.

CAP. CCLXXVIII.

*Millepedum in Calculo, & Difficultate Urinae
preparatio.*

I D E M.

℞. Millepedum, vel Afellorum, q. pl.

Abluantur in vino albo. Postmodum, in vase terreo cooperto, comburantur in cineres. Postea in alcohol conterito, & vino albo irrorato, quantum imbibere possint. Leni igne exiccato, & de novo vino albo irrorato. Hoc tertiâ vice repetito. Ultimâ verò vice singulis uncijis Afellorum crematorum in cineres adde Ol. Vitriol. ℥. j. Exiccantur agitando cum spatulâ ligneam ad siccitatem. Ita obtinebis pulverem diureticum maximarum virium.

Uſus. *Datur hujus pulveris pro doſi ℥. j. cum aqua Vitæ ℥. ℞. & decoct. cicerum ℥. v. vel vj. Exhibentur hæc manè, jejuno ſtomacho, hor. iv. vel v antè paſtum.*

CAP. CCLXXIX.

Morſelli Regij, ſeu aromatici.

L E M O R T I U S.

℞. Cort. Citr. Arant. utriusque condit. ana ℥. ℞.
Cinnamom. ℥. j. ℞.
Gariophyllor. ℥. j.
Nucis moscat. ℥. j.
Zinziberis ℥. ℞.
Amygdal. decorticat. ℥. vj.

Conſcindantur Amygdalæ, & Cortices, in fruſtula minima. Aromata groſſo modo pulverizentur. Sacchar. ℥. xij. ad tabulati conſiſtentiam percoq. Dein ſpecies ſenſim addantur, ubi Saccharum ferè frigeſcieri incipiat. Dein extempore effundatur in formam debitam, & poſtea ſcindantur tepidè in figuras oblongas quadratas.

Nota. Saccharum tabulati conſiſtentiam adeptum eſt, ſi in mortarij ænei inverſi fundum conjeſtum Saccharum liquefactum, & coctum, album colorem induat frige-

frigefactum: fecundò, fi de spatula vibratum filamenta demittat.

C A P . C C L X X X .

Mivarum & Pulparum conficiendarum modus generalis.

I D E M .

℞. Fructus cujuscunque q. v.

Affundatur ei f. q. aquæ. Macerentur per horas aliquot; donec parumper intumescant. Dein coquantur, donec ferè in massam unam liquidam coalescant. Adigantur dein per cribrum, vel setaceum, modo noto.

Nota benè. Si nimis ficci fructus evadant, aliquid aquæ calentis addere convenit, donec omnis Pulpa per cribrum adacta sit.

Pulpam deinde convenienti quantitati Sacchari admisce: (℞. j. β. Sacchari ad ℞. j. pulpæ.) Crassities conveniens est, si in cuspide cultri teneri possit.

C A P . C C L X X X I .

Mumie preparatio.

M A E T S I U S .

℞. Carnis Hominis, violentâ morte perempti q. pl.

In taleolas conscindito; quas per horas 24. in f. q. Spir. Salis macerato. Postmodùm inter lintea complicata exiccato, & myrrhâ alcoholizatâ fricando imprægnato, quantum fieri potest, filoq; trajicito (o) & aëri libero exponito. Ita enim obtinebis carnem humanam (p), per Spiritum Salis, & balsamum Myrrhæ, à putredine præservatam, (q) cujus tincturam si desideraveris, procedito, ut dictum in generali methodo tincturas extrahendi. Nempè:

V

℞. Mu-

(o) ea conditione, ne se mutuo attingant.

(p) mumiam.

(q) & cordiam.

℞. Mumiaæ præparat. q. p.

Huic adfunde Alcohol vini ad eminentiam dig. iij. vel iv. Stent in digestionem, donec sanguineam extraxeris Tincturam, quam decanta, & seorsim ferva, novumque Spir. Mumiaæ adfundito, & digerito, ut prius. Hoc continua, donec omnem Tincturam extraxeris. Tincturas confunde, & in MB alcohol ad dimidias auferto. Ita enim habebis verum Microcosmi Balsamum, *cujus vires sunt magnæ in internis lesionibus, in marasmo, in hæmorrhagia pulmonum, longeque præstat mumijs omnibus, alio solo ad nos delatis, quippè quod paretur ex carne, à corpore spiritu volatili, sulphure, & sale abundante (in quibus scilicet tota efficacia Mumiaæ consistit) exempta: cum extraneæ illæ Mumiaæ parentur sæpius ex corporibus, sub arena exiccatis à vehementi Solis calore in desertis Arabiæ, vel à carne ex corporibus eorum, qui languido morbo, diuturnâve ægritudine, extincti fuere, haud secus ac lampas, cui deficit oleum, lucem quasi dubiam præbet, & pro tempore languescens, tandem penitus extinguitur.*

Dos. hujus in vehiculo convenienti à gr. xv. ad xxx.

C A P. C C L X X X I I.

Nephritici Ligni Tinctura, & Usus.

LE MORTIUS.

Lignum Nephriticum nephriticis doloribus summopere convenit, urinam, & menses movet, obstructions per universum sanguinem tollit, acidam sanguinis temperiem mitigat, phlegma, & pituitam, ex universo corpore secernit. Usus ejus talis est:

℞. Rasur. Ligni Nephritic. circiter ʒ. j.

Superfunde ei

Aquæ pluvial. calentis ʒ. iij. circiter.

Extrahatur Tinctura: stent in maceratione per hor. j. dein ebibatur colatura ejus. Fæcibus superfundatur recens Aqua in minore quantitate: hoc tandiu repete, donec Tincturam dare neget.

CAP. CCLXXXIII.

Nephriticus pulvis prestans.

I D E M.

Saxifragia nomen sortita est à viribus: urinam, calculos, & menses pellit. Seq. modo ex ea Pulvis Nephriticus paratur:

℞. Rad. Saxifrag. ʒ. ʒ.

Ocul. Canc. ʒ. j.

Crem. Tartar.

Lap. Prunell. ana ʒ. ʒ.

Ol. Gariophyll. gutt. j. m. f. Pulv., in ij. dos. dividend.

singulo manè, & vespere propinandus.

CAP. CCLXXXIV.

Nicotiana Emplastrum Stomachale, & Spleneticum, & pro Duritie Ventris Puerorum.

I D E M.

Nicotiana incidit, attenuat; errhinum est, vomitum movet: usus ejus est apud mulierculas in febris, & morbis chronicis; si parumper in cerevisia maceretur, deinde accipiatur. Inde fit oleum per destillationem. Ex eo scilicet oleo fit Emplastrum Stomachale, & Spleneticum celeberrimum, & pro duritie Ventris puerorum; Emplastrum fit ita:

℞. Ol. Olivar. ℥. j.

Tabac. opt. ʒ. iv.

Vin. rubr. ʒ. v.

Coq. simul ad consumptionem Vini, dein exprimantur; expresso adde

Cerae citrin.

Colophon. ana ℥. j.

Gum. Tacamahac. pulveriz.

Gum. Elemi. ana ʒ. j.

Myrrhæ.

Aloës ana ζ . β .Ol. Nicotian. stillat. ζ . ij. m. f. s. a. Emplastrum.

C A P. C C L X X V.

Nitri Chryſtallizatio.

M A R G R A V I U S.

 $\mathcal{R}$. Nitri puri, aut impuri, q. f.

Solve in f. q. aq. ferventis, ita ut aqua quantitate non nimis excedat. Filtra ſtatim per chartam: & (colaturam) in vitro repone in cellam per xxiv. horas. Sic concreſcet Nitrum in chryſtallos oblongas (albas), quæ nil aliud ſunt, quàm Nitrum purificatum. Decanta aquam ſuperfluitantem, & chryſtallos ſuper charta leniter ſicca. Aquam verò in vitro evaporatorio evapora ad dimidium, (r) iterumque repone in cellam, ut chryſtalli concreſcant: & ſic procede, donec tandem omnis aqua evaporando, & chryſtallizando, ſit conſumpta. Ad hunc modum (f) omnia ſalia, ut & alcalia, poſſunt chryſtallizari, & depurari, niſi quòd alcalia rarò concreſcant in magnas chryſtallos abſque acido, & quòd citò fluant per deliq. Sola quippe Salia, (t) id eſt, corpora ex acido, & alcali, conſtata, in aère perdurare poſſunt.

C A P. C C L X X V I.

Nitri Alcalizatio, ſive fixatio.

I D E M.

 $\mathcal{R}$. Nitr. puriff. & optim, ζ . iv.

Terantur in pulverem ſubtilem, qui pulvis indatur crucibulo

(r) ad pelliculæ apparentiam.

(f) vel etiam ad ſequentem depuratum obtinemus Nitrum:

 $\mathcal{R}$. Nitr. q. v.

Huic ſuperfunde

Sal. Tart. per del. fortiffimi q. f.

Evaporetur humidum Ol. Tartar. ad pelliculæ apparentiam, dein chryſtallifationi committantur,

(t) muriatica.

cibulo mundo, (fatis amplo) (u) quod imponatur carbonibus accensis, ut (Nitrum) fluat instar aquæ. Cùm fluxerit, indatur (injiciatur in Nitrum fluidum) frustum carbonis igniti (& accendetur illico Nitrum, magnumque strepitum & ebullitionem edet), expecteturque tamdiu, donec illud frustulum effervescendo cum Nitro sit consumptum (& strepitus cessat). Tum repete illam injectionem carbonum toties, donec (tandem) Nitrum (incrassatum & exiceatum) non amplius inflammetur, (quod fit spatio hor. ß.) sed relinquatur (in crucibulo) sub massa (durissima) sicca, & virescente, & erit Nitrum rectè (fixatum) alcalisatum.

Usus. *Inservit parando liquori fixo Nitri, qui est Alcahest (menstruum universale) Glawberi dicitur.*

Nitri Sal fixum: Processus secundus.

L E M O R T I U S.

℞. Nitri purissim. q. v.

Liquefiat in igne in crucibulo, Liquefacto insperge per vices quamcunque materiam inflammabilem, scil. ligna, cespites, carbones ligni &c. donec nullum strepitum vel flammam concipiat, sed materia ebullire incipiat. Hanc ab igne remotam dissolve in aq. communi. Solutionem filtra; & evapora. Ex hoc evaporato sale, etiam liquor, eodemque planè modo, ut de sale tartari dicitur inferrius, fieri potest.

Vires easdem cum sale tartari obtinet.

Dof. eadem.

C A P. C C L X X X V I I.

Nitri fixi Liquor; sive Alcahest, (id est Menstruum universale) Glauberi.

M A R G R A V I U S.

℞. Nitri Alcalizat. ut dictum fuit.

V 3

Repone

(u) quod ad dimidium tantum est replendum propter nimiam ebullitionem, quæ oritur post carbonum injectionem.

Reponè cum crucibulo (vel massa calida adhuc ex crucibulo spatulâ ferreâ eximatur) in locum frigidum per xxiv. hor., & tum poteris cultro remove re ex crucibulo. Reponito tum sal alcalizatum, super orbe vitreo, in locum frigidum & humidum (cellam,) ut solvatur per deliq., solum filtra per chartam. Vel.

℞. Nitr. præcedenti processu fixatum, Solvatur hoc f. q. aquæ ferventis. Solutum filtretur per chartam. Colatura evaporetur in vitro evaporatorio ad siccitatem usque, & relinquatur in fundo Sal quoddam acerrimum: scilicet Nitrum fixatum jam depuratum, & à carbonibus liberatum. Hoc Sal in orbe vitreo, aut terreo vitreato, reponatur in locum frigidum, humidum, qualis est cella, & relinquatur ibi tamdiu, donec per deliq. solum fuerit in liquorem limpidum. Decantetur hic liquor limpidus, & fervetur usui. Hic enim est *Liquor Nitri fixi*, sive *Alcahest Glawberi*.

Usus. Est menstruum singulare, & celeberrimum (alcalinum & commune solvens,) in omnibus tribus solvendis regnis (minerali, animali & vegetabili: immediate regno animali & vegetabili, mediate vero regno minerali, ubi nempe mineralia prius à menstruo acido in calcem sunt redacta). Imprimis tamen gummata, & resinas resolvit, atque ita aperit, ut postea commodè, beneficio Alcohol Vini, genuina tinctura elici queat. Nempe, cum omnia sulphura concreverint beneficio acidi, Alcahest hoc, quod nature alcalinæ est, destruendo acidum partes sulphureas recludit, atque ita vinculum eorum infringit, ut partes integræ separari possint (alijs instrumentis.)

Modus autem procedendi hic est. Sumitur resina, aut gummi (aut quæcunque alia res. contusa vel conquassata) pulverizatum, inditur vitro. Superaffunde alcahest hoc, ut pulvis benè madefiat. Fiat digestio per hor. xxiv. (vasè aperto ad siccitatem usque). Tum superaffunditur Alcohol Vini ad aliquot digitor. transversor. supereminentiam. Fiat iterum: digestio (lenis) per hor. j. vel ij. (sic Alcohol particulas resoluti corporis in se recipit, & nobis novas rerum tincturas & essentias offert.)

Tum

Tum sensim effunditur tinctura, fitque iterum digestio cum capite mortuo per xxiv. hor., atque iterum tum Alcohol Vini novum affunditur, & proceditur, sicut antea, donec tota tinctura sit exhausta, & Alcohol Vini non ampliùs tingitur.

Potest autem Alcahest recuperari, si capiti mortuo affundatur aqua pura, digeratur per noct., postea filtretur per chartam, evaporetur ad siccitatem usque, relictum Alcahest reverberetur, reverberatum iterum solvatur aquâ purâ, filtretur iterum per chartam, iterum evaporetur ad siccitatem, tumque iterum solvatur per deliq. Sic recuperabitur Alcahest, eritque incorruptibile, quod proprium esse debet Menstrui universalis. Exempla possunt institui in myrrha, macere, succino, omnibusque vegetabilibus, quæ aliàs difficillimè solvuntur.

C A P. CCLXXVIII.

Nitri Terra foliata.

M A R G R A V I U S.

P Aratur eodem modo, sicut Terra foliata tartari, * * *cujus* hoc tantum discrimine, quod hic accipitur pro sale *process.* tartari Nitrum fixum cum carbonibus, sicut dictum est *vide suo* in fixatione Nitri. Vel Liquor Alcahest Glawberi eva- *loco.* poratur ad siccitatem, & tum affunditur Sp. Aceti, totiesque destillatur super eo, donec Sp. prodeat acidus. Quod relinquatur, extrahitur eodem modo cum Alcohol Vini.

Vires. Easdem habet cum terrâ foliatâ tartari. Est enim insigne extergens, atque aperiens.

Dos. quoque eadem est.

C A P. CCXIC.

Nitri Spiritus.

I D E M.

℞. Nitr. puriss. & genuini (id est, quale carboni vivo impositum & accensum in totum consumatur. ℞. ℥.

Boli vulgar. rubr. ℞. j. ℥.

Terantur omnia seorsim (minutissimè), tum cribrentur, misceanturque (accuratè.) Fiat hujus massæ destillatio ex retorta terrea, (Hassiacæ satis valida) in igne reverberij, per hor. x. (applicato recipiente vitreo amplissimo, cujus orificium exactè quadret ad collum retortæ, cujus junctura claudenda est peculiari luto, quod *sapientiæ* dicitur, cujus processum vid. sub eo titulo) adhibendo ignem per gradus. Cum primo, & secundo gradu spatium hor. iij. prodibit phlegma. Postea urgeatur ignis paulatim ad tertium gradum, continueturque tandem (per hor. iv. vel v., ubi recipiens rubro colore tingatur) reliqua destillatio ignis gradu quarto (ad finem usque), donec x. hor. sint elapsæ. Tum statim (vel ubi ignis diminui incipit) removeatur recipiens, eique instilletur pauxillum aquæ puræ. Moveatur hinc inde recipiens, ut vapores rubicundi (volatiles coagulentur) simul in liquorem commutentur, quod fit, si recipiens clausum quadruplicato panno, obturatumque, reponatur ad quietem per quadrantem horæ. Sic omnis Spir. ad fundum colligitur, unde effundi potest, per tritorium, in retortam vitream (mundam; recipiens verò pauxillo aquæ elue, & aquam Spiritui effuso adde). Quia valdè impurus est, per eandem retortam, in arena, rectificari debet, ad siccitatem usque. Sic habebitur liquor pellucidus, & purus (subtilis) qui *Sp. Nitri rectificatus* dicitur, de quo postea.

Vires. Sp. Nitri subtilissimus est, & penetrantissimus, inter omnes spiritus acidos minerales. Hinc potenter attenuat, & resolvit (penetrat, incidit), aperit, sudorem, & urinas, movet: & diaphoreticus est, & lithontripticus (conservat à putredine in sua consistentia, & sic malignitati medetur: hinc frequens ejus usus in peste, febribus malignis, & inflammationibus), imprimis si cum alcohol Vini sit edulcoratus. Cum aq. petroselini movet urinas, si illa edulcoretur prius Symplo diathee. Cum theriaca, aut diascordio, sudores ciet. Julebis additus (refrigerat) sitim, & sudorem, extinguit. (Chymicis præbet menstruum in tinctura coralliorum

valliorum paranda, sed, si prius cum alcohol vini edulcoratus fuerit.)

Dosis intra corpus est ℥ss. ad ℥j. in liquore aliquo appropriato. Plura vid. Cap. xij.

Processus secundus.

MAETS IUS.

℞. Nitri q. p.

Huic misce

Boli, vel Terræ figulinæ, ex quibus fistulæ tabaci conficiuntur, vel silicum calcinatorum, triplum.

Conterantur in pulverem tenuem, & exactè inter sese misceantur, & committantur retortæ terræ, destillenturque simul ex igne aperto, in fine augendo ignem ad totalem retortæ excandescentiam. Ita enim transibit Sp. Nitri instar sanguinis rubicundus, quem Chymici vocant *Cruorem Salamandræ*. Omnibus refrigeratis, Spir. Nitri fumantem ex recipiente exime, & arctè in vase vitreo sigilla, & usui reserva.

Vires. Sp. hic interiùs exhibitus in conveniente vehiculo ardores sanguinis reprimat, bilem viscidam incidit, unde in colica biliosa præsens est remedium: urinas pellit, sitim extinguit, quæ omnia mitiùs peragit, si dulcificatus fuerit cum sp. Vini.

Nitri Sp. preparatio alio modo:

Processus tertius.

I D E M.

Quidam autem præparant alio, & leviore, modo hunc Spir., beneficio Ol. Vitrioli: ut v. g.

℞. Nitri, q. p.

Dissolvatur in aq. vulgari, ita ut muriam fortissimam referat,

℞. Hujus Muriæ part. iv.

Ol. Vitriol. part. j.

Fiat destillatio ex cucurbita vitrea, ex arena: prodibit primitùs phlegma: postmodùm subsequetur Sp. Nitri

acidus, quem seorsim collige, destillando ad siccitatem Nitri, in fundo remanentis.

Vires. Spir. hic, licet suspitione adulterationis Olei Vitrioli non careat, satis tamen gratus est, & usui medico inserviens, exhibeturque in istis affectibus, in quibus Sp. Nitri exhiberi solet.

Sal, ex destillatione Sp. Nitri remanens candidissimum, potentissimum est medicamentum in ardoribus sanguinis, & in inflammationibus sistendis, in scorbutto oris curando, in angina, in forma gargarismatis exhibitum: diureticum, diaphoreticum est, & in genere præstantius præstat illa, quæ à sale prunellæ desiderari possunt.

Nitri Sp. facilis preparatio 2

Processus quartus.

I D E M.

℞. Nitr. ℥. ij.

Ol. Vitriol. rectificat. ℥. j.

Committantur retortæ, & successivis ignis gradibus destilletur ad siccitatem usque, & obtinebis Sp. Nitri fortissimum. In fundo autem residet Nitrum Vitriolatum, quod suum Essentiale principale vocat Kreuchnerus, cujus vires sunt insignes in ardore sanguinis reprimendo, longeque superat potentiam Salis Prunellæ.

Cum hoc Sp. Nitri tentato fixationem Mercurij cum metallis, Solis scilicet & Lunæ, ut:

℞. Mercur., ab omni nigredine loti. part. vj.

Auri foliati, part. j.

Misce Mercurium cum folijs Solis, & agitato simul in mortario vitreo, donec Mercurius dispareat. Committantur retortæ vitreæ, ijsque affunde Sp. Nitri præparati, ut supra, part. iij. Instituatur destillatio leni igne, postmodum augendo ignem, donec fundus retortæ candescat. Primò, in hac destillatione, ordinariò aliquid Sulphuris sublimatur in collo retortæ, & acquirit colorem flavum, rutilantemque, uti ordinariò contingit in præparatione præcipitati rubri. Hoc abjicito. Quod verò

in fundo remanserit, in pulverem conterito, & denuò retortæ committito, & eandem quantitatem Sp. Nitri affunde, & destilla, ut priùs, hocque tertiâ vice repetito, in fine operationis ignem augendo ad totalem Spir. corrosivi expulsionem, & ad fundi retortæ excandescentiam, majorisq̃ securitatis gratiâ figito cum flammâ alcohol. Vini.

Vires. Hoc præcipitatum Solare mixtum cum resina jalappæ, scammonij, vel cum elect. de succo rosarum, clementer purgat, potenter verò obstructions corporis humani reserat, specificumque purgans est in febre quartana, hydrope, lue Venerea, herpete miliari, scabie profunda. Longè enim aliter opus suum absolvit, quàm reliqua purgantia: purgando enim confortat: de quo ulterius consule Schroderum cap. xv. lib. ij. de præcipit. Mercurij cum alijs metallis.

Dos. à gr. ij. ad v. & vj.

C A P. C C X C.

Nitri Sp. rectificatio.

L E M O R T I U S.

℞. Sp. Nitri q. v.

Hunc infundè phiolæ, & igne aperto evaporetur, donec flavi vapores ascendere incipiant. Dein ab igne removeatur, & ad usum fervetur.

Nota. Si Sp. volatilis, & phlegma, expetantur, per retortam vitream destillatio fiat. Sic primò prodibit Sp. volatilis sub forma vaporum rubrorum, 2. phlegma nullis apparentibus nebulis, ultimò, rubedo, phlegma omne abstractum esse, demonstrat.

Vires. Inservit spiritui dulci conficiendo, ut & omnibus solutionibus metallicis.

Eodem modo, in genere; rectificantur omnia acida.

Nitri Sp. dulcis.

MARGRAVIUS.

℞. Sp. Nitr. rect. ℥. vj.

Sp. Vin. rectificatiss. ℥. xij.

Misceantur, & ex retorta vitrea (leniter primo & secundo ignis gradu, aliàs multum de Spir. maximè volat. peribit, postea fortiori) destillentur, in arena, ad siccitatem usque, applicato recipiente vitreo amplissimo, cujus orificium ad collum retortæ optimè quadret (idque satis profunde admittat, aliter si fiat, multum Spir. peribit). Hæc destillatio, retortâ refrigeratâ, repetatur adhuc semel, vel bis, (quod Chymici cohobare vocant) & triduo Spir. inseparabiliter unientur, constituentque Spir. (inspidum, vel saltem non ita acrem) summè volatilem, odoratissimum, (gratissimum, camphoram referentem) & pinguisimum, poteruntque nullo modo separari, etiamsi super alcali aliquo reverberato rectificentur.

Vires. (Quia est acidum summè volatile, potenter attenuat & incidit hinc) diureticus, febrifugus, anti-pleuriticus, anticolicus est, valet contra pestem, arceat putredinem (sanguinis hinc alexipharmacus), extinguit sitim (inde convenit nimij sanguinis ardoribus, febribus ardentibus, malignis; & inflammationibus gravioribus) penetratque totum corpus. Hinc infinitis morbis est utilis. Potest edulcorari saccharo, quantum capere potest, ut fiat instar syrupi; & tum ad cochleare ℞. exhiberi potest. (Inservit etiam Chymicis pro menstruo in paranda tinctura coralliorum.)

Dos. aliàs est ℞. ℞. vel ℥. ℞. (℥i.) in cerevisia, aut etiam vino (aut aliqua aqua destillata, aut approbata.)

Processus secundus.

LE MORTIUS.

℞. Sp. Nitr. optimè rect. ℥. j.

Alcohol Vini. ℥. ij.

Digerantur

Digerantur simul per dies vj. vel vij. Dein per retortam simul destillentur ad siccitatem usque. Spir. prolectus usui reservetur.

Nota I. Quò diutiùs hic Sp. asservatur, eò dulcior erit.

2. Digestio præcedens inservit unioni spirituum faciendæ, &, si ulteriùs digestio continuetur, nulla destillatione opus habent.

3. Si extempore expetatur hic Spiritus, statim destillationi committatur, sed tunc non tam benè uniuntur.

Vires. *Menstruum est circulatum, & pro Circulato majori Paracelli habetur, refrigerat moderatè, sitim hydropicorum extinguit, febribus ardentibus convenit.*

Dos. à gutt. ij. ad xj.

Processus tertius.

M A E T S I U S.

℞. Sp. Nitri fortissim. q. p.

Huic admisce

Alcohol Vini triplum.

Misceantur inter sese. Digerantur per xxiv. horas, & postmodùm simul destillentur. Quòd si Spiritum Nitri exactissimè dulcificatum volueris, tertià vice repete.

Admirabilis hujus Spir. proprietas est; quòd si confundatur cum sale tartari, post ebullitionem factam, duò hæc caustica de novo degenerant in Nitrum. De quo experimento latè agit Boyleus in tentaminibus suis Phisicis. *Vide cap. sequens.*

C A P. C C X C I I.

Nitri Regeneratio.

M A R G R A V I U S.

℞. Sp. Nitri ℥. β.

Ei in vitro affunde Ol. Tartar. per del. (w) guttatim, id est, quamdiu effervescent. Evapora tunc mixturam in vitro evaporatorio ad siccitatem usque, & relinquetur

sal,

(w) vel liquor. Nitr. fix.

sal, Nitro quàm simillimum, reductum, ex Sp. Nitri per Sal Tartari: unde patet, Nitrum esse nihil aliud, quàm aliquem spiritum acidum coagulatum super aliquo alcali, probatque, falsa constare ex acido, & alcali.

Processus secundus.

℞. Liqueoris Salis Tartar. q. v.

Sp. Salis Nitri q. f., donec strepitus cessat.

Evapora liquorem ad cuticulæ apparentiam, & in cella chrystallos expecta, quæ in chartâ emporeticâ exiccantur.

Vires. *Easdem possidet vires, quas Nitrum, sed puriores. Hoc etiam flammam igne arripit, quod nec Sal Tartari, nec Sp. Nitri per se faciunt.*

C A P. C C X C I I I.

Nitrum Nitratum.

L E M O R T I U S.

℞. Nitri purissim. ℥. ij.

Sp. Nitr. ℥. iij. (x)

Macerentur simul per horas aliquot. Dein igni superponatur, ut omnis liquor evaporetur. Sic in fundo remanebit sal candidissimum, fracto vitro eximendum.

Vires. *Locum lapidis prunellæ replere potest, sed multò fortius existit medicamentum, interno usui tantum dicatum, in omnibus febribus ardentibus, peste, scorbuto, morbis contagiosis, &c.*

Dos. à gr. ij. ad ℥. j.

Permiscetur plerumque tribus partibus sacchari albisimi. Externè gingivarum putredini illitum convenit.

Nota benè. Eodem modo omnia falsa muriatica Spiritu proprio exsatiari possunt, ut magis convenientia palato fiant, & viribus excellentioribus prædita. Sic sal commune hoc modo præparatum optimi condimenti loco esse possit, & præservativum in scorbuto, putredine,

(x) vel ol. sulphur. per camp., unde Nitrum sulphuratum, vel ol. vitriol., unde Nitrum vitriolatum.

dine, peste, & morbis contagiosis. Idem etiam ad carnes, & vegetabilia condienda, plus in una ℥. efficiet, quam ferè ꝑ. j. salis communis, cum hac differentia, quòd carnes, hoc modo conditæ, multò gratioris sunt usûs, & citissimè percoqui possunt. Non opus verò est ad condimenta faciendâ spiritum super sal evaporare, verùm tantùm spiritus unâ cum sale superfunditur condiendis: Et in culina, si carnes animalium vetustiorum percoquendæ sint, cum hoc Sale ad ℥. j. vel ij. affuso, si percoquantur, ad instar juniorum citissimè esui aptæ evadent v. g. gallinæ, &c. Si vegetabilia hoc modo condiantur, in virose suo, & propria substantia permanent, sine ullo putredinis metu, v. g.

℞. Cucumerum minorum immaturorum q. v.
Hisce superfunde sequentem mixturam, videlicet:

℞. Aceti Vini acerrim. pint. j.

Sp. Salis ℥. j.

Sal. commun. ℥. ij.

Misce, & cucumeribus, immaturis scil. minoribus prædictis, superfunde, & numquam corrumpentur.

C A P. C C X C I V.

Nitrum Vitriolatum, sive Sal Ducis Holsatiæ.

M A R G R A V I U S.

℞. Cap. mortuum Aquæ fortis, præparatæ ex æquali parte Vitrioli calcinati, & Nitri puri, sicut antea proposita fuit:

solvatur hoc aq. ferventi, digeratur per xxiv. horas. Tum filtretur per chartam. Aquam limpidam, quæ chartam transijt, evapora ad cuticulam, vel ad siccitatem, & relinquetur Sal quoddam abissimum, ad viriditatem aliquo modo declinans. Hoc Sal super charta in arenâ calida fortiter exiccetur & relinquetur Sal durum, & album, atque splendens, quod fervetur usui.

Vires. *Movet interdum sudores: interdum etiam per album purgat. Est valdè acutum, & penetrans, conducitque morbis chronicis, scorbuto, & hypochondriacis.*

Dof.

Dof. est ꝑ. ꝑ.

Vid. cap. præcedens in notis.

C A P. C C X C V.

Sal five Lapis Prunellæ. (y)

L E M O R T I U S.

℞. Sal. Nitri purissim. id est, in chrystallis longis.
℞. ꝑ.

Liquefiat in crucibulo, & per vices inspergantur ꝑ. ij. (ꝑ) Florum Sulphuris. Dein Nitrum effunde (vel cum pipa tabacea Nitrum exime, & in rotulas reduce, quas usui serua.) Ex sæcibus in fundo remanentibus fit Nitrum fixum, si carbones lignei per vices ei injiciantur, donec non ampliùs effervescat & flammam emittat.

Nota 1. Si Lap. Prunellæ planè fixus expetatur, continuanda est affusio Florum Sulphuris, donec sponte coaguletur Nitrum.

2. Sunt, qui Lapidem hunc confectum denuò aquâ dissolvunt, ut sæces deponat, & purior evadat: sed incassum, cùm sæces ferè nullas deponat.

Sequenti verò modo Lapis Prunellæ optimè conficitur:

℞. Nitri purissim. ꝑ. j.

Sp. Nitri ꝑ. M.

& abstrahatur lento igne Sp. Nitri. Sic subsidebit Sal albissimum, quod cum dupla parte sacchari Canariensis, & gutt. j. vel ij. ol. cinnamomi misceri poterit.

Pulvis inde fit dentifricius sic:

℞. Lap. Prunell. ꝑ. j.

Crem. Tartar. ꝑ. ij.

Alum. usti. ꝑ. ij.

Lap. Pumicis ꝑ. iij. f. pulv. subtilissimus, & dein misce: sub finem adde

Sp. Nitr. gutt. x.

Ol. Cinnamom. gutt. ij.

Lign. Rhodij

Jasmin. ana gutt. j. M. f. pulv.

Vices.

(y) alijs chrystallum minerale.

Vires. Refrigerat (incidit, effervescentiam sanguinis sedat, urinam movet) sitim extinguit, (bilem compefcit) unde convenit omnibus inflammationibus, doloribus nephriticis, febribus ardentibus, & crapulae.

Dof. à gr. vj. ad ʒ. j.

Processus secundus.

MARGRAVIUS.

℞. Nitri purissimi pulverizati. ʒ. ij.

Inde crucibulo puro, & super carbonibus accensis reponet, ut fluat instar aquæ. Fluenti adde

Florum Sulphuris pulverizator. ʒj. aut ʒ. ʒ.

Quibus incendio absumptis, effunde fufum Nitrum super lamellam cupream mundam, ut fluat in tabellas, quæ sunt ipsum Sal Prunellæ, sive Chryftallum minerale dictum. Alij solvunt in aquâ calidâ, filtrant, & chryftallizant. Sed sufficit contentum esse priori præparatione.

Vires. Refrigerat, repellit, putredinem arceat, acrimoniam acidam temperat. Conducit in dysenteria, in febribus malignis, in inflammatione faucium, aliarumque partium.

Dof. est ʒ. ʒ. ad ʒ. j. Sudoriferis additur ad iv. vel vj. gr.

C A P. C C X C V I.

Nitrum Fulminans.

I D E M.

℞. Nitri purissim. ʒ. iij. (ʒiv.) (ʒj.) (p. ij.)

Sal. Tartar. siccissim. ʒ. j. ʒ. (ʒj.) (ʒij.)

Sulph. commun. ʒ. j. (ʒʒ.) (ʒj.) (ana ʒj.)

Terantur omnia (simul) in mortario ferreo subtilissime. Pulvis fervetur usui.

Ufus est. Si quis paucillum super lamellâ cupreâ (ferreâ) impositâ carboni vivo, reponat, sic brevi spatio pulvis liquefactus, cum maximo strepitu (& tonitru) instar bombardæ, in auras eliditur: quod potest inservire pro experimento in exploranda vi pulveris pyrû, qui similis

modo construitur: aliàs in medicina fortè non habet usum. (Experimentum insuper curiosum est, demonstrans fulminationem in Nitro existere, quod ex acido & alcali constet, per quæ fulminationem explicare possum. Nitrum enim est acidum, Tartarus alcali, committuntur, ut supra, & fit effervescentia, & excitantur vapores, qui clausi à sulphure, strepitum, cum prorumpunt, edunt.)

C A P. CCXCVII.

Sp. ad omnes Obstructiones.

L E M O R T.

℞. Sal. Tartar. ℞. ij.
Tartar albissim. ℞. j. β.
Sal. Ammon. ℞. β.
Herb. Lavendul.
Meliss.
Rorismarin.

Fl. Sambuc.
Melilot.
Rosar. ana m. ij.
Sem. Cardamom.
Cubebæ.

Gariophyllor. ana ʒ. ij.
Aq. commun. q. f. M.

Destillantur ad medias. Spir. usui servetur.

Vires. In omnibus affectibus, ubi sp. sal. Ammoniacci commendatur, perutilis est, & majori cum efficacia effectus suos prodit.

C A P. CCXCVIII.

Oculor. Cancr. & Corallior. preparatio.

M A R G R A V I U S.

℞. Ocul. Cancr. aut Corall. q.v. &c. vid. cap. xxvij.

C A P. CCXCIX.

Odontalgicum Rulandi.

M A E T S I U S.

℞. Rad. Pyrethr. Tormentill.
Sem. Staphisagr.

Papav.

Papav. alb.

Plantag. ana ꝑ. iij.

Cort. rad. Hyosciam. ꝑ. j. ꝑ.

Opij Theb. ꝑ. j.

Coq. in Aceto simul. Post coctionem Acetum filtra, & calidè loco dolenti applicetur.

Leviori autem artificio sic paratur :

ꝑ. Rad. Pyrethri.

Sem. Pap. albi. ana q. pl.

Contund. in pulverem. His affunde ꝑ. q. Aceti vulgaris. Stent in digestionem per hor. iij. vel iv. Quibus peractis, Acetum decanta, & terendo in vase stanneo tantum Opij in eo dissolve, ut sufficienter flavescat.

C A P. C C C.

Circa Odores, Colores, & Sapores medicamentorum in genere.

L E M O R T.

CHymici Odorem, & Colorem, à sulphure oriri statuunt, saporum verò à sale:

Verum quoniam particulae sulphureae nihil aliud sunt, quam particulae terrestres subtiliores, omnis motus, & activitatis expertes, nisi à particulis spirituosissimis, & salinis, volatilibus, in poris illis vario modo sese agitantibus, & moventibus, in actum deducerentur, idè est contrario apparet, nullum neque Colorem, Odorem, vel Saporum, actum suum posse obtinere, nisi à particulis acutis, & pungentibus, & mobilibus; Modificationem verò eorundem dependere à particulis terrestribus, vario modo sese cum particulis illis permiscens, & figuram, & formam diversam illis conciliantibus.

In genere verò quoad Odores diversos, eos in triplicem statum redigemus, Odorem scilicet foetidum, gratum, & odorem debilem. Odor in genere oritur è particulis mobilibus, in altum sese elevantibus cum magna, vel parva, quantitate particularum terrestrium permixtarum, in quibus omnis ejus diversitas consistit. Sic, ubi

decenti mixturâ particulæ volatiles spirituosæ, & terrestres simul, blando motu eleuantur, ita ut nervos nostros lambant, & leniter demulceant, oritur gratus odor, ut in ambra, moscho, &c. Si verò præpolleant particulæ acutæ, & pungentes volatiles, ut separatæ à terrestribus in altum elevari possint, oritur foetidus, & ingratus, odor, nervos nostros vellicans, ut in omnibus putridis, & dissolutis corporibus. Si verò particulæ terrestres prædominium obtineant, ita ut viscosis, & ramosis, suis crassis particulis, spiritum inibi hærentem à motu cohibere possint, oritur debilis valdè odor, ut in omnibus oleis expressis, gummatibus, resinis, &c.

Variatio Odorum diversis modis fieri potest, ut sequitur.

Quæ foetida sunt, ut diximus, in iis obtinent dominium particulæ pungentes, & acutæ, volatiles. Hæ figurantur, & à motu cohibentur, mediantibus particulis, planis, & scindentibus, ut sunt salia acida. Sic v. g. foetor castorei, sp. sal. Ammoniacy, urinæ, &c. & oleorum empyreumaticorum, tollitur mediante spiritu acido, v. g. spiritu vitrioli, salis communis, aceto, &c.

E grato Odore fit ingratus, ubi particulæ continui dissolutionem patiuntur, vel ubi motum acquirunt majorem: Verbi gratiâ, sic cortices arantiorum, citri, &c. mediante diutinâ maceratione foetent, & oleum foetidum in destillatione, instar olei terebinthinæ exhibent. Sic omnia olea stillatitia, & naturalia balsama odorifera, ingrati fiunt odoris, si subtiliora reddantur, mediante destillatione.

Idem accidit omnibus simplicibus, debili odore præditis. Quò enim crassiores sunt particulæ, eò majori motu præditum requirunt spiritum, ad particulas illas in statu fluiditatis retinendas, qui postea sui juris factus, & à particulis terrestrioribus liberatus, summo cum motu, & foetore, sese exhibet, ut apparet in oleis olivarum, amygdalarum, papaveris &c. stillatitiis.

C A P. C C C I.

IDEM. *Olea Aromatica præparandi methodus.*

℞. Gariophyllorum grosso modo pulverizator. ℞j.

Sal. M. j.

Ciner clavellat. M. ℞.

Aq. comm. q. f. (z)

Digerantur simul per hor. xxiv. (a) Dein destillentur per retortam vitream, (b) in arenâ positam, leni igne, sed tamen ad ebullitionem materiæ ad mediam partem.

Oleum destillatum ab aqua separa per tritorium. Aquam fœcibus denuò reaffunde, destilla, ut ante, sic denuò Olei copia prodit, quod, ut ante, separa: Tertiò, denuò reaffunde, & procede, ut ante, semper ad medietatem destillando. Sic omne Oleum prodit, restante capite mortuo inutili.

Nota 1. Sic omnia aromata, ligna, cortices, & radices, destillari possunt. (c)

X 3

2. Olea

(z) vel ℞. Gariophyll. ℞j.

Sp. Sal. cum ol. vitriol. præpar. ℞℞.

Sal. comm. ℞i.

Aq. pluvial. ℞. xx.

(a) vel xiv. dies.

(b) vel vesicam, alembico, serpentiná stanneis instructam. Verum in destillatione illorum, quæ post omnis Ol. stillatitij fugam Oleum in fundo vasis relinquunt expressum, ut macis, nux moschata &c. præferenda sunt vitrea instrumenta: quoniam quandoque contingit, quod cuprum, acido salis comm. corrosum, & in æruginem conversum, Oleum viridi colore inficit.

(c) horum Olea sequentes, præter differentiam, quam à natura, seu simplici, obtinere solent, differentias potissimum admittunt: 1. quod quædam aquæ superficie ionant, ut Ol. anisi &c. quædam illius fundum petunt, ut Ol. cinnamomi. lign-sassafr. &c. 2. Quod quædam colore albo, ut anis. &c. quædam rubro, qui color intensior redditur, si diutius in aqua propria destillata detineantur, tincta existunt, ut Ol. gariophyllorum &c.

2. Olea essentialia dicta vel eruuntur è simplicibus durioribus, vel mollioribus. Duriora sunt, quæ multum resinæ continent, & particularum ramosarum. Duriora satis magnum, & diuturnum, macerationis tempus præmissum requirunt, ut sunt lign. Rhodium, lign. cedrinum, & omnia in genere ligna duriora, quæ spatium (bimestre vel) trimestre ad minimum requirunt. Excipitur ex hisce lignum safflasfras, quod spatio hor. vj. maceratum Oleum, & aquam spirituofam, de se præbet.

3. Ea, quæ viscosa sunt, tamdiu maceranda, donec viscositas illa diluatur, ut cort. arantior., citri, &c. ut & omnes ferè radices (per vj. vel viij. dies), ut calami aromatici, imperatoriæ, iij, vel iv, septimanarum spatium requirunt. Prout modò tempestat magis, vel minus, est calida, eò etiam citiùs, vel tardiùs, absolvitur. (d)

4. Omnia semina calida majora, & minora per ij. dies maceranda sunt, flores itidem (vel per diem j, ut & quædam folia). Herbæ, & semina duriora, ut & aromata, per iij. vel iv, dies ad minimum macerentur.

5. Quò maceratio diutiùs protrahitur, eò major copia falis comm. addenda est, ne putrefactionem suscipiant.

6. Aliqua vegetabilia vel exiccata esse debent, vel recentia. Recentia destillationi subjiciuntur ea, quæ balsamum, & Oleum naturale, condensatum obtinent, ut rad. petalidis, terebinthus, gariophylli, si haberi possunt, &c.

7. Exiccationem requirunt herbæ cephalicæ, omnia ferè semina, & ligna, quoniam spiritus, & particule salinæ volatiles, in nimia copia ibidem turgentes, particulas ramosas dissolverent, & attenuarent, unde postea per totam liquoris crasin dispergerentur, & aquam, spiritu, & Oleo, imprægnatam, præberent. Contrarium planè

(d) ex his quædam, quo diutiùs macerantur, eo majorem Olei, sed ingratoris, & ad terebinthiæ odorem accedentis, quantitatem præbent: quod locum habet in cort. citr., & arant., quæ recentes extempore destillatæ exiguum Olei, sed gratissimi, quantitatem fundunt, maceratæ autem majorem Olei, sed ingratoris, quantitatem exhibent.

planè de spiritibus esto iudicium.

8. Semina calida majora, & omnia, quæ fale volatili turgent, plurimum falis comm. requirunt, ut acidis illis particulis motus salinarum particularum cohibeatur, quoniam aliàs citissimè putrefactionem admitterent. Sic v. g. Oleum anisi, si diutiùs maceretur cum fale alcali, inde fluidum destillatur Oleum nunquam coagulabile, & plurimâ suâ dulcedine orbatum.

9. Ultimum eliciendi Olea genus in satic magna copia è vegetabilibus pretiosioribus, & aromaticis nobilioribus, fit per sp. sal. comm., quæ particulas spirituofas, & salinas volatiles, Oleum aliàs dissipantes, & in formam spiritûs redigentes, retinet, & figit.

10. Super Olea essentialia. Omnia recenter destillata Olea fœtorem empyreumaticum obtinent, qui temporis tractu in gratum, & benignum immutatur, si in loco calido imponantur. Ita etiam ex turbidis clara fiunt. Idem esto iudicium de spiritibus, & aquis recenter destillatis.

11. Rectificatio Oleorum, & Spirituum, vel per se fit, additâ s. q. aquæ propriæ, vel talibus spiritibus, & salibus, quæ ipsorum ingratum saporem, vel odorem emendant, vel tollere possunt.

12. Rectificantur itidem Olea, quæ temporis tractu rancida facta fuerunt, & quæ, ad instar glutinis, viscosa, fluidiora, & ingratiore evadunt, idque tum colore, odore, & sapore, ut Ol. lign. Rhodij, juniperi, absynthij, nempe cum spir. falis communis, Glawberi more præparato: & hoc modo plerumque hæc rectificatio fit.

13. Si Spir. unâ expetatur, Sacchari aliqua quantitas in maceratione addi debet, & maceratio non diutiùs continuanda est, quàm donec fragrantissimum incipiunt odorem emittere. Sic cort. citr. & arantior. macerantur, donec albedo à flavedine separari commodè per digitos possit.

Vires. Ol. Gariophyllor. Est stomachicum, corroborat, & flatus discutit: antifebrile, & antiparalyticum insuper egregium est.

Dof. à gutt. ij. ad x.

Olea per infusionem præparandi modus :

Processus secundus.

℞. Ol. Olivar. q. f.

Infunde ei herbas recentes, demptis caulibus. Stent in maceratione per dies aliquot. Dein coquantur in M. B. per hor. j. & exprimantur, & denuò recentes herbæ Oleo infundantur : denuò coquantur, & exprimantur, hanc operationem adhuc semel repetendo. Ultimò, post colaturam, adde Oleo cocto Oleum illius herbæ stillatitium in f. q. v. g. ad ℥. j. Olei cocti, ꝑ. j. vel alteram, Olei stillatitij, & crit Oleum efficacissimum.

Olea ex Vegetabilibus præparandi methodus :

Processus tertius.

M A E T S I U S.

℞. Vegetabilium, ex quibus Oleum præparare animus sit. q. p.

Committito vesicæ, & debitâ quantitate aq. pluvialis perfundito, & adjice manip. salis communis, & Tartari. Stent in digestionem per xxiv. horas. Dein instituaturn destillatio, ut artis est. Ita Oleum obtinebis cum aqua odoriferum, quod vel supernatât, vel deprimitur ad fundum : quæ separari debent per vas separatorium.

Alio modo ex destillatione per retortam. (e)

Processus quartus.

℞. Vegetabilis cujusvis q. p.

Eoque retortam vitream imple ad collum usque. Destillentur ex arena, igne satis forti. Ita obtinebis spiritum, & Oleum, maximè graveolens. Hoc Oleum à spiritu separato, & ut dictum est, cum cineribus rectificato, donec limpiditate arrideat.

℞. Ejus-

(e) hac via Olea obtinentur empyreumatica dicta : non essentialia.

℞. Eiusdem Vegetabilis recentis q. f.

Eique affunde Oleum rectificatum, & digere simul per xxiv. horas in cineribus calidis: Quibus peractis, leni igne, instituaturn destillatio. Ita obtinebis Oleum Vegetabilium rectificatum, odore, & sapore, sui Vegetabilis imprægnatum. Quod si Olea hæc etiamnum empyreuma redoleant, fœtorem corrigito cum aqua ex vesica.

Oleorum, & Spirituum, ex Vegetabilibus præparatio: Processus quintus.

I D E M.

℞. Vegetabilis cujusvis (hac tamen conditione, ut salinæ, & sulphuræ, sit naturæ) q. p.

His affunde magnam aquæ vulgaris quantitatem, quibus adde manipulum j. vel ij. Salis decrepitati, & Tartari Rhennani. Macerentur per xxiv. horas: fiatque destillatio per vas serpentinum, ut artis est: ita enim superficiem aquæ supernatabit, vel subnatabit, Oleum desideratum, quod per chartam emporeticam madefactam, vel per vasa separatoria, ab aqua sua separandum.

Nota, quod in subjectis durioris compagis, & firmiter connexionis, maceratio ulterius extendi debeat, ut in Oleo lign. Rhodij, cinnamomi, similibusve aliis.

Spiritum verò si velis, fermentatio ut præcedat, oportet, cujus beneficio partes attenuari, & volatilifari, queant.

℞. Vegetabilis cujusvis p. p.

Contundatur, vel comminuetur, pro ratione subjecti. Huic adde sufficientem aquæ tepidæ quantitatem, quibus commisce debitam fermenti, vel florum cereviitiæ, quantitatem. Stent in hypocausto tepido. Ita enim, successu temporis, crusta quædam in superficie apparebit, quæ antequam subsideat, destillatio instituaturn. Ita enim, loco Olei, obtinebis Spiritum desideratum, quem semel rectifica. Et hæc est methodus generalis.

CAP. CCCII.

Oleum Otalgicum nostrum.

L E M O R T.

- ℞. Ol. Amygdal. amarar.
 Papav. alb. ana ꝓ. ij.
 Rorismarin. destillat. gutt. x.
 Caphuræ ꝓ. ꝓ. M.

Vires. *Surditati*, & *quibuscunque Aurium affectibus*, *convenit.*

CAP. CCCIII.

Oleum Sarcoticum magistrale.

- ℞. Ol. Lini. ꝓ. ij.
 Ol. Cerae stillat. ꝓ. ꝓ.

In iis insoletur

- Flor. Hyperici. q. s.
 Aloës. ꝓ. j.
 Caphuræ ꝓ. j. M. f. Oleum.

Vires. *Citissime consolidat vulnera recentia.*

CAP. CCCIV.

Oleum Mucaginum.

I D E M.

- ℞. Species præscript. in Pharmacop. Amstelodam.
 & quidem recentes.

Conscindantur in frustula minima: humectentur cum parva quantitate Sp. Vini generosi, ita ut conspurcata appareant, non humida. Iis superfunde Oleum debitum. Insolentur per dies xiv. in sole æstivo. Deinde in B. M. coquantur per hor. ij. (nisi vitrum sit apertum, periclitatur) dein clarum à fæcibus separetur, & ad usum fervetur.

CAP. CCCV.

Ophthalmicus Pulvis.

MAETSIUS.

℞. Sacchar. cand. finissim. q. pl.

Tere in patina stannea nova, vel super plumbum recens
fufum, quousque liuescat, & præparatus est pulvis Oph-
thalmicus.

CAP. CCCVI.

Opj correctio.

MARGRAVIUS.

℞. Opj (crudi) Thebaici, id est Ægyptiaci, in
taleolas (lamellas) secti. ʒ. β.

Imponatur patellæ ferreæ, aut laminæ, quæ teneatur
super carbonibus (modicè) accensis, (ita ut Opium,
emittendo & exhalando fumum & vaporem fœtidum,
arsenicalem dictum, à vi illius narcotica paulò deprive-
tur, & leniter torreatur, subinde taleolas spatulâ ver-
tendo, ne comburatur, donec Opium refrigeratum in
pulverem conteri potest. Hoc ubi fit, statim ab igne re-
movendum, & refrigeratum omne in pulverem conte-
rendum, & erit Opium hoc modo correctum.

Usus. *Inservit parandæ tincturæ, & extracto Opj,
& Laudano Opiato.*

CAP. CCCVII.

Opj Tinctura.

IDEM.

℞. Opj, præcedenti modo correct. q. v.

Affunde ei in phiola (vitro digestivo, vel Spir. Vin. re-
ctif., vel, quod melius) Aceti destillat. (stillatit.) s. q.
(ad super eminentiam aliquot digit. transvers.) Digere
per (diem &) noct. Tum fortiter exprime solutionem
per pannum. Colaturam (repone, ut fæces ad fundum
subsident, tum decanta Tincturam &) serva usui, &
fi

si placet, evapora ad dimidium, & Tinctura erit pulchrior, & pinguior.

Vires. *Conciliat somnum, aufert dolores, stuporem partibus inducit. Hinc dicitur anodyna, narcotica, & hypnotica, conducitque in pluribus affectibus; ingreditur ut plurimum formulas liquidas (mixturas anodynas.)*

Externè in vigiliis pellendis, si linteam duplicatum in eâ madefiat, appliceturque fronti & temporibus.

Dosis internè gutt. j. ij. (vel iv. vel v. pro una vice) externè q. s.

C A P. CCCVIII.

Opij Extractum.

I D E M.

℞. Tincturæ Opij, præcedenti processu elaboratæ q. v.

Evaporetur leni igne in ollula terrea vitreatâ (vel vitro lati orificij,) ad consistentiam (syrupi, tum lenissimo igne, in cochleari argenteo, aut etiam stanneo, in arena tepida ulterius evapora) picis (pilularum), dando operam, ne in fine comburatur. Quod fit, si spatulâ aliquâ perpetuò moveatur; quod relinquitur, dicitur Extractum Opij (ad consistentiam debitam redacti).

Vires. easdem habet cum tincturâ Opij, nec differt ab ea, nisi quòd Extractum sub forma pilularum exhiberi possit.

Dos. est gr. j. vel ij.

C A P. CCCIX.

Opiatum Laudanum.

I D E M.

℞. Extract. Op. præcedent. (dum adhuc liquidius est, sive consistentiæ mellis) ℥j.

Croc. Britann. pulverif. ʒj.

Castor. pulver. ʒβ.

Misce, & in cochleari stanneo, aut etiam vitro, lenissimè super arena tepida evapora, (desicca, vel sine spontè loco calido exiccari) ad consistentiam pilularum: quod relin-

relinquitur, dicitur Laudanum Opiatum, sive Opium laudatum.

Vires. Est anodynum, narcoticum, somniferum, & sudoriferum. Hinc magni usus; infinitis morbis conducit, ut in nimis vigiliis, dolore colico, vel calculi, sive nephritico, podagrigo, in hypercatharsi, sive superpurgatione, & in vomitu compescendo. Temperat acrimoniam sanguinis. Sistit febrilem paroxysmum. Sæpe observatum est expulisse calculum vesicæ vel renum. Iubet Paracelsus omnis magni morbi curationem ab anodyno inchoare. Ubi imprimis inservit Laudanum Opiatum, vel, si potiunculis sit addendum, ejus Tinctura.

Dosis summa in homine robusto, colica, aut nephritico dolore laborante, potest esse gr. vj. In febricitantibus vero, aut etiam debilibus, sufficiunt gr. iij. gr. ij. j. imo & gr. ꝑ. & tum conducit aliquot gr. addere potiunculis, illaque exhibere per cochlearia, & diversas vices. Sylvius, ob frequentem Opii usum, vocatus est, cum Junior Medicinam faceret Amstelodami, Doctor Opiatus.

Nota. Nunquam debilibus, nec agonizantibus exhibendum.

C A P. CCCX.

Opiatum Laudanum.

Opium anodynum est & narcoticum. Indè fiunt variorum compositiones, Antidota, & Electuaria. Extractum ejus seq. modo optimè paratur:

℞. Opii, in lamellas dissect. ꝑ. j.

Superaffunde ei Aquæ commun. (pluvialis stillat.) q. s. (ad supereminentiam iv. digit.) Coq. simul per quadrantem circiter horæ (ut Tincturam rubicundissimam Aqua ex Opio extrahat.) Tincturam claram à fæcibus effunde, fæcibusque residuis novam Aquam affunde, &, ut antea, coque, hanc operationem tandiu repetendo, donec (fæces) tincturam ampliùs dare negent. Sic (post extractionem) remanebit in fundo massa (materia resinosa) tenax instar picis, omnis ferè odoris, & saporis, expers, quæ postea in S. Vini tincturam suam deponit, at nullius ferè usûs, nisi in externis, est. Fæces eadem

cædem restantes internè magnas anxietates circa præcordia efficere solent, sine ullo doloris levamine. Tincturas omnes collectas, & simul mixtas, evapora (primò sat forti igne, ut vapores maligni Opij simul cum aqua adscendere queant. Sub finem verò lento igne) ad consistentiam (pristinam) mellis duriorem (pilularum, & in usum serva. Jam.

℞. Hujus Extract. Op. q. v., huic adde
Extract. Croci (aquofo etiam menstruo parati),
part. quartam, vel dimidiam, pro libitu.

Ol. Gariophyll.

Camphor. ana gutt. j. vel ij. Vcl.

℞. Extract. Op. ℥j.

Croc., cum Spir. Roris extract. & inspissat. ℥ij.

Ol. Cinam. gutt. x.

Gariophyll. gutt. vj.

Ambr. gryf. gr. vj.

M. F. Laudanum Opiatum.

Vires. Est Laudanum egregium & excellentissimum, efficacissimum & anodynum optimum, quod nunquam anxietates circa præcordia, neque obstructiones uterum, neque phantasias (incommodas) conciliat, (sed blandè dolores mitigat, & levem somnum inducit.)

Dos. a gr. j. ad i℥.

Processus secundus.

L E M O R T .

℞. Opium, in lamellas tenues dissectum.

Superponatur laminæ ferreæ calefactæ, & tamdiu igni committatur, donec digitis in pulverem conteri possit, & etiam odorem violaceum, sive gratum, præbeat frige factum.

℞. Opij hujus in pulverem redacti. ℥. ij.

Sp. Vin. vulgaris. ℥. xij.

Digerantur simul per xxiv. horas. Dein clarum à fæcibus separetur. Fæcibus remanentibus affunde Aq. pluvial. f. q. Lentè ebulliant simul. Dein subsideant fæces, & Aqua tincta effundatur, & recens Aqua denuò fæcibus affundatur: eodem modo procedendo, donec tincturam

Eturam amplius dare neget. Tincturas omnes Aquâ factas confunde, & ad Syrupi consistentiam evapora. Dein adjunge tincturam Spiritu Vini factam. Simul evaporent ad consistentiam pilularum molliorum, cui ab igne remoto adde Croci opt. ʒ. ij. Ol. Gariophyllor. gutt. aliquot, pro libitu, (guttas forsan viij.) M. f. Laudanum Opiatum. Vel

℞. Opij exiccati modo jam dicto.

solvatur in Spir. Vin. & Aq. lavendul. ana p. æq. solutum percoletur, colatum ad consistentiam molliorem pristinam reducatur.

℞. Hujus Opij ʒ. ij.

Croc. opt. ʒ. ij.

Castor. ʒj. Ol. Gariophyll. gutt. iv.

M. F. Laudanum Opiatum.

Vires. *Anodynum est, in summis doloribus, & vigiliis proficuum. Lassitudini corporis maximè convenit. Sudorem sat copiosum movet, si præcipuè aliis sudoriferis misceatur. Ubi verò vires in agro deficere incipiunt, nullo modo adhibendum est Laudanum Opiatum, quoniam stuporem & mortem in eo acceleraret, ad summum Medicæ dedecus.*

Dosis à gr. j. ad ij. ad summum. In infantibus à quarta parte ad gr. ʒ.

Nota 1. Differentia inter Opium ex India Orientali allatum, & Opium Thebaicum, hæc est. Opium Thebaicum flavescit, est valdè siccum, & in minora frustra, vulgò panes, redactum. Opium ex India Orientali est nigricans, valdè foetens, magis humidum, unde etiam exiccatione eget super laminam ferream, modo jam dato.

2. Omnia menstrua non sunt idonea extractioni particularum, quoniam multùm vires simplicium vel exaltare, vel imminuere, possunt. Sic Opium in aceto solutum maximè adstringit, & vias urinarias præcludit. Vidi, qui, ex hujus Opij usu, tribus diebus mingere non potuerunt. In vino verò, vel sp. Vini, dissolutum, cerebrum afficit. In menstruo verò temperato, ut vocant, è spiritu salis communis, & aqua, *an alcohol?* parato, eisdem

easdem ferè vires exhibet. Cum sale Tartari si fiat tinctura, simul resinosa ipsius partes, inutiles, & noxiae, dissolvuntur. Mediante verò aquâ communi, vel stillatiâ, solummodò partes viscosae, innocuae, & magnarum virium, extrahuntur, qualem processum dedimus.

3. De cæteris succis & resinosis idem esto iudicium, nempe in genere omnes particulas viscosas (gummosas mediante aqua extractas, hinc etiam ea promptissimè) solubiles, promptius & citius operationes suas perficere, quoniam citissimè à fermento nostro subiguntur, & in quascunque partes distribuuntur (nec ullibi retineri queunt): resinosas verò, mediante spir. Vin. extractas, non tam esse validas, neque proficuas, quam quæ factæ sunt mediante aqua, quoniam particulae resinosae, tenaces & crassæ, nimis diu pristinam formam, & figuram retinent, antequam possunt dissolvi in fermento nostri stomachi. E contrariò verò particulae gummosae, mediante aqua extractæ, quoniam promptissimè dissolvuntur, idè etiam citissimè operationes suas perficiunt, nec ullibi sese retineri sinunt.

C A P. CCCXI.

Laudani Libavij præparatio (Anodyna & Sudorifera) ex Opio.

M A E T S I U S.

℞. Opii (optimi) Thebaici, in taleolas conficiss.,
q. p.

Torreatur in patinâ terreâ plani fundi, lento igne, quousque in pulverem digitis comminui queat (friabile evadat) sedulò cavendo, ne Opium in exiccatione empyreuma sibi conciliet, quò in casu ægris admodum nauseabundum esse solet.

℞. Hujus Opii exiccati (& pulverizati) ℥. j.
Huic affunde

Sp. Vin. ordinarij stopam j. id est, pint. Anglican. ferè v. (℥. xxx.)

Committantur leni digestionì per xxiv. horas, quandoque agitando phiolam. Insuper

℞. Tartari

℞. Tartari alcalici (ad albedinem calcinati) ℥.j.
Huic itidem affunde

Spir. Vin. stopam. j. (℥.j.)

Stent in digestionem, ut supra (quousque Salem Tartari in Spir. Vini solutum conspexeris, quo signo apparente). Solutiones inter sese confunde, & per xxiv. horas digerantur simul (ita beneficio Salis alcal. Opium viscositate sua deprivatur). His peractis, filtrentur solutiones simul per quinque, vel sex, vices (quo sæpius eo melius): ita enim, quodcumque nimis viscosum est, & glutinosum in Opio, remanebit in poris filtri (chartæ emporeticæ) transeunte tincturâ Opij clarâ, pellucidâ, & rubicundâ, & ad usus medicos doctè elaboratâ.

Hujus dof. est à cochl. ℥. ad cochl. ij (vel urgente necessitate ad iij).

In infantibus exhibetur à gutt. xij. ad xxx.

Vires. Exhibetur hæc tinctura in omnibus affectibus, quibus Laudanum Opiatum ullo modo succurrere potest, utpotè in fermentationibus sanguinis sistendis, in doloribus sedandis, in resolutionibus alvi nimis sistendis: in vertigine, in epilepsia, in febris ardentibus, pleuritide, & similibus affectibus per sudores curandis.

Nota benè. Si Laudanum Opiatum interiùs adhibeatur, semper sales alcalici adjungendi erunt.

C A P. CCCXII.

Laudanum Zwelferi facillimum.

M A R G R A V I U S.

℞. Opij, superiori nostro modo correcti, q. s.
Extrahe cum Sp. Vini rect. digerendo per d., & noct., & exprimendo per pannum. Tincturam Spir. Vini abstrahendo, redige ad consistentiam Syrupi. Tum leniter residuum evapora, aut exicca, ad consistentiam pilularum, & habebitur Laudanum paratu facillimum, quod Laudano Opiato substituit Zwelfer.

Vires. Easdem habet cum Extracto Opij, à quo non differt. Causa hujus Laudani facillimi apud Zwelferum est.

est, quòd ille, & non malè, putat nullis adjectamentis posse Opium corrigi. Hinc cùm in Laudano Opiato vulgari ingrediuntur Crocus. & Castoreum, ut corrigentia, neque illa in opinione Zwelferi ullum effectum præstent, commodiùs putat posse omitti.

C A P. C C C X I I I.

Opij Essentia (Anodyna.)

L E M O R T.

℞. Opij. ℥. j.

Sal. Tartar. ℥. ij. Hisce superfunde

Sp. Vin. Gallic. ℥. viij.

Digerantur simul per dies iij. Dein Tinctura clara ad usum fervetur.

Vires. Anodynum, & sudoriferum, est, febribus, & vigiliis, conducens. Inde fit Essentia anodyna, si huic Tincturæ addantur crocus, myrrha, & gariophyll., dennoque digerantur per iij, vel iv, dies. Commodissimè in mixturis permiscetur loco Laudani Opiati.

Dof. à gutt. j. ad viij.

Indè fit Essentia Opij debilior, si ℥j. hujus Tincturæ ℥. xvj.

Spir. Vin. permitteantur.

Dof. ad cochl. j.

C A P. C C C X I V.

Opij per fermentationem cum succo Cydonior. (f)
preparatio.

M A E T S I U S.

℞. Opij Thebaic. ℥. j.

Succ. Cydonior. express. & clarificat. ℥. x.

Concindatur Opium in taleolas, eique affundatur Succus Cydoniorum clarificatus. His adde

Salis Tartar. ℥. j.

Sacchar. finissim. ℥. iv.

Exponentur radiis solaribus, vel leni digestioni B. M., quousque flores in superficie eructatos observes, sub quibus floribus latitat noxium narcoticum Opij. In fundo verò hærebit terra Opij inefficax, medium locum occupante tincturâ Opij instar rubini coloratâ, quam per filtrationem cautè à floribus, & capite mortuo, separa, lenique destillatione ad mellis consistentiam coge. Huic affunde Alcohol Vini ad s. q., fiatque de novo extractio. Sp. verò Vini, essentiâ Opij imprægnatum, per aliquod tempus circula. Ita enim igneo hoc Spiritu maturescet Opium, ac mutabitur in medicamentum tutum, & efficax, de quo consulatus Langelottus in suis epistolis.

Y 2

C A P.

(f) Huic præparationi correspondet seq. Helmontianæ:

℞. Succ. Cydoniorum recenter express. ℥. x.

Op. crud., in taleolas minimas dissect., ℥. j.

Stent in leni calore, ut fermententur per septiman. ij. vel iij. Facibus postea subsidentibus, liquor clarus effundatur, cui adde

Cinnamom. ℥. iij.

Gariophyllor.

Mac.

Nuc. moschat.

Cardamom. ana ℥. j.

Galang. minor. ℥. β.

Detineantur in calore ulteriori per dies ij. vel liij. liquor filtretur, & levi igne evaporetur ad consistentiam pilularum; extractum hoc in vitreis, vel stanneis instrumentis usui serva.

Ex Orbiculari pulvis Dysentericus?

L E M O R T.

O Rbicularis hæmorrhagiam vulnerum fistit. Externè ferè usurpatur. Quod quidam pro secreto in Dysenteria venditant, id est hujusmodi:

℞. Orbicularis. ℥. j.

Cinnamom. ʒ. j. M. f. pulv. subtilissimus. Exhibeatur in liquore adstringente.

Pro Orbiculari verò nonnulli subere utuntur.

Panis Secalini Collyrium ad incipientes Cataractas.

M A E T S I U S.

℞. Panis Secalini recentis. q. pl., ex quo per descensum elicias Spiritum.

℞. Hujus Spiritus. ʒ. iij.

Crocī Metallor. sive Hepatis Antimon. ʒ. ij.

Fiat infusio per horas xxiv. Filtra, ipsique tincturæ filtratæ adde

Vitriol. Veneris, sive Chrystallor. Veneris q. s. ad levem cœruleitatem inducendam.

Filtra, & usui reserva.

Panis Martius.

L E M O R T.

℞. Amygdal. decorticat. & contus. ℥. ʒ.

Sacch. albiss. ʒ. xij.

Misceantur optimè invicem, sub finem addende

Ol. Cinnamom. gutt. iv.

Garioaphyllor. gutt. j.

Essent. Ambr. gutt. vj.

Aq. Rosar. q. s. M. & formentur inde Panes cunjuseunque figuræ,

CAP. CCCXVIII.

Potio Philomedica, cujus mentionem facit Kreuc-
knerus, & Frondekus in tractatu de
Elixire Arboris Vitæ.

M A E T S I U S.

℞. Flor. Cyani segetum.

Bugloss. ana m. j.

Coq. leniter in f. q. Aq. Pluv. per horæ quadrantem, &
in fine bis, terve, ebulliant, & stillatim affunde Sp. Vi-
triol. f. q. ad gratam aciditatem. Ita illicò rubescit tota
tinctura instar sanguinis, quam per pannum laneum fil-
trato, tantumque Sacchari purissimi addito, q. f. ad
gratiam.

Vires. Valet hoc Iulapium in febribus ardentibus, in
morbillis, in siti extinguenda. Solet enim potenter ar-
dores sanguinis reprimere, & per sudores, & urinam,
operari.

Nota, quòd Elixir arboris Vitæ nil aliud est, quàm
preparatio lap. Hematit. cum sale Ammoniacò, ut dictum
de tinctur. Martis volat. adstringent.

CAP. CCCXIX.

Modus & Nota generalis, pilulas consificiendas spectans.

L E M O R T.

Nota I. **P**ilulæ quoniam medicamenta sunt, quæ ci-
tissimè ab ægris fastidiuntur, summoperè at-
tendendum est, ut in quàm minima dosi quàm maximas
exerant vires. Rejiciendi ergo sunt pulveres in magna
tantum dosi purgantes, ut agaricus, folia sennæ, ja-
lappa, turbit, &c. vel eorum extracta, loco simpli-
cium, in usum adhibenda sunt, ut, pro agarico, ex-
tractum, vel resina agarici.

Dosis Pilularum rarius ʒ. ʒ. excedere debet.

2. Extracta potiùs faciendà cum aqua comm., quàm
cum spir. Vini, sunt (aqua communis partes viscosas
extrahit, sp. Vini non attingit quidem viscosas, sed resi-
nam

nam tantùm extrahit), idque ob duas præcipuè rationes: 1. Quoniam extracta multò meliùs purgant, quàm resinæ. 2. extracta mollioris consistentiæ permanent, ita ut semper indè Pilulæ confici possint. E contra resinæ, & omnia, mediante spiritu Vini extracta, temporis tractu duriora evadunt, ita ut potiùs in pulverem, quàm in Pilulas reducantur.

3. Omnia extracta mediantibus salibus, tam acidis, quàm alcalicis, facta, ex hisce confectionibus eliminantur, quoniam aëris injuriis nimium obnoxia sunt, & facillimè liquefcunt, ita ut, singulis ferè diebus, consistentiam dilutiorem obtineant, & postea facillimè situm contrahant.

4. Illa verò, vel succi inspissati, vel extracta, quæ fiunt è vegetabilibus acidioribus, hoc sequenti modo asservari possunt. Videlicet, si primò ad consistentiam duriorè reducantur, & postea eis vel oleum, vel sp. Vini, superfundatur ad supereminentiàm latitudinis j. dig. per annum integrum asservari poterunt. Imò si succis liquidis oleum superfundatur ad latitudinem circiter xix. digitorum, per idem tempus asservari queunt.

5. Duplex datur forma pilularum. Una ex solis pulveribus cum melle: Altera ex resinis, & gummatibus, vel ex iisdem ambobus composita, ut plerumque in receptis Doctorum est. Compositio talis est:

In pulverem primò rediguntur omnia pulverizanda. Dein adduntur guttulæ aliquot mellis, vel syrupi, vel succi, & tamdiu impastantur, donec in unam massam abeant. Vel alio modo. Mel ad consistentiã spissiorè coquitur, ut manibus tractari possit. Dein immiscentur pulveres, & calidè inde formantur Pilulæ. Sic etiam proceditur in Pilulis ex terebinthina factis. Nempè terebinthina ex aqua communi, vel convenienti, coquitur, donec ullum ferè odorem spargat: Dein calidè immiscentur pulveres.

In resinosis verò, primò resina, vel gummi, in consistentiam molliorè redigitur mediante spiritu Vini. Dein admiscentur pulveres in s. q. secundùm præscriptum. Ultimò adduntur olea stillatitia, ut oleum carni, &c. Ubi gummata ferulacea Pilulas ingrediuntur, tunc
resinæ

resinæ cum pulveribus etiam pulverizantur, & gummi cum pauco aceto destillato ad consistentiam redacta admiscentur.

CAP. CCCXX.

Pilulæ Imperiales nostræ descriptionis.

I D E M.

℞. Pulp. Colocynthid. ℥. j.

Helleb. nigr. ℥. β.

Gutt. Gamb. ℥. ij.

Agaric. ℥. x.

Rhabarbar. ℥. iv.

Succi, sive decoct. Prunor. q. s. humectandis,
& extrahendis hisce omnibus.

Digerantur simul per diem. j. Dein leniter per semi-quadrantem circiter horæ ebulliant. Postea exprimantur, & fœcibus recens decoctum superfundatur, procedendo, ut supra, eandemque operationem adhuc semel repetendo. Solutiones omnes simul evapora ad mellis consistentiam. In hac dissolve

Aloës, succo Rosar. lotæ, ℥. j. M. f. massa
Pilular.

Dos. à gr. vj. ad ℥. j.

CAP. CCCXXI.

Pilulæ Pestilential. magistrales.

I D E M.

℞. Aloës lotæ cum succo, vel decocto, rad. Angelic. Imperator. Valerian. Petasitid. bacc. Juniper. & herb. Scord. ℥. j.

(Decoctum, sive succus, tali fit modo. Nempè:

℞. Baccar. Juniper. recent.

Rad. Angelic. Valerian.

Petasitid. Imperator. ana ℥. ij.

Herb. Scord. m. iv.

Omnia recentia contundantur simul, & additâ parvâ quantitate aquæ calentis, fiat expressio:

℞. Hujus succi. ℥. iv.

Aloës. ℥. ij.

Solvantur simul. Dein percolentur, & ad consistentiam evaporentur. Aloën hanc denuò cum recenti succo misce, & procede, ut antea, hanc operationem adhuc semel repetendo.)

Myrrh. lucid.

Croc. Britannic. ana ℥. β.

Ol. Cort. Arantior.

Succin.

Camphor.

Juniper. ana gutt. vj.

Sulph. p. camp. q. f. sive ad gutt. circiter x.

M. f. massa Pilular.

Dof. à ℥. β. ad ℥. j.

C A P. CCC XXII.

Pilula Cochia.

I D E M.

V Ide Pil. Coch. Pharmacop. Lond.

℞. Aloës, lotæ cum succo Rosar. ℥. x.

Extr. Colocynth. mediante Vino præpar.

Extr. Scammon., mediante aq. parat. ana ℥ij.

Resin. Turbith. ℥. iv.

(Hujus autem loco resina Jalappæ substitui potest, quoniam resina Turbith est valdè cara) Miscantur invicem cum

Ol. Lavendul.

Majoran.

Thymi,

Rorismar. ana gutt. iij.

Cort. Arantior. gutt. ij.

Gariophyll. gutt. ij.

M. f. massa Pilularum.

Dof. à gr. iv. ad gr. xvj.

Vires. *Conveniunt in omnibus Ventriculi impuritatibus, in vertigine, &c.*

CAP. CCCXXIII.

Pil. Cochje majores.

I D E M.

V Ide Pharmacop. Lond.

Contundantur. singula seorsim. Dein misceantur pulverizata simul

Mellis Massiliensis. ʒ. ij.,
& superfundeElixir. Propr. Paracels. vel Spir. Vin. vulgaris q. s.
ut inde fiat massa, sub finem addendoOl. Stoechad vel Rorismarin. vel cujuscunque
cephalici gutt. viij. x. idque loco flor.
Stoechados;hoc enim modo vires non detrahuntur, sed moles immi-
nuitur, quâ nausea creari solet ægrotantibus. Mel etiam
Stoechados addi potest. Misce, fiat massa Pilular.

Dof. ad gr. xxv.

Nota bene. Mellis pars vigesima sufficit respectu pul-
verum.

CAP. CCCXXIV.

Pilula Mastichine.

I D E M.

EXtrahatur ex Agaric. ʒ. vj. tinctura mediante aq. fer-
venti, & post macerationem debitam hor. j. vel ij.
misceatur tinctura cum Aloës lucid. ʒ. x. Coq. simul ad
consistentiam Pilularum, sub finem addendo Mastich.
pulverizat. ʒ. ʒ. f. massa Pilularis, cui, si libitum est,
parum Mellis addi poterit, ne tam citò exiccentur.

Dof. ad ʒ. ij. ad summum.

In majori autem dōsi operantur, si vulgari modo præ-
parentur secundum præscriptum, quod sequitur:℞. Pulveres Agaric. & Mastiches subtilissimos, uti in
descriptione. Excipiantur in Aloë, solutâ, mediante
coctione, in sp. Vini. Vel pulvis fiat omnium, & mi-
sceantur optimè simul. Hisce superfunde Sp. Vin. rect.

Y f

vel,

vel, quod melius est, Elixir Proprietat., donec in Pilularum consistentiam reduci queant.

CAP. CCCXV.

Pil. Aloëphangina.

I D E M.

Vide Pharmacop. Lond.

℞. Aromata omnia præscripta, præter Lign. Satal. & Lign. Aloës;

Contundantur grosso modo. Superfundatur iis Aquæ alicujus stillatit. Odoriferæ. v.g. Majoran. q. s. ad supereminentiam aliquorum digit.

Sp. Vini vulgaris partem octavam, respectu Aquæ, vel sextam, ad summum.

Digerantur simul, in arena, per hor. xxiv. Dein liquor coletur, & fæcibus recens menstruum superfundatur, in media circiter quantitate, eodem modo procedendo, donec nullum ampliùs de se colorem præbeat. Ultimò coquantur simul, & ita calidè per linteum colentur. Sic Oleum crassum Nucis Moschat. & Maceris per linteum transibit, quod seorsim, refrigeratis omnibus, excipiendum est ad usus sequentes.

℞. Solutiones omnes. Confundantur simul. In iis dissolvatur Aloës præscripta quantitas. Solutio denuò per linteum coletur, quia semper fæces in Aloë sunt, ut purissimâ, & ad Extracti consistentiam evaporetur.

Ab igne postea remotis, & tepefactis, immisce pulveres optimè malaxando, sive manibus subigendo, donec æquale appareat compositum.

Nota 1. Oleum expressum, crassum, immisceatur pulveribus, priusquam immisceantur.

2. Si nimis sicca evadat massa, parum mellis addi poterit, quod materiam perpetuò humidam reservabit.

CAP. CCCXXVI.

Pilula Magistrales.

I D E M.

℞. Aloës lucid. ℥. ij.

Scammon. ℥. j.

Gutt. Gamb. ℥. β.

Pulverizentur singula seorsim. Pulverizatis superfunde Spir. Nitri dulcem, ut in massam unam, mediante confusione, reduci possint. Dein adde

Mellis ℥. circiter. ij.

f. massa, & formentur Pilulæ, & in usum serventur.

Vires, & usus. *Bilem, pituitam, & serosos humores, optimè purgant: conveniunt in hydrope, mensium obstructionibus, cachexia, & præsertim iis, qui levioribus medicamentis purgari nequeunt.*

Dof. à gr. v. ad ℥. j

Nota. Olea etiam aromatica huic massæ permisceri poterunt, quæ nauseam optimè præcavent è Gutt. Gamb.

C A P. CCCXXVII.

Pilula Hypochondriacæ.

M A E T S I U S.

℞. Gumm. Ammon. cum aceto præpar. ℥β.

Mastich. elect.

Carab. albiss.

Limatur. Mart. in alcohol. contrit. ana ℥j.

Myrrh. rubr. ℥β.

Trochisc. Alhandal. ℥j.

Resin. Jalapp.

Scammon. ana gr. xv.

Ol. Mac. stillatit. gutt. viij.

M. F. Pil. N. xxx. Deaurentur.

Dof. Pil. iij.

Vires. *Exhibentur felicissimè in obstructionibus lenis, mesenterij, & mensium.*

C A P. CCCXXVIII.

Pilula Catholica.

I D E M.

℞. Sal Tartar. albiss. & probe exiccat. q. p.

Huic adfunde

Ol.

Ol. Terebinth. lucid. q. s.
Committantur, in vitro lati fundi, leni digestioni, semel indies agitando, quousque superficiem saponem vestitam observaveris, quam cochleari argenteo aufer. Hoc continua, donec omne Oleum Terebinth. in Saponem conversum sit.

℞. Hujus Sapon. part. ij.

Extract. opij, nostra methodo præpar.

Hellebor. nigr.

Pulv. Glycyrrhizæ tenuiss. ana p. j.

M. f. Massa Pilularum.

Has Pilulas si magis diureticas volueris, addito justam dosin sudoriferi ex Antimonio præpar. Vid. processum sub hoc titulo.

C A P. CCCXXIX.

Pilula Cephalicæ Mayerni.

I D E M.

℞. Fol. Rorismarin.

Card. bened.

Meliss.

Rad. Cichor.

Flor. Stæchad. Arab.

Centaur. minor. ana M. j.

Fol. Senn. ʒß.

Bulliant omnia in s. q. aq. fontanæ ad remanentiam ʒss., in qua dissolve

Aloës elect., in aq. Rosar. lot. ʒiv.

F. evaporatio ad consistentiam Pilularum.

Dos. à ʒß. ad ʒß.

C A P. CCCXXX.

Pilula trium Diabolorum.

I D E M.

℞. Trochisc. Alhandal.

Diagrid. ana gr. iv.

Mercur. dulc. gr. viij.

M. F.

M. F. Pilulæ N. iv. cum Syrupo Stæchados, pro dosi in robustis.

Vires, *Specificæ sunt ad gonorrhæam.*

C A P. C C C X X I.

Plantarum Incineratio, earumque Sal Lixivium & fixum.

M A R G R A V I U S.

Æ. Herbam Siccata[m] quamcunque, imprimis tamen stipites v. g. absynthij, fabarum, saponariæ, centa. minor. (rut. card. bened. farment. vitium. exiccat. aut virid.) fasciculos iij. quatuorve. Incende per vices, sub camino, super arcâ parâ, rediganturque igne aperto in cineres (g) (perfectos, non amplius nigros carbonum instar sed cinerei coloris) qui relinquuntur, donec spontè extinguantur, agitando illas interdum forcipe, ut benè comburantur.

Cineres hos (refrigeratos & cribratos) (h) postea recipe, & in olla ferrea (i) illis affunde aquæ pluvialis puræ, aut alterius optimæ q. s. Digere super igne modico per hor. xxiv. In fine fac, ut ebulliant. Tum cola primùm per linteum densum, dein per chartam. Colaturam, (plerumque flavam) quæ propriè *Lixivium* (aqua, sale lixivo imprægnata, usui servanda) dicitur, evapora in olla ferrea munda ad siccitatem usque; & relinquetur in fundo ollæ *Sal Lixivium, sive fixum* (istius Plantæ) (k) dictum, sed valdè impurum (& nondum alcalizatum.) Exime hoc Sal, & in crucibulo ignito, super carbonibus accensis (igne circulari) fortiter reverbera, ut fluat etiam instar aquæ. Tum effunde fluidum

(g) albos, quò enim albicantiores, eò majorem salis quantitatem proferunt

(h) non necesse est illos cribrare.

(i) potius terrea, aut cuprea stanno obducta: quia sal facilè nigredinem à Marte contrahit.

(k) cujus tamen odoris, saporis, & reliquarum proprietatum expers est sal, si torturam ignis vehementiorem sustulit.

dum Sal super tegulam (laterem, porphyritem pur.) Refrigeratum (vitreae materiae instar) redige in pulverem, quem aqua calida solve. Digere per noct. tum filtra per chartam. Sic habebitur aqua purissima, quae in vitro evaporatorio leniter evaporanda est, vel ad tertiae partis, vel ad totalem consumptionem aquae. Si primum fiat, Sal concreset in chrystallos, sed citò perituras. Si posterius, habebitur Sal albissimum, quod super tegula pura (crucibulo mundo) & accensis carbonibus paululum (fortius) reverberatum statim inferi vitro debet, quod subere clausum illud praeservat ab aere, ne per deliq. solvatur: Et hoc est illud Sal, quod proprie *Alcali* (Plantae Alcalizatae & calcinatae) dici debet, & vulgò dicitur *Sal fixum*, & *Lixivum* (purissimum omni acido sensibili destitutum) Sed quia rarò hæc Salia reverberant, hinc plerumque multum acidi in se continent, unde minus rectè Alcalium nomine censerì possunt.

Vires. (*Talia Salia Lixiva (alcalia, fixa reverberata sunt penetrantissima) omnia potenter attenuant, & incidunt (aperiunt, resolvunt, liquant, mordent, lancinant, pungunt), fundunt liquores (humores) quosvis, acidi (quod in momento destruunt, sibi adjungunt, & cum eo in verum sal concrescunt) participes, movent urinam, reserant (aperiunt) obstructiones, alvum laxant, sudores cient, cutis poros aperiunt, anodyna sunt (verum, si nimia copia adhibeantur, totam sanguineam massam veneni instar, penitus destruunt.)*)

Dos. in substantia ad ℥. ℞. imò ad ℥. j. (3℞.) in aquis destillatis.

C A P. C C C X X X I I.

Plantarum Sal. Essentiale.

I D E M.

℞. Plantae cujusvis recentis (imprimis tamen lignosi.) v. g. rutæ hortensis, ablynthij, card. ben. (artemisiae) magn. quant.

Concide, & contunde, illas minutissimè. Repone tum in cellam per aliquot dies. Tum per linteum crassum manibus,

nibus, aut sub torculari, succum exprime. Alij plantam (cum magna aq. pur. quantitate) coquunt prius (per hor. ij. vel ad dimidium usque), & tum succum (fortiter manibus) exprimunt (expressum per pannum colant).

Hunc succum, addito j. vel ij, album. ovi conquassato, coque, despuma (perforato cochleari inter bulliendum), filtra (trajice) per manicam Hippocratis, clarificatum (colaturam leniter coquendo in vase vitreo mundo) evapora, ad minimum ad quartæ partis consumptionem (syrupi consistentiam liquidioris) (1). Tum repone vas per aliquot (vij vel x.) dies in cellam. Sic concrescunt chrystalli (lapides splendentes) quædam in liquore (circa fundum vasis), Sal (Essentiale Plantæ decoctæ dictum) aliquod repræsentantes, quod tamen purum haud est, verum potius tartarus quidam, ex sale (acido & alcali) tum volatili, tum fixo, oleo, terrâ, & phlegmate, conflatus.

Vulgus Auctorum minùs rectè ad salia volatilia refert Est enim potius succus integræ Plantæ, vel particulæ magis activæ ejus, repræsentantes ex parte naturam totius Plantæ, unde etiam saporem ejus, & odorem, produunt.

Vires. *Aperiunt, & resolvunt, undè ventriculo, & primis viis, conducunt (ut & obstructionibus, in cienda urina, aliisque affectibus).*

Dos. (ʒß.) ad ʒ. j. in aliquo liquore.

Processus secundus.

L E M O R T.

℞. Herb. Absynth. vel Card. ben. virentis, magn. quantit.

Contundantur optimè, donec prælo succus exprimi queat Succum expressum per subsidentiam clarifica. Dein evapora ad tertie partis remanentiam. Evaporatum repone in cella, donec chrystallos acquirat. Chrystallos hæc in recenti aqua communi dissolve, filtra, & ad pelliculæ apparentiam evapora. Evaporatum in cella repone, ut ante, ad chrystallizandum. Sic obtinebis chrystallos

(1) ad cuticulæ apparentiam,

stillos albissimas, sapore, & viribus omnibus plantarum suarum, imprægnatas.

Vires. *Stomachicum est egregium, & sudorificum, alexipharmacum, in peste, & febribus malignis, conveniens.*

Dof. à gr. ij. ad xij.

Processus tertius.

I D E M.

C Ard. ben. febrifugum est insigne, & sudoriferum. Inde fit aqua, succus inspissatus, essentia, & Sal Essentiale, & fixum.

Sal Essentiale fit ex herbâ viridi contusâ, & expressâ. Succus expressus ad tertiæ partis remanentiam evaporatur, & in loco frigido, in chrystallos cogitur.

Sal fixum fit mediante incineratione. Egregium est sudoriferum, aperit, urinam, & calculos pellit. Dof. est ℞. ℞. ad ℞. j.

Nota benè. Modus præparandi Sal Essentiale ex omnibus Herbis alio modo talis est :

℞. Herbæ siccæ q. v.

Applica retortam, vel cacabum ferreum, destilla, ut moris est. Fæces, seu caput mortuum relictum, calcina ad albedinem, & elixivia aquâ communi. Sic habebis Sal fixum.

℞. Spiritus destillati. q. v.

Rectifica ipsum per arenam; in spiritu vini redif. dissolve Salis fixi q. s., evapora, & chrystalliza, ut ante.

C A P. C C C X X X I I I.

Salia Essentialia conficiendi methodus secretior, cum notâ generali super omnia Salia.

I D E M.

S Alia, in rerum natura, triplicis dantur generis. Muratica sunt naturalia, quæ per se subsistunt. Salia alcalia sunt artificialia, ut & Salia acida, quæ nunquam per se subsistere queunt, verum in continuo motu, & alteratione,

tione, existunt. Quoniam verò alcalia sunt Salia, quæ omni figurâ, & formâ pristinâ spoliata, sola puncta minima, & acuta, obtinent; acida verò particulæ sunt, figuram, & formam propriam retinentes, destitutæ verò particulis suis fixioribus particulas illas rigidiores efficientibus, & poros replentibus, idè, si occurrant alijs particulis minimis, & acutis, ut & terrestribus, statim exsatiare, & replere, poros suos satagunt, retentâ semper propriâ figurâ, & formâ, illius corporis, è quo Sal illud acidum antea extractum, &, mediante calore, in fluorem redactum est.

Sic sp. acidus nitri, occurrens quibusvis particulis alcalicis, ut Sali tartari, aut cineribus clavellatis, absynthij &c. extempore inde fit nitrum; & sic in cæteris procedit, ut ex aceto, & Sale Alkali, fit tartarus solubilis. Sic ergo Salia acida rectores existunt particularum alcalium, ideoque sequenti modo è quibusvis vegetabilibus, aliàs nullo Sale fixo præditis, Sal Essentiale obtinere poterimus:

℞. v. g. Lign. Guajaci rasi quant. sat magnam.
Impleatur eo retorta vitrea, vel terrea, & destilletur, ut corn. cervi, vel tartarus, destillari solent. Sic prodibit spir. acidus cum oleo empyreumatico. Spiritum hunc per se rectificat: Sic primò prodit, ut in omnibus acidis solet, phlegma, cum pauco spir. volatili permixtum. Dein, augendo ignem, adscendet sp. acidus fixior, qui ad siccitatem usque abstrahendus est. Huic spiritui adde f. q. Salis tartari, vel alterius alcali convenientis, quantum in poris suis recipere potest. Dein evaporetur phlegma ad medietatem. Reliquum reponatur in cella ad chrySTALLIZANDUM.

Nota 1. Si non satis sit imprægnatum acido Guajaci, recens sp. Salis superfundendus, donec muriaticum acquirat saporem, & urinosus pro maximâ parte pereat. Chrystallos hæc, in umbra exiccatas, usui reponere, sub nomine *Salis Essentialis Guajac.*

2. Sal tartari cum oleo Guajaci imbibit potest, & leniter calcinari. Sic primò Sal nigrum evadet, postea verò gryscum. Hoc Sal postea cum spiritu imprægnetur, & tantò magis virium acquirere.

Vires. Non datur melius Sal in omnibus morbis, per sudorem curabil.: putredinem tollit, urinam, & calculos pellit, vires eximias in lue Venerea, paralyfi, podagra, morphaea, elephantiafi, epilepfia, ictero, apoplexia, ut & in peste, obtinet.

Dof. à gr. vj. ad ʒ. ꝑ. cum decocto ligni faffafras, vel Guajaci.

C A P. CCCXXXIV.

Modus inspiffandi omnes herbas volatiles, oleo, & fale volat. prœditas.

L E M O R T I U S.

COchlearia antifeorbutica eſt è præcipuis, & etiam primariam laudem obtinet. Inde fit oleum, aqua, ſpiritus, & ſuccus, qui vel inſpiffatur, vel liquidus aſſervatur. Modus autem inſpiffandi omnes herbas volatiles, oleo, & fale volatili, præditas, talis eſt:

℞. Succarundem Herbarum viridium v. g. ꝑ. iv. Extempore immittantur cucurbitæ vitreæ, & ʒiv. circiter liquoris abſtrahantur. Reliquum, apertâ cucurbitâ, evapora ad conſiſtentiam uſque pilularum. Huic Succo, adhuc calido, admisce ʒ. iv. prædicti liquoris, & ita aſſerva uſui. Sic fiunt Succu inſpiffati ex omnibus herbis cephalicis, antifeorbuticis, & menſes moventibus.

C A P. CCCXXXV.

Pinguedinis Humanæ Oleum.

M A E T S I U S.

℞. Pinguedinis Humanæ, à membranulis ſeparatæ. q. ꝑ.

Liquefacito, ita ut benè fluat, eique miſceto tantum Cinerum cribratorum, ut globuli inde formari queant. Hos globulos committito retortæ vitreæ, & ex arena Oleum, inſtar ſpiritus tenue, propellito: Quod, ſi tenuius, & penetrantius, deſiderabis,

℞. Alcohol. Vini,
Hujus Olei ana ꝑ. æqual.

Stent

Stent in digestionem tepidâ, quò longiùs eò meliùs : Ita Oleum per Alcohol Vini attenuatur, & mentitur ipsum Spiritum. Alcohol postmodùm, lenissimo igne, ab Oleo auferto, & obtinebis Oleum in fundo vasis tam tenue, ut, instar spir. volatilìs, poros nostri corporis permeare valeat.

Vires. *Hoc per se illitum ratione suorum salium acerrimorum, cutem arrodere solet, ac proinde commodè miscetur cum axungia porcina, ursina, & cerâ; vel cum medulla boum, equorum, & similibus animalium, eâ quantitate, ut linimentum referat.*

C A P. C C C X X X V I.

Purgantis specificì in Podagra preparatio.

I D E M.

℞. Elect. Cariocostin. ʒ. ʒ. (Si quis autem alvi fuerit durioris, addito resinæ Jalappæ à gr. ij. ad gr. vj.)
Huic affundito

Vini albi generosi ʒ. vj,

Stent in digestionem tepidâ per noct. Manè transcolentur per linteum, & sic potionem purgantem in Podagra specificam obtinebis.

C A P. C C C X X X V I I.

De Pomis Ambræ.

L E M O R T I U S.

Poma Ambræ sub nomine trochiscorum meritò recenseri solent, quorum descriptionem unam dabimus.

℞. Benzoin, Styrac. calamit.

Labdan. ana ʒ. ij.

Carbonum lign. Tiliæ ʒ. j.

Mosch. gr. vj.

Zibet. gr. viij.

Ambr. grif. gr. iv.

Ol. Jasmin. gutt. xx.

Gariophyllor.

Lign. Rhod.

Cinnamom. ana gutt. iv.

Styrac. liquid.

Bals. Peruvian. ana ʒ. j.

Mucilag. Gum. Tragac. q. f.

Misceantur primò pulveres, dein contundantur cum Bals. Peruviano, & Styraçe calamita, ultimò addatur solutio Gum. Tragac., & fiat pasta, ex qua postea formentur Globuli.

C A P. CCCXXXVIII.

*Puerperarum decoctum ad facilitandum**Partum:*

I D E M.

Chamæmelum emollit, flatus discutit; usus ejus in decoctis, & clysteribus, emollientibus. Puerperis ad Partum facilitandum, in seq. decocto, apud plebem propinatur:

℞. Flor. Chamæmel. vulg.

Artemisiæ ana m. j.

Sem. iv. calidor. major. ʒ. β. M.

Decoquantur simul in tenui Cerevisia. Coletur liquor, calideque exhibeatur.

Vires. *Remedium est antiquissimum, & præstantissimum, omnibus Puerperis malè habentibus, ut & in doloribus colicis.*

C A P. CCCXXXIX.

*Pulparum, & Mirvarum, consciendarum
modus generalis.*

I D E M.

℞. Tamarindor. Prunor. Cassiæ &c. (vel Fructus cujuscunque) q. v.

Macerentur in f. q. aquæ tepidæ per horam j. vel ij, vel xxiv. (donec parùm intumescant). Dein leniter coquantur (donec in unam liquidam ferè massam coalescant). Coctum deinde per (cribrum) setaceum (modo noto) cum cochleari ligneo adigatur, donec fæces, filamen-

filamenta, & semina, tantùm supersint (quæ si sicciora evadant, aquæ calentis aliquid de novo addere convenit, donec omnis Pulpa per cribrum adaëta sit). Pulpam hanc evapora ad consistentiam Electuarij spissioris. (vel Pulpam).

Pulpam convenienti quantitati Sacchari admisce. (Libra j. ꝑ. Sacchari fuficit ad ℥. j. Pulpæ) Crassities conveniens est, si in cuspide cultri retineri possit.

Ufus. *Inserviunt pulveribus excipiendis, vel electuarijs conficiendis.*

Nota. Quò sicciores; & duriores, sunt Fructus, eò majus macerationis tempus requirunt. Sic bacc. juniper. ad minimum hor. xxiv. requirunt: pruna, berberes, poma, & pyra recentia vj. circiter horas: tamarindi, casta fistula hor. j.

C A P. C C C X L.

Diaprunum Solutivum.

I D E M.

- ℞. Pulpæ Prunorum acido-dulcium ℥. j.
 Tamarindor., Cassiæ ana ꝑ. ij.
 Sacchar. alb. vulgar. ℥. ij.
 Emulsion. sem. Cucumer.
 Portulac. &

Extract. liquidi Succu Glycirrhizæ cum aqua parati. ana ꝑ. viij.

Coquantur simul ad consistentiam debitam. Ubi ad teporem massa reducta fuerit, adde

Scammon. pat. ꝑ. ij.

Rhab. opt. ꝑ. j.

Cinnamom. ʒ. vj. loco Santal. citrin.

Tragacanth. & flor. Violar. & Rosar. rubrar.

*Diaprunum Solutivum Amstelodamensium.**Processus secundus.*

I D E M.

- ℞. Pulp. Prunor. acido-dulcium ℥. j.
 Tamarindor.

Cassia, in dec. prunor. dissolut. ana ꝑ. iij. ꝑ.
Sacch. clarificat. ꝑ. ij.

Agitata simul coquantur ad spissitudinem, addendo
Emulsion. sem. Cucumer. & Portulac. ꝑ. v. circ.
adde

Scammon. pat. ꝑ. ij.

Rhabarb. ꝑ. j.

Cinnamom. ꝑ. ꝑ.

Fl. Violar.

Rosar. rubr.

Succ. Glycirrhiz. ana ꝑ. ij.

Santal. citrin.

Tragacanth. ana ꝑ. j.

Nota I. Succus Glycirrhiz. & Tragacanth. etiam
dissolvi possunt in f. q. aq. commun. & in forma liquida
pulpæ permisceri. Ubi pulveres admixti sunt, contun-
dantur simul pistillo ligneo, donec Electuarium æquale
appareat.

Electuarium Diaprun. Solutiv.

Processus tertius.*

I D E M.

ꝑ. Pulpas omnes, & Saccharum, secundum de-
scriptionem.

Coquantur simul cum Emulsione facta ex feminibus
Portulacæ, & Cucumeris, in qua Emulsione succi Gly-
cirrhizæ ꝑ. ꝑ. dissoluta fuerit. Percoquantur simul ad
consistentiam Electuarij, cujus consistentiæ signum est,
ubi cochleari, vel cultro frigido, suscepta materia non
diffuat. (In Electuarijs verò purgantibus, & in Anti-
dotis Opiatis, præparandis, consistentia mollior pur-
gantibus, solidior antidotis conciliatur.) Coctis adde
pulveres sensim, ubi refrigerari inceperit pulpa, & ad
teporem perducta sit. Ubi pulveres omnes permixti
sunt, contundatur, & agitetur massa pistillo ligneo,
donec æquale appareat compositum. Dein ad usum re-
ponatur.

*Viros. Bilem serosam, & pituitosos humores purgat:
lenissi-*

lenissimè operationes suas perficit, ideoque in plurimo usu apud plebem est.

Dof. à ʒ. ij. ad ʒ. vj.

C A P. CCCXLI.

Pulvis Pyrius.

I D E M.

Pulvis Pyrius hoc modo construitur, ut videatis differentiam inter hunc pulverem, & pulverem tonitruantem, quem supra posui. *Vide processum, cui titulus Nitrum fulminans.*

℞. Sal. Nitri ℥. xl.

Sulphur. ℥. xxv.

Pulveris Carbonum ℥. xv.

Pulverizentur, & misceantur urinâ in globulos.

C A P. CCCXLII.

Aqua Specifica ad Quartanas.

M A E T S I U S.

℞. Rad. Bryon. ℥. j.

Raphan. rustican. ℥. ij.

Fol. Cochlear. m. iv.

Contundantur inter se, & mixtis affunde

Vini albi generosi ℥. iv.

Macerentur simul per dies viij. Dein destillentur in B. M. ad siccitatem usque.

℞. Hujus Aquæ

Vini alb. ana ʒ. viij.

Nuc. Moscat. pulverizat. ʒ. j.

Sacchar. ʒ. ʒ.

Paulò ante paroxysmum exhibeatur in declinatione febris. Exhibeto insuper

Tinctur. Gariophyll. ad ʒ. j. mixtam cum

Vini generosi ʒ. iv.

Præparatur autem Tinctura Gariophyllorum mediante

Z 4

diante simplici digestionē cum sp. Vini vulg. (m) & Gariophyllis per medium dissectis.

CAP. CCCXLIII.

Resinarum preparatio, ut & iusta earum exhibendi methodus.

I D E M.

℞. Jalappæ, vel Scammon. vel Agaric. q. p.
Redigas in pulverem tenuem, eique affundito

Sp. Vini vulgaris ad eminentiam iv. digit. transv.
Stent simul in digestionē per 40. horas. Ita Spir. Vini (absque perturbatione fæcum decantandus) in se combibit partes resinofas (n) prædictorum subjectorum, (purgantium) quas separare hac methodo oportet:

℞. Spir. Vini, tincturâ Jalappæ, vel Scammonij, vel similibus, imprægnati. q. p.

Hunc stillatim confundito cum Aq. pluviâ frigidâ. Ita illicò lactescet. Hoc peracto (si Spiritum Vini recuperare desideraveris) committito cucurbitæ, & per alembicum, lento igne, pars subtilior, quæ eidem usui de novo inservire poterit, auferatur (secus enim fiat leni igne evaporatio ad totalem siccitatem). Partem verò in cucurbita remanentem evaporato sensim, & sensim. Ita primitus tibi apparebit materia valdè viscosa, quæ tandem ulteriore evaporatione inspissata speciem quandam (o) Resinæ offeret. Sed quandoquidem hæ Resinæ (glutinis instar tenaces, & refrigeratæ duræ &) valdè sunt viscosæ (p) ac eatenus (q) mordicus intestinis adhærere, ibique tormina excitare solent, huic malo hâc methodo præcavere debes:

℞. Justam Resinæ alicujus dosin, eamque dissolvito in Vitello Ovi, (vel cochleari Spiritûs Vini) continuò agitando

(m) vel cum alcahest Glauberi, vid. pag. 346.

(n) sulphureas & salinas.

(o) colophonix.

(p) porius Resinosæ, & non facilè solubiles.

(q) per se, absque additamento exhibitæ.

agitando in mortario, donec Resina in Vitello Ovi sit resoluta. Postmodum misceto cum jusculis, lacte amygdalato (r), cerevisiâ, vel similibus alijs liquoribus (vehiculis) ægroque exhibeatur. Hoc enim in casu feliciter purgare solent Resinæ, nec symptomata maligna ullatenus excitant. Quod si diagridium mitigatum facillimâ viâ præparare tibi animus sit, hoc modo procedito: *Vide processum, cui titul. Mitigatio Diagridij, in verbo Scammoneum.*

Dos. Resin. Jalapp. est à gr. iv. ad xij.

Scammon. à gr. iij. ad viij.

Agaric. à gr. iv. ad x.

C A P. CCCXLIV.

Resinas omnes spectans nota generalis.

LE MORTIUS.

IN viribus Resinæ à simplicibus suis sæpè differunt, ut non tantæ sint activitatis. Quod menstruum etiam est magis subtile, & ramosum, eò etiam debilius, & lentius, operantur Resinæ extractæ. Sic Resina scammonei majorem dosin expetit, quàm scammonium ipsum. Sic opium, menstruo spiritioso extractum, minoris est efficaciam, quàm corpus ipsum ante extractionem. Imò anxietates sæpius plures excitat. Quoniam valdè difficilis sunt solutionis, adeò ut sæpius etiam tormina maxima, imò dysenteriam procreent, quoniam indissolutæ hæ particulæ, intestinis, & plicis ventriculi inhærentes, vomitum, & nauseam continuam, vel conatum purgandi semper efficiunt, ideoque vel valdè parum agunt, vel nimis. Methodus verò ijs utendi optima est, si in sp. Vini denuò dissolvantur, additis aliquibus particulis salinis melioris solutionis ergo; deinde propinentur.

Z 5

C A P.

(r) pro delicatulis, quibus ad gratiam additur julepium rosarum.

CAP. CCCXLV.

*Resinosa omnia, & Viscosa duriora, depurandi
modus, ut sunt ligna, rad., cortic., &c.*

I D E M.

℞. Cujuscunque Ligni q. v.

Huic affunde trigesimam circiter partem Olei Tartari per del. (Vel si Salia herbarum expetantur, illa pro libitu extempore ipsis permisceantur). Sint maximè dura, ut Lign. Guajacum, Cedrinum, Juniperinum, Aspalathi, cortices Guajaci. Superfundatur ꝑ. j. vel altera, Spiritus Vini, Aquæ. q. s. ut tantum humectentur. Relinquantur in maceratione per hor. vj. vel viij. Dein aquæ s. q. superfundatur, & coquantur simul per horas aliquot, donec tincturam optimè deposuerint. Post coctionem parumper subsideant, donec liquor supernatans limpidus appareat. Dein sine perturbatione colentur per linteum. Sic decoctum clarum obtinebis.

Præmittitur primò maceratio cum parvâ illâ quantitate liquoris, ut tantò majore cum impetu particulæ illæ fluidæ, salinis acutis adjunctæ, in poros illos irregulares particularum Resinosarum agere possint: Cum aliàs, si major liquoris quantitas affunderetur, liberum circumquaque obtinentis fluiditatis gradum, tantum blando motu inter se invicem moverentur, relicto corpore crassiore. Jam verò ob angustiam loci, & penuriam particularum, vi sibi viam comparare satagunt, simulque crassiores, tam ramosas, quàm viscosas, particulas, in motum secum rapiunt. Eodem modo, ut foenum, & omnia vegetabilia recentia, humidius reposita, motum maximum intestinum concipere solent, ita ut calorem, & flammam, sæpius admittant. Sic postea facillimè menstruum, in s. q. sic affusum, aditus ad intestinorum usque penetralia obtinet, & omnes solubiles particulas postea facillimè movet; unde decocta fiunt majoribus viribus prædita.

CAP. CCCXLVI.

Ligni Rhodij Balsamum.

I D E M.

Lignum Rhodium, quod est albicans, nullius est pretij. Debet autem esse flavum, & ponderosum. Rhodo insulâ apportatur. *Nephriticum est, attenuat, urinam, & menses, promovet.* Inde fit Oleum stillatitium, & Balsamum, quod curiosissimè tali modo paratur:

℞. Rasuræ flavæ ligni Rhodij q. v.

Extrahatur tinctura cum Spir. Vini, addito paucò sale tartari. Tincturam evapora ad consistentiam mellis spissioris. Inspissatæ adde q. s. Olei ligni Rhodij (f) cum paucò Oleo macis expresso, M. f. Balsamum.

CAP. CCCXLVII.

Rosarum Spiritus.

M A R G R A V I U S.

℞. Rosarum pallidarum, à calicibus separatarum ℥. xij.

Inde doliolo querno. Tum adde

Fæcum Cerevisiæ recentium ℥. iij.

Aquæ ferventis ℥. x.

Tegantur operculo, cui imponatur lapis satis gravis, & sic repone ad fermentandum per dies XL. Tum inde vesicæ cupreæ, & affunde Cerevisiæ generosæ, & antiquæ, ℥. XL. Destilla cum refrigeratorio ad tertiæ partis remanentiam.

(f) quod seq. modo paratur:

℞. Lign. Rhod. ras., vel grosso modo pulverisat. q. v. Maceretur in s. q. Aq. salis per ij. vel iij. menses, dein fiat per vesicam destillatio, addito

Tart. crud. M. j. vel ij.

Dein Oleum ab Aq. secundum artem separa.

Ufus. Externè odoriferis inservit, internè diuresin promovet.

Dos. internè ad gutt. x.

nentiam. Quod prodit, rectificata per M. B., & habebitur Sp. Rosarum fragrantissimus, & inflammabilis, qui fervetur usui.

Vires. *Est cephalicus, & cardiacus. Usurpatur precipuè ad refocillandos aegros. Miscetur potiunculis cardiacis; cum moscho, & ambrâ gryseâ, redigitur in essentiam ambræ, aut moschi.*

C A P. C C C X L V I I I.

Rosarum Aqua.

I D E M.

℞. Rosarum pallidarum ℥. x.

Indantur recentes (mundatæ tamen à calicibus) vesicæ; & affusâ aquâ purâ macera per xxiv. horas. Tum destilla quartam earum partem per vesicam, cum refrigeratorio, ad siccitatem; ne tamen comburantur. Aquam destillatam affunde alteri quartæ parti, & abjectis fœcibus prioribus, ex eadem vesica, destilla, ut antea. Aquam destillatam adde tertiæ quartæ parti, & iterum destilla ut antea. Hanc Aquam affunde ultimæ quartæ parti Rosarum, & destilla, ut antea, ad (dimidiam liquoris partem, aut q. libet) siccitatem ferè. Sic habebitur Aqua Rosarum valdè pinguis, & fragrans, quam serva usui.

Vires. *Refrigerat, (siccatur) & humectat: cardiaca, & cephalica est. Usus in julebis, emulsionibus, & potiunculis.*

Dosis est pro re nata (ad ℥j. vel ℥ij. redacta in Julapium cum saccharo tabulato.)

C A P. C C C X L I X.

Rosarum Tinctura (& omnium Florum Cordialium.)

I D E M.

℞. Flor. Rosar. rubr. siccatur. m. j.

Illis in vitro oblongo, aut phiolâ, affunde

Phlegma-

Phlegmatis Vitrioli rect. (vel aq. ferventis, addendo ultimo Ol. Vitriol. gutt. aliquot) q. f.

Digere, vitro optimè clauso, per hor. xxiv. (donec tincturam sat rubicundam liquor assumpserit.) Tunc cola per pannum etiam fortiter exprimendo. Colaturam per noctem repone. Tum decanta à fæcibus; Tincturam claram (per duas circiter septimanas) serva usui.

Vires. *Refrigerat, siccatur, adstringit* (in morbis & febribus ardentibus convenit, ut & tempore æstivo, humores biliosos temperat). *Conducit in compescendo vomitu, in sistendâ diarrhæa, alijsque fluxibus tollendis.*

Dos. est ʒ. j. vel ij. edulcorata saccharo (vel convenienti syrupo) aut in alijs mixturis.

C A P. C C C L.

Rosar. Sp. Aq. & Ol.; adeoque ex omnibus etiam Vegetabilibus.

L E M O R T I U S.

ʒ. Fl. Rosar. pallidar. quantitatem satis magnam.
Hisce adde

Aquæ communis stopas aliquot, ut Flores ei innatare possint,

Sal commun. m. j. vel ij.

Fermenti Cerevisiæ cochl. j. vel ij.

Sacchari, ʒ. iv. aut q. f. ad fermentationem.

Misceantur simul, & reponantur ad fermentandum per dies circiter xiv. donec acidum odorem præbere incipiat. Dein destillantur. Sic primò prodit Spiritus seorsim ad ʒ. aliquot excipiendus, qui rectificatione eget, vel, novis Rosis additis, destillari potest; sic semper fragrantior evadit: (sint autem illæ Rosæ, si fieri possit, etiam fermentatæ) postea subsequitur Aqua Rosarum.

Nota I. Si tantò fragrantior desideretur Aqua, seu Spiritus, santalum citrinum, & lignum Rhodium, in parva quantitate, addi poterunt.

Sic fiunt Aqua, & Spiritus, florum tiliæ, flor. cariophyllorum, menthæ, melissæ, &c.

2. Si

2. Si Aqua spirituosa solùm desideretur, ad pintas aliquot, abstrahi liquor potest, & ita asservari.

3. Oleum Aquæ semper supernatat, nisi in pondero-
rioribus aromatis, ut cinnamomo, & gariophyllis.

C A P. C C C L I.

Rosarum Oleum, & Unguentum.

I D E M.

℞. Flor. Rosarum. q. v.

Immergantur Axungia, vel Oleo, quantum illi retinere possunt. Ex Oleo Oleum fit, ex Axungia Unguentum. Exponantur soli per iij. dies, dein flores removeantur, & recentes denuò eodem Oleo percolato injiciantur, & denuò soli exponantur, ut ante, per iij. dies, idque repetatur sexies, vel octies, quò sapiùs, cò meliùs. Dein Oleum unà cum Rosis, è B. M. leniter coquantur, postea percoletur. Oleum, vel Axungia, percolata, in B. M. tepido per xxiv. hor. reponantur, donec omnes fæces deposuerint, & limpida facta sint. Hisce, si lubet, infunde aliquot guttas Olei ligni Rhodij, donec fragrantissima evadant, deinde ad usum reserventur.

Vires. Refrigerat, leniter adstringit, rubori faciei succurrit, tumoribus duris, & inflammationibus, externè applicatur. Inde fiunt Unguenta diversa, plerumque refrigerantia, & discutientia, uti etiam Balsamum Saturni.

Internè ventri succurrit, calculum pellit.

Dos. à ʒ. ij. ad ʒ. j. ʒ.

C A P. C C C L I I.

Rosatus Syrupus.

I D E M.

℞. Sacchar. purificat. vel clarificat. q. v. Adde ei
Aquæ Rosarum s. q.

Coquantur simul ad consistentiam tabulati. Coctis, & ab igne remotis, adde

Aquæ

Aquæ Rosarum f. q. ad consistentiam Syrupi.

Denique insperge sequentem pulverem :

℞. Sacchar. clarificat. ʒ. ij.

Ol. lign. Rhod. gutt. ij.

Misceantur invicem, donec Oleum dispareat, & erit paratus Syrupus.

C A P. CCCLIII.

Rosarum Conserva.

I D E M.

℞. Rosarum. q. f.

Abscindantur partes albicantes, & flavescentes. Contundantur in mortario lapideo ad pulpæ consistentiam. Hujus pulpæ ℞. j. adde ℞. ij. Sacchari. Denuò conquassentur, donec optimè unita sint.

Vires. *Egregiè mundificat sanguinem, refrigerat, laxat; unde convenit in febribus ardentibus, & biliosis. Conserva Rosarum rubrarum magis adstringit, & cardiaca est.*

Dos. à ʒ. ij. ad ʒ. j. β.

C A P. CCCLIV.

Rosacea Placentæ.

I D E M.

℞. Rosar. m. ij. vel iij.

Indantur patellæ planæ vitreatæ, arenâ conspersæ. Evaporet humiditas (†) lento igne. Sic sensim sibi invicem adhærebunt folia Rosarum, quæ parumper manu compressæ invertuntur, ut ab altera parte etiam parumper exiccantur. Dein ulteriùs super furnum pistoris, vel hypocaustum, exiccantur ad usum reservandæ.

Nota benè. Debent reponi loco sicco; aliàs fitum contrahunt.

Usus. *In affectibus capitis calidis adhibent Placentam priùs*

(†) quam quidam per alembicum majorem colligunt, & pro aqua fragranti reservant.

priùs madefactam aquâ Rosarum, vel aceto, frontique applicant. Insuper convenit in erysipelate, si externè illi applicetur.

C A P. C C C L V.

Rosaceum Mel colatum.

I D E M.

℞. Flor. Rosar. rubr. q. v.

Infunde Aquæ cõmmuni per hor. aliquot. Deinde coquantur, & colentur. Colaturæ adde

Mellis *℥. q.*

Coq. & clarificentur cum albumine ovi. Dein denuò post colaturam, adjuvante manûs expressione, percoque ad consistentiam syrûpi crassioris. Cocto adde

Aq. Rosarum $\frac{3}{4}$. j. vel ij., ut debita fiat consistentia.

Ovum ad clarificationem diu agitatur calamo fisso, & utrinque ad angulos rectos dilatato, rotando, uti fit in Chocolatæ præparatione.

Vires. Mundificat vulnera, & ulcera cacoëthica: acrimoniam salium obtundit, & olierum & gummatum: internè adstringit.

Dos. pro libitu.

Albumen ad clarificandum debet eò usque agitari, donec totum in spumam abeat, nullo in fundo relicto liquore, & albissimum appareat. Albumen infundi debet, cùm liquor coctione expanditur, & cochleari ligneo deprimitur perpetuò, ut retiformi suâ substantiâ irretiat particulas crassiores.

C A P. C C C L V I.

Ruptorium secretius.

I D E M.

Ruptorium secretius poterit confici seq. modo, si quando usus erit:

℞. Cortic. Fraxini recentium, si haberi possint, q. v.

Incine-

Incinerentur. Cineres applicentur loco affecto salivâ parum madefacti.

C A P. CCCLVII.

Sacchari Oleum, & Sp., item Sp. inflammabilis.

I D E M.

Saccharum album: & rubrum, emolliunt, & incidunt: pectoralia, & bechica sunt. Inde fit Oleum, Sp. acidus, & Sp. inflammabilis, & vinosus, & vinum artificiale.

℞. Sacchari. m. j.

Arenæ, vel Cinerum lotorum. m. iij.

Indantur retortæ vitreæ, & lenissimo igne per arenam destilla, ultimò urgendo ignem ad incandescentiam ferè, & habebis Oleum, & Spiritum.

Spiritus inflammabilis fit mediante Saccharo in aqua dissoluto, & fermentato, postea destilla.

Ufus. *Inservit iisdem ferè usibus, ac sp. Vini, nisi quòd magis conveniat sali volatili oleoso, quoniam multò plus Olei absorbet, quàm sp. Vini.*

C A P. CCCLVIII.

Sal polychreston Parisiensium.

M A R G R A V I U S.

℞. Nitri purissim. Sulphur. comm. ana ℥. ij.

Terantur subtilissimè, cribrentur, misceanturque. Hæc massâ per vices ingeratur in crucibulum, super carbonibus ignitum, comburaturque, donec pulvisculus gryseus remaneat. Hunc pulverem solve aquâ ferventi, filtra per chartam, & evapora ad siccitatem, & relinquetur Sal albissimum (*), quod fervetur usui.

Vires. *Insigne est deobstruens in febribus intermittentibus, si inferatur ordinario potui ægrorum.*

Dos. est ℥. j. pro unâ vice, in cerevisiâ, vel aq. purâ.

A a

C A P.

(*) à lapide prunellæ non differens, nisi ratione additæ majoris quantitatis sulphuris.

S A L I A.
C A P. CCCLIX.

Salium Fixatorum Volatilizatio.

I D E M.

℞. Sal. Volatile quodcunque, per spiritum aliquem acidum Fixatum.

Adde ei Alkali quodcunque (*w*) (utraque tamen debent esse prius contrita). Indantur retortæ vitreæ, & affusâ s. q. Aquæ puræ, ut commodè solvi possint, fiat destillatio ex arena ad siccitatem usque, & unâ cum Aqua prodibit Sal Volatile, quod antea ab acido ligatum erat, absorpto nempe acido ab alcali admixto. Hoc Sal Volatile destillatione per alembicum in formam siccam sublimari potest.

Ufus. *Est tantum experimentum continens modum Salia fixata volatilizandi.*

C A P. CCCLX.

Salium Volatilium Fixatio.

I D E M.

℞. Sal Volatile quodcunque v. g. cranij humani, fuliginis, cornu cervi, (Ammoniac.) urinæ, &c. Affunde ei guttatim aliquem Spir. acidum, nempe Spiritum Salis communis, aut Vitrioli, aut Nitri, (q. f. id est) quamdiu effervescit. Desinente effervescentiâ Fixatio est peracta. Filtretur liquor per chartam, & in vitro evaporatorio, in arena, leniter evaporetur ad siccitatem usque; & relinquatur in fundo Sal volatile, & acidum simul in massam unam concentratum; nempe Sal aliquod ex acido, & alcali, (volatili) conflatum (solvatur hæc massa aq. Rosarum: filtretur per chartam: atque iterum evaporetur ad siccitatem. Repetatur hæc solutio aliquoties semper iterum evaporando ad siccitatem; & relinquatur tandem Sal. Vol. Fixatum albidissimum, odore Rosarum præditum).

Ufus.

(*w*) fixum tamen. Exemplum habeamus in salis Ammoniaci confectioe & destillatione &c.

Ufus. Præter id, quòd processus hic ostendit modum Salia volatilia conservandi in longum tempus, ne avolent, insignem quoque vim habent talia salia fixata (volatilia) incidendi, attenuandi (materias viscidas resolvendi, unde conducunt in varijs morbis ab hujusmodi humore productis, nempe in obstructionibus, calculo, podagra.) sulphura (fœtida ex sanguine exhauriendi &) destruendi, fermenta peregrina (varia coagulandi &) imbibendi, unde à multis Medicis pro arcanis, & panaceis habentur, possuntque omni tempore per addita alcalia ad Volatilitatem suam reduci.

Dof. sunt gr. vj. vel viij. ad ℥. β.

C A P. CCCLXI.

Salium Chrystallizatio.

I D E M.

℞. Nitr. Sal. comm. Ammon. Vitriol. Alum. vel quodcunque aliud.

Solve in s. q. Aq. ferventis, quantum Aquæ capere potest. Filtra statim per chartam, colaturam in vitro reponc in cellam per xxiv. hor.; sic concrescit Sal in Chrystallos, quæ nihil aliud sunt quam Sal depuratum. Decanta Aquam superfluitantem, & chrystallos super charta leniter sicca. Aquam verò in vitro evaporatorio evapora ad dimidium, & procede, ut ante: hæcque toties est repetenda operatio, donec omnis Aqua in Chrystallos abiit.

Hæ Chrystalli figura & colore aliquo modo differunt. Sic nitrum præbet Chrystallos oblongas & albas: vitriol. virides, quadratas, & mirè scintillantes; alumen similiter quadrangulares, fulgentes instar adamantis.

Ufus. Est tantum depuratio Salium, ut sc. habeantur pura, & ab omnibus heterogeneis, ac mixtis, libera.

C A P. CCCLXII.

Salis communis Decrepitatio.

M A R G R A V I U S.

℞. Sal. commun. (marin.) ℞. β.

Inde patellæ terreae non vitreatæ (mundæ tamen), quam impone carbonibus (modicè) accensis, & spatulâ ferreâ Sal crebrò (& sedulo) agita (commove); audieturque magnus strepitus Salis ab igne agitati, qui vulgò *Decrepitatio* dicitur. Relinquatur Sal tamdiu, donec non ampliùs crepet, (strepitum edat) sed (quietè) sub forma pulveris (tenuis) relinquatur. Hic pulvis dicitur *Sal Decrepitatum* (*ustum, calcinatum & desiccatum*).

Usus. *Inservit reverberandæ calci Solis (& multis alijs operationibus chymicis), destillando spiritui Salis, cæmentando antimonio, (ejusque regulo rubro) & Veneri, (ejusdem croco. Ingreditur etiam cæmenta Chymicis regalia dicta, hoc est aurum & argentum) alijsque pluribus usibus.*

C A P. CCCLXIII.

Salis communis Spiritus.

L E M O R T I U S.

℞. Sal. commun. ℥. ij.

Farin. laterum, sive Bol. commun. ℥. iv.

Pulverizata misce invicem, & indantur retortæ terreae. Recipiens ei capax adjungatur, & destillentur primò lento igne, sensim ascendendo ad ultimum ignis gradum, donec nil ampliùs ascendat, & tum recipiens clarum apparet. Ascendit sp. vaporibus albis. Refrigeratis omnibus, recipiens amoveatur, & sp. effundatur, qui, si libet, potest rectificari.

Vires. *Est optimum medicamentum contra hydropem, sitim extinguit; prodest in febris ardentibus, peste, & similibus: refrigerat, curat icterum, & lumbricos, calculum expellit, & dissolvit. Usui etiam Chymico inservit, nempe metallis, & mineralibus solvendis, illorumque tincturas optimè extrahit.*

Dos. à gutt. ij. ad vj. vel viij.

Processus secundus.

I D E M.

- ℞. Sal. commun. ℥. ij.
 Bol. vulgar ℥. iij.
 Colcothar. Vitriol. ℥. j.

Misce optimè simul, & imponantur retortæ propriæ. Sic primò prodibit phlegma: deinde Sp. volatilis: tandem Sp. acidus, per rectificationem, si lubet, separanda.

Nota I. Si cum Colcothare solo, loco Boli, fiat destillatio, tantò fortior erit Spiritus.

2. Sali depurato præstat non depuratum.
3. Si decrepitetur Sal ante destillationem, acrior evadit Spiritus, sed in minori copia colligitur.
4. Eodem modo destillatur Sp. Nitri, & majorem Spiritûs copiam præbet: V.g. ex ℥. j. Nitr. ℥. x. Spiritûs. Sal autem commune ex ℥. j. ℥. iv. tantum præbebit.

Vires. *Incidit, attenuat, aperit, diureticum est, sitim sedat, hydropicis convenit: In Chymia plurimi est usûs ad particulas ramosas metallicas dissolvendas. Præcipitat omnia soluta in aq. forti, aceto, &c. quæ præcipitata levissima, & albissima, fiunt. Insuper omnia olea foetida corrigit, & foetorem tollit. Pleraque etiam ramosa coagulat, & figit. Mineralia volatilizat, ut arsenicum, Antimonium, zincum &c. & marcasitam: Salia volatilia figit, unde Salia Ammoniaca fieri possunt diversa.*

Sali communis Spiritus viâ sicca:

Processus tertius.

I D E M.

- ℞. Sal. commun. ℥. ij.
 Colcothar. Vitrioli, omni spiritu, & oleo privati. ℥. iv.

Misce optimè simul. Dein imponantur cantharo, & applicato Recipiente, fiat destillatio leni igne per horas procedendo, donec vapores apparere incipiant albi. Dein ignem auge ad summum usque gradum, & in eo

per iij. vel iv. horas persiste, donec nulli amplius vapores egrediantur. Dein, refrigeratis omnibus, exime Spiritum flavum, & ad usum serva.

Rectificentur omnes Spiritus acidi, sine ulla additione; abstrahendo phlegma insipidum primò prodiens, donec Spiritus prodire incipiat, qui seorsim excipiendus.

Nota 1. Ex omnibus acidis Spiritibus solus Sp. Nitri nullum insipidum phlegma de se præbet, nisi in B. M. rectificatio fiat.

2. Si planè clarus, & limpidus expetatur Spir., post abstractionem phlegmatis augeatur ignis, ut Spir. in altum elevari possit. Sic prodibit instar aquæ limpide Spiritus.

*Alius modus faciendi Salis comm. Spiritum
(per Ol. Vitriol.) Processus quartus.*

L E M O R T I U S.

℞. Sal. comm. q. v., v. g. ℥. β.

Ol. Vitriol. rect. ℥. iv.

Aq. comm. q. f. ad dissolvend. Sal. comm. Vel

℞. Salis commun. ℥. iv.

Dissolvantur in aq. communi tepida, quantum solum dissolvere potest. Solutioni affunde

Ol. Vitrioli rect. ℥. j. Misce,

& destillentur in cucurbita vitrea, cum alembico suo munita. Phlegma primo prodiens à Spiritu subsequente acido auferatur (nec adnectatur recipiens, usque dum Spirit. acidus prodire incipiat). Dein ad siccitatem usque destilletur.

Vires, & dosis, ut supra.

Salis (communis) Marini Glawberi Spiritus.

Processus quintus.

I D E M.

℞. Sal. commun. Marin. ℥. iv.

Solvatur hoc in f. q. Aquæ communis.

Solutioni adde

℞. Ol. Vitrioli fortissimi ℥. iv.

Destillen-

Destillentur hæc simul ex retorta vitrea (applicato recipiente vitreo) in arena (igne secundi & tertij gradus) ad siccitatem usque. Quod prodit in recipiens, est genuinus (penetrantissimus) Spiritus Salis communis; (Ol. verò Vitrioli remanebit; coagulabitur in retorta cum alcali Salis communis, & super illud alcali reducetur in Vitriolum) Spiritus sine rectificatione fervetur usui.

Vires. (Refrigerat, aperit, attenuat, sitim extinguit & compescit) movet urinam, (calculum pellit) sudorem ciet, præservat à putredine; hinc febribus, & ipsi pesti conducit (imprimis saccharo edulcoratus. Media autem consistentiæ est inter Spir. Vitriol. & Spir. Nitr. solvit Solem, tanquam eius menstruum.)

Dos. est à ℥. β. ad ℥. j. in poculo vini (alterius liquoris) vel q. s. ad gratam aciditatem.

Processus sextus,

M A R G R A V I U S.

℞. Sal. comm. decrepitat. ℥. β.

Bol. rubr. vulgar. subtilissimè pulverizat. ℥. j. β.
Fiat destillatio ex retorta terrea, in igne reverberij, cum amplo recipiente, per hor. xxx. primo leni igne, postea fortiori: sic prodibit cum nebulis albis Spir. Sal. comm., qui usui fervetur.

Vires & Dosis conveniunt cum præcedentibus.

C A P. CCCLXIV.

Salis Spiritus Augmentatio.

℞. Spir. Sal. cum Ol. Vitriol. ℥ij.

Sal. in Aq. sol. ℥j.

Misce, & destillentur, ut ante: Sic prodibunt ℥. iij.; Et hoc in infinitum potest repeti, ita ut sine ullis sumptibus Sp. hic in promptu esse possit.

Nota 1. In fundo remanebit Sal, quod elixiviatum aquâ communi, & denuò in chrystallos redactum, Sal constituit mirabile, maximè diaphanum, chrystallizationi sacchari, & mellis, inserviens.

2. Si Sp. tam fortis non expetatur, quarta pars Olei Vitrioli sufficiet.

Vires. *Plurimis operationibus Chymicis, & vulgaribus, inservit. Internè sitim extinguit, febribus convenit, & refrigerat, effervescentiam sanguinis sedat. Gravioris saporis est, & minus violentus, quam est Sp. Salis vulgariter destillatus.*

Dos. à gutt. ij. ad x.

C A P. CCCLXV.

Sal. commun. Sp. Rectificatio.

LE MORTIUS.

℞. Sp. Sal. commun. q. v.

Abstrahc in B. M. tantum aquæ insipidæ, quantum ascendere velit. Cum nil amplius aquæ insipidæ destillat, in arenam transferatur, & reliquum, quod remanet, abstrahatur, & usui reservetur.

C A P. CCCLXVI.

Salis dulcis Spiritus.

M A R G R A V I U S.

℞. Sp. Salis communis, sive Marini, (rectificat.),
℥. iv.

Sp. Vini rectificatissimi. ℥. xij.

Misce, & ex retortâ vitrea, in arena, destilla ad siccitatem usque, cavendo in fine, ne ignis nimis urgeatur, quia aliàs retorta frangitur. Sequenti die, retortâ refrigeratâ, reasfunde destillatum Spiritum, & iterum destilla ad siccitatem usque: Quod & tertiâ vice repetatur (eruntque hi duo Spir. inseparabiliter uniti in unam massam, quæ servetur usui) eritque odoris fragrantis, & coloris limpidissimi (diciturque vulgò Aqua Temperata).

Vires. *Est diureticus (& lithontripticus), & alexipharmacus, subtilissimarum partium. Extinguit sitim, præservat humores à corruptione. Imprimis conducit febribus malignis, & pesti, tam cum potu ordinario exhibitus, quam saccharo (quantum capere potest, ut fiat liquor*

liquor syrupi instar,) exceptus (peculiare est menstruum pro solvendo Sole).

Dof. per se est ℥. j. in poculo cerevisiæ (aquæ destillatæ), Vel si est syrupus, cochleare ℥.

Processus secundus.

LE MORTIUS.

℞. Spir. Salis ℥. iv.

Rectificetur, donec ℥. ij. ℥. supersint. Huic adde

Spir. Vini optimè rect. ℥ (v) vij.

Digerantur simul (in retorta) per aliquot horas. Dein destilletur (in arena) primò lento (secundi gradus) igne, donec (omnia ascendant) Sp. Vini circiter prodierit: Cujus prodeuntis signum est, si striæ in recipiente appareant. His verò disparentibus, cessat destillatio Sp. Vini. Auge postea ignem, (cavendo, ne sub finem retorta frangatur), donec ad siccitatem omnis liquor restans prolectus sit, Spiritum hunc usui serva.

Nota 1. Quò diutiùs digestio continuatur, eò dulcior evadit Sp. Imò sola digestionè dulcissimus fit Spir., si nempe iij., vel iv., septimanas in calore detineantur.

2. Si Sp. non sit sat dulcis, destillatio repetatur.

3. Quò magis phlegmate liberatur uterque Spiritus, eò citiùs se invicem arripiunt, & dulcescunt.

Vires. Internè convenit hydropticis, sitim extinguit, febribus ardentibus, & pesti, convenit. Præterea multis inservit operationibus Chymicis, ita ut diversa nomina recipiat ad illum occultandum, ut Aqua temperata Basilio Valentino, Circulatum minùs Paracelso. Tincturas elicit ex Antimonio, Sole, &c. metallis multis, & mineralibus. Diureticus est, & alexipharmacus (convenit viribus cum Spir. Sal. comm. at minori cum molestia operationes perficit, & in majori dosi adhiberi poterit.)

Dof. internè à gutt. j. ad xx.

C A P. CCCLXVII.

Preparatio Spir. Sal. dulcis volatilis.

M A E T S I U S.

℞. Salis commun. calcinati usque ad minutum fluorem ζ . iv.Ol. Vitriol. rectificat. ζ . j.Alcohol. Vini. ζ . iv.

Sal commune calcinatum committe retortæ vitreæ, eique affunde Alcohol Vini, & postmodum adde guttatum Ol. Vitrioli, lenissimoque igne destillentur simul ad siccitatem usque.

Vires. Egregiè hic Sp. restaurat appetitum prostratum, incidit potenter pituitam viscidam, & feliciter obstructions solvit, efficaxque est menstruum ad tincturas ex triplici regno educendas.

Dos. in haustu vini, aut liquoris convenientis, à gutt. x. ad xx.

C A P. CCCLXVIII.

Sal Mirabile Glawberi.

M A R G R A V I U S.

℞. Caput mortuum, in destillatione Spiritûs Sal. Glawberi relictum.

Dissolve in aquâ ferventi, vel ad minimum tepidâ; ne tamen vitrum rumpatur. Solutum filtra per chartam, colaturam evapora, (x) ut tertia tantum pars pereat. Residuum relinque in loco frigido per xxiv. horas (y); & liquor, magnâ ex parte, concrescet in chrystallos in superficie præsertim. In fundo autem hærebit liquor valde corrosivus, qui à chrystallis separandus est. Chrystalli verò non debent esse corrosivæ, sed, vel falsæ tantum, vel ex falso dulces. Quòd si corrosivæ sint, tum significat, nimis multum esse evaporatum ex aquâ, in qua continebantur: necesseque est, adhuc semel dissolvere aquâ

(x) ad cuticulæ apparentiam.

(y) per dies iij. vel iv.

aquâ purâ, iterumque filtrare, tum evaporare; sed cautè, ne nimium aquæ evaporetur, sed tantum, ut possit hoc Sal commodè chrySTALLIZARI.

Ufus. Hoc Sal (chrySTALLI) coagulatum leniter, exiccatumque super (charta alba) arena (calida) in pulverem (albissimum) vim habet coagulandi diversos liquores, nempe cerevisiam, vinum, acetum, si una pars Salis hujus calcinati misceatur cum tribus partibus liquoris, reponanturque per noctem. Sic liquor cum Sale hoc abibit in glaciem.

C A P. CCCLXIX.

Terra Virgo.

I D E M.

℞. Capit. mort. Spir. Sal. comm. processus sexti.
q. v.

Ei affunde s. q. Aquæ ferventis, idque in olla ferrea. Digere per noct. Tum leniter decanta Aquam limpida, eamque filtra, & colaturam evapora in olla ferrea ad siccitatem usque, & relinquetur in fundo sal aliquod fixum albissimum, quod servetur usui. Hoc enim Helmontio Terra Virgo dicitur.

Ufus. Inservit parando lapidi Butleri. Aliàs est Sal non absimile alcali alicujus: particeps tamen adhuc acidi est.

C A P. CCCXXX.

Lapis Butleri.

I D E M.

℞. Hujus Terræ Virgin. q. p. nempè ʒ. j.

Fluat in crucibulo super igne satis valido. Quando fluxerit, effundatur tum super lapidem mundum.

℞. Hujus refrigerati ʒ. v., cui adde

Primi Entis Veneris, non edulcorati, ʒ. v.

Ufnæ ʒ. ʒ.

Misce, & subige cum pauxillo Aquæ, in quâ Ichtyocolla soluta fuit, & redige, vel in unam massam, vel

in plures trochiscos, aut lamellas quadratas. Hic enim Helmontio dicitur *Lapis Butleri*.

Vires, *Habetur Helmontio pro medicamento universalis, quod solo tactu, affricu, vel linctu, omnem morbum internam sanare creditur: Quâ de re videatur ipse Helmontius in libello dicto Butler.*

C A P. CCCLXXI.

Salis communis Regeneratio.

I D E M.

℞. Sp. Salis commun. ζ .j. Ei guttatim affunde Olei Tartari per del., quamdiu effervescit. f. q. Mixturam evapora ad siccitatem, & relinquetur in fundo Sal commune, artificialiter constructum ad modum Salis naturalis.

C A P. CCCLXXII.

Salium Volatil. merè alcalium præparatio, & rectificatio.

M A E T S I U S.

℞. Rasuræ Cornu Cervi, Eboris, Cranij humani, Ungularum equorum, vel similium. q. p. Committas retortæ vitreæ, &, ex arena, per successivos ignis gradus, destilles, quousque oleum, & sp. in fundo recipientis, Salem verò Volatilem undiquaque ejus lateribus adhærentem, animadverteris. Omnibus refrigeratis oleum separa à spiritu, per chartam emporeticam madidam, illudque misceto cum cineribus ossium calcinatorum, cum calce vivâ, vel sale tolto, & leni igne instituaturs rectificatio. Ita oleum tuum evadit limpidum, magnamque sui empyreumatis partem in fundo retortæ relinquit. Quod si primâ rectificatione non satis votis respondet, per secundam corrigere poteris, quousque limpiditate suâ satis faciet expectationi tuæ.

Salem verò Volatilem, oleo suo foetido inquinatum, ad puritatem ut reducas, hanc methodum prosequere:

℞. Salis

℞. Salis Volatil., Oleo suo foetido inquinat. q. p.
 Cum eo misceto tantam ossium calcinatorum cinerum,
 quantitatem, quæ omne humidum, & pingue, absor-
 bere queat, ita ut massa tua pulverem siccum referat.
 Quo peracto, massam tuam exiccatam alembico vitreo
 committe, & leni igne instituat sublimatio. Ita aridi
 cineres ossium calcinatorum imbibunt oleosas, foetidias,
 & ramosas particulas, adscendentibus in altum parti-
 culis Salinis, magis Volatilibus, quas seorsim collige,
 & usui reservato: Et hæc est ratio generalis in rectifican-
 dis omnibus Salibus Volatilibus, alcalium naturam re-
 ferentibus. Cum autem Sal Volatile succini spiritum
 quendam acidum secum conjunctum habeat, ac proin-
 de per vasa vitrea se difficulter rectificari patiat, hanc
 aliâ methodo uti debes:

℞. Sal. Volatil. Succin. q. p.

Salis calcinati, donec crepatura desinit, ut de
 cineribus supra dictum.

Loco autem vasis vitrei sumito testam terream, eamque
 pyramide chartaceâ munito, & mediocri igne sublima-
 tionem tuam instituito; & hæc ratione charta poris suis
 combibit Spiritum acidum, & Sal Volatile undiquaque
 lateribus instar florum adhærebit, quos collige, & usui
 reserva.

C A P. CCCLXXIII.

*Præparatio Salis Volatilis, in forma sicca, Oleosi,
 seu Essentiæ Vegetabilium.*

I D E M.

℞. Sal. Tartari benè purificati, partes quatuor.
 Olei cujusvis Vegetabilium, partem unam.
 Salis Volatilis Urinæ, vel Ungularum Equo-
 rum, vel Cornu Cervi, similiûmve, par-
 tes duas.

Salem Volatilem tuum in pulverem conterito tenuem,
 eique misceto Oleum tuum: Quibus tandem adde Sal
 Tartari, & quàm citissimè poteris, phiolæ committito
 sublimatoriæ, lenique admodum igne Salem Volatilem,
 essen-

essentiâ Vegetabilium imprægnatum, in altum propellito. Quòd si contingat, quòd ex mora nimia Sal Tartari humidum aëris imbibat, ac proinde vel in medio, vel in fine, sublimationis, humidum in altum elevetur, quod facillè ex dissolutione Salis Volatilis, lateribus sublimatorij adhærentis, dignoscere poteris, subito omnem ignem tollito; humidum enim omnem tuum Salem jam sublimatum secum veheret ad fundum phiolæ sublimatoriæ. Vel tali methodo procede:

Phiolæ sublimatoriæ committito Sal Tartari tenuiter pulverizatum, eique affundito Oleum, & postmodum Salem Volatilem. Stent simul per dies iij. vel iv. absque igne. Postea, ut dictum prius, sublimato.

Vires harum Essentiarum conveniunt cum dotibus subjectorum, ex quibus Olea sunt desumpta. Utpote, si hæc præparatio facta sit cum Oleo sabinae, Sale Volatili, & Sale Tartari, ut dictum superius, diureticum, mensisque aperiens habebis medicamentum potens. Et sic de reliquis.

Dos. est à gr. vj. ad xij. vel xv. plus, minusve, pro ratione patientis.

Nota benè, quòd Sal Tartari, quantum fieri potest, ab humido aëris defendi debet: Ac proinde, cum Chymicus se accingit ad hanc sublimationem, Sal Tartari aliquantulum, sed blandè, calefacere debet.

C A P. CCCLXXIV.

Salis Volatilis, Aromatici, & Oleosi præparatio.

I D E M.

- ℞. Cinnamom. ʒ. iv.
- Nuc. Moscat. ʒ. ij.
- Gariophyllor. ʒ. j.
- Sem. Anisi,
- Cardamom.
- Croci ana ʒ. j.

Contundantur in pulverem grosse, eisque misceto

Sal. Tartar. purificat. ʒ. iij.

Sal. Ammoniac. ʒ. j. ʒ. Hisce affunde,

Spir.

Spir. Vin. vulgaris ℥. viij.

Stent simul in digestionem per noctem. Manè fiat destillatio igne admodum leni: Ita elevabitur subtilissima portio Spir. Vini, essentiâ Aromatum imprægnata, quæ eadem destillatione sese unit cum Sale Volatili Ammoniaco, indeque exurgit Sal Volatile Aromaticum.

Nota, quod hac in operatione ordinariò affurgit Sal Volatile Ammoniacum in formâ siccâ, lateribus alembici, & recipientis adhærens, quod collectum, & in phiola vitrea ab aëre defensum, easdem obtinet vires, ac ipsius Spir. quippè Aromatum essentiâ æquè imprægnatus.

C A P. C C C L X X V.

℞. Tincturæ Aromatum (Spir. Vin. Aromatici) generali (nostra) methodo, (per formam extractionis) ut prius dictum, præparatæ ℥. j.

Sp. Sal. Ammoniaci purissimi (à ℥. j. ad) ℥. ij. Digerantur simul confusa per xxiv. horas. Postmodum leni igne instituatür destillatio: in quâ destillatione subtilissima Spir. Vini portio in altum elata se jungit cum subtilissimo Sale Volat. Ammoniaco, quod erat demonstrandum (& paratum erit Sal Volat.)

C A P. C C C L X X V I.

℞. Flor. Salis Ammoniaci, eisque affunde Alcohol Vini ad eminentiam. (iij.) iv. digitor. transversor.

Stent unâ in digestionem (per octiduum) donec Alcohol Vini Sale Volat. Ammoniaco imprægnatum perceperis, (quod decanta absque perturbatione sedimenti.) Hoc cum circulato (Spir. Vin. sulphureo salino) extrahantur tincturæ ex aromaticis, ut dictum, methodo (nostra) generali. Ita absque destillatione obtinebis tincturam Aromatum, Sale Volatili nobilitatam. Nota, quod hîc dictum est de ingredientibus Aromaticis, idem intelligi de ingredientibus magis Oleosis.

Vires

Vires horum Salium Volatilium Oleosorum ex ingredientibus facile colligi possunt. Quippè ratione Aromaticum sunt cardiaca, stomachica: ratione Salium Volatilium pituitam tenacem potenter incidunt, & dispellunt, obstructions solvunt, ac proinde in obstructionibus mensium, in passione hysterica, capitis gravedine, palpitatione cordis, & ventriculi fermento suffocato, maximarum sunt virium.

Dos. Exhibentur ordinariò in vehiculis appropriatis à gutt. vj. ad xx. plus, minusve, ratione patientis.

C A P. CCCLXXVII.

I D E M.

℞. Cinnamom. acut. ℥. β.

Nucis Moscat. ʒ. ij.

Gariophyllor. ʒ. j.

Croc. Britannic. ʒ. j.

Sem. Cardamom.

Carui, ana ʒ. j.

Sal. Tartar. ʒ. iij.

Sal. Ammoniac. ʒ. ij.

Contundenda contundantur, reliqua incidantur. Sal verò Tartari, & Ammoniacum, inter sese terantur, & commisceantur. Hæc simul in cucurbitam conjice, iſque affunde.

Sp. Vini vulgar. ℥. iij.

Digerantur per xxiv. horas. Postmodùm leni igne fiat destillatio, & abstrahantur ℥. iij. quæ admodùm generosæ erunt; Et præparatum erit Sal Volatile Aromaticum.

C A P. CCCLXXVIII.

*Sal Volatile Oleosum (& Aromaticum)
extemporaneum.*

L E M O R T I U S.

℞. Sp. Vini optimè rect. cum sale alcal. ℥. iv.

Sal. Tartar. ℥. β,

Ol. Menth. gutt. xx.

Cert.

Cort. Arantior. gutt. xvj.

Gariophyllor.

Rorismarin.

Nucis Moscat. stillat. ana gutt. viij.

Juniper. gutt. x.

Misceantur cum Sale Tartari. Postea Spiritui Vini pulvis affundatur, optimè moveatur. Ultimò adde

Sp. Sal. Ammon. ℥. ij.

& lactescet solutio. Digerantur simul per aliquot horas, aliquoties materiam movendo, donec clarus evadat liquor. Dein à fæcibus & phlegmate per decantationem separata, & usui serva.

Nota. Si aliis usibus specificis destinetur Sal Volatile præparandum, assumi poterunt Olea specifica. Sic v. g. pro affectibus uterinis procede seq. modo.

C A P. CCCLXXIX.

Sal Volatile Oleosum Uterium extemporaneum.

I D E M.

ʒ. Ol. Rutæ gutt. xx.

Sabinæ gutt. xxiv.

Lavendul.

Rorismar.

Thymi,

Juniper.

Macis stillat. ana gutt. viij.

Excipiantur Olea Sale Tartari, ut antea, & misceatur cum Spir. Vini, & Spir. Salis Ammon. in eadem q., ut ante, & erit Sal Volatile Oleosum *specificum ad omnes Uteri affectus, & obstructions. Ejusdem menstrua citissime proluciet, vel ad miraculum.*

Sic etiam seq. mixturâ fit Sal Volatile Oleosum *Cephalicum, & extemporaneum.* v. g.

C A P. CCCLXXX.

Sal Volatile Oleosum Cephalicum, & extemporaneum.

I D E M.

ʒ. Ol. Menthæ,

B b

Majoran

Majoran.
Thymi,
Cort. Arantior.
Rorismarin.
Lavendul. ana gutt. viij.
Gariophyllor. gutt. xvj.

Misceantur, ut antea.

C A P. CCCLXXXI.

*Sal Volatile Oleosum Febrile, & Stomachicum,
extemporaneum.*

I D E M.

℞. Ol. Gariophyllor.
Menth. ana gutt. xvj.
Absynth. gutt. viij.
Carui,
Fœnicul.
Cort. Arantior. ana gutt. vj.
Juniper. gutt. x. vel xx.
Camphor. in substantia. ʒ. β.

Misceantur, ut ante.

C A P. CCCLXXXII.

Sal Volatile Aromaticum, solâ digestionem paratum.

I D E M.

SAL Volatile Aromaticum duplici fit modo, vel mediante extractione è simplicibus, vel mediantibus eorundem oleis.

Extractio etiam duplici paratur modo, accedente simul destillatione; vel solâ digestionem. Solâ digestionem fit seq. modo:

℞. Cinnamom. acutissim. ʒ. iv.
Gariophyllor.
Cardamom. min.
Cubebur.
Sem. Coriandr.
Irid. Florent. ana ʒ. ij.

Cort.

Cort. Citri exterior.

Pomor. Chinæ. ana ℥. j. vel ij. ad saporis
scil. gratiam.

Superfundatur hisce concisis, & contusis, Sp. Vini
rectificatissimus, & extrahatur, mediante digestionem,
tinctura, (digerantur autem per dies ij) addendo Salis
Tartari. ℥. β. Post tincturam extractam tertia pars Sp.
Salis Ammon. respectu liquoris tincti, addatur, & usui
fervetur.

C A P. CCCLXXXIII.

Idem per destillationem.

I D E M.

℞. Simplicium dictorum eandem quantitatem. Iis
superfunde

Sp. Vin. vulgar. ℥. xx.

Sal. Tartar.

Ammoniac. ana ℥. vj.

Aq. Rosar. fragrantiss. ℥. iv.

Lavendul. ℥. ij.

Misce simul, & digerantur per dies. ij. vel iij. Dein de-
stillentur leni igne, donec ℥. xij. circiter prodierint, quas
ad usum serva.

C A P. CCCLXXXIV.

Sal Volatile, quod Vrinofum Odorem non habet.

I D E M.

℞. Rad. Angelic.

Imperatoria,

Petasitid.

Valerian. ana ℥. β.

Cypero rot.

Galangæ min.

Sem. Cardamon.

Cubebæ.

Amomi ana ℥. iij.

Gariophyllor.

Bb 2

Ginnæ

Cinnamom.

Nucis Moscat. ana ꝓ. v.

Herb. Lavendul.

Rorismarin.

Majoran.

Menthæ ana m. ꝑ.

Benzoin.

Styrac. Calamit.

Labdan. ana ꝓ. ij.

Lign. Rhod.

Santal. citrin. ana ꝓ. ꝑ.

Sem. Anisi,

Fœnicul. ana ꝓ. vj.

Misceantur omnia grosso modo pulverizata, & superfundatur

Sp. Vini vulgar. q. s. ad superemin. aliquot dig. seu pint. circiter vj.

Sp. Nitri. ꝓ. vj.

Digerantur simul per dies ij. vel iij. quò diutiùs, eo meliùs. Deinde destillentur, donec circiter duæ tertiæ prodierint. Spiritui abstracto adde

Lign. Sassafr. ꝓ. j.

Sem. Coriandr. ꝓ. ij.

Cort. Citri.

Arantior. ana ꝓ. iij.

Herb. totius Lavend. m. ij.

Sp. Nitri. ꝓ. j.

Digerantur dein per diem j., & denuò destillentur ad medias. Spiritui prolecto adde

Sp. Sal. Ammon. puriff. part. ꝑ.

Digerantur denuò per diem j. addendo

Ol. Cinnamom. acut. gutt. iv.

Gariophyllor.

Cort. Arantior. ana gutt. viij.

Menth.

Juniper. ana gutt. vj.

Post digestionem fiat destillatio: dein usui servetur.

Vires. *In genere deobstruunt, omne acidum oberrans in corpore mitigant, & infringunt, circulationem sanguini-*

nis adjuvant, cachexiam mulierum tollunt, sudores procreant, & omne, in genere, noxium corpori nostro corrigunt. Specificæ eorum vires ab Oleis desumendæ sunt.

Dof. à gutt. v. ad gutt. xxx.

C A P. CCCLXXXV.

Sal Volatile Oleosum nostrum.

I D E M.

℞. Herb. Majoran.

Thymi,

Salviæ,

Menthæ, ana m. j.

Sem. Levistic.

Cardamom. min.

Dauci vulgar.

Amomi,

Anisi,

Carui, ana ꝓ. ij.

Cubebæ.

Rad. Galang. min.

Coffi odorat.

Cyperi rotund.

Irid. Florent. ana ꝓ. β.

Gariophyllor.

Nucis Moscat.

Cinnamom. ana ꝓ. j. β.

Sal. Tartar. ꝓ. β.

Misce invicem, & grosso modo contusis superfunde

Sp. Vini pintas v. vel ꝓ. 100. (Nam pinte in Hollandia, majores nostratibus, continent. ꝓ. xx.)

Digerantur simul per tres septimanas in loco calido, ut hypocausto, vel juxta focum: Dein destillentur ad tertie partis tantum remanentiam. Spiritui proleclo adde

Cort. Citr. ꝓ. iv.

Arantior. ꝓ. ij.

Lign. Sassafr. ꝓ. iij.

Bb 3

Hæc

Hæc seorsim in ℥. x. Sp. Vini, per idem tempus, macerata sint. Dein cum Spir. superiori prolecto permisceantur, & destillentur. Ultimò tandem

℞. Spir. destillat. part. j.

Sp. Sal. Ammon. opt. part. ℞.

Ol. Gariophyllor. gutt. x.

Menth. gutt. xx.

Cort. Arantior. gutt. xxx.

Rorismarin.

Macis stillat. ana gutt. viij.

Juniper. gutt. xij.

Sal. Tartar. optimè calcinat. ℥. iij.

Simul immittantur phiolæ satis magnæ, & digerantur per dies iv. Dein clarum à fæcibus inferioribus separa, & ad usum serva sub nomine *Sal. Volatil. Oleosi subtilissimi*.

Vires. *Antifebrile & stomachicum est egregium, omnes obstructions tollit, spiritus in universo corpore recreat, sanguinis circulationem promovet, & instar Panaceæ in quibuscunque morbis, & febribus, per sudorem curabilibus, esse potest.*

Dos. à gutt. ij. ad gutt. xx.

C A P. CCCLXXXVI.

Sal Volatile Oleosum aliud.

I D E M.

℞. Herbas quascunque convenientes, & Vegetabilia, morbis illis, quos curare volumus, dicata. Illas infunde in Sp. Vini, f. q., ut Herbæ, Folia, & Semina, ibidem innatare queant.

Digerantur, quò diutiùs, eò meliùs, addendo ad singulas ℞. Spir. Vini,

Spir. Nitri ℥. ℞.

Destilla postea ad medias: destillato Spir. adde

Olea convenientia, quantum sp. prolectus imbibere potest.

Dein adde

Sp. Sal. Ammon. mediam partem, & macerentur simul, vel destillentur ad tertiæ partis remanentiam. Dein usui servetur.

C A P. CCCLXXXVII.

*Sal Volatile Oleosum nobilissimum, pro delicatulis,
egregij odoris, & saporis.*

I D E M.

℞. Cinnamom. acutissimi ℥. iv.

Gariophyllor.

Macis,

Cardamom.

Cubeb. ana ℥. ij.

Cort. Citri exterior. ℥. vj.

Rad. Cyper.

Irid. Florent. ana ℥. ℞.

Benzoës.

Styrac. Calamit.

Lign. Rhodij, ana ℥. vj.

Mosch. gr. ij.

Sp. Vini. ℞. v.

Digerantur simul per dies viij. Dein destillentur ad me-
dias. Spiritui destillato adde

Spir. Nitri ℥. ij;

& denuò facibus simul superfundantur, addendo

Lign. Sassafr.

Sem. Coriandr. ana ℥. j.

Digerantur simul per dies ij. Deinde lenissimo igne de-
stillentur ad tertix partis abstractionem. Spir. prolecto
infunde

Ol. Cinnamom. gutt. ij.

Gariophyllor.

Cort. Arantior. ana gutt. iv.

Sp. Sal. Ammon. tertiam partem, respectu
Spiritus prolecti,

Digerantur simul per diem j; dein usui reserventur.

*Vires. Cor. & spiritus vitales recreat, & exhilarat,
stomachi debilitatibus succurrit, sanguinis circulationem
promovet.*

Dos. à gutt. ij. ad xx. in vino.

Nota. Quo vetustius hoc Sal volatile est, cò gratioris
fit, & odoris, & saporis.

C A P. CCCLXXXVIII.

Sal. Vol. Oleosum extemporaneum.

I D E M.

℞. Aq. Vitæ Matthiol. q. v. Vel loco ejus, si non sit
in promptu, Sp. Vini vulgaris mediam
partem respectu Aq. Vit.

Sal. Alkali. q. f.

Ol. Gariophyllor.

Menth. ana q. v.

Rorismarin.

Cort. Arantior. vel

Macis stillat. med. part. respectu præceden-
tium.

Diversa itidem alia Olea permisceri poterunt, respectu
habito ad vires præcipuas illorum Oleorum.

Excipiantur omnia Olea in f. q. Salis Alkali superioris,
Dein in Sp. Vini, vel Aq. Vitæ immittantur, addendo

Sp. Sal. Ammoniaci tertiam partem respectu Sp.

Vini, vel sextam partem respectu Aq. Vitæ.

Digerantur simul cum fatis magnâ quantitate Salis Al-
kali. Sic spatio hor. xxiv. omne phlegma separatum erit
à Spiritu.

Si verò extempore usus ejus expetatur, parumper pri-
mò calefiant sine Sp. Sal. Ammon. Postea, ubi denuò
refrigerata sunt, adde Sp. Sal. Ammon., & mixturam
usui exhibe.

*Vires. In genere omnia Salia Volatilia Oleosa, hoc
modo confecta, putredini resistunt, febribus, & passio-
nibus hysteriis medentur; easdem enim vires obtinent
cum præcedentibus; variant verò in viribus pro Oleorum
adhibitorum qualitatibus. Sic enim Sal Vol Oleosum, ad
lucem Venercam præcavendam, & curandam, fieri potest
hoc modo.*

C A P. C C C L X X X I X.

Sal Volatile Oleosum Antivenereum.

I D E M.

℞. Sp. Vin. super Lign. Sassafr. optimè rect. Nota.
 ℥. iv. Ligni ad ℥. xx. Sp. Vini requiruntur.
 In hoc Spiritu extrahe Gum. Guajaci, & extract. Gua-
 jaci, mediante aq. communi, factum.

℞. Salis Alkali.

Ol. Lign. Guajac. rectificatiss.

Lign. Sassafras ana gutt. XL.

Rasur. rad. Chin. ℥. iij.

Antimon. præpar. ad tinctur. extrahend. ℥. vj,

Mercur. præcipit. cum sale tartar. ℥. β.

Spir., ut superius præpar. ℥. XL.

Spir. Sal. Ammon. opt. ℥. XL.

Digerantur simul per dies iv. Dein clarum à spisso sepa-
 retur, & usui servetur.

Dof. à gutt. x. ad xxx.

C A P. C C C X C.

Oleum Salviæ.

I D E M.

℞. Salviæ quantitatem satis magnam. Infunde
 Aquæ communis s. q., ut benè cooperiatur.
 Dein superinjice

Salis communis manip. aliquot, pro quantitate
 Salviæ,

Cinerum clavellatorum mediam, vel quartam
 partem, respectu Salis communis.

Macerentur simul per dies xiv. ad minimum. Dein de-
 stillentur in cucurbita. Sic prodibit Oleum supernatans
 Aquæ, ab eâ per tritorium separandum.

Nota benè. Sic fieri possunt omnia Olea habito res-
 pectu ad durtiæ, & volatilitatem, subjecti. Quò enim
 durius est, & magis lignosum subjectum, eò magis diu-
 tinum macerationis tempus requirit.

C A P. C C C X C I.

Salivationem excitandi methodus per inunctionem cum Mercurio: Vide cap. 255.

Hunc ego processum non addo: est enim idem cum illo, superius cap. 255., licet sub diverso titulo, ab Authore proposito, quem vide.

C A P. C C C X C I I.

Scammonij fumigatio. (Scammonium Sulphuratum, sive Diagrydium.)

M A R G R A V I U S.

℞. Scammon. crud. (Syriaci, minutissimè) pulverisat. ℥β.

Impone chartæ bibulæ, cui subjecito vasculum cum carbonibus (prius) accensis, quibus inipergito pulverem Sulphuris. Tene aliquandiu chartam cum Scammonio, ut bene imbuatur fumo Sulphuris, ita, ut etiam in massam (unam confluat) concresecat: mitigabitque hic fumus acidus Sulphuris nimiam ferociam Scammonij, facietque illud leniùs purgans, unde dicitur *correctio Scammonij*, (Scammonium correctum & Sulphuratum) appellaturque in pharmacopoliis *Diagrydium*.

Vires. Purgat bilem per alvum (easdem habet cum Scammonio crudo, sed remissiores; quia alcali Scammonij nimis vehemens à fumo Sulphuris acido temperatum est).

Dos. a gr. vj. ad xv. imò ad ℥j.

C A P. C C C X C I I I.

Scammonij præparatio facillima, jucundi saporis, (ut & mitigatio Diagrydij.)

M A E T S I U S.

℞. Scammonij. q. p.

Contere in pulverem. Huic affunde Decoctum Glycirrhizæ (Nota; Decoctum Glycirrhizæ præparatur, solummodò coquendo Glycirrhizam contusam cum aq. vulgaris

vulgari, donec aqua dulcescat, quæ filtrari debet.), & eorum Scammonium agita (& contere in mortario vitreo). Ita enim Decoctum Glycirrhizæ lactescet. Decanta (liquorem lacteum, aliamque Decocti quantitatem affunde, & procede, ut prius. Hoc verò continua, quousque nil nisi fæces nigricantes in fundo remanserint. Liquores lactescerentes confunde, & leni igne ad siccitatem pulveris evapora. Ita enim obtinebis Scammonium correctum (Diagrydium mitigatum per dulcedinem Glycirrhizæ) grati saporis.

Vires. Hoc Diagrydium à gr. iij. (iv.) ad gr. vj. vel gr. viij. (x) blandè alvum solvit, & purgat. Principaliter verò hoc Diagrydio fallere potes maximè morosos, (infantes, qui omnia medicamenta aversantur) qui etiam ad nomen medicamenti abhorrent, si misceatur cum tabellis ex succo limonum, cum ol. cinnamom. gutt. j. vel ij. vel iij. (vel redigatur cum cremore tartari & ol. cinnamomi in tabellas suaviter purgantes.)

C A P. C C C X C I V.

Scammonij Resina.

L E M O R T.

℞. Scammonij purissim. pellucid. ℥. viij.

Spir. Vini probè rect. q. s., scil. ad supereminentiam vj. circiter dig.

Digerantur loco calido per iij, aut iv., dies, quinquies, vel sexies, in die, materiam optimè agitando, ut omnis Resina in Sp. Vini dissolvatur. Spir. tinctum decanta, vel filtra, (z) dein evapora, vel, si placet, per cucurbitam humilem, alembico instructam, Sp. Vini abstrahatur. Sic in fundo subsidebit Resina clara, super papyrum, oleo imbuta, in sole exiccanda, & postea in usum revocanda.

Eodem

(z) & affusâ aquâ comm. præcipita; sic ilico lactescit, & post quietem fundum petit pulvis albusissimus, qui exiccatus Magisterium Scammonij dicitur: vel liquor hic lacteus evaporationi committatur; sic in fundo subsidebit Resina, ab aqua separanda, & exiccanda.

Eodem modo fit Resina Jalappæ, Agarici, & Turbith, &c.

Nota benè. Quò simplex extrahendum magis est viscosum, id est, cujus particulæ pro parte in aqua solubiles sunt, eò Spir. Vini magis rect. requiritur: v. g. in Resina Agarici conficienda, & Resinâ Imperatoriæ. In cæteris verò, quæ menstruum aquosum respuunt, Sp. Vini etiam vulgaris assumi potest. Sed non tam elegans, neque in tanta copia, colligitur inde Resina.

Vires. *Bilem, pituitam, & melancholiam, purgat, sine magna molestia.*

Dos. à gr. v. ad ℥. j.

C A P. C C C X C V.

Scammonij Extractum.

I D E M.

Scammonium optimum est, quod salivâ humectatum lactescit, & nigrioris coloris sit splendens. Purgat bilem, & pituitam viscidam. Inde fit resina, extractum, & tinctura.

Resina, & tinctura, fit cum Sp. Vini. Extractum verò fit mediante Aquâ comm. seq. modo:

℞. Scammonij subtilissime pulverizati. q. v.

Affunde ei Aquam calentem, & moveantur, vel agitentur simul, donec optimè lactescat Aqua, fæcibus ad fundum subsidentibus. Aqua lactea effundatur, & recens Aqua fæcibus affundatur, idque repetatur tamdiu, donec lacteum colorem non ampliùs assumat Aqua. Aquas omnes confunde, & evapora ad consistentiam pilularum, cui, si libeat, adde

Succi Glyzirrhizæ quartam circiter partem.

Vires. *Egregiè, & lenissimè, per inferiora purgat, sine ullis torminibus ventris.*

Dos. *ejus infantibus gr. j. in adultis gr. viij.*

CAP. CCCXCVI.

Sanguinis Humani Spiritus preparatio, ad mentem Helmontij.

MAETSIUS.

℞. Sani Hominis Sanguinem, eumque per se coagulari finito, & quantum serum ponderat, tantum Sp. Salis rect. affundito, & leni igne ad siccitatem evaporari finito.

℞. Hujus Sanguin. exiccat. part. j.

Tartar. Rhenan. albissim. part. v.

Exactè inter sese conterantur, & destillationi submittantur. Oleum fœtidum à Spir. separa, quem seorsim reserva. Oleum verò fœtidum, super salem mirabilem Glawberi calcinatum, vel super salem comm. tostum, rectifica, quousque clarum, & limpidum, evaserit, terramque nigram in fundo retortæ deposuerit. Huic Oleo adde Alcohol Vini partes. iv., simulque destillentur, quousque inter sese benè uniantur, & præparatum obtinebis Spiritum Sanguinis Humani subtilissimum, & igneum.

Ufus ejus est præcipuus in febris malignis, & morbis contagiosis, tollendis.

Dos. a gutt. xx. ad xl.

Ufus. prioris Spiritus idem est, sed dosi majori.

Alio modo vulgari.

I D E M

℞. Sanguinem Sani Hominis coagulatum, & exiccatum. q. p.

Huic misce

Silicum calcinatorum, vel salis tosti, partem duplam.

Destillentur simul per retortam. Ita enim obtinebis Spir. & Oleum. Spir. ab Oleo fœtido separa per chartam madidam emporeticam. Salem verò volatilem, lateribus vasis recipientis, & colli retortæ adhærentem, ut artis est, rectifica, uti in Sale volatili Cornu Cervi depurando

mos

mos obtinet. Hoc Salē volatili Spir. tuum Sanguinis Humani imprægnata, quantum in sese resolvere potest. Oleum verò fœtidum rectificata, ut prius.

Alio modo.

℞. Sang. Humani q p

Hunc phiolæ sublimatoriæ commissum, per mensem philosophicum committe in ventre equino. Postmodum leni igne Spir. volatilem destilla. *Hic Sp. volatilis est magnum arcanum in epilepsia.*

C A P. CCCXCVII.

Sanguinis Humani Sal volatile, & phlegma. (A)

M A R G R A V I U S.

℞. Sang. Human. ℥. x.

Destilla ex cucurbitâ humili, in arena, per hor. vj. vel viij. ignem in fine fortiter augendo, donec nil amplius prodeat. Sic ascendet primò liquor limpidus ad ℥. v. Tum sequetur liquor turbidus ad ℥. iij. Utrumque conjunge, & seq. die iterum affunde capiti mortuo, iterumque destilla, ut antea, ad siccitatem usque. Hoc repetere adhuc semel, vel bis, donec liquor ascendant turbidus unâ

(a) *Sang. Human. Sal. vol. & Spir.*

℞. Sanguin. Human. p q.

Evaporetur leni igne, donec in massa solida & nigricante remaneat. Hæc massa destillationi committatur eodem modo, ut Corn. Cerv. &c. Sic obtinetur Sal & Spir. volatilis, & Oleum fœtidum Sang. Human

Vires & Dosis conveniunt cum Corn. Cerv.

Nota 1. Sine prævia hac evaporatione 1. cauti sumus in destillatione, ne ab aquosis vaporibus vasa distrumpantur, 2. nullum ferè obtinetur Sal volat., sed major quantitas Spiritus, quia Sal vol. phlegmate solutum, Spiritus naturam induit.

2. Non laudo additionem spir. sal., nec ullius acidi, quia volatile alcali, in Sanguine existens, ab hoc acido figitur, & in fundo retortæ remanet, unde Spir. quidem gratior, sed non ita efficax, & Ol. non ita fœtidum, minus etiam efficax, obtineri solet.

unà cum guttulis Olei innatantibus. Separa Oleum per tritorium, & liquorem rectifica, ita ut tantùm abstrahas ꝑ. j. vel ij. Sic habebis liquorem, effervescentem cum quocunque acido, qui vulgò dicitur *Sp. Sang. Humani*.

Vires. Laudatur imprimis ad curandam epilepsiam, aliosque morbos, ab acido oriundos.

Dos. est aliquod gutt. ad ꝑ. ꝑ.

C A P. CCCXCVIII.

Sanguinis Humani Terra, & Sal fixum.

I D E M.

ꝑ. Caput mortuum, relictum post destillationem Spiritus, five Salis volatilis, Sanguinis.

Incineretur in crucibulo per hor. j., ita, ut totum evadat igneum. Refrigeratum sponte suâ infunde cum Aq. calidâ. Digere per noct., filtra per chartam. Colaturam limpidam evapora in vitro lati orificij ad siccitatem usque. Sic relinquetur in fundo Sal fixum (b) saporis satis acuti, & penetrantis. Terram verò, relictam in filtro, sicca, & repone usui.

Ufus. Sal fixum, in parva quidem copia ex Sanguine extractum, valdè penetrans est, unde iisdem usibus destinabitur, quibus alia alcalia inserviunt, id est, corriget austerum, atque acidum, aperiet, liquores dissolvit, fermenta acida destruet.

Dos. est aliquot granorum.

Terra adstringit: usurpatur à Chirurgis ad sistendum sanguinem, excepta quidem cerâ, aut terebinthinâ, aut vernice: quod quoque præstat ipse Sanguis integer, in pulverem redactus.

C A P.

(b) hætenus verum, ex regno Animali, Sal fixum invenire non potui, nisi illius destillatio cum additis acidis, ut ad mentem Helmontij, instituat, quæ acida, vehementi igni tradita, in Sal fixum degenerant.

C A P. CCCXCIX.

Saponis Veneti Oleum.

L E M O R T.

℞. Saponis Veneti concisi. ℞. j.

Arenæ. m. iv.

Misce invicem, & impleatur retortæ pars media. Destilletur igne primò leni, dein, ubi guttæ flavescere incipiunt, auctiori igne procedatur ad finem usque. Tum Oleum exceptum à spiritu separandum est, & rectificandum.

Nota I. Sunt qui viscosa, & ramosa, primò calefaciunt. & dein permiscet terram, vel arenam, ut inde globulos parare possint, retortæ postea immittendos. Verùm incassum, quia proprium laborem protrahunt sine ullo fructu. Nam, ubi materia in destillatione incalescit, extempore subsidit denuò arena.

2. In rectificatione observanda sunt. Si acidis salibus mediantibus fiat rectificatio Oleorum foetidorum, prodeunt magis grata, quia Spiritûs foetidi motus obtunditur mediantibus acidis: at non tam penetrans est Oleum ad externa. Si verò, secundò, cum alcalicis fixis fit rectificatio, magis penetrans, & subtile, evadit Oleum.

Vires. *Urinam largiter ciet, menses promovet, omnibus uterum, & renum, affectibus succurrit.*

Externè omnibus affectibus frigidis nervorum, & musculorum, prodest.

Dos. à gutt. j. ad vj.

C A P. CCCC.

Saponis Veneti Linimentum egregium in Arthritide vaga.

I D E M.

SApo Venetus abstergit, penetrat, & incidit. Inde fit Linimentum egregium in Arthritide vaga, & affectibus frigidis, sic:

℞. Ol.

- ℞. Ol. Castorei,
 Vulpini, ana ꝓ. ij.
 Ol. Chamæmel.
 Anethin. ana ꝓ. j.
 Saponis Venet. ꝓ. j.
 Camphoræ. ꝓ. j.
 Sp. Vin. rect. ꝓ. ij.

Agitentur tamdiu simul, donec in Linimentum album fatiscant. Inde fit etiam Oleum, & Sp. egregij usûs in diureticis, modo, quò supra.

C A P. C C C C I.

Spadanensium Pilular. descriptio.

M A E T S I U S.

- ℞. Mart. cum Sulphure præparati. part ij.
 Gum. Ammoniac.
 Scammon. Sulphurat. ana part. j.

Fiant, ut artis est, cum Syrupo Rosarum solutivo, vel Syrupo Rosarum cum Rheo, Pilulæ. (c)

Dos. à gr. vj. ad x. vel xij. pro ratione patientis.

Vires. *Suaviter purgant humores, obstructions tollunt, & specificè exhibentur in morbis chronicis.*

C A P. C C C C I I.

Sarmentorum Incineratio.

M A R G R A V I U S.

- ℞. Sarmentorum Vitis recentium, fasciculos ij, vel iij.

Eos sub camino igne aperto redige in cineres, qui suâ sponte extinguantur, sintque albi coloris, non verò carbonēs nigri, critque cinefactio ritè peracta.

Ufus. *Inservit parando lixivio, sali lixivo, sive salti fixo, Vitis, qui vulgò dicitur Cineres clavellati, ex quibus Chirurghi cantheria, & capitellum parant.*

C C

C A P.

(c) conveniunt ferè cum pilulis Martialibus, cap. 243. traditur.

CAP. CCCIII.

Saturni Incineratio & Calcinatio.

I D E M

℞. Saturni crudi ℥. ij.

Indatur patellæ terræ non vitreatæ, quæ ponatur super carbonibus accensis, ut Saturnus fluat instar aquæ. Agitetur Saturnus spatulâ ferreâ tamdiu, donec totus abeat in pulverem (nec quicquam amplius fluat, sed cinerei coloris subalbicans evaserit, & peracta erit Incineratio), quod dimidiæ horæ spatio eveniet. Hic pulvis primò est subniger; si diutiùs paulò continuetur ignis, evadet flavus: si per hor. v. aut vj. urgeatur ignis, fiet pulvis rubicundissimus, qui vulgò in officinis *Minium* (d) dicitur, estque nil aliud, quàm calx Saturni reverberata.

Ufus. *Inservit parando liquori, & saccharo (magisterio) Saturni: ut & sublimationi cum Sale Ammoniaco pro parando Mercurio Saturni.*

CAP. CCCIV.

Saturni Stratificatio.

I D E M.

℞. Lamellarum Saturni. ℥. ij.

Sulphur. commun. (pulverifat.) q. s.

Fiat in crucibulo (aut ollula fatis valida, lege artis) stratum supra stratum. Reponatur tum crucibulum in igne circulari, sive rotæ, ut leniter incendendo consumatur Sulphur. Quo factò, in fundo reperietur Saturnus, in carbonem nigrum versus, qui in mortario contritus abit in pulverem nigrum. Cribretur hic pulvis, & aquâ purâ (ferventi) edulcoretur, iterumque siccat. Dicitur vul-

(d) hoc Minium, si in crucibulo, duobus aliis crucibulis superposito, vehementiori igni tradatur, in massam vitream abit, quæ in florem redacta, in crucibulo detineri non potest, sed plerumque ipsa tria crucibula transit.

gò, in officinis, *plumbum ustum*, estque nihil aliud, quàm calx Saturni. Si fortè (prima vice) totus Saturnus non fuerit calcinatus in pulverem, addatur iterum Sulphur, & instituat operatio, sicut antea (donec totus Saturnus pulverisari possit.)

Vires. *Externi tantum usus est. Refrigerat, siccatur, adstringit, ingrediturque emplastra (unguenta) in officinis usitata.*

CAP. CCCC V.

(e) Saturni Cerussa.

LE MORT.

℞. Lamellas Saturni, in tenuissimam substantiam redact.

Suspendantur super vapore Aceti fortissimi. Digerantur simul in fimo equino per iij. septimanas, donec pulvis albus laminis adhæreat, vel laminæ in totum calcinatæ sint. Pulverem à laminis abraide, & laminas restantes denudò vaporibus Aceti expone, donec planè in pulverem abeant. Deinde in usum fervetur.

Nota, quòd vires Aceti augeri possint additione vigesimæ partis aq. fortis.

CAP. CCCC VI.

Saturni Saccharum, sive Magisterium.

MARGRAVIUS.

℞. Calcis Saturni, ut superius, (cap. 403.) præparatæ. ℥. j.

Inde cucurbitæ vitreæ, ac affunde

Sp. Aceti. ℥. iij. aut. iv. vel q. s. ad aliquot digitor. transvers. supereminentiam.

Digere per d. & noct. viij. vel donec Acetum evadat dulcissimum. Tum decanta Acetum, filtra per chartam, evapora in vitro ad quintæ, aut sextæ, partis remanentiam,

Cc 2

(e) Cerussa hæc, ut & præcedentes Saturni calces in plumbum reducuntur mediante fusione cum ol. rapar. & colophonia.

tiam, (repone vitrum in locum frigidum, & post. xxiv. hor. inyenies in fundo vitri) chrystallos albas, & splendentes, vel substantiam Saccharinam cum adstrictione dulcissimam (siccandam, & usui reservandam), unde vulgò *Saccharum, Sal, & Magisterium, Saturni* dicitur (restantem & decantatum liquorem, ut ante, evapora, donec in chrystallos concresecat).

Vires. Externi tantum usus est. Refrigerat, (siccat, adstringit,) repellit; conducit in inflammationum principis. Est frequentissimi usus apud Chirurgos in contusionibus, (percussionibus, & livore partium in, pallore & albedine faciei conciliandis: si prius aq. plantag., rosar., solvatur, & cum triplicato linteo crebro imponatur,) prohibendisque inflammationibus.

Dos. est pro re natâ.

Saturni Saccharum, sive Sal:

Processus secundus.

L E M O R T.

n. Cerussæ opt., quæ laminas plumbi adhuc repræsentat, Belgicè *Schilpmit.* (Lithargyr. aur. vel alterius cujuscunque calcis Saturni, mediante calcinatione præparat.) ℞. j. (q.v.) Pulverizetur subtilissimè. Huic superfunde Acetum destillatum (ad supereminentiam aliquot digit.) Digerantur simul, (per hor. xxiv.) vel in Sole æstivo, vel in furno, ut lentè simul evaporari possit Acetum destillatum, singulâ horâ (aliquoties) Cerussam optimè agitando, ne fundo adhæreat. Liquorem, instar Sacchari dulcem, effunde, & recens Acetum destillatum superfunde, eodem modo procedendo, ut ante. Hæc operatio tandiu repetatur, donec Acetum destillatum non ampliùs dulce fiat. Liquores omnes confusos lento igne, ad (oçtavæ circiter, vel quartæ partis remanentiam) pelliculæ (cuticulæ) apparentiam evapora.

Evaporatum infunde vasi stanneo, fumo sulphuris obducto, & in cella, (vel alio loco frigido) chrystallos expecta in formâ panis conglomeratas. Hic panis papyro super-

superfusus exiccetur sub umbra, (lento calore per d. & noct. xiv.) donec digitis in pulverem chryſtalli conteri poſſint. Ex ℞. j. hujus Ceruſſæ. ꝑ. viij. vel ix. Sacchari colliguntur.

Vires. Refrigerat, incidit (mundificat, adstringit), purgat per vomitum, & ſeceſſum. Pectoris (& pulmonis) vitiis ſuccurrit; præcipuè ſi tinctura cum ſp. Vinⁱ inde abſtrahatur. Vermes necat (Venerem extinguit): externè omnibus inflammationibus ſuccurrit, & oculorum affectibus (tumoribus, & ulceribus), ut & cryſipelati (valet in omnibus ulceribus, & propter duas cauſas medetur. Sal enim volatile Aceti obſtructiones ſolvit, & particula Saturni, propter mollitiem ſuam, obtundunt (mortificant) humores acres, & erodentes, quæ ulcerum ſanationem impediunt, cicatrizat. Coſmeticum eſt.

In affectibus pulmonum

℞. Nitr.

Sacchar. Saturn. ana q. v.

Dissolve ſeorſim in Aceto ſtillatitio, & confundantur, filtrentur, & evaporentur ad cuticulæ apparentiam, & chryſtallos expecta in loco quieto.)

Dos. internè à gr. j. ad x. Externè vel in aquis, vel emplaſtris, vel unguentis, permiscetur, & in lue Venerea præcipuè adhiberi ſolet.

Nota 1. Saccharum Saturni eſt nil aliud, quàm Sal Aceti cum portione Saturni, ita ut reviviſcat Saturnus, ſi carboni vivo imponatur.

2. Signum bonitatis Sacchari Saturni eſt, ſi ſoli, vel calori ignis, exponas: ſi diſſolvatur, non eſt rectè paratum: nam coquant, loco digeſtionis.

Processus tertius.

MAETSIUS.

℞. Lithargyrij q. p.

Huic affunde

Aceti diſtillati ad eminentiam iij. vel iv. digitor. tranſverſ.

Cc 3

Stent

Stent in digestionē, quousque Acetum dulce factum fuerit, & de acrimonia sua remiserit. Decanta, & filtra, lenique igne, ad apparentiam cuticulæ, Acetum destillatum evapora: Reliquum loco quieto repone: ita enim concreſcent chryſtalli, quæ exiccatae sunt ipsum Sacch. Saturni, seu. Sal Saturni. Reliquum de novo, ad cuticulæ apparentiam, evapora, & procede, ut prius.

Vires. Convenit cum Balsamo Saturni ejusdem Auctoris.

C A P. CCCCVII.

Saturni Sacchari Balsamus.

LE MORT.

℞. Sacchar. Saturn. ℥. j.

Sp. feu. Ol. Terebinth. ℥. iij.

Misce, & stent in digestionē per dies vj., donec Sp. rubicundissimo colore tingatur, & Saccharum totaliter solutum sit, addendo aliquid Sacchari, quousque solvere nolit ulterius. Hoc Saccharum efficacius evadet, si ad ℥. iv. Balsami addantur Camphoræ ℥iv. ut in ea solvatur.

Vires. Mira præstat in podagra calida, si linteolum eo madefactum superponatur. Insuper medetur suffusionibus, & rubedini oculorum, & omnia ea præstat, quæ de Saccharo diximus, sed cum majori virtute.

Dos. à gr. j. ad vj.

C A P. CCCCVIII.

Saturni Balsami (rubicundi) præparatio.

MAETSIIUS.

℞. Lithargyrij auri pulverisati q. p.

Huic affundito

Acetum destillatum ad eminentiam iv. digit. transversor.

Digerantur simul, vel, si mavis, coquantur, spatulâ lignea semper agitando, quousque Acetum destillatum de acrimonia sua remiserit, & dulce factum fuerit. Tunc decanta (Acetum, Litharg. tinctura flava inprægnatum),

tum), & filtra, liquoremque filtratum in patina stan-
nea super vapores calidos aquæ ferventis ad consisten-
tiam syrûpi tenuioris evaporato: cui affundito aquam
pluvialem: ita statim lactescet. Iterum filtrato: (quo
agendo observabis guttas rubicundas per filtrum descen-
dere) dein evaporato, ut priùs, hancque operationem
tamdiu repetes, quousque Balsamum tuum Saturni dulce
instar Sacchari, & rubicundum instar sanguinis evaserit.
Singulis hisce filtrationibus partes magis austeræ terre-
striores in charta emporetica hærent. Sic beneficio hujus
operationis præstantissimum ex Saturno elicuisti arca-
num, quod tam interiùs, quàm exteriùs, summâ cum
laude in usum medicum recipi potest.

*Vires. Exterius applicatum curat oculorum rubedinem (inflammationem), ex erosione cutis ab acri catarrho exor-
tam (ut & in poris lachrymalibus, per sales acres & corro-
sivos nimium laxatis, constringendis, ut & in oculorum
fistulis ad cicatricem perducendis). Ratione enim particu-
larum plumbeæ excipiet ictus salium acrium, quos
temperat, & acrimoniâ deprivat: ratione verò qualita-
tis suæ adstringentis poros lachrymales nimium trofos, &
dilatatos, adstringit. Balsamum hoc (Oleum Saturni)
mixtum cum oleo olivarum, & cum eo simul agitatum
(tritum), donec desinat in (linimentum) Unguentum al-
bum verè Nutritum. præsens est remedium in (compescen-
dis lumborum doloribus ex) inflammationibus renum (or-
tis). Eorum enim regione hoc Balsamo illitâ, statim ar-
dores compescuntur, & sedantur. In contusionibus, (quas
inflammatio ordinariò subsequi solet) si dissolvatur Bal-
samum hoc in aquis appropriatis, & tepidè, instar fortis,
applicetur, feliciter dissolvit. Insuper, si miscetur cum
balsamis sarcoticis, præstantissimum præbet medicamen,
carnis generationem promovens, dolores, inflammatio-
nes, tensiones, fluxus, & similia vulnerum periculosa
symptomata, præcavens.*

*Interiùs exhiberi potest in omni vehementiori hæmor-
rhagia uteri, & vulvæ, in fluxu mensium nimio, iti-
dem in febribus ardentibus. In genere, præstat omne il-
lud, quod à Saccharo Saturni ullo modo expectari potest.*

In affectibus oculorum diluitur cum aq. euphragiæ, fœniculi, rosarum, vel similibus, parsque affecta vel plummâ, vel linteo madido, continuò hoc Balsamo inungitur. Ita brevi temporis spatio magna hæc oculorum molestia sedatur.

Quod si (quod aliquando contingit) fistula oriatur in cantho oculi, post adhibita mundificamina, statim gutta una, vel altera, infundatur, ita brevi tempore fistulam carne replebis, & cicatricem obduces. Plura de hoc Balsamo inuenies apud Kreuknerum in tractatu de Saturno.

Simplex infusio Aceti destillati cum Lithargyrio vires non infimas possidet in inflammationibus tollendis, ut & in podagrâ calidâ: Itidem in contusionibus, aliisve dolorificis fluxionibus, sedandis. In Gonorrhœa, ubi ab acri fermento Venereo eroditur ductus urinaris, Sacch. Saturni cum aq. rosarum, vel lacte tepido, injectum per syringam, præsens est remedium: quod aequè perfici potest cum Balsamo prædicto, miscendo, scilicet, aliquot guttulas cum liquoribus prædictis.

Quòd si medicamentum valdè adstringens, & dulce, instar Sacchari, ferro nobilitatum, præparare volueris, hæc methodo procedito.

Vide cap. seq.

C A P. C C C C I X.

Saturni Balsami, Marte nobilitati, præparatio.

I D E M.

*℞. Limaturæ Martis à fordibus repurgat. q. p.
Huic affunde*

*Sp. Salis rect. ad eminentiam iv. dig. transv.
Stent simul, quousque effervescentia sedata sit, Spiritusque Salis dulcescat. Quo signo apparente, Spiritum tuum filtrato, & ad dimidiam partem evaporato. Dein ei addito*

*Sacch. Saturni æq. portionem,
& igne mediocri, ex retorta, liquorem superfluum, ad siccitatem auferto. Ita in fundo retortæ remanebit massa rubicundi coloris, dulcis instar sacchari, & validissimè adstringens.*

Vires.

Vires. *Hujus gr. iv. vel vj. interiùs exhibita felicissimè sanant dysenterias, hæmorrhagias, fluxus mensium nimios, hepaticos, & cæliacos. Exteriùs commiscetur cum vehiculis convenientibus, & injicitur per siphonem in vulnera, quorum hæmorrhagias curat, acresque catarrhos, ad vulnera delabentes, obtundit, & mitigat. Exhibetur interiùs in potionibus vulnerariis,*

Dos. à gr. iv. ad gr. x.

CAP. CCCCX.

Saturni Oleum.

MARGRAVIUS.

℞. Sacchari Saturni puri, & sicci,

Sacch. candi (albi, subtilissimè pulverisat. in mortario cupreo) ana ℥. j.

Misce, & in mortario vitreo accuratè tere. Reponatur tum in vitro (lato, sive orbe vitreo) ampli orificij in cellam, relinquatur ibi (per aliquot septimanas), donec (soluta ambo ab aère ambiente) per del. (sub forma Olei) solvantur. Sic habebitur Oleum aliquot album, & dulce, cum adstrictione aliqua: Quod à facibus decantetur, & servetur usui.

Vires. *Est insigne anodynum (sarcoticum, exiccat, ulcera conglutinat) externi tamen tantum usus. Conserit imprimis doloribus podagricis leniendis. Inungitur partibus dolentibus; aut etiam cum linteo in eo madefacto imponitur.*

Dos. pro re natâ.

Saturni Ol. (Liquor) & tinctura:

Processus secundus.

LE MORT.

℞. Lithargyr. auri (bene pulverizat.) ℥. viij.

Aceti (vulgaris) acerrim. ℥. xx.

Digerantur simul (coquantur, materiam optimè agitando, donec dulcissimum evadat Acetum, aqua præcipitandum) per hor. xxiv. Dein affundatur Acetum dulcificatum (filtretur &) evaporetur dein ad oleagini-
nositatem

nositatem usque. Huic liquori superfunde

Aq. pluv. ℥. vj. vel vii). ut lactescat.

Lactescentem liquorem decanta lentè: dein denuò (filtratur &) evaporetur (ut ante); tum adhuc semel repete, ut odor Aceti planè tollatur, & liquor dulcissimus evadat.

Hujus partem unam serva in vitro clauso, sub nomine Ol. dulcis Saturni. Alteram verò partem ulteriùs evapora ad consistentiam mellis. Huic superfunde Sp. Vini rect., & extrahe Tincturam, mediante digestionem, quæ erit dulcissima.

Nota 1. Si sine filtratione liquor lactescens evaporetur, denuò, ut ante, clarus evadet.

2. Quò sæpius aquæ affusio repetatur, & separatio pulvisculi, eò penetrantius, & dulcius, evadit Oleum.

3. Si Tinctura intendatur, non opus est parare pulvisculum.

4. Si diu asseryandus sit, vel si magis exaltatus expectatur, affusione Sp. Vini rect. ad superemin. dig. j. magis purus, & durabilis, evadet.

5. Fit, & Oleum, & Sp. Saturni, è Sale ejus, mediante Aceto destillato factò, quod retortæ immissum per se destilletur. Sic prodibit Oleum fragrantissimum in sat magna quantitate, & Sp. inflammabilis instar sp. Vini.

Vires. Refrigerat (mundificat), & adstringit, (per vomitum & secessum internè purgat, si in majori dosi sumatur) libidinem extinguit, omnibus inflammationibus, tam internis, quàm externis (ut oculorum affectibus) convenit. Ulcera maligna, & erodentia, citissimè mundificat, & sanat.

Oleum plerumque ad externum usum adhibetur; Tinctura verò ad internum. Ad erysipelas, & inflammationes oculorum, non datur melius lavamentum, vel collyrium, quàm sequens:

℞. Ol. Saturn. gutt. xx.

Tinctur. Vener. gutt. x.

Alcohol. Vin. Camphorat. gutt. xv.

Aq. Rosarum.

Plantag. vel Sambac. ana ℥. j. ℞. M. f. Collyrium,

*lyrium, quo pars affecta sæpius humectetur,
& sine dubio sanabitur.*

Dof. internè à gutt. j. ad xxx.

Inde etiam conficitur Balsamum anodynum Saturni sequenti methodo.

Vide cap. seq. 2.

CAP. CCCCXI.

Saturni Balsamum Podagricum.

I D E M.

℞. Sacch. Saturni. ℥. j.

Ol. Tereb. vel Juniper. ℥. iij.

Digerantur per xxiv. hor. in arena. Dein adde

Camphor. ʒ. j.

Castor. pinguis. ʒ. iij.

Digerantur denuò in B. M. per hor. xij. Dein liquor usui fervetur, à facibus priùs separatus.

Vires. Egregium est discutiens, & anodynum externum in arthritide vagâ, & omnibus frigidis affectibus nervorum, podagrâ, & chiragrâ. Internè pellit calculum, passionibus hystericis convenit.

Dof. à gutt. ij. ad xij.

CAP. CCCCXII.

Saturni Balsamum Anodynum.

I D E M.

℞. Ol. Violar., mediante Oleo Papaveris facti. ℥. ij.

Liquoris Saturni, ℥. j.

Misceantur, agitando simul super ignem lenem, donec consistentiam acquirant unguenti mollioris, dein adde

Camphoræ, in Sp. Vini rectificatiss. dissolutæ,
gr. x. M. &c.

Vires. Omnibus, tam affectib. frigidis, quàm calidis, succurrit. Summi usus est in discutiendo, & mitigando humore acri, & corrosivo, si linteum illitum parti affectæ applicetur.

CAP.

CAP. CCCCXIII.

Satyrii Essentia ad Impotentiam.

M A E T S I U S.

℞. Rad. Satyrii cum tota substantiâ. q. pl.

Contunde in mortario lapideo in massam mucilaginosam. Fiat extractio cum Alcohol Vini, ut dictum in generali methodo. Solutionem decanta, fæcesque bene exprime, cui adde

Mercurij Veneris Vegetabilis æq. portionem Digerantur simul leni calore, &, ubi flores Satyrii sunt in vigore, fiat infusio horum florum cum Essentiâ tuâ præparatâ. Digerantur simul, quousque obtineas solutionem instar sanguinis rubicundam, cui, pro ratione patientis, adde

Ambre gris. prout visum fuerit.

Nota benè. Mercurius Veneris Vegetabilis nihil aliud est, quàm Sp. Ceparum. *Vide processum sub hoc titulo, Mercur. Ven. Vegetabilis. Cap. 106.*

CAP. CCCCXIV.

sennæ pulveris laxativi Rulandi descriptio.

I D E M.

℞. Fol. Senn. mund. sine stipitib.

Crem. Tartar. ana ℥. j.

Sem. Anisi,

Gariophyllor.

Galang.

Cinnamom. ana ℥. j.

Diagrydij ℥. ij. f. Alcohol.

Dof. *in substantia.* ℥. j. *ad* ℥. ij.*in infusione.* ℥. β.

CAP. CCCCXV.

Sigillum Hermeticum.

M A R G R A V I U S.

℞. Phiolam aliquam oblongam, quæ, quantum fieri

fieri possit, non crassa, & ampla, sed angusta sit, & potius vitri Veneti, quam vulgaris.

Muniatur collum ollâ aliquâ perforatâ, (contineat verò phiola liquorem, quem continere debebat) in qua excitetur ignis carbonum ligneorum satis vehemens, ita ut collum Phiolæ liquecat, vel molle evadat. Tum forcipe ignito prehendatur collum Phiolæ, & quantum fieri potest, comprimatur ita accuratè, ut nullus exitus pateat. In quem finem nonnulli tubulo utuntur æneo, per quem instantes accuratè conflant vitrum, ita ut nil ex vitro exhalare possit. Hoc factò, removeatur ignis, finitoque lentè refrigerari Phiolam, quæ tum *Hermeticè sigillata*, & clausa, dicitur.

Ufus. *Infervit longis digestionibus, in quibus necesse est, accuratè claudere vitrum, ne menstruum avolet. Peractâ digestionem, vitrum oportet aperire, & rescindere ferro ignito.*

In locum verò Sigilli Hermetici sæpè Chymici substituant vitrum inversum, aut præparant lamellam vitri, ut accuratè ad foramen Phiolæ quadret, quam circumcirca claudunt luto, ex borace, & colophoniam, præparato, quod videatur apud *Sennertum in institutionibus majoribus*, ubi agit de Chymia.

C A P. CCCCXVI.

De Spiritibus destillatis.

L E M O R T.

Spiritus sunt particulæ oleosæ distentæ, & rarefactæ, mediante motu intestino particularum salinarum subtilium & volatilium, cum s. q. aquæ. Hic motus ad perfectionem deducitur mediante fermentatione, eòsque continuatâ, donec sponte ebullitio cesset, & vegetabilia in liquore subsideant, vinosumque referat liquor & odorem, & saporem: Quod & perfectum signum destillationis est, & separandum inde Spiritum esse.

Nota 1. Nota destillationis absolutæ est, si liquor prodiens in parva quantitate in ignem projiciatur, & flammam non concipiat.

2. Omnes

2. Omnes herbæ calidæ, viscosæ, & ramosæ, aptæ natæ sunt Spiritui inflammabili producendo; ut sunt rosmarinus, mentha, cortices arantiorum, farina tritici, mel, saccharum, succus pomorum, pyrorum, cerasorum &c.

Attendendum verò summoperè circa Fermentationem peragendam.

1. Ne nimis cito; & cum magno impetu motum suscipiant, quoniam hoc motu multum de Spiritu dissipatur.

2. Non nimis abbreviandum est tempus Fermentationis, nec protrahendum, quoniam, si non sufficienter fuerint attenuatæ, & à particulis crassioribus liberatæ spirituosæ, & ramosæ partes, tantùm quarta circiter pars Spiritûs prodit; Si verò ulteriùs protrahatur, particulæ acidæ graviores salinæ (v. g. tartar. Vini) sese per universum liquorem dispergentes, salinas mobiliore, ramosas, subtiliores figunt, & paucissimus inde colligitur Spiritus, & ingratus.

Nota benè. Nota accuratæ operationis est, si post absolutam destillationem fæces remanentes nullo sensibili sapore, vel acido, vel dulci præditi sint.

C A P. CCCCXVII.

Notæ generales super rectificatione omnium Spirituum in genere.

I D E M.

IN triplicem classẽ commodè omnes Spiritus rediguntur.

Prima comprehendit Salia volatilia.

Secunda Spiritus inflammabiles, & volatiles.

Tertia Spiritus acidos fixiores.

Salia volatilia levissimo modo in altum elevantur, ita ut ferè tantum calorem requirant, qui respondeat calori solis æstivi. Sic Sal volatile, à Spiritu, & Olco, segregatum, in altum elevatur.

Spiritus sulphurei, & inflammabiles, si subtilissimi expetantur, lenissimo igne etiam destillandi sunt, ut in hora j. guttæ circiter. xx. vel xxx. ad summum cadant. Si verò

verò non tam subtilis expetatur Spir., mediante coctione Spir. elevatur fat citò, & præcedit phlegma suum.

Spiritus acidi, utpote graviore, majorem ignis gradum requirunt, & primò prodit phlegma insipidum; Secundò prodit Sp. acidus, debilis, multò phlegmate adhuc permixtus; Tertio subsequitur Spiritus acidissimus, à phlegmate suo planè liberatus.

Nota 1. Acida fixiora, & ponderosiora, rarissimè in altum elevari queunt per se, quin vitra, & instrumenta cætera disrumpant, ut ol. vitriol. & ol. sulphuris per camp.; Spiritus verò nitri, & Sp. salis, ad siccitatem usque destillari poterunt.

2. (quod valdè est observandum) Salia illa acida fixiora nil aliud esse, quàm Salia, statum fluiditatis obtinentia à motu vehementissimo interno, vel externo. Sic denuò in Sal chrySTALLINUM redigi possunt, mediante solâ rectificatione secretiore, id est, ubi planè ab interstitiis phlegmaticis liberantur, mediante corpore graviore, quod acidum illud fixum à motu retinere queat, ita ut phlegma, utpote levius, facillimè in altum elevari queat, restantibus fixioribus, & ponderosissimis acidis, quod fit sequenti modo:

℞. Ol. Vitriol. q. v.

Superfundatur proprio suo capiti mortuo. Digerantur parumper simul. Dein leni igne phlegma abstrahatur.

Nota 1. Utut Ol. Vitrioli rectificatione per se à phlegmate liberatum videatur, attamen hac operatione semper denuò phlegma fundet. Dein auctiore igne destilla Oleum Vitrioli, quod prodit instar Salis volatilis in forma sicca, & instar ignis est, consumentis quæcunque corpora ipsi occurrentia. Si calamus ei intingatur, instar ceræ liquefit, & diffluit.

2. Idem fieri potest cum cæteris acidis. Sic Sp. Salis in Oleum Salis acerrimum instar Ol. Vitrioli reduci potest, si Sp. ille superfundatur corpori terrestri metallico, vel minerali, ut lapidi calaminari, limaturæ Martis, & similibus, postea, evaporando solutionem ad siccitatem, destilletur residuum instar Ol. Vitrioli, & acidissimus prodibit Spir., qui mira præstat in solutionibus mineralium,

C A P. C C C C X X I.

Solis Tinctura, sive Aurum potabile.

I D E M.

℞. Præcedentem Calcem Solis, relictam in retorta: (*Vide processum superiorem*)

Ei affunde

Alcohol Vini. ʒ. ij. aut iij.

Digere per noct., Tincturam (auream) decanta, & serva usui. Fæces (calcem) verò relictas serva seorsim.

Vires. Potenter adstringit, & condensat (*humorum acrimoniam salinam aut acidam austeritate sua temperat*): hinc in fluore alvi, & ventriculi imbecillitate locum habere potest. Vulgo pro confortativa, & cardiaca, habetur (*quod tamen vix fieri putandum est, nulla enim ratione hoc probari potest*).

Dof. gutt. ij. aut iij. iv.

C A P. C C C C X X I I.

Solis fulminantis preparatio.

I D E M.

℞. Auri part. j.

Aq. Regiæ part. iij. iv-ve.

Solvatur Sol in tepido calore arenæ, cui soluto affunde stillatim

Oleum Tartari per del., quousque effervescentia salium sedata sit.

Ita facta est regeneratio Nitri: nam portiones Nitri tenuissimæ se conjunxerunt intimè cum particulis Solis; ac proinde, dum nimio calore vexantur, flammam cum tonitru concipiunt, eodem modo, ac hoc contingere in pulvere tonitruante videndum est.

C A P. CCCCXXIII.

Preparatio Azoth aurifac̃t. (f)

M A E T S I U S.

℞. Mercur. viv. à sordibus purgat. ℥vij.

Lunæ exactè cupellatæ ℥j.

Fiat amalgama, solvendum in f. q. Spir. Nitr.

Solis, per Antimon. purgat. ℥j.

Mercur. ℥viij.

Fiat amalgama, solvendum in f. q. Spir. Nitr.

Solutiones has confundito, & ex retorta vitrea omnem humiditatem propellito: in fine ita aügendo ignem, ut Spir. corrosivi secessum faciant à calce in fundo remanente. Hanc calcem edulcorato, & cum alcohol vini figito.

Vires. Præcipitatum hoc est etiam diaphoreticum, & rarissimè salivationes movet, & non nisi in corporibus valdè pituitosis. Exhibetur in iisdem affectibus, ut dictum in Mercurio diaphoretico. cap. 262.

Dosis a gr. j. ad ij: exhibetur cum vehiculis in Mercurio diaphoretico dictis.

C A P. CCCCXXIV.

Solis Musivi preparatio.

I D E M.

℞. Stann. Angl. opt. ℥. j.

Mercurij, à nigredine loti,

Sulphuris,

D d 2

(f) Alio modo.

℞. Sal. perissim. ℥j.

Mercur. viv. ℥viij.

Fiat amalgama & solutio, ut supra.

Lunæ exactè cupellatæ ℥j.

Mercur. viv. ℥v.

Fiat amalgama & solutio, ut supra:

Solutiones confunde, & adde

Tinctur. Mart. adstring. ex. Lap. Hæmar. ℥ss.

Committantur retortæ vitreæ, & procede, ut supra.

Sal. Ammoniac. ana $\bar{z}$. β .
 Fiat amalgama, ut artis est, Stanni, & Mercurij, quod
 in alcohol teratur cum Sulphure, & Sale Ammoniaco.

Alio modo.

$\mathcal{R}$. Stanni v. g. $\bar{z}$. j.
 Mercurij. $\bar{z}$. ij.
 Sulphuris,
 Sal. Ammon. ana $\bar{z}$. j.
 Procede, ut supra dictum est.

Alio modo.

$\mathcal{R}$. Marcasitæ Auri.
 Mercurij,
 Sulphur.
 Sal. Ammon. omnium ana.
 Sublimentur autem ex cucurbitâ vitreâ loricatâ.

C A P. C C C C X X V.

Solem ex Luna eliciendi methodus.

I D E M.

$\mathcal{R}$. Croci Martis cum Aq. Fort. elaborat. q. p.
 Nitri duplum

fluat in tigillo, & cocum successivè misceto tuum Crocum, & fluat simul per dimidium quadrantis. Omnibus refrigeratis, abluito falsedinem Nitri. Ita obtinebis Crocum purpurei coloris amœnissimum.

$\mathcal{R}$. Vitri Saturni, & Croci tui præparati,
 & successivis vicibus misceantur cum Lunâ cupellatâ, fluenti super cupellam. Ita portio Croci ingreditur substantiam Lunæ, & cum ea miscetur: portio verò scoriarum in forma spumæ ad extremitates cupellæ projicitur. Hoc autem continua, quousque tota superficies Lunæ scoriis obducta sit. Effunde in conum fusorium, illumque dissolvito in Aquâ Forti. Ita obtinebis in solutione Lunæ particulas nigrescentes per totam solutionem nantes; quas, ubi ad fundum residere, edulcorato, quan-

tum

tum fieri potest, & cum pauxillo boracis fundito. Ita plus Auri obtinebis, quàm ullo modo arte separatoriâ Lunæ habere potes.

C A P. CCCCXXVI.

Solis Croci præparatio.

I D E M.

℞. Solis finissim., per Antimon. purgat., & subtilissimè laminati, ℥. β.

Nitri chrystallizat. ℥. x.

Aluminis. ℥. viij.

Sal. commun. ℥. v.

Misceantur, & inter sese conterantur, & committantur cucurbitæ vitreæ; quibus superaffunde Aquæ simplicis, quantum satis ad dissolutionem salium. Coq. simul igne moderato ad siccitatem salium. De novo affundatur aq. pluvia, & coquantur, ut priùs: quod continua, quousque folia Solis totaliter à salibus dissoluta reperias. Solutioni flavæ, aureique coloris, successivè instilla Ol. Tartar. per del. Ita enim aurum fundum petet, & præcipitabitur in pulverem tenuissimum, quem crebris edulcora ablutionibus, & exsicca, & per horæ quadrantem supra laminam terream ignitam calcina. Ita enim obtinebis Crocum Solis, purpurei coloris, *sudoriferum, & cardiacum, haud contemnendum.*

Dof. à gr. ij. ad iv. vel vj.

C A P. CCCCXXVII.

Solis Croci præparatio ad Tincturam Antimonij parandam.

I D E M.

℞. Solis, per Antimon. purgat. part. j.

Mercur., à fæcibus, & nigredine, lavati. part. vj.

Fiat secundum artem amalgama, quicum misce

Sulphuris duplum totius.

Misce inter se, & sub tegula calcinentur, continuò agitando ad totalem Sulphuris, & Mercurij, expulsionem.

Ita obtinebis Crocum, à facibus, si quæ sint, ablendum. *Vide cap. 28.*

C A P. CCCCXXVIII.

Menstruum ad Tincturam Solis cardiacam.

I D E M.

℞. Sal. Tartar.

Ol. Vitriol. rect. ana q. pl.

Sali Tartari autem successivè, & guttatim, affunde Oleum Vitrioli rect., quousque effervescentiam sedatam animadverteris; ita enim concrenent in Salem intermedium inter alcali, & acidum: quem Salem in phlegmate Vitrioli resolvito, & filtrato, phlegma autem ad remanentiam dimidij evaporato, locoque quieto committantur: sic enim concrenent chrystalli Tartari Vitriolati. Has chrystallos denuò resolvito in Alcohol Vini, eâ lege, ut sint Chrystallor. part. ij. Spir. Vini. part. iv. Committantur simul retortæ vitreæ, vel cucurbitæ, & leni igne destillato. Ubi partes duas abstuleris, mutato recipiens, & Spiritum igneum separatim excipito. Ex cap. mortuo autem cum aq. pluv. extrahito salem, & cum Spiritu tuo igneo misceto. Destillentur simul: ita enim habebis menstruum igneum salinum, quo ex croco Solis, croco Martis, croco Veneris, Tincturæ eliciuntur elegantes.

Tinctura Solis, hoc menstruo præparata, si miscatur cum Quinta Essentiâ Antimonij, sequenti methodo elaboranda, non infimum locum habebit inter Panaceas. *Vide cap. 44.*

C A P. CCCCXXIX.

Scrophularum pro emollitione.

I D E M.

℞. Sp. Salis,

Ol. Cere stillat. ana ʒ. ʒ.

Sp. Sal. Ammon.

Vin. rect. ana ʒ. j.

Ol. de Laterib.

Petræ,

Petræ, ana ʒ. j.
Saponis Hispanici. ʒ. j. ꝑ. M. pro Linimento.

C A P. C C C C X X X.

Scorzoneræ Decoctum sudoriferum egregium.

L E M O R T.

℞. Rad. Scorzoneræ, ʒ. j.
Contrayerbæ,
Sarzæparill. ana ʒ. ij.
Lappæ major. ʒ. vj.
Cort. Guajaci. ʒ. iij.
Vini opt. Gallici. pint. j.

Contusa, & concisa, in B. M. digerantur per hor. xij.
Dein in eodem coquantur vase, optimè clauso, ne quid
exhalare possit, per horas iv. Colaturam usui serua.

Dof. ab ʒ. ꝑ. ad ʒ. ij. in peste, & febribus malignis,
scorbuto, ictero, &c.

C A P. C C C C X X X I.

Succini Essentia.

M A R G R A V I U S.

℞. Succini. q. ʒ.

Redige in pulverem. Inde paryæ lagenulæ vitreæ, & af-
funde

Liquoris Alcahest q. ʒ., ut commodè madefiat.
Digere in arena, per horas aliquot, vitro aperto, do-
nec omnis liquor exhalarit. Tum recipe vitrum, & pau-
lum refrigerato, affunde

Alcohol Vini. ʒ. q.

Digere vase accuratè clauso per noct., aut aliquot hor.,
ita tamen, ne Alcohol perdas. Sic Essentia Succini resol-
vetur ab Alcohol Vini, hocque imbuet colore, & sapore
suo, ita ut nihil, præter fæces, in fundo relinquatur. Debet
autem aliquoties novum Alcohol affundi. Eodem modo
paratur Essentiâ Macis, & Gariophyllorum.

*Vires. Essentia Succini, ut & Essentia Maceris, & Ga-
riophyllorum, sunt valdè aromaticæ, & alcalinæ naturæ.*

*Humores attenuant, fundunt: sunt cardiaca, & ana-
leptica.*

Dos. est aliquot guttarum.

*Succini Tinctura Helmontij preparatio.
Processus secundus.*

M A E T S I U S.

℞. Succini (g) q. pl.

Flor. Sal. Ammon. part. dim.

*Exactè inter sese conterantur, & misceantur. His af-
funde*

*Alcohol Vini ad eminentiam iij. vel iv. dig. trans-
verfor.*

*Stent in digestionem, quousque Sp. Vini flavo-rubicundam
extraxerit Tincturam, quam decanta & utui reserva. Vel.*

Alio modo.

℞. Succin. q. p.

Conteratur in pulverem tenuem, eique affunde

Ol. Tartar. p. deliq. q. f.

*Stent in digestionem per xxiv. hor., iisque postmodum Al-
cohol Vin. affunde &c. ut supra.*

*Vires. Tinctura hac exhibetur summo cum successu in
colico dolore ex aeri, austero, & pituitoso humore, oriun-
do. Insuper in obstructionibus mensium medicamentum
summè est efficax; uti & in surditate, ex catharris, ad
aures allabentibus; si scilicet lana cotonea hac Tincturâ
madefiat, quantumque fieri potest, auri immittatur.*

Dos. interiùs à gutt. x. ad xxx.

Succini Tinctura: Processus tertius.

L E M O R T.

℞. Succini citrin. pulverizat. ʒ. j.

Huic

(g) subtilissimè pulverizat.

Huic superfunde menstruum (b) sequens :

℞. Sp. Vini, super Sale Alkali rect. q. v. Huic infunde

Sp. Salis commun. optimè rect., donec effervescentia cesset.

Relinquantur parumper simul, donec subsederit Sal commune, & Sp. clarus factus fuerit.

Hunc superfunde Succino ad supereminentiam aliquot digitor. Digerantur simul per dies. iij. vel iv., donec Tincturam flavam deponat. Dein separetur Tinctura supernatans, & recens facibus superfundatur, donec Tincturam ampliùs dare neget.

Hinc fit Magisterium Succini mediante præcipitatione in aqua communi.

Nota. Nisi Spiritus subtilissimè rectificati fuerint, non succedit operatio.

Vires. *Egregium diureticum existit, effervescentiam uterinam sedat, calculum pellit, vermes necat, pesti convenit.*

Dos. à gutt. x. ad ʒ. j.

C A P. C C C C X X X I I.

Succini Ol, & Sal. volat.

M A R G R A V I U S.

PAratur eodem modo, quo Ol. Tacamahacæ; (*Vide process. sub hoc titul.*) addendo duplum arenæ. Inter destillandum verò fæces quædam viscidæ ascendent in collum retortæ, & interdum quoque in recipiens, quæ vulgò habentur pro Sale vol. Succini, quod tamen rectius ex ipso Oleo separatur.

Vires. *Calefacit, siccit, est antihystericum, excitat apoplecticos, movet sudores, & menstrua.*

Dos. *est aliquot guttar.*

D d ʒ

Pro-

(b) Cap. xxii. sub titulo Circulati min. Paracelsi vel Spir. vin. tartarizat vel simplic., Spir. vin. rectificatiss., cujus subtilior pars destillatione per alembicum abstrahi potest, ut eo crassior, & minus spirituosâ, quæ quibusdam in casibus potius nocet, quam prodest, obtineri queat Tinctura.

Processus secundus.

M A E T S I U S.

℞. Fragmentor. Succin. q. p.

Hiscē repleatur retorta vitrea, eâ lege tamen, ut tertia ipsius pars remaneat vacua. Hiscē, si visum fuerit, adijce Silicum pulverizatorum, vel arenæ lotæ Manip. j. vel ij.

Instituatur destillatio lento primùm igne. Sic enim stillantem primò observabis Spir. Succini subacidum. Ignem successivè auge. Ita enim prodibit Oleum flavum, & limpidum. Vehementiori tandem igne prodibit Oleum rubrum, unâ cum Sale volat. undecunque lateribus colli retortæ, & vasis recipientis, adhærente. Omnibus refrigeratis. Oleum à Spiritu per tritorium separa, quod lenissimo igne per se, vel cum cineribus elixiviatis rectificata, vel, si candidissimum velis, cum pluvia rectificata. Ita enim obtinebis Oleum Succini album, vel subcitrinum.

Vires. Oleum hoc interius exhibetur in passione hysterica, cum aq. artemisiæ: menses movet, frigidis capitis defluxionibus medetur, urinas pellit, gonorrhæas curat, præsertim si jungatur cum ol. terebinthinæ lucido; spasmos curat exterius inunctum: & specificum est in lethargo, naribus, & temporibus, inunctum.

Cum hoc Oleo præparatur Balsamum maximarum virium, cum floribus sulphuris digerendo, ut dictum in compositione Balsami sulphuris terebinthinati. *Hujus Balsami usus est admirabilis in tumoribus duris emollientis, & maturandis, in podagrâ frigidâ, in glandulis induratis, præsertim si Oleum hoc cum aliis ingredientibus redigatur in emplastri formam.*

Succini Ol. Spir. & Sal vol.

Processus tertius.

L E M O R T.

℞. Fragmentor. Succin. q. v.

Indan-

Indantur retortæ vitreæ, (i) & destillentur per arenam, sensim augendo ignem ad quartum usque gradum. Sic prodit primo phlegma, seu Spir.: Secundo Ol. flavum: Tertio Sal. volat.: & quarto Balsam. crassum. Spir. & Ol. mediante tritorio, seu infundibulo separentur. Sal. vol. bacillo ligneo detruditur, & eximitur. Spir., Ol. & Sal rectificari possunt seq. modo.

Succini Ol. Sp. & Sal. vol.

Processus quartus.

I D E M

℞. Fragmentor. Succini. q. v.

Imponantur retortæ terreæ (i), vel vitreæ. Destilletur primo leni igne, donec vapores albi prodire incipiant. Dein augeatur ignis, donec Oleum crassum, & Sal volat. adhærere incipiant recipienti.

Nota 1. Si Sal (k) Succino in destillatione permisceatur, minùs foetidum prodit oleum.

2. Fragmenta, quò flaviora, & majora, eò meliora.

3. Si separare Oleum primâ destillatione lubeat, Sal commune permisceatur, ac recipiens, accrescente calore, mutetur.

4. Oleum fit gratissimum, & penetrantissimum, (quod de omnibus Oleis foetidis intelligendum) si cum aquis cephalicis, & odoriferis, permisceantur. Sic enim fiunt instar Oleorum essentialium.

Vires Olei. *Tam externis, quam internis usibus dicatum est Oleum. Prodest paralyticis, & apoplecticis, & hystericis passionibus, similibusque affectibus: Externè arthritidi vagæ succurrit, & omnibus affectibus frigidis, si partes eo inungantur, addita seq. mixturâ:*

℞. Spiritum Vini rect; cum quo extrabe tincturam è Castoreo.

℞. Hujus Tincturæ. ℥. j.

Ol.

(i) ad tertiam partem tantum replendæ, ne Succinum, solutione intumescens, collum illius transeat.

(k) Sal comm.

Ol. Succin. ʒ. ʒ.

Camphor. ʒ. j.

Ol. Sapon. Venet. ʒ. ij.

M. f. Linimentum, in omnibus frigidis affectibus perutile, ut & in podagra, & chiragra; præcipuè si ʒ. ij. Sp. Salis Ammon. admisceantur. Menstruis mulierum convenit promovendis, calculum pellit.

Dof. internè à gutt. ij. ad xx. (in vehiculo convenienti.)

Vires Sp. Egregiè urinam movet in ictero (calculum pellit, gonorrhœæ medetur), vermes necat, putredinem arcet, corallia, & perlas dissolvit.

Dof. à gutt. ij. (v) ad xx. (ʒj.)

Vires Sal vol. Easdem, at potentiores, habet. Insuper passionibus hystericis succurrit, calculum (& urinam) pellit, sudorificum est. Inde etiam extrahi potest Tinctura, mediante Sp. Vini, subtilissimè rectificato per distillationem.

Dof. à gr. ij. ad (x) ʒj. in convenienti vehiculo.

C A P. C C C C X X X I I I.

Succini Ol., Sp., & Sal vol. rectificatio.

I D E M.

Rectificatio *Ol.* fit super proprium caput mortuum, cineres clavellatos, vel sal. comm., prout magis vel minus subtile expetitur. Sic primo prodit *Ol.* album, secundo flavum, tertio rubrum. Singula seorsim excipiantur mutato recipiente.

Rectificatio *Spir.* fit per se. Rectificatio *Sal.* fit sublimando super sal comm.

Processus secundus.

M A E T S I U S.

℞. Sal. vol. Succini, Oleo suo foetido inquinati, q. p. Huic misce

Salis decrepitati tantùm, quousque massa fiat arida, instituaturque sublimatio ex vasculo terreo, vel testâ terrea, pyramide chartacea munitâ. Ignem cautè rege,

rege, ne capitellum tuum papyraceum comburatur. Ita enim obtinebis Salem Succini volat., instar lintei, omnique fœtore, & empyreumate, liberatum.

C A P. C C C C X X I V.

Succini Ol., Essentia Sulphuris imprægnatum.

I D E M.

℞. Flor. Sulphur. ℥. j. β.
Ol. Succin. rect. ℥. viij.

Digerantur per noct. simul. Postmodùm, lege artis, instituaturn destillatio per retortam, & obtinebis Oleum Succini, Essentiâ Sulphuris imprægnatum.

C A P. C C C C X X V.

Sulphuris Flores.

M A R G R A V I U S.

℞. Sulphuris vulgaris (crudi) ℥. j.

Redigatur in pulverem grossum. Hic pulvis per se, sine ullâ additione, sublimetur ex cucurbita terreâ (l) in ignem apertum artificiosè repositâ, applicato capitello vitreo; & modico (tēni. Sic primo prodit phlegma, secundo, aucto ignis gradu) igne (m) Flores sub forma fumi, adscendent in capitellum (cujus limbo adhærent): unde digitis (manu) inter sublimandum sæpiùs removeri debent, ne nimis (concresecant) indurentur: dandaque est opera, ne ignis sit nimius, ne à violentiâ ignis facillimè fluant, tuncque inutiles fiant (sic totum Sulphur, relictis fœcibus, sublimabitur in capitellum, abitque in Flores Sulphuris flavissimos & lenissimos: continuanda est operatio, donec nil amplius adscendat. Alij addunt Sulphuri sal. comm. decrepitatum, aut vitriolum calci-

(l) vel ex olla ferrea, alembico terreo, rostro latissimo munito, cui applicetur recipiens, in extremitate foramen habens exiguum, ut facilius Flores adscendant, & citissimè operatio peragatur.

(m) qui manum super alembicum admittit.

calcinatum ad rubedinem, aut etiam arenam, ut ex seq. patebit: sed præstat nil addere). Quando capitellum removetur, licebit cucurbitam latere, sive tegulam, claudere, ne vi aëris Sulphur accendatur. Quod si fiat, cineribus injectis, incendium Sulphuris extinguere oportebit.

Vires. (*Attenuant, incidunt*) calefaciunt, & siccant: sunt diaphoretici, & sudorifici (bechici, vulnerarij) imò & alexipharmaci: medentur vulneribus internis pulmonum, renum, aliisque. Dantur sub forma pulveris, vel admiscentur linctibus, & syrupis.

Dof. est ℞. j. (ʒ℥.) mistorum cum sacch. cand. vel syrupo tussilaginis: Vel edantur cum pane butyraceo.

Processus secundus.

L E M O R T.

℞. Sulphur. commun. ℞. ℞. (℞. j.)

Salis. ℥. iv. (vel Capit mort. restant. post destillationem spir. sal. comm. Glauber. vel Colcothar. Vitriol., vel Nitr., cum Sal. comm. permixt., ana).

Misce invicem optimè. Indantur (infundantur) cucurbitæ vitreæ (& in arena sublimentur), igne primò leni, sub finem fortiori procedendo (tam diu), donec Flores in alembicum ascendere incipiant (& omne Sulphur in altum sublimatum fit). Flores, remoto alembico, collige cum plumaceolo, & serventur ad usum.

Nota 1. Si sublimatio cum Nitro fixo repetatur, Flores evadunt albi.

2. Duo capitella in promptu habere convenit, ut, uno ablato recens substitui possit, ad auferendum Flores jam sublimatos. Ex ℞. j. Sulphuris ℥. iv. Florum colligi possunt.

Vires. Pulmonici, & thoracici, sunt, sudores, & alvum, leniter movent. Pesti, asthmatis, & febribus ardentibus (& utero,) conveniunt.

Dof. ℞. ℞. ad ℥. j.

C A P. CCCCXXXVI.

Sulphuris Tinctura, Balsamum, & Lac.

M A R G R A V I U S.

℞. Florum Sulphuris pulverizator. ℥. β. (ʒij.)

Ol. Tartar. per deliq. ℥. j. β. (q. i.)

Fluant Flores in patella terrea munda (super carbonibus accensis): fluentibus affunde Ol. Tartar. per del. Sine, ebulliant simul ad siccitatem. Tum relictam materiam, antequam induretur, spatulâ (ferrea continuò) diligenter agita, donec (liquore consumpto) colorem acquiriverit spadiceum, (subrubrum) sive *bruneum* dictum. Tunc Sulphur ritè calcinatum erit. Hoc Sulphur, (refrigeratum) in pulverem redactum, extrahatur cum Sp. Vini rect. digerendo (in vitro) per paucas (aliquot) horas; & habebitur Tinctura sanguinea (subnigra), quæ tamen (à fæcibus decantata usui servanda est) aliquot dierum spatio sponte in Sulphur gryseum præcipitatur, quod vocatur, apud Beguinum, *Magisterium Sulphuris gryseum*. Hæc Tinctura cum aceto præcipitatur in massam albissimam, quæ exiccata dicitur *Lac Sulphuris*.

Vires. *Hæc Tinctura (calescit & siccatur) præfertur ipsis floribus Sulphuris in affectibus pectoris, quòd omni acido Sulphuris careat. Acida enim pectori sunt inimica. Hinc maximè expetitur in phthisicis, & vulneribus pectoris (mouet sudorem, præservat à putredine.)*

Dos. *sunt aliquot guttæ (vel per se, vel in aliquo syrupo).*

Processus secundus.

M A E T S I U S.

℞. Sulphur. q. p. vel part. ij. (i)

Sal Tartar. cum Nitro ad viredinem combust.
part. j. (ij.)

Fundatur Sulphur, leni igne, in patina terrea (vitreata), fusoque (successivè) admisce portionem Salis Tartari, & spatulâ lignèâ inter sese commisce. Ita enim videbis,
quòd

quod Sal Tartari fermentationem inibit cum Sulphure; multasque bullulas excitabit, colorque Sulphuris mutabitur in fuscum, vel hepaticum. Reliquam Salis tui Tartari partem (sedata fermentatione) successivè cum Sulphure tuso miscere pergito. Ita enim (sales vitriolici corrosivi, in Sulphure latitantes, erunt correcti, & emendati) visciditas Sulphuris erit incisa, vinculaque ita reserata, ut commodis menstruis, Sulphuri homogeneis, (utpote Sp. Vini, Sp. frumentorum fermentatis) ita sit aperta ad subtilissimas oleosas, & salinas partes, ex Sulphure educendas. Quod fiet seq. modo:

℞. Sulph., cum Sale Tartar fermentat. ℥. j.

Alcohol Vini. ℥. viij.

Contundatur (& pulverifetur: antequam humidum ex aëre contrahit) Sulphur, eique affundatur Alcohol. Dig'erantur in B. tepido (per xxiv. hor. vel), quousque Sp. Vini rubicundo flavo colore tinctus sit. Hunc, absque perturbatione fæcum, decanta; & usui reserva.

Vires. Valet in omnibus affectibus, in quibus Balsamum, & Magisterium, Sulphuris præscribi solent.

Dos. est à gutt. xij. ad xxx.

Sulphuris Balsamum efficacissimum.

I D E M.

℞. Hujus Tincturæ q. v.

Evocato per distillationem Spir. vin. ad duas tertias, remanente in fundo Balsamo Sulphuris potentissimo, & nobilissimo, quod à Medicis Chymicis exhibetur in omnibus affectibus, utpote pulmonum, obstructionibus mensium, febribus hecticis: Quo in casu feliciter cum hoc Balsamo conjunguntur chrysalii Sacchari Saturni; quorum præparatio hæc est:

℞. Nitri purissimi,

Sacch. Saturn. ana q. p.

Solvatur utrumque in aceto destillato. Solutiones confunde, & evaporando chrysallos expecta. Similiter & in asthmate, orthopnoeâ, & similibus affectibus, quibus illo modo Sulphur succurrere potest, prodest.

Sulphuris

Sulphuris Lac.

I D E M.

℞. Sulphuris, cum Sal. Tart., ut superius, præparati, q. v.

Coquatur in aq. pluvia, usque dum Sulphur solutum sit: quo peracto fiat præcipitatio cum aceto destillato: Ita enim præcipitabitur ad fundum pulvis tenuissimus, qui ab omni fœtore per crebras ablutiones liberandus est, vocaturque Magisterium, sive Lac Sulphuris.

Vires. *Valet in morbis pulmonum, phthisi, asthmate, peste, de quibus ulterius consulendi Authores Chymici.*

Processus tertius.

L E M O R T.

℞. Flor. Sulph. ℥. iv.

Cinereum clavellator. vel Sal. Tartar. (vel alicujus Sal. Alkali alterius sicci) ℥. ij.

Pulverizentur optimè seorsim: dein misce, & liquefiat in olla terrea vitreata, donec obscurè rubri evadant coloris, hepatis similis, unde *Sulphuris Hepar* dicitur. Coq. (addito aq. comm. cochlear. j. vel ij.) scilicet igne sat vehementi; quò nigrior apparet massa, eò melior. Dein effunde, ut frigesieri queant. Frigefacta pulveriza. Dein dividantur in tres partes.

Sulphuris Lac.

℞. Partem unam.

Huic superfunde aq. communem. Coquantur optimè simul, donec saturato rubro colore tingatur aqua. Vel.

℞. Sulphur. vulgar. pulverizat. ℥. iij.

Calcis vivæ ℥. iv.

Misce, & indantur aquæ ferventi, ut optimè commisceantur, donec aqua coquendo rubra evadat. Tincturam hanc filtra, filtratum præcipita cum aceto, & lactescet solutio. Postea ad fundum subsidebit pulvis albus (subgriseus, qui Balsamum pulmonis quibusdam dicitur), sæpiùs (donec fœtorem & saporem deposuerit) aquâ

communi edulcorandus, & postea lentè ad solem (ignem, super cretam,) exiccandus.

Vires obtinet easdem cum floribus Sulphuris, at multò fortiores (sudores promovet, exiccat serositates & viscositates thoracis: unde utilis est asthmaticis, phthisicis, catarrhosis, tussi inveteratæ, cæterisque pulmonum vitiis). Usus ejus, si in aqua aliqua cardiaca, ut cinnamomi, &c. misceatur, donec lactescat aqua.

Dos. a gr. ij. ad ℥j.

Sulphuris Tinctura.

℞. Partem alteram

Huic superfunde

Sp. Vini rect. (vulgarem) ad supereminentiam dig. ij. (ij.)

Digerantur simul per dies. ij. & dabit Tincturam subrubram, quæ spatio temporis parumper de colore suo amittit, & magis ad flavum vergit.

Vires. Diaphoretica est, & sudorifera: venenis resistit, & putrefactioni. Omnibus insuper viribus, quibus flores insigniti sunt, prædita est; at multò nobiliori gradu.

Dos. à gutt. iv. ad ℥. j.

Tinctura Dia-Sulphuris: Processus secundus.

I D E M.

℞. Bals. Sulphur. crassi. ℥. j.

Sp. Vin. subtilissim. Tartarizat. ℥. iij.

Digerantur simul, in arena, per d. iij. vel iv. Sic Tincturam rubicundissimam acquirit Sp., qui seorsim asservari debet. Fæcibus superfundatur novus Spir., & digeratur, ut ante, tamdiu continuando, donec Tincturam amplius dare neget Tincturas omnes confunde, & in B.M. ad tertix partis remanentiam Spiritum abstrahe. Restans Tinctura usui servetur.

Vires. Nephriticum est insigne, menses ciet, alvum lenissimè solvit, omnibus pectoris vitiis succurrit, ut & phthisi, præcipuè si ulterius elaboretur cum melle, ut in Essentia Asthmatica docuimus.

Dos. à gr. v. ad ℥. ℥.

C A P. CCCCXXVII.

Sulphuris Balsamus Terebinthinatus.

I D E M.

℞. Tertiam partem processus, vel cap. præcedentis. Huic superfunde Sp. Terebinthinæ. Coq. simul (in arena) per hor. ij. circiter, donec sanguineo colore Sp. tinctus sit. (Refrigeratis omnibus) Liquorem (à fæcibus subidentibus) decanta, & recens Oleum fæcibus ad supereminentiam aliquot digitorum (uti primò factum) superfunde; continuando, donec tincturam rubicundam amplius dare negat. Tincturas omnes confunde, & Ol. supernatans ad medias abstrahe, vel evapora; serva usui. (Vel Ol. tinctum, si fortius & crassius expetatur, recenti superfunde massæ, & denuò coquantur, ut supra.)

Nota 1. Si nimis liquidum sit Balsamum, additione recenti florum Sulphuris denuò coqui, & inspissari potest.

2. Ex hoc Balsamo crasso, (ad consistentiam pilularum, Olei abstractione, redacto) poterunt fieri Balsamum anisatum, juniperatum, succinatum, &c. hoc modo:

℞. Hujus Balsam. ℥. j. (ʒj.)

Ol. (cujuscunque stillatit.) Anis. &c. ℥. ij.
(vel iij.)

Digerantur (leniter coquantur) simul in B. M. bulliente per hor. ʒ., donec omne Balsamum in Oleo solutum sit (quod refrigeratum usui reponatur sub nomine Balsami Sulphuris Anisati. Idem cum cæteris Oleis fit, ceu Ol. juniper succin. fænicul. &c.)

Vires. *Consolidat, pulmonibus (& thoracis vitiis, ut & ictero) convenit, & secundum diversitatem oleorum additorum, diversas operationes exercet (vermes pellit, & leniter alvum solvit).*

Dos. à gutt. (ij) v. ad gutt. (xx.) (xxx.)

*Sulphuris Balsamus crassus:
Processus secundus.*

M A R G R A V I U S.

℞. Florum Sulphur. pulverizator. ℥. v.
Inde cucurbitæ vitreæ non resectæ, id est, integræ. Tum affunde

Ol. Terebinthin. vulgar. ℥. viij.

Repone in arena, & accende ignem tertij gradûs. Sic, iij. hor. spatio, totum Sulphur cum menstruo abibit in massam nigram, picis instar. Hanc massam refrigeratam effunde in ollam puram, & affusâ Aquæ puræ s. q., super carbonibus accensis absque flamma, per quadrantem horæ, coque. Refrigeratâ ollâ, Aquam superfluitantem cum Ol. Terebinthinæ decanta, & reperies in fundo massam nigram induratum valdè, quam serva usui. Hæc enim est *Balsamus Sulphuris crassus* dictus.

Vires. Medetur optimè recentibus vulneribus, ut & ambustis, in quibus empyreuma feliciter extinguit. Inservit quoque parandis Balsamis aromaticis.

Bals. Aromaticus Fœniculatus.

Processus tertius.

I D E M.

℞. Balsam. præcedentis ℥. β.
Solvatur supra accensos carbones, ita ut fluat. Tum adde

Ol. Fœnicul. destillati. ℥. ij.

Agitentur bacillo, ut abeant in unam massam. Vel

Processus quartus.

I D E M.

℞. Bals. Sulphur. crassi, ex floribus Sulphuris parati, & coctione cum Aqua inspissati, ℥. β.

Ol. Fœnicul. stillat. ℥. ij. aut iij.

Misce & per noct. digere in arena: sic accuratè miscbuntur duæ hæ substantiæ, fietque *Balsamus liquidus*, colore

colore nigro, retinens genuinum saporem Olei Fœniculi, absque empyreumate (operatio fieri potest in vitro, vel olla vitreata).

Vires. *Attenuat, incidit, calefacit, siccatur: resolvit pituitam crassam in ventriculo, aut pulmonibus (hinc in affectibus pectoris, asthmate, dyspnœa, & orthopnœa, convenit) contentam: sudorem, & urinam, movet.*

Dos. *aliquot guttæ, vel cum syrupo aliquo (sæpius de die), vel lambendo solum ex vola manûs hunc Balsamum (non guttæ deglutienda, ut descendant in pulmones).*

*Sulphuris vulgaris Bals. præparatio:
Processus quintus.*

M A E T S I U S.

ꝛ. Flor. Sulph. vulgar. q. p.

His affunde

Oleum Succin. Terebint. vel Juniper. vel Nucum Juglandium, ad eminentiam iij. iv. v. dig. transverfor.

Stent in digestionem, in arena, igne mediocri, quousque Oleum tuum rubicundo colore tinctum, & à Floribus Sulphuris quodammodo inspissatum observabis. Ita facta est conjunctio Olei, & Florum Sulphuris: Et sic elaboratur Balsamum Sulphuris simplex; Quod si potentius quis desiderat, Floribus Sulphuris adde Myrrham, Aloën, & Crocum, & ex illis extrahatur tinctura cum Oleo, ut dictum prius; Ita obtinebis Balsamum, quod maximarum est virium in peste, aliisque morbis contagiosis. Interius enim exhibitum sudores potenter movet, & particulis suis balsamicis sanguinem a veneno externo defendit. Hoc autem in Balsamo Sulphuris anisato annotari debet, quod scilicet, in ejus præparatione, longâ digestionem, ac proinde indefatigabili patientiâ, opus est: secus fœtorem nauseabundum, ex fermentatione vehementiore, facillè sibi conciliat.

C A P. CCCCXXXVIII.

Sulphuris Balsamus compositus antipestilentialis.

I D E M.

- ℞. Florum Sulph. ℥. j.
 Myrrhæ, ℥. iij.
 Aloës Socotrinæ, ℥. ij.
 Croci opt. ℥. j. β.
 Camphor. ℥. iv.

Redigantur in pulverem tenuem, iisque affundatur

Ol. Terebinthinæ æthereum, seu lucidum, ad eminentiam iij., iv., digit. transvers.

Digerantur simul, ut artis est, & obtinebis Balsamum *Sulphuris in peste, morbisque malignis, magnarum virium.**Quod si vulnerarium reddere animus est, adde prædictis speciebus, in digestionem, radic. consolide, flor. hyperici, chelidony, centaurij, & similia.*

C A P. CCCCXXXIX.

Pilula antipestilentiales ex Sulphure.

I D E M.

- ℞. Florum Sulphur. ℥. x.
 Myrrhæ, ℥. j. β.
 Aloës lucidæ, ℥. j.
 Croci optim. ℥. β.

Fiat pulvis tenuis, qui cum Elixire Paracelsi, vel alio cordiali, in massam pilularem redigatur: & habebis antipestilentiale optimum.

C A P. CCCCXL.

Balsamus Dia-Sulphuris Rulandi.

I D E M.

- ℞. Flor. Sulphuris, ℥. j.
 Ol. Nucum Jugland. ℥. vj.
 Vini generosi, ℥. ij.

Digerantur simul, sæpius agitando ingredientia hæc, & post-

postmodum coquantur simul ad Vini consumptionem:
& paratum erit Balsamum Dia-Sulphuris Rulandi.

Processus secundus.

℞. Florum Sulphuris, ℥. viij.
Ol. Nucum Jugland. ℞. j. β.

Digerantur in aqua calida ad solutionem Sulphuris; &
præparatur Balsamus Sulphuris.

C A P. C C C C X L I.

Emplastrum Dia-Sulphuris Ejusdem.

I D E M.

℞. Balsam. præcedent. ℥. iij.

Ceræ, ℥. β.

Colophon. ℥. iij.

Myrrhæ, ad pondus omnium.

Liquefac Ceram, Colophon., & Balsamum Sulphur.,
super ignem, insperge Myrrham subtilissimè tritam pau-
latim, & successivè, igneque lento coque, spatulâ li-
gneâ semper agitando, donec inter se permixta fuerint,
& sensim refrigescant.

C A P. C C C C X L I I.

Sulphuris Ol. per Campanam.

L E M O R T.

℞. Sulphur. commun. q. v.

Indatur ollæ terræ vitreæ, lato orificio præditæ. Lique-
fiat super pruna tamdiu, donec sponte (vel pruna can-
dente, ut de gutta inflammata, aliud inflammetur) in-
cendatur. Dein super argillam, ad altitudinem vj. digit.
fabricatam, ponatur. Campana postea super parvos lapi-
des posita, ita ut aëris ingressus (circulatio non impedia-
tur) inferius pateat liber ei superponatur. Signum benè
procedentis operationis est, ubi campana à fumo Sulphu-
ris non turbatur, sed perspicua manet. Sulphur deflagrans
aliquoties (continuò) bacillo moveatur, ne in superficie
crustram

crustam acquirat, quæ flammam suffocaret. Sulphuri deficienti recens Sulphur liquefactum infundatur (donec s. q. Spir. & Ol. nactus fueris). Oleum effluens in vitro altiori deponatur, ut fæces deponat, & è turbido fiat clarum. Dein ad usum effundatur.

Nota 1. Quo magis lata ollæ superficies est, eo melius operatio procedet.

2. Quò magis ad medietatem vasis olla Sulphur continens appropinquare potest, eò citius Oleum defluit.

3. Pro Sulphure vario adhibito, varia quantitas, & qualitas, Olei Sulphuris emanat. In genere verò tria dantur Sulphuris genera.

Primum est Sulphur vivum, quod est propriè minera Sulphuris, & maximam Olei partem præbet, ob vitriolatas, & aluminosas, acidas particulas, inibi in satis magna copia inhærentes, quæ aliàs in depuratione, & fusione, partim avolant, partim sub nomine fæcum segregantur.

Secundum genus Sulphuris est Sulphur fustum, & in panes coactum, quod *Suæscum* (quod omnibus aliis prælat) dicitur, unde etiam adfertur; quod etiam satis largam Olei quantitatem præbet.

Tertium genus est Sulphur depuratum, & in magdaleones redactum: Quod Sulphuris genus plus, vel minus, Olei præbet, prout intensè vel flavescit, vel virescit. Viride semper plus Olei præbet,

4. Quò Sulphur intensius liquefactum fuerit, adeò ut sponte flammam suscipiat, tantò cum minori molestiâ ardet.

5. Quò vehementius Sulphur deflagrat, eò ponderosior, & melior, Olei quantitas; v. g. è $\mathfrak{B}$. 1. Sulphuris vulgaris 3. iv. ad vi. plerumque eliciuntur.

6. Loco Sulphuris deflagrati recens Sulphur substitui debet; vel ollæ duæ in promptu sint, ut, Sulphure in una deflagrato, recens liquefactum substitui possit.

7. Pro differentia campanarum differens Oleum elicitur. Sic è campana altiori, majori, & latiori, valdè parva; sed ponderosissima quantitas Olei, elicitur, ut ex $\mathfrak{B}$. j. Sulphuris vix 3. j. Olei acerrimi. Sic etiam, campanis

campanis diversis, sibi invicem suppositis, diversæ aciditatis Olea prodeunt, scilicet, in primâ, & infimâ, ponderosius, & acidius, Oleum obtinetur; in secunda levius, & dilutius acidum, sub nomine *Spiritus Sulphuris* colligitur, & sic in sequentibus semper debilius acidum provenit.

In summitate verò hæret pulvisculus levissimus, quî læsionem continui à flamma nondum passus est, sed, liberè motu illo in altum elevatus, pristinae suæ formæ redit, ubi motus vehementissimus desinit; & dicitur *flos Sulphuris*.

8. Tempore nebuloso, frigido, & pluvio, citiùs, & faciliùs deprimuntur vapores graviores, & ponderosi, & retinentur.

9. Si Oleum hoc libero exponatur aëri, pondere accrescit, in acrimonia verò debilitatur, quoniam humidum in se recipit aërem.

10. Quo magis album est Oleum Sulphuris, eo debilius existit.

11. Sp. Sulphuris dulcis fit eodem modo, ac in Spiritu Salis dulci dictum est, observatis accuratè notis de dulcificatione Spirituum acidorum: nempe, ut Sp. Vini sit rectificatissimus, & Oleum optime dephlegmatum. Sic etiam sæpiùs guttam unam, vel alteram, Olei pinguis supernatantem exhibet, quod sese separat mediante rectificatione.

Vires easdem, ferè cum Oleo Vitrioli possidet, nisi quòd non tam adstringens sit, & gratius etiam gustui. Insuper pulmonis, & thoracis (ut anginae & pleuritidi) affectibus convenit, & febribus ardentibus, (colicæ, pesti, tussi, omnibusque obstructionibus, è nimio calore ortis. Aquis mixtum appropriatis) & contagiosis: (effervescentiam sanguinis mitigat), à salinis, acerbis, & pestilentialibus vaporibus corpus conservat, putrefactionem arcet (cæterasque corruptiones), vermes necat (crassos & viscidos humores incidit. Statum naturalem optime conservat. Insuper succos rosarum & violarum optime tingit).

Dos. à gutt. ij. ad (v) vj. in vino, vel alio quovis convenienti vehiculo.

Sulphur. sp. per Camp.: Processus secundus.

M A R G R A V I U S .

℞. Campanam vitream satis idoneam, in superiori parte perforatam (prius aqua pura madefactam); Eam impone (multis parvis) scutellis vitreis, aut terreis vitreatis, quot, scilicet, sufficiunt pro magnitudine Campanæ. In medio harum scutellarum pone (vasculum) patellam terream vitreatam cum Sulphuris liquefacti, & ferro ignito accensi fortè ℥.iiij. (ne Sulphur excedat quantitate, & flamma frangat Campanam: sufficit igitur cochlear. j.) Relinque in loco à ventis remoto, donec Sulphur omne sit consumptum. Si fortè Sulphur præter expectationem extingatur, oportet hoc novo ferro ignito (priore remoto, ut nempe perpetuo conservetur Sulphur ignitum & incensum) reaccendere, & semper novum Sulphur pulverizatum adjicere, donec s. q. Spir. sive Ol. Sulphuris, sit comparata. Colligitur autem hic Spir. sive Oleum, ex fumo Sulphuris acido, collecto ad superficiem internam Campanæ, & tandem resoluto quasi per deliq. ab externo aëre frigido, & humido: unde necesse est instituere hanc operationem tempore, & loco, frigido, & humido (pluvioso); aliàs parum, aut nihil, commodi reportabitur. Dein etiam ℥j. vel ij. Sulphuris est consumenda, antequàm Campana incipiat destillare. Non nocebit etiam, si Campanæ subjiciatur vasculum, aquâ calidâ repletum, quæ perpetuò exhalet ad Campanam, ut hoc modo fumus facilius colligatur ad Campanam. Est operatio molesta, & diuturna. Hinc Chymici varia compendia hujus operationis quærunt: nunc, scilicet, destillando Sulphur cum viridi æris, qui processus videatur apud Rolfincium: nunc cum Sp. Nitri, qui processus videatur apud Schroderum: nunc per se destillando Sulphur ex retortâ tubulatâ in recipiens aquâ repletum; ubi aliqui etiam nitrum addunt, unde Sp. Sulphuris mixtus oritur.

Ego verò puto, omnes Spir. acidos in mundo esse Spir. Sulphuris, sed aliter, atque aliter, modificatum.

Nota

Nota 1. Ex Sulphuris vulgaris ℥. j. accipies ℥℥; si verò fuerit minera Sulphuris, interdum ℥iij. vel iv. Spir. acidi.

2. Post destillationem Campana nocturno tempore ad latus reponi potest: sic Spir. acidi confluet in unam massam, quæ conservari potest.

Vires. *Hic Spiritus ab Helmontio dicitur facere ad longam vitam; unde plerumque reliquis Spiritibus acidi præfertur. Temperat acrimoniam salinam; reserat obstructions à sale muriatico factas: præservat à putredine, omnia extenuat, & incidit (ventriculi fermentum conservat, sanguinem depurat, & reddit incorruptibilem, movet sudorem & urinam).*

Dos. est guttar. vj. vel viij. (in aqua appropriata.)

C A P. C C C C X L I I I.

Sulphuris Sp. per destillationem.

I D E M.

℞. Retortam tabulatam terream, aut saltem perforatam, (Si foramen, aut tubulus, fuerit à parte posteriori, eò melius) injiciatur per vices, sive cochlearia,

Pulv., ex Sulphuris, & Nitri, p. æq. fact.; Sic vapores incensi cum impetu feruntur in recipiens vitreum, quod amplissimum esse debet, continens aliquid aquæ puræ, & cujus junctura cum collo retortæ sit tantum leviter obturata. Consumpto cochleari uno, ingeratur alterum, idque continuetur, quamdiu libitum fuerit. Sic accipietur, unà cum quibusdam floribus, Sp. acidi penetrantissimus, Spiritui campanario haud absimilis, sine dubio tamen aliquid acidi Nitri in se continens, quod vapores rubicundi demonstrant. Potest dici *Sp. Sulphuris compositus*. Si solum Sulphur, absque Nitro, ingeratur, infeliciter succedit operatio, quia Sulphur non accenditur, atque idè nullum Spiritum acidum, sed flores suppeditat, etiamsi leviter tantum juncturae sint clausæ.

Vires easdem habet cum Spiritu Sulphuris, nempe re-
frige-

frigerandi, siccandi, putredinem arcendi, urinam, & sudores, movendi.

Dos. aliquot guttæ in aq. appropriatâ, aut vino.

CAP. CCCCXLIV.

Suppositoria præparandi methodus.

LE MORT.

Varia dantur Suppositoria, vel ex Alumine, vel Sapone Veneto, vel Melle cocto.

Ex Sapone Veneto scinduntur particulæ oblongæ, & scalpendo rediguntur in formam Suppositoriorum. Ex Alumine fiunt eodem fere modo.

Sed præstantius est Alumen liquefacere, & ex liquefacto extempore parare Suppositoria.

E Melle cocto hoc modo parantur. Mel ad consistentiam tam duram (spissam) coquitur (evaporatur), ut frige factum, & concussum, in frusta dissiliat. Dein auferitur ab igne, & tepesfacto Melle, admiscentur pulveres, Aluminis, Sal. commun. &c. & dein in formam Suppositorij, dig. j. longitudine, formatur; pro fœmina crassius, pro viro tenuius convenit. In olivarum oleo debent adservari; aliàs intra diem unum liquefcunt (& hoc est Suppositorium vulgare).

CAP. CCCCXLV.

Syrupos, Rob. & Mellita præparandi ordo generalis.

I D E M.

Syrupi in trës classes dividuntur. Prima est ex odoriferis, & colorem facilè amittentibus: Secunda, ex vegetabilibus vulgaribus, scilicet, quibus odor, & sapor, & color, coctione non perit. Tertia est acidorum: & quidem eorum, quæ colore albo prædita sunt, vel rubro.

Syrupi primæ classis sunt violarum, & ferè omnium florum cœruleorum, ut & odoriferorum aromatum, ut corticum citri, cinnamomi, gariophyllorum &c. Syrupus violaceus duplici modo præparatur:

Modus

Modus vulgaris.

℞. Flor. Violar. q. v.

Auferantur cauliculi virides. Flores seorsim collectos Aquæ calenti infunde. Nota, quòd Aqua non debet ebullire, sed ferè ad ebullitionem deduci. Macerentur simul, donec Aqua frige facta sit. Liquorem exprime. Huic liquori adde

Sacchari clarificati q. s., id est, quantum dissolvi possit.

Vel Saccharum ad consistentiam tabulati coquatur cum Aqua vulgari, id est, quando filum dat. Dein liquor in f. q. ei addatur ad consistentiam Syrupi inde faciendam.

Alter modus.

℞. Florum cœruleorum Violarum q. v.

Aq. vulgaris parum ad irrigationem.

Imple eis cucurbitam vitream, & in M. B. coquantur per hor. ij. Frige factum liquorem exprime, &, ut ante, procede.

Vel

℞. Hujus Liquoris ℞. j.

Sacchar. finissim ℞. iij.

Et in B. M. ad consistentiam Syrupi vase optimè clauso, ne odor expiret, macerentur; & erit multò fragrantior, & melior Syrupus.

Syrupus Odoriferorum, & Aromatum.

℞. Cinnamom., vel Cort. Citri, vel cujuscunq. Aromatis. ℥. iij.

Vini Gallici,

Aq. Rosat. ana pint. j.

Destillentur simul, donec ℥. v. circiter liquoris transierint. Remanentiam coque, vase aperto, ad mediæ partis consumptionem. Colaturæ, clarificatæ albumine ovorum, adde

Sacch. clarificat. ℞. ij.

Coquantur ad consistentiam spissiolem, Dein ab igne remoto adde

Aq. præcedent. stillat. q. s.

Scilicet, ut consistentiam Syrupi retineat: plerumque omnis Aqua additur.

Syrupus Corticum Citriorum.

I D E M.

℞. Flaved. Cortic. Citrior. vel cort. Pomor. Chinae
℥. iv.

Vini Gallic. ℥. viij.

Destillentur lenissimo igne, donec ℥. ij. vel iij. circiter abstractæ sint.

Reliquos cortices exemptos coque in s. q. Aquæ per hor. ꝑ. addendo Santali rubri. ℥. ij. scilicet, ad gratum colorem. Colaturæ adde Sacchari ℞. j. ꝑ. Clarificetur albumine ovi, & ad consistentiam paulò duriolem percoquatur. Cocto adde

Aq. præcedent. destill. ℥. iij.

Essent. Ambr. gris. gutt. ij.

f. Syrupus. f. a.

Vires. *Cardiacus est, nobilis in lipothymia, syncope, &c. Exhilarat spiritus vitales. Sicut cui verò animus sit, gratiolem adhuc efficere Syrupum, addat succi Citri recentis expressi q. s. ad gratiam.*

Syrupus Vegetabilium vulgaris.

℞. Herb. flor. lign. radic. cortic. &c. quorum odor non facile avolat.

Macerentur secundùm eorundem duritiem. Denique coquantur, colentur, & clarificentur, vel saccharo addito, vel liquor solus, & prout clarificatio fuerit facta vel saccharo vulgari, vel clarificato. Deinde ad consistentiam Syrupi reducitur coctione.

Syrupus Acidorum.

INter acida numerantur Succii berberorum, ribesiorum, & granatorum. Illi Succii, quoniam colore rubro

bro præditi sunt, colorem non variant Sacchari, ideoque coqui possunt Succo illi unà cum Saccharo ad consistentiam Syrupi, vel Rob. Est autem Rob spissioris consistentiæ, quàm Syrupus. Sed Syrupi Succorum Acidorum ex aceto &c. quoniam albi expetuntur, requirunt Saccharum ad consistentiam tabulati coctum, cui ab igne remoto, additur Succus ad consistentiam Syrupi.

Nota benè, quòd omnes Succo, & Syrupi acidi, necessariò requirunt vasa terrea vitreata, quoniam metallica corrodunt, unde coloris, & saporis, mutatio sæpiùs advenit.

Differentia inter Syrupum, Rob, & Mivam, vel Gelatinam, tantùm in consistentia est. Scilicet, Syrupus est liquidissimus omnium: Rob est spissioris consistentiæ, instar mellis virginei: Miva, & Gelatina, sunt consistentiæ adhuc spissioris, ita ut scindi possint, & in cultro retineri.

Syruporum preparatio: Processus secundus.

I D E M.

EXprimatur Succus è recentibus herbis, & omnibus vegetabilibus. Illum optimè clarificatum ad consistentiam evapora super MB.; & si sint herbæ calidæ, post evaporationem, guttulæ aliquot proprii Olei affundantur. Dein in vase vitreo recondantur, superfundendo Alcohol Vini subtilissimi cochleare j. vel ij. ad super eminentiam, scilicet, medij digiti transversi, & asserventur ad usum.

Hujus ℥ij., vel iv. ꝯ. j. Sacchari colore, & odore, & sapore, inficient.

Si sint herbæ frigidæ, & acidæ, ut acetosæ, cydoniorum, granatorum, limonum, agrestæ (Belgicè *Verjuis*, id est, succus uvarum immaturarum), superfundatur, loco alcohol Vini, acetum destillatum fortissimum.

Si purgantia adhibeantur, vel talia, quæ succum præbere nequeant ob ficitatem, illa primùm extrahantur aquâ fervente, & in extracti formam, secundùm artem, redigantur, superfundendo, ut antea, alcohol Vini
(scilicet,

(scilicet , post extractionem , & inspissationem) ad extractum conservandum.

In electuariis purgantibus conficiendis eodem planè modo procedendum. Nempè extrahendo aquâ comm. omnia ingredientia ; deinde ad extracti formam redigendo : quæ extracta ulterius postea cum saccharo , vel cum aliis ingredientibus , in formam Electuarij poterunt adornari. Ac idem esto iudicium de Pilulis.

Syrupos è Viscosis preparandi modus generalis :
Processus tertius.

I D E M.

SI Syrupi è mucilaginosi , & viscosi , sint componendi , vel minorem obtinere debent quantitatem sacchari , vel mucilaginis.

Si minor quantitas sacchari hisce Syrupis addatur , temporis tractu fitum contrahunt , fermentationemque subeunt , unde , instar aquæ , liquidi apparent , omnesque vires suas amittunt. Si verò minor quantitas mucilaginis in ipsis contineatur , certum est , vires simplicium non benè extractas esse , quoniam præcipuæ vires illorum in mucilagine constant. Ut ergo Pharmacopæus suas tamen præparaciones , secundùm normam à Medicis præscriptam , efficiat , seq. modo procedendum erit :

Recipiat primò herbas , & radices minùs viscidas : (exemplum esto in Syrupo de hyssopo) illas coquat debito modo. Sub finem verò coctionis addat mucilaginosas herbas , & simplicia , ut fructus , & semina. Sic mucilaginem ferè nullam emittent , sed tantùm viribus subtilioribus imbuent decoctum. Clarificato dein decocto Saccharum addatur in decenti quantitate.

Si verò , secundùm præscriptum Authorum , nodulo includenda sint mucilaginosa , & viscosa , & simul cum simplicibus cæteris sint percoquenda , necessariò avolant particulæ eorum volatiles , & mucilago retinetur in lintheo , quæ nullo modo , nisi forti expressione , illud pertransibit.

Optima verò methodus hæc est , & viribus simplicium
omnibus

omnibus imbutos Syrupos obtinebimus, si, nempè, seorsim fiat extractio simplicium non mucilaginosorum, & cum Saccharo permisceatur, & percoquatur hoc extractum in Syrupum. Postea etiam mucilaginosa extrahantur, mediante maceratione, & coctione, & hæc mucilago cum Syrupo præcedenti misceatur in B. M.; Sic obtinebimus aliquo modo decentem Syrupam (sed non planè decentem) viribus omnibus integris.

C A P. C C C C X L V I.

Syrupus de Limonibus.

I D E M.

℞. Sacchari refinati (clarificati) ℥j. dissolve in
Aq. comm. f. q.

Coquantur ad consistentiam tabulati, cui ab igne remoto adde

Succi Limonum (si fieri potest, recentis; illius enim ℥j. plus valet, quam ℥iij. veteris, & fermentati) ℥iv.

Misce, & agitando fiat Syrupus.

Eodem modo fit Syrupus aceti, Oxymel simplex, & scilliticum. Sed ad mellis ℥. j. dentur Succi Limonum ℥. ij. β.

Vires. Refrigerat, sitim sedat, cardiacis mixturis permiscetur.

Dos. secundum libitum.

C A P. C C C C X L V I I.

Syrupus Glycirrhizæ simplex.

I D E M.

℞. Rad. Glycirrhizæ, ab externo, si placet, cortice mandat. q. v. v. g. ℥. iv.

Scindantur in minutas partes, & parumper in mortario postea contundantur. Hisce superfunde

Aquæ calentis q. s. ad bonam humectationem

Macerentur simul per hor. ij. Dein leviter j., vel ij., vice ebulliant. Postea colentur. Colanturæ adde

F f

Sacchari

Sacchari ℥. j. vel Sacchari & Mellis, ana.
Percoquantur simul, & clarificentur cum albumine ovi.
Dein ad consistentiam Syrupi reducantur. Sic omnes
fiunt Syrupi è radicibus.

Vires. *Omnibus pulmonis, & thoracis affectibus succurrit: tussi medetur.*

Sequenti verò modo optimus fit Syrupus.

EXtrahatur Liquiritia mediante aqua comm. sæpius
reaffusâ fervente, donec saporem nullum amplius
de se præbeat. Aquam omnem conjunctam evapora ad
consistentiam oleaginosam. Huic adde Syrup. Sacchar.
cand. partem duplam, Essent. Mellis, mediante Spiritu
Vini extractæ, mediam partem: Essent. Benzoës par-
tem octavam. Digerantur simul, donec omnia unita
sint; & erit Syrupus efficacissimus.

C A P. C C C C X L V I I I.

Syrupus Papaveris albi.

I D E M.

℞. Capitum Papav. alb. exemptis feminibus, & re-
jectis caulibus, & corollis q. v.

Scindantur in partes minutas. Coquantur post levem
macerationem in tepidâ, per hor. ̄.

Interea recipe Semina. Contundantur in mortario ad
pulpæ consistentiam, vel donec unctuosâ fiant. Deco-
ctum illud hîc superfundatur. ut fiat emulsio. Dein
denudè emulsio hæc, separatis Seminibus, coquatur
per se, & despumetur, donec clarum fiat decoctum.
Huic adde f. q. Sacchari, & clarificetur cum albumi-
ne ovi in spumam redactò. Dein ad consistentiam per-
coquatur.

Nota benè: è recentibus Capitibus quadruplo fortior
fit Syrupus, & verum fit anodynum. Etiam ex illis re-
centibus Meconium fieri potest, coquendo scilicet illa
Capita in aqua comm., dein exprimendo, & ad consi-
sistentiam extracti redigendo.

Vires.

Vires. Respondet in omnibus Opio, nisi quòd paulò sit debilius.

Syrupus Papaveris albi fortissimus ex Capitibus recentibus: Processus secundus.

I D E M.

℞. Cap. Papav. albi recentium immaturorum. ℥. iv.
Coquantur simul cum

Aquæ comm. ℥. q.

Colaturæ adde

Sacchari ℥. viij.

Coquantur, & despumentur simul, id est, clarificentur cum albumine ovi, & redigantur in consistentiam Syrupi.

Vires. Anodynum est, & soporiferum, optimè conveniens infantibus: bilem temperat, acrimoniæ hîmorum tollit, pectoris vitij succurrit.

Dof. à ʒ. j. ad iv.

C A P. CCCCXLIX.

Syrupus de Rosis siccis.

I D E M.

℞. Rosarum rubr. ℥. q.,
Eis iuperfunde

Aq. ferventis q. s., ut benè humectentur.

Refrigerentur simul in vase clauso. Refrigeratas exprime, & si colorem satis intensum, post expressionem, adhuc obtineant, recentem Aquæ ferventis quantitatem infunde, & procede, ut ante. Fincturas confunde, & ad singulas ℥. v. ℥. j. Sacchari, ad consistentiam tabulati cocti, permisce, & ad usum postea repone.

Vires. Refrigerat, leniter adstringit, cardiacis est.

Dof. ad ʒ. ij.

Nota r. Si gratiore odore, & sapore, imbutus expectatur Syrupus, addantur guttæ duæ Ol. lign. Rhodij, Sacchari ℥. q. primò exceptæ; vel Aq. Rosarum fragrantissimæ cochleare j. ad singulas libras Syrupi.

2. Eodem modo ex omnibus simplicibus, odore grato præditis, Syrupi confici queunt, falvis omnibus simplicium viribus.

3. Ubi adstringens facultas expetitur, coctioni subjicienda sunt simplicia, ut odor pereat, & sapor magis adstringens fiat.

C A P. C C C C L.

*Syrupus purgans Catholicus noster, pro puerperis,
& infantibus.*

I D E M.

℞. Fol. Sennæ,
Rhabarbar.
Agarici,
Sem. iij. calidor. maj. ana ℥. ij.
Mercur. dulc.
Vitriol. Mart. ana ℥. j.
Scammon. ℥. β.
Ol. Tartar. per del. ℥. j.

Misceantur invicem. His superfunde
Aq. fervent. pint. ij.

Macerentur simul per vj. circiter hor. Dein clarum à
fæcibus separetur, addendo colaturæ
Sacch. alb. ℞. iv. vel iij. pro lubitu.

Coquantur simul ad consistentiam Syrupi. Cocto adde
Ol. Anisi, & cort. Arantior. ana ℥. β.

Misce, fiat Syrupus.

Vires. Quoscunque ferè humores purgat: vermes necat, & expellit.

*Dos. pro infantib. unius anni à ℥. j. ad ℥. iij. vel iv.,
in adultioribus ad ℥. j.*

Nota benè. Loco Vitriol. Martis, & Mercur. dulc.
substitui poterit Tinctura Martis aperiens, cum Mercurio præparata.

C A P. C C C C L I.

Syrupus Gariophyllorum.

I D E M.

℞. Gariophyllor. contusor. ℥. j.

Hisce grosso modo contusis adde, vel superfunde
Spir. Vini rectific.

Macerentur simul per xxiv. horas, donec rubicundissimam acquirant tincturam. In hanc claram infunde Sacchari ad consistentiam tabellati cocti. ℥. j. Dein fiat Elæosaccharum ex ℥. j. Sacchari albissimi, & gutt. vj. Ol. Gariophyllorum, simul in pulverem contundendo. Pulvis hic Syrupo jam confecto infundatur. Postea ad usum reservetur.

Vires. *Cardiacus, stomachicus, & cephalicus est hic Syrupus: sudores movet, morbis frigidis convenit.*

Dof. ab. ℥. j. ad ij.

C A P. C C C C L I I.

Syrup. Altheæ simplex.

I D E M.

℞. Rad. Altheæ consecissar. ℥. iv.

Macerentur per hor. j. in aqua. Dein leviter ebulliant per horæ quadrantem. Postea fiat colatura. Colaturæ adde

Sacch. ℥. j.

Coq. denuò simul, & cum albumine ovi, in spumam redacto, clarificentur. Post clarificationem ulterius ad consistentiam Syrupi inspissa, & usui reserva.

Nota 1. Decoctum Altheæ non nimis mucilaginosum esse debet, quoniam aliàs consistentiam gelatinæ potius, quàm Syrupi, obtineret. Eodem modo omnia femina frigida majora, & minora, levi maceratione præmissâ, coquuntur, ut mucilaginem suam deponant.

2. Quò major feminum frigidorum copia in compositiones ingrediatur, tam in propria substantia, quàm sub forma extracti, eò citius rancescunt, & situm contrahunt,

trahunt, quoniam facillimè humiditatem aëris ad se trahunt, & quibuscunque injurijs patent.

Vires. *Emollit, humores acres, & serosos mitigat, raucedinem tollit, doloribus nephriticis succurrit, iussi impeditur.*

Dof. *ad libitum.*

C A P. C C C C L I I I.

Syrupus Rosarum solutivus.

I D E M.

℞. Succi Rosar. pallidar. express. ℥. j.

Evaporet ad quartæ partis remanentiam. Evaporato, & adhuc calido succo adde

Sacchari ℥. xij. circiter, vel q. s. ad consistentiam Syrupi.

Dissolvantur leni calore, donec omnia unita sint. Ultimò adde

Aquæ Rosarum fragrantissimæ ℥. β.

Vires. *Laxat pituitosos, & biliosos humores, melancholicos purgat, sanguinem refrigerat, cor., & vitales spiritus, recreat.*

Dof. *à ʒ. j. ad ℥. j.*

Processus secundus.

I D E M.

℞. Rosar. pallidar. q. s.

Exprimatur exinde succus, mediante contusione. In succo illo expresso bulliente infunde Rosas recentes, & exprime denuò post macerationem decentem. Huic succo denuò expresso adde recentes Rosas; hanc operationem tamdiu repetendo, donec sufficientem succi copiam è Rosis elicueris. Succo illi, per subsidentiam clarificato, adde

Sacchari ℥. q.

& percoquantur in Syrupum crassiozem, ferè instar tabellati. Dein adde

Aq. Rosar. fragrantissimæ ℥. aliquot, ut consistentiam debitam Syrupi acquirat.

Nota

Nota benè. Si folia Semæ, vel alia purgantia, addenda sunt, in ultima infusione addantur, & paretur Syrupus, ut supra.

Processus tertius.

I D E M.

℞. Rosar. pallidar. q. s.

Hisce superfunde

Aq. ferventis q. s., ut tantum humectentur.

Stent simul, donec planè refrigerata sunt: dein exprimantur: expresso succo adde recentes Rosas, & in B.M. macerentur simul per hor. vj. Dein exprimantur. Colaturæ, sæpius repetitæ, recentes adde Rosas per octo, vel novem, vices. Dein Saccharum in s. q. addatur.

Alius, & brevior modus.

℞. Flor. Rosar. s. q.

Comprimantur in olla, vel in cucurbita, angusti colli. Coq. simul in B. M. per hor. ij. Dein Rosæ exprimantur. In succo hoc expresso dissolve

Sacchari, ad consistentiam tabulati cocti (id est, donec è cochleari per fibras descendat, si leviter stillare permittatur) q. s., ut consistentiam Syrupi acquirat;

& reservetur usui.

Nota. Ubi fragrantior Syrupus expetitur, post Syrupi confectioem addantur gutt. ij. vel iij. Ol. lign. Rhodij, Saccharo albissimo excepti; vel aq. Rosar. fragrantissimæ ʒ. j. circiter, & in usum reponantur.

Vires. *Bilem lenissimè purgat, & melancholiam. Puerperis, & gravidis, convenit, & infantibus: vermes necat, exastuationem sanguinis sedat, febribus ardentibus, delirio, & vigilijs continuis, subvenit.*

Dos. est secundum vires & fortitudinem infusionis, vel succi, magis aut minus exhalati; plerumque verò ab ʒss. ad ʒij.

CAP. CCCCLIV.

Tacamahacæ Oleum.

MARGRAVIUS.

℞. Gum. Tacamahacæ, quantum fieri potest, pulverizat. (n) ℥. ij

Arenæ puræ, & cribratæ ℥. iv.

Misce, & destilla ex retorta vitrea, in arena, primum igne leni, tum tertij gradûs, per horas ix. vel x. Sic primum procedet liquor flavus: tum rubicundus. Post horas vj. vel viij. remove recipiens, & effunde Oleum, atque iterum applica, donec prodierit Oleum valde crassum, & viscidum, quod *Balsamum Tacamahacæ* dicitur.

Vires. *Est maximè diaphoreticum, par succini oleo, vel etiam superius. Conducit vulneratis nervis, excitat præfocatas hysterica passione, & virium omnino præstantissimarum habetur.*

Dos. internè est ad aliquot guttas.

CAP. CCCCLXV.

Tartari Cremor, & Chrystalli.

I D E M.

℞. Tartari Vini, (crudi), quantum potest haberi, albissimi, ℥. (ij.) iv. (℥. β.)

Abluatur (integer adhuc) toties Aquâ purâ, donec Aqua tandem permaneat limpida, tum sit ad manum olla terrea (fictilis, aut etiam cuprea, sed stanno obducta) vitreata, & munda, quæ capiat præter-propter

Aquæ ℥. ij. (vj.)

Imponantur simul accensis carbonibus, & relinquantur, donec Aqua ferveat. Tum injiciatur (in bullientem Aquam) Tartarus antea lotus, omnis simul (vel cochleatim

(n) absque pulverisatione, & arena, hujus Gummi destillario institui potest, modo retorta non ultra tertiam partem repleatur.

chleatim per vices, donec omnis Tartarus sit ingestus,) integer, & sine contritione (vel exiccatus & pulverisatus,) relinquaturque ibi per circiter horam β ., donec omnis ab Aqua (totaliter) resolutus sit; quod cognosci potest, si cochleari ligneo exploretur. Quo facto, removeatur olla ab igne, coleturque Aqua fervida per pannum densum. Sic Aqua pura, secum vehens Tartarum solutum, transibit per pannum; quæ postea refrigerata in superficie habebit cuticulam: In fundo verò, & ad latera, deponet Chrystallos Tartari. Cuticulam vocant Cremorem Tartari; quem hoc modo colligunt. Accipiunt, scilicet, Tartarum refrigeratum, separant ab Aqua, affundunt novam Aquam, coquuntque, ut antea: bullienti Aquæ injiciunt albumen ovi conquassat. (j. vel ij); post parvam (dimidij quadrantis hor.) coctionem albumen (unà cum sæcibus) coagulatum (induratum) detrahunt cochleari perforato ligneo: tum Tartarum coctum (vel Aquam, Tartaro imprægnatam, ferventem) iterum colant per pannum (sic sæcibus in panno relictis, Aquam habebis limpida). Colaturam statim (in olla munda) imponunt igni, & dum bullit Aqua, in superficie emergentem cuticulam (satis densam) detrahunt cochleari perforato ligneo (& super orbe terreo vitreato reponunt), & statim nova emergit cuticula, quam iterum detrahunt. Sic pergunt continè, donec tota Aqua (per ejusmodi cuticulas) sit consumpta, totusque Tartarus abierit in cuticulam: quem Tartarum postea exiccant ad solem in pulverem subtilissimum, vocantque *Cremorem Tartari*. (qui nomen à similitudine cum Cremore lactis accepit. Si verò Chrystalli præcedentibus puriores desiderantur, liquor, quamprimum prima cuticula apparet, effundatur in vas ligneum, & hoc reponatur per hor. xxiv. in cellam frigidam, & habebitur tum Cremor in superficie, ad latera verò vasis terrei hærebunt lapilli splendentes, qui vulgò Chrystalli Tartari audiunt: In fundo Tartarus sub forma pulveris. Vulgò omnia conjunguntur, ad ignem siccantur, redigunturque in pulverem albissimum, & in officinis uno nomine Cremor Tartari dicuntur). No-

tandum verò est, albumen ovi conquassatum posse statim indi primæ coctioni, & deinde, si quis velit Chrysallos habere majores, oportere Tartarum decoctum colari in vas ligneum; sic enim emergent Chrysalli. Alij decocto Tartari addunt aliquid Aluminis, aut Nitri, ut Chrysallos accipiant majores: sed hæ Chrysalli sunt adulterinæ.

Si in copia parantur Cremor, & Chrysalli Tartari, tum accipiendum vas cupreum, sed stanno obductum. Videndum etiam est, ut justa quantitas Aquæ addatur Tartaro. Nam ad unam ℞. Tartari necesse ferè est accipere Aquæ ℞. x. vel xij. Sic enim demum solvi potest Tartarus.

Nonnulli etiam Tartarum, dissolutum in Aqua fermenti, filtrant per chartam, nanciscunturque Tartarum satis album. Sed operatio est tarda, difficulterque Aqua per chartam transit, facileque illam obstruit, atque sic multum Tartari perit.

Vires. Cremor, & Chrysalli, easdem habent vires, nisi quod Cremor paulò subtilior est (constant ex acido & alcali, inter se temperatis, nullo ferè modo corrosivis). Utrumque (blandè) attenuat, & incidit (resolvit, quod vulgò digerere vocant,) alvum blandè subducit (laxat), fermentum restituit (fortificat, vel etiam emendat), aliorum purgantium vires facillè recipit, imò & easdem auget, & interdum reprimit, præcipuè in scammoniatis (fæctorem abscondit).

Dos. est à ℥. (i.) ij. ad ℥. j. (℥iv. vj. in juscule aut cerevisia).

Tartari Chrysalizatio: Processus secundus.

LE MORTIUS.

℞. Tartar. alb. crud., à fæcibus loti & pulverisati
℞. j.

Aq. comm. ℞. viij.

Ferveat primo Aq., cui Tartarum injice per vices, ut optimè dissolvatur. Vel.

℞. Tartari Rhenan. alb. ℞. j.

Infun-

Infundatur Aquæ ferventi, & tamdiu ebulliat, donec planè dissolutus sit. Solutionem cola per pannum (duplicem), ut fæces in eo remanere possint. Reponatur liquor colatus in dolio quercino, & in cella reponatur. Sic spatio aliquot horarum (aqua omnino frige facta) Chrystalli circum circa vasis latera adhærebunt (quæ vilius tamen emuntur, (o) quàm confici possunt), & fæces terrestres in fundo subsident. Chrystallos hæc denuò contritas in recentem Aquam ferventem injice, (ut iteratò à fæcibus adhuc restantibus separetur) cola, & repone, ut ante, ad chrystallizandum. Chrystallos igne, vel sole, exicca, quò citiùs, eò meliùs: si enim diu humidæ maneant, flavere, & rubescere, incipient (& usui serva).

Vires. Digestivum est, & calculos pellit: urinam movent, & purgantibus permiscetur stimuli loco. Inde fieri possunt diversi nominis Chrystalli, prout hisce, vel illis, particulis imprægnantur: V. g. in solutionem, Aquâ ferventi factam, injice (scilicet, respectu solutionis) tertiam partem limaturæ Martis, & coquantur simul per horæ quadrantem. Dein post levem subsidentiam coletur liquor, & continuâ agitatione hujus liquoris pulvis ad fundum subsidebit, sub nomine Cremoris, seu Chrystallor. Tartari Martiati reservandus.

Tartari Cremor.

I D E M.

℞. Chrystallor. Tartari (pulverizat.) q. v.
 Has infunde Aquæ ferventi, ut planè in ea dissolvantur.
 Solu-

(o) sed ut plurimum alamine adulteratæ, quam adulterationem cognoscimus, si Chrystalli in aquâ frigida solutionem aliquam admittantur.

Solutionem (p) ab igne amove, & permittatur (leniter fæces permittantur) subsidere. Dein effunde (in alteram ollam, ut quicquid restat fordium, vel non soluti, separetur,) continuò agitando liquorem effusum, donec (aqua frigefacta) pulvis albus subsideat. Dein, si libeat, ulteriùs effunde liquorem supernatantem in aliud vas, denuò agitando ad refrigerationem Aquæ. Sic triplicis generis pulvis obtinetur. Primus refert Chrystallos Tartari subgryseas: secundus albicat: tertius genuinus est Cremor Tartari, in sole (vel hypocausto leniter) exiccandus, sub forma pulveris resplendentis.

Nota. Ex omnibus salibus Tartarus non dissolvitur in aqua frigida, ideoque nonnulli Sal esse non volunt, sed mineralibus cognatum.

Vires. *Aperit, incidit, urinam movet, & calculos pellit, appetitum ciet: dein stimuli loco inservit purgantibus. (In cæteris convenit cum Chrystallis.)*

Dos. à ℥. β. (℥j.) ad ʒ. j. (ʒij.)

C A P. C C C C L V I.

Tartari calcinatio, (incineratio), Lixivium, Sal, & Ol. per deliq.

M A R G R A V I U S.

℞. Tartari alb. integri. ℞. j.

Involvatur chartâ bibulâ, quæ ligetur filo. Immittatur
tum

(p) hæc solutio continuata coctione, & fluidi aquosi evaporatione præbet cuticulam albissimam, auferendam, & exiccandam, ut supra dictum est, qui pulvis verus est Cremor Tartari, Huic etiam solutioni ebullienti, Tartarum continentem, circiter vigesima pars limaturæ Martis purissimæ addi potest; sic una vel altera ebullitione, & agitatione cum spatula lignea, viribus Martis imprægnata evadet: postea, ut ante, procedatur: summè autem cavendum à nimis diutina coctione, propter varia incommoda, inde oriunda.

tum charta cum Tartaro in aquam puram, iterumque remota imponatur igni carbonum benè accenso, ita ut charta ab omni parte carbonibus, vel cespitibus ignitis, benè tegatur. Relinquatur sic Tartarus per hor. β . Tum removeatur iterum ex igne, & reperies Tartarum confluisse in unam massam albissimam (ipsam Tartari calcem), si calcinatio ritè peracta est. Si verò massa adhuc nigra est, relinquatur illa, donec alba facta fuerit : & peracta erit operatio.

Tartari Lixivium.

$\mathcal{R}$. Massam ita præparatam (vel Cap. mortuum post destillationem spir. & ol. Tartari).

Solvatur Aq. pura: coquatur in olla ferrea: Tum digeratur per noct. (hor. xxiv, ut sal benè extrahatur); decantetur tum Aqua à cineribus, filtretur per chartam, & colatura evaporetur in olla ferrea munda ad siccitatem usque, & acquiratur sal Tartari, at impurum, ideoque reverberandum, iterumque Aqua pura solvendum, & filtrandum, obtinetur Lixivium Tartari.

Tartari Sal (fixum, sive ejus Alkali).

$\mathcal{R}$. Lixivium Tartari (vel Ol. Tartari per deliq.) optimè depuratum;

Evaporetur in olla ferrea (vitro evaporatorio) ad siccitatem usque. Quod relinquitur super tegula vitreata, aut orbe terreo vitreato, reverberetur paululum, ut in totum exiccet. Sic relinquitur Sal Tartari albissimum, quod statim ingeratur in vitrum angustioris orificij, quod accuratè claudatur, ne aër ambiens ingrediatur, & per deliq. solvatur.

Tartari Oleum per deliq.

I D E M.

$\mathcal{R}$. Tartari ad albedinem calcinat. (adhuc impuri, vel Salis Tartari præcedentis) q. s.

Repone super orbe vitreo, aut terreo vitreato, in locum frigidum humidum, qualis per æstatem est cella, ibique relinque per aliquot dies, donec sponte sua, absque
addi-

additione aquæ, resolvatur in liquorem, qui filtretur per chartam, & servetur usui. Hic (liquor) enim vocatur *Ol. Tartari per del.* sive deliquescentiam. Sed est nil aliud, quàm Sal Tartari resolutum (potestque leni evaporatione, quoties libet, redigi in Sal purissimum).

Vires & Usus Lixivij, Salis, & Ol. Tartari per deliq. Potenter resolvunt, & attenuant (aperiunt, incidunt), acida omnia (fermenta præcipue ventriculi) in momento destruunt (corrigunt): hinc liquorum consistentiam solvunt, & multas particulas præcipitant (alvum laxant: Inserviunt usibus Chymicis & Medicis) Sulphura aperiunt, & sic præparant, ut cum sp. vini tinctura genuina elici possit.

Dos. illorum non multum differt, estque intra corpus plerumque ad ℞. ℥j. ʒʒ.

Tartari Sal: Processus secundus.

LE MORTIUS.

℞. Tartar. Rhenan., aut alterius (crudi, albi vel rubri) q. v.

Involve chartâ emporeticâ, quam benè filo liga. Dein imbuatur in aquâ aluminosâ, ut benè, & undiquaque, madefiat. Madefactam impone igni sat vehementi, ut benè candeat per hor. (j.) ij. (sic in unam glebam concreset). Deinde refrigeretur, & cum aq. comm. extrahat Sal. Fæces nigræ abjiciantur, & separentur per filtrum. Aquam evapora (coagula) ad remanentiam usque Salis fixi, qui, si non satis candidus sit (colore arrideat), denuò potest parumper calcinari (iterumque in aq. dissolvi, & denuò evaporari, eritque albissimum). Ex hoc Sale fit ol. Tartari per del., si nempe hoc Sal, denuò calcinatum, reposueris per spatium sex, vel octo, dierum in cella: quo temporis spatio sese in liquorem convertit, qui filtrandus erit, & ad usus servandus.

Nota I. Si Sal hoc fortissimum expetatur, cum ossibus ad albedinem calcinatis, & pulverizatis, miscetur, & vehementi igne calcinentur. Sic obtinebitur Sal urens, intar aquæ fortis.

2. Idem fit Sal, si Tartarus cum nitri mediâ parte misceatur, & calcinetur in crucibulo. Sic multò major elicitur copiâ Salis ob nitrum admixtum. Hoc dicitur *Sal Tartari compositum*, quod fit seq. modo.

Vires. *Plurimis operationibus Chymicis inservit: dissolutiones metallorum promovet, particulas acidas infringit, internè urinam movet, calculum pellit, fermentum nimis acidum mitigat.*

Dof. à gr. iij. ad ℥. j.

C A P. CCCCLVII.

Tartar. Sal reverberatio.

M A R G R A V I U S.

℞. Sal Tartar. extemporaneum impurum, & in crucibulo ignito per quadrantem horæ reverbera. Refrigeratum solve aquâ purâ, filtra, & in vitrò evaporatorio leniter evapora ad siccitatem, & quod relinquitur, super patellâ terreâ vitreatâ modico igne carbonum fortiter exicca. Ita fiet siccissimum, & albissimum. Indatur statim lagenulæ vitreæ angusti orificij, claudaturque accuratè subere. Sic poterit conservari in forma sicca, ne per deliq. solvatur in aquam.

C A P. CCCCLVIII.

Tartari Sal compositum.

L E M O R T I U S.

℞. Sal. Petræ ℥. iv.

Tartar. crud. ℥. viij.

Misce, & in pulverem redige. Indantur crucibulo candenti, ut deflagrent. Deinde tege crucibulum operculo suo, & optimè candeat per hor. j. Tum exime crucibulum, & habebis Sal candidissimum: quod, ut à sæcibus separetur, in aqua pura est dissolvendum, & filtrandum; deinde ad siccitatem exaporandum. Inde fit Ol. Tartari per del., si nempe Sal in cella per septimanas iij. reposueris, & convertet sese in liquorem pellucidum, qui vocatur *Ol. Tartari per deliq.*

Vires.

Vires. Est optimum diureticum, lithontripticum : tincturis, sive extractis purgantibus, admisceri solet, ut vim eorum catharticam promoveat : Tincturas metallorum, mineralium, & vegetabilium, optimè extrahit, & animalium etiam, & eas tincturas reserat : inservit etiam metallis, & mineralibus fundendis. Ideò magni usus est in Chymia.

Dos. Salis à gr. iij. ad xij.

Ol. sive liquoris à gr. vj. ad ʒ. ʒ.

Sal Tartari compositum :
Processus secundus.

M A E T S I U S.

℞. Tartar. crud. v. g. ℥. j.

Nitri, ℥. ʒ.

Contundantur in pulverem tenuem, & probè inter se misceantur. Hujus mixturæ successivè in crucibulum candens conjice cochlear j. Post detonationem grana aliquot Nitri adjice : ita enim illicò fluet massa tua. Hoc continua, donec crucibulum ad summitatem sit repletum ; vel quousque libet. Hoc peracto, crucibulum obrue carbonibus, & relinque eo in statu, donec omnia refrigerata sint. Crucibulum confringe, & invenies Salem tuum coloris subcœrulei viridis. Hoc in cella repone, & alcali tuum ab humido aëris resolvetur in liquorem oleo persimilem, id est, *Oleum Tartari per del.*, verum sulphureorum resolvens.

Tartari Sal compositum (extemporaneum.)

Processus tertius.

M A R G R A V I U S.

℞. Tartar. Vin. albi,

Nitri crud. ana ʒ. j. (℥. ʒ.)

Terantur omnia (seorsim) subtilissimè, cribrentur, & misceantur. Tum per vices (cochleatim injiciendo) in crucibulo, super carbonibus ignito, detonentur ; sicque in momento (his maxima ex parte deflagratis) habebitur

bitur (reperietur massa quædam acerrima) Sal Tartari, quod dicitur *exporiston*, & *extemporaneum* (compositum, Sali Tartari colore & sapore haud absimile). Removeatur ex crucibulo, dum adhuc candet, per spatulam ferream: ingeraturque adhuc tepidum in vitrum angusti orificij, quod subere accuratè claudatur. Sic servabitur sub forma sicca, non fluet per deliq. (ex $\mathfrak{B}$. j. non multum ultra $\mathfrak{z}$ iv. acquireretur).

Vires. *Inservit volatilizationi salium fixatorum, ut est Sal Ammon. Idem potest supplere vicem nitri fixi, sive Alcabest Glauberi. Est succedaneum Salis Tartari simplicis: attenuat, incidit, alvum laxat, humores acidos temperat (dissolvit, destruit omne acidum): unde nonnullis in quotidiano usu est in temperando fermento acido ventriculi (cujus sordam vel ardorem compefcit: tollit paroxysmos febriles.)*

Dos. est $\mathfrak{z}$. $\mathfrak{ss}$., qui sæpius in cerevisia sumitur.

C A P. CCCCLIX.

Aqua Sal. Tartari, sive Menstruum, ex Sale Tartari destillatum.

I D E M.

R. Ol. Tartar. per del. purissimi $\mathfrak{z}$. viij. aut q. s. Destilla, ex retorta vitrea, in arena, ad siccitatem usque, & accipies Aquam omnium levissimam, & subtilissimam, quam jure possemus vocare *Aquam elementalem*, quia ex subtilissimo aère est contracta, rorisque majalis æmula esse potest.

Usus. *Inservit pro menstruo in extrahendis essentijs, & tincturis, vegetabilium, præferturque Spiritui Vini subtilitate, & simplicitate substantiæ, habeturque à multis Chymicis pro arcanorum menstruo.*

C A P. CCCCLX.

Tartari (Salis) Tinctura.

I D E M.

R. Sal. Tartari, præcedenti modo præparati. $\mathfrak{z}$. iv.

G g Inde

Inde crucibulo firmo, & mundo, quod reponere intra carbones accensos, claudaturque accuratè tegulâ, ne carbones, aut cineres, incidant. Conserva sic in igne reverberatorio per horas vj. vel viij., donec totum cœruleum evaserit, quod spatulâ ferreâ exploratur. Quo facto, removeatur Sal Tartari, molle adhuc, ex crucibulo, & simul atque paululum refrigeratum fuerit, statim (q) confringatur, indaturque phiolæ vitreæ oblongæ, eiq̃ue affundatur

Alcohol Vini q. s. ad aliquot dig. transverfor. supereminentiam.

Claudatur tum phiola vitro inverso: fiatque, in arena, digestio per d. & noct. xiv., vel, donec Alcohol Vini sanguineum evadat. Tunc decantata Tincturam, & affunde novum Alcohol Vini, iterumque digere, sicut antea, donec tandem Alcohol non ampliùs tingatur. Tincturas conjunge, & serva usui.

Vires. Hæc Tinctura non tantùm à Chymicis, sed etiam Medicis, in magno pretio habetur, qui passim illâ utuntur in sanitate sartâ tectâ conservandâ, & in morbis præcavendis. Est enim insigne aperiens, humores fundens, & quævis noxia expellens.

Dos. Aliquot guttæ.

Tartari Sal. Tinctura: Processus secundus.

LE MORTIUS.

℞. Sal. Tartar. q. v.

Calcinetur leni igne satis forti, donec cœruleum acquirat colorem. Huic refrigerato, & contuso, superfunde

Alcohol Vini purissimum ad superemin. ij. dig. Digerantur per dies aliquot in phiola. Ita sub fine digestionis leviter Sp. Vini ebulliat. Sic colore flavo-rubro tingetur. Tum Spiritum tinctum à Sale separa, & ad usum reponere.

Nota. Signum operationis perfectæ est, ubi suavem, & aromaticum odorem Sp. tinctus exhalat.

Vires.

(q) Antequam aëris humidum attrahat, sic nullam præberet tincturam,

Vires. Penetrantissima hæc est Tinctura, acidum, in corpore humano oberrans, leniens, & mortificans, calculum, & urinam, felicissimè pellit, præcipuè, si iteratò super recens Sal calcinatum hic Sp. tinctus digeratur. Menstruum insuper nobile existit, vegetabilia, mineralia, & animalia, extrahens.

Dos. à gutt. vj. ad ʒ. ꝑ. in vehiculo convenienti.

Tartari Tinctura: Processus tertius.

I D E M.

℞. Tartar. crud. ʒ. j.

Sal. Tartar. ʒ. ꝑ.

Sp. Vin. rect. q. s. ad superemin. aliquot dig.

Digerantur per dies iij., iv., donec colore rubro Sp. tinctus sit.

Spiritum decantatum recenti Tartaro, & Sali Tartari superfunde, & digere, ut antea. Tincturam hanc usui serva. (r)

Vires. Duplo, vel triplo, plus virium obtinet, quam Tinctura vulgaris Salis Tartari. Urinam, & calculos, optimè pellit, digestivum est generale, purgantia acuit, & alvum per se lenissimè solvit, menses ciet.

Dos. à gutt. x. ad ʒ. j.

C A P. CCCCLXI.

Tartari Terra foliata.

M A R G R A V I U S.

℞. Salis Tartari siccissimi, & purissimi. ʒ. j.

Huic, in vitrea retorta contento, affunde

Aceti destillati. ʒ. (iij.) iv.

Destilla (ex arena per retortam) ad siccitatem usque (& relinquetur in fundo cum Sale Tartari Aceti acidum omne), & liquor omnis, qui (in recipiens) prodibit, erit insipidus, phlegmatis instar. Retortâ refrigeratâ,

G g 2

affunde

(r) hæc est vera oleosæ partis Tartari Tinctura: præcedens verò ex omnibus salibus fixis, ita calcinatis, elicetur.

affunde relicto Sali Tartari iterum Aceti destillati. ꝯ. iv. iterumque destilla ad siccitatem usque, & iterum prodibit Sp. Aceti sub forma phlegmatis. Continua hanc destillationem tamdiu, semper affundendo novum Spiritum Aceti, & destillando ad siccitatem, donec tandem Sp. Aceti prodeat acidus, id est, talis, qualis fuit affusus. Tunc Sal Tartari f. q. acidi Aceti erit imprægnatum, atque saturatum. Relictam massam solve denuò cum Alcohol Vini, filtra per chartam, & Alcohol Vini iterum abstrahe ad siccitatem. Sic relinquetur (habebitur) in fundo massa (pinguis) unctuosa, butyri instar, & sæpè repræsentans multa quasi folia, unde fortè nomen terræ (foliatæ Tartari) nacta est (diciturque etiam Magisterium Tartari arcanum).

Vires. Est insigne digestivum in humoribus crassis attenuandis, & incidendis (purgans leniter per alvum): unde pro stimulo (& corrigente) reliquis (potiunculis) purgantibus additur. Multis inservit pro menstruo universali, aliq̄ue Elixirio Proprietatis addunt (diciturque esse ferax multorum arcanorum Chymicis).

Dos. intra corpus est (gr. iv. v.) ꝯ. ꝑ. in aliquo liquore pro obstructionibus antiquis referendis.

C A P. C C C C L X I I.

Tartarum solubile in aqua frigida.

L E M O R T I U S.

ꝯ. Sal. Tartari, in aquâ soluti q. v.
Superfunde

Aceti destillati octo partes, respectu Tartari. Digerantur simul. Dein evaporentur ad siccitatem super B. M. Evaporato superfunde duplam partem recentis Aceti destillati, respectu Salis. Denuò evaporetur. Huic superfunde in phiola arctissimè clausa Sp. Vini rectificatiss. Tartarizati ad supereminentiam dig. iv. Digerantur simul per dies viij. Dein destilletur, bis, vel ter, cohobando. Dein Sal restans usui fervetur.

Vires. Antipodagricum, & antiarhriticum est summum:

num: calculos pellit: melancholiæ hypochondriacæ, i&erro, & omnibus obstructionibus, subvenit.

Dof. à gr. ij. ad ℥. j.

Processus secundus.

I D E M.

℞. Chryſtallor. Tartar. (pulverifat.) ℥. vj. (℥ij.)

Ol. Tartar. p. del. ℥. j. (℥iv.) (f)

Stent in ſole, vel in loco calido, per horas aliquot, donec, ſcilicet, omnes chryſtalli ſolutæ ſint. Sic ad fundum præcipitabitur pulvis terreus Tartari, qui ſolubilitatem in aqua impediēbat. Solutionem hanc per chartam filtra. Filtratæ adde ℥. xx. (t) Aceti deſtillati, ut ingratuſ alcali ſapor tollatur (ſolvatur denuò), & evaporentur deinde ad (tertiæ) (u) quartæ partiſ remanentiam, & poſtea in cella reponantur ad chryſtallizandum. Chryſtalli ſub umbra (lentè) exiccantur, & ad uſum reſerventur. Si non ſatis acidum (gratum) obtinet ſaporem, Acetum deſtillatum (chryſtalliſ denuò) in majori copia affundendum (evaporandum, ut ante) eſt (ſic habebis Chryſtallos gratiſſimas, pluribus uſibus deſtinatas).

Vires. *Gratiſſimus, & valdè penetrans, hic Tartarus, in quocunq; liquore ſolubilis (uſui tam medico, quam culinari inſervit, ut potui vario conſciendo: uſui culinari tantum iuſculis admixcetur q. ſ. ad gratam aciditatem). E vinis Gallicis, & alijs, vina gratiſſima, & Rhenana (ex tempore) educi poſſunt (addendo ℥j.*

G g 3

circiter

(f) Vel. ℞. Tartar. crud. ℥viiij.

Sal. Tartar. ℥iv.

Aq. comm. q. ſ.

Diſſolvantur mediante ebullitione: ſolutionem filtra &c.

(t) q ſ., donec non ampliùs efferveſcunt.

(u) ad ſiccitatem in MB. Alij recipiunt Chryſtall.

Tartar. ℥viiij.

Sal Tartar. ℥iv.

Diſſolvunt. in Aq., & ſine additione Aceti ad ſiccitatem evaporant. Vid. Baſam Samech. Paracelſi.

circiter p. j. Vinis artificialibus quando admiscetur, durabilitatem illis conciliat, & gratum saporem). Calculum pellit, podagræ, & arthritidi vagæ, succurrit, urinam optimè movet, & stimulus egregius purgantibus existit (omnia efficit, quæ cremor, idque quadruplo fortius).

Dof. à gr. j. (ij.) ad ℥. j.

C A P. CCCCLXIII.

Tartari Quinta Essentia.

MAETSIUS.

℞. Salis Tartari, f. a. præparat, q. pl.
Huic affunde

Acet. destillat. ad eminentiam dig. ij. trans-
verfor.

Post ebullitionem sedatam Acetum destillatum ad siccitatem aufer, aliudque de novo affunde. Hoc continua, quousque Acetum destillatum tam acre redeat per destillationem, ac affusum erat.

℞. Hujus ℥. j., misceto cum
Sal volatil. Urinæ ℥. j. β,
Camphor. ℥. j.

Sublimentur, ut artis est; ita obtinebis Salem volatilem *maximarum virium in obstructionibus corporis nostri solvendis: & specificè convenit in omnibus arthritidis speciebus.*

Dof. à gr. vj. ad ℥. j. in convenienti vehiculo.

Quòd si menstruum desideres potentissimum pro elaboratione Elix. Paracelsi volatilis, ejus mentionem facit Helmontius:

℞. Salis hujus ℥. j.,
Alcohol Vini fortissim. ℥. xij.

Macerentur ad solutionem Salis, paratumque erit menstruum ad Essentias vegetabilium, animalium, & multorum mineralium, extrahendas, & per alembicum destillandas.

CAP. CCCCLXIV.

Balsamum Samech Paracelsi.

I D E M.

℞. Sal. Tartari, opt. purificat. à sordibus ℥. j.
huncque Salem cum f. q. aquæ pluviae redigito in lixivium forte.

℞. Itidem Chrystallor., seu Cremor. Tartari ℥. j.
Dissolvatur in aq. pluviali coquendo. Solutione peractâ, confundantur simul hæ duæ solutiones guttatim, quousque omnem effervescentiam sedatam observabis. Tunc subito filtrato, quod filtrari potest, & in Salis formam evaporato, & ita paratum erit Balsamum Samech Paracelsi, quod sequenti modo ad majorem maturitatem redigito;

℞. Hujus Salis Tartari inversi, q. p.
Alcohol Vini ad eminentiam dig. iij.

Stent in digestionem, quousque Sp. Vini summam contraxerit rubedinem. Spiritum Vini decanta, novum affunde, & procede, ut prius, illudque continua, quousque tincturæ satis obtinuisti. Illas verò confundito, & ad medietatem, per distillationem, evaporato.

Vires. *Est medicamentum, potenter per diuresin educens Tartarum sanguinis, & efficaciter à renibus arenas, & calculos expellens.*

Dos. Salis à ℥. β. ad ℥. j. in liquore convenienti diuretico.

Dos. Tincturæ à ℥. j. ad ℥. β.

CAP. CCCCLXV.

Tartari Vitriolati preparatio.

I D E M.

℞. Ol. Tartar. per del. limpidissim. & fortissim. (seu Salis Tartari, aq. comm. soluti,) q. v.

Huic successivè stillatim affunde

Ol. Vitrioli rect., quousque effervescentiam sedatam observaveris.

Quo in casu acidum Vitrioli, & alcali Tartari, conubium ineunt, & salem intermedium componunt. Hoc leni igne ad siccitatem evapora salis candidissimi acidofalini, & præparatus erit Tartarus Vitriolatus.

Vires. Digestivum est nobile ad obstructions pertinaces resolvendas, præcipuè mensium, mesenterij, lienis, & similitum (urinas & menses movet: stomachicum est, & simili loco purgantibus permiscetur: potenter attenuat, incidit, resolvit crassos humores & viscosos).

Dos. ejus à gr. vj. ad xv. & ꝑ. j.

Processus secundus.

LE MORTIUS.

℞. Ol. Vitriol. (rect.) q. s.

Ol. Tartar. per del., seu Sal Tartar., in aq. com. resolut. q. v.

Superfundatur Ol. Vitrioli per vices Oleo Tartari per del., donec effervescencia planè cesset, aliquoties materiam agitando spatulâ ligneâ, ne quid intactum ab acido relinquatur (dein adde Olei ejusdem adhuc ꝑj. vel ij., ut tanto acidius, & gratius fiat). Dein evapora (lento igne) super vaporem aquæ ferventis ad siccitatem usque, materiam aliquoties agitando spatulâ ligneâ, ne fundo vasis adhæreat. Evaporatum ad siccitatem usui reservetur. (w)

Vires.

(w) pro hoc Tartaro Vitriolato, qui potius Vitriolum regeneratum, particulis metallicis orbatum, dici potest, sequitur admittit Tartarum Vitriolatum verum:

℞. Ol. Tartar. p. deliq. ꝑvj.

Chrystall. Tart. albiss. ꝑvij.

Misceantur exactè, & digerantur in MB., multoties agitando, donec planè soluta sint: cui liquori filtrato guttatim instilla

Sp. Vitriol. Vener. rect. q. s., vel Ol. Vitriol. ad albedinem rect. q. l.

Postea super aquam bullientem evaporentur ad siccitatem, & massa albissima usui servetur: si verò his loco Ol. Vitriol. addatur sp. nitr. fit Tartarus nitratus; si sp. sulphuris, Tartarus sulphuratus.

Vires. Egregium est deobstruens (seu aperiens) in mensium suppressione, cachexiâ, vermibus, ictero, calculo, &c. (urinam & menses movet, stomachicum est, & stimuli loco purgantibus permiscetur.)

Dos. à gr. v. ad (ʒʒ.) ʒ. ij.

Tartari Magisterium, sive Tartarus Vitriolatus:
Processus tertius.

MARGRAVIUS.

℞. Ol. Tartar. per del. ʒ. j.

Vitriol. non rectific. ʒ. ij.

Misce guttatim (cavendo, ne nimis effervescent) in cucurbita (vitro oblongo, donec non amplius effervescent). Tum (vitrum repone ad quietem: post horam liquorem superfluitantem decanta à coagulo albo), pauxillâ additâ aquâ purâ, filtra per chartam. Colaturam (reaffunde coagulo albo, antea relicto,) evapora in vitro evaporatorio ad siccitatem. Quod relinquitur in fundo, est (pulvis albissimus) Sal subausterum, dictum *Magisterium Tartari* (*Tartarus Vitriolatus*, *Magisterium Vitriolatum*). Alij aliam proportionem observant, sumendo vel partes æquales, vel duas partes Ol. Tartari, & unam (ad summum) Ol. Vitriol. (alij Ol. Tartar. p. deliq., & Spir. Vitriol. ana). Verùm observandum, & studendum est, ne *Tartarus hic Vitriolatus* fiat nimis acidus, & corrosivus, & non tantùm non aperiat, sed obstruat potius.

Vires. Est medicamentum magni nominis apud Medicos, & plurimi usûs. Nam potenter attenuat, incidit, resolvit, crassos, & viscidos (tenaces) humores. Unde (audit digestivum in morbis chronicis) in purganda pituita, in calculo (solvendo omnium Medicorum experientia), in obstructionibus plurimum valet. Omnia ferè famosa lithonbriptica recipiunt *Tartarum Vitriolatum*. Purgantibus phlegmagogis additur pro stimulo. Cum *Jalappa* feliciter purgat hydropicos.

Dos. est à ʒ. ʒ. ad (ʒj. ʒʒ.) ʒ. ij.

Processus quartus.

I D E M.

℞. Vitriol. crud. viridis, optimè chrySTALLIZAT. ℥. iij.
Solvatur aquâ purâ, & solutioni instilla

Ol. Tartar. per deliq. ℥. j.

Misce, & agita, ac superfunde

Aquâ puræ, ut benè misceantur, ℥iij. iv.

Tum repone vitrum ad quietem, ut pars metallica Vitrioli petat fundum. Aquam limpidam filtra per chartam. Filtratam evapora ad siccitatem. Quod relinquitur, igniatur in crucibulo. Refrigeratum solve aquâ purâ, digerendo per noctem. Filtra, & chrySTALLIZA, habebiturque Sal albissimum, compositum ex Sale Tartari, & acido Vitrioli, quod vulgò dicitur *Magisterium Tartari*, & *Tartarus Vitriolatus*.

Vires. *Habetur pro digestivo crassorum, pituitosorumque humorum, quos attenuat, & incidit. Unde feliciter phlegmagogis, & melanagogis, purgantibus additur.*

Dos. est ℥. ℥. ad ℥. j.

C A P. CCCCLXVI.

Tartarus Emeticus.

I D E M.

℞. Vitri Antimonij (vel croc. metallorum) (x)
minutissimè pulverizat. ℥. j.

Nitri crudi pariter pulverizat. ℥. ij.

Misce, & in crucibulo, super carbonibus ignito, fac detonent. Materiæ relictæ pulverizat. adde

Salis Tartari purissim. ℥. j.

Aquâ puræ ℥. ix.

Misce, & in vase ferreo coque ad totalem consumptionem Aquæ. Massam relictam pulveriza, & cum aq. fervente extrahe. Filtra per chartam. Quod in charta relinquitur, est Vitrum Antimonij, quod sicca, & serva.
Colatu-

(x) vel Mercur. viv.

Colaturam verò evapora in vitro ad totalem siccitatem. Tum relictam massam super latere albo fortiter sicca, & in vitro clauso pulverem ejus serva usui. Hic enim est *Tartarus Emeticus* dictus.

Vires. *Purgat per superiora, & inferiora, præcipue humores biliosos.*

Dos. à gr. ij. ad (iv. vel) vj.

C A P. CCCCLXVII.

Tartari Spiritus, & Oleum destillatum.

LE MORTIUS.

℞. Tartar. crud. ℥. j.

Sal. Tartar. ℥iv.

Ol. Tartar. per deliq. q. s., ut benè humectentur. Vel

℞. Tartar. crud. ℥. j.

Ol. Tartar. per deliq. ℥iv.

Digere (vel destilla primò) leni igne (sensim augendo) per hor. vj. : Tum destilletur in arena, igne fat violento (ad quartum usque gradum), donec vapores albi cessent, & obtinebis Sp. (vol.), & Oleum ei supernatans (hæc seorsim, vel conjunctim, rectificentur super proprium Sal, è capite mortuo extractum, & leniter calcinatum), Vel

Oleum super proprium caput mortuum rectificetur ; Sp. super proprium Salem (ad medium Spiritum abstrahendo).

Nota 1. Etiam sine Sale destillari potest, sed multò debilior elicitur Spiritus.

2. Si Ol. Tartari per del. sumatur, magis penetrat, quàm Tartarus ipse (nempè ut humectetur, ut supra).

3. Si Sp. prolectus bis super cap. mortuum cohobetur, & ultimâ vice augeatur ignis ad incandescentiam retortæ, Sal volatile Tartari elevatur, & sese permiscet Spiritui.

Ultimò. Destilletur ex retorta tubulata, & cum vapores in liquorem convertuntur, seu disparent, aperiat

riatur tubulus, & plus Tartari injiciatur: sic fieri potest ad retortæ repletionem caput mortuum. Fit autem in igne aperto, dando lenem ignem, nempe secundi gradûs, ne Tartari corpus vegetabile comburatur nimis citò; vel Spiritus, cum impetu prodiens, frangat recipiens, quod magnum esse debet. Oleum à Spiritu char-tâ madidâ separetur.

Sp. rectificatur ex additâ ℥. j. vel ij. Capitis mortui. Sic liquor albus subtilissimus ascendit (nec ultra quartam partem abstrahi debet), qui est propriè volatilis: & signum bonitatis ejus est, si cum acido effervescat.

Vires Sp. *Deoppilativum est egregium: urinam, & calculum, & menses promovet. Usus etiam ejus plurimus in febris, & sudoribus eliciendis (summè commendatur in obstructionibus, & passionibus hystericis). Inde fit mixtura simplex Paracelsi.*

Dos. à gtt. iv. v. ad xx. xxx.

Vires Ol. *Oleum hoc (penetrantissimum est) podagricis, & arthriticis, confert, multò sale volatili refer-tum est, & internè, rectificatum, exhibetur ad sudores ciendos, in scabie malignâ (calculo, cæterisque fixioribus morbis).*

Dos. à gutt. j. iv. ad vj. x.

Nota: ab externo ejus usu nimio abstinendum, quoniam sale suo acri cutim sæpiùs perforare solet.

*Tartari sp. & Ol. per destillationem:
Processus secundus.*

MARGRAVIUS.

℞. Tartar. alb. crud., minutissimè pulverizat. q. p.,
v. g. ℥. iij. aut. iv.

Destilla per retortam tubulatam, per vices ingerendo cochleare j., priori consumpto. Sic, paucarum hor. spatio magnâ copiâ Sp. & Ol. Tartar. colligi poterit. Vel

℞. Tartari crudi pulverizat. ℥. iv.

Repleatur eo retorta terrea tubulata ultra dimidium, fiat-que ejus destillatio igne aperto primi, & secundi, gradûs, applicato recipiente vitreo capacissimo, cujus junctura
cum

cum collo retortæ accuratè claudatur, ne subtilissimus Spiritus (sal. volat.) exhalèt (in auras avolet).

Elapsis aliquot horis, cum recipiens fuerit limpidum, & vapores albi in liquorem concreverint, aperiatum tum operculum, sive tubulus, iterumque injiciantur ℥. iv. Tartari pulverizati: fiatque iterum destillatio, sicut antea, ita tamen, ut tubulus semper accuratè claudatur, ne quidquam exhalet, aut etiam Tartarus incendatur. Potest hoc modo continuari destillatio Tartari, donec tota retorta capite mortuo sit repleta.

Vulgò enim sic destillant. Accipiunt nempe Tartari integri ℥. iij. vel iv. Ingerunt in retortam terream, destillant per ignem reverberij, sed igne valdè leni, ne Tartarus, qui est corpus vegetabile, nimis citò comburatur, & cum imperu prodeat, ac frangat recipiens. Post horas iv. aut. v. ignem urgent ad tertium, & quartum, gradum. Cum nihil amplius prodit, & recipiens evadit pelucidum, tum desistunt à destillatione.

Quocunque autem modo perficiatur operatio, liquorem destillatum accipiunt, & per tritorium separant (per filtrum chartaceum, sic Spiritus transcolabitur) Oleum crassum, & grave, à liquore rubicundo; & quia Oleum partim est leve, partim grave, filtrant liquorem limpidum rubicundum per chartam. Sic Oleum remanet in charta, & liquor transit limpidus, & rubicundus.

Tum utrumque Oleum (quod in filtro remansit) conjungunt, quod est maximè foetidum: hinc etiam *Oleum Tartari foetidum* dicitur (usuique externo servetur. Hoc Ol. Chymici rectificare solent per retortam vitream in arena cum cineribus cribratis: Sic (solet limpidum evadere, sed in parva copia) prodit, primo flavum, ultimo rubrum. Alij rectificant super sal Tartari, & tum multum salis volat. Tartari colligunt).

Liquorem verò limpidum rectificant, vel potiùs cohobant supra ℥. j. aut. ij. capitis mortui ejusdem Tartari relictì, & pulverizati. Fit autem hoc per cucurbitam. Sic ascendit liquor subtilissimus, & albus, in exigua quantitate; non enim ultra (tertiam) quartam partem
liquo-

liquoris abstrahere est. Quando liquor mitis sequitur, Spiritum Tartari abstractum esse gustu cognoscunt.

In hac operatione Acidum Tartari, quod commixtum erat Spiritui, relinquitur in capite mortuo, quod est naturæ alcalinæ. Spiritus verò merum est Sal volatile Tartari, quod per caput mortuum Tartari, liberatum ab acido suo, jam purum evadit, effervescitque (facile) cum omni acido, instar sal. volatil. urinæ, aut C. C. Atque hic est genuinus Spiritus Tartari, qui nullâ aliâ rectificatione indiget. Nam, qui sæpius repetunt rectificationem, illi plerumque Sal volatile tandem perdunt, & postea phlegma Tartari pro Spiritu Tartari venditur.

Vires. *Sp. Tartari, ut & Ol. rectificatum, medicamenta sunt internis obstructionibus (reserandis, quarum quasi panacæa quædam esse perhibetur,) dicata. Hinc magnis (miris) apud Chymicos (Medicos) laudibus efferruntur, dum chronicis, & contumacibus, morbis adhibentur. Alcalicæ enim naturæ cum sint sine dubio, acidum destruendo, humores fundunt, & liquefaciunt, unde, coagulationem tollendo, deobstruere dicuntur. Sed semper cavendum est, ne phlegma (spiritu, majori ex parte destillando deperdito,) pro genuino Spiritu Tartari, Chymicis (ignaris) in usum veniat (quod inefficax & inutile esse experientia constat): debet enim effervere cum quovis acido; quod, si non faciat, tum Spiritus pro adulterino est habendus. (Præstat verò his Tartareis medicamentis substituere aliquod sal volat. Corn. Cervi, aut sal Ammoniac., quæ facilius, & minoribus cum sumptibus, & efficaciora, parari possunt.)*

Dos. & Spiritus, & Olei, sunt gutt. vj. ad x. vel xj.

CAP. CCCCLXVIII.

Tartari, & Urinæ, Spiritus volatilis.

MAETSIVS.

℞. Tartar. Rhenan. crud. purissim. ℥. iv.

Terantur in alcohol, ac in patina terrea plani fundi calcinentur in cineres. Quibus affunde

Urinæ recentis ℥. xvj.

Sepeliantur in fimo equino, in vase optimè clauso, (luto scilicet, vel similibus) per menses iij. Ita enim Sal volatile Urinæ sese jungit, per putrefactionem, cum Spiritu igneo Tartari. Hisce peractis, committantur cucurbitæ vitreæ, alembico suo munitæ, &, lenissimo igne, Spiritum igneum auferto, quem seorsim reserva. Ablato Spiritu, accipito phlegma seorsim, continuatoque destillationem ad siccitatem usque. Capiti mortuo, in fundo remanenti, affunde phlegma destillatum, & stent simul in digestionem per hor. xxiv. Ita in sese combibet phlegma Sal, in capite mortuo relictum. Filtrato phlegma tuum, eique affundito Spiritum seorsim reservatum. Ita enim Sp. vol. secum vehit, per repetitas destillationes, portionem salis, ex capite mortuo educti.

Vires. Maximarum virium est in obstructionibus corporis humani solvendis. Specificè exhibetur in hydrope, podagra, obstructionibus mensium.

Dof. à gutt. xv. ad x.

CAP. CCCCLXIX.

Tartari Spiritus hydragogus.

I D E M.

℞. Fæcum Vin. Rhenan. ℥. iij.

Tartar. leviter calcinat. ℥. j.

Misceantur inter se, & committantur retortæ vitreæ, instituatque destillatio successivis ignis gradibus. Ita enim primo loco obtinebis Spiritum albicantem, quem, ubi sequuu-

sequuntur guttæ rubicundæ Olei sequentis, aufer, aliudque vas recipiens applicato, &, quantum ignis valeat, operationem tuam prosequitor. Ita enim obtinebis Oleum rubicundum saporis ignei, & penetrantissimi.

Vires. Potenter expellit aquas hydropicorum, in aq. petroselini, vel in spiritu Juniperi exhibitus. Insuper Oleum hoc Tartari rubicundum reserat feliciter obstructions mesenter, lienis, & mensium, si in conveniente vehiculo, justâ dosi, exhibeatur.

Dos. à gutt. v. ad x. in conveniente vehiculo.

Quòd si quis curiosior fuerit in examinandis fæcibus Vini, incidet sequenti methodo in Sal volatile:

℞. Fæcum Vini. q. p.

Exponantur aëri in loco sicco, ubi defendi possunt à pluvia. Ita successu temporis quasi lanugine obducetur superficies fæcum Vini. Quo signo apparente, committantur cucurbitæ, alembico suo munitæ, & instituaturs destillatio. Ita adscendit in altum portio Salis volatilissimi, quem ex alembico aufer, & usui reservato.

Vires. Convenit viribus cum sale volatil. Tartari; laudatumque medicamentum est in omnibus corporis humani obstructionibus resolvenâs. Principaliter confert in difficultate urinæ, in doloribus nephriticis, in podagra, obstructionibus mensium, & nervorum.

Dos. à gr. iv. ad viij. in conveniente vehiculo.

CAP. CCCCLXX.

Tartari Sal volatile. (y)

MARGRAVIUS.

℞. Tartar. crud. alb.

Antimon. crud.

Nitri, ana ℞. j.

Calcis vivæ, ℞. j. β.

Terantur omnia seorsim, cubrentur, & misceantur. Hujus massæ fiat destillatio ex retorta terrea tubulata, in igne aperto, applicato recipiente satis amplo, materiam per cochlearia ingerendo, & tandem reperietur in recipiente liquor aureus, qui per cucurbitam rectificatus abit in Sal volatile.

Vires. *Sp. Tartari est unum ex arcanis Chymicorum, in quo acquirendo hodieque multum sumptuum, & laboris, ponunt Chymici: extantque tot species diversæ Sal. volatilis*

H h

(y) Vel ℞. Tartar. Rhenan. ℞. v.

Pulverisetur grosso modo, humectetur aq. comm., & in umbra humidus reservetur, donec putrescere incipiat nigricans factus Tartarus. Hunc mediante digestionem vase clauso in fimo equino ulterius exalta, addita parva quantitate Spir. Vin., per præcipitationem rect., donec spirituosum salinum redolet odorem. Limosum postea Tartarum destilla, primo leni igne, quamdiu phlegma altum petit, dein fortiori, ultimo fortissimo. Spiritum, ab Oleo separatum, per tritorium misce cum proprio Sale volatili, lateribus recipientis adhærente, & Sale fixo, in fundo residuo, & destilla more, quo Salia volatil. destillantur, sic acquires Sal vol. penetrantissimum Tartari, usui in vitro imprimè clauso reservandum.

Vires. *Inter omnia Salia vol. palmam meretur; eadem tamen vires, sed paulo potentiores, cum reliquis obtinet, nisi quadratione sui sulphuris variet.*

Dof. a gr. v. ad xij. Vel.

℞. Tartar. crud. grosso modo pulverisat. q. v.

Ol. Tart. per del. q. s.

ad levem humectationem: dein procede, ut supra. &c.

volatilis Tartari, quod ferè sunt Chymici. In genere autem dicitur Sal volatile Tartari Helmontio supplere vices Alcabest, & radicaliter solvere simplicia pro essentiis extrahendis, & penetrare in remotissimas corporis partes. Plerique autem ex Sale Tartari summè calcinato elicere cupiunt.

Dos. est ad aliquot grana.

C A P. C C C C L X X I .

Terebinthina Spiritus, & Ol.

I D E M .

℞. Terebinthinae vulgar. ℞. ij.

Destilla illam ex cucurbita vitrea humiliori, in arena, donec incipiat strepere. Tum desiste, & liquorem duplicem, in recipiente contentum, serva usui. Qui in fundo hæret, est *Sp. acidus Terebinthinae*; qui verò huic innatat, *Oleum Terebinthinae album* dicitur.

Vires. Est diureticus, & vulnerarius. Expurgat renes, & ureteres, atque vesicam.

Dos. est ad aliquot guttas.

Processus secundus.

℞. Terebinth. vulgar. q. v.

Aq. comm. q. s.

Destillentur per vesicam, & serpentinum ductum, modo, quo omnia Olea essentialia.

C A P. C C C C L X X I I .

Theriacalis Aqua.

℞. Ingredientium femin. radic. herb. & flor., quantum Theriacæ Andromachi descriptio fert.

Grosso modo simul contundantur: Contusis superfunde Sp. Vini ad superemin. aliquot dig.

Seorsim etiam extrahe resinas, & gummata ferulacea, & terebinthinam Cypriam in Sp. Vini rect. Post digestionem debitam confundantur tincturæ, & recens Sp. Vini facibus superfundatur, donec tincturam amplius dare negent.

Spiri-

Spiritibus hisce tinctis extrahe succos, ut opium, succum glycirrhiz., mel, succ. hypocistidos, &c. & gum. Arabicum. Ultimò, si nigra expetatur tinctura, secundùm notam in coloribus datam, tingi potest cum parvâ quantitate vitrioli Martis. Tinctura clara usui fervetur.

Nota 1. Si composita Aqua Theriacalis expetatur destillata, recipe ingredientia omnia Theriacæ, grosso modo contusa. Iis adde alia alexipharmaca, cardiaca, & bezoardica, ut sunt scordium, ruta, angelica, cort. citri, arantior., rad. imperator., cyperi odorati &c.

Digerantur simul cum s. q. Spiritûs Vini, (& ad singulas ℥. Sp. Vini adde ℥. β. Sal. tartari) per dies viij. ad minimum. Dein destillationi committantur. Sic egregiæ notæ Sp. elicitur.

2. Si Aqua Theriacalis Camphorata expetatur, ad singulas libras Sp. Vini ad minimum ℥. j. Camphoræ addatur.

Vires, & Usus. *Aqua Theriacalis simplex bezoardica, & alexipharmaca, est, febribus medetur, & omnibus morbis per sudorem curabilibus succurrit, præcipue tibus, qui altas radices non egere. Inde fit sequens*

Hauftus antifebrilis.

℥. Aq. Theriacal. ℥. β.
 Camphor. gr. v.
 Extract. Absynth. ℥. ij.
 Sp. Sal. Ammon. gutt. xij.

M. f. Haustus.

Febres tertianas, & quotidianas, à ventriculi imbecillitate, & obstructionibus fortasse, infallibiliter tollit. Horâ β. ante paroxysmum propinatur, superbibendo Vini calentis q. pl., ut eò citius in actum deducatur.

Dos. Aq. Theriac. simpl. à ℥. j. ad ℥. vj.

Aq. Theriac. Camphor. ad ℥. β.

Externè egregiè discutit, & omnibus affectib. frigidis succurrit. Præcipue, si cum singulis ℥. gr. viij. Camphoræ dissolvantur, & pars affecta madidis linteis illinatur. Valet etiam in tumoribus duris.

C A P . C C C C L X I I I .

Theriaca nostra celestis.

L E M O R T .

- ℞. Op. præparat., ut in dictatis antecedentib.,
 Succ. Glycirrhiz., mediante aq. comm. solut.,
 filtrat., & inspissat.,
 Succ. Acaciæ, mediante Vino dissolut.,
 Sagapeni,
 Opoponacis,
 Galban., in aceto stillat. solutor., & inspissa-
 torum,
 Gum. Arabic., aquâ comm.,
 Pulpæ Scyllæ, dimidiam partem descriptionis
 apud Zwelfer. habitæ.
 Carnis Viperin. seu Serpentum, exiccatae, me-
 diam etiam dosin descriptionis,
 Piperis longi,
 Sem. Buniadis (cujus defectu accipitur Sem.
 Napi),
 Cinnamom.
 Agaric.
 Costi odorat.,
 Aristoloch. tenuis, seu longæ,
 Nardi Indicæ,
 Schœnanth.
 Piper. nigr., alb.
 Fol. Dictamn. Cretic.
 Stœchad. Arabic.
 Sem. Petrosel. Macedon.
 Zinziber.
 Sem. Pentaphyll.
 Mei Athamantic. (vel ejus defectu An-
 gelic.)
 Amomi,
 Acori, sive Calam. aromat.,
 Nard. Celticæ,
 Phu Pontic.

Gentian.

Gentian.

Sem. Anethi,

Carpobals. vel Cubebar.

Sem. Fœnicul.

Cardamom. min.

Seseleôs,

Thlaspi,

Comar. Hyperici,

Ameôs,

Sem. Dauci Cretic. q. f.

Contundantur simul, & superfundatur Sp. Vini vulgaris ad superemin. dig. iv. Digerantur simul per dies iij. iv. Dein Sp. tinctus, à fœcibus clarus, effundatur, fœcibusque aqua comm. affundatur. Digerantur per horas xxiv. Clarum dein à fœcibus separa. Hanc extractionem cum superiori, cum Sp. Vini factâ, misce; & lactescet solutio. Spiritum Vini per B. M. abstrahe, & remanentiam in fundo cucurbitæ evapora ad consistentiam Syrupi. In Sp. Vini abstracto immerge

Myrrh.

Thuris mascul.,

Storac. calamit.

Castor.

Crocii,

Bitum. Judaic., quantum fert descriptio.

Digerantur simul, donec soluta appareant gummata, restantibus in fundo fœcibus. Spiritu Vini abstracto, gummata in forma liquidiore serventur: aliàs enim citissimè indurescunt.

In aqua communi extrahere.

Rosas,

Scord.

Marrub.

Calamenth. montan.

Poleum,

Chamæpyt.

Fol. Malabathr.

Centaur min.

Coq. simul ad totalem extractionem. Extractum clarum inspissetur ad consistentiam pilularum molliorum. Cum Spiritu Vini superiori, à resinis abstracto, extrahe mellis essentiam. Sp. Vini denuò ab hac abstrahe ad remanentiam oleaginosi liquoris.

Compositio, seu mixtura sequens est. *℞.* extracta omnia, mediante aquâ, peracta. Jungantur omnia simul, mediante lento balnei calore. Dein adde pulpam, & extractum radicam, & seminum. Postea resinas extractas, & mel. Ultimò pulverem viperarum subtilissimum, & ol. nucis moscat. express. cum guttis aliquot destillati, & olei cinnamom. guttam. j., vel ij., & terebinth. Cypr.

Si mixtura dein justo crassior videatur, adde Spiritus Vini, in extractione abstracti, q. s., M. f. Antidotus, sive Electuarium.

Dos. à gr. iv. ad ℥. j.

C A P. C C C C L X X I V.

Theriaca contracta, sive Antidotus, maximarum virium.

I D E M.

℞. Opij, diligenter præpar. ℥. ij.

Rad. Angelic.

Valerian.

Petalitid.

Imperator.

Zedoar. ana ℥. j.

Calam. aromat.

Gentian. ana ℥. j.

Bistort.

Tormentill.

Contrayerv. ana ℥. j.

Fol. Scordij,

Centaur. min.

Sem. Dauc. Cretic. ana ℥. vj.

Lign. Guajac.

Cort. Ejusdem, ana ℥. ij.

Rad. Chinæ. ℥. ℥.

Misce simul, præter Opium, & contundantur, & extrahantur, primò cum Spiritu Vini, secundò cum aqua communi, ut in præcedenti capite.

In Spiritu abstracto denuò extrahe

Rad. Contrayerv.

Croci,

Myrrh. ana ꝑ. j.

Mellis. ꝑ. iv.

Misce. Digerantur denuò, & extrahatur tinctura. Abstracto Spiritu, fiat mixtura sequenti modo:

Opium cum priori extracto misceatur. Dein ultimum extractum adjiciatur, addendo

Croc. Britann.

Contrayerv. ana ꝑ. ij.

Caphur. ꝑ. j.

Ol. Juniper.

Gariophyllor.

Cort. Arant. ana gutt. viij.

Sp. Vini abstract. q. s.

Misce, fiat Theriaca contracta.

Dof. à gr. ij. ad xvj. In omnibus venenis, peste, & omnibus morbis, per sudorem curabilibus, summo cum successu exhibetur.

C A P. C C C C L X X V.

Modus præparandi omnia instrumenta terrea fortissimum ignem sustinentia, & omnia metalla, mineralia, retinentia.

I D E M.

℞. Argillæ Tobaccicæ, part. ij.

Calcinetur optimè per hor. iv. igne violentissimo. Dein

℞. Hunc pulverem, &

Argill. Tobaccic. recentis non calcinat. part. j.

Plumb. scriptorij part. β.

Misce simul, & in formas redigantur: quæ postea exiccatae igniantur.

Hh 4

℞. Terræ

℞. Terræ Flandricæ, quâ utuntur ij, qui tormenta fundunt ænea, part. iv.

Plumbi scriptorij. part. j.

Misce. Hæc instrumenta solùm exiccata statim in usum deduci possunt. Hoc autem erat secretum Dn. Glawberij, & ducentis florenis æstimatum.

C A P. CCCCLXXVI.

Tiliae florum Sp. & Aqua.

M A R G R A V I U S.

℞. Flor. Tiliæ recentium, & benè mundator. ℥. ij.
Sp. Vini ℥. iv.

Aq. commun. ℥. ij.

(Potest addi Cinnamom. Rosmarin. Nux moscata, aut simul, aut separata, Corn. Cerv. &c.) Indantur cucurbitæ vitreæ, sive alembico & applicato capitello, digerantur, in arena, per dies, & noct. iij. Tum instituaturn destillatio, igne secundi gradûs, donec abstraxeris ℥. ij. β. Quo facto remove ignem, & à destillando desiste. Sic habebitur in recipiente Sp. Vini rect. oleosus, valdè boni odoris, & saporis, qui nunc *Sp. florum Tiliæ* dicitur. Aq. communis additur, ut flores madefaciat, & ut vitrum non rumpatur.

Vires. *Calefacit, siccatur, attenuat: pinguis est, & alcalinus, unde humorum acrimoniam feliciter temperat. Est subtilissimus, unde corpus permeat, humores fundit, & fixos movet: hinc medetur apoplexiæ, epilepsie, aliisque morbis, ab humorum saburra, aut acrimonia, oriundis.*

Dos. *intra corpus est à ℥. ij. ad ℥. β. & ad ℥. j.*

C A P. CCCCLXXVII.

Tincturarum præparatio generalis ex omnibus iis, quæ sunt sulphurea, & salina volatilis, natura.

M A E T S I U S.

℞. Florum, herbarum, corticum, radicum, vel similibus, q. p.

Con-

Contundantur, vel incindantur, pro ratione subjecti, in pulverem tenuem. His affundatur

Ol. Tartar. per del. q. s. ad sufficientem irrotationem;

câ tamen lege, ne menstruum tuum Sal Alcalicum supernatet: eo enim in casu Tincturæ turbidæ manebunt; nam partes aquosæ superflue menstrui salini solvunt corpora naturalia, ita ut singulæ partes referant naturam totius, ac proinde se conjungentes Vini Tincturas reddant turbidas. Exponatur digestioni, in arena calida, per xxiv. hor. Quibus peractis, affundatur Alcohol Vini ad eminentiam iij. iv. digit transvers.

Vel, si ex menstruo generosiori Tincturam tuam præparare animus tibi sit:

℞. Flor. Sal. Ammoniac. q. pl.

His affunde

Alcohol (Sp.) Vini ad eminentiam trium, quatuorve, digitorum transversor.

Digerantur simul (per mensem ferè) quousque Alcohol Vini Sale volatili Ammoniaco satis imprægnatum observaveris. Hoc cum menstruo, uti cum Spiritu, stent in digestionem, quousque menstruum saturo colore imbutum videbitis. Ita præparatur famosum illud elixir proprietatis Paracelsi: ita Tinctura absynthij, vel enulæ campanæ, præparatur: ita elicitur ex succino potentissima Tinctura, quæ Tincturæ Helmontianæ viribus non cedit.

C A P. CCCCLXXVIII.

*Nota generalis super omnes Tincturas fatentes,
& graveolentes.*

L E M O R T.

NOta I. Quod diutius in digestionem retinentur leni, eo gratiores fiunt; quoniam calore leni particulæ magis uniantur, & tanquam statum maturitatis acquirunt.

Sic elix. propriet. multò majoris energiæ erit, & gratioris odoris, & saporis, si per mensem i. digeratur, quam si per diem tantum i., vel ij., digestionem expositum fuerit.

Idem de essentia, seu Tincturâ, castorei, & omnibus essentiis sulphureis cujuscunque regni, intelligendum est.

2. Omnia mineralia, quæ extractioni subjiciuntur, vel menstruum requirunt oleosum, vel salino-acidum, si plenariè dissolvi debent: Menstruis verò spirituosis subtilioribus Tincturam quidem suam communicant, verùm in exiguâ satis quantitate. Sic Tinctura sulphuris, mediante spir. Vini extracta, valdè paucas sulphuris particulas obtinet, utut Tincturam præbeat satis intensam.

Signum verò perfectionis omnium Tincturarum est, si, in omni liquore, sine omni alteratione, vel præcipitatione, persistent. Ad hunc perfectionis gradum solâ digestionem, & salibus mediantibus alcalicis, pervenitur; rarissimè verò ante secundam, tertiam, quartamve, septimanam.

Ea verò, quæ primo cum oleosis subtilissimis extracta sunt, v. g. cum oleo terebinthinæ, faciliùs sese accommodant menstruis spirituosis, & intimiùs illis cohærent. Cæteræ verò efficacissimæ sæpiùs particulæ, quæ cum menstruo non satis idoneo extrahuntur, cum facibus abjiciuntur. Sic in Tinctura sulphuris chrystalli concresecunt temporis tractu, quæ maximas edunt vires in pulmonis affectibus.

C A P. CCCCLXXIX.

Trochiscos parandi modus generalis.

I D E M.

OMnes pulveres simul, vel separatim, si necesse sit (ut crocus, & gummata omnia pulverizari solita, myrrha, thus, storax, &c.) in pulverem minutissimum rediguntur. Deini admiscetur gummi solutum in aqua convenienti. Gummata illa, quæ solent dissolvi, sunt tragacanth. & Arabic. Ea simul tamdiu agitantur, donec simul in massam abeant. Additur continuò aliquid aquæ rotarum. Dein in planam formam rediguntur, vel in rotulas contorquentur, vel in globulos evolvuntur.

Gummata emplastris non priùs admisceri solent, quam

quàm refrigerit ferè massa. Pulveres semper ultimò
miscentur.

C A P . C C C C L X X X .

Trochisci Bechici albi.

I D E M .

Vide Pharmacop. Londin.

℞. Sacchar. albissim., quantum fert tota de-
scriptio Saccharorum, loco Penidij, &
Cant.

Pulveribus, cum gummi, & saccharo, mistis, adde
Ol. Anisi gutt. circiter xij. vel xvj.

Misce primò omnes pulveres, Dein gummi Traga-
cantha permiscetur sensim, prout usus postulat, affusâ
etiam aq. Rosarum q. s. contundendo subigatur in pastam.
Massa extendatur super porphyrite. Dein conscindatur in
figuras debitas; vel in rotundos orbiculos efforma, qui
postea imprimi possunt sigillo aliquo.

C A P . C C C C L X X X I .

Trochisci ad Vermes necandos, & expellendos.

I D E M .

℞. Sem. Zedoar.

Corallin. præpar. ana ʒ. ij.

Mercur. dulc.

Vitriol. Martis. ana ʒ. ij.

Scammon. præpar. ʒ. j.

Santal. rubr. ʒ. ij.

Sacch. albiss. ʒ. iv.

Aq. alicujus convenient. vel, si habeatur, Succ.
Tanacet. depurat. q. s. scilicet, ad Sacchari
dissolutionem.

Coquatur Saccharum ac consistentiam tabulati. Dein,
ab igne remoto Saccharo, admisce pulveres. Effundantur
simul, & cultro formentur Tabellæ quadratæ.

Nota 1. In iis, ubi non tam magna adhibetur copia
pulveris, parva tantum copia singulis vicibus effunditur,

ut

ut in tabellas rotundas abeat.

2. Ubi acida, vel oleosa, admiscenda sunt, sub finem admisceantur, ubi ferè refrigeratum est Saccharum. Vel sequenti methodo secretissima fiant:

℞. Sacchari finissimi, subtilissimè pulverizati, q. v. Calefiat optimè in cochleari æneo, semper manu movendo, donec ferè liquefieri Saccharum incipiat; quod optimè attendendum, utpote in quo multum artis consistat. Dein admisce guttatim Saccharo, ab igne remoto, celerrimâ manu, acidum quodcunque in f. q., donec liquefactum ferè sit. Saccharum effundatur extempore in tabellas rotundas.

Dof. ad ʒ. β.

C A P. C C C C L X X I I .

Vegetabilium Magisterium, seu Lacca.

I D E M .

℞. Vegetabilis cujuscunque, florum, folior. radic., lignorum &c. q. v.

Singulæ libræ adde ʒ. ij. Salis Alkali, v. g. cinerum clavellatorum, &c. Coq. simul in f. q. aquæ communis (p. hor. j.) Colaturæ filtratæ infilla (Aquam, in qua Alumen solutum est, vel) Acidum quodcunque, scilicet, Acetum vulgare, Spiritum Vitrioli, vel Spiritum Nitri, in f. q., donec effervescentia cesset. Dein ad instar coaguli (pulpæ) liquor (totus) condensabitur. Liquorem hunc (pulpam hanc) edulcora affusione (repetita) aquæ communis, donec ab omni falsedine pulvis ad fundum residens liberetur. Filtretur pulpa, & exiccetur, lento calore, in umbra (super papyrum). Sic in massa una residebit, post exiccationem pulverizandâ.

Ex hisce Magisteriis fieri possunt lapides factitij, lapidem Bezoar repræsentantes, si ex alexipharmacis, & cephalicis, herbis (z) fiant Magisteria. Excipiantur in gelatina Corni Cervi (cujus præparationem vid. cap.

134.)

(z) sal. rut., scord., &c.

134.) & in globulos exiccantur (a).

Nota. Sic fit Lacca Florentina è pannis, Scarlati tinctura, imbutis, vel è cocco ipso; ut etiam omnes colores subtilissimi pro pictoribus, & pro vernicibus efficiendis.

Vires. Plerasque vires simplicium obtinent, ex quibus extracta sunt, sed, volatilioribus particulis destituta, adstringunt magis, & terrestria sunt. Ex vegetabilibus itaque adstringentibus commodissime fiunt Lacca pro adstrictione. Commodissime inde fieri queunt pilule, viribus optimis præditæ, si cum oleo proprio in pilulas redigantur. Mechanicis verò operationibus inserviunt, ubi pulveres, & picturæ subtilissimæ, expetuntur; ut & pro vernicibus colore imbuendis.

Dos. interna, tertia circiter pars respectu dosis integræ simplicium.

C A P. C C C C L X X I I I .

Vegetabilium Extracta, præcipuè purgantium.

I D E M .

℞. Folior Sennæ. q. pl.

Superfunde iis aquam bullientem. Relinquantur ita simul, donec sponte frigeant. Tum liquorem effunde, & alium recentem calefactum affunde facibus, & fac, ut ante, effundendo. Has operationes tamdiu repete, donec aqua colorem assumere neget. Liquores omnes tinctos confunde, & ad mellis consistentiam evaporato. Tum superfunde mediam circiter partem Spir. Vini optimi, & ad usum servetur.

Vires. Purgantia hoc modo extracta duplò mitiora sunt, & in multò minori quantitate, quàm resina, assumuntur.

Eodem

(a) vel pilulam exiguam, quæ exiccata denud immergatur repidæ gelatinæ, pulveribus dictis imprægnatæ; hæc mixtura continuò sic accrescit, & superinducitur cortex cortici, ut in lapide Bezoar naturali conspicitur,

Eodem modo fiunt Extracta.

Aloës,
Scammonij,
Jalappæ,
Agarici,
Opij &c.

C A P. CCCCLXXXIV.

*Tempus, quod expetitur, in Vegetabilium Maceratione,
ad Olea, & Spiritus destillatos.*

I D E M.

S Equentibus regulis omnia Vegetabilia destillari poterunt.

Omnes radices molliores, ut sunt calamus aromaticus, angelica, imperatoria &c. per xiv. dies macerentur.

Omnes radices lignosæ, & duriores, ut sunt costus, carlina, per iij., ad minimum, septimanas infundantur.

Omnes cortices, ut arantior. citrior. cinnamom. cassiæ gariophyllat., per iij., vel iv., septimanas.

Omnia ligna duriora v. g. lign. Rhodium, saritalum, cedrinum, per viij., vel x. septimanas.

Omnes flores per ij. dies, vel per xxiv. horas.

Omnia semina, baccæ, & cætera talia, quæ non nimis volatilem obtinent naturam, per vj. vel vij. dies. Ex hisce excipiantur ex lignis sassafras, ex seminibus semina calida majora, è radicibus petasitis, è corticibus cortex ligni sassafras, & macer; quæ horas tantum xxiv. expetunt.

Omnes herbæ, & folia, plerumque exiecata requiruntur, si olea, & non spiritus, expetantur. Si verò spiritus expetatur, requiruntur viridia.

Macerationem requirunt pro ratione particularum, magis, vel minus, fixarum. Sic mentha maceratur per j. vel ij. diem, sabina per iij. septimanas, rosmarinus per ij., lavendula per iij., vel iv., dies; & sic de cæteris.

Nota I. Quò Maceratio plus temporis requirit, eò minor

minor quantitas aquæ, major verò salis addi debet. Accelerari potest Maceratio, si plus salis alcali, quàm salis communis, recipiatur.

2. Etiam dimidio temporis spatio absolvitur, tempore æstivo, & in hypocausto.

C A P. C C C C L X X V.

*Vegetabilium & Herbar. Essentias parandi
modus rectissimus.*

I D E M.

℞ Spiritum Roris Majalis, bis, vel ter, super eadem Vegetabilia destillatum, q. f.

Superfunde hunc recentibus vegetabilibus, vel seminibus, Digerantur in B. M., donec sufficienti tincturâ imprægnetur Spiritus. Spiritum tinctum per decantationem separa, & ad usum serva.

C A P. C C C C L X X V I.

*Vegetabilium Quinta Essentia ad Aquas simplices,
extempore parandas.*

I D E M.

℞. Herbar., Flor. Radic. & Sem. q. f.

Conscindantur, & contundantur. Reponantur ad fermentandum cum

Fæcum Vini humidarum, & Aquæ communiana q. f.

Absolutâ fermentatione destillentur ad medias. Liquorem destillatum super recentia simplicia rectifica. Rectificatum super novas herbas tamdiu rectifica, donec liquorem, instar alcohol Vini subtilem, nanciscaris; id quod fit plerumque tertiâ, vel quartâ destillatione. In liquore, seu Spiritu hoc, dissolve Oleum proprium destillatum, quantum Spiritus capere possint. Digerantur simul cum Salis Tartari quartâ parte per v., vel vj., dies, & obtinebis Essentiam fragrantissimam, cujus guttæ vj, vel viij., pintam j. Aquæ communis odore, & sapore, illius simplicis inficient,

Nota.

Nota. Ex herbis frigidis, uti sunt acetosa, endivia, lactuca, &c. Essentiæ tales fieri nequeunt. Aquæ etiam earundem, destillatæ solùm, ferè aquam communem referunt, ideoque non hujus loci.

Alia verò fit Extracti, seu Essentiæ species, quæ multò potentior est aquis earundem destillatis:

℞. Harum Herbarum. q. v.

Exprimatur ex iis succus, qui ad consistentiam extracti evaporetur. Ex recentibus deinde Herbis fiat liquor fermentatus, & rectificatione ad summum gradum depuratus, ut superius, iteratâ destillatione. Cum hoc liquore extrahatur extractum superius spissum, & clarum à spisso separetur, & servetur ad usum.

Vires. *Extractum tale Fumariæ sine ullo dolore, & torminibus, egregiè purgat, & febrem tertianam tollit.*

Dof. ℥. ij.

Plantaginis extractū refrigerat inflammationes quascunque, tam internas, quàm externas.

Chelidony majoris ulcera quæcunque mundificat, oculorum affectibus subvenit: & plura omnia illa præstant, quàm vires eorum describuntur ab Authoribus.

C A P. CCCCLXXXVII.

Veneris Deargentatio.

I D E M.

℞. Folior. Lun. ℥. j.

Salis. ℥. ij.

Pulverizentur simul, & postea in crucibulo calcinentur, donec Sal decrepitatum fuerit, & crucibulum parum candefactum erit.

℞. Pulver. hujus calcinat. part. ij.

Tartar., vel ejus Chrystallor. part. j.

Aquæ commun. q. f.

Coquantur simul. Dein instrumenta cuprea, prius optimè depurata ignitione, & post ignitionem cum sabulo, immittantur, & coquantur simul per hor. ℞. circiter, & deargentabitur Cuprum.

C A P . C C C C L X X V I I I .

Mixtura , Auro valde similis ex Venere

I D E M .

℞. Vener. rubr. Japon. q. v.

Marcasit. Aur. q. s. ad aureum colorem. Plus
si addideris , Venus minus redditur fri-
bilis.

Fluant in crucibulo.

C A P . C C C C L X X X I X .

Veneris Tinctura cærulea , sive Lazulina.

M A R G R A V I U S .

℞. Limaturæ (Calcis , vel Croc.) Veneris. ʒ. ʒ.
(q. s.)

Ei affunde

Sp. Urinæ per fermentationem parati. ʒ. viij.
aut x.

Digere per (diem & noct.) aliquot dies , & habebis Tin-
cturam pulcherrimam (ultramarini cærulei coloris) ,
quæ fervetur usui.

*Vires. Nonnulli exhibent intra corpus in diversis ven-
triculi fermentis (acidis & acribus) extinguendis (tem-
perandis. Sed præstat ab ea abstinere). Componitur ex
metalloy , & alcali volatili. Externè (cuius usus plerum-
que est) valet in extinguendo cancro exulcerato , ut &
gangræna (delenda. Inservire potest in oculorum , affecti-
bus ut lippitudinibus , ulceribusque). Anatomicis inservit
pro demonstrandis vasis capillaribus , si per syringam in-
jiciatur.*

Veneris Tinctura : Processus secundus.

L E M O R T .

℞. Limatur. Vener. , vel Ærugin. ʒ. ʒ.

Sp. Sal. Ammon.

i i

Alcohol

Alcohol Vini. ana ꝑ. M. (b)
Macerentur per hor. xxiv, & obtinebis colorem intensè
cœruleum.

Nota 1. Si Ærugo cum aceto destillato antea extrahatur, & in chrystallos redigatur, multò melior evadit
Tinctura.

2. Si Sp. Vini super Camphoram rectificetur unà cum
Spiritu Sal. Ammon., multò efficacius fit medicamentum.

Vires. *Adstringit, & corroborat, vomitum movet, si nimia dosi sumatur: obstructions omnes aperit, gonorrhœam radicitus tollit, omnibus affectibus oculorum succurrit. Ultera cacoëthica, & serpentia, quæ nullis aliis medicamentis obediunt, sanat.*

Dos. internè à gutt. j. ad vj.

C A P. C C C C X C.

Veneris Præcipitatio.

M A R G R A V I U S.

℞. Veneris integræ, vel etiam limatæ q. p.
Solvatur in
Sp. Aceti. f. q.

dige-

(b) vel ℞. Limatur. Vener. p. j.

Sal. Ammon. p. ꝑ.

Misceantur, & detineantur in aëre, ut ferè diffluant, & viridem colorem deponant, dein retortæ impone, & per arenam primò liquorem abstrahere; ulteriori postea igne flores Salis Ammoniac., subtiliori pulvere cupri imprægnati, ascendunt, qui fracta retorta eximi, & in aqua, sale tartari imprægnata, præcipitandi. Pulvis subsidens leviter eluatur, dein exsiccetur. Huic superfunde menstruum ex

Sp. Vin. rectificatiss. p. ij.

Sal. Amm. p. j.

Digerantur in M. B., donec sufficientem obtinueris Tincturam, à facibus decantandam.

Vires præter antecedentes, hæc Tinctura convenit in epilepsia, in vermibus &c.

Dos. convenit cum præcedenti.

digerendo per diem & noct.; vel, donec nihil amplius solvatur ex Venere. Tincturam viridem decanta à faci- bus, & in vitro evaporatorio evapora ad cuticulam us- que. Tum repone vitrum in loco frigido per xxiv. hor.; vel, donec lapilli cœrulei in fundo concreverint. De- canta liquorem residuum, & iterum evapora ad cuticu- lam: iterumque repone in loco frigido, ut lapilli cœru- lei concresecant, quos super chartâ purâ leniter sicca. Hi enim vocantur vulgò *Chrystalli Veneris*, itemque *Vitrio- lum Veneris*: suntque nihil aliud, quàm Viride æris, possuntque per se destillari, ex retorta vitrea, in *spiri- tum Veneris* dictum.

Vel:

℞. Veneris integræ. q. pl.

Solve in aq. forti. Solutioni instilla guttatim

Olei. Tartar. per del. q. s.

dōnec desinat effervescentia. Tum digere per noctem. Affunde aquam puram, & filtra per chartam. Sic in fil- tro remanebit Calx Veneris, quæ exiccanda, & in cru- cibulo reverberanda est.

Uſus. *Ingreditur in emplastra siccantia, & adstrin- gentia.*

Veneris Tinctura: Processus secundus.

M A E T S I U S .

℞. Veneris. q. pl.

eique affunde Acetum stillatitium. Quando Acetum stil- latitium tantum Veneris arrosit, quantum in poris suis benè possit continere, ad cuticulæ apparentiam illud eva- porato, & in fundo remanebunt chrystalli Veneris, quas usui reserva.

C A P. CCCCXCI.

Veneris Sp., & Crocus.

M A R G R A V I U S .

℞. Viridis Æris. ℞. s.

li 2

Pul-

Pulverizatum minutissimè indatur retortæ vitræ, fiatque destillatio ex arena, igne tertij gradûs, fortiter urgendo, & prodibunt præter propter ℥. iv. liquoris in recipiens (vel igne tertij gradus p. hor. v. vel vj., vel, donec nil amplius prodeat), atque Viride Æris (vel ejus caput mortuum, quod præparationi Croci inservit) relinquetur in retortâ, colore rubro, exutum omni acido. Rectifica liquorem destillatum ex retorta pura, habebiturque liquor limpidissimus (purissimus & rectificatissimus), qui est ipse Spiritus Viridis Æris, aut Veneris, aut liquor *Alcabest* Zwelferi dictus.

Vires. Est Spiritus acidus gratissimi saporis, unde conducit in fermento Ventriculi instaurando; ob quam causam etiam dicitur nonnullis Acetosa esurina, quia esuriem, seu famem, excitat. Multas alias virtutes huic tribuit Zwelferus in Appendice ad Augustanam, quæ videantur apud ipsum Authorem. Est autem Spiritus (Zwelfero *Alcabest* dictus) maximè sulphureus (& oleosus) unde acida nimis acria, & corrosiva, temperandi vim obtinet. Tandem etiam idoneum menstruum præbet quibusvis lapidibus solvendis (ut coralliis &c. ut & Marti. Intra corpus humores crassos attenuat, aperit, obstructions tollit, visciditatem humorum reserando, viasque recludendo).

Dof. intra corpus est aliquot guttarum.

Veneris Crocus.

℞. Caput mortuum, in præcedenti operatione relictum.

Edulcora hoc aliquoties aquâ calidâ. Tum sicca, & ferma usui.

Vires. Siccat, & adstringit: expetiturque à Chirur-
gis (pro usu externo) in componendis emplastris (pulveribus) adstringentibus, & siccantibus.

Veneris Sp. præparatio: Processus secundus.

MAETSIUS.

℞. Viridis Æris, vel, quod melius, Chrystallor,
Veneris. q. p.

Huic

Huic adde

Aluminis, vehementer ad totalem egressionem spirituum calcinati, dimidiam partem.

Destillentur ex retortâ terreâ, vel vitreâ lutatâ, igne aperto, ad totalem fumorum egressionem. Spiritum Veneris rectificâ, & à phlegmate suo separa.

Vires. *Sp. hic egregium est menstruum in tincturis ex vitro antimonij, ut & ex ipsius minera, aliisve metallorum crocis, & calcibus, extrahendis. In genere præstat omnia illa, quæ acetum destillatum, sed longè potentiùs: de quibus ulterius consulatur Zwelferus in sua Mantissa Hermetica de liquore Veneris Alcahestico, sive Aceto esurino.*

C A P. CCCCXCII.

Veneris Sp. anti-epilepticus Helvetij.

I D E M.

℞. Vitriol. Veneris. ℥. j.

Sal. Ammon. ℥. iv.

Misce inter se, & leni igne, fundantur in crucibulo. Ubi massa tua fluorem concipit, spatulâ ligneâ agitato, quousque materia viridè nigrescat. Tunc remove ab igne, & cum refrigerata erit massa, pulverizato in mortario vitreo, & ut artis est, extrahe tincturam cum alcohol Vini, affundendo, scilicet, ad eminentiam dig. ij. Ita enim obtinebis Tincturam Veneris *magnarum virium in epilepsia, ut & in atrophia infantum, in obstructionibus mensium. Hac Tinctura medicamentum est haud contemnendum.*

Dos. à gutt. j. ad ij. vj. & xj. in vehiculo convenienti.

C A P. CCCCXCIII.

Veneris, & Saturni Cæmentatio.

I D E M.

Cæmentatio est calcinatio, quæ perficitur beneficio pulveris acris, cæmenti dicti vulgò.

℞. Lamellarum Veneris, vel Saturni. q. s.

℥i 3

Fiat

Fiat in crucibulo cum pulvere Sulphuris stratam supra stratam, ita ut primum, & ultimum stratam, sit pulveris. Repone crucibulum in ignem circularem, donec Sulphur sit absumptum incendio. Si primâ vice duo hæc metalla non abierunt in scorias nigras, quæ in mortario pulverizari possunt, repetatur stratificatio semel, atque iterum, donec possunt redigi in pulverem. Vulgò in officinis dicitur *Æs ustum*, vel *Plumbum ustum*.

CAP. CCCXCIV.

Ad Vermes Pulvis excellentissimus.

LE MORT.

- ℞. Vitriol. Martis. ℥. j.
 Mercur. dulc. ℥. j.
 Sacch. Saturn. gr. xv.
 Ol. cujuscunq. aromatic. v. g. Cariophyll. aut
 Cinnam. gutt. vj.

M. f. Pulvis.

Nota. Vitriolum parumper exiccatum esse debet ad albedinem; quoniam aliàs citissimè liquefcit in pulverizatione.

Dos. à gr. ij. ad xij. in hydromelite, vel quovis alio vinoso liquore.

CAP. CCCXCV.

Vernix Italica dicta.

I D E M.

℞. Terebinth. Ven. lucid. seu claræ. ℥. viij.
 Evaporetur super ignem, donec circiter. ℥. j. β. super sit, adeò, ut Terebinthina sit maximè dura, & fragilis. Hanc pulveriza in pulverem satis subtilem. Hunc infunde, per vices, in oleo Terebinthinæ coquente, donec omnis pulvis dissolutus sit. Dein clarum à fæcibus effundatur, & usui servetur.

C A P. CCCCXCVI.

Vernix è Mastiche.

I D E M.

℞. Ol. Terebinth. q. v.

Ebulliat super ignem. Per vices postea injice
Mastiche grana, donec solvere amplius neget.
Solutio frige facta, & à fæcibus depurata, ad usum ser-
vetur.

Eodem planè modo fit Vernix è gummi Sandaracha.

Ufus. *Conveniunt picturis illustrandis: auro, & ar-
gento, obducendo, ne color eorundem alteretur. Sic etiam
aliis metallis foliatis.*

C A P. CCCCXCVII.

Vernix è Succino.

I D E M.

℞. Succini, grosso modo pulverizati. q. f.

Humecta Oleo Lini, vel Nucum Juglandium. Lique-
fiant simul, donec nigrum acquirant colorem. Effun-
dantur postea super lapidem humectatum. Dein in pul-
verem conteratur, & postea Oleo Lini præparato co-
quenti, per vices, pulvis infundatur, donec planè disso-
lutus sit. Dein ad usum fervetur.

Ufus. *Convenit omnibus rebus illustrandis, ut bacu-
lis, caminis, tabulatis, lignis, lapidibus, statuis &c.
Inungitur cum penicillo duriore, ut eò magis extendi
queat; vel manibus, si superficies sit æqualis.*

C A P. CCCCXCVIII.

Præparatio Ol. Lini, & alior. Oleorum pro Vernicibus.

I D E M.

℞. Ol. Lini. q. v.

Coquatur super ignem. Dein injice frustum panis, & il-
lico fermentationem, seu effervescentiam, quandam fa-
ciat, exhalantibus particulis aquosis. Deinde injiciatur ali-

quod alcali, ut Creta, Calx, & diversæ Calces Plum-
bi, ut acidum ejus infringatur. Oleum illud, postquam
pulveres subsederint, per subsidentiam, vel per decan-
tationem, clarificetur. Huic ita præparato, & denuò
igni exposito, injiciantur pulveres convenientes, scilicet,
Succini præparati, Aspalathi, Sandarachæ, &c.

C A P. CCCCXCIX.

Vernix Iaponica.

I D E M.

℞. Cum, Laccæ optimè pulverizat. ℥. j.
Spir. Vini rectificatiss. ℥. ij.

Misce forti agitatione, donec Sp. Laccam dissolverit;
quod fit spatio ij. dier. Dein superducatur cum penicillo
omnibus instrumentis, & illico exiccabitur. Denuò dein
illinatur cum recenti Vernice, tamdiu continuando, do-
nec superficiem æqualem, & satis crassam acquisiverit.
Dein exiccetur per sex dies in calore æstivo. Postea ex-
poliatur, mediante pumice trito, cum oleo olivarum,
donec lævem acquirat superficiem. Dein cum Creta il-
lustretur lævigando; & sic instar vitri superductum ap-
parebit.

Nota 1. Colores etiam supponi poterunt, unde tantò
gratior evadet.

2. Color etiam immisceri poterit, si in tenuissimum
pulverem redactus primò cum parvâ quantitate Spiritus
Vini rectificatissimi humectetur, & postea Vernici af-
fundatur. Colores etiam fieri possunt pellucidi, si cum
Sp. Vini primò extrahatur Santalum, vel aliud quod-
cunque corpus coloratum, & postea cum hac tincturâ
gummi Lacca solvatur.

3. Folis metallicis suppositis, ut Auro, Lunâ, Jove,
jucundissimi adspectus fiunt colores. Sed hæ Vernices
illinendæ non sunt, nisi tempore Aprilis, vel Maij, sole
optimè lucente, neque præparandæ, quia aliàs opacæ
permanent, & instar resinæ alicujus præcipitatæ lacte-
scent.

C A P. C C C C C.

Vini Destillatio.

M A R G R A V I U S.

℞. Vini opt. ℥. LX.

Destilla per B M ad quartæ partis remanentiam, vel ad consistentiam extracti, sive mellis. Cohobabis: iterum destillatum rectificata, ut tantum quinta, aut sexta pars, abstrahatur. Sic habebitur Sp. Vini ardens, pinguisimus: Quod verò remanet, vocatur *Phlegma Vini*. Ex fæcibus, in prima destillatione relictis, eodem modo, sicut in aceto dictum, extrahitur Sal, sive *Tartarus Vini*. Nigredo verò, quæ aquæ inerat, potest coagulari in consistentiam extracti; quod dicitur *Sulphur crassum*, seu *Extractum Vini*.

Ufus. Vinum destillatum sæpè inservit Medicis pro parandâ infusione medicamentorum purgantium, ut rhabbarbari, sennæ, aliorumque: Imò in destillandis electuariis, quibus commodius additur, quàm aquæ stillatitiae. Spiritus verò Vini rect. insigniter calefacit, & siccatur, attenuat, aperit, resolvit: omnem acrimoniam temperat, imprimis tamen acidam, movet urinam, & sudores. Chymicis dicitur propriè Spiritus volatilis: quibus inservit quoque pro celebri menstruo in omnibus extrahendis sulphureis, & habetur à nonnullis pro Circulato majori Paracelsi, uti Spiritus Aceti Circulatum minus esse perhibetur, quæ sunt duo menstrua ab ipso nominata.

Dof. Spiritus est. ℥. ʒ.

C A P. C C C C C I.

Vini Spiritus rectificatus, & Alcohol Vini.

I D E M.

℞. Sp. Vini Gallici vulgaris, aut adusti. (vulgò Brandewijn) ℥ xl. sive pintas duas.

Fiat ejus destillatio per cucurbitam (vitream) longiorrem (altiorrem) in arena, igne secundi gradus, ad medias.

Ii 5

dias.

dias. Quod prodit in recipiens, dicitur *Sp. Vini rectificatus* (id est, adhuc semel destillatus, & à phlegmate, quod in fundo relinquitur, liberatus).

Si subtilior adhuc expetatur, recipe Spiritum jam destillatum, destilla illum adhuc semel, ex cucurbitâ purâ, ad dimidias, & habebitur *Sp. longè subtilior*, & magis rectificatus.

Quòd si quis subtilissimum expetat Spiritum, recipiat Spiritum jam bis destillatum. Destilletur ille iterum, per phiolam oblongam, ad dimidiæ partis remanentiam: Sic habebitur Spiritus omnium simplicissimus, qui nomen *Alcohol* merebitur, si in cochleari argenteo super chartâ, vel gossipio, in totum consumatur non tantùm, sed & gossipium simul incendat: aut, si loco gossipij impositus sit pulvis pyrius, si illum quoque incendat. Sic indicatur Spiritus Vini optimè dephlegmatus, putaturque constare ex solo alcali, & sulphure Vini volatilibus.

Nota. Spiritus esse abstractos cognoscitur, quando in capitello lineæ evanescent; nam *Sp. Vini* est pinguis, & oleosus, unde in capitello lineas ducit; phlegma verò nullas prodit.

Vires. Calefacit, & siccatur, potenter movet & impellit, particulas viscidas, acidas verò deprimit, sibi que associat, atque sic humores edulcorat. Est diureticus, diaphoreticus, atque cardiacus (quia totus in spir. vitalem abit. Inde vulgò Aqua Vitæ vocatur). Apud Chymicos est celebre menstruum pro extrahendis tincturis ex omni regno.

Dos. intra corpus est à ʒ. j. ad ʒ. ʒ.

Vini Sp. Rectificatio : Processus secundus.

L E M O R T.

℞. Sp. Vini. q. v.

Infundatur retortæ vitreæ, in arena positæ, & destilletur, lenissimo igne, donec circiter media pars abstracta fuerit. Signum precedentis Spiritûs sunt striæ, sive venulæ oblongæ, in recipiente apparentes. Signum phlegmatis sunt guttæ in recipiente, vel in collo retortæ, adhærentes.

hærentes. Hisce apparentibus ab operatione cessandum est. Sp. effundatur, & si ulterius ad puritatem Alcohol expetatur, denuò, ut ante, destilletur. Postea ad usum recondatur in vitro arctè clauso.

Nota 1. Si Sp. subtilior expetatur, primâ rectificatione Spiritus Vini salia admisceri possunt in f. q., & lento igne destillari.

2. Si spiritibus acidis dulcificandis destinetur Sp. rectificandus, super salia propria rectificatio fiat, ut, si sp. salis dulcis intendatur, super sale communi fiat rectificatio. Idem est de nitro, & aliis.

3. Proba bonitatis Sp. Vini est, ubi in cochleari deflagrans, paucissimum phlegma post se relinquit.

Vires. Menstrui loco Chymicis inseruit ad extractiones, & tinturas, quasunque faciendas: mitigat ferocem, & corrosivam facultatem salium acidorum, omnes venenosas qualitates obtundit, si simplicia, vel composita, in eo, per debitum tempus digerantur, ut Mercurius sublimatus, butyrum Mercury, colocynthis, euphorbium &c.

Vini Sp. Rectificatio: Processus tertius.

I D E M.

R. Spir. Vin. v. g. ℥. xx.

Ciner. clavellat. ℥. ij.

Misce simul, & digerantur leni igne. Sic phlegma ad fundum descendet, supernatante Spiritu seorsim excipiendo. Digerendum est horas circiter vj.

Nota 1. Signum benè rectificati Spiritus est; si, recentibus cineribus immixtis, nullum amplius phlegma descendat, sed cineres sicci remaneant.

2. Si sapore ingrato urinoso liberandus sit Spiritus, duplici absolvitur modo. Primò, mediante digestionem, per hor. xij. Sic omne phlegma, & sal solutum in Spiritu, ad fundum descendet, relicto Spiritu depurato. Secundò mediante Spiritu acido, omne sal alcali præcipitari poterit, quod in fundo postea residebit, supernatante Spiritu valdè limpidò, instar Spiritus Vini, per destillationem rectificati.

*Vini Sp. Rectificatio, sive Vini Sp. Alcoholizatus dictus:
Processus quartus,*

℞. Sal. Alkali ℥. viij.
Spir. Vini. ℥. v.

Destillentur simul, leni igne, in arena, ex cucurbita, vel retorta, donec striæ cessent. Spiritus collectus super recens Sal rectificetur, idque adhuc semel repetatur.

Vires, & Usus, amborum Spirituum *Sp. primus inservit tincturis omnibus faciendis è vegetabilibus, & animalibus. Diureticus insuper est. Si verò extractionibus inservire debet, nullo modo à Sale Alkali liberari debet.*

Spiritus secundus maximè penetrans, & subtilis est: acidum in corpore oberrans mitigat multo meliùs, quàm sp. Sal. Ammon. Insuper inservit tincturis, è mineralibus extrahendis.

C A P. C C C C C I I.

Vini Spiritus Coagulatio.

M A R G R A V I U S.

℞. Sp. Vin. rectificatiss.

Sp. Sal. Ammon., aut Sp. Urin. rectificatiss. ana
℥. β.

Misceantur in parvo vitro. Orificium digito claudendum, & vitrum sæpiùs agitandum, donec in unam massam, nivis in *(a)*, albam, coëant, nec quidquam humidi innatet, & erit Sp. Vini coagulatus cum Sp. Urinæ, aut Sal. Ammoniaci, in formam planè siccam; *(c)* poteritque hoc modo conservari in longum tempus, si vitrum accuratè claudatur cerâ, & duplici vesicâ.

Usus. *Præbet experimentum coagulationis rerum pinguium cum alcalibus. Alcalia enim libenter absorbent particulas oleosas, sibi que uniunt; quibus si adhæreant particule terrea, facile generatur materia viscida. Unde probabile est, omnem materiam viscidam in corpore humano*

gene-
(c) hæc operatio non succedit, nisi spiritus in totum sint dephlegmati.

generari ex alcalibus cum materia pingui, & terrea, concentratis. Sicut quoque apparet in confectione saponis, qui conflatur ex alcali, & pinguedine balena.

Deinde, medicamenti loco, potest servire intra, & extra, corpus: nam externè resolvit, attenuat, aperit, unde in cataracta locum habet, si cum aq. fœniculi temperetur. Podagricos etiam dolores lenit, si parti dolenti inungatur. Sumptus intra corpus humores fundit, obstructions aperit, austera, & acida, corrigit, diaphoresin excitat.

Dof. est ℥. ℞. in aliqua aq. destillata.

C A P. CCCCIII.

Vini Sp. Tartarizatus optimus.

L E M O R T.

℞. Tartar. alb. crud. ℥. iv.

Sal. Tartar. ℥. ij.

Sp. Vin., super alcali rectific. ℥. xx.

Destillentur simul, post digestionem hor. xij., bis Spiritum super fœces cohobando, &, si libet, super novas species rectificetur.

Vires. Penetrantissimus Sp. est in doloribus podagricis, arthriticis, nephriticis, ictero, paralyti, & obstructionibus mulierum &c. Menstruum insuper exhibet egregium, corpora quæcunque resolvens, si primò satis attenuata fuerint.

Dof. à gutt. iv. ad ℥. ij.

C A P. CCCCIV.

Vinum Catharticum Rulandi.

M A E T S I U S.

℞. Fol. Sennæ pulverizat.

Troch. Alhandal contus. ana ℥. j.

Zinziber. ℥. ℞.

Vini albi, vel Hydromel. mensur. j. ℞. vel ℥. xl.

Infunde per noctem. Coletur: usui reservetur.

Dof. ℥. ij. vel iv.

C A P. C C C C C V.

*Vini Hippocratici facillima (per destillationem)
preparatio.*

I D E M.

- ℞. Cinnam. elect. ℥. j. β.
Zinziber. ℥. j. β. (℥β.)
Gariophyllor. ℥. j.

Rudi modo contundantur, & infundantur (digerantur in MB.) per hor. xxiv. in Vini albi (Gallici generosi) stopis ij. β. (ij.)

Postmodum instituatur destillatio ex B.M., & auferatur pars spirituosior, ad quantitatem stopæ j. (ij) Hanc stopam misceto cum stopis xv. (xx.) Vini albi generosi (Gallici), edulcorati cum syrupo sacchari clarificati (℥. xxv.), & obtinebis Vinum Hippocraticum gratissimi saporis, quod, pro minori, vel majori, quantitate vini additi, generosius evadit, vel debilius.

Nota, quò Vinum acidiusculum, eò etiam Vinum Hippocraticum est gratius.

C A P. C C C C C V I.

Vinum artificiale.

L E M O R T.

- ℞. Vin. alb. Gallic. vulgar. stop. j.

Cerevisiæ Salientis (cujus processum superius dedimus), postquam benè fermentata est, antequam cantharis committatur. stop. ij.

Misce, & mixturæ addatur

Sp. Vini vulgaris. ℥. ij.

Indantur cantharis, ut dictum in Cerevisia Saliente. Stent per mensem. Dein usui detur.

C A P. C C C C C V I I.

Vinum Horminatum.

I D E M

SClaræa, sive Horminum, abstergit, attenuat, anodyna est: ebrios facit, si in potu maceretur. Inde fit Vinum

Vinum artificiale, si sacchari f. q. in aqua coquatur, addendo parvam quantitatem Tamarindorum. Fermententur simul, & in fermentatione infunde herbæ Sclareæ manip. j. Sic stent per mensem. Deinde usui propinetur.

Inde possumus etiam Julapiis, Vini odorem, & saporem, conciliare; si parum illius feminis, vel herbæ, in aq. plantaginis, vel rosarum &c. infundatur, & deinde exhibeatur.

C A P. CCCCCVIII.

Vinosus liquor sine Vino, quoscunque alios liquores Vini odore insciens.

I D E M.

℞. Flor. Sclareæ, sive Hormini, ℞as aliquot.
Fæcum Vini. q. f.

Macerentur simul per dies iv., dein destillentur. Liqueorem destillatum, bis, vel ter, rectificata super recentes flores. Dein usui serva.

Usus. *Hujus Liqueoris, vel Spiritus, gutt. iij. vel iv. si Vini Hogelandici pint. j. infundantur, statim fit Vinum moscatum. Si Vino Rhenano infundatur, inde fit optimum ejus genus, Backarack.*

Si ʒj. Vino, vel Cerevisiæ, infundatur, extempore ebrios efficit bibentes. Si guttæ aliquot Julapio, ex aqua destillatâ facta, affundantur, Vini odorem, & saporem referet: Et non dubito, quin inde fieri possit Vinum illud miraculosum, seu essentia Vini miraculosa, cujus guttæ aliquot cantharum aquâ plenum in Vinum vertent.

C A P. CCCCCIX.

Vinaceus Potus, è fructibus saliens.

I D E M.

℞. Ribesiorum &c. q. v.

Ex illis Succum exprime. Hujus Succi partem j. misce cum partibus ij Aquæ, & octavâ parte Sacchari, prout, scilicet, magis, aut minùs, dulcis, expetitur. Hisce liquoribus

quoribus adde aliquot Ribesia integra. Fermententur simul in loco calido, vase mediocriter clauso, donec sponte cesset. Ad singulas hujus liquoris pintas adde cochl. β. Sacchari, Cinnamom. acuti frusta aliquot, Cariophyllor. n. iij., Cort. Citri exter. ʒ. β. Occludatur arctissime, & ad usum reponatur. Nota: ante iij. dies non est aperiendum. Sic de cæteris omnibus fructibus.

C A P. C C C C C X.

Vinum Cerasorum, ad instar Vini Gallici, ex altiore terrâ dicti, vulgò Hooghlandtse-wijn.

I D E M

℞. Cerasorum subdulcium ℥. xij.

Contundantur leniter, cauliculis, & ossibus, primò separatis. Coquantur in

Aquæ communis ℥. xxx. per hor. ij. leni igne.

Fiat colatura, & huic adde

Sacchari ℥. xij.

Coquantur simul, donec ovum supernatare possit, dein effundatur. Dein recipe eandem quantitatem Sacchari, & in f. q. Aquæ communis coquatur, donec ovum, ut ante, supernatare poterit. Misceantur duo liquores, & quietè stent, donec fæces ad fundum subsideant. Hisce subsidentibus, adde liquori effuso Offium, superiùs è Cerasis collectorum, & ad pulpam contutorum. ʒ. iv. Fermententur simul in loco calido per iv. septimanas, dein in cellam reponantur usui: Et sic de Uvis nostratibus &c.

Vinum in cæteris omnibus fructibus eadem methodo fit, ut plurimum ex acidis, & subausteris; quæ etiam, pro ratione aciditatis, majorem, vel minorem, Sacchari copiam requirunt: V. g. si Vinum ex Ribesiis conficiendum sit, primò elicitur Succus, inde, ad Succum partem j. adduntur Aquæ communis partes iij., & partes ij, Sacchari. Ex iis verò fructibus, qui subdulces sunt, ut de pomis, & pyris, mediante expressione, postquam succus prolectus fuerit, quarta pars, vel sexta (prout magis, aut minùs dulcis sit) Sacchari ei additur cum ʒj. Salis Tartari ad ℥. v. ut aciditas impediatur: hâc verò cum dis-

differentiâ , quòd , ubi Succi meri recipiuntur , nunquam coquendi sint , sed tantum lento calore in iis dissolvendum sit Saccharum.

C A P. CCCCCXI.

Vinum Hispanicum è Gallico.

I D E M.

℞. Vini Gallici. ℥. v.

Uvar. passar. optimar. ℥. j.

Sacch. rubr. ℥. iv.

Conscindantur Uvæ passæ, & injiciantur Vino, unâ cum Saccharo, stentque simul in loco calido, per mensem j., donec fermentatio cesset. Dein ad usum reponatur.

C A P. CCCCCXII.

Nota generalis super Vina; ut & de Coloribus eorum.

I D E M.

IN omnibus liquoribus, ubi deficit spiritus, & subacidi fiunt, sequenti modo (*Vide cap. xiiij. hujus libri ad illâ verba, Nota secunda, super omnes liquores acidos*) illis & gratia, & tanquam maturitas, conciliatur, idque primo mediantibus dulcibus, & viscosis particulis, ut & Vinis hisce meris artificialibus præcedentibus.

Ubi verò per se liquores expetantur, tanquam Vinaeci, nullâ additione dulcedinis, ut tamen constantes sint, seq. modo procedendum:

℞. Ad singulam stopam Liqueoris, seu Musti recenter expressi, Spiritus Vini opt. ℥. j.

Sal Tartar. ʒ. j.

Mixta reponantur ad fermentandum.

Vinis plerumque duplex inducitur Color, vel flavus, vel rubescens.

Flavus Color conciliatur Vinis mediante curcumâ, vel, quod melius, mediantibus floribus pratensis, *Boterbloem* vulgò dictis, quibus scilicet Hollandi butyrum suum tingunt, tanquam sine odore, & sapore existentibus.

Ruber Color, mediante *Turnsole*, seu panno, per quem

ruberrimus Succus baccarum sambuci expressus est, inducitur. Vel etiam mediante Succo mororum, vel Succo ipso mero baccarum sambuci.

C A P. C C C C C X I I I.

Vinum Malvaticum generosum.

I D E M.

℞. Sacchar. ℥. viij.

Uvar. Corinthiac., vel, deficientibus illis, Paf-
sar. opt. ℥. iv.

Conscindantur Uvæ. Coq simul in s. q. Aquæ ad Syrupi consistentiam. Dein liquor calidè percoletur, & sæcibus tertiam partem Vini Gallici, respectu liquoris percolati, affunde, & lentè calefiant simul, calidè postea Vinum exprimat, & cum superiore liquore permisceatur. Recludantur simul in vase, addendo, ad singulam libram liquoris

Tincturæ Cinnamom. ℥. j.

Gariophyllor. gutt. vj. vel, loco Tincturæ,

Ol. Cinnamom. gutt. iv.

Gariophyllor. gutt. j.

Sacchar. ℥. j.

Fiat Elæosaccharum, addendum stopis. iij. seu pintis. xij. Reponantur simul per annum. j., & generosum inde fiet Vinum, Hispanico multum præcellens.

C A P. C C C C C X I V.

Vitrioli (d) Calcinatio vulgaris.

M A R G R A V I U S.

℞. Vitriol. vulgar. Goslarientis, & chrySTALLIZAT. ℥. iij.

In:

(d) Vitrioli depuratio fit solutione in aq. comm., ejusdemque evaporatione, & chrySTALLIZATIONE: si autem Vitriolum solvatur in spiritu Vitrioli, vel phlegmate Vitrioli acido, & solum per octiduum circulando digeratur, obtinetur Gilla Vitrioli: medicamentum in expurganda ventriculi & intestinorum saburra per superiora & inferiora, non contemnendum,

Dos. a ℥℥. ad ℥j. ℥j.

Indantur ollæ terreæ, quæ apponatur igni, relinquaturque ibi tamdiu, donec bulliendo desiccatum sit ad duritiem lapidis, & peractâ operatione, fractâque ollâ, deprehendetur Vitrioli color triplex. In parte superiori erit flavus, in medio albus, in fundo ad rubedinem tendet. Atque hic est triplex modus calcinandi Vitriolum, ad flavedinem, ad albedinem, ad rubedinem. Ultimum propriè *Colcothar* dicitur; quamvis hoc nomen etiam de capite mortuo Vitrioli, post destillationem spiritûs, & olei, dicatur. Hoc Vitriolum sic calcinatum redigitur in pulverem minutissimum, & servatur usui.

Usus. *Inservit destillationi spiritûs, & olei, Vitrioli; ut & parandæ aquæ forti.*

CAP. CCCCCXV.

Vitrioli Incineratio (calcinatio) Philosophica.

I D E M.

R. Vitrioli vulgaris, sed depurati. (crudi Gosflariens. & chrySTALLIZAT. 3j.) q. l.

(redige in mortario vitro in pulverem subtilem) & expone super chartâ bibulâ radiis solaribus (per æstatem), & quidem circa meridiem, cum maximè fervent; & exiguo temporis spatio (hor. 6.) Vitriolum evadet albissimum. Redige tum in pulverem, & iterum expone radiis, donec totum Vitriolum internè, & externè, sit dealbatum: Si verò sit tempus hybernium, exponatur charta arenæ tepidæ, & eodem modo Vitriolum in pulverem album convertetur; qui servetur usui.

Vires. *Inservit medicamentis ocularibus præparandis (pro vomitu excitando: præterea habet vires adstringendi & siccandi). Chymici etiam laudant spiritum, sive liquorem, ex hoc Vitriolo destillatum, quod aliquid peculiare à radiis solaribus contraxisse putetur. Inservit quoque parando pulveri sympathetico: sed tum, loco Vitrioli vulgaris, calcinandum est Vitriolum Cyprium, sive cæruleum, quod & Hungaricum dicitur.*

CAP. CCCCCXVI.

Vitrioli (e) Ros & Phlegma.

I D E M.

℞. Vitriol. viridis, puri, & (chrySTALLIZAT.) ℥.vj. (x.)
Indantur cucurbitæ vitreæ humiliori, fiatque destillatio in
B. M., quamdiu aliquid prodit (donec in forma lapidis
Vitriolum in cucurbita relinquatur) quod xxiv. hor. spa-
tio fieri solet. Liquor limpidus, qui prodiit in recipiens,
dicitur *Ros Vitrioli*, sive *Sp. Vitrioli verus Paracelsi*.

Vires. *Ros* (refrigerat, aperit, putredinem arcet, epi-
lepticum fermentum extergit.) *Angelo Salæ* valdè lauda-
tur in febribus ad refrigerandum exhibitus cum aliquo li-
quore alio. *Phlegma* quoque laudatur à Paracelso in cu-
randa epilepsia, habeturque ab eodem pro genuino spiritu
Vitrioli, quamvis & *Ros* ad idem valeat. Utrumque
continet in se subtile aliquod acidum.

Dof. ʒij.

CAP. CCCCCXVII.

Vitrioli Liquor.

I D E M.

℞. Cucurbitam cum Vitrioli relicto post destilla-
tionem Roris Vitrioli, removeque illam ex B. M., &
inde capellæ arenæ, iterumque destilla igne tertij gradûs
ad siccitatem usque, quamdiu nempe aliquid prodit: &
prodibit liquor, non abfimilis Rori Vitrioli, eo tamen
gravior, & potentior, qui vulgò *Liquor Vitrioli* dicitur.
Caput mortuum verò, in cucurbita relicto, cucurbitâ
fractâ, removeri, & conservari potest. Solet autem sponte
suâ semper frangere cucurbitam. (Oportet autem cavere,
ne illa corruat, & simul perdat capitellum cum recipiente)

Vires. *Conducit ad eadem, ad quæ ros valet; in minori
tamen dosi exhibetur. Inservit præterea ad extrahendas
tincturas ex floribus tilie, pœoniæ, aliorum anti-epi-
lepticorum.*

CAP.

(e) hæc operatio eadem, quæ Vitrioli calcinatio.

CAP. CCCCCXVIII.

Vitrioli Spiritus, & Phlegma sulphureum.

I D E M.

℞. Vitriolum illud, quod relictum fuit in cucurbita post destillationem liquoris Vitrioli.

Tundatur in pulverem subtilissimum. Hunc pulverem destilla, ex retortâ terreâ, in igne reverberij, per horas xxiv. applicato recipiente terreo vitreato, cujus junctura accuratè clausa sit. Oportet autem Vitrioli accipere ℞as. viij. vel x. ad minimum; quodque retortam non ultra dimidietatem impleat; ignemque adhibere per gradus; Ita ut vj., vel viij., hor. spatio, cum primo gradu prodeat Phlegma; tum licet sensim urgere ad secundum, & tertium, gradum, adhuc per vj., vel viij. hor. Reliquo tempore adhibeatur quartus gradus. Sic Sp. & Phlegma in unam massam colligetur, qui postea rectificatione à se invicem separari debent: Elapsis xxiv. horis licet removere recipiens terreum, & ejus loco applicate vitreum pro colligendo oleo. Debet hæc operatio ad minimum continuari adhuc per. xxiv, horas, & ulterius. Sic enim colligetur Oleum præstantissimum, pingue, & rubrum, quod tamen postea sponte suâ album evadit, diciturque *Oleum Vitrioli verum Paracelsi*, effervescentiam excitans cum aquâ, liquoribusque aliis aqueis.

Vires. Sp. *Vitrioli refrigerat, adstringit; bilem coagulat, partes roborat: valet ad extinguendos ardores febriles. Oleum potentiùs adstringit: est præstantissimum catharticum, inducit escharam, sive crustam, sistit sanguinis profluvium. Pro menstruo inservit in multis operationibus Chymicis.*

Dos. Spiritus sunt aliquot guttæ: Oleum externè tantùm adhibetur.

*Vitrioli Spiritus & Oleum:**Processus secundus.*

I D E M.

℞. Vitriolum calcinatum, & pulverizatum.

Kk 3

Inde

Inde retortæ terreæ Hassiacæ, aut, si talis non potest haberi, retortæ vitreæ benè loricatæ. Destilla ex igne aperto, applicato primò recipiente terreo, & post xxiv. horas applicetur recipiens vitreum. Ego soleo per xxiv. horas destillare ex retortâ terrea cum recipiente terreo; & hoc tempore accipio liquorem, ex Phlegmate Vitrioli, & Spiritu ejus conflatum: postea rectificatione separo Phlegma à Spiritu, & primò prodit Phlegma. Quando jam guttæ acidæ cadunt, tum applico purum recipiens, & sensim prodit Spiritus. Quod in priori destillatione relinquitur Vitriolum, illud indo retortæ vitreæ loricatæ, & destillo per ignem reverberij, idque per xxviiij. horas, nisi fortè infortunium acciderit, & retorta fracta sit: tum enim desistendum est. Sic accipitur liquor rubicundus consistentiæ piceæ, quod est *verum Oleum Paracelsi* dictum, ex quo separatur *Sulphur narcoticum Vitrioli*, estque igneæ planè substantiæ, effervescebat potenter cum proprio phlegmate, & cum omni aquâ, sine dubio eâ de causâ, quod multum substantiæ cupreæ ignitæ in se contineat. Nam ex hoc Oleo præcipitari potest substantia alba, quæ fusione in cuprum abit: Et hæc est ratio, quare Oleum Vitrioli effervescebat sine alcali cum sola aqua, quia est instar ferri igniti, quod in aqua extinguitur.

Vires. Oleum hoc Vitrioli inservit parando sulphuri narcotico Vitrioli, & etiam inservit destillando Spiritus salis Glawberiano. Est item insigne catherticum in ulceribus, quia in momento destruit escharam carnis putridæ. Paracelso inservit ad multa paranda arcana.

*Vitrioli Spiritus & Olei preparatio:
Processus tertius.*

MAETSIUS.

ꝛ, Vitrioli Hungarici, vel Goslarici, vel Anglici, prout Artistæ visum fuerit.

Calcinetur, ut artis est, ad albedinem. Confringatur in frusta istius magnitudinis, ut collum retortæ terreæ intrare queant. Fiat destillatio ex igne aperto, primò quidem
leni

leni igne: ita enim exodat portio phlegmatica cum Spiritu volatili Vitrioli, Ignem successivè auge, quousque re-torta probe candere incipiat. Sic enim transit Sp. Vitrioli acidus. Tandem ignem urge ad extremam violentiam. Sic enim transibit in vas recipiens Oleum Vitrioli rubicundum, corrosivum valdè. Ignem verò per xx. horas isto tenore fove ad ultimam liquoris egressionem. Omnibus refrigeratis, quodcunque destillatum est, in cucurbitam altam, vel phiolam longioris colli conjice, & igne lenissimo Spiritum volatilem Vitrioli collige (& in vase vitreo arctissimè clauso usui reserva). Reliquum re-tortæ vitreæ committatur, & phlegma mediocri igne auferatur; quod subsequitur Sp. Vitrioli acidus, remanente in fundo Oleo Vitrioli corrosivo, & valdè ponderoso.

Vires. *Sp. Vitrioli summum est aperiens, uti & diaphoreticum: quem proinde Paracelsus, in suo Diaphoretico in peracutis revocat in usum medicum:*

C A P. CCCCXIX.

*Ex Vitriolo preparatio Diaphoretici Paracelsi
in peracutis.*

M A R G R A V I U S.

℞. Spir. Vin. rect. (Sp. Tartar. rect.) ℥iij.

Spir. volatil. Vitriol. ℥j.

Aq. (Spir.) Theriacalis camphorat. ℥v.

M. F. *Mixtura de Tribus dista. Sudores (potenter) movet (obstructiones resolvit), putredini resistit, summis cum successibus in morbis malignis, per sudorem curandis, exhibetur.*

Dos. *Sp. Vitrioli vol. à gutt. vj. ad xx. in vehiculo convenienti.*

Sp. Vitrioli acidus refrænat, & compescit, ebullitiones salis, & sulphuris volatilis, in sanguine humano: ac proinde febribus ardentibus cum julapiis, clareticis, similibusque vehiculis, frequenter exhibetur.

Ol. Vitrioli causticum non ita interiùs exhibendum suadeo, nisi cum aliis benè sit temperatum. Hoc cum sale tartari fermentatum, nobilissimum exhibet medicamen, tar-

zarum scilicet Vitriolatum: de quorum omnium viribus, & dosi, consulatur Sala in Anatomia sua Vitrioli, Brendelius, Scroderus, le Febure, Kesslerus, & similes.

CAP. CCCCXX.

Vitrioli Terra dulcis, sive Vitrioli Colcothar.

I D E M.

- ℞. Terram illam rubram, quæ in præcedenti processu (*Vide processum, cui titulus Nitrum Vitriolatum, sive Sal Ducis Holsatiæ*) (vel seq. processum, cui titulus sal Vitriol. vomitivum) post filtrationem relicta fuit.

Hanc, affusâ aquâ (pura) aliquoties (ut planè insipida evadat) edulcora. Tum, super chartâ purâ, sicca: relinqueturque Terra rubra insipida, diciturque *Bolus Vitrioli*, ut & *Colcothar*.

Vires. (Egregiè) *Adstringit*, & *siccatur*: sistendis sanguinis hæmorrhagiis gravissimis imprimis conducit: maxime, si excipiatur terebinthinâ Cypriâ, & vulgari. Inservit Chymicis in sublimatione sulphuris Veneris. Continet in se cuprum, exhibetque tincturam auream, si cum sp. salis commun. solvatur. (Est autem externi tantum usus.)

Vitrioli Terra: Processus secundus:

I D E M.

- ℞. Caput mortuum, in destillatione spiritus, & ol. Vitrioli relictum: *Vide processum sub hoc titulo.*

Coquatur cum Aquâ purâ. Tum reponatur, ut subsidat. Decanta Aquam limpidam, & filtra per chartam. Colaturam ferva. Terræ relicte affunde novam Aquam. Coque, dein repone, decanta, filtra. Repete hoc toties, donec Aqua maneat insipida. Tum Terram rubicundam diligenter exicca: Aqua verò seq. operationi inservit.

Usus. Terra Vitrioli est egregium adstringens: sistit sanguinem egregiè: imprimis si subigatur cum terebinthinâ, & albumine ovi. Chymici solvunt hanc cum spiritu salis

communis, & accipiunt tincturam auream, sed quæ evaporata relinquit pulverem album, qui fusus abit in cuprum.

CAP. CCCCXXI.

Vitrioli Sal vomitivum.

I D E M.

℞. Caput mortuum, post destillationem olei Vitrioli relictum.

Coq. in ollâ ferreâ cum Aquâ purâ. Reponc per noctem, ut rubicundus pulvis petat fundum. Tum aquam superfluitantem decanta, & filtra per chartam. Colaturam evapora ad siccitatem usque; & quidem in (olla ferreâ) vitro puro. Quod (substantia salina) relinquitur, dicitur *Sal vomitivum Vitrioli.*

Vires. Movet vomitum, & secessum.

Dos. est. ℥. j. in aq. cinnam. (rosar.) ℥. j.

CAP. CCCCXXII.

Vitrioli Sulphur, sive primum Ens Veneris.

I D E M.

℞. Terræ Vitrioli rubræ, & edulcoratæ (vel Caput mortuum Vitriol. siccât.)

Sal Ammon. ana (℥iv.) ℞. β.

Redigantur omnia seorsim in pulverem (subtilissimum); qui misceatur exactè (in mortario ferreo), sublimeturque ex cucurbita terrea, in igne aperto, in capitellum vitreum, quamdiu aliquid prodit (quod paucarum horarum spatio contingit): Adscendentque flores lutei (& subrubri), qui (diligenter colligendi, & sine edulcoratione usui servandi sunt) aquâ purâ ex capitello separari (& edulcorari) debent. Aqua verò, flores in se continens, (per aliquot dies reponatur, donec pulvis rubicundus subsederit, qui ulterius edulcorari, & sicari potest) leni igne in ollulâ munda evaporetur ad siccitatem usque: & in fundo remanebunt flores rubicundissimi, compositi ex Sale Ammoniaco, & Sulphure Vitrioli. Sulphur verò à Sale Ammoniaco separatur, si flores di-

gerantur per noctem cum Alcohol Vini, quod postea decantatum, & evaporatum, relinquit Sulphur Vitrioli purissimum, quod *primum Ens Veneris* dicitur.

Usus. *Inservit elaborandis Chymicorum multis arcanis. Præcipuè autem ingreditur in lapidem Butleri apud Helmontium, (qui huic pulveri dulcedinem sacchari inducere novit, dicitque, tum valere ad longam vitam: de usu tamen interno parum aliàs Medicis & Chymicis constat.)* cujus descriptio, extat in Helmontij libro, Butler dicto.

C A P. CCCCXXIII.

Vitrioli Oleum.

LE MORT.

℞. Vitrioli Martialis (ad viridem colorem vergentis) ℥. v.

Imponatur ollæ, in medio igne, ad calcinandum. Signum calcinationis perfectæ est, cum olla inferius penè candefacta est, & Vitriolum vapores ferè nullos ampliùs emittit.

Hoc Vitriolum calcinatum, fractâ ollâ, (eximatur, quod flavi apparebit coloris, vel, si ignis intensior fuerit, subrubri,) pulverizetur. Deinde imponatur retortæ, huic operationi convenienti, & destilletur (igne nudo, primo leni, donec vapores albi appareant, postea fortiori, ad summam usque incandescentiam,) appposito magno (quo majori, eo melius) recipiente, lutatis optimè juncturis.

Signum Spiritus, & Olei, prodeuntis est, ubi recipiens vaporibus albis repletum apparet. Continuetur ignis eodem gradu fortissimo per hor. v. (vj.), & obtinebis (unaquaque hor. ℥j.) Olei ℥. j., vel plus, secundum bonitatem Vitrioli.

Frigefactis omnibus, linteum humectatum luto obducatur: Sic humectabitur (& molle reddetur) lutum, & facillimè (cultro) postea delutari poterunt.

Ejusdem Rectificatio.

SI rectificare lubet, & Spiritum ab Oleo separare, Oleum, retortæ vitreæ immissum, destilletur, primò lento igne. Sic primò prodit parum Phlegmatis, cum Sp. volatili sulphureo: secundò Sp. acidus: tertio, in fundo remanebit Oleum acerrimum, instar aquæ limpida.

Nota 1. Signum Vitrioli Martialis est, si cultro affricatum nullam post se notam relinquit.

2. Si Vitriolum non benè sit calcinatum, tantò plus phlegmatis elicitur, & majore rectificatione eget.

3. Vitriolum Veneris minimam quantitatem Olei præbet, majorem copiam Spiritus gratissimi, instar Sp. sulphuris per camp.

4. Vitriola etiam fieri possunt artificialia, è quibus purissimos, & efficacissimos, sibi Chymici pollicentur Spiritus; nimium è Vitriolo, mediante sulphuris flammâ acidâ parato. Verum enim verò cum artificiosa nil plus efficiant, quàm naturalia, stultum est magnis sumptibus illud parare, quod nullo negotio, aut sumptibus, acquiri posset, quia Sp. & Ol., è Vitriolo artificiali parata, idem planè præstant, quod ex naturali: & Vitriolum artificiale, tali modo paratum, pluris constat, quàm ipsum Oleum Vitrioli, ex naturali paratum.

Vires Spir. *Fixat omnia volatilia, sulphura mineralium, & metallorum, extrahit, salia muriatica efficit. Omnia salia volatilia retinet, & à fugâ prohibet, & ejusdem ferè notæ est cum oleo sulphuris per camp.*

Ol. (*causticum est*) plurimis inservit operationibus Chymicis; ut & aliis mechanicis artib., v. g. tinctoriæ; metalla (& mineralia omnia volatiliora figit: viciniam particularum lædit, ita, ut in pulverem abeant:) corrodit: & omnibus morbis medetur, refrigeratione opus habentibus (refrigerat, effervescentiam sanguinis sedat, bilem temperat).

Dos. Sp. gutt. x. in liquore conven.

Olei. ad gutt. iv.

Phlegma Vitrioli convenit vermibus puerorum, & externè erysipelati.

Dos.

Dof. à cochl. ℥. ad ij.

Sp. volatilis sulphureus epilepsia medetur, apoplexia, paralyfi, & omnibus subitanis affectibus, qui ex Spirituum suffocatione proveniunt.

Dof. gutt. j. ad x. & solus halitus etiam sufficere solet.

Ros Vitrioli destillatur in B.M., quamdiu aliquid prodeat: Qui est refrigerans, aperiens, & putredini resistens: febres extinguit, & fomitem extergit.

Dof. ad ℥. ij.

Tum liquor postea ex eodem, in arena, destillatur etiam, quamdiu aliquid prodeat, rore fortior, sed iisdem conveniens; quæ operationes calcinationi possunt substitui. Quibus peractis, Spiritum, & Oleum, modo descripto, elicere conabimur.

C A P. CCCCCXXIV.

Vitriolum Martis.

I D E M.

℞. Limatur. Martis ℥j.

Ol. Vitriol. (quod multo acidius est, ejus spiritu) ℥j℥.

Aq. pluvial. ℥ijj.

Misce, & stent in digestionem per xij. hor. sæpius commovendo, donec viridi colore tingatur, & dulcem referat saporem.

Vel ℞. Ol. Vitriol. p. vij.

Limatur. Mart. puriss. p. vj.

Mixtis superfunde

Aq. comm. p. ij. sc. respectu Olei.

Macrentur simul, donec effervescentia planè cessat, dein adde s. q. Aq. recentis calefactæ, ut omnes chrytalli, & pulvis, dissolvi queant. Vel

℞. Limatur. Martis. ℥. iij.

Ol. Vitriol. ℥. iv.

Aq. commun. q. s.

Digerantur invicem, donec limatura planè dissoluta sit, videlicet, per hor. xij. Solutionem (tinctam, calidam) filtra, & evapora ad (tertiæ partis remanentiam) cuticulæ

culæ (pelliculæ) apparentiam. Reponatur in cella, & chryſtallos ad fundum (ad immiſſos bacillos teretes) mitteret, viridis (ſubviridis) coloris, ſpatio circiter hor. (vj.) xxiv., quas collige (& ſuper papyrum in umbra exicca), & liquorem (in quo Vitriolum latet) ſupernatantem denudè evapora; & repone, ut antea (donec omne Vitriolum acquiſiveris), qui aliàs chryſtallos dabit (ſi benè operatus fueris ex ꝯj. Mart. ꝯij. Vitriol. habebis).

Nota. Liquor reſtans, qui chryſtallizari non vult, ſub nomine *Spiritus Spadani* reſervetur, quia, ſi guttulæ aliquot hujus liquoris inſtillentur aquæ communi, aquam Spadanam, vel mineralem referet, & inde fieri poſſunt liquores chalybeati.

Dof. à gutt. ij. ad gutt. xxx.

Vires. *Deobſtruens eſt ſummum, vermes necat, (putredinem arcet,) & cachexiæ mulierum conducit: vomitum ciet, ſi in nimia doſi ſumatur: humores pituitoſos, & ſeroſos, expurgat.*

Dof. à gr. iv. ad xx. Cum eo in virtute convenit Sp. Spadanus.

Ex eo fiunt Aquæ minerales acidulæ ſequenti modo:

℞. Aq. font. vel plu. ꝯ. xx.

Sp. Spadan. q. ſ., ut ſaporem ingratum efficiat, gutt. ſcil. x. vel xij.

Linteï Sulphurat. long. mediꝝ circiter dig.

Suspendatur linteum illud incenſum ſuper Aqua, ut vaporem excipere poſſit. Dein uſui ſervetur Aqua.

Vitriolum, ſive Sal, Martis:

Proceſſus ſecundus.

M A R G R A V I U S.

℞. Ol. Vitriol.

Limatur. Martis puriſſ. ana ꝯ. ꝑ.

Limaturæ Martis affunde

Aquæ puræ. ꝯ. iv.

Tum ſuperaffunde Oleum Vitrioli, & in cucurbita vitrea ſimul repone, in arena ignis tertij gradûs, per horas vj., ut ſimul bulliat. Tum filtra calidè per chartam. Colaturam

ram repone in cellam per hor. xxiv., ut concreſcant chryſtalli virides, quæ ex liquore ſunt auferendæ, & ſuper charta pura, ſine igne, exiccandæ. Reſidua Aqua evaporetur ad dimidias, iterumque repone in cellam. Sic denuò concreſcent chryſtalli, quas pariter ſicca, & ſerva uſui.

Vires. Habetur pro inſigni deobſtruente, & corrigente humores acidos, & acres. Solvitur in quolibet liquore: vel etiam calcinatur ad albedinem, & cum aliis redigitur in maſſam pilularum pro purgandis humoribus craſſis.

Dof. eſt ꝑ. ꝑ. ad ꝑ. j.

Vitrioli Martis præparatio :

Proceſſus tertius.

MAETSIVS.

℞. Limatur. Martis. q. ꝑ.

Huic affunde ſtillatim Oleum Vitrioli, cum phlegmate ſuo permixtum, quouſque efferveſcentiam ſedatam obſervaveris. Relinquantur per aliquod temporis ſpatium, & totam maſſam, quaſi in Vitriolum converſam, obſervabis. Huic affunde aquam pluviam ad eminentiam iij., vel iv., digit tranſverſ. Ita enim pluvia in ſe combibit Vitriolum Martis (omne Vitrioli, ex Marte corroſum). Pluviam filtra, & ut artis eſt, ad cuticulæ apparentiam (leni igne) evapora, & in loco quieto chryſtallos (Martis, ipſum *Vitriolum Martis* dictum) expecta virides. Reliquum liquoris de novo ad cuticulæ apparentiam evapora, & præcede, ut priùs.

Vires. Exhibetur Vitriolum hoc in obſtructionibus menſium, meſenterij, in paſſionibus hypochondriacis. Prætere aſpecificum antidotum eſt contra vermes.

Dof. à gr. iv. ad xij. xv. ꝑj.

Ex hoc Vitriolo Martis Aquam Spadanam ſi componere velis, hoc modo procedito :

℞. Aq. pluviæ filtratæ, & admodum coctæ. q. ꝑ. Cum hac miſce

Vitrioli Martis tantum, donec minerales, & Vitriolicum ſaporem, acquirat.

Hæc

Hâc repleto ampullas tuas, &, ut artis est, Vitriolum sulphure imbue, hac methodo:

℞. Sulphuris depurati. q. p.

Fluat in tiglio (patina terrea), & ei commisce

Coriandri (contusi) grana aliquot.

Sulphure isto fluente linteamina, prout artis est, trajice (refrigerare finito), ac incende, fumumque Sulphuris in orificium ampullarum tuarum, per tubum flando, coege. Ita enim Aqua tua mineralis odorem Sulphuris concipiet (& saporem metallicum Martialem exhibebit): quam arctim sigilla subere, in duabus partibus resinæ picis, & unâ parte picis liquidæ, tincto.

Vires. *Aqua hæc agris exhibetur eo regimine, ut successivè dosim augeas, quousque ejus operationem per diuresin, vel quandoque per sedes observes (obstructiones lienis, & mesenterij, potenter resolvit). Saporis gratiâ addere poteris singulis dosibus grana aliquot sacchari anisati.*

C A P. CCCCCXXV.

Vitrioli Sal album.

L E M O R T.

℞. Vitrioli Martis, quantum volueris.

Calcinetur ad rubedinem. Dein extrahe, cum Aquâ communi, Sal album, ut moris est.

C A P. CCCCCXXVI.

Panacea ex Vitriolo.

M A E T S I U S.

℞. Vitrioli Hungarici. q. pl.

ex quo, ut artis est, elcito Oleum per Vulcanum strenuissimum, quod Oleum rectificato. Caput mortuum aëri exponito, eâ lege, ne pluviâ madefieri queat, & ut à radiis solaribus defendatur. Oleum tuum rect. affunde limaturæ Martis purissimæ, ab omni immunditie lotæ. Post effervescentiam tibi comparato, ut artis est, Vitriolum Martis viride, quod Vitriolum de novo destillationi exponito, ut fieri solet in Oleo Vitrioli vulgari.

Caput

Caput mortuum etiam, ut priùs dictum, aëri expone per v. aut vj. septimanas. Ita caput mortuum Vitrioli artificialis, & nativi Vitrioli, imprægnantur sale quodam aëris; quem, beneficio Aquæ pluviæ, ex capite mortuo elicit.

℞. Horum Salium, ex capitibus Vitrioli præparatorum, ana ℥. j.

Hiscæ affunde

Olei tui. ℥. β.

Croci Solis. ℥. ij.

Coquantur simul in furno lampadis, quousque massam tuam, in formam lapidis medicinalis coagulata, obferves.

Vires. *Panacea hæc, ita dextrè elaborata, medicina est universalis, (quantum fieri potest,) ordinariò per sudores, & Urinas, opus suum exequens destinatum.*

Dof. à gr. j. ad v.

De præparatione Croci Solis ad præcedentem Panaceam vide cap. 426.

C A P. C C C C C X X V I I.

Vitrioli Sulphur, seu Crocus Martis subtilissimus.

L E M O R T.

℞. Vitrioli Martis solutionis, q. v.

Ei instilla guttatim

Ol. Tartari per del. q. f.;

Sic coagulabuntur simul instar pulpæ. Huic superfunde Aquam comm. Sic in fundum descendet pulvis, à supernatante Aqua, per decantationem, seu effusionem, separandus; vel mediante filtratione, ubi liquor omnis expectitur. Pulveri restanti recentem Aquam superfunde tam diu, donec insipidus planè sit. Dein exiccetur, & eum Alcohol Vini digeratur per iij., vel iv., dies. Dein separato, per incendium, Alcohol Vini, pulvis ad usum fervetur.

Vires. *Potentissimus est hic Crocus in mensium obstructione, cachexiâ, melancholiâ hypochondriacâ, puerorum*

rum vermibus, ictero, febribus intermittentibus.

Dof. à gr. iij. ad ℥. j.

C A P. C C C C C X X V I I I.

Vitrioli Sulphur, sive Balsamus narcoticus.

M A R G R A V I U S.

℞. Ol. Vitriol. veri,

Ol. Terebinth. per se destillat. ana ℥. β.

Misceantur in cucurbita paulò altiori, vitrum crebriùs agitando, & in momento maxima excitabitur effervescentia, quæ sæpè etiam vitrum rumpit, & in flammam erumpit, si ellychnium adhibeatur. In hac effervescentia Oleum Vitrioli Sulphur suum conjunget cum Oleo Terebinthinæ, fietque aliquis Balsamus rubicundus, & odoratus, Opium referens. Hic Balsamus, in ollula munda, cum aqua pura, paululum coquatur. Sic, separata Oleo Terebinthinæ, & acido Vitrioli, relinquetur Balsamus crassus, ex Sulphure Vitrioli productus, qui vulgò *Sulphur narcoticum Vitrioli* dicitur.

Vires easdem habet cum opio, sed mitiores. Unde opio præfertur, & præcipuè in affectibus pectoris deprædicatur.

Dof. est gr. j. vel gr. ij.

C A P. C C C C C X X I X.

Vitrioli Oleum volatile, dulce.

M A E T S I U S.

℞. Mercur. vivi, à nigredine loti., ℥. j.

Ol. Vitrioli rectificat. ℥. iij.

Committantur simul retortæ vitreæ, & ex arena instituatür destillatio, quam continuato usque ad siccitatem Mercurij, & obtinebis Turpethum minerale, cum Oleo Vitrioli elaboratum. Huic Turpetho affunde

Alcohol Vini purissimi ℥. vj.

Stent in digestionem per noctem. Manè autem instituatür destillatio. Ita enim obtinebis Oleum Vitrioli, blando cum igne, unà cum Sp. Vini transiens in vas recipiens.

Liquorem destillatum denuò Turpetho affundito, &

instituat^r destillatio, ut prius; & hoc continua, quousque Mercurium rectificatum observabis. Ita enim Oleum dulce, & volatile, factum est per Sp. Vini; & præparatum est menstruum maximarum virium in tincturis extrahendis ex vegetabilium, & mineralium, regno.

Vires. Interius liquor hic exhibitus convenit cum virtutibus sp. nitri dulcis. Phlegmata tenacia incidit, appetitum prostratum instaurat, obstructions mensium, & mesenterij, feliciter resolvit, præcipuè, si hoc cum menstruo elix. propr. Paracelsi elaboratum fuerit.

Dos. à gutt. iv ad gutt. xv. vel xx.

C A P. CCCCCXXX.

Vrina Spiritus.

M A R G R A V I U S.

℞. Urinæ recentis. ℥. xj.

Include vasi terreo, optimè clauso subere. Hoc vas, Urinam continens infodiatur terræ ad aliquot pedum profunditatem, relinquaturque ibi per menses ij. iij., quibus elapsis deprehendetur fermentata, sive putrefacta, pessimi foetoris. Hæc Urina idonea est pro destillatione Spiritûs, & Salis volatil^{is}, adhibeturque hic modus fermentandi præcipuè hyberno tempore. Quod si verò tempus sit æstivum, tum illud vas, Urinam continens, reponatur in aliquo loco superiori ædium, sub tecto nempe domûs, & intra septimanas ij., vel iij. æquè feliciter Urina fermentabitur, ut possit elici Spiritus.

Quod si verò aliquis compendio uti velit, cujus ope omni tempore, ex Urinâ recenti, Sp. Urinæ legitimè destillari possit, is recipiat Urinæ recentis, & quidem hominis vinum bibentis, ℥. iv., cui addatur Salis Alcali ℥. j. fiatque destillatio ex cucurbita vitrea ad tertie partis remanentiam. Quod prodiit, rectificetur ad dimidium, & habebitur Sp. Urinæ genuinus, ex Spiritu vinoso, sive volatili, & Sale Oleoso, conflatus, qui propriè Sp. Urinæ dicitur.

Ufus. Plerumque Chymicis inservit pro menstruo in tincturis metallorum extrahendis, habetque hoc precipuum,

puum, quòd Sal volatile non sinit coagulari, sed illud semper madefaciendo conservat, ne inter digerendum ad caputellum sublimetur.

C A P. C C C C C X X X I.

Urina Sal volatile.

I D E M.

℞. Urinæ recentis, hominis sani, bibentis ordinariè, & modicè, vinum, non verò abutentis vino ℞. C.

Evapora, in ollâ ferrèâ latâ, (super igne satis forti, & aperto per d., & n.,) donec relinquatur massa nigra, consistentia syrupi alicujus liquidioris. Ulteriùs ne procedatur, quia sic unâ avolaret Sal volatile. Hanc massam inde cucurbitæ vitreæ; eique adde

Salis Alkali, (cinerum clavellatorum), ℞. ℞.

Cinerum vulgarium cribratorum, fortè, partem tertiam (q. s., ut massa fiat mollis, vel consistentiam mellis acquirat,) respectu massæ relicte;

Misce, & destilla (per cucurbitam vitream), ex arena, (igne tertij gradus) ad siccitatem usque (donec nil amplius prodeat); & prodibit (primò phlegma, tum sequitur) Sal volatile, partim in formâ liquida, partim (ultimo,) in forma sicca (quod contrarium fit in sale Ammoniaco volatili). Sequenti die, quod prodiit, cohoba (capiti mortuo reafunde), & igne primi, & secundi gradus, adhuc semel destilla, & adscendet (copiosum) Sal volatile, in principio statim, in forma sicca, quod tandem destilletur, donec incipiat à sequenti phlegmate dissolvi. Tum verò eximatur Sal volatile, solvaturque Aquâ purâ, filtreturque per chartam, destilleturque (sublimeturque) adhuc semel ex phiolâ oblongâ (cucurbita purâ: repete hoc aliquoties, semper solvendo aliqua aquâ destillata odorata) &, si placet, aliquot unciaz addantur Salis Tartari (cinerum clavellatorum): sic enim foetorem deponet urinosum, & habebitur Sal volatile purissimum (quod si à subsequente phlegmate solvatur, Spiritus

Urinæ: quamvis alij propriè Spiritum Urinæ vocent illum, qui ex Urina fermentata destillatus est, quique, præter Sal volatile Urinæ, etiam Spiritum Urinæ volatilem continet), salis Ammon. æmulum, quod com-
modè intra corpus exhiberi potest.

Nota benè. Si sæpiùs rectificetur super aliquod alcali, longè purissimum evadit. Aliqui ultimò etiam rectificant cum sp. Vini, quo modo Sal volatile (augetur) evadit oleosum, & pingue (ejusque fœtor magis temperatur).

Vires. Potenter (egregiè) attenuat, & incidit, penetrat (resolvit, dissipat) acida omnia (fermenta corrigi, destruit,) expugnat. Est diureticum, (diaphoreticum) & hydragogum: hinc pro arcano celebratur in hydrope: pituitam resolvit (obstructiones reserat), & plurimè maximis morbis, præsertim chronicis (scorbuto, hypochondriacæ affectioni, epilepsiæ, paralyti &c.) medetur. Externè adhibetur pro anodyno partibus podagricis dolentibus. Resolvit etiam humorem in oculis contentum. Maxima ex parte cum Sale volatili Ammoniaco convenit, cui tamen à multis Chymicis & Medicis præfertur, quod sal Ammoniacum putetur parari ex varia Urina quorumvis hominum, tam sanorum, quàm egrorum, etiam elephantiacorum, leprosoꝝ, luc Venerea laborantium.)

Dos. intra corpus est ℥. ℥. (5℥.) in aquâ aliquâ appropriatâ (destillata).

Urinæ Salis volatilii præparatio, tam in forma Sp.,
quàm salis: Processus secundus.

MAETSIIUS.

℞. Urinæ recentis q. p.

Evaporetur ad consistentiam syrupi crassioris. Dein instituaturn destillatio per cucurbitam (phiolam sublimatorium), alembico suo munitam. Ita (leni igne operationem inchoando) obtinebis (quodcunque phlegmaticum est) paucillum Spiritûs, & (mox igne validiori) Sal volatile adscendit in alembico, oleo suo fœtido inquinatum: quod sequenti methodo (rectificando) à fœtore suo liberato:

℞. Hujus

℞. Hujus Salis volatil. q. p. Misceatur cum
Cinerum Ossium calcinatorum. f. q.

& sublimentur leni igne ex sublimatorio vitreo, ut artis est. Ita obtinebis Sal volatile, ab omnibus inquinamentis liberatum: Quod si in forma Spiritus desideraveris, hanc methodo utere:

℞. Urinæ recentis. q. p.

Hanc committito phiolæ vitreæ (circulatoriæ), cujus orificium strictè occludito, & in fimo (ventre) equino digerito per mensem philosophicum. Quo peracto destilletur ex cucurbita altiori, leni admodum igne. Ita Sal volatile Urinæ, per fermentationem attenuatum, adscendit sub formâ Spiritus, ignei saporis, & odoris penetrantissimi.

Hi autem sales volatiles Urinæ, vel in forma Spiritus, vel in forma sicca Salina, conveniunt in genere cum omnibus Salibus volatilibus, ex animalium partibus eductis, utpote ex cornibus, unguibus, sanguine, cranis, calculis & similibus. Ratione enim angulorum acutissimorum, & tenuitatis particularum, obstructionsolvere, pituitas tenaces incidere, acido austera fermenta macerare valent: Ac proinde maximè conducunt in omnibus obstructionibus nervorum in apoplexia, paralyfi, itidem in epilepsiâ, passione hysterica, obstructionibus menstruorum, & similibus morbis, vel ab obstructionibus, vel acido-austeris fermentis, originem ducentibus.

Hi Sales, cum unguentis aromaticis mixti, exterius applicantur iisdem in morbis; iis scilicet illinendo tempora, nares, nucham, umbilicum, & ventrem inferiorem.

Dos. horum Salium volatilium, ex partibus animalium eductorum, & per hanc methodum rectificatorum, est à gr. v. ad xij. vel xv.

C A P. C C C C C X X X I I.

Urina Spir., unitus cum Spir: Tartar. & Nitri.

I D E M.

℞ Nitr. & Tartar. ana q. p.

Misce, & ferro ignito, vel carbone candenti accendito, & in cineres calcinato.

℞. Hujus calcinati ℞. j.

Urin. recent. ℞. iv.

Digerantur in fimo equino, ut dictum in processu, cui titulus Spir. Tartari, & Urinæ volatilis. Postmodum leni igne aufer Spiritum volatilem, qui valdè erit aqueus, & igneus, inservitque principaliter in tincturis è metallis calcinatis educendis. Ita enim ex croco Solis flavam extrahit tincturam, quam per destillationem à menstruo hoc liberato, auferendo sc. menstruum ad olei formam; cui tunc committito s. q. Alcohol Vini, & relinquito in digestionem, quousque Sp. Vini se univerit cum tinctura Solis, & paratum habebis Aurum potabile magnarum virium.

Eodem modo ex croco Martis, per vapores aceti facto, elici potest Tinctura Martis validissima.

Quod si ex Venere desideraveris Tincturam *potentissimam in epilepsiâ specificam*, hac methodo procedito:

℞. Vener. limatur., vel potius Æris, seu Cupri usti, ad rubedinem calcinati (sc. cum nitro) ℥j.

Contundatur in alcohol. Referet autem colore suo crocum, instar sanguinis rubicundum. Cum hac Veneris calce misce

Nitri. opt. ℥xij.

Committantur successivis ignis gradibus crucibulo forti, & in igne calcinato aperto, quousque Venus cum Nitro in scorias abeat subvirides, vel subcœruleas. Hisce affundito menstruum, superius præparatum, & deduces Tincturam rubicundissimam ex Venere, quam separa, aliamque Spiritus portionem affundito, & digerito, ut prius, quousque Tinctura Veneris imprægnata fuerit. Hoc autem repete, quousque omnis Tinctura ex Venere educta sit. Tincturas confunde, & ad olei formam, per destillationem, redigito; cui adfunde Alcohol Vini, & digerantur in cineribus tepidis, quousque Tinctura Veneris sese univerit cum Spir. Vini.

Dos. Auri potabilis a gutt. vj. ad xij. xv.

Martis potabilis a gutt. vj. ad xx. xxv.

Veneris a gutt. vj. ad x.

C A P . C C C C C X X X I I I .

Vnguenta, & Emplastra, conficiendi, modus generalis, in quibus pulveres, gummata, &c. ingrediuntur, ut in Melilot.

L E M O R T .

OMnia seba, axungia, & olea simul liquefcunt : dein refrigerari permittuntur, donec duritiem, & consistentiam quandam, induant. Dein admiscetur primum gummata soluta in aceto : postea pulvis herbarum, radicum, & feminum : tertio olea stillatitia : ultimo optime, pistillo ligneo parumper calefacto, agitantur, & continuatur, ut omnia in unam massam æqualem abeant, quæ deinde manibus, oleo illitis, malaxatur.

Nota bene. In quibus emplastris ingreditur crocus, vel alia tingentia, hoc modo proceditur : Gummatibus in aceto solutis primo admiscetur crocus, vel aliud aliquod tingens, & tamdiu movetur spatulâ, donec colorem suum deponat in solutione illa, & dein, ut supra, proceditur.

C A P . C C C C C X X X I V .

Vnguentum Pomatum.

I D E M .

℞. Axung. Porcin. ℥. j.

Aq. Rosarum,

Lavendul. ana ℥. iij.

Coquantur invicem lento igne. Postea loco quieto frigeant. Sic ad fundum sordes omnes pelluntur, quæ postea auferuntur cum cultello. Recipe denuò hanc Axungiam lotam, & lava adhuc bis eodem modo, semper fortes, in fundo residentes, auferendo. Tunc

℞. Hanc Axungiam,

Ol. Jasmin. gutt. x.

lign. Rhod. gutt. xx.

Ll 4

Essent.

Essent. Ambr. gris. gutt. xxx.

Agitantur optimè simul, donec planè uniantur, & albissimum evadat Unguentum.

Nota benè. Si durioris consistentiæ expetatur, & ferè in emplastri formam, addatur Axungiæ in coctione Ceræ albissim. ℥. iij. vel iv.

Unguentum Pomatum candidissimum, & fragrantissimum: Processus secundus.

I D E M.

℞. Succ. Pomor. redol. ℥. iv.

Axung. Porcin. albissim.

Sebi Ovilli, ana ℥. j.

Coquantur simul per mediam circiter horam. Deinde frigeant in loco quieto. Sic sordes ad fundum decident, postea cultro abstergendæ. Hoc Sebum denuò cum Aqua Rosarum, & Lavendulæ, coquatur. Post refrigerationem, & mundationem, Sebum optimè agitetur, donec albissimum evadat. Dein admisceto

Ol. lign. Rhod. gutt. xx.

Jasmin. ℥. j.

Gariophyllor. gutt. x

Cinnanom. gutt. iv.

Flor. Benzoin. ℥. j.

Essent. Mosch. & Zibett. ana gutt. xxx.

M. f. Unguentum.

Processus tertius.

I D E M.

℞. Axung. Porcin., cum Aq. odorifer. coct. & perpurgat. ℥. j.

Ol. Jasmin. gutt. xxx.

Lign. Rhod. gutt. xx.

Gariophyllor. gutt. xij.

Zibetti, gr. v.

M. f. Unguentum, optimè spatulâ agitandum, donec niveum acquirat colorem.

Si poma adderentur, situs ex particulis salinis, in fluorem

fluorem euectis, conciliaretur brevi.

Nota. Zibetrum est vel flavum, vel nigrum. Prius est odoratius longè, & pretiosius.

Si durior expetatur consistentia, Sebum ovillum, in media quantitate, respectû Axungiaë, permisceri poterit, vel Ceræ albæ quarta pars.

C A P. C C C C C X X V .

Unguentum fuscum Felicis Wurtz.

I D E M .

℞. Scrophular.

Polygon.

Chelidon. maj.

Veronic. ana m. j.

Conteindantur minutissimè, infundantur in vitro, & affundatur Acetum ad supereminentiam. Ponantur in loco calido, ut Acetum calefiat. Digerantur simul, in calido loco, per d. viij. Postea Acetum illud per linteum coletur, &, si hoc non sufficiat, per filtrum, ita ut herbæ ad siccitatem ducantur. Abjiciantur fæces, & retineatur Acetum. Deinde

℞. Vitrioli. ℥. ij.

Calcina ad rubedinem sequenti modo: Liquefiat Vitriolum in olla terrea, postea urgendo ignem ad siccitatem usque Vitrioli. Auge deinde ignem ulteriùs, donec optimè incandescat, per hor. circiter j.; & habebis Vitriolum summè rubificatum. Huic Vitriolo affunde

Aceti q. s.

Coq. simul. Dein adde

Aquæ, respectu Aceti, duplicem quantit.

& denuò ebulliant. Evaporet ad medias. Postea Aquam illam rubificatam claram à Vitriolo separa. Fæcibus affunde denuò Aquam. Coquantur simul, ut ante. Ubi denuò rubificata est, illam effunde, hanc operationem tandiu repetendo, donec tincturam ampliùs dare neget. Solutiones, & tincturas omnes evapora ad siccitatem usque, & habebis Vitriolum ruberrimum.

Illud calcina, & candefac. Candefactum infunde ollæ, plenæ aquâ pluviali, ut in ea solvatur. Hanc Aquam denuò evapora, ut ante, ad medias, & Aquam rubificatam effunde in aliud vas. Fæcibus affunde recentem Aquam. Ebulliant denuò, & affundatur Aqua, ut antea, idque repete, quamdiu Vitriolum tingit Aquam. Fæces abjice, Aquas tinctas denuò evapora, &, ut ante, præpara, & candefac, ut ante, denuò repetendo infusionem in Aqua, & operationem, ut ante, donec dulcedinem præ se ferat linguæ admotum.

Vitriolum hoc pulveriza. Dein

℞. Pulveris hujus. ℥. ij.

Aceti, ex herbis expressi, ℥. iij.

Phlegmatis Vitrioli. ℥. ij.

Mellis despumat. ℥. vj.

Flor. Æris. ℥. x.

Hæc omnia coquantur simul ad consistentiam electuarij, & habebis Unguentum.

Vires. Præcipue convenit nervis, & eorum affectibus. Præcavet, & abigit, omnia symptomata, purificat ulcera cacoëthica, inflammationem arcet, ulcera erodentia curat. Etiam inde fieri potest Unguentum durius pro turundis conficiendis, pro ulceribus, & vulneribus profundioribus, quorum fundum valde purificat, & omnia noxia arcet.

Nota benè. Non debent uti illo unguento quotidie, sed semper, ubi periculosi sunt affectus, & maligna symptomata. Dein procedendum modo vulgari.

C A P. C C C C C X X V I.

Unguentum Nutritum.

I D E M.

℞. Lithargyr. Auri, optimè lævigat., vel tenuissimè pulveriz. ℞. ℥.

Aceti Vini, ℥. xij.

Ol. Rosarum, vel Olivar. ℥. circiter xvj.

Coquantur simul per quadrantem circiter horæ, continuò optimè agitando. Dein remove ab igne, & continua agitationem cum spatula, donec frigefactum sit Unguentum.

tum. Ubi frige factum est Unguentum, si consistentia non arideat, denuò admisce ꝑ. vj. vel viij. Aceti, & denuò ebulliant parumper, &, ubi refrigeratum est Unguentum, continua in agitatione, donec consistentiam Unguenti acquirat liquidiorē: & sic paratum erit Unguentum spatio j. hor. circiter.

Modus vulgaris.

℞. Lithargyr. ꝑ. q.: Adde ei
Ol. Oliv. vel Rosar., ut circiter duobus digitis
superemineat.

Dein superfunde

Aceti Vini acerrimi mediam circiter partem,
respectu Olei.

Agitentur simul cum spatula, donec consistentiam Unguenti acquirat; quod circiter fit intra. xj. vel xij. horas.

Nota. Ut meliùs agitatio procedat cum spatula, carbonem candentem unum supponunt, ut in calore lento retineatur.

Unguentum Nutritum:

Processus secundus.

I D E M.

V Ide Pharmacop. Londin.

℞. Lithargyr. Auri, optimè pulverizat. secundum descriptionem,

Ol. Rosacei duplum, respectu Lithargyr.,

Aceti Vini acerrimi, vel, quod melius est,
Aceti destillati primò parvam quantitatem,

ut nempè Lithargyrium optimè humectetur. Moveantur optimè simul super igne leni. Dein adde majorem Aceti quantitatem, augendo ignem, donec materia coquere incipiat; optimè cavendo, ne omnis liquor avolet, sed semper Acetum recens substituatur Aceto evaporato, donec

donec ad Unguenti mollioris, ex flavo-album colorem referentis, consistentiam reducat.

Nota 1. Ubi color albus expetitur in Unguentis, & Emplastris, in quæ ingreditur calx plumbi, magnâ opus est liquoris, in quo fit coctio, quantitate, uti hic Aceti. Si inter ebulliendum altiùs assurgat, signum est, bonam liquoris quantitatem adesse.

2. Lithargyrium primò coquere sine cum Oleo, ut meliùs ab Aceto dissolvi queat. Sed optimè moveri debet, ne ad fundum hæreat.

C A P. CCCCCXXXVII.

Unguentum Magistrale.

I D E M.

℞. Succ. rad. Symphit. maj.
rad. Barbæ Capræ cum toto. ana ℞j.
Chelidon.

Hyperic. ana ℥. iv.

Mellis. ℥. xvj. M.

Coquantur simul ad consistentiam Unguenti. Dein inspurgatur

Puly. Barbæ Caprin.

Rad. Symphit. ana ℥. j.

f. Unguentum crassum, *vulneribus cacœthicis, tam recentibus, quàm inveteratis, maxime utile, ut & ulceribus fistulosis, & cancris.*

C A P. CCCCCXXXVIII.

Unguentum rubrum Camphoratum, propria descriptione nis: quod mihi instar alicujus Panaceæ est.

I D E M.

℞. Ol. Olivar., vel Hyperic. ℥. viij.
Cera,

Axung. Porcin. ana ℥. iv.

Mixta liquefiant. Liquefactis, & ab igne remotis, adde

Camphor., in minima ramenta discissæ, ℥. ℞.

Misceantur simul, ita ut Camphora benè dissolvatur.

Dein,

Dein, ubi coagulari incipit, addantur
Cretæ subtilissimè cribratæ. ℥. vj. vel viij.
Mini med. part. respectu Cretæ.

M. f. Unguentum, cui, si ad externa ulcera applican-
dum sit, ℥. j. vel ij. Ol. Cere addere possumus.

Vires. *Utilissimum est in omnibus affectibus externis; manibus, & pedibus, frigore adustis, oculorum inflammatione, erysipelate, variolis, vulneribus recentibus, quæ, sine ullâ cicatrice reliquâ, eo unguento persanantur. Applicatur parti affectæ cum linteolo: v. g. in rubore, & inflammatione, oculorum, circa noctem superimponitur linteum, eo obductum, & sic de nocte in noctem proceditur.*

Vide infra, post cap. 542. Processum secundum.

C A P. C C C C C X X I X.

Unguentum ad Pediculos.

I D E M.

℞. Mercur. vivi, ℥. j.
Terebinth. vulg. ℥. j. β.

Misceantur cum spatula optimè invicem, donec Mercurius nullibi appareat. Huic mixturæ adde

Axung. Suillæ. ℥. j.

Misceantur denuò optimè simul. Adde

Ol. ling. Rhod. gutt. circ. xx.

Ufus. *Modus utendi est, ut inungantur partes affectæ, vel vestimenta.*

C A P. C C C C C X L.

Unguentum ad Scabiem.

I D E M.

℞. Mercur. vivi. ℥. β.

Ol. Laurin. ℥. ij.

Misce optimè invicem, donec Mercurius dispareat. Deinde adde

Fl. Sulphur. ℥. j.

Aluminis,

Sal.

Sal. Nitr. ana ꝓ. ij.

Ol. Spicæ. ꝓ. ꝑ.

Axung. Porcin. ꝓ. j.

M. f. Unguentum, articulis inungendum, præcipue carpis, eo modo, ut carpus carpum fricet, donec Unguentum optimè imbibatur.

Nota benè. Flores Sulphuris, aut priùs in pulverem tenuissimum redigantur, aut fiat commixtio cum pistillo æneo.

C A P. CCCCXLI.

Unguentum refrigerans.

I D E M.

ꝓ. Herb. Acetos.

Plantagin.

Lactuc.

Semperviv. maj.

Betæ,

Alchymill.

Malvæ,

Bismalv. ana m. j.

Fol. tenerior. Alni.

Hederæ terrest ana m. ij.

Fol. & fl. Papav. hortens. id est, albi. m. iij.

Scindantur simul, & misceantur, cum. s. q. Axung. Porcin. Coq. simul ad consumptionem usque humiditatis. Axungia deinde coletur, & exprimatur. Axungie huic recentes herbas conscissas, in minori verò quantitate, immisce, & macerentur simul in sole, vel B. M., per dies. iij. Dein coquantur parumper in B. M., colentur, & exprimantur, & recentes herbæ de novo admisceantur, ut ante, addendo

Caphuræ. ꝓ. j.

Digerantur simul, & sine coctione, postea colentur. Hisce herbis etiam Rosæ admisceri poterunt ad gratum odorem.

Vires. In omnibus inflammationibus, & membris combustis convenit, præcipue, si cum parvâ quantitate cretæ applicetur. Etiam vulnera recentia citissimè sanat.

C A P.

C A P . C C C C C X L I I .

Unguenti Basilici preparatio.

I D E M .

℞. Cerae, Resinae, & Ol., quantum fert descriptio. Liquefiant lento igne simul, optimè movendo, ne Resina fundo adhæreat. Liquefactis adde Picem, & blando igne fove, donec planè dissoluta sit. Liquefacta omnia agitentur, donec consistentiam Unguenti acquirant, & reponatur in usum.

Nota. Si faeces adsint, leniter liquata omnia effundenda sunt, postquam parumper ab igne subsederint.

Vires. Plus promovet, spicula cuti infixæ attrahit, dolores nimios sedat, apostemata, & ulcera, ad maturitatis statum perducit. Ex eo fiunt linteola, & turundæ, ulceribus imponendæ, sequenti modo:

℞. Filamenta lintei vetusta. Ex hoc Unguento illita in cavitatem ulceris intrudantur.

Vide etiam ad 3. §. internè sumptum ad apostema, optimo cum successu.

Processus secundus.

I D E M .

℞. Axung. Porcin. ℥. iv.

Cerae citrin.

Ol. Olivar. ana ℥. ij.

Cretæ, minutissimè pulverizat. ℥. iv. vel vj.

Camphoræ. ℥. ij.

Minij. q. s., ut colore rubro tingatur.

Liquefiant primò seba, id est, Cera, & Axungia, & Oleum. Liquefactis, & ab igne remotis, injice Camphoram rasam, optimè movendo, ut planè dissolvatur. Solutis, & penè refrigeratis omnibus, adde pulveres sensim, optimè movendo, donec planè frigefacta sint. Dein ad usum reponantur.

Nota. Si magis exiccans, & cicatrizans, expetatur, loco Olei Olivarum, Ol. Lini accipiatur cum guttis aliquot Ol. Cerae, ultimò mixturæ adjiciendis.

Vires.

Vires. *Omni*bus oculorum affectibus summi est usus: ambusta tam frigore, quàm igne, citissimè persanat, & ferè ad miraculum vulnera recentia citissimè curat, dolores lenit, humores acres, & erodentes, obtundit fissuras mammillarum curat, variolarum maculas prohibet, ubi in ipso morbo parti affectæ applicatur hinc in die Unguentum renovando, ulcera cacoëthica, & scorbutica, sanat, &c.

C A P. CCCCCXLIII.

Extractum Zedoariæ, ad Vermes necandos egregium.

I D E M.

SEm. Zedoariæ, vel Santonici, vermes necat, sudores movet, menses, & urinam, promovet. Inde paratur egregium Extractum, ad Vermes necandos, sequenti modo:

℞. Sem. Zedoar.

Comar. Absynth. ana ʒ. vj.

Vitriol. Martis, ad albedinem calcinati, ʒ. j.

Agarici, ʒ. ij.

Dauci vulgaris, ʒ. iv.

Herb. Tanacet. m. ij

Misce omnia invicem, & contundantur. Contusis superfunde

Sp. Vini vulgar. ad supereminentiam dig. j. vel ij.

Digerantur per xxiv. horas. Postea filtra per chartam.

Nota. Si dulcis expectatur Extractum, addatur ei Spiritui

Liquiritiæ rasæ. ʒ. ʒ. vel j.

INDEX RERUM

E T

VERBORUM.

A:

A Bsynthij essentia, s. tinctura saturatio fit per spiritum vini præcipitatum, 22. & communem. fol. 22	
simplex & composita.	ibid.
incineratio, & sal fixum.	23
sal essentielle.	24
magis Chymicum.	25
vitriolatum.	24
Acanthini ligni tinctura.	26
Aceta conficiendi modus.	ibid.
Aceti destillati super solutiones nota generalis.	31
elixir.	29
menstruum Philosophicum.	30
spiritus.	28
syrupus.	449
Acetum antimonij compositum, s. Clyffus.	90
destillatum fortius.	29
in sacco portatile.	31
mellis.	26
Philosophorum.	30
sacchari.	26
Acetose aqua ex succo ejus.	33
sal essentielle.	ibid.
succus expressus.	32
syrupus.	ibid.
Acida salia sunt alcalium rectores.	205
Acidi spiritus duplices sunt.	37
Acidorum spirituum concentratio.	36
dulcificatio.	ibid.
preparatio.	34
Acidos spiritus, ad solvendum adhibitos; spectans nota generalis.	37-38

INDEX RERUM

<i>Acidulae aquae minerales artificiales.</i>	525
<i>Acidus syrupus ut paretur.</i>	447
<i>Aëris viridis spiritus.</i>	500
<i>Aëris ustum.</i>	502
<i>Agarici extractum.</i>	200
<i>resina.</i>	360
<i>Albuminis ovi ad clarificandum aptatio & adhibitio.</i>	368
<i>Alcabeſt, ſ. menſtrum univerſale.</i>	225
<i>Glauberi.</i>	309. ſeqq.
<i>Zwelferi.</i>	500
<i>Alcohol vini.</i>	505
<i>Alexipharmaca eſſentia.</i>	195
<i>Algoeth pulvis.</i>	96
<i>Alkermes confectionem ſpectans annotatio.</i>	231
<i>Aloë lota, ſ. depurata.</i>	38
<i>Aloepaticum unguentum ut paretur.</i>	282
<i>Aloephanginae pilulae.</i>	346
<i>Aloes ligni reſina, ſ. extractum.</i>	40
<i>Aloes ſolius, vel roſatae, violataeve pilularum uſus</i>	
<i>& præparatio.</i>	39
<i>Althæae ſyrupus ſimplex.</i>	453
<i>Alumen ante deſtillationem evaporandum eſt.</i>	34
<i>Aluminis oleum.</i>	37
<i>Amalgamatio Jovis.</i>	229. 299
<i>Lunæ.</i>	239. 299
<i>metallorum.</i>	298
<i>Saturni.</i>	229. 299
<i>Ambrae pomum.</i>	355
<i>Ambuſtis conveniens aqua calcis.</i>	135
<i>Ammoniacy gummi depuratio.</i>	40
<i>ſalis cryſtalliſatio.</i>	43
<i>depuratio.</i>	ibid.
<i>flores.</i>	45
<i>origo.</i>	41
<i>ſpiritus & ſal volatile.</i>	41. 43
<i>differt pro alcali addito.</i>	45
<i>rectificatio.</i>	42
<i>volatilis fixatio, ſ. regeneratio ſalis ammo-</i>	
<i>niacy.</i>	46
	<i>Ammo-</i>

ET VERBORUM.

<i>Ammoniacum sal artificiale.</i>	43. 27
<i>Amygdalarum emulsio.</i>	191
<i>Angelica aqua antipestilentialis, s. extractum sudori- ferum.</i>	47
<i>Anodynum elixir.</i>	180
<i>Anodynum & dissipativum penetrans linimentum.</i>	139
<i>Anodynus pro capite & dentibus liquor ad insufflan- dum.</i>	ibid.
<i>Anodynus Saturni balsamis.</i>	411
<i>Anthos flor. conserva ut paretur.</i>	155
<i>Antidotus maximarum virium.</i>	486
<i>Antihecticum Poterij.</i>	75
<i>Antimoniatum nitrum.</i>	67
<i>Antimony acetum.</i>	246
<i>compositum, s. clyffus.</i>	90
<i>bezoardicum minerale.</i>	100
<i>butyrum 90. seqq.; ejus rectificatio.</i>	93
<i>extemporaneum cum & sine destilla- tione, & sine Mercurio.</i>	ibid.
<i>calcinatio & incineratio.</i>	48. 49. 57
<i>cementatio, s. hepar.</i>	58
<i>cerussa.</i>	77
<i>cinnabari.</i>	103. seqq.
<i>panacea.</i>	88
<i>clyffus s. acetum compositum.</i>	90
<i>crocus Rulandi.</i>	59. seqq.
<i>diaphoretici tremor, s. magisterium.</i>	67
<i>ex regulo preparatio 74. 77. vulga- ris.</i>	61. seqq.
<i>essentia quinta.</i>	88
<i>flores albissimi 86. rubri.</i>	ibid.
<i>& sulphur inflammabile 78. seqq.; ea- rum fixatio.</i>	80
<i>hepar.</i>	58
<i>panacea aurea Glauberi.</i>	82
<i>febrisfuga.</i>	60
<i>pulvis emeticus blandè operans.</i>	56
<i>purgans & emeticum blandissimum.</i>	95
<i>securissimum.</i>	99
M m z	sulphur

INDEX RERUM.

<i>Sulphur fixum, s. diaphoreticum Hel-</i>	87
<i>montij.</i>	68. seqq.
<i>regulus.</i>	71
<i>auratus.</i>	70
<i>purior.</i>	ibid. 171
<i>Martialis.</i>	60
<i>ruber.</i>	52
<i>Sapa vomitiva.</i>	84
<i>Sulphuris balsamum.</i>	80
<i>fixatio.</i>	83
<i>panacea.</i>	85. 53. seqq.
<i>tinctura.</i>	52. 54
<i>tincturae destinatum menstruum.</i>	48
<i>vitri dosis parvula cur magnam vini quanti-</i>	ibid.
<i>tatem reddat vomitoriam.</i>	51
<i>infusiones cur nil de vitri pondere demant. ibi-</i>	ibid.
<i>poculum vomitivum.</i>	49. seqq.
<i>usus internus per se non tutus.</i>	278
<i>vitrum hyacinthinum.</i>	67
<i>usum internum spectans nota generalis.</i>	88
<i>Antimonium diaphoreticum est modò calx inutilis.</i>	122
<i>Anwaldina panacea.</i>	186
<i>Apoplecticum balsamum.</i>	60
<i>Apostematibus internis conveniens carminativum sto-</i>	525
<i>machicum emplastrum.</i>	104. seq.
<i>Aqua benedicta Rulandi.</i>	ibid.
<i>Aque minerales acidulae artificiales.</i>	193
<i>Aqua fortis, s. separatoria.</i>	136
<i>fortissima.</i>	106
<i>moschata, ambrata.</i>	113
<i>nephritica Michaëlis.</i>	115
<i>regia.</i>	114
<i>Aguas simplices destillandi modus ex herbis calidis</i>	108
<i>III. seq., frigidis.</i>	193
	108
	115
	114
<i>Aqua vite.</i>	108
<i>ambrata.</i>	193
<i>aurea Rulandi.</i>	108
	com-

ET VERBORUM.

<i>composita.</i>	110. 112
<i>aromatica.</i>	<i>ibid.</i>
<i>destillata.</i>	<i>ibid.</i>
<i>extemporanea.</i>	110
<i>Aquila alba.</i>	97
<i>volans cicurata.</i>	284
<i>Arantiorum cortic. oleum ut destilletur.</i>	137
<i>Arcanum corallinum Paracelsi.</i>	275
<i>Argenti amalgamatio.</i>	239
<i>Argentum vid. Luna.</i>	
<i>Aromatum & odoriferorum Syrupus.</i>	445
<i>Arsenicale emplastrum magneticum Hofmanni.</i>	117
<i>Arsenicalis magnes.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Arsenici preparatio pro externo medico usu.</i>	116
<i>Arthritidi vagæ, podagræ, conveniens linimentum.</i>	427
400	
<i>Asari coagulum.</i>	115
<i>Asthmatica essentia.</i>	130. 194
<i>Atramentum sympatheticum.</i>	117
<i>Auriculæ Jude.</i>	118
<i>Auri ens primum, s. antimonij sulphur inflammabile, auratum.</i>	81. seqq.
<i>Aurum æmulans mixtura ex Venere.</i>	497
<i>ex Luna ut eliciatur.</i>	420
<i>horizontale.</i>	270. 275
<i>musicum.</i>	445
<i>potabile.</i>	417. 534
<i>Azoth aurifacit.</i>	417

B.

B <i>Ackarack vinum artificiale.</i>	511
<i>Balsama varia componendi methodi.</i>	119
<i>Balsanus apoplecticus.</i>	122
<i>aromaticus, s. simplex.</i>	<i>ibid.</i>
<i>artificialis à nativo ut dignoscatur.</i>	126
<i>gariophyllorum.</i>	122
<i>jasmini.</i>	<i>ibid.</i>
<i>italicus duplicis descriptioni.</i>	123. seqq.
M m 3	Loca-

INDEX RERUM

<i>Locatelli.</i>	126
<i>narcoticus vitrioli.</i>	529
<i>Samech Paracelsi.</i>	471
<i>vita.</i>	124
<i>ut tingendus.</i>	126
<i>vulnerarius.</i>	125
<i>Basilicum unguentum.</i>	543
<i>Basilij aqua temperata.</i>	377
<i>Bellidis in oculorum affectibus collyrium præstantissimum.</i>	127
<i>Benzoin flores.</i>	<i>ibid.</i>
<i>florum essentia.</i>	128. seqq.
<i>tinctura.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Bezoardica essentia.</i>	195
<i>Bezoardici lapides factij ut parentur.</i>	494
<i>Bezoardicum minerale.</i>	101. seqq.
<i>sine sublimato.</i>	77
<i>Bilis anatomia.</i>	131
<i>fermentatio.</i>	132
<i>Borraginis florum conserva ut paretur.</i>	157
<i>Bryoniæ extractum.</i>	133
<i>purgans nobile.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Bubonibus Venereis oppositum emplastrum.</i>	187
<i>Butleri lapis.</i>	379

C.

C <i>Adavera condiendi methodi.</i>	134
<i>Calami aromatici oleum.</i>	137
<i>Calcinata spectantes notæ generales.</i>	276
<i>Calcis aqua in ambustis.</i>	135
<i>tinctura in ulceribus malignis.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Calculi ad usum ut millepedes præparandi.</i>	304
<i>Calculifragus pulvis.</i>	138
<i>Calculorum humanorum sal volatile.</i>	137
<i>Calendule florum conserva ut paretur.</i>	157
<i>Campeçij ligni tinctura.</i>	138
<i>Camphoræ elixir.</i>	<i>ibid.</i>
<i>oleum, vel patius liquor, aut camphora soluta.</i>	141
	<i>Cam-</i>

ET VERBORUM.

<i>Campborata mixtura cephalica.</i>	140
<i>Campboratum linimentum.</i>	139
<i>Cancris oculorum calcinatio immersiva.</i>	100
<i>magisterium.</i>	141
<i>Cantharidum tinctura, f. essentia.</i>	142
<i>Capillaribus anatomicorum vasis demonstrandis inser-</i>	
<i>viens tinctura cœrulea.</i>	497
<i>Capitis dolori oppositum emplastrum.</i>	186
<i>Cardiacum electuarium.</i>	173
<i>Cardui benedicti sal.</i>	142
<i>Carminativum stomachicum, & apostematibus internis</i>	
<i>conveniens emplastrum.</i>	186
<i>Castorei essentia, f. tinctura.</i>	143
<i>Cataractis incipientibus oppositum collyrium.</i>	152. 340
<i>Catholicæ pilule.</i>	347
<i>Catholicum electuarium.</i>	175
<i>extractum 197. alia.</i>	198. seq.
<i>Causticus lapis.</i>	136
<i>f. infernalis ex Luna.</i>	241
<i>Cementatio quid sit.</i>	501
<i>Veneris & Saturni.</i>	ibid.
<i>Cementum regale.</i>	151
<i>Ceparium extractio, f. Mercurius Veneris Vegetabilis.</i>	343
<i>Cephalicæ pilule Mayeri.</i>	348
<i>Cephalicum extemporaneum sal volatile oleosum.</i>	385
<i>Ceræ oleum.</i>	144. seqq.
<i>Cerasorum amarenorum succus.</i>	145
<i>vinum ad instar vini Hogelandici.</i>	512
<i>Cerevisia chymica.</i>	148
<i>faliens.</i>	146. seqq.
<i>Martialis, dicta Joppenbier.</i>	149
<i>Cerussa, creta adulterata, ut dignoscenda.</i>	189
<i>Chelidony majoris extracti virtutes.</i>	496
<i>succus expressus ut fiat.</i>	32
<i>Cinamomi syrupus.</i>	445
<i>tinctura.</i>	150
<i>Cinerum clavellatorum lixivium.</i>	149
<i>sal fixum.</i>	ibid.
<i>Cinnabaris antimony.</i>	103

INDEX RERUM

<i>Mercurij sublimatio.</i>	297
<i>panacea.</i>	88
<i>Circulatum majus Paracelsi.</i>	317. 505
<i>minus Paracelsi.</i>	47. 377. 505
<i>Citri corticum oleum ut destilletur.</i>	137
<i>syrupus.</i>	446
<i>Clavis pedum oppositum emplastrum.</i>	187
<i>Coagulatio liquorum per sal mirabile Glauberi.</i>	235
<i>Cochiae pilulae.</i>	344
<i>maiores.</i>	345
<i>Cochleariae spiritus compositus.</i>	150
<i>Collyria oculis convenientia.</i>	127. 152. seq. 410
<i>Collyrium panis secalini ad incipientes cataractus.</i>	152 340
<i>Colophoniam oleum.</i>	153
<i>Colores medicamentorum spectantes observationes.</i>	323
<i>Comitis de Warwicke pulvis polychrestus.</i>	161
<i>Condiendi cadavera methodi.</i>	134
<i>embryones modus.</i>	182
<i>per saccharum modus.</i>	154
<i>Conditum siccum ut fiat.</i>	ibid.
<i>Conserva pleuritica.</i>	156
<i>rosarum, & quorumcunque florum.</i>	157
<i>Conservas parandi ratio generalis.</i>	155
<i>tempore hyemis.</i>	157. seq.
<i>unde syrupi extemporanei.</i>	155. seq.
<i>vina medicata.</i>	ibid.
<i>Contracturis conveniens galbanctum.</i>	211. seq.
<i>Copaybae balsami virtus.</i>	158
<i>è balsamo elixir antivenericum.</i>	ibid.
<i>Coralliorum calcinatio immersiva.</i>	159
<i>magisterium.</i>	160
<i>preparatio.</i>	322
<i>tinctura.</i>	161
<i>Cordialium florum omnium tinctura.</i>	364
<i>Cornachini, s. Comitis de Warwicke pulvis polychrestus.</i>	161
<i>Cornu Cervi fumigatio, s. calcinatio philosophica.</i>	ibid.
<i>gelatina.</i>	166
<i>magisterium.</i>	ibid.
	oleum,

ET VERBORUM.

oleum, spiritus, & sal volatile.	162. seqq.
foetore liberatum.	164
ustum.	165
Cornuum spiritus, oleum & sal volatile	164. foetore
liberatum.	ibid.
Corrosivum minus Paracelsi.	166
Cosmeticum album.	167
rubrum.	ibid.
Cremor & crystalli tartari.	456. seqq.
Croci extractum.	168
tinctura.	ibid.
Crocus metallorum Rulandi.	59. seqq.
Cucumeres condiendi modus.	169. 319
Cupri vitriolum.	38
Cuprum, vid. Venus.	
Cyani florum syrupus & julapium.	169
Cydoniorum succus ut paretur.	146
Cyprinus pulvis.	170

D.

D eargentatio Venerus.	496
Dentifricius pulvis egregius.	320. seqq.
Dentium dolori oppositum emplastrum.	344
Diagrydium.	394
mitigatum.	ibid.
Diaphoreticum in peracutis Paracelsi ex vitriolo.	519
Diaprunum solutivum.	357. seqq.
Diascordium Sylvis.	170
Diureticum specificum vermium Majalium in gonorrhoea.	214
Draco mitigatus, s. Mercurius dulcis.	284. seqq.
Dysentericus pulvis ex orbiculari.	340

E.

E bori debitum icteri remedium.	171
Edulcorationes spectans nota generalis.	276
Electuaria parandi notitia generalis.	172

INDEX RERUM

<i>Electuarium diaprunum solutivum.</i>	357. seq.
<i>Elixir anodynum.</i>	180
<i>propr. cum acido.</i>	176. seqq.
<i>sine acido.</i>	178. seqq.
<i>sale volatili oleoso nobilitatum.</i>	179
<i>vite.</i>	<i>ibid.</i>
<i>uterinum, s. menstruale.</i>	181
<i>Embryones conservandi methodus.</i>	182
<i>Emetica antimonij sapa.</i>	52
<i>pocula.</i>	73
<i>Emetica pilulae perpetuae.</i>	<i>ibid. seqq.</i>
<i>Emetici canthari.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Emeticum oxysaccharum.</i>	64
<i>poculum vomitivum è regulo antimonij.</i>	68.
72. seqq.	
<i>è vitro antimonij.</i>	51
<i>purgansque blandissimum ex antimonio.</i>	94
<i>Emeticum antimonij pulvis blandè operans.</i>	56
<i>syrupus.</i>	57. seqq.
<i>tartarus.</i>	474
<i>Emplastra alba conficiendi enchiresis.</i>	183
<i>conficiendi ordo generalis.</i>	182
<i>nigrescunt additione sulphuris.</i>	189
<i>Emplastrum cephalicum ad dolores capitis & den-</i>	
<i>tium.</i>	186
<i>gratia Dei.</i>	187
<i>magneticum Hofmanni.</i>	117
<i>manus Dei.</i>	184
<i>stomachicum, carminativum, & apostemati-</i>	
<i>bus internis conveniens.</i>	186
<i>Emulsio amygdalarum, & aliorum seminum.</i>	191
<i>Epilepsiae opposita tinctura Veneris.</i>	534
<i>oppositus spir. egregius.</i>	192
<i>Veneris Helvetij.</i>	501
<i>puerorum opposita aqua.</i>	192
<i>Erysipelati conveniens lavamentum.</i>	410
<i>Essentia alexipharmaca, s. bezoardica.</i>	195
<i>asthmatica.</i>	193
<i>hysterica.</i>	195
	<i>metalli-</i>

ET VERBORUM.

<i>metallica ad vermes.</i>	194
<i>regia confortans.</i>	193
<i>stomachica.</i>	197
<i>vegetabilium ut paretur.</i>	247. 381. 495
<i>Esurina acetosa, s. esurinus spiritus.</i>	500
<i>Extractum agarici.</i>	200
<i>angelica sudoriferum & antipestilentiale.</i>	47
<i>catholicum.</i>	197. 201
<i>Amstelodamensium.</i>	199. seqq.
<i>magistrale.</i>	198
F.	
F <i>Ebrifugum electuarium.</i>	172
<i>extemporaneum sal volatile oleosum.</i>	386
<i>extractum.</i>	202
<i>sal Sylvij.</i>	45
<i>Febrifugus haustus.</i>	483
<i>Fecum vini sal volatile.</i>	480
<i>Florum cordialium omnium tinctura.</i>	365
<i>Florum per Chymiam preparatio in genere.</i>	203. seqq.
<i>benzoin preparatio.</i>	127
<i>sulphuris preparatio.</i>	429
<i>Feniculi aqua & oleum.</i>	205
<i>eliosaccharum.</i>	ibid.
<i>Francofurtensium pilularum preparatio.</i>	39
<i>Fructibus oriundus potus vinaceus.</i>	511
<i>Fructus quomodo in vinum elaborentur.</i>	512. seqq.
<i>Fuliginis spiritus, s. sal volatile & oleum.</i>	206. seqq.
<i>Fumaria aqua spirituosus cathartica.</i>	207
<i>extracti virtutes.</i>	496
<i>Furnis pro exstruendis lutum.</i>	244
<i>Furnorum ignis aperti, fusorij scilicet, & destillatorij preparatio.</i>	210
<i>majorum pro vesica preparatio.</i>	209
<i>minorum portatiliu preparatio.</i>	ibid.
<i>structura in genere.</i>	208
<i>vitricatio.</i>	211
<i>Fuscum unguentum Fel. Wurtz.</i>	537
	G. Gal-

INDEX RERUM

G.

G <i>Albanetum.</i>	211
<i>contracturis conveniens.</i>	<i>ibid.</i>
<i>nervorum obstructionibus conveniens.</i>	212
<i>Gariophyllorum balsamum.</i>	122
<i>essentia.</i>	212
<i>syrupus.</i>	453
<i>Gemmarum artificialium pro tinctura colores.</i>	213
<i>Gialapp. vid. Jalapp.</i>	
<i>Glauberi alcahest.</i>	309
<i>panacea aurea.</i>	82
<i>sale mirabili mediante liquorum coagulatio.</i>	235
<i>sal mirabile ipsum.</i>	35. 378
<i>Globuli emetici perpetui.</i>	73. 74
<i>Glyzirrb. succus inspissatus compositus.</i>	213
<i>syrupus simplex.</i>	449. seqq.
<i>Gonorrhæe oppositæ pilulæ.</i>	216
<i>opposita infusio.</i>	215
<i>oppositum conditum.</i>	285
<i>diureticum specificum è vermibus ma-</i>	
<i>jalibus.</i>	214
<i>Guajaci aqua.</i>	219
<i>ligni oleum, & spiritus 216. & ejus rectificatio.</i>	218
<i>sal essenziale.</i>	353
<i>tinctura.</i>	219
<i>Gummata ferulacea dissolvendi modus ad emplastra</i>	
<i>& pilulas conficiendas.</i>	222

H.

H <i>Amatitidis lapidis, cum sale ammoniaco sublimati,</i>	
<i>flores, hincque paranda tinctura Martis volatilis</i>	
<i>& adstringens, & crocus Martis.</i>	222
<i>Helmontij sulphur fixum, s. diaphoreticum ex anti-</i>	
<i>monio.</i>	87
<i>Helvetij spiritus, s. tinctura antipileptica.</i>	500
<i>Hepar antimonij.</i>	58

Herba

ET VERBORUM.

<i>Herbæ Vid. Vegetabilia.</i>	
<i>Herbarum volatiliū, oleo & sale volat. prædita- rum, inspissatio.</i>	354
<i>Hermeticum sigillum.</i>	412
<i>Herpeti miliari oppositum unguentum.</i>	272
<i>Hippocraticum vinum facillimum (per destillatio- nem.)</i>	510
<i>Hispanicum vinum è Gallico.</i>	513
<i>Horizontale aurum.</i>	270. 275
<i>Horminatum vinum.</i>	510
<i>Humana pinguedinis oleum.</i>	354
<i>Hydromel.</i>	268
<i>ad instar vini Hispanici.</i>	269
<i>Hypochondriacæ pilulæ.</i>	347
<i>Hysterica essentia.</i>	195

I.

I <i>Alappæ resina.</i>	227. seqq.
<i>Jasmini balsamum.</i>	122
<i>Icteri remedium ex ebore præstantissimum.</i>	171
<i>Imperiales pilulæ purgantes.</i>	343
<i>Impotentia Venereæ conveniens essentia satyrj.</i>	412
<i>Infernalis lapis Lunaris, s. causticus.</i>	241
<i>Insectorum præparatio.</i>	228
<i>Inspissati succi herbarum volatiliū, oleo & sale vo- latili præditarum.</i>	354
<i>Instrumenta terrea, fortissimum ignem, & omnia me- talla & mineralia fusa sustinentia.</i>	487
<i>Joppenbier.</i>	149
<i>Jovis amalgamatio.</i>	229
<i>indurationes per reg. antimonij.</i>	74. seqq.
<i>præcipitatio.</i>	229
<i>regulus.</i>	ibid.
<i>Italici balsami descriptio duplex.</i>	123. seqq.
<i>Julapium efficax ex cyano.</i>	170

K.

K <i>Ermes tinctura 230. Vid. alkerms.</i>	
<i>Kreuchneri essentiale principale est sal mirabile nitri.</i>	314
	L. Lacce

INDEX RERUM

L.

L Accæ gummi essentia, s. tinctura.	231
vegetabilium ut parentur.	492
Lacca Florentina fit ex pannis scarlatinis.	493
Lac sulphuris.	433. seqq.
virginale.	130
Lapidum præparatio modo Galenico & chymico.	300
Lapis Butleri.	389
causticus.	136
s. infernalis ex Luna.	241
prunellæ.	320
Lateritium oleum, s. Philosophorum 232. ejus rectificatio.	234
Lavamentum, s. collyrium, erysipelati & oculorum inflammationibus conveniens.	310
Laudanum Mercuriale Paracelsi.	290
Levistici spiritus.	234
Ligni aloës resina, s. extractum.	40
Lilium Paracelsi.	77
Limonum succus artificiosus pro ijs locis, ubi succus genuinus haberi non possit	234
syrupus.	449
Lini, & aliorum oleorum pro vernicibus præparatio.	503
Liquores potabiles in genere spectans relatio.	235
Liquorum coagulatio per sal mirabile Glauberi, ibid.	ibid. seqq.
potabilium in genere consideratio.	ibid. seqq.
Lixivum sal plantarum.	349. seqq.
Locatelli balsamus.	126
Loricatio retortarum, aliorumque vitrorum.	237. 243
Lucij piscis pulvis convenit ulceribus cacoëthicis.	238
Lumbricorum terrestrium præparatio ad calculos pellendos & sudores movendos.	ibid.
spiritus s. aqua.	237
tinctura.	228
Lunæ amalgamatio.	239
calcinatio immersiva.	ibid.
hydragogæ A. Sale. s. crystallorum Lunæ præparatio.	240
tinctura.	241
cærulea est à Venere.	190. 242

ET VERBORUM.

<i>Luna Musica.</i>	242
<i>Lutum sapientie ad rimas, & juncturas vitrorum pro spiritibus acidis.</i>	243
<i>spiritibus pro acidis, & omnibus ijs, quae igne aperto fiunt.</i>	244

M.

M <i>Aceratio calore, & sale alcali accedente, acceleratur.</i>	494
<i>vegetabilium quod tempus requirat.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Macis oleum.</i>	295
<i>tinctura, s. essentia.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Macrocosmi spiritus, s. sal volatile.</i>	246
<i>Magisteria, per spiritus acidos facta, quo pondere obtineantur.</i>	31
<i>Magisterium corall., ocul. cancr.</i>	160
<i>insolubile.</i>	160
<i>matris perlarum.</i>	301
<i>Magistrales pilule.</i>	346
<i>Magnes arsenicalis.</i>	117
<i>Magnesia opalina.</i>	60
<i>Magneticum emplastrum Hofmanni.</i>	117
<i>Majoranae oleum, aqua, sal, spiritus.</i>	246. <i>seqq.</i>
<i>Malorum dulcium succus ut paretur.</i>	146
<i>Malvaticum vinum generosum.</i>	514
<i>Manus Dei emplastrum.</i>	184
<i>Marini salis spiritus Glauberianus.</i>	374
<i>Martiales pilule dictae.</i>	264
<i>Martis adstringens specificum.</i>	256
<i>aperiens specificum.</i>	255
<i>calcis reverberatio.</i>	249
<i>crocus adstringens.</i>	<i>ibid. seqq.</i>
<i>aperitivus 248. seqq.</i>	254
<i>in pilulas formatus.</i>	255
<i>levissimus & subtilissimus.</i>	252. 528
<i>essentia.</i>	255
<i>flores.</i>	261
<i>ex hematite, & sale ammoniaco, hincque paranda tinctura Martis volatilis & adstringens, & crocus.</i>	222
<i>potabilis</i>	

INDEX RERUM

potabilis præparatio.	263. 534
præparaciones spectantes notæ.	264
regulus.	262
solutio.	248
tinctura.	256. 534
adstringens.	222. seqq. 258. seqq.
in formulâ præscripta.	225
aperiens.	226. 258. seqq.
simplicissima.	257
volatilis.	222. seqq.
vitriolum, s. sal.	524. seqq.
propinandi methodus.	302
Martius panis.	340
Mastichinæ pilulæ.	345
Matris perlarum magisterium.	301
Mayerni pilulæ cephalicæ.	348
Medicamentorum circa colores, odores, sapes obser- vationes quædam.	323
Meliloti emplastrum compositum.	185
Mellis acetum.	10
spiritus ardens.	265
tinctura.	267
Mellita parandi ordo generalis.	444
Mel rosaceum colatum.	368
vinaceum, s. hydromel.	267
Menstruale, s. uterinum elixir.	181
Menstruum universale. Vid. alcahest.	
Mentha conserva.	158
oleum & aqua.	268
Mercuriale laudanum Paracelsi.	290
magnum calcinatum Paracelsi.	294
Mercurialis aqua Rulandi.	291
Mercurij calcinatio immersiva, s. solutio & præcipi- tatio.	269
calcium reverbèratio.	279
cinnabaris sublimatio.	297
coagulatio per vaporem Saturni.	283
fixatio.	280
cum Sole & Luna.	314
oleum.	292
	revivifi-

ET VERBORUM.

<i>revivificatio.</i>	296
<i>vita infusio.</i>	98
<i>usum internum spectans nota generalis.</i>	278
<i>Mercurius corallatus.</i>	297
<i>dulcis.</i>	284. <i>seqq.</i>
<i>diaphoreticus.</i>	289
<i>laxus Paracelsi.</i>	167
<i>præcipitatus albus.</i>	271. 274
<i>aureus, s. Solaris.</i>	290. 314
<i>diaphoreticus & purgans Paracelsi.</i>	288
<i>diversi coloris.</i>	273
<i>incarnatus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>luteus.</i>	<i>ibid.</i> 280
<i>ruber.</i>	270. 272. 274
<i>viridis.</i>	275. 270. <i>seqq.</i>
<i>sublimatus corrosivus.</i>	293. <i>seqq.</i>
<i>brevissima præparationis.</i>	294
<i>Mercurius Veneris vegetabilis, s. extractio ceparum.</i>	144
<i>Mercurius vitæ.</i>	96. <i>seqq.</i>
<i>ciccuratus.</i>	97. <i>seqq.</i>
<i>correctus.</i>	98
<i>Metallica chymica præparata propinandi methodus.</i>	302
<i>Metallorum amalgamatio.</i>	298
<i>cementatio.</i>	301
<i>crocus Rulandi.</i>	59. <i>seqq.</i>
<i>præparatio modo Galenico & chymico.</i>	300
<i>resolutio in sale tartari.</i>	298
<i>tinctura Maetsij.</i>	71
<i>Millepedum ad calculum & urinæ difficultatem præparatio.</i>	304
<i>Mineralia chymica præparata propinandi methodus.</i>	302
<i>Mineralis panacea.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Mineralium duriorum modo Galenico & chymico præparatio.</i>	300
<i>præcipitatio.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Mivarum consiciendarum modus generalis.</i>	305. 356
<i>Morselli regij, s. aromatici.</i>	304
<i>Mucaginum oleum.</i>	330
<i>Mumie præparatio.</i>	305
<i>Musica Luna.</i>	242

INDEX RERUM

N.

N Arcoticum sulphur vitrioli, s. balsamus narcoticus.	518. 529
Nephritica aqua Michaëlis.	136
Nephritici ligni tinctura, & usus.	306
Nephriticus pulvis præstans.	307
Nervorum obstructionibus conveniens galbanetum.	212
Nicotianæ emplastrum stomachale, & spleneticum, & pro duritie ventris puerorum.	370
Nitri alcalisatio, s. fixatio.	308. seqq.
crystallisatio.	ibid.
fixi liquor, s. alcahest Glauberi.	309. seqq.
regeneratio.	317
salis oleum.	37
spiritus.	311. seqq. 34. seqq. 373
bezoardicus.	103
dulcis.	36. 316. seqq.
Glauberianns.	35
rectificatio.	315
solus phlegma non dat, nisi in Mariæ balneo.	374
terra foliata.	311
Nitrum antimoniatum.	67
fulminans.	321
nitratum.	318
regeneratum.	353
vitriolatum.	314
s. essenziale principale Kreuchneri est	
sal mirabile nitri.	314
s. sal Ducis Holsatiæ.	319
Nutritum unguentum variæ præparationis.	539. seqq.

O.

O Bstructionibus utilis spiritus,	322
Oculorum affectibus conveniens ex bellide collyrium.	127
aliud.	410
convenientia collyria alia.	152. 411
Oculorum câncrorum præparatio.	322
Odontalgicum Rulandi.	ibid.
	Odores

ET VERBORUM.

<i>Odores medicamentorum spectantes observationes.</i>	323
<i>Odorifera aqua.</i>	193
<i>Odorifera mixtura, pro chirothecis, lintheaminibus ; vestibus, fumigandis.</i>	128
<i>Odoriferorum & aromatum syrupus.</i>	445
<i>Olea aromatica, & alia preparandi modus.</i>	325. seqq.
<i>destillata spectantes notæ generales.</i>	114
<i>essentialia unde oriuntur.</i>	226
<i>infusa parandi modus.</i>	328
<i>vegetabilium parandi modus.</i>	ibid. seqq.
<i>Oleorum pro vernicibus preparatio.</i>	503
<i>Oleum calami aromatici.</i>	137
<i>cera.</i>	144
<i>mucaginum.</i>	330
<i>otalgicum.</i>	ibid.
<i>sarcoticum magistrale.</i>	ibid.
<i>Opalina magnesia.</i>	60
<i>Ophthalmicum collyrium.</i>	410
<i>Ophthalmicus pulvis.</i>	331
<i>Opiatum laudanum.</i>	332. seqq.
<i>Helmontij.</i>	339
<i>Libavij.</i>	336
<i>Zwelferi.</i>	337
<i>Opii correctio.</i>	331
<i>essentia.</i>	338
<i>extractum.</i>	332
<i>menstrua.</i>	335
<i>per fermentationem cum succo cydonior. prepara- tio.</i>	339
<i>tinctura.</i>	331
<i>varietas.</i>	335
<i>Orbiculari debitus pulvis dysentericus.</i>	340
<i>Otagicum oleum.</i>	330
<i>Ovi albuminis ad clarificandum aptatio, & adhibitio.</i>	368
<i>Oxymel simplex, & scyllit.</i>	449
<i>Oxyfaccharum emeticum.</i>	64
P.	
<i>P Anacea antimonij aurea Glauberi.</i>	82
<i>sulphuris.</i>	83
<i>Arnwaldina.</i>	89
N n 2	cinna-

INDEX RERUM

<i>cinnabaris.</i>	88
<i>mineralis.</i>	302
<i>Panchymagogum electuarium.</i>	174
<i>Paracelsi arcanum corallinum.</i>	275
<i> balsamum Samech.</i>	471
<i> circulatum majus.</i>	317. 542
<i> minus.</i>	47. 505
<i> corrosivum minus.</i>	166
<i> diaphoreticum in peracutis ex vitriolo.</i>	519
<i> elixir propr. cum acido.</i>	176. seqq.
<i> sine acido.</i>	178. seqq.
<i> sale volat. oleoso nobilitatum. ib.</i>	
<i> lilium.</i>	77
<i> Mercuriale laudanum.</i>	290
<i> magnum calcinatum.</i>	295
<i> oleum vitrioli verum.</i>	517
<i> præcipitatum diaphoreticum & purgans.</i>	288
<i> spiritus vitrioli verus.</i>	516
<i>Partui facilitando decoctum conveniens.</i>	356
<i>Pediculos fugans unguentum.</i>	541
<i>Pestem præcaveus potus.</i>	32
<i>Pestilentielle extractum maximarum virium.</i>	202
<i>Pestilenciales magistrales pilule.</i>	342
<i> sulphuri debite pilule.</i>	338
<i>Pestilentialis balsamus sulphuris compositus.</i>	ibid.
<i>Philomedica potio Kreuchneri, & Frondeckij.</i>	341
<i>Philosophorum oleum 232. ejus rectificatio.</i>	220
<i>Pilule aloëphanginæ.</i>	346
<i> catholicæ.</i>	347
<i> cephalicæ Mayerni.</i>	ibid.
<i> cochiæ.</i>	344
<i> majores.</i>	345
<i> Francofurtenses.</i>	39
<i> hypochondriacæ.</i>	347
<i> imperiales.</i>	343
<i> magistrales.</i>	346
<i> mastichinæ.</i>	345
<i> pestilenciales magistrales.</i>	343
<i> Spadanæ.</i>	401
<i> trium diabolorum.</i>	348
<i>Pilule</i>	

ET VERBORUM.

<i>Pilulas faciendas spectans modus, & nota generalis.</i>	341
<i>Pinguedinis humanae oleum.</i>	354
<i>tenuius.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Pinguedinum olea ut paranda.</i>	144
<i>Pix, emplastra ingrediens, ut tractanda.</i>	183
<i>Plantae. Vid. Vegetabilia.</i>	
<i>Plantaginis extracti virtutes.</i>	531
<i>succus ut fiat.</i>	32
<i>Plantarum incineratio, earumque sal lixivum & fixum.</i>	349
<i>sal essentielle.</i>	350. <i>seqq.</i>
<i>minus rectè ad salia volatilia refertur.</i>	351
<i>volatilium, oleo & sale volatili præditarum, inspissatio.</i>	354
<i>Pleuritica conserva.</i>	156
<i>potio.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Plumbi amalgamatio.</i>	229
<i>cum regulo antimoniij induratio ut fiat.</i>	74
<i>præcipitatio.</i>	229
<i>Plumbum in se habet spiritum acidum acerrimum.</i>	189
<i>seqq.</i>	
<i>ustum.</i>	502
<i>Poculum vomitivum ex antimoniij regulo 68. 72. seqq.</i>	51
<i>vitro.</i>	51
<i>Podagræ conveniens linimentum.</i>	428
<i>purgans specificum.</i>	355
<i>Saturni balsamus.</i>	411
<i>Pomatum unguentum.</i>	535
<i>candidissimum & fragrantissimum.</i>	536. <i>seq.</i>
<i>Pomum ambræ.</i>	355
<i>Poterij antihæcticum.</i>	75. <i>seqq.</i>
<i>Potio philomedica Krenchneri & Frondeckij.</i>	341
<i>Potus vinaceus, è fructibus saliens.</i>	511
<i>Præcipitata spectantes notæ generales.</i>	276
<i>Præcipitatum aureum, s. solare.</i>	290
<i>diaphoreticum, & purgans Paracelsi.</i>	288
<i>rubrum.</i>	270. 272. 275
<i>Prunellæ lapis.</i>	320
<i>Ptyalismum excitans Mercuriale liniment., & unguentum.</i>	278
	278

INDEX RERUM

<i>Pulparum conficiendarum modus generalis.</i>	305. 356
<i>Pulvis pyrius.</i>	359
<i>sympatheticus vitrioli.</i>	515
<i>Purgans ex antimonio blandissimum & securissimum.</i>	
95. 99	
<i>extractum electuarium 173. lenissimum & suavissimum.</i>	175. 201
<i>syrupus catholicus pro puerp. & infant.</i>	452
<i>vinum Rulandi.</i>	509
<i>Pyrius pulvis.</i>	359

Q.

Q <i>Uartanae conveniens aqua.</i>	359
---	-----

R.

R <i>Realgaris preparatio pro externo medico usu.</i>	116
<i>Regale cementum.</i>	151
<i>Resina ligni aloës.</i>	40
<i>Resinarum preparatio, & exhibendi methodus.</i>	360. seq.
<i>Resinas omnes spectans nota generalis.</i>	361
<i>Resinosa omnia, & viscosa duriora, depurandi modus.</i>	362
<i>Retortarum, aliorumque vitrorum loricatio.</i>	237
<i>Rhodyi ligni balsamum.</i>	363
<i>oleum.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Ribesiorum succus ut paretur.</i>	146
<i>Rob parandi ordo generalis.</i>	444
<i>Rorismarini florum conserva ut paretur.</i>	157
<i>Rosa mineralis.</i>	94. seqq.
<i>Rosarum aqua.</i>	364
<i>spiritus & oleum.</i>	365
<i>& quorumcunque florum conserva.</i>	152. 367
<i>mel colatum.</i>	368
<i>oleum.</i>	366
<i>placentæ.</i>	367
<i>spiritus.</i>	363
<i>syrupus.</i>	366
<i>tinctura.</i>	364
<i>unguentum.</i>	366
<i>Rulandi aqua aurea (spiritus) vite.</i>	108

ET VERBORUM.

<i>benedicta.</i>	60. <i>seqq.</i>
<i>Mercurialis.</i>	291
<i>balsamus sulphuris.</i>	438
<i>crocus metallorum, s. terra sancta.</i>	59. <i>seqq.</i>
<i>emplastrum de sulphure.</i>	439
<i>odontalgicum.</i>	322
<i>pulvis laxativus de senna.</i>	412
<i>vinum malvaticum.</i>	514
<i>Raptorium secretius ex fraxino.</i>	368

S.

S <i>Acchari acetum.</i>	10. <i>seqq.</i>
<i>oleum & spiritus, item spiritus inflammabilis.</i>	369
<i>Salamandræ cruor est spiritus nitri, sanguinis instar rubicundus.</i>	313
<i>Sal chymicum pro liquoribus acidis.</i>	38
<i>Ducis Holfatiæ.</i>	319
<i>essentiale plantarum 350. seqq. modus secretior cum nota generali super omnia salia.</i>	352
<i>febrifugum Sylvij.</i>	45
<i>fixum & lixivum plantarum.</i>	349
<i>mirabile Glauberi.</i>	35. 378
<i>nitri præfertur lapidi prunellæ.</i>	314. <i>seqq.</i>
<i>polychrestum Parisiensium.</i>	369
<i>prunellæ.</i>	320
<i>volat. aromaticum destillatione extemporaneum.</i>	384. 387
<i>& oleosum.</i>	382. <i>seqq.</i>
<i>sola digestionem paratum.</i>	386
<i>urinofum odorem non habens.</i>	387
<i>oleosum.</i>	389. <i>seqq.</i>
<i>cephalicum & extemporaneum.</i>	385
<i>delicatulis pro ægris.</i>	391
<i>extemporaneum.</i>	392
<i>febrile extemporaneum.</i>	386
<i>in formâ sicca.</i>	381
<i>stomachicum extemporaneum.</i>	386
<i>Veneris affectibus conveniens.</i>	392. <i>seq.</i>
<i>uterinum extemporaneum.</i>	385
	N n 4
	salis

INDEX RERUM

<i>Salis ammoniaci fixatum.</i>	46
<i>Salia acida sunt alcalium rectores.</i>	205. 353
<i>sunt triplicia.</i>	352
<i>volatilia ut fœtore liberentur.</i>	164
<i>Salis ammoniaci flores per se.</i>	46
<i>regeneratio.</i>	ibid.
<i>spiritus.</i>	43
<i>communis decrepitatio, ustio, calcinatio, desiccatio.</i>	371
<i>regeneratio.</i>	380
<i>Spiritus 372. seq. 34. seq. oleum.</i>	37
<i>augmentatio.</i>	375
<i>dulcis.</i>	36. 376
<i>volatilis.</i>	378
<i>Glauberianus.</i>	35. 374
<i>rectificatio.</i>	376
<i>Salivatio. Vide Ptyalismus.</i>	
<i>Salium crystallisatio.</i>	371
<i>fixatorum volatilisatio.</i>	370
<i>volatilium fixatio.</i>	ibid.
<i>merè alcalium præparatio & rectificatio.</i>	380
<i>Salviæ oleum.</i>	393
<i>Samech balsamum Paracelsi.</i>	471
<i>Sanguinis humani sal volatile, & phlegma.</i>	398
<i>Spiritus ad mentem Helmontij.</i>	397
<i>communi modo.</i>	ibid.
<i>terra, & sal fixum.</i>	399
<i>Sapa antimony.</i>	52
<i>Sapientiæ lutum.</i>	243
<i>Saponis Veneti linimentum in arthritide vaga.</i>	401
<i>oleum.</i>	400
<i>Sapores medicamentorum spectantes observationes.</i>	323
<i>Sarcoticum magistrale oleum.</i>	330
<i>Sarmentorum incineratio.</i>	401
<i>Saturni amalgamatio.</i>	229
<i>calcinatio, & incineratio.</i>	402
<i>cerussa.</i>	403
<i>& Veneris cementatio.</i>	501
<i>oleum.</i>	409
<i>per regulum antimony induratio.</i>	74
<i>præcipitatio.</i>	229

sacchari,

ET VERBORUM.

<i>sacchari, salis, s. magisterij confectio.</i>	404. seq.
<i>balsamus.</i>	406
<i>anodynus.</i>	411
<i>Marte nobilitatus.</i>	408
<i>podagricus.</i>	411
<i>crystalli.</i>	432
<i>stratificatio.</i>	402
<i>tinctura.</i>	409
<i>Saturnus spiritu acido acerrimo gaudet.</i>	189. seqq.
<i>Satyrij essentia ad impotentiam.</i>	412
<i>Scabiem fugans unguentum.</i>	272. 541
<i>fugat solutio scoriarum reguli antimonij.</i>	75
<i>Scammony extractum.</i>	396
<i>fumigatio, s. sulphuratio.</i>	494
<i>preparatio facillima.</i>	ibid.
<i>resina.</i>	227. 395
<i>Sclareæ vinum.</i>	510
<i>Scorzoneræ decoctum sudoriferum.</i>	423
<i>Scrophulas emolliens linimentum.</i>	ibid.
<i>Seba quo ordine emplastro immiscenda.</i>	184. seq.
<i>ut destillentur.</i>	144
<i>Secalini panis collyrium ad incipientes cataractas.</i>	340
<i>Seminum emulsio</i>	191
<i>Sennæ pulvis laxativus Rulandi.</i>	412
<i>Sigillum Hermeticum.</i>	ibid.
<i>Solis amalgamatio.</i>	416
<i>croci preparatio.</i>	421
<i>ex Luna productio.</i>	420
<i>fulminantis preparatio.</i>	418
<i>lavacrum minerale.</i>	107
<i>Musici preparatio.</i>	419
<i>precipitatio, s. calcinatio immersiva.</i>	417
<i>tincturæ conveniens menstruum.</i>	422
<i>tinctura, s. aurum potabile.</i>	417 422
<i>Sadana aqua artificialis.</i>	526
<i>Sp. danæ pilule.</i>	401
<i>Sp. mus spiritus.</i>	525
<i>Spleneticum de nicotiana, & stomachale emplastrum.</i>	307
<i>Spiritus acidus spectans nota generalis.</i>	37. seq.
<i>destillatos spectans relatio.</i>	41

INDEX RERUM

<i>epilepticus.</i>	192
<i>fermentans continuè cum aère.</i>	416
<i>Spirituum acidorum concentratio.</i>	36
<i>dulcificatio.</i>	<i>ibid.</i>
<i>præparatio.</i>	34
<i>rectificationem in genere spectantes nota gene- rales.</i>	414
<i>vegetabilium præparatio.</i>	329
<i>Stanni amalgamatio.</i>	229
<i>indurationes per regulum antimonij.</i>	74. <i>seqq.</i>
<i>præcipitatio.</i>	229
<i>regulus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Stannum argentei splendoris.</i>	72. <i>seqq.</i>
<i>Stomachica essentia.</i>	197
<i>Stomachicum emplastrum carminativum, & aposte- matibus internis conveniens.</i>	186
<i>& spleneticum de nicotiana.</i>	307
<i>Succi inspissati herbarum volatiliium, oleo & sale vo- latili præditarum.</i>	354
<i>Succini essentia.</i>	423
<i>magisterium.</i>	425
<i>oleum, essentia sulphuris imprægnatum.</i>	428
<i>sal volatile, spiritus.</i>	426
<i>sal volatile.</i>	381
<i>tinctura.</i>	424
<i>Helmontiana.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Succinum antimonij.</i>	96
<i>Sudorifera formulæ, bezoard. minerale recipientes.</i>	102
<i>Sulphuris debite pilulæ antipestilentiales.</i>	438
<i>Sulphuris antimonij balsamus.</i>	84. <i>seqq.</i>
<i>panacea.</i>	83
<i>balsamus, lac, & tinctura.</i>	431. <i>seqq.</i>
<i>anisatus.</i>	435
<i>crassus.</i>	436
<i>foeniculatus, aromaticus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>juniperatus.</i>	435
<i>pestillentialis compositus.</i>	438
<i>Rulandi.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Saturnisatus.</i>	437
<i>succinatus.</i>	435
	<i>cerebin.</i>

ET VERBORUM.

<i>terebinthinatus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>vulgaris.</i>	437
<i>emplastrum.</i>	439
<i>flores.</i>	429
<i>lac., s. magisterium.</i>	433
<i>Spiritus.</i>	441
<i>compositus.</i>	443
<i>dulcis.</i>	241
<i>per destillationem.</i>	443
<i>s. oleum per campanam cum notis necessarijs.</i>	440. <i>seqq.</i>
<i>Sulphur narcoticum vitrioli.</i>	518. 529
<i>Suppositoria parandi methodus & varietas.</i>	444
<i>Sylvij diascordium.</i>	170
<i>sal febrifugum.</i>	45
<i>Sympatheticum atramentum.</i>	117
<i>Sympatheticus pulvis vitrioli.</i>	515
<i>Syrupos parandi ordo generalis.</i>	444
<i>Syrupus aceti.</i>	449
<i>acidus ut paretur.</i>	446. <i>seqq.</i>
<i>althæe simplex.</i>	453
<i>cinamomi.</i>	445
<i>citri corticum.</i>	446
<i>gariophyllorum.</i>	453
<i>glycyrrhizæ simplex.</i>	449. <i>seqq.</i>
<i>limonum.</i>	<i>ibid.</i>
<i>odoriferorum & aromatum.</i>	445
<i>papaveris albi.</i>	450. <i>seqq.</i>
<i>purgans catholicus pro puerp. & infant.</i>	452
<i>rosar. siccarum.</i>	451
<i>solutivus.</i>	454. <i>seqq.</i>
<i>vegetabilium 446. alius.</i>	447
<i>violarum.</i>	445
<i>viscosorum ut paretur.</i>	448

T.

T <i>Acamachacæ oleum.</i>	456
<i>Tartari calcinatio, s. incineratio.</i>	460
<i>chrystallisatio.</i>	457. 459
<i>cremor & crystalli.</i>	456. <i>seqq.</i> 459

INDEX RERUM

	<i>in copiâ ut parandi.</i>	458
Et urinæ spiritus volatilis.		479
lixivium.		461
magisterium, s. tartarus vitriolatus.	473. seq.	ibid.
verus.		ibid.
quinta essentia.		470
sal fixum, s. alcali.		461
compositum	463. Et extemporaneum.	464
fortificatur calcinatione cum ossibus calcinatis.		462
multiplicatur per nitrum.	463. seq.	
salis aqua, s. menstruum, ex sale tartari destillatum.		465
oleum per deliquium.		461
reverberatio.		463
terra foliata.		467
tinctura.	465. seqq.	
sal volatile ex fecibus vini.		480
triplici modo.		481
spiritus Et oleum destillatum.	475. seqq.	
vulgari modo.		477
hydragogus.		479
tinctura.		467
Tartarus emeticus.		474
solubilis in aqua frigida.	468. seqq.	
solus ex omnibus salibus frigida non dissolvitur.		460
vitriolatus.	471. seqq.	
Tachenij.		473
verus.		473
Terebinthinæ oleum rubrum.		153
spiritus Et oleum.		482
Terra foliata tartari.		467
sancta Rulandi.	59. seqq.	
virgo.		379
Theriaca cœlestis.	484. seqq.	
contracta, s. antidotus maximarum virium.	486. seq.	
Theriacalis aqua.		482
camphorata.		483
Tilia florum spiritus Et aqua.		488
Tinctura regia confortans.		193
		Tinctu-

ET VERBORUM.

<i>Tincturarum ex sulphureis & salinis volatilibus præparatio generalis.</i>	488
<i>Tincturas fetentes & graveolentes spectans nota generalis.</i>	489
<i>Tingendi balsama modi.</i>	126
<i>Tophis Venericis oppositum emplastrum.</i>	272
<i>Trochisci bechici albi.</i>	491
<i>vermes necantes & expellentes.</i>	ibid.
<i>Trochiscos parandi modus generalis.</i>	490
<i>Turbith minerale.</i>	279. seqq.
<i>internè & externè ut adhibeatur.</i>	281
<i>ut symptomatibus, quæ secum ducit, liberetur. ib.</i>	

V. U.

V <i>Asa terrea fortissima, ignem & omnia metalla & mineralia fusa sustinentia.</i>	487
<i>Vegetab. Vid. Plant.</i>	
<i>Vegetabilium aqua, spiritus & oleum.</i>	365
<i>essentia.</i>	381
<i>maceratio quod tempus requirat.</i>	494
<i>magisterium, s. laccæ.</i>	492
<i>præcipuè purgantium, extracta ut fiant.</i>	493
<i>quinta essentia, ad aquas simplices ex tempore parandas.</i>	495
<i>aquis eorum destillatis potentior.</i>	496
<i>ut paretur.</i>	247. 495
<i>Spiritus ardens.</i>	266
<i>olei & aquæ productio.</i>	365
<i>parandi modi.</i>	329
<i>Syrupus vulgaris ut paretur.</i>	446. seqq.
<i>Veneris affectibus oppositum elixir è copaybæ balsamo.</i>	158
<i>extractum è ligno guajaco.</i>	219. seqq.
<i>sal volatile oleosum.</i>	393
<i>cementatio.</i>	501
<i>crocus.</i>	500. seqq.
<i>crystalli.</i>	499
<i>deargentatio.</i>	496
<i>& Saturni cementatio.</i>	501
<i>impotentiae conveniens essentia satyrij.</i>	412
<i>mixtura, aurum æmulans.</i>	497
<i>præci-</i>	

INDEX RERUM

<i>precipitatio.</i>	498. <i>seqq.</i>
<i>primum ens.</i>	521
<i>spiritus.</i>	499. <i>seqq.</i>
<i>antepilepticus Helvetij.</i>	501
<i>tinctura.</i>	497. <i>seqq.</i>
<i>cærulea, s. Lazulina.</i>	<i>ibid.</i>
<i>epileptica rubra.</i>	534
<i>Helvetij.</i>	501
<i>tophis oppositum emplastrum.</i>	272
<i>vitriolum.</i>	37. 499. 523
<i>ulceribus malignis oppositum unguentum.</i>	281
<i>Venus potabilis.</i>	534
<i>Veneris Mercurius vegetabilis, s. extractio ceparum.</i>	
143. 412.	
<i>Ventris puerorum pro duritie emplastrum de nicotiana.</i>	
307	
<i>Vermibus opposita essentia metallica.</i>	192
<i>extractum Zedoarie.</i>	544
<i>pulveris egregia formula.</i>	502
<i>trochiscorum formula.</i>	491
<i>Vermium majalium tinctura in gonorrhæa.</i>	214
<i>Vernix è mastiche.</i>	503
<i>succino.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Japonica.</i>	504
<i>Italica dicta.</i>	502
<i>Vigo quis.</i>	270
<i>Vinaceus potus è fructibus saliens.</i>	511
<i>Vina, & colores eorum spectans nota generalis.</i>	513
<i>Vini alcohol, & spiritus rectificatio.</i>	505. <i>seqq.</i>
<i>ut innotescat.</i>	506
<i>destillatio.</i>	505
<i>fecum sal volatile.</i>	480
<i>miraculosi essentia.</i>	511
<i>spiritus coagulatio.</i>	508
<i>duobus modis liberatur sapore ingrato urinoso.</i>	507
<i>qualis conveniat spiritibus acidis dulcificandis.</i>	<i>ibid.</i>
<i>tartarisatus optimus.</i>	509
<i>Vinosus liquor sine vino, quoscunque alios liquores</i>	
<i>vini odore inficiens.</i>	511
<i>Vinum artificiale.</i>	510
	<i>catharti-</i>

ET VERBORUM.

<i>catharticum Rulandi.</i>	509
<i>cerasorum ad instar vini Hogelandici.</i>	512
<i>è fructibus saliens ut fiat.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Hippocraticum facillimum.</i>	510
<i>Hispanicum è Gallico.</i>	513
<i>Horminatum.</i>	510
<i>malvaticum generosum.</i>	514
<i>Violarum syrupus.</i>	444. <i>seqq.</i>
<i>Virginale lac.</i>	130
<i>Viridis æris spiritus.</i>	500
<i>Viscosa duriora depurandi modus.</i>	362
<i>Viscosorum oleum volatile dulce.</i>	529
<i>syrupi ut parentur.</i>	448
<i>Vitæ aqua.</i>	108
<i>aurea Rulandi.</i>	<i>ibid.</i>
<i>composita.</i>	109
<i>extemporanea.</i>	110
<i>balsamus.</i>	124
<i>elixir.</i>	179
<i>Vitrioli calcinatio communis.</i>	314
<i>s. incineratio philosophica.</i>	<i>ibid.</i>
<i>diaphoretici in peracutis Paracelsi descriptio.</i>	519
<i>liquor.</i>	516
<i>oleum cur effervescat sine alcali cum sola aqua</i>	518
<i>ejusque rectificatio.</i>	523
<i>verum Paracelsi.</i>	517
<i>panacea.</i>	527
<i>pulvis sympatheticus.</i>	515
<i>ros & phlegma.</i>	516
<i>sal album.</i>	382
<i>salis oleum & spiritus.</i>	38. 517. <i>seqq.</i>
<i>sal vomitivum.</i>	521
<i>spiritus philosophicus.</i>	99. <i>seqq.</i>
<i>phlegmaque sulphureum.</i>	517
<i>verus Paracelsi.</i>	516
<i>volatilis.</i>	519
<i>sulphur narcoticum.</i>	518. 529
<i>s. crocus Martis subtilissimus.</i>	528
<i>s. primum ens Veneris.</i>	521
<i>terra dulcis, s. colcothar, s. bolus.</i>	520. <i>seq.</i>
	<i>tinctu-</i>

INDEX RERUM ET VERBORUM.

<i>tinctura aurea ex terra vitrioli.</i>	520
<i>Vitriolum artificiale parare supervacaneum est.</i>	523
<i>Martis.</i>	524. <i>seqq.</i>
<i>propinandi methodus.</i>	302
<i>Veneris.</i>	38. 499. 523
<i>Vitrorum ad rimas & juncturas pro spiritibus acidis spectans lutum sapientie dictum.</i>	243
<i>Ulceribus cacoëthicis conveniens unguentum.</i>	281
<i>convenit lucij piscis pulvis.</i>	238
<i>durioribus oppositum emplastrum.</i>	287
<i>malignis conveniens tinctura calcis.</i>	135
<i>Unguenta alba conficiendi encheiresis.</i>	183
<i>conficiendi modus generalis, quæ pulveres, gummata ingrediuntur.</i>	535
<i>Unguentum basilicum.</i>	543
<i>fugans pediculos.</i>	541
<i>scabiem.</i>	<i>ibid.</i>
<i>fuscum Fel. Wurz.</i>	537. <i>seqq.</i>
<i>magistrale.</i>	540
<i>nutritum variae præparationis.</i>	538. <i>seqq.</i>
<i>pomatium.</i>	535
<i>candidissimum & fragrantissimum.</i>	536. <i>seq.</i>
<i>refrigerans.</i>	542
<i>rubrum camphoratum.</i>	540
<i>Vomitor. Vid. Emetica.</i>	
<i>Urinæ ad difficultatem millepedes ut præparandi.</i>	304
<i>& tartari spiritus volatilis.</i>	479
<i>sal volatile.</i>	531. <i>seqq.</i>
<i>spiritus.</i>	530
<i>cum spiritu tartari & nitri.</i>	534. <i>seqq.</i>
<i>Uterinum sal volatile oleosum extemporaneum.</i>	385
<i>s. menstruale elixir.</i>	181
<i>Vulnerarius balsamus.</i>	125. <i>seqq.</i>
W.	
W arwicke Comitum, s. Cornachini pulvis polychrestus.	161
<i>Wurzij unguentum fuscum.</i>	537. <i>seqq.</i>
Z.	
Z edoaria extractum pro vermibus necandis.	544
<i>Ziberti differentia.</i>	537
<i>Zwelferi algæpest.</i>	500

